Rometatea lui

Althorn med Likais

NOUL TESTAMENT

AL DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU ISUS HRISTOS

TIPĂRIT CU BINECUVÂNTAREA ȘI PURTAREA DE GRIJĂ A PREA SFINȚIEI SALE

NICOLAE

EPISCOPUL VADULUI, FELEACULUI

ŞI KOLOZSVÁR-ULUI

Roponelatea lui
Althur

NOUL TESTAMENT

AL DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI NOSTRU ISUS HRISTOS

TIPĂRIT CU BINECUVÂNTAREA ŞI PURTAREA DE GRIJĂ A PREA SFINŢIEI SALE

> NICOLAE EPISCOPUL VADULUI, FELEACULUI ŞI KOLOZSVAR-ULUI

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MATEI

1.

Neamul si Nasterea lui Ilsus Hristos.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac, far Isaac a născut pe Iacov, far lacov a născut pe Iuda și pe frații lui.

3. lar luda a născut pe Fares și pe Zara din Tamar, iar Fares a născut pe Esrom, iar Ersom a născut pe Aram;

4. Iar Aram a născut pe Aminadav, iar Aminadav a născut pe Naason, iar Naason a născut pe Salmon;

5. Iar Salmon a născut pe Vooz din Rahav, iar Vooz a născut pe Ovid, din Rut, iar Ovid a născut pe Iessei;

1. 1-17: Luca 3, 23-38,

6. Iar lessei a născut pe David impăratul, iar David impăratul, a născut pe Solomon din femeia lui Urie.

7. Iar Solomon a născut pe Rovoam, iar Rovoam a născut pe Avia, iar Avia a născut pe Asa;

8. Iar Asa a născut pe Iosafat, iar Iosafat a născut pe Ioram, iar Ioram a născut pe Ozia;

9. Iar Ozia a născut pe Ioatam, iar Ioatam a născut pe Ahaz, iar Ahaz a născut pe Ezechia;

10. Iar Ezechia a născut pe Manase, far Manase a născut pe Amon, far Amon a născut pe Iosia;

11. lar Iosia a născut pe lehonia și pe frații lui, la mutarea în Vavilon.

12. Iar după mutarea în Vas vilon, Iehonia a născut pe Salas til, iar Salatiil a născut pe Zos rovavel;

13. lar Zorovavel a născut pe Aviud, far Aviud a născut pe

Tipografia Eparhială ort. rom. Kolozavar, 1942 Cond. resp.: Cheorghe Bidu Ellachim, iar Eliachim a născut pe Azor;

14. Iar Azor a născut pe Sadoc, iar Sadoc a născut pe Achim, iar Achim a născut pe Eliud;

15. lar Eliud°a născut pe Eleas zar, iar Eleazar a născut pe Matan, iar Matan a născut pe lacov;

16. lar lacov a născut pe losif, bărbatul Mariei, din care s'a născut lisus, ce se zice Hristos.

17. Deci, dela Avraam pană la David sunt, de toate, patrus sprezece neamuri; dela David pană la mutarea în Vavilon, sunt patrus sprezece neamuri; far dela mutarea în Vavilon pană la Hristos, (larăși) patrusprezece neamuri.

18. Iară Nașterea lui Iisus Hristos așa a fost, că logodită flind muma lui, Maria, cu Iosif, mai inainte de a fi ei impreună, s'a aflat având în pântece din Duhul Sfant.

19. Iar losif, bărbatul ei, fiind om drept și nevrând s'o vădească pe ea, în ascuns a vrut s'o lase pe dânsa.

20. Si cugetând el unele ca acestea, lată îngerul Domnului i s'a
arătat lui în vis, grăindu-i: Iosife,
fiul lui David, nu te teme a lua
pe Maria, femeea ta, că ce s'a zămislit întrânsa din Duhul Sfânt este,

21. Şi va naşte ilu şi vei chema numele lui: lisus; că acesta va mântui pe poporul său de păcas tele lui.

22. Acestea toate s'au făcut ca să se plinească ceea ce s'a zis de Domnul prin prorocul ce zice:

23. lată, fecioara va avea în pântece și va naște fiu și vor

23: Is. 7, 14.

chema numele lui Emanuil, ce se talcuește: Cu noi este Dumnezeu.

24. Şi sculându-se losif din somn, a făcut precum if poruncise îngerul Domnului; și a luat pe femeea sa.

25. Dar nu a cunoscut o pe ea până ce a născut pe fiul său cel întâi născut și a chemat numele lui: Iisus.

2.

Magii dela Răsării. Fuga în Egis pet. Uciderea pruncilor. Intoars cerea din Egipet și sălășluirea în Nazaret.

I ar dacă s'a născut lisus în Vifleemul ludeei, în zilele lui Irod împăratul, iată magii dela Răsărit au venit în lerusalim, întrebând:

2. Unde este impăratul ludeilor, cel ce s'a născut? Căci am văzut steaua lui la Răsărit și am venit să ne închinăm lui.

3. Și auzind Irod împăratul, s'a tulburat, și tot lerusalimul împreună cu dânsul.

4. Și adunând pe toți arhiereii și cărturarii poporului, lea întrebat: Unde este să se nască Hristos?

5. Iar el au răspuns: În Villeemul ludeei, căci așa s'a scris prin prorocul:

6. Şi tu, Vifleeme, pământul lui luda, cu nimic nu ești mai mic între domniile lui luda, căci din tine va ieși povățultor, care va paște pe poporul meu Israil.

7. Atunci Irod chemând in ascuns pe magi, lea ispitit cu deamănuntul de vremea intru care s'a arătat steaua.

2. 6: Mih. 5, 1.

8. Şi trimitândusi pe ei in Vifleem lesa zis: Mergând cercetați cu deas mănuntul despre prunc și desl veți afla, să mă vestiți și pe mine, ca venind și eu să mă inchin lui.

9. lar ei ascultând pe impăratul, s'au dus. Și iată steaua, pe care o văzuseră la Răsărit, mergea înaintea lor, pânăce a venit și a stătut deasupra, unde era pruncul.

10. Şi văzând steaua, s'au bucurat cu bucurie mare foarte,

11. Şi intrând în casă, au văzut pruncul cu Maria muma lui, și căszând la pământ s'au închinat lui; și deschizându-și vestierille lor, i-au adus lui daruri: aur și tămâie și smirnă,

12. Și luând înștiințare prin vis să nu se întoarcă la lrod, pe altă cale s'au dus în țara lor.

13. lar după ce s'au dus ei, lată îngerul Domnului se arată lui Iosif în vis, zicând: Sculandu-te la pruncul și pe muma lui și fugi în Egi-pet, și rămăi acolo pană ce-ți voi spune; căci Irod va să-caute pruncul, ca să-l piarză pe el.

14. lar el sculându-se a luat pruns cul si pe muma lui, noaptea, si s'au dus în Egipet.

15. Și a rămas acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ceeace s'a spus de Domnul prin prorocul ce zice: Din Egipet am chemat pe fiul meu.

16. Atunci Irod văzându-se batjocorit de magi, s'a mâniat foarte,
și a trimis ostași ca să omoare toți
pruncii, cari erau în Vifieem și în
toate hotarele lui, de doi ani și mai
în jos, după vremea ceo aflase
dela magi.

15: Osia H, 1.

17. Atunci s'à plinit ceeace s'a spus de leremia prorocul ce zice;

18. Glas în Rama s'a auzit, plângere și tănguire multă; Rahil plângea pe iii săi, și nu voia să se mângăie, pentrucă nu mai sunt.

19. Iar după ce a murit Irod, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, în Egipet,

20. Sisi zice: Sculânduste la pruncul si pe muma lui, si mergi în pământul lui Israil, căci au musrit cei ce căutau sufletul pruns

cului.
21. lar el sculándu-se a luat
pruncul și pe muma lui și a venit

in pământul lui Israi!.

22. Dar auzind că Arhelau domnește în Iudeea, în locul lui Irod,
tatăl său, s'a temut să meargă
acolo; și luând poruncă în vis,
s'a dus în părtile Galileei.

23. Si venind a locuit în cetatea ce se numește Nazaret, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin proroci, că Nazarinean se va chema.

3.

loan Botezătorul în pustie. Bos tezul lui Itsus.

In zilele acelea venita Ioan Bostezătorul, propoveduind in pusstia Iudeei

2. Şi zicând: Pocăiți vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor.

3. Că acesta este de care a grăit Isaia prorocul ce zice: Glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui

4. Si acest Ioan avea imbraca.

^{18:} Ier. 31, 15.

^{3. 1-12:} Marcu 1, 2-8: Laca 3, 3-18.

^{3:} Is. 40, 3.

mintes lui din peri de cămilă, si brau de curea imprejurul millocului său, tar brana sa era acride al miere sălbatică.

5. Atunci lesia la dansul lerus salimul si toată ludeea si toată laturea lordanului.

6. Si se botezeau de dânsul în lordan, mărturisindu-și păcatelelor.

7. Si văzând pe multi din farisel si din saduchei venind la botez, le zicea lor: Pui de năpârci, cine v'a invățat să fugiți de mânia ce va să fie?

8. Facett, dar, roduri vrednice

de pocăintă.

9. Si se nu vă gandiți să ziceți in voi înșivă: Părinte avem pe Avraam; căci vă spun că Dumnezeu și din pietrele acestea poate să ridice fii lui Avraam.

10. lată și săcurea la rădăcina pomilor zace; si tot pomul care nu face roadă bună, se tale si în

foc se aruncă.

11. Eu vă botez pe voi cu apă, spre pocăință; dar cel ce vine după mine este mai tare decât mine si eu nu sunt vrednic nici a-i duce incăltămintea; acela vă va boteza pe voi cu Duh Sfânt si cu foc.

12. El are lopata in mana si va curăți aria sa, și va aduna grâul in fitnita sa, far pleava o va arde

cu focul cel nestins.

13. Atunci a venit lisus din Galileea la lordan, către Ioan, ca să se boteze de dânsul.

14. lar loan il opria pe el, zicand: Eu am trebuintă a mă bo» teza de tine si tu vil la mine?

15. Si răspunzând Ifsus a zis

către dânsul: Lasă acum, căci asa se cuvine nouă, să plinim toată dreptatea. Atunci lea lasat pe el.

16. Si botezându-se Iisus, îndată a lesit din apă; și iată i s'au dese chis lui cerurile și a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb si viind peste dânsul; 17. Şi iată glas din ceruri, zicând: Acesta este fiul meu cel lubit, întru care bine am voit.

Postul și ispitirea lui lisus, Ine ceperea proposeduirii lui lisus. Chemarea Apostolllor.

A tunci lisus a fost dus de Duhul, în pustie, ca să se ispitească de diavolui.

2. Si postind patruzeci de zile si patruzeci de nopți, la urmă a flămânzit.

3. Si apropiindu-se de dânsul ispititorul a zis: De esti tu fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini.

4. Iar el răspunzând a zis: Scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvantul care tese din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci diavolul lea dus pe el in sfânta cetate și punându-l pe

aripa bisericli

6. La zis: De esti tu fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos; căci scris este: ingerilor săi va porunci pentru tine și te vor ridica pe mâni, ca nu cumve să-ți lovesti de piatră piciorul tău.

7. Iisus ii răspunse: larăși scris

4. I-II: Marcu 1, 12-13; Luca 4. 1 - 13.

4: A doua lege 8, 3.

6: Ps. 91, 11-12.

Dumnezeul tău.

8. Apoi lea dus pe el diavolul intr'un munte foarte inalt și i-a arătat lui toate împărățiile lumli si mărirea lor,

9. Si i-a zis lui: Acestea toate ti le voi da tie, dacă vei cădea (inaintea mea) și te vei închina mie.

10. Atunci lisus a zis: Du-te dela mine, satano, că scris este: Domnului Dumnezeului tau să te închini și lui singur să i slujești.

11. Atunci lea lăsat pe el dias volul și iată îngerii ventau la dân. sul și slujeau lui.

12. lar lisus auzind că loan a fost prins, s'a dus in Galileea.

13. Si lăsând Nazaretul, a venit și a locuit în Capernaum, lângă mare, in hotarele lui Zavulon si ale lul Neftalim.

14. Ca să se plinească ceea ce s'a zis de Isala prorocul ce zice:

15. Pământul lui Zavulon și pămantul lut Neftalim, spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neas murilor:

16. Poporul care sedea in intunerec a văzut lumină mare, și celor ce sedeau in laturea și in umbra mortii, le-a răsărit lumină.

17. De atunci a început lisus a propovedui și a zice: Pocății-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor.

18. Si umbland lisus pe langă marea Galileei, a văzut doi frați: pe Simon ce se numeste Petru și pe Andrei fratele lui, aruncându-și

10: A doua lege 6, 13. 12-17: Marcu 1, 14-15; Luca 4,

15: Is. 8, 23, 9, 1. 18-22: Marcu I, 16-20; Luca 5, 1-11; loan 1, 40-41.

este. Să nu ispitești pe Domnul mrejile în mare, că erau pescari.

19. Şi lesa zis lor: Veniti după mine si vă voi face pe voi pescari de oameni?

20. lar ei läsändu-si mrejile indată au mers după dânsul.

21. Si de acolo mergand mai departe a văzut alți doi frați: pe lacov al lui Zevedeiu si pe Ioan fratele lui, în corable cu Zevedel tatăl lor, dregându-și mrejile lor; si isa chemat pe dânșii.

22. Iar ei läsand indată corabia si pe Zevedei tatăl lor, au mers

după dânsul.

23. Si a străbătut lisus toată Galileca, invățând în adunările lor si propoveduind Evanghelia impărăției și tămăduind în popor toată boala si toată neputința.

24. Si i a tesit vestea in toată Siria, si aduceau la dânsul pe toți cei ce pătimeau rău, flind cuprinși de tot felul de boale și de chinuri: pe cei indrăciți, pe cel lunatici și pe cei slăbănogi; și îi vindeca pe ei.

25. Si mergeau după dânsul gloate multe din Galileea si din Decapole si din Ierusalim si din ludeea si de dincolo de lordan.

Fericirile. Apostolti si Învă'ătorii sunt sare și lumină. Plintrea legii. lubirea prásmasilor.

Ci văzând lisus mulțimile, s'a suit in munte; și șezand au venit la dansul ucenicii lui.

2. Iar el deschizanduesi gura sa il invăța pe el, zicand:

3. Fericiti cei săraci cu dubul,

5-7. Luca 6, 20-49.

^{13-17:} Marcu 1, 9-11, Luca 3, 21-22; loan 1, 31-34.

că a acelora este împărăția ceru-

4. Fericiți cei ce plang, că aceia se vor mangăia,

5. Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

 Fericiți cei ce flămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.

7. Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

8. Fericiti cel curați cu inima, că acela vor vedea pe Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că acela fili lui Dumnezeu se vor chema.

 Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că acelora este impără» ția cerurilor.

11. Fericiţi veţi fi când vă vor ocări pe voi şi vă vor prigoni şi vor zice fot cuvântul rău împotriva voastră, mințind, pentru mine.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; că așa au prigonit pe prorocii cei dinainte de vol.

13. Voi sunteți sarea pământului; far dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? Nu mai este de nici o treabă, fără numai să se arunce afară ca să fie călcată de oameni.

14. Voi sunteți lumina lumit. Nu poate cetatea să se ascundă, când stă deasupra muntelui.

15. Nici nu aprind oamenii făclie spre a o pune sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor ce sunt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voa stră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri.

17: Să nu socotiți că am venit să stric legea sau prorocii; n'am venit să stric, ci să plinesc.

18. Căci adevăr grăiesc vouă: Până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce nu se vor implinitoate.

19. Deci, cel ce va strica vr'una din aceste porunci mai mici, și va învăța așa pe oameni, mai mic se va chema în impărăția cerurilor; far cel ce va face și va învăța, acela mare se va chema în impărăția cerurilor.

20. Căci vă spun vouă, că de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult de cât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra intru impărăția cerurilor.

21. Auzit ați că s'e zis celor de demult: Să nu ucizi; că cine va ucide, vinovat va fi judecății.

22. Iară eu vă spun vouă, că tot cel ce se mânie pe fratele său în deșert, vinovat va fi judecății; și cine va zice fratelui său: racă, vinovat va fi soborului; far cine va zice: nebune, vinovat va fi Gheenei focului.

23. Deci, desti vei aduce darui tău la altar, și acolo âți vei aduce aminte că fratele tău are ceva îms potriva ta,

24. Lasă darul tău acolo, înains tea altarului, și mergi mai intăi de te împacă cu fratele tău, și atunci venind adu darul tău.

25. Impacă te cu parâșul tău des grab, până ești pe cale cu dânsul, ca nu cumva părâșul să te dea judecătorului și judecătorul să te dea slujitorului ca să te arunce în temniță.

26. Adevăr grăesc ție: nu vei ieși de acolo, până nu vei da codrantul cel mai de pe urmă.

27. Auzit ați că s'a zis celor de demult: Să nu preacurvești.

28. Iară eu vă spun vouă, că tot cel ce se uită la femee spre a o posti pe ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate și și l aruncă dela tine, căci mai de for los iți este să piară unul din măr dulările tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheenă.

30. Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pe tine, tai-o și o aruncă dela tine, căci mai de folos îți este să piară unul din mădulările tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheenă.

31. Iarăș s'a zis, că cel ce-și va lăsa femeea, să-i dea el carte de despărțenie.

32. Iară eu vă spun, că tot cel ce-și va lăsa femeea afară de cu-vânt de curvie, o face să prea-curvească, și celce va lua pe cea lăsată, preacurvește.

33. Auzit ați iarăși că s'a zis celor de demult: Să nu juri strâmb, ci să dai Domnului jurămintele tale.

34. Iară eu vă spun vouă: Să nu vă jurați nici decum, nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu,

35. Nici pe pământ, că este așternut al picioarelor lui, nici pe lerusalim, că este cetate a mare-lui Împărat;

36. Nici pe capul tău să nu te juri, că nu poți să faci un păr alb sau negru.

37. Či cuvantul vostru să fie:

așa, așa; nu, nu; lar ce este mai mult decât acestea, dela cel rău este.

38. Auzit-ați că s'a zis: Ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte.

39. Iară eu vă spun: Să nu stați împotriva celui rău; ci, de te va lovi cineva preste obrazul tău cel drept, întoarce i lui și pe celălalt.

40. Celui ce voiește să se jus dece cu tine și săsți ia haina ta, lasăsi lui și cămașa.

41. Și de te va sili cineva (să mergi cu el) o milă de loc, mergi cu el două.

42. Celui ce cere dela tine, dăd; și de cel ce voește să se împrus mute dela tine, nu te feri.

43, Auzit ați că s'a zist Să ius bești pe aproapele tău și să urăști pe vrășmașul tău.

44. Iară eu vă spun: Iubiți pe vrășmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blastămă pe voi și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc pe voi,

45. Ca să fiți fii ai Tatălui vos stru celui din ceruri; căci el face să răsară soarele său peste cet răi și peste cei buni, și trimite ploae peste cei drepți și peste cei nes drepți.

46. Căci de inbiți numai pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veți avea? Au nu fac și vameșii acelas lucru?

47. Şi de veţi îmbrăţişa cu dragoste numai pe prietenii voştri, ce lucru mare faceţi? Au nu fac şi păgânii aşa?

48. Fiți, dar, voi desăvârșiți, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este. 6

Milostenia, Postul, Rugăciunea. Defăimarea celor lumești.

uați aminte, milostenia voastră să nu o faceți înaintea oame, nilor, spre a fi văzuți, de dânșii; altiel nu veți avea plată dela Tatăl vostru cel din ceruri.

2. Deci, când faci milostenie, să nu trămbițezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în uliți, ca să se slăvească de oameni. Adevăr grăesc vouă, că-și lau plata lor.

3, lar tu, făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta,

4. Ca milostenia ta să fie intru ascuns, și Tatăl tău cel ce vede intru ascuns, va răsplăti ție la arăstare.

5. Şi cand vă rugați, nu fiți ca fățarnicii; că le place să se roage stand în picloare în adunări și în unghlurile ulițelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr grăesc vouă, că și fau plata for.

6. lar tu când te rogi, întră în cămara ta, și închizând ușa ta, roas găste Tatălui tău celui întru ass cuns și Tatăl tău care vede întru ascuns, îți va răsplăti ție la arătare.

7. Şi rugându vă să nu grălți multe ca păgânii; că li se pare că intru mulțimea vorbelor lor vor fi auziti.

6. Deci, să nu vă asemănați lor; că știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință, mai înainte de a cere voi dela dânsul.

 Ci aşa să vă rugați: Tatăi nostru, carele ești în ceruri, sfințească-se numele tău;

 Vie împărăția ta, fie voia ta, precum în cer așa și pe pământ. 11. Páinea noastră cea de toate zilele căne o nouă astăzi;

12. Şi ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri:

13. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea în veci. Amin.

14. Că de veți ierta oamenilor greșalele lor, ierta va și vouă Tatăi vostru cel cerese:

15. Iar de nu veți ierta camenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va ierta greșalele voastre.

16. Şi când postiţi, nu fiţi trişti ca făţarnicii; că işi întunecă feţele lor, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr grăesc vouă, că şi iau plata lor.

17. Iar tu postind, unge-ți capul

tău și fața ta o spală,

18. Ca să nu te areți oamenilor că postești, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns. Și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns, îți va răsplăti ție la arătare.

19. Nu vă adunați comori pe pământ, unde moliile și rugina le strică, și unde furii le sapă și le fură,

20. Ci vă adunați vouă comori în cer, unde nici moliile, nici rus gina nu le strică, și de unde furii nu le sapă, nici le fură.

 Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochul tău curat, toi trupul tău va fi luminat;

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi intunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine, este întunerec, dar intunerecul cu cât mai multi

24. Nimenea nu poate sluji la doi domni, căci sau pe unul va uri și pe altul va iubi, sau de unul se va ținea și de altul nu va griji; nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

25. Deaceea vă zic vouă: Nu vă grijiți pentru sufletul vostru, ce veți mânca și ce veți bea, nici pentru trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca. Au nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul decât haina?

26. Priviți la pasările cerului, că nici nu samănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitnițe și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pe efe. Și oare voi nu sunteți mai de pret decât acestea?

27. Şi 'apoi) cine din voi, ori cât şi ar bate capul, poate să și adauge statului său un cot?

28. Șt de haină ce vă grijiți? Priviți crinii câmpului, cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc.

29. Dar drept vă spun, că nici Solomon, în toată mărirea sa, nu s'a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

30. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, nu cu mult mai vârtos pe vol, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu vă grijiţi zicând: Ce vom mânca, sau ce vom bea, sau cu ce ne vom îmbrăca?

32. Pentrucă toate acestea păgânii le caută; știe doar Tatăl vostru cel ceresc, că trebuință aveți de ele.

33. Ci căutați mai întâl împă" răția lui Dumnezeu și dreptatea

lui, și toate acestea se vor adauge vouă.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de ziua de mâine, căci ziua de mâine va griji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

7

Nu judeca pe altil. Cinstirea celor sfinte. Stăruința în rugă: ciune. Calea mântuirii și a pier: zării. Prorocii cel mincinoși.

Nu judecați, ca să nu fiți ju-

2. Căci cu judecata cu care veți judeca, veți fi judecați, și cu măsura cu care veți măsura, vi se va măsura vouă.

3. Dece vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar barna din ochiul tău nu o simti?

4. Sau cum vei zice fratelui tău: stai să scot paiul din ochiu tău, și fată, bârna este în ochiul tău?

5. Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte câinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și întorcându-se să vă rupă pe voi.

7. Cereți și se va da; căutați și veți afla; bateți și se va dese chide vouă;

8. Căci tot cel ce cere ia, și cel ce caută află, și celui ce bate i se va deschide.

9. Cine este oare omul acela dintre voi, dela care de va cere fiul său pâine, el să-i dea platră?

10. Sau de li va cere pește, el săi dea sarpe?

^{6. 25-33:} Luca 12, 22-31.

11. Decl, dacă voi, răi fiind, stift så datt darurt bune fillor voștri, cu căt mai vârtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor cari cer dela dansul?

12. Deci, toate câte voiti să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, că aceasta este le«

ssea și prorocii.

13. Întrați prin ușa cea strâmtă, că largă este ușa și lată calea care duce la pierzare, și mulți sunt cel ce intră printrânsa.

14. Şi stramta este uşa şi îngustă calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află pe ea.

15. Păziți-vă de prorocii cei mincinoși, cari vin la voi în haine de oi, iar pe dinlăuntru sunt lupi răpitori.

16. Din roadele for it vett cue noaste pe el. Au doara se culeg struguri din spini sau smochine din ciulini?

17. Așa că tot pomul bun roade bune face, iar pomul rău roade rele face.

18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune.

19. Deci, tot pomul care nu face roade bune, se tale și în foc se aruncă.

20. Drept aceea, din roadele lor il veți cunoaște pe dânșii.

21. Nu tot cel ce mi zice: Doamne, Doamne, va intra intru împărăția cerurilor, ci cel ce face vola Tatălui meu, care este în ceruri.

22. Multi îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele tău am prorocit și cu numele tău am scos draci și cu numele tău multe minuni am făcut?

23. Iară eu le voi spune atunci: Niciodată nu v'am cunoscut pe vol; duceți-vă dela mine cei ce lucrați fărădelegea!

24. Deci, tot cel ce aude aceste cuvinte ale mele și le implinește pe ele, asemăna-l-voi bărbatului înțelept care și a zidit casa pe piatră.

25. Şi a căzut ploaia și au venit răurile și au suflat vânturile și s'au izbit în casa aceea și n'a căzut, că era întemelată pe platră.

26. Si tot cel ce aude aceste cuvinte ale mele și nu le împlinește pe ele, asemăna-se-va bărbatului nebun, care și a zidit casa pe nisip.

27. Și a căzut ploaia și au venit râurile și au suflat vânturile și au lovit in casa aceea și a căzut. Și căderea et a fost mare.

28. Iar când a sfârșit lisus cuvintele acestea, se mirau noroas dele de învățătura lui;

29. Căci îi învăța pe el ca cel ce are putere, lar nu ca fariseil si cărturarii lor.

Ilsus tamaduește pe multi bol» napi. Zăbapnicii întru urmarea lui lisus. Potolirea furtunii de pe mare.

Ci pogorandu-se din munte, no» P roade multe au mers după dânsul.

2. Și fată un lepros apropiine du-se, i se inchina lui, zicând, Doamne, dacă voești, poți să mă curătesti.

3. Atunci lisus tinzându-și mâna,

8. I-4: Marcu 1, 40-44; Luca 5,

s'a atins de dansul, zicand: Volesc, curățește te ? Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Si i-a zis Ilsus: Vezi, nimănul să nu spui, ci mergi de te arată preotului si du darul care l-a poruncit Moise, spre mărturie lor.

5. Si intrând lisus în Capernaum, s'a apropiat de el un sutas, rugandu-l

6. St zicand: Doamne, sluga mea zace in casă slabanoagă și

se chinueste cumplit.

8, 4

7. Zis-a lui, lisus: Eu venind Il voi tămădui.

8. Jar sutașul răspunzând, a zis: Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub acoperemantul meu, ci zi numai cu cuvantul și se va tă. mādul sluga mea.

9. Că și eu sunt om sub stăpanire si am sub mine ostași, și spun acestula: mergi, și merge; si celuilalt: vino, și vine; și slugii mele: fă aceasta, și face.

10. Si auzind lisus acestea, s'a mirat și a zis celor ce veneau după dânsul: Adevar grăesc vouă: Nici in Israil n'am aflat atàta credință!

11. Drept aceea, vă spun că multi dela Răsărit și dela Apus vor veni si vor sedea la masă cu Avraam si cu Isaac si eu Iacob, întru împărăția cerurilor,

12. Iar fili impărățiel vor fi go. niti intru intunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plângerea și scrasnirea dinților.

13. Si i-a zis lisus sutașului: Mergi, și fie fie după cum ai crezut! Şi s'a tămăduit sluga lui în ceasul acela.

15. Si s'a atins de mana el si au lăsateo pe ea frigurile, si scue lându-se sluita lui.

16. lar dacă s'a făcut seară, au adus la el pe multi indraciti si a scos din ei duhurile numai cu cuvantul si pe toti bolnavii i-a tămăduit.

17. Ca să se plinească cecace s'a spus prin prorocul Isaia ce zice: Acesta neputințele noastre a luat și boalele noastre le-a puriat.

18. Văzând lisus noroade multe împrejurul său, a poruncit ucenis cilor să treacă de ceea parte (a mării).

19. Si apropiindu-se un cărturar, i-a zís lui: Invățătorule, voi să merg după tine, orl unde vel merge.

20. Dar Iisus i-a zis lui: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi, flui omului insă n'are unde să si plece capul.

21. Un altul din ucenicii lui i-a zis lui: Doamne, dă mi voe să merg mai întâi să îngrop pe tatăl meu.

22. Iar lisus isa zis lui: Vino după mine, si lasă mortii să și îngroape mortii lor.

23. Si intrând în corabie, uce. nicii lui au mers după dânsul.

24. Si lată vifor cumplit s'a star.

17: Is. 53, 4. 19-22: Luca 9, 57-60.

23-27: Marcu 4, 36-41; Luca 8, 23 - 25.

^{14.} Si venind lisus in casa lui Petru, a văzut pe soacra lui ză. cànd, aprinsă de friguri.

^{14-16:} Marcu 1, 29-34; Luca 4, 38-41.

^{5-13:} Luca 7: 1-10; Ioan 4, 47.

9. 10

nii pe mare, incât corabia se acoperia de valuri; iar el dormea.

25. Și venind ucenicii lui, i-au desteptat pe el, zicând: Doamne, mantuește-ne, că pierim!

26. lară el le zise: Pentruce v'ați înfricoșat, puțin credincioșilor? Și sculându-se a certat vânturile și marea, și s'a făcut liniște mare.

27. Iar oamenii se mirară, zicând: Cine este acesta, că și vânturile și marea îi ascultă pe el?

28. Și trecând apoi de ceea parte, în laturea Gadarenilor, leau înstâmpinat pe dânsul doi îndrăciți, cari leșiseră din morminte și fiind atât de cumpliți, încât nimenea nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și lată, aceștia începură să strige grăind: Ce ai cu noi, lisuse, fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme, să ne munecești pe noi?

30. Iar departe de dânșii păștia o turmă mare de porci.

31. Și dracii îl rugară pe el, zicând: De ne gonești pe noi, trimite-ne în turma cea de porci.

32. lar el le-a zis: Mergețil și leșind au mers în turma cea de porel; și tată, toată turma a sărit îndată de pe țărmuri în mare, înecânduse în ape.

33. lar păstorii au fugit, și ajungând în cetate au spus toate câte se intâmplaseră cu cei îndrăciți.

34. Şi toată cetatea a leşit întru întâmpinarea lui lisus, şi văzându-l pe dânsul, l-au rugat să treacă din hotarele lor. 9

Slăbănogul din Capernaum. Chemarea lui Matel. Învierea fitcel mai marelui sinagogii. Fe» meia bolnavă de curgerea sân» gelui. Vindecarea a doi orbi și a unui mut.

Intrând în corabte, lisus a trecut (marea) și a venit în cetatea sa.

2. Şi iată, au adus la dânsul pe un slăbănog care zăcea în pat. Ci lisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: Indrăznește, fiule, iartă ți se ție păcatele tale.

3. Dar unil din cărturari au zis întru sine: Acesta hulește!

4. Iar lisus văzând gândurile lor, zise: Pentru ce cugetați cele viclene întru inimile voastre?

5. Că ce este mai lesne? A zice: iariă-ți-se păcatele tale, sau a zice: scoală-te și umblă?

6. Dar ca să știți, că putere are fiul omului pe pământ a ierta păcatele, zise slăbănogului: Scoa. lă-te, la-ți patul tău și te du la casa ta.

7. Şi sculându-se, s'a dus la casa sa.

8. lar mulţimile văzând aceasta, se mirau şi slăveau pe Dumnezeu care dă putere ca aceasta oamenilor.

9. Şi trecând lisus de acolo, a văzut un om ce se numea Matei, şezând la vamă, şi i a zis lui: Vino după mine! Şi sculându se acesta a mers după dânsul. 10. Şi s'a întâmplat că fiind el în casă, iată, mulți vameși și păcătoși au venit și au șezut la masă cu lisus și cu ucenicii lui.

11. Şi văzând fariseil, au zis ucenicilor lui: Pentru ce mâncă dascălul vostru cu vameșii și cu păcătosii?

12. Iar lisus auzind, a zis lor: Nu cei sănătoși au trebuință de doftor, ci cei bolnavi.

13. Deci, mergand invățați ce insemnează: Milă voiesc, iar nu jertfă; că n'am venit să chem pe cei drepți, ci pe cei păcătoși la pocăintă.

14. Atunci au venit la el ucenicii lui Ioan, zicand: Pentru ce noi și fariseii postim mult, lar ucenicii tăi nu postesc?

15, Iar Iisus a zis lor: Pot oare fili nunții să jelească până când mirele este cu ei? Cl vor veni zile, când mirele se va lua dela dânșii și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune petec de pânză noua la haină veche, căci plinirea aceasta trage de haină, și spărtura se face mai rea.

17. Nici se pune vin nou in burdufuri vecht; iar de se pune, burdufurile se sparg, vinul se varsă, și burdufurile pier; ci pun vinul nou în burdufuri nouă și amâne două se tin.

18. Pe când le grăfa el acestea, iată veni un dregător oarecare şi închinându-i-se îi zise: Flica mea a murit acum; ci venind pune mâna ta peste dânsa, şi va învia.

14-17: Marcu 2, 18-22; Luca 5,

18-26: Marcu 5, 22-43; Luca 8,

13: Osia 6, 6.

41 -- 56.

19. Și sculându-se lisus, a mers după dânsul cu ucenicii săi.

20. Și iată o femee, întru curgerea sângelui fiind de 12 ani, venind pe la spate, s'a atins de poala hala nei lui:

21. Că zicea întru sine: Numai de mă voi atinge de haina lui și mă voi tămădui!

22. lar lisus întorcându-se și văzându-o, l-a zis: Îndrăznește filcă; credința ta te-a mântuit. Și s'a tămăduit femeea din ceasul acela.

23. Şi viind lisus în casa dregătorului şi văzând pe cântăreții din fiaut și mulțimea zgomotoasă, zise: Dați-vă'n lături, că n'a murit fecioara, ci doarme!

24. Dar ei râdeau de dânsul.

25. Ci dacă mulțimea a fost scoasă afară, lisus intrând a luat-o de mănă și s'a sculat fectoara.

26. Și a leșit vestea aceasta peste

tot pământul acela. 27. Iar dupăce a 1

27. Iar dupăce a plecat lisus de acolo, au venit după dânsul doi orbi, strigând și zicând: Miluește-ne pe noi, flui lui David!

28. Iar dacă a întrat în casă, au venit la dânsul orbii și le-a grăit lor Iisus: Credeți că pot să fac eu aceasta? Zis-au ei către dânsul: Da, Doamne!

 Atunci s'a atins de ochli lor, grăind: După credința voastră fie vouă.

30. Şi s'au deschis ochii lor. Şi lesa poruncit lor lisus, zicând: Ves deți, nimenea să nu știe.

31. Dar el lesind, l-au vestit pe dânsul in tot pămantul acela.

32. După plecarea lor, iată au adus la dânsul un om mut și în drăcit.

^{28-34:} Marcu 5, 1-17; Luca 8, 26-37.

^{9. 1-8:} Marcu 2, 1-12; Luca, 5, 17-26. 9-13: Marcu 2, 13-17; Luca 5, 27-32

MATEL

33. Și dacă s'a scos dracui din ei, mutul a grăit; iar noroadele s'au mirat, zicând că niclodată nu s'au mai văzut asemenea lucruri în Israil.

34. Dar fariseit ziceau: Cu domnul dractior scoate pe draci.

35. Şi străbătea lisus toate cetătile și satele, învățând în soboarele lor și propoveduind Evanghelia impărăției, și vindecând toată boala și toată neputința întru popor.

36. Și văzand ei noroadele, i s'a făcut milă de ele, că erau năcăjite pi rătăcite ca oile fără păstor.

37. Atunci a zis ucentetlor săt: lată secerișul este mult, iar lucrăs torii puțini.

38. Rugați deci pe Domnul secerișului, să scoată lucrători la secerișul său.

10.

Chemarea Apostolilor și trimis terea lor la propopeduire.

Si chemând pe cei doisprezece ucenici ai săi, le a dat lor putere asupra duhurilor celor ne curate, ca să le scoată pe ele și să tămăduiască toată boala și toată neputința.

2 lar numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: Cel dintài Simon ce se numeste Petru, si Andrei fratele lui, lacob al lui Zevedei, si loan fratele lui:

3. Filip și Vartolomel, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu, și Levi, ce se zice Tadeu;

36: Num. 27—17; Is. 34, 5, 10. 1—15: Marcu 6, 7—13; Luca 9, 1—5.

13-16; Ioan 1, 40-49. Luca 6,

4. Simon Cananitul și luda Iscarioteanul, care l-a și vândut (apoi pe lisus).

5. Pe acești doisprezece i a trimis lisus, poruncindu-le lor și zicând: În calea păgânilor să nu mergeți și în cetate samarineană să nu intrați.

 Ci mai vártos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

7. Și umbland propoveduiți zi când, că s'a apropiat împărăția cerurilor.

8. Tămăduiți pe cei bolnavi, în viați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, scoateți afară pe draci; în dar ați luat, în dar să dați.

9. Să nu luați aur, nici argint, nici aramă la brâlele voastre.

10. Nici traistă de drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici toiag; căci vrednic este lucrătorul de hrana sa.

if. Și ori în care cetate sau sat veți intra, cercetați cine este intrânsul vrednic, și acolo să răs mâneți până când veți iesi.

12. Iar intrând în casă să-i urați zicând: Pace casei acesteia!

13. Şi de va fi casa aceea vredenică, pacea voastră va veni peste dânsa; far de nu va fi vrednică, pacea voastră se va intoarce la voi.

14. Și oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea, scuturați praful depe picioarele voastre.

15. Adevăr grălesc vouă, că mai ușor va fi pământului Sodos mei și Gomorei în ziua judecății, decât acelei cetăti.

de lată, eu vă trimit pe voi la pe niste oi în millocul lupilor.

Deci, fiți înțelepți ca șerpli și nevinovați ca porumbeli.

10: 17

17. Şi vă feriți de oameni, că vă vor duce în fața soboarelor și în adunările lor vă vor bate.

is. Incă și indintea domnilor și a împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și păgânilor.

19. Dar când vă vor da pe vol, nu vă grijiți cum, sau ce veți grăi, că se va da vouă în acel ceas, ce să grăiți.

20. Că nu voi sunteți cei ce grăiți, ci Duhul Tatălui vostru este care grăieste întru voi.

21. Şi va da frate pe frate la moarte şi tată pe fector, şi se vor scula copiii asupra părinților şi ii vor ucide pe dânsii.

22. Şi veţi fi uriţi de toţi pentru numele meu. Dar cel ce va răbda pànă la sfârșit, acela se va mântul.

23. Iar cànd vă vor goni pe voi din această cetate, fugiți în cealaltă. Adevăr grălesc vouă: Nu veți stărși cetățile lui Israil până când va veni Fiul Omului.

24. Nu este ucenic mai pre sus de dascălul său, nici slugă mai pre sus de stăpânul său.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălui său, și sluga ca stăpâs nui său. Dacă pe stăpânul casei leau numit Velzevul, cu cât mai vărtos pe casnicii lui!

26. Deci, nu vă temeți de dânșii, că nimic nu este acoperit care să nu se descopere, și ascuns care să nu se vădească.

27. Ceeace vă grăesc vouă la

28. Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci vă temeți mai vârtos de cel ce poate să piarză și trupul și sufletul în Gheenă.

29. Au nu se vând două vrăbli pe un ban? Și nici una din ele nu cade pre pământ fără (știrea) Tatălui vostru.

30. Dar la voi și perii capului sunt toți numărați.

31. De aceea nu vă temeți, că voi sunteți mult mai de preț de cât paserile.

32. Deci, tot cel ce mă va mărturisi pe mine înaintea oame nilor, mărturisi-l-voi și eu pe dân sul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

53. Iar cel ce se va lepăda de mine inaintea oamenilor, lepădas măsvoi și eu de dânsul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit să pun pace pe pămant; n'am venit să pun pace, ci sabie.

35. Că am venit să despărțesc pe om de tatăl său și pe flică de muma sa și pe noră de soacra sa.

36. Şi vrăşmaşii omului (vor fi) casnicii lui.

37. Cel ce iubește pe tată sau pe mumă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine. Și cel ce iubește pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe mine, nu este vredenic de mine.

38. Și cel ce nu și la crucea ca

intunerec, să spuneți la lumină; și ce auziți la ureche, să propoveduiți depe acoperișuri.

^{17-22:} Marcu 13, 9-13, Luca 21, 12-17. 26-33: Luca 12, 2-9.

^{34-36:} Luca 12, 51-53 35: Mib. 7, 6.

sa-ini urmeze mie, nu este vrede nte de mine.

.39. Cel ce-și păzește sufletul, îl va plerde pe el, si cel ceisi pierde suffetul său pentru mine, fi va ulla pe el.

40. Cel ce vă primește pe voi, pe mine mă primește, și cel ce mă primeste pe mine, primeste pe cel ce m'a trimis pe mine.

41. Cel ce primește proroc în nume de proroc, plata prorocului va lua; și cel ce primește pe drept in nume de drept, plata dreptului va lua.

42. Si cel ce va adăpa pe unul din acesti mici, fie și numai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, adevăr grăesc vouă, nu-si va pierde plata sa.

11.

Trimişit lui Ioan. Despre farisei st leguitort. Mustrarea unor cetăți. Ilsus laudă pe Tatăl și chiamă la sine pe cei osteniti.

Ci sfârșind lisus de dat aceste in. vățături celor doisprezece ucenici ai săi, s'a dus de acolo ca să invete și să propovedulască prin cetățile lor.

2. Iar Ioan auzind din inchisoare de faptele lui Hristos, a trimis pe doi din ucenicii săi ca săd întrebet

3. Tu esti celce vine, sau pe altul să așteptăm?

4. Si răspunzând lisus, a zis lor: Mergand spuneți lui Ioan cele ce auziti și vedeti:

5. Orbii văd și schiopii umblă, leprosii se, curățesc și surzii aud, morții se scoală și săracflor bine se vesteste.

6. Si fericit este cel ce nu se va sminti intru mine.

7. Si ducându-se ei, a început lisus a grai noroadelor despre loan: Ce ați ieșit să vedeți în pustle? Au trestie clătită de vânt?

8. Dar ce atl teşit să vedeți? Au om imbräcet in haine moi? lată, cei ce poartă haine moi sunt in casele impăraților.

9. Atunci ce ati lesit să vedeti? Au proroc? Adevăr grăiesc vouă: Si mai presus de proroc!

10. Că acesta este despre care s'a scris: lată, eu trimit pe îngerul meu înaintea feții tale, care va găti calea ta înaintea ta.

11. Adevăr grăesc vouă: Nu s'a sculat dintre cel născuți din femel mai mare decât Ioan Bote. zătorul; lar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare decât el este.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul pană acum, împărăția cerurilor se la cu năvală si năvălitorii o răpesc pe ea.

13. Că toți prorocli și legea până la loan au prorocit.

14. Și de volți să primiți, acesta este Ille, cel ce avea să vie.

15. Cine are urechi de auzit.

16. Dar eu cine voi asemana neamul acesta? Asemenea este co. plilor celor ce sed in târg și strigă către tovarășii lor.

17. Zicand: Din fluer v'am cantat vouă și n'ați jucat; de jale v'am cântat vouă și nu ați plans.

18. Că a venit Ioan, nici mân.

10: Mat. 3, 1.

19. A venit apol Fiul Omului mancand si band, si ei spun: Iata om mâncăcios și băutor de vin, prieten vamesilor si păcătosilor. Si intelepciunea s'a dovedit dreaptă, oin lucrările sale.

20. Atunci a inceput lisus a mustra cetățile întru care se făcuseră minunile sale cele mai multe, pentrucă nu s'au pocăit.

21. Vat tie, Horazine? Vat tie Vitsaido! Că de s'ar fi făcut în Tir si in Sidon minunile care s'au făcut întru voi, de muit în sac si cenușe s'ar fi pocăit.

22. Dar vă zic vouă: Tirului si Sidonului le va fi mai usor în ziua judecății, decât vouă.

23. Si tu, Capernaume, care până la cer te-ai înălțat, până la lad te vei pogori; că de s'ar fi făcut in Sodoma minunile care s'au făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.

24. Insă grăiesc vouă, că păs mantului Sodomel il va fi mai usor în ziua judecății, decât ție.

25. In vremea aceea graind lisus, a zis: Mărescu-te pe tine, Părinte, Doamne al cerului și al pămantului, că ai ascuns acestea de cei intelepți și pricepuți, și le-al descoperit pe ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunăvoința ta, înaintea ta.

27. Toate imi sunt date mie dela Tatal meu, si nimeni nu cus noaște pe Fiul, fără numai Tatăl, și nici pe Tatăl nu-l cunoaște ni-

20-24: Luca 10, 12-15. 23: Is. 14, 13-15. 25-27: Luca 10, 21-22.

cand, nicl band, si ei spun: Are meni, fără numai Fiul, și cărula va voi Fiul să descopere.

28. Veniti la mine toti cel ostes niți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi!

'29. Luați jugul meu asupra voastră și vă învățați dela mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veti afla odihnă sufletelor voastre.

30. Că jugul meu este bun si sarcina mea usoară.

12.

Ucenicii rupând spice Sâmbăta. Tămăduiri de bolnapi. Păcatul împotriva Duhului Sfânt, Semnul lui Iona, Mama și frații lui lisus.

In vremea aceea mergea lisus Sambăta printre semănături; iar ucenicii lui au flămânzit și au inceput a smulge spice si a mânca.

2. Ci fariseii, văzand aceasta, au zis: lată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face Sâmbăta.

3. Răspuns•a lor lisus: Au n'ați cetit ce a făcut David, când a flămânzit el si cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat in casa luf Dumnezeu și a mâncat pâinile punerii inainte, care nu se cuvenea lui să le mânânce, nici celor ce erau impreună cu dânsul, fără numal preotilor?

5. Sau n'ati cetit in lege, că preoții Sâmbăta, în biserică, calcă Sambata și (totuși) nevinovați sunt?

6. Cl grăiesc vouă, că este aici (cineva) mai mare decât biserica.

7. De ați fi știut ce însemnează: Milă voiesc, lar nu jertfă, n'ați fi osândit pe cei nevinovați.

12. 1-8: Marcu 2, 23-28; Luca 6, 7: Osia 6, 6,

8. Carl Flut Omnfut este Domn yt at Sambetet.

9. \$1 trecand de acolo, a venit

13. Și lată, era acolo un om cu mâna uscată. Și leau întrebat pe dânsul, zicând, de se cuvine a e vindeca Sâmbăta, ca săel învinulască pe el.

11. Iar el le a zis lor: Cine dine tre voi va fi omul care va avea o odie, si de va cădea ea Sâmbăta în groapă, să nu o apuce și să nu o scoată pe ea?

12. Dar omul, cu cât nu e mai de pret decât oala! Deci dară, se cuvine a face bine Sâmbăta.

13. Atunci a zis omulul: Întinde mâna ta! Și a întins-o și s'a făcut sănătoasă ca și cealaltă.

14. lar farlseit leşind afară, sfat au făcut asupra lui, ca să l piarză pe el.

15. Ci lisus cunoscându-i, s'a dus de acolo. Și au mers după dânsul mulți, iar el 1-a tămăduit pe dânșii, pe toți.

16. Și le a poruncit lor, ca să nu l facă arătat pe el.

17. Ca să se plinească ceea ce s'a spus prin Isala prorocul ce zice:

18. Iată Fiul meu, pe care leam ales, iubitul meu, intru care bine a voit sufletul meu; pune voi Due hul meu peste dânsul și judeacată neamurilor va vesti.

19. Nu se va galcevi, nici va striga, nici va auzi cineva in uliță ulasul lui.

20. Trestie zdrobită nu va frânge și feștilă aprinsă nu va stinge, pana ce nu va scoate judecata spre biruință.

MAIII

21. Şi intru numele lul vor nă» dăjdul neamurile.

22. Atunci au adus la dânsul pe un îndrăcit, orb și mut; și l-a tămăduit pe el, încât orbul și mutul grăla și vedea.

23. Iar noroadele se mirau și ziceau: Nu cumva acesta este fiul lui David?

24. Fariseli însă auzind, ziceau: Acesta nu scoate pe draci fără numai cu Velzevul, domnul dra cilor.

25. Iar lisus cunoscànd gandurile lor, le a zis: Toată împărăția care se desbină întru sine, se pustiește; și toată cetatea sau casa care se desbină întru sine, nu va sta.

26. Şi dacă satana scoate pe sar tana, s'a desbinat intru sine; dar atunci, cum va sta împărăția lui?

27. Și dacă eu cu Velzevul scot dracil, fectorii voștri cu cine i scot? De aceea ei vă vor judeca pe voi.

28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe draci, atunci împărăția lui Dumnezeu a ajuns la voi.

29. Cum poate cineva să între în casa celui tare și lucrurile lui să le fefuiască, de nu va lega mai întâi pe cel tare spre a l feful apoi casa?

30. Cel ce nu este cu mine, este impotriva mea, și cel ce nu adună cu mine, risipește.

31. Drept aceea, gráesc vouá: Orice păcat și orice hulă se va

 $\frac{22-45}{14-26}$ Marcu 3, 22 30, Luca 11,

ferta oamenflor, dar hula impotitiva Duliulut (Sfant) nu li se vatiria.

2. Orieine va rosti cuvant ims potriva l'iului Omului, se va ierta luti iar cine va rosti impotriva Duhului Sfant, nu se va ierta lui mei in veacul de acum, nici in cel ce va să fie.

33. Sau ziceți că pomul e bun și roada lui bună, sau ziceți că pomul e putred și roada lui putredă; că din roadă se cunoaște pomul.

34. Pui de năpârci, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? ('ă din prisosința înimit grăiește gura.

35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune, lur omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăesc vouă, că pentru tot cuvantul deșert pe care-l vor rosti oamenii, vor să dea seamă în ziua judecății.

37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osandi.

38. Ătunci au răspuns oarecari din cărturari și din farisei, zleand: Învățătorule, voim să vedem dela tine un semn.

39. lar el răspunzand a zis lor: Neamul viclean și prea curvar caută semn și semn nu se va da lui, tără numai semnul lui Iona prorocul.

40. Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile și trei nopți, așa va fi Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații niniviteni se vor scula la judecată cu neamul acesta și l vor osândi pe el, căci el s'a pocălt la propoveduirea lui lona, și iată afer mai mult decât Iona.

42. Impărăteasa dela miazăzi se va scula la judecătă cu neamul acesta și l va osândi pe el, căci a venit dela marginile pământului; să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată aici mai mult decât Solomon.

43. Iar când duhul cel necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci zice: Întoarce mă voi în casa mea, de unde am ieșit; și venind o allă deșcrtată, măturată și impodobită.

45. Atunct se duce și la cu sine alte șapte duhuri mai rele decât sine, și întrând loculesc acolo, și se fac cele depe urmă ale omulul aceluia mai rele decat cele dintal. Așa va fi și cu acest neam vice. lean.

46. Și pe când grăia încă el către noroade, iată muma lui și frații lui stăteau afară, căutând să vorbească cu dânsul.

47. Și i-a zis lui oarecine: lată, muma ta și frații tăi stau afară, vrând să grălască cu tine.

48. lar el răspunzând a zis celui ce-i grăise: Cine este muma mea și cine sunt frații mei?

49. Şi tinzându-şi mâna spre ucenicii săi, a zis: Iată muma mea și frații mei.

50. Că ori cine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela imi este și frate și soră și mumă.

- 18 -

^{46-50:} Marcu 3, 31-35; Luca 8, 19-21.

MATEI

13.

Pilda sămănătorului și alte pilde despre împărăția cerurilor.

In ziua aceea ieșind lisus din casă, a șezut pe țărmul mării.

2. Si s'au adunat la dânsul noroade multe, încât a trebuit să între și să șadă în corabie; iar norodul sta pe țărmul mării.

3. Și le-a grăit lor multe, în pilde, zicând: lată a ieșit sămănă-torul să samene.

4. Şi sămânând el unele (semințe) au căzut lângă cale, si au venit pasările și le-au mâncat pe ele.

 lar altele au căzut pe pietriş, unde n'aveau pământ mult, şi au răsărit indată, pentrucă n'aveau pământ adânc;

 Şi răsărind soarele, s'au pălit, şi pentrucă n'aveau rădăcină, s'au

uscat.

4 - 15.

7. lar altele au căzut în spini, și au crescut spinii și-le-au înecat.

8. Iar altele au căzut pe pământ bun și au dat roadă: una o sută, alta șasezeci, iar alta treizeci.

9. Cel ce are urechi de auzit, să auză.

10. Și apropiindu-se ucenicii lui, au zis către dânsul: Pentruce le grăești lor în pilde?

11. Iar el răspunzând, a zis lor: Pentrucă vouă vi s'a dat să știți tainele împărăției cerurilor, iară lor nu li s'a dat.

12. Că celui ce are i se va da și îi va prisosi; iar dela cel ce n'are, și ceeace are se va lua.

13. Pentru aceasta le grăesc

13. 1-23: Marcu 4, 1-20; Luca 8,

lor în pilde, că văzând nu văd, și auzind nu aud, nici înțeleg.

14. Se implinește cu el prorocia lui Isaia, ce zice: Cu urechile veți auzi și nu veți înțelege, și cu ochii veți privi și nu veți vedea.

15. Că s'a îngroșat înima poporului akestuia: cu urechile aude greu și ochii lui s'au închis, ca nu cumva cu ochii să vadă și cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă, și să se întodrcă și să i tămăduesc pe ei.

16. lar ochii voștri sunt fericiți că văd, și urechile voastre că aud.

17. Adevăr grăesc vouă, că mulți proroci și drepți au dorit să vadă cele ce vedeți voi și n'au văzut, și să audă cele ce auziți voi și n'au auzit.

18. Ascultați, deci, pilda sămă: nătorului:

19. Dela tot cel ce aude cus văntul împărăției și nusl înțelege, venind vicleanul răpește ceeace s'a semănat în inima lui. Aceasta este sămânța cea sămânată lângă cale.

20. Iar cea sămănată pe pietriș, este cei care aude cuvântul și il primește îndată cu bucurie;

219 Dar n'are rădăcină întru sine, ci este până la o vreme; iar întâmplându-se necaz, sau prigoană pentru cuvânt, îndată se smintește.

22. Cea sămănată în spini, este cel care aude cuvântul, dar grija veacului acestula și înșelăciunea bogăției înneacă cuvântul și neroditor îl face pe el.

23. lar cea sămănată în pământ bun, este cel care aude cuvântul si înțelege și care aduce roadă: unul o sută, altul șasezeci, iar altul treizeci.

13, 24

24. Altă pildă le a pus for inainte, /icând: Asemănatus'a impărăția cerurilor omului care a sămănat sămânță bună în țarina sa.

25. Dar pe când dormeau oamenii, a venit vrășmașul lui și a sămănat neghină printre grau, și s'a dus.

26. Iar dacă a crescut paiul și a făcut roadă, s'a arătat și neghina.

27. Şi venind slugile stăpânului rasel, i-au zis lui: Doamne, au n'ai sămănat sămânță bună în țarina ta? De unde, dar, are neghină?

28. lar el le a răspuns lor: Un om vrășmaș a făcut aceasta. lar slugile au zis: Vrea-vei, dar, să mergem să îe plivim?

29. Iar el a zis ior: Nu, ca nu cumva plivind neghina să smui- geti și grâul împreună cu ea.

30. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș, și atunci, la vremea secerișului, voi zice se cerătorilor: Pliviți întâi neghina și o legați snopi, ca s'o ardem, lar grâul îl adunați în jitnița mea.

31. Altă pildă le-a pus lor inainte, zicând: Asemenea este împărăția cerurilor grăuntelui de muștăr, pe care luându-i omul l-a sămănat în țarina sa.

32. Acesta este mai mic decât toate semințele, dar dacă a crescut este mai mare decât toate buruienile și se face copac, încât vin
pasările cerului și se sălășluesc
in ramurile lui.

33. Altă pildă îe-a spus ior: Asemenea este împărăția cerurilor

aluatului, pe care luandusi femeca, lea ascuns in trei măsuri de făină, pană ce s'a dospit toată.

34. Acestea toate le a grait lisus noroadelor in pilde, și fără de pilde nu le graia lor.

35. Ca să se plinească ceea ce s'a spus prin prorocul ce zice: Deschide voi in pilde gura mea, spune voi cele ascunse dela ince putul lumii.

36. Atunci lăsând lisus noroas dele a intrat în casă.

37. Şi s'au apropiat de el ucenicii lui, zicând: Tâlcuește-ne nouă pilda cu neghina din țarină.

38. Iar el răspunzând, a zis lor: Cel ce a sămănat sămânța cea bună este Flul Omului;

39. Țarina este lumea; sămânța cea bună sunt fili împărățiel, lar neghina sunt fili celui viclean;

40. Vrăşmaşul care le-a sămănat pe ele este diavolul, secerișul este sfârșitul fumit, iar secerătorii sunt ingerii. Deci, cum se adună neghina și se arde în foc, așa va fi la sfârșitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul Omului pe ingerii săi și vor aduna din impărăția lui toate semințele și pe cel ce fac fărădelegea.

42. Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea şi scrășnirea dinților.

43. Atunci drepții vor străluci ca soarele întru împărăția Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzii, să auză.

44. larăși, asemenea este împăr răția cerurilor comoarei ascunse în țarină, pe care aflandra omul, a ascunseo și de bucuria ei se

^{14:} Is. 6, 9-10.

^{31-32:} Marcu 4, 30-32; Luca 13, 18-19.

duce și toate câte le are le vinde, și cumpără țarina aceea.

45. larăși, asemenea este împărăția cerurilor neguțătorului care caută mărgăritare bune,

46. Și care aflând un mărgăritar de mult pret, s'a dus și a vândut toate câte le avea și l-a cumpărat pe el.

47. Iarăși, asemenea este împă» răția cerurilor năvodului aruncat în mare, care adună tot felul de pesti:

48. lar după ce s'a umplut, scortăndurl la margine și șezănd au ales pe cei buni în vase, iar pe cei răi irau lepădat afară.

49. Aşa va fi la sfârşitul veas cului: vor leşi îngerii şi vor dess părți pe cei răi dintre cei drepți,

50. Şisi vor arunca pe ei in cuptorul cel de foc; acolo va fi plangerea și scrășnirea dinților.

51. Zis-a lor lisus: Inteles-ați toate acestea? Răspuns-au ei: Da, Doamne.

52. Atunci le-a zis for: De aceea, tot cărturarul cu invățătură despre impărăția cerurilor asemenea este unui gospodar, care scoate din visteria sa (lucruri) nouă și vechi.

53. lar dupăce a sfârșit lisus aceste piide, s'a dus de acolo.

54. Și venind în patria sa, ti invăța pe dânșii în sinagoga lor, încât ei se mirau și ziceau: De unde are ei această înțelepciune și aceste puteri?

55. Au nu este el feciorul tesa laruluf? Au nu se numește muma lüi Maria, și frații lui lacob și losif și Simon și luda?

56. Și surorife lui, nu sunt oare toate la noi? De unde deci la el toate acestea?

57. Şi se sminteau întru dânsul. lar lisus a zis lor: Nu este proroc fără trecere, decât numai în patria sa și în çasa sa.

58. Şi'n'a făcut acolo minuni multe, pentru necredința lor.

14.

Tăterea capului sfântului Ioan. Inmultirea pâintior. Itsus ums blând pe mare.

In vremea aceea auzita Irod tea trarhui, vestea despre Iisus.

2. Și a zis siujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el a inviat din morți și de aceea se fac minuni printrânsul.

3. Că Irod prinzând pe Ioan 1-a legat pe el și 1-a pus în temniță, pentru Irodiada, femeea lui Filip, fratele său.

4. Pentrucă Ioan il zicea lui: Nu ți se cuvine ție s'o ai pe ea de soție.

5. Şi vrând să-l omoare pe dân sul, se temea de popor, pentrucă il awa pe el ca pe un proroc.

6. Ci prăznuindu-se ziua nașterii lui Irod, fata Irodiadei a jucat în mijlocul (ospățului) și a plăcut lui Irod.

7. De aceea cu jurământ a mărturisit el, să-i dea ori ce va cere.

8. Iar ea, indemnată fiind de mumă sa, a zis: Dă mi aici pe tipsie capul lui Ioan Botezătorul.

9. Şi s'a intristat impăratul; dar

9, 7-9; 3, 19-20.

pentru jurământ și pentru cei ce ședeau împreună cu dânsul, a pos runcit să i se dea.

10. Și a trimis să-i tale lui Ioan capul în temnită.

11. Si s'a adus capul lui pe tipsie si s'a dat fetei, far ea il dete mumei sale.

12. Şi venind ucenicii lul au luat trupul şi l-au ingropat; apoi s'au dus de au vestit pe lisus.

13. Iar Iisus auzind s'a dus de acolo cu corabia in loc pustiu, deosebi; și auzind despre aceasta mulțimile de prin cetăți, s'au dus pe jos după dânsul.

14. Şi ieşind lisus, a văzut popor mult și i s'a făcut milă de el și a tămăduit pe bolnavii lor.

15. Iar dacă s'a făcut seară, au venit la dânsul ucenicii lui zicând:
Locul este pustiu și iată este târe ziu; slobozește gloatele ca să se ducă prin sate să-și cumpere de mâncare

16. Iar Ilsus le-a zis lor: Nu trebue să meargă; dați-le vol să mănânce!

 Răspuns au el: N'avem alci fără numal cinci pâini şi doi peşti.

18. lar el a zis: Aduceti-le aici

19. Și a poruncit gloatelor să se așeze pe iarbă; apoi luând cele cinci pâini și cei doi pești și căutând la cer, a binecuvântat, apoi frângând pâinile le a dat u cenicilor, iar ucenicii gloatelor.

20. Și au mâncat toți de s'au săturat, și au adunat rămășițele de sfărâmituri: douăsprezece coșuri pline.

13 21 Marcu 6, 31-44; Luca 9, 10-17; Ioan 6, 1-13.

21. lar cel ce mancaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii.

22. Și îndată a silit lisus pe ucenicii săi să între în corable și să meargă înaintea lui de ceea parte, până ce va slobozi noroadele.

23. Şi slobozind noroadele, s'a sult singur la munte, să se roage. Şi făcându-se seară era acolo singur.

24. Iar corabia era în miflocul mării, învăluindu-se de valuri, pentrucă vântul sufla dimpotrivă.

25. Ci la a patra strajă a nopții a mers Iisus la dânșii, umblând pe mare.

26. Iar ucenicii văzându-l pe el umblând pe mare, s'au spăimân-tat, zicând că nălucă este, și de frică au strigat.

27. Dar lísus îndată le a grăit lor, zicand: Indrăzniți, eu sunt; nu vă temeți.

28. Atunci Petru răspunzând, a zls: Doamne, de ești tu, poruncește-mi să viu la tine pe apă. Zis-a el: Vino.

29. Iar Petru pogorându-se din corabie, a pornit pe apă ca să meargă la lisus.

30. Dar văzând vântul cel tare, s'a înfricoșat, și începând a se as funda a strigat, grăind: Doamne, mântuieste-mă!

31. Iar Isus tinzand indată mana, lea apucat pe el și lea zis: Puțin credinciosule, pentruce te-al indoit?

32. Şi intrând ei în corabie, s'a potolit vântul.

22 -36, Marcu 6, 45 -56, Ioan 6, 15 21.

33. lar cel ce erau in corable au venit și s'au inchinat lui, zicand: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu ești.

34. Şi trecând (marea) au venît în pământul Ghenezaretului.

35. Si cunoscàndu-i pe el oamenii locului aceluia, au trimis in toată laturea aceea și au adus la dânsul pe toți bolnavii.

36, Şi-l rugau pe el (să-l lase) să se atingă numai de poalele vesmintelor lui; și câți se atingeau se tămăduiau.

15.

Obiceturi omenesti împotriva poruncilor lui Dumnezeu. Vins decarea fiicei Hananiencii și a altor boinaoi. Săturarea gloatelor în pustie.

Atunci au venit la lisus niște cărturari și farisei din Ierus salim, zicând:

2. Pentruce ucenicil tăi calcă dațina bătrânilor, că nu-și spală mâinile lor când mânâncă pâine?

3. Iar el răspunzând le a zis lor: Dar voi pentruce călcați pos runca lui Dumnezeu, pentru das tina voastră?

4. Căci Dumnezeu a poruncit așa: Cinstește pe tatăi tău și pe muma ta; și: cel ce va grăi de rău pe tatăi său sau pe muma sa, cu moarte să moară.

5. Iar voi ziceți: Cela ce ar zice tatălui său sau mumei sale: dăr ruit este Domnului cu ceeace te puteai folosi dela mine,

6. Acela poate să nu cinstească

pe tatăl său, sau pe mumă-sa. Şi ați înlăturat porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră.

7. Fățarnicilor, bine a prorocit despre voi Isaia, când a zis:

8. Poporul acesta se apropie de mine cu gura lui și mă cinstește cu buzele, iar cu inima stă de parte de mine.

 Dar in zădar mă cinstește invățând invățături (cari sunt) por runci omenesti.

Şi chemand la sine gloatele,
 le zis lor: Ascultați și înțelegeți.

11. Nu ceeace intră în gură spurcă pe om, ci ceeace iese din gură, aceea spurcă pe om,

12. Atunci apropiindu-se ucenicii lui, i-au zis: Știi oare că fariseii, auzind acest cuvânt, s'au tulburat foarte?

13. Iar el răspunzând, a zis: Tot sadul pe care nu lea sădit Tatăl meu cel ceresc, se va smulge din rădăcină.

14. Lăsați-i pe dânșii; sunt povățuitori orbi orbilor; și orb pe orb de va povățui, amândoi vor cădea în groapă.

15. Şi răspunzând Petru, a zis lui: Spune nouă pilda aceasta.

16. lar lisus à zis lor: Incă și voi nepricepuți sunteți?

17. Dar nu înțelegeți că tot ce intră în gură merge în pântece și apol se aruncă afară?

18. lar cele ce les din gură, din inimă les, și acelea spurcă pe om.

19. Că din inimă ies gândurile cele rele, uciderile, preacurviile, curviile, furtișagurile, mărturiile mincinoase, hulele.

20. Acestea sunt celece spurcă

8: Is. 29, 13.

pe om, far mancand cu mainile nespălate omul nu se spurcă.

21. Și leșind lisus de acolo, s'a dus în părțile Tirului și ale Sidonului.

22. Şi iată o femee hananiancă, din hotarele acelea, ieșind striga către dânsul și zicea: Miluește mă, Doamne, fiul lui David, fiica mea se chinuește cumplit de un duh necurat.

23. Iar el nu i-a răspuns el nici un cuvânt. Și apropiindu-se ucenicii lui, îl rugară pe el, zicând: Slobozește-o pe ea, că strigă'n urma noastră.

24. Iar el răspunzând, a zis: Nu sunt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israil.

25. Dar ea venind i s'a inchinat lui, zicând: Doamne ajută-mi!

26. Răspunsea lisus: Nu se cue vine a lua pâinea fiilor și a o arunca la câini.

27. Iar ea a zis: Adevărat, Doamne, dar și câinii mănâncă din sfărâmiturile ce cad dela masa stăpânilor lor.

28. Atunci răspunzând Iisus, a zis ei: O, femee, mare este credința ta! Fie ție precum voești. Si s'a tămăduit flica ei din ceasul

acela.

29. Și trecând de acolo Iisus, a venit la marea Galileei, și suindu-se în munte a șezut acolo.

30. Şi au venit la dansul noroade multe, avand cu sine schiopi, orbi, muți, ciungi și alți mulți, și i-au aruncat pe dânșii la picioarele lui lisus, iar el i-a tămăduit pe ei,

31. Incât se mirau noroadele văzând pe muți grăind, pe clungi

21-28: Marcu 7, 24-30.

sănătoși, pe schiopi umbland și pe orbi văzând; și măriau pe Dumenezeul lui Israil.

32. Iar lisus chemand la sine pe ucenicii săi, a zis: Milă-mi este de poporul acesta, că iată sunt trei zile de când așteaptă lângă mine, neavând ce mânca; iar a-i slobozi pe ei flămânzi nu voesc, ca nu cumva să slăbiască pe drum.

33. Și au grăit ucenicii lui către dânsul: Unde să găsim în pustie atâtea pâini, încât să se sature atâta lume?

34. Iar Iisus a zis lor: Câte pâini aveți? Și ei au răspuns: Şapte, și câțiva peștișori.

35. A poruncit apoi norodului

să se așeze pe pământ.

36. Și luând cele șapte pâini și peștii, mulțămind a frânt și a dat ucenicilor lui, iar ucenicii noros dului.

37. Şi au mâncat toţi şi s'au săturat, şi au luat şapte coşuri pline cu rămăşiţele de sfărâmituri.

38. Iar cel ce mâncaseră erau ca la patru mii de bărbați, afară de femei și de copil.

39. Şi slobozind noroadele, s'a suit în corabie și a trecut în hostarele Magadanului.

16.

Iudelt cer semn. Aluatul fariseis tor. Mărturisirea tul Petru. Les pădarea de sine și luarea crucii. Mustrarea tul Petru.

A tunci s'au apropiat fariseii și saducheii și ispitindu-l il rugau pe dânsul să le arate vr'un semn din cer.

32-39: Marcu 8, 1-10. 16. 1-12: Marcu 8, 11-21.

15. 1 -20: Marcu 7, 1-23.

2. lar el răspunzand, a zis lor: Când se face seară ziceți: va fi senin, că se roseste cerul:

3. lar dimineața ziceți: astăzi vu fi furtună, că se roșește cerul posomorit. Fățarnicilor, fața cerului știți să o socotiți, far semnele vremurilor nu le puteți (gâci)?

4. Neamul viclean și preacurvar cere semn, și semn nu se va da lui, fără numui semnul lui Iona prorocul. Și lăsându-i pe dânșii, s'a dus.

5. Și mergând ucenicii lui de ceea parte (a mării), uitaseră să la pâine.

6. Iar Iisus le-a zis lor: Căutați și vă păziți de aluatul fariseilor si al saduchellor.

7. lar ei cugetau intru sine zi. cand: N'am luat paine

8. Dar lisus cunoscându-le gândul, a zis: Ce cugetați întru voi, puțin credincioșilor, că n'ați luat pâine?

9. Tot nu pricepeți oare, nici vă aduceți aminte de cele cinci păini la cele cinci mii (de oameni), si căte coșuri ați luat?

10. Nici de cele sapte pâini la cele patru mit (de oameni) și câte cosuri ați luat?

11. Cum de nu pricepeți că nu (gândindu-mă) la păine am zis vouă să vă păziți de aluatul fariseilor și al saducheilor?

12. Atunci au înțeles că nu de aluatul pâinii le-a spus să se pă-ziască, ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.

13. Venind Iisus in părțile Chesareei lui Filip, a întrebat pe ucenicii săi, zicând: Cine-mi zic oamenii că sunt eu, Fiul Omului?

14. Iar el au zis: Unii (zic că ești) Ioan Botezătorul; alții Ilie; iar alții Ieremia sau unul din proroci.

15. Zis-a for lisus: Dar voi cine-mi ziceti că sunt?

16. Şi răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Şi răspunzând Iisus, a zislui: Fericit ești, Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți-a descoperit ție (aceasta), ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Şi eu iţi spun ţie, că tu eşti Petru, şi pe această piatră voi zidi biserica mea şi porţile iadului nu o vor birut pe dânsa.

19. Şi-ţi voi da ţie cheile împărăţiei cerurilor, şi orice vei lega pe pământ, va fi legat şi in ceruri şi orice vei deslega pe pământ va fi deslegat şi in ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi, ca să nu spue nimănui că el este Hristosul.

21. De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că trebue să meargă în Ierusalim și multe să pătimească dela bătrâni și dela arhierei și dela cărturari, și să fie omorit, dar a treia zi va învia.

22. Ŝi luandu-l la o parte Petru, a început a i se împotrivi, zicând: Fit milostiv cu tine, Doamne; să nu ti se întâmple una ca asta!

23. lar el întorcându-se, a zis lui Petru: Mergi înapoia mea, sa-tano! Sminteală îmi ești, că nu cugeți cele ce sunt ale lui Dum-

21-28: Marcu 8, 31-9, 1: Luca 9, 22-27,

Omului? nezeu, cf cele ce sunt ale oa-

24. Atunci lisus a zis ucenicilor săi: De voește cineva să vie după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie.

25. Că cine vrea să și mântuiască sufletul, pierde l-va pe el; iar cine iși va pierde sufletul său pentru mine, afla l-va pe el.

26. Că ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, îar sufletul său și-l va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

27. Că Fiul Omului va să vie întru slava Tatălui său, cu îngerii săi, și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale.

28. Adevăr grăesc vouă: Sunt unii din cei ce stau alci, carl nu vor gusta moarte până ce nu vor vedea pe Fiul Omului viind întru împărăția sa.

17.

Schimbarea la fată. Vindecarea lunatecului. Plata dajdiet.

După șase zile, lisus a luat pe Petru și pe lacov și pe loan, fratele lui, și i-a suit într'un munte inalt, numai pe ei.

2. Și s'a schimbat la față înaine tea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Şi iată, s'au arătat lor Moise și Ilie vorbind împreună cu dânsul.

 Atunci a zis Petru către lisus: Doamne, bine este nouă să

17, 1-13: Marcu 9, 2-13; Luca 9, 28-36; Ioan 12, 23-41.

fim alci; de voești, vom face alci trei colibi: ție una și lui Moise una și una lui lile.

MALLE

5. Şi încă grăind el, iată nor luminos i-a umbrit pe ei, și lută (s'a auzit) glas din nor zicând: Acesta este Fiul meu cel lubit, întru care bine am volt, pe acesta să-l ascultați!

6. Şi auzind ucenicii, au căzut cu fețele lor la pământ și s'au spăimântat foarte.

7. Ci, apropiindu-se lisus, s'a atins de dânșii și a zis: Sculați-vă si nu vă temeți.

8. Şi ridicându-şi ochli lor, n'au mai văzut pe nimeni, fără numai pe lisus singur.

9. Şi pogorându se ei din munte, le a poruncit lor lisus, zicând: Nis mănui să nu spuneți vedenia as ceasta, până când Fiul Omului se va scula din morți.

10. Si leau întrebat pe el uces nicit lul, zicând: Dar pentruce zic cărturarii că trebue să vie mai întâi Ilie?

11. lar lisus răspunzând, a zis lor: într'adevăr lite va veni mai întăi și le va pregăti toate;

12. Eu însă vă spun că life a si venit, dar nu leau cunoscut pe dânsul, ci ieau făcut lui câte au volt; așa și Fiul Omului va să pătimească dela dânșii.

13. Atunci au ințeles ucenicii că le grăise despre Ioan Botezătorul.

14. Şi venind el la mulțime, s'a apropiat de dânsul un om, îngeanunchind inaintea lui și zicând:

11: Mai. 3, 23. 14-21: Marcu 9, 14-29; Luca 9, 37-42.

- 15. Doamne, miluește pe fiul meu, că este lunatec și rău păr timeștel Că de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.
- 16. Şi l-am adus pe dânsul la ucenicii tăi şi n'au putut să-l tămădulască.
- 17. Iar lisus răspunzând, a zis: O, neam necredincios și îndărăte nic? Până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Aducețiemiel aici!

18. Și certându-l lisus a leșit dracul dintrânsul și s'a tămăduit copilul din ceasul acela.

- 19. Atunci, filind singur lisus, s'au apropiat de el ucenicii și au zis: Pentru ce noi n'am putut să-i scoatem pe el?
- 20. Răspuns-a lor lisus: Pentru necredința voasiră; căci adevăr grăiesc vouă: de veți avea credință cât un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestula: mustă-te de aici acolo, și se va muta și nimic nu va fi vouă cu nesputință.

21. Că acest neam (de draci) nu iese, fără numai cu rugăciune și cu post.

- 22. Și întorcându-se ei în Galileea, le-a zis lor lisus: Fiul Omului va să se dea în mâna oamenilor.
- 23. Şi-l vor omori pe el şi a treta zi va invia. Iar el s'au întristat foarte.
- 24. Și dacă au venit în Caperanaum, s'au aproplat de Petru cei ce strângeau dajdia și au zis: Învățătorul vostru nu plătește daja dia? Iar el a răspuns: Ba da.

22 23: Marcu 9, 30-32; Luca 9, 43-45.

- 25. Şi intrând în casă, Iisus îl luă înainte zicând: Ce ți se pare, Simone? Impărații pământului dela cine iau dăjdii sau bir? Dela fiii lor, sau dela cei streini?
- 26. Răspuns-a Petru: Dela cei streini. Zis-a Iisus lui: Iată dar, că fiii sunt scutiți.
- 27. Ci ca să nu-i smintim pe dânșii, mergi la mare și aruncă undița și la peștele care va leși intâi, și deschizând gura lui, vei găsi (în ea) un statir; ia-i pe acela și dăli-i lor, pentru mine și pentru tine.

18.

Întrebări despre întâletate. Puterea de a lega și a dezlega. De câteori pom terta fratelui. Piida cu talanții.

In ceasul acela s'au apropiat uce nicii de lisus și au zis: Oare cine este mai mare intru împărăs ția cerurilor?

2. Atunci lisus chemand un prunc, lea pus pe el in mijlocul lor

- 3. Și a zis: Adevăr grăesc vouă, de nu vă veți întoarce și de nu veți fi ca pruncii, nu veți întra intru impărăția cerurilor.
- 4. Deci cel ce se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare in impărăția cerurilor.
- 5. Și cine va primi pe un prunc ca acesta întru numele meu, pe mine mă primeste.

6. lar cine va sminti pe unul din acești mici cari cred întru mine, mai bine și ar spânzura o

18. 1-9: Marcu 9, 33-47: Luca 9, 46-48.

piatră de moară de grumazul său si s'ar îneca în adâncul mării.

7. Vai lumii de smintele! Că smintelele trebue să vie; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!

8. Iar de te smintește pe tine mâna ta, sau piciorul tău, taie-le pe ele și le aruncă dela tine; că mai bine este pentru tine să întri în viață schiop sau ciung, decât două mâini sau două picioare având, să fii aruncat în focul cel vesnic.

9. Şi de te sminteşte pe tine ochiul tău, scoate-l pe el şi-l aruncă dela tine; că mai bine este pentru tine să intri în viață cu un ochiu, decât având amândoi ochii, să fii aruncat în Gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pe unul din aceștia mai mici; că zic vouă, că ingerii lor in ceruri pururea văd fața Tatălui meu care este în ceruri.

11. Că Fiul Omului a venit ca să mâniulască pe cel pierdut.

12. Ce vi se pare vouă? De va avea un om o sută de oi și una dintrânsele se va rătăci, au nu va lăsa pe cele nouăzeci și nouă în munți, și mergând o va căuta pe cea rătăcită?

13. Şi, de i se va întâmpla s'o găsească pe ea, adevăr grăesc vouă, că se bucură de dânsa mai vârtos decât de cele nouăzeci şi nouă cari nu s'au rătăcit.

14. Așa nu este vola Tatălui vostru celui din ceruri, ca să plară unul din acesti mici.

15. De-ți va greși ție fratele tău, mergi și-i mustră pe dânsui între tine și între el singur; deci, de te va asculta, al dobăndit pe fratele tău.

16. Iar de nu te va asculta, mai la impreună cu tine încă pe unul sau doi, ca prin gura a două sau trei mărturii să se'ntărească orice cuvânt.

17. lar de nu-i va asculta pe ei, spune-l soborului; și de nu va asculta nici de sobor, să-ți fie ție ca un păgân și vames.

18. Ādevār grāesc vouā: Ori câte veţi lega pe pământ, vor fi legate și în cer, și ori câte veţi deslega pe pământ, deslegate vor fi și în cer.

19. Iarăși adevăr grăesc vouă, că dacă doi din voi se vor uni pe pământ pentru tot lucrul ce vor cere, li se va da lor de Tatăl meu, care este în ceruri.

20. Că unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sunt si eu în mijlocul lor.

21. Atunci Petru aproplindu-se de dânsul, a zis: Doamne, de câte ori îmi va greși mie fratele meu și eu îi voi ierta lui? Au doară până de sapte ori?

22. Răspuns-a lisus lui: Nu-ți zic ție (să ierți) până de șapte ori, ci până de șaptezeci de ori câte sapte.

23. De aceea, asemănatu-s'a împărăția cerurilor omului împărat, care a vrut să ceară socoteală slugilor sale.

24. Și începând el a socoti, au adus la dânsul pe un datornic cu zece mil de talanti.

25. Ci neavând el să plătească, domnul lui a poruncit să-l vânză

12-14: Luca 15, 4-7.

16: A doua Lege 19, 15.

pi el si pe femeca lui si pe copili lul si toate câte avea, si să plă-Is ased.

- 26. Deci, căzând (la pământ) Nuga aceea se închina lui, zicând; Doamne, mai ingadueste-mă și-ti vol platt the tot!
- 27. Si milostivindu-se domnul slugit aceleia, a slobozit o pe ea , și a venit în hotarele Iudeei, de și i a lertat și datoria.
- 28. Dar ieşind sluga aceea, a aflat pe unul din tovarășii săi caresi era dator o sută de disnari, si apucându-i pe el il sugruma, zicând : Plătește-mi, ce-mi esti dator i
- 29. lar acesta căzând la picioarele lui, il ruga pe dansul, zicand: Mai ingaduește mă și ți voi plăti!
- 30. El însă n'a vrut, el ducâna du-l l-a băgat în temniță până când va plăti datoria.
- 31. lar tovarășii lui văzând cele ce s'au făcut, s'au întristat foarte, si venind au spus domnului lor toate cele ce s'au făcut.
- 32. Atunci chemandusi pe el domnul lui, i-a zis: Slugă vicleană, toată datoria ți-am iertateo ție, pentrucă m'ai rugat;
- 33. Dar tie nu ti se cădea oare să-ți fie milă de tovarăsul tău, precum și mie mi-a fost milă de tine?
- 34. Si maniindu-se domnul lui, lea dat pe el muncitorilor, până ce va plăti toată datoria.
- 35. Așa va face și Tatăl meu cel ceresc vouă, de nu veți ierta. flecare fratelul său, din toată înima Voastră.

19.

Desfacerea căsătoriei. Binecupântarea pruncilor. Primeidia as puției. Răsplata celorce urmează lui Hristos.

Cí dacă a sfârșit lisus cuvintele acestea, a trecut din Galileea ceea parte de Iordan.

2. Şi au mers după dânsul noroade multe și le-a tămăduit pe ele acolo.

3. Si venind niste farisei, leau ispitit pe el si au zis lui: Se cade oare omului să și lase femeea pentru orice pricină?

4. Iar el răspunzând, a zis lor: Dar n'ați cetit că cel ce lea făcut la inceput, bărbat și femee ba făcut pe el?

5. Şi a mai zis: Pentru aceasta va lasa omul pe tatăl său și pe muma sa si se va lipi de femeea sa și vor fi amândoi un trup;

6. Asa că numai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a impreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

7. Ei însă i-au zis: Dar atunci de ce a poruncit Moise să i se dea carte de despărtenie si s'o lase pe ea?

8. Zis-a for lisus: Moise după invârtoșarea inimei voastre a îngăduit să vă lăsati femeile voastre; dar dintru inceput nu a

9. Či vä spun vouă, că oricine iși va lăsa femeea, afară de cuvânt de curvie, și va lua pe alta,

19, 1-9: Marcu 10, 1-12. 5: Fac. 1, 27; Fac. 2, 24. 8: A doua Lege 24, 1.

preacurveste, si cel ce va lua pe cea lăsată (larăși) preacurvește.

19, 10

· 10. Zis•au lui ucenicii: Dacă aya este pricina omului cu femeea, nu este de folos să se însoare.

11. Iar el a zis lor: Nu toti pricep cuvântul acesta, ci (numai) acela, cărora le este dat.

12. Că sunt fameni, cari din pantecele maicii lor s'au născut asa; și sunt fameni, pe cari oamenli lau făcut fameni; și sunt fameni, cari singuri s'au făcut așa, pentru impărăția cerurilor. Cine poate intelege, să înțeleagă.

13. Atunct au adus la dânsul pruncii, ca să și pue mâinile peste ei si să se roage (pentru ei); far ucenicii i au certat.

14. Dar lisus a zis către dânșii: Lăsați pruncii și nu-i opriți pe ei a veni la mine, că a unora ca acestia este impărăția cerurilor.

15. Şi puindu-şi mainile peste ei, s'a dus de acolo.

16. Si iată oarecine venind la el, a zis: Invățătorule bune, ce să fac, ca să am viața de veci?

17. Iar el a zis lui: Ce mi zici bun? Nimenea nu este bun, fără numai unul Dumnezeu; dar de voesti să intri în viață, păzește poruncile.

18. Zis a lui: Care? lar Iisus a zís: Să nu ucizi, să nu preas curvești, să nu furi, să nu fil mărturie mincinoasă,

19. Cinsteste pe tatăl tău și pe

13-15: Marcu 10, 13-16; Luca 18, 15 - 17.

16 -30: Marcu 10, 17-31; Luca 18, 18 -30.

18: Ies. 20, 12-16; A doub Lege 5, 16-20; Lev. 19, 18.

muma ta, si să lubești pe aproapele tău ca pe tine însuți.

20. Zis-a lui tânărul: Toate acestea le am păzit din tinerețele mele; ce-mt mai lipseste?

21. Zis•a lisus lui: De voesti să fii desăvârșit, mergi, vindeți averile tale si le dă săracilor, si vel avea comoară în cer, și vino de mi urmează mie.

22. Auzind cuvantul acesta, tanărul s'a dus întristat, căci avea avutil multe.

23. Atunci lisus a zis ucenicilor săi: Ādevăr grăesc vouă, anevoe va intra bogatul intru impărăția cerurilor.

24. Si iarăși zic vouă: Mai lesne este să treacă o cămilă prin ure: chile acului, decât un bogat să intre întru împărătia lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui auzind s'au mirat foarte, zicând: Cine poate, dar, să se mântulască?

26. lisus insă privindu-i, a zis către ei: La oameni aceasta este cu neputință, la Dumnezeu insă toate sunt cu putință.

27. Atunci răspunzând Petru, a zis lui: lată, noi am lăsat toate si am urmat tie. Oare ce va fi nouă?

28. Iar Iisus a zis lor: Adevăr grăesc vouă, că cel ce ați urmat mie, la a doua nastere, când va sedea Fiul Omului pe scaunul mă. rirli sale, veti sedea si voi pe douăsprezece scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israil.

29, Si tot cel ce a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mumă, sau femee, sau fii, sau holde pentru numele meu, insutit

11

va lua înapol și va moșteni viața

Si mulți dintăi vor fi pe umă, și de pe urmă (vor fi) întâi.

20.

Pulla despre lucrătorii otel, lisus ou protește patimile sale. Fiii lui ourdet. Vindecarea celor doi orbi.

Cari asemenea este impărăția cerurilor omului gospodar, are a iești des de dimineață ca a tocmească lucrători la via sa.

2. Și tocmindu-se cu lucrătorii 111 câte un dinar pe zi, i-a trimis pe ei în via sa.

3. Și ieșind la al treilea ceas, o văzut pe alții stând în târg fără de lucru;

4. Si a zis și acelora: Mergeți și voi în vie, și ce va fi cu dreptul, vă voi da vouă. Iar ei s'au dus.

'5. leşind farăși pe la al șaselea și la al nouălea ceas, a făcut asemenea.

6. Iar la al unsprezecelea ceas, ieșind a aflat pe alții stând fără de lucru, și le-a zis și lor: Ce ați stat aici toată ziua fără de lucru?

7. Zis-au el: Nimenea nu ne-a tocmit pe noi. Zis-a lor: Mergeți și voi în via mea, și ce va fi cu dreptul veti lua.

8. lar dacă s'a făcut seară, a zis stăpânul viei către ispravnicul său: Chiamă pe lucrători și le dă lor plata, începând dela cei din urmă până la cei dintăi.

 Deci venind cei dela al unsprezecelea ceas, au luat câte un dinar.

10. Şi venind apol cel dintâi,

socoteau că vor lua mai mult, dar au luat și ei tot câte un dinar.

11. Iar după ce au luat, au inceput să cârtească împotriva stăpânului casei, zicând:

12. Acești de pe urmă au lucrat numai un ceas și isa făcut întocmai cu noi cari am puriat greutatea zilet și zăduful!

13. Iar el răspunzând, a zis unuia dintrânșii: Prietene, nu ți fac ție strâmbătate; au nu cu un dinar te-ai tocmit cu mine?

14. lați deci ce l al tău și pleacă; voesc să dau acestuia de pe urmă ca si tie.

15. Au doară nu mi se cade să fac ce vreau cu ale mele? Au este ochiul tău viclean, pentrucă eu sunt bun?

16. Aşa vor fi cei din urmă întâi, şi cei dintâi pe urmă; că mulți sunt chemați, dar puțini aleşi.

17. Și suindu-se lisus în Ierusalim, a luat la o parte pe cei doisprezece ucenici și le-a spus lor pe cale:

18. Iată, ne sulm în Ierusalim și Fiul Omului se va da arhiereis lor și cărturarilor, șisl vor judeca pe el spre moarte.

19. Şi-i vor da pe el păgânilor ca să-l batjocorească și să-l bată și să-l răstignească, dar a treia zi va invia.

20. Atunci s'a apropiat de dân sul muma fiilor lui Zevedei, impreună cu fiii săi, închinându-se și cerând oarece dela dânsul.

21. \$1 el a întrebat-o pe ea: Ce voești? Răspuns-a aceasta: Zi ca acești doi fii ai mei să șadă unul deadreapta ta și altui deastanția ta, întru împărăția ta.

20, 22

22. Iar lisus răspunzând, à zis: Nu știți ce cereți, Puteți să beți paharul pe care eu il vol bea, și să vă botezați cu botezul cu care eu mă botez? Zis-au lui: l'utem.

23. Zis-a for (Iisus) r Paharul meu eu adevărat il veți bea, și u botezul cu care eu mă botez va veți boteza; dar a ședea dea-ireapta mea și deastânga mea, nu-mi este îngăduit să dau (decât) celor ce s'a rânduit dela Tatăl meu.

24. Şi auzind cel zece (ucenici), s'au maniat pe cel doi frați.

25. lar lisus chemându-l pe danșii le-a zis: Știți că domnii păgânilor domnesc peste aceștia și cei mari îi stăpânesc pe dânșii.

26. Dar între voi nu va fi așa; ci, care dintre voi va vrea să fie mai mare, să vă fie vouă slugă,

27. Şi care dintre vol va vrea sā fie intài, să vă fie vouă slugă.

28. Precum și Fiul Omulul n'a venit ca să î se siujească lui, ci ca să slujească și să și dea sufietul său preț de răscumpărare pentru mulți.

29. Şi ieşind el din lerihon, a mers după dânsul popor mult.

30. Şi fată, doi orbi cari ședeau làngă cale auzind că lisus trece (pe acolo), au strigat, grăind: Mislustesne pe noi, Doamne, Fiul lui David?

" 31. lar poporul lea certat pe dânșii ca să tacă; el insă mai tare

29-34: Marcu 10, 46-52; Luca 18, 35-43 strigau, gräind: Milueste-ne pe noi, Doanne, Fiul lui David!

32. Șt oprindu-se lisus, i-a chemat la sine și le-a zis: Ce voiți să vă fac?

33. Zis-au lui: Doamne, sa se deschiză ochit noșiril

34. Și făcându-i-se milă lui lisus, s'a atins de ochii lor, și indată au văzut și au mers după dânsul.

21.

Intrarea lui Hristos în Ierusalim. Alungărea vânzătorilor din bis serică. Smochinul cel uscat. Bos tezul lui Ioan. Pilda despre cel doi fii trimiși în pie.

Iar dacă s'au apropiat de Ierus salim, și au venit în Vithfaghi, îa muntele Maslinilor, lisus a trismis pe doi ucenici,

2. Zicandu-le lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai decât veți găsi o asină legată și un mânz împreună cu ea; deslegandu-o, aduceți-o la mine.

3. Și de va zice vouă cineva ceva, spuneți-i că acestea Domnuiui il trebuiesc, și numai decât le va trimite pe ele.

4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se plinească ceeace s'a zis prin prorocul ce zice:

5. Spuneți fiicel Sionului: Iată Impăratul tău vine la tine blând și șezând pe asină și pe mânz, flul celei de sub jug.

 Şi mergând ucenicii, fu făcut precum le a poruncit lor lisus.
 Au adus asina şi mânzul, şi

21. I-II: Marcu 11, 1-10, I uca 19, 29-38; toan 12, 12-19. 5: Zah. 9, 9; is. 62, 11.

^{20. 17—19:} Marcu 10, 32—34; Luca 18, 31—33. 20—28: Marcu 10, 35—45.

punandu-si hainele deasupra lor, că din gura pruncilor și a celor lisus a sezut pe ele.

8. Si cei mai multi din popor isl asterneau vesmintele lor pe cale, lar altil tăiau stâlpări din copaci și le așterneau pe cale.

9. Iar noroadele care mergeau inainte si cele ce veneau pe urmă strigau, zicând: Osana, Fiul lui David, bine este cuvantat cel ce vine intru numele Domnului! Osana intru cei de sus!

10. Si întrând el in Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, zicànd: Cine este acesta?

11. Iar noroadele ziceau: Acesta este lisus, prorocul din Nazaretul Galileei.

_12. Şi a întrat lisus în biseriça Iui Dumnezeu și a scos pe toți cei ce vindeau si cumpărau în biserică, răsturnând mesele schim. bătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbel.

13. Si a zis lor: Scris este: casa mea casă de rugăciune se va chema, iar voi ati făcut din ea peșteră de tâlhari.

, 14. Şi au venit la dânsul în biserică orbi și șchiopi, și i-a vindecat pe ei.

15. Iar arhiereli și cărturarii văzând minunile ce le făcea, și prunch strigand in biserică și zicând: Osana Fiul lui David! - s'au mâniat.

 Si i-au zis lui: Auzi ce strigă aceștia? Iar lisus le-a răspuns: Adevărat. Au nici odată n'ați cetit, ce sug vei tocmi laudă?

17. Şi lăsându-i pe ei, a ieşit afară din cetate, în Vitania, și s'a sălăsluit acolo.

18. Iar a doua zi, intorcându-se în cetate a flămânzit.

19. Si văzând un smochin lângă drum, s'a apropiat de el şi neafland nimic intransul, fără numai frunze, a zis lui: De acum in veac să nu se mai facă rod în tine! Si indată s'a uscat smochinul.

-20. Si văzând ucenicii s'au mirat, zicând: Cum de s'a uscat smochinul indată?

21. Iar lisus răspunzând a zis lor: Adevăr grăesc vouă: De veți avea credință și nu vă veți îndoi, nu numai cele (intâmplate) cu smochinul le veți face, ci și de veti zice muntelui acestuia: rldică-te și te aruncă în mare, va fi vouă.

22. Si toate câte veți cere întru rugăciune, crezand, veți primi.

23. Iar dacă a intrat el în bi» serică, s'au dus la dânsul, când invăța, arhiereii și bătrânii popo» rului, zicând: Cu ce putere faci acestea? Si cine ți-a dat puterea aceasta?

24. Şi răspunzând Isus, a zis lor: Intrebasvăsvoi și eu un cus vant, pe care, de mi-l veți spune mie, si eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

spune: dar pentruce n'ati crezut lui?

23--27: Marcu 11, 27-33; Luca 20, 1-8; Ioan 2, 18.

25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer, sau dela oameni? lar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, el ne va

9: Ps. 118, 25-26. 12-22: Marcu 11, 11-24; Luca 19, 45-48, Ioan 2, 14 16. 13 Is 56, 7; Ier. 7, 11.

16. Ps. 8, 3,

26. Iar de vom zice: dela oas uneni, ne temem de norod, că toți il au pe loan ca pe un proroc.

27. Si răspunzând lui lisus, au 714. Nu stim. Zis*a for atunci și eli Nici eu nu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

. Nar ce vi se pare vouă? Un om avea doi fectori, și mers gand la cel dintăi, l-a zis: Flule, mergi astăzi de lucrează în via

29. Jar el răspunzând, a zis: Nu volesc; dar mai pe urmă, căindusse, s'a dus.

30. Şi mergand la celalalt, i-a /is assiderea. lar el raspund, a zis: Lu, Doamne, voi merge; și nu s'a dus.

31. Care din aceștia dol a făcut voia tatălui? Zis-au ei: Cel dintăi. Zis-a lor lisus: Adevăr zic vouă, că vameșii și curvele intră înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu.

32. Că a venit la voi Ioan, in calea dreptății, și n'ați crezut intrânsul; ci vameșii și curvele au crezut, iar voi văzând (aceasta) nu v'ați căit nici după aceea, ca să credeți intrânsul.

33. Ascultați altă pildă. A fost (odată) un gospodar care a sădit vie, a îngrăditeo cu gard, a săpat inirânsa teasc, a zidit turn și a dateo lucrătorilor, lar el s'a dus departe.

34. Când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să la roadele el.

35. Dar lucrătorii prinzând pe

slugile lui, pe una au bătutao, pe alta au omorit-o iar pe alta au ucis»o cu pietre.

36. Si iarăși a trimin pe alte slugi, mai multe decât cele dintât și le a făcut și acelora așijderea.

37. Iar mai pe urmă a trimis la ei pe fiul său, zicând, Se vor rusina de flui meu.

38. Ci lucrătorii văzând pe fiul, si au zis: Acesta e moștenitorul, veniți să-l omorim pe el și să stăpanim mostenirea lui!

39. Si prinzanduel pe el, leau scos afară din vie și leau omorit.

40. Deci, când va veni domnul viei, ce va face lucrătorilor acelora?

41. Zis-au lui: Pe cei răi, cu rău îl va pierde și via o va da altor lucrători, cari il vor da lui roadele la vreme.

42. Zis•a lor lisus: Au niciodată n'ati cetit in scripturi: Piatra pe . care n'au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns in capul unghiului; dela Domnul s'a făcut aceasta, și este (lucru) minunat în ochii noștri?

43. De aceea vă spun vouă, că se va lua dela voi împărăția lui Dumnezeu, și se va da neamului care va aduce roadele ei.

44. Și cel ce va cădea peste piatra aceasta, se va sfărma; iar peste care va cădea ea, il va zdrobi.

45. lar arhiereii și fariseli auzind pildele lui, au priceput că despre danșli grăește.

46. Si căutând să l prinză pe el, s'au temut de popor, de vreme ce ca pe un proroc il avéa pe el.

33-46; Marcu 12, 1-12; Luca 20, 9-19, Is. 5, 1-2.

42: Ps. 118, 22-23

22

Chemarea la nuntă, Intrebarea despre dajdie, Saducheii și învierea mortilor, Porunca cea mai mare din lege. Al cui flu este Hristos?

Si iarăși le a grăit lor în pilde, zicând:

2. Asemănatu-s'a împărăția cerului, unui împărat care a făcut nuntă fiului său.

3. Și a trimis pe slugile sale să postească pe cei chemați la nuntă, dar aceștia nu voiau să vie.

4. Şi a trimis tarăşi alte slugi, zicând: Spuneți celor chemați: cuvănt. iată am gătit prânzul meu; juncii nei și cele hrănite ale mele s'au nicii lo junghiat și toate sunt gata. Veniți la nunță.

5. Dar el nebăgând în seamă (poffirea), s'au dus, unul la holda sa, altul la neguțătoria sa.

6. Iar ceialalți prinzând pe slugile lui, le-au pedepsit și le-au o-

morit pe ele.

- 7. Şi auzind împăratul, s'a màs niat și trimițând oștile sale, a piers dut pe ucigașii acela și cetatea lor a ars=o.
- 8. Atunci a zis slugilor sale: Iată nunța este gata, dar cei ches mați n'au fost vrednici de ea.
- 9. Mergeți deci la răspântiile drumurilor, și pe câți îi veți afla, chemați-i la nuntă?
- 10. Şi ieşind slugile acelea la răspântii, i-au adunat pe toți câți i-au aflat – și buni și răi; și s'a umplut casa nunții de oaspeți.

11. Şi intrând împăratul să vază

pe cei ce ședeau la masă, a văzut acolo un om, care nu era imbrăcat în haină de nuntă.

12. Și i-a zis lui: Prietene, cum ai întrat aici neavând haină de

nuntă? lar el tăcea.

13. Atunci împăratul a zis slugilor: Legându-i mâinile și picioarele, luați-i pe dânsul și-i aruncați intru întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plângerea și scrășnirea dinților.

14. Că mulți sunt chemați, dar

puțini aleși.

15. Atunci mergand fariseli, sfat au făcut, ca să-l prinză pe el în cuvant.

16. Și au trimis la el pe ucesinicii lor impreună cu irodianii, zicând: Invățătorule, știm că eștidrept și înveți cu adevărat calea, lui Dumnezeu, și nusți pasă de nimeni, că nu cauți la fața oas menilor.

17. Deci, spune ne nouă: Ce ți se pare ție? Se cade a plăti daj-

die Chesarului, sau nu?

*18. Iar lisus cunoscànd vicle sugul lor, a zis: Ce mă ispitiți, fățarnicilor? Arătați îni mie banul daidiei.

19: Şi ei i-au adus un dinar.

. 20. lară el a zis lor: Al cui esta chipul acesta și scriptura cea de pe el?:

21. Zis-au lui: Ale Chesarului. Atunci a zis lor: Dați, dar, înapoi pe, cele ce sunt ale Chesarului Chesarului, și pe cele ce sunt ale lui Dumnezeu.

22. Şi auzind s'au mirat, şi lăs sândusi pe el s'au dus.

15-22: Marcu 12, 13-17; Luca 20, 20-26; Ioan 8, 6,

23. În acceas zi au venit la dânmil saducheli, cari spun că nu este înviere, și l-au întrebat pe el, zicând:

24. Invățătorule, Moise a zis: 1)e va muri cineva neavând copii, tratele lui să la pe femeea lui și sa ridice urmași fratelui său.

25. Deci, erau la noi șapte frați, și cel dintăi însurându-se a murit, și neavând urmași, a lăsat pe fe-meea sa fratelui său.

26. Așișderea (s'a întâmplat cu) ul doilea și cu al treilea, până la ul saptelea.

27. Iar mai pe urmă de toți a

murit si femeea.

28. Deci, la înviere a căruia din cei șapte va fi femeia? Căci toți au avut-o pe ea.

29. Iar lisus răspunzând, a zis lor: Vă rătăciți, neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.

30. Că la inviere nici nu se însoară nici nu se mărită nimenea, ci vor fi (toți) ca îngerii lui Dumnezeu din cer.

31. Iar despre invierea morților n'ați cetit oare ceeace s'a spus vouă de Dumnezeu care zice:

32. Eu sunt Dumnezeul lui Avaraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov; Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor.

33. Şi auzind noroadele, se mi-

rau de învățătura lui.

34. Iar farisell auzind că a astupat gurile saducheilor, s'au adunat impreună.

35. Și unul din ei, învățător de

23-33: Marcu 12, 18-27; Luca 20, 27-40; A doug Lege 25, 5-6.

32: Ies. 3, 6. 34-40: Marcu 12, 28-31; Luca 10, 25-28;

lege fiind, lea întrebat ispitinduel pe el și zicând:

36. Invățătorule, care este cea mai mare poruncă din lege?

37. Iar lisus a răspuns. Să lubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată înima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este marea și cea dintâi poruncă.

38. lar a doua, asemenea aces stea: Să lubești pe aproapele tău

ca pe tine insuți.

59. In aceste două porunci atârnă toată legea și prorocii.

40. Și fiind adunați fariseil, i-a întrebat pe ei Ilsus, zicând;

41. Ce vi se pare vouă de Hristos? Al cui fiu este? Zis-au lui: al lui David.

42. Zis-a lor: Cum, dară, David, cu duhul il numește pe el Domn, zicând:

43. Zis*a Domnul Domnului meu: șezi deadreapta mea, până ce voi pune pe vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci, dacă David îl numește pe el Domn, cum este fiu al lui?

45. Şi nimenea nu putea să-i răspunză lui un cuvânt, nici a mai indrăznit cineva, din ziua aceea, să-i mai întrebe pe el.

23.

lisus mustră pe cărturari și pe farisei.

A tunei lisus a grăit noroadelor și ucenicilor săi, zicând:

37: A doua Lege 6, 5, 40: Lev. 19, 18,

41-46: Marcu 12, 35-37; Luca 20, 41-44.

44: Ps. 110, 1.

23. 1: Marcu 12, 38-40; Luca 20, 45-47; 11, 39-52.

22. 2—10: Luca 14, 16—24; Yoan 3, 29.

2. Pe scaunul lui Moise au șezut- riseilor fățarnici). Că încunjurați cărturarii și fariseii; marea și uscatul ca să căsticati.

3. Deci toate câte vă vor zice vouă, să le păziți și faceți, dar după faptele lor să nu vă luați, căci el zic și nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu vor să le miște pe ele.

5. Și toate faptele lor le fac ca să fie văzute de oameni, că-și fac filacterii late și-și pun ceapraze lungi la hainele lor.

6. lubesc locurile cele dintài la ospețe, și scaunele cele mai de sus în sinagoge,

7. Și închinăciunile (oamenilor) de prin târguri, și să li se spună de oameni: ravi, ravi.

8. Iar voi să nu vă numiți: ravi, căci unul este învățătorul vostru, Hristos, iar voi toți sunteți frați.

9. Și tată al vostru să nu numiți pe nime pe pământ, căci unul este tatăl vostru: Cel din ceruri.

10. Nici învățători să vă numiți, căci unul este Invățătorul vostru: Hristos.

11. lar cel ce este mai mare între voi, să vă fie vouă slugă;

12. Că cel ce se va înălța pe sine, se va smeri, lar cel ce se va smeri pe sine, se va înălța.

13. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici? Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu întrați și nici pe cei ce vor să între nu lăsați.

14. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici? Că mâncați casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi întru fățărie; pentru aceasta mai multă osândă veți lua.

15. Vai vouă, cărturarilor și fa-

riseilor fățarnici? Că încunjurați morea și uscatul ca să câștigați un suflet de om, și dacă l căștigați il faceți pe el fiu al Gheenei, indoit ca pe voi.

16. Val vouă, povățultori orbi, cari ziceți, că dacă se va jura cin neva pe biserică, nimic nu este; iar de se va jura pe aurul bisericil, este vinovat.

17. Nebuni și orbi! Dar ce este mai mare: aurul, sau biserica, care sfințește aurul?

18. Și iarăși (ziceți): Dacă se va jura cineva pe altar, nimic nu este; lar de se va jura pe darul care este deasupra lui, este vi novat.

19. Nebuni și orbi? Dar ce este mai mare: darui, sau altarul care sfințește darui?

20. Deci, cel ce se jură pe altar, se jură pe el și pe toate cele ce sunt deasupra lui.

21. Și cel ce se jură pe biserică, se jură pe ea și pe cel ce locuește întrânsa.

22. Și cel ce se jură pe cer, se jură pe scaunul lui Dumnezeu si pe cel ce seade pe el.

23. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimăn, și nesocotiți cele mai grele ale legii: dreptatea și mila și credința. Acestea se cădea să le faceți, și aceslea să nu le lăsați.

24. Povățuitori orbi, cari strecurați fanțarul și înghițiți cămila!

25. Vai vouă, cărturari or și fariseilor fățarnicil Că voi curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, lar pe dinlăuntru sunt pline de răpire și de nedreptate!

26. Farisce oarbe, curățește întâi partea cea dinlăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată si cea din afară!

27. Vai vouă, cărturarilor și fas iseilor fățarnici! Că vă asemănați mormintelor celor văruite, care pe iln afară se arată frumoase, iar mlăuntru sunt pline de oasele mortulor și de toată necurăția.

28. Așa și voi, din afară vă arătați drepți oamenilor, iar înlăuntru sunteți plini de fățărie și de fărădelege.

29. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că zidiți mormintele prorocilor și împodobiți gropile dreptilor.

30. Şi ziceţi: De am fi trăit noi in zilele părinţilor noştrii, n'am fi fost părtaşi lor intru (vărsarea) sân gelui prorocilor.

* 31. Drept aceea, înșivă mărturisiți de voi, că supteți fii ai celor ce au ucis pe proroci.

32. Ci voi umpleți măsura părinților voștri.

33. Şerpi, pui de năpârçi, cum veți scăpa de osânda Gheenei?

34. Pentru aceasta, lată eu trimit la voi proroci și înțelepți și cărturari și dintre dânșii veți ucide și veți răstigni, și dintre dânșii veți bate în soboarele voastre, și-i veți goni din cetate 'n cetate,

35. Ca să vină asupra voastră tot sângele drept care s'a vărsat pe pământ, dela sângele lui Avel cel drept până la sângele lui Za-haria, fiul lui Varahia, pe care l-ați ucis între biserică și altar.

36. Adevăr grăesc vouă: Aces

stea toate vor vent peste neamul acesta.

37. Ierusalime, Ierusalime, cel ce al omorit pe proroci și al ucis cu pietre pe cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăf, cum iși adună găina puil sub aripi, și tu n'ai vrut!

38. lată, vi se lasă casa voastră pustie.

39. Că zic vouă: De acum nu mă veți mai vedea, până când nu veți zice: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

24.

Dărâmarea Ierusal(mulut. Sfârs situl lumit.

Si leşind lisus din biserică, s'a dus. Și s'au apropiat de dânsul ucenicii lui, ga să-i arete lui zidurile bisericii.

2. Iar Iisus le a zis lor: Vedeți toate acestea? Adevăr grăesc vouă, nu va rămânea aici piatră pe piatră, care să nú se risipească.

3. Iar dupăce a șezut el pe Muntele Maslinilor, s'au aproplat de dânsul ucenicii lui, deosebi, zicând: Spune-ne nouă, când vor fi acestea, și care este semnul venirii tale și al sfârșitului veacului?

4. Şi răspunzand lisus a zis lor: Căutați să nu vă amăgească pe voi cineva.

5. Că mulți vor veni întru nus mele meu, zicând: Eu sunt I lristos sui, și pe mulți vor înșela.

6. Şi veți auzi de răsboaie și de vești de răsboaie. Căutați să nu vă spălmântați. Că trebue să

39, Ps 118 26,

24 7: Is. 19, 2; 2 Cron. 15, 6.

MATEL

fle toate acestea; dar inca nu va

7. Că se va scula neam peste neam și împărăție pește împărăție, și vor îl: foamete și ciumă și cu- tremure pe alocurea.

8. Ci acestea toate vor fi (numai)

incepătura durerilor.

9. Atunci vă vor da pe voi la munci și vă vor ucide, și veți fi uriți de toate neamurile, pentru numele meu.

10. Şi multi se vor sminti atunci, şi se vor vinde unii pe alţii, şi se vor uri unii pe alţii.

11. Şi multi proroci mincinoşi se vor scula şi vor inşela pe multi.

12. Și pentru înmulțirea fărădelegii, dragostea multora se va răci.

Dar cel ce va răbda până
 sfârșit, acela se va mântui.

14. Și se va propovedui această Evanghelie a împărăției în toată lumea, spre mărturie la toate neas murile, și atunci va veni sfârșitul.

15. Deci cànd veți vedea urăciunea pustiirii, care s'a zis prin Daniii prorocul, stând în locul cel stânt (cel ce citește să înțeleagă),

16. Atunci cet din ludeea să

fugă la munți,

17. Și cel ce va fi pe (acoperișul) easei, să nu se pogoare să la ceva din casa sa;

18. Şi cel ce va fi la camp să nu se întoarcă înapoi să și la haina sa.

19. Ci vai de cele ce vor avea in pântece și de cele ce vor alăpta in zilele acelea!

20. Rugați vă, dară, ca fuga voastră să nu fie farna, nici Sâm. băta.

15: Dan. 9, 27; 12, 11.

21. Căci atunci va fi necaz mare, cum n'a mai fost dela inceputul lumii până acum, nici nu va mai fi.

22. Și de nu s'ar fi scurtat zilele acelea, nu s'ar mai mântul nici un om; dar pentru cei aleși se vor scurta zilele acelea.

23. Atunci de va zice vouă cineva: Iată alci este Hristos, sau (iată-l) acolo, să nu credeți.

24. Că se vor scula Hristoşi mincinoşi şi proroci mincinoşi, şi vor da semne mari şi (vor face) minuni, ca să amăgească, de va fi cu putință, şi pe cei aleşi.

25. lată v'am spus vouă de mai

nainte.

' 26. Deci de vor zice vouă: lată în pustie este (Hristosul), să nu ieșiți; (sau) iată în cămări, să nu credeți.

27. Că precum fulgerul lese dela Răsărit și se arată până la Apus, așa va fi și venirea Fiului Omului;

28. Căci unde va fi stâtvul, acolo se vor aduna vulturii.

29. Iar indată după necazul acelor zile, soarele se va intuneca și luna nu-și va mai da lumina sa, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor se vor clăti.

30. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului, și atunci vor plange toate semințiile pămantului; și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

31. Şi va trimite pe ingeril săi cu glas de trămbiță răsunătoare, și vor aduna pe cel alest ai lui

21: Dan. 12, 1.

24: A doua Lege 13, 2-4.

29: Is. 13, 10, 34, 4. 30: Dan. 7, 13-14.

31: Is. 27, 13.

din cele patru vanturi, dela o margine a cerurilor pană la (cealaltă) margine a lor.

32. Iar dela smochin invățați pilda aceasta: Când mlădița lui se face moale și înfrunzește, știți că văra este aproape.

33. Așa și voi, când veți vedea toate acestea, să știți că (Fiul Omului) este aproape, lângă uși.

34. Ādevār grāesc vouā, nu va trece neamul acesta, pānā când toate acestea nu se vor intampla.

35. Cerul și pământul vor trece, lar cuvintele mele nu vor trece.

36. lar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici ingerii din ceruri, nici Fiul, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în zilele 1 lui Noe, așa va fi și venirea Fiu-

lui Omului,

24, 32

38. Și precum în zilele cele mai inainte de potop (oamenii) mâncau și beau, se insurau și se măritau, până în ziua întru care a intraf Noe în corabie,

39. Şi n'au ştiut până când a venit potopul şi lea luat pe toți, aşa va fi şi cu venirea Flului Omului.

40. Atunci, din doi carl vor fi in câmp, unul se va lua și unul se va lăsa;

41. Din două cari vor măcina la moară, una se va lua și alta se va lăsa.

42. Priveghiați decl, că nu știți ziua în care va veni Domnul vostru.

43. Aceasta încă să știți, că de ar cunoaște stăpânul casel ceasul în care vine furul, ar priveghia și n'ar lăsa să i se spargă casa.

44. De aceea fiti gata și vol,

căci în ceasul în care nu gândiți va veni Fiul Omului.

45. Cine este oare sluga cea credincioasă și ințeleaptă, pe care a pus-o stăpânul său peste slugile sale, ca să le dea lor hrană la vreme?

46. Fericită este slugă aceea pe care, venind domnul său, o va afla făcând asa.

47. Adevăr grăesc vouă, că peste toate averile sale o va pune pe dânsa.

48. Iar dacă sluga aceea rea (fiind) va zice întru inima sa: Stăpânul meu va zăbovi,

49. Şi va începe a bate pe tovarășil săt, a mânca și a bea cu betivil.

50. Veni-va stăpânul slugil aceleia în ziua întru care nu-l așteaptă, și în ceasul întru care nu știe.

51, Şi l va tăia pe el în două, şi partea lui cu fățarnicii o va pune. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

25.

Pilda despre cele zece fectoare si cea despre talanti. Judecata de apot.

A tunci împărăția cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care luându-și candelele lor, au leșit intru întâmpinarea mirelui.

2. Și cinci dintre ele erau înțelepte, lar cinci nebune.

3. Cele nebune luandu-și candelele lor, n'au luat cu sine untdelemn;

4. Iar cele, înțelepte au luat odată cu candelele lor și untdes lemn în vasele lor.

5. Şi zabovind mirele, au dora mitat toate si au adormit.

6. lar la miezul nopții s'a făcut strigare: lată mirele vine! leșiți intru întâmpinarea lui!

7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea și și-au împodobit candelele lor.

8. lar cele nebune au zis către cele ințelepte: Dați-ne și nouă din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre.

9. Răspuns au cele ințelepte, zicând: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vând și vă cumpărați vouă.

10. Deci, mergand ele sa cumpere, a venit mirele, si cele ce erau gata au intrat cu el la nunta, si s'a închis usa.

 Iar mai pe urmă au venlt şi celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide ne nouă.

12. lar el răspunzând, a zis: Adevăr grăesc vouă, nu vă cunosc pe voi.

13. Drept aceea, priveghiați, că nu știți ziua nici ceasul întru care Fiul Omului va veni.

14. Căci (el este) ca omul care, ducându-se departe, și-a chemat slugile sale și le-a dat lor avuția sa;

15. Și unela i-a dat cinci talanți, lar altela doi, lar altela unul, fiecărela după puterea el, șl-apol a plecat.

16. Și plecând sluga care luase cinci talanți a neguțătorit cu dânșii și a făcut alti cinci talanți.

17. Aștiderea și cea cu dol, a dobândit și ea alți dol.

18. Iar (sluga) care luase unul,

ducându-se, a săpat în pământ și a ascuns argintul stăpânului său.

19. lar după multă vreme a venit stăpănul slugilor acelora și a făcut socoteală cu ele.

20. Şi venind cea care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat mie, iată, alţi cinci talanţi am dobândit cu ei.

21. Zis-a stăpânul ei: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă peste multe te voi pune; intră intru bucuria domnului tău.

22. Și venind și cea care luase doi talanți a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat mie, iată, alți doi talanți am dobândit cu el.

23. Zis-a stăpânul ei: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă peste multe te voi pune; intră întru bucurța domnului tău.

24. A venit apoi și cea care luase un talant și a zis: Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n'ai sămănat și aduni de unde n'ai risipit,

25. Si temându-mă, m'am dus de am ascuns talantul tău în pă-mânt; lată, ai ce este al tău.

26. Şi răspunzând stăpânul i-a zis: Slugă vicieană și leneșă, ai știut că secer unde n'am sămănat și adun de unde n'am risipit?

26. Tormai de aceea se cuvenea să fi dat argintul meu schimbătorilor, și viind eu aș fi luat ce-l al meu cu dobândă.

28. Luați, dar, dela el talantul, și-l dați celui ce are zece talanți?

29. Că tot celul ce are, i se va da și-i va prisosi, iar dela cel ce nu are și cecace ! se pare că are, se va lua dela dânsul.

30, Şi pe sluga cea netrebnică, aruncați o întru întunerecul cel mai dinafară. Acolo va fi planagerea și scrășnirea dinților.

31. Iar când va veni Fiul Omului întru slava sa, și toți sfinții ingeri cu dânsul, atunel va ședea pe scaunul slavei sale.

32. Şi se vor aduna inaintea lui toate limbile, şi va despărți (pe oameni) unul de altul, precum desparte păstorul oile de lezi.

33. Și va pune oile deadreapta sa, lar lezii deastânga sa.

34. Atunci va zice împăratul celor deadreapta lui: Veniți, bines cuvântații Părintelui meu, și moșteniți împărăția care este gătită vouă dela întemeierea lumii!

35. Căci am flămânzit și mi-ați dat de-am mâncat, am însetat și mi-ați dat de-am băut, străin am fost și m'ați primit;

36. Gol am fost st m'atl imbrăcat, bolnav am fost șt m'ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la mine.

37. Atunci vor răspunde lui drepții, zicând: Doamne, când te-am văzut flămând și te-am hrănit, sau însetat și ți-am dat de-ai băut?

38. Sau când te am văzut strein și te am primit, sau gol și te am îmbrăcat?

39. Sau când te*am văzut bol* nav, sau în temniță și am venit la tine?

40. Şi răspunzând împăratul, va zice lor: Adevăr zic vouă, întru cât ați făcut unuia din acești frați ai mei prea mici, mie mi-ați făcut.

41. Atunci va zice și celor dea-

stånga lul: Ducettevä dela mine, blestematilor, la focul cel vesute, care este gätit diavolulut si ingerilor lui!

42. Căci am flămânzit și nu mi-ați dat să mănânc, am însctat și nu mi-ați dat să beau;

43. Străin am fost și nu m'ați primit, gol și nu m'ați imbrăcat, bolnav și intemniță și nu m'ați cercetat pe mine.

44. Atunci vor răspunde și el zicând: Doamne, când te-am vă-zut flămând, s iu însetat, sau strein, sau goi, sau bolnav, sau în tem-niță și nu ți-am sluit ție?

45. Ci (Impăratul), le va răspunde lor, zicând: Adevăr grăsesc vouă, întrucât n'ați făcut unuia din acești prea mici, nici mie nu mi-ați făcut.

46. Şi vor merge aceştia în muncă veşnică, iar drepții în vieața vesnică.

26.

Stat împotriva lui lisus. Ungerea lui cu mir. Cina cea de taină. Vânzarea lui, Rugăciunea în grărdina Ghetsimani. Prinderea și ducerea lui la Caiafa. Lepădarea lui Petru.

lar dacă a sfârșit lisus toate cuvintele acestea, a zis ucenicilor săi:

 Ştiţi că peste două zile vor fi Paştile şi Fiul Omului se va da să se răstignească.

 Atunci s'au adunat arhiereii şi cărturarii şi bătrânii poporului în curtea arhiereului, ce se numea Caiafa,

26. 8-5 · Marcu 14, 1-2; Luca 22,

4. Și au făcut sfat să prinză pe lisus cu viclesug și să-i omoare.

5. Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor,

6. Fiind Iisus in Vitania, in casa

lui Simon leprosul,

7. A venit la dânsul o femee având un alavastru cu mir de mare pret, și lea turnat pe capul lui, pe când ședea el la masă.

8. lar ucenicii lui văzând, le-a părut rău, zicând: Pentruce (s'a

făcut) această pagubă?

 Căci mirul acesta se putea vinde scump, iar banii (se puteau da) săracilor.

10. Iar lisus stifnd, a zis lor: Pentru ce faceți supărare femeii? Că bun lucru a făcut cu mine.

 Căci, pe săracl ii aveți cu voi pururea, dar pe mine nu mă aveti pururea;

12. Că vărsând aceasta mirul acesta pe trupul meu, spre îngro-

parea mea a făcuteo.

13. Adevăr grăesc vouă: Orl unde se va propovedui Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce a făcut ea, întru pomenirea el.

14. Atunci unul din cei doisprezece, care se numea luda Iscarioteanul, mergând la arhierei, a zis lor: Ce-mi veți da mie, și eu il voi da pe el vouă?

15. lar ei i au dat lui treizeci

de arginți.

16. Și de atunci (luda) căuta vreme cu prilei ca să-l dea pe el.

17. Iar în ziua cea dintâl a Azimilor au venit ucenicii la lisus, întrebându-l: Unde voeşti să gătim ție să mănânci Pastile?

18. Iar el a zis for: Mergeți în cetate la oarecine, și i spuneți lui: Învățătorul zice: vremea mea s'a apropiat; la tine voi face Paștile cu ucenicii mei.

19. Și au făcut ucenicii precum le a poruncit lor Iisus, și au gătit Pastile.

20. lar făcându-se seară, s'a așezat la masă cu cel doisprezece ucenici ai săi.

21. Şi pe când mâncau ei, a zis (lisus): Adevăr grăesc vouă, că unul din voi va să mă vânză.

22. Iar ei intristàndu-se foarte, au început a-l intreba fiecare: Nu cumva eu sunt, Doamne?

23. Iar el răspunzând, a zis: Cel ce a întins cu mine mâna în blid, acela va să mă vânză.

24. Cl Fiul Omului va merge, precum este scris pentru el, dar vai omului aceluia prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost omului aceluia de nu s'ar fi născut.

25. Atunci Iuda, cel ce la vândut pe el, a întrebat: Nu cumva sunt eu, Invățătorule? Răspunsa lui (Ilsus): Tu ai zis.

26. Deci, pe când mâncau ei, luând lisus pâinea și binecuvântând, a frânt și a dat ucenicilor zicând: Luați, mâncați, acesta este trupul meu.

27. Şi luând paharul şi multumind, a dat lor, zicând:

17—19: Marcu 14, 12~16; Luca 22, 7—13.
20—30: Marcu 14, 17—26; Luca 22, 14—23; Ioan 13, 21—26.

29. Dar vă spun vouă, că nu voi mai bea acum din acest rod al viei, până în ziua când îl voi bea cu voi nou, întru împărăția Tatălui meu.

30. Apoi, cântand cântări de laudă, au leșit în Muntele Masimilor.

31. Atunci a zis lor lisus: Voi toți vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta, căci scris este: Bate-voi păstorul și se vor risipi ofle turmei.

32. Dar după ce vol invia, voi merge mai înainte de vol în Gallilea.

35. Iar Petru răspunzand, a zis lui: Chiar dacă toți se vor sminti întru tine, eu niciodată nu mă voi sminti.

34. Zis-a lui lisus: Adevăr grăesc ție, că în această noapte, mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

35. Zisea Petru lui: Deear trebui să și mor împreună cu tine și tot nu mă voi lepăda de tine. Asemenea au grăit și toți ceilalți ucenici.

36. Atunci a venit lisus impreună cu ei în satul ce se numește Ghetsimani, și a zis ucenicilor: Ședeți aici până vol merge să mă rog acolo.

37. Şi luând pe Petru şi pe cei

31--35: Marcu 14, 27-31; Luca 22, 31 34.

37: Zah. 13, 7.

36-46: Marcu 14, 32-42; Luca 22, 40-46.

doi fil al lui Zevedel, a inceput a se intrista și a se mâhni.

MATE

38. Atunci a zis lor lisus: Întristat este sufletul meu până la moarte; rămâneți aici și priveghiați împreună cu mine.

39. Și depărtându-se puțin, a căzut cu fața la pământ și ru-gându-se a zis: Părintele meu, de este cu putință, treacă dela mine paharul acesta, dar nu precum voiesc eu, ci precum tu (voești).

40. Şi venind la ucenicli săi i-a aflat pe dânşii dormind; şi a zis lui Petru: Aşa, n'aţi putut pri-veghia un singur ceas impreună cu mine!

41. Priveghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios.

42. larăși, mergând a doua oară s'a rugat, zicând: Părintele meu, de nu este cu putință să treacă dela mine acest pahar, ca să nu-l beau, fie voia ta.

43. Şi venind i a aflat pe dânşil larăşi dormind, căci ochil lor erau îngreviați.

44. Şi lăsându-i pe ei, a mers iarăși și s'a rugat a treia oară, acelas cuvânt zicând.

45. Atunci a venit la ucenicii săi și le a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniți! Iată s'a apropiat ceasul. Și Fiul Omului se va da in mâinile păcătoșilor.

46. Sculați•vă să mergem; fată s'a apropiat cel ee m'a vândul.

47. Şi încă pe când vorbia, îată

38: Ps. 43, 5. 47-56: Marcu 14, 43-50; Luca 22, 47-53; Ioan 18, 3-12.

^{28.} Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu al legii cetei nouă, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

^{6 13:} Marcu 14, 3-9; Luca 7, 36 50; Ioan 12, 1-8.

^{14 16:} Marcu 14, 10-11; Luca 22, 3-6.

^{15:} Zah. 11, 12,

lista, unul din cei doisprezece, a venti și împreună cu el norod andt, cu săbii și cu fuști, trimiși de ar ilcreii și de bătranii popo»

.s. lar cel ce-l vandu-se pe el le a dat lor semp, zicanda Pe careal voi saruta, accla este, prindeti-l

19, Şi indată apropiindu-se de Ilsus, a zís: Bucura-te Invatatorule!

51 lea sărutat pe el,

pentru ce ai venit? Atunci aprolisus si leau prins pe el.

51. Și iată unul din cei ce erau en lisus, intinzându-și mana și-a scos sabia, și lovind pe sluga arhiereului, i-a tăiat urechea lui.

52. Atunci a zís lisus lui: lue toarce sabia la locul ci, ca toti cei ce scot sabia de sabie vor риегі.

53. Au ti se pare ca nu pot ruga pe Tatăl meu, și să mi pue mie acum mai mult decat două» sprezece legiuni de ingeri?

54. Dar cum se vor plini scrip» turile, care spun că asa se cade sa fie?

55. In ceasul acela zise lisus noroadelor: Ca la un talhar ati lesit cu săbii și cu fuști să mă prindeti pe mine? In flecare zi sedeam la voi, invătând în biserică, si nu m'ați prins.

56. Dar toate acestea s'au făcut. ca să se plinească scripturile prorocilor. Atunci lăsândusl pe el.

toti ucenicli au fugit.

57. lar ei prinzànd pe lisus l-au

57 75 Mirca 14, 53 72; Leca 22, 54-71; Ioan 18, 12-27.

dus la arhiereul Caiafa, unde erau adunați cărturarii și bătrânii.

26, 69

58. lar Petru a mers după el de departe, pană la curtea arhiereului; și intrând inlauntru, a sezut cu slugile, ca să vază sfârșitul.

59 lar arhiereii și bătrânii și tot sfatul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui lisus, ca să-l omoare pe el.

60. Dar n'au aflat, de si veniseră multe mărturii mincinoase. 50. lar Itsus a zis lui; Prietene, Mai pe urmă însă au venit două,

61. Şi au zis: Acesta a spus: ptindu-se ei, au pus mainile pu. Pot să stric biserica lui Dumnezeu si in trei zile să o zidesc.

> 62. Si sculandu-se arhiereul, a zis lui: Nimic nu răspunzi? N'auzi ce mărturisesc aceștia împotriva ta?

63. Dar lisus tăcea. Şi grăind arhiereul, a zis lui: [uruste pe Dumnezeul cel viu, spune nouă de esti tu Hristosul, l'iul lui Dum.

64. Zis-a lisus lui: Tu ai zis. Ci vă spun vouă, că de acum veți vedea pe Fiul Omului șezănd de a dreapta puteril și viind pe norii cerului.

65. Atunci arhiereul siva rupt hainele sale, zicand: Huleste! Ce mărturii ne mai trebuesc? lată acum atí auzit hula lui.

66. Ce vi se pare vouă? Iar ei răspunzând, au zis: Vinovat este mortil.

67. Atunct au scuipat în obras zul lui si cu pumnii leau bătut, iar alții ii dădeau palme, zicând:

68. Proroceste ne, Hristoase, cine este cel ce te a lovit?

69. Iar Petru ședea afară în curte. Si apropiindusse de el o slujnică,

64: Ps. 110, 13 Dan. 7, 13.

a zis către el: Si tu erai cu lisus Galileanul.

70. Dar el s'a lepadat inaintea tuturor, zicand: Nu stiu ce spui.

71. Si jesind la poartă lea văzut pe el alta, și a zis celor de acolo: Si acesta era cu lisus Nazaria neanul.

72. Iar el jarăși s'a lepădat cu juramant, că nu cunoaște pe omul

75. Peste putin insă apropiins du-se cel ce stateau acolo, au zis lui Petru: Adevărat, și tu cșu dintre ei, căci și graiul tău te vădește pe tine.

74. Atunci el a inceput a se ble. stema și a se jura, că nu cunoaște pe omul acesta. Si indată a cans

tat cocosul.

75. Si Petru isi aduse aminte de cuvantul lui lisus, carest spusese lui, că: mai inainte de a cânta cocosul, de trei ori te vei lepăda de mine. Si iesind afară, a plans cu amar.

27.

lisus înaintea lui Pilat, luda se caeste. Patimile Domnului. Răsz tignirea, moartea si îngro= parea lui.

Tară dacă s'a făcut ziuă, sfat au I făcut toți arhiereil și bătrânii poporului asupra lui Iisus, ca să-l omoare pe el.

2. Si leganduel pe dansul, leau dus și l-au dat lui Pilat din Pont,

procuratorul.

3. Atunci Iuda vanzătorul văs zand cà lisus s'a judecat spre moarte, caindu-se, a întors cei trei-Aci de arginți arhiereilor și bă: tranflor, zleand:

4. Gresit*am de am vandut sange pevinovat! lar ei au zis: Ce ne pasă nouă? Tu vei vedea.

5. Atunci (luda) aruncànd are ginții în biserică, s'a dus de acolo. Si mergand, s'a spanzurat.

6. lar arhiereti luand argintii, au zis: Nu se cuvine a-i pune pe acestia in vistieria bisericii, de vreme ce sunt pret de sânge.

7. Si sfătuinduse, au cumpărat cu ei tarina olarului, pentru in-

groparea streinilor.

MATEL

8. De aceea s'a si numit tarina aceea, Tarina Sângelui, pană în ziua de astăzi.

9. Atunci s'a implinit ceea ce s'a spus prin prorocul Iereniia ce zice: Si au luat treizeci de arginți, pretul celui pretuit, care s'a pretuit de fiii lui Israil;

13. Si i au dat pe el pe tarina olarului, precum mi-a spus mie Domnul.

11. lat lisus sta înaintea procuratorului. Si lea intrebat pe el procuratorul, zicand: Tu eşti impă. ratul ludeilor? lar lisus a zis lui: Tu zicl.

12. Dar la cele ce grăiau asupra lui arhiereli și bătranii, nimic nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui: Nu auzi cate mărturisesc (aceștia) impotriva ta?

14. Dar lisus nu la răspuns la nici un cuvânt, încât procuras torul se mira foarte.

15. Ci la praznicul (Pastilor) procuratorul avea obiceiu să slobo»

27. 9 Jer. 32, 6 -9, Zab. 11, 12-13, 11-14: Marcu 15, 2-5, Luca 23, 2-3, Ioan 18, 29, 38,

15 26: Marcu 15, 6-15, ruca 23, 13 25, Ioan 18, 39-19, 1.

zească poporului un vinovat, se lui ducând pe lisus în divan, au care l vola acesta.

16. Şi aveau atunci un vinovat vestit, ce se numia Varava.

17. Deci, adunându-se ei, a zis for Pilat: Pe care voiti să vi-i slobozesc vouă? Pe Varava sau pe lisus ce se zice Hristos?

18. Căci știa, că din pizmă îl

dăduseră pe el.

19. Şi şezând (Pilat) pe scaunul de judecată, femeia sa a trimis la dânsul să-i spună: Nimic să nu faci dreptului acestuia, căci multe am pătimit astăzi in vis pentru dànsul.

20. Iar arhierell și bătrânii au induplecat multimile ca să ceară pe Varava, iar pe lisus să-l plarză.

21. Şi grăind procuratorul f-a întrebat pe ei: Pe care din amândoi voiti să vi-i slobozesc vouă? lar el au răspuns: Pe Varava!

22. Zisea for Pilat: Dar ce voi face cu lisus, ce se zice Hristos? Zis-au lui toți: Să se răstignească!

23. lar procuratorul a zis farăsi: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai vartos strigau, zicand: Să se răs: tignească ?

24. Deci văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gâle ceavă se face, luând apă și a spă. lat măinile inaintea poporului, zicând: Nevinovat sunt de sângele dreptului acestuia, voi veți vedea.

25. \$1 raspunzand tot poporul, a zis: Sângele lui asupra noastră și asupra copillor hoștri!

26. Atunci le a slobozit lor pe Varava, far pe Issus bătându-1. Ina dat să se răstignească.

27. Atunci ostașii procuratoru-

27-30: Marcu 15, 16-19; Ioan 19, 2-3.

adunat la dânsul toată ceata ostasilor:

28. Și desbrăcându-i pe el (de hainele lui), l-au imbrăcat cu hlamidă rosie.

29. Si împletind cunună de spini, i-au pus-o în cap, iar în mâna lui cea dreaptă trestie; apoi îngenunchind inaintea lui, isi băteau foc de el, zicând: Bucură-te impăratul Iudeilor?

30. Şi scuipând asupra lui, luau trestia și-i băteau peste cap.

31. Si dacă leau batjocorit, au desbrăcat de pe el hlamida și l-au imbrăcat în hainele sale, si l-au dus pe dansul da sail rastige nească. 🕐 🔧

32. Iesind cu el afară, au aflat pe-un om chirinean, anume Simon; pe acesta leau silit să ducă crucea lui.

33. Si dacă au venit la locul ce se numește Golgota, adecă locul căpătânii,

34. I-au dat lui să bea otet amestecat cu flere; dar gustand, nu voia să bea.

35. Iar după ce leau răstignit pe el, au impărțit hainele lui aruncând sorți, ca să se plinească ceea ce s'a zis de prorocul: Împărțit-au hainele mele foruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorti.

36. Şi şezând (ostaşii), fi păziau pe el acolo.

37. lar deasupra capulut lui au

31-56: Marcu 15, 20-41; Luca 23, 26, 33-49; Ioan 19, 16-30.

34: Ps. 69, 22,

35: Ps. 22, 19.

pus vina lui scrisă: Acesta este lisus Impăratul Iudeflor.

38. Tot atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul cleadreapta și altul deastânga.

39. Iar trecătorii îl huliau pe ilansul, și clătindu-si capetele zic Cattr

40. Cel ce strici biserica si in trei zile o zidești, mântulește te pe ilne insuți! De ești Fiul lui Dum. nezeu, pogoară te de pe cruce!

41. Asiiderea si arhiereli batio: corindual, impreună cu cărturarii yi cu bătrânii și cu fariseii, ziceau:

42. Pe altii a mântuit, iar pe sine nu poate să se mantulască? De este impăratul lui Israil, pogoare-se acum depe cruce si vom crede intransul.

43. Nădăiduia în Dumnezeu: izbăvească l acum, dacă vrea! Că zicea: Fiul lui Dumnezeu sunt.

44. Aşliderea şi tâlharli, cel ce erau răstigniți împreună cu dânsul, Il ocărau pe el.

45. lar dela al saselea ceas intunerec s'a făcut peste tot pămân. tul, pană la al nouălea ceas.

46. lar în ceasul al nouălea a strigat lisus cu glas mare, zicand: "Eli, Eli, lama savahtani!" Adecă: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu. pentruce m'ai lasat?

47. Cl unit din cei ce erau acolo auzind, ziceau: Pe Ilie strigă acesta.

48. Şi indată alergând unul dintrânșii, și luând un burete lea ume

39. Ps. 22, 8. 43 Ps. 22, 9.

46 · Ps. 22, 2.

48. Ps 69, 22.

plut de otet, si puindual într'o trestie lea adăpat pe el.

49. Iar altii ziceau: Lasă să vedem, veni-va oare llie să-l mântulască pe el?

50. Ci lisus strigand iarăș cu glas mare, și-a dat duhul.

51. Si lată, catapeteasma bisericii s'a spintecat in două, de sus pānā jos, şi pāmāntul s'a cutres murat și pietrile s'au despicat,

52. Mormintele s'au deschis si multe trupuri ale sfinților ce ador. miseră s'au sculat.

53. Şi ieşind din morminte, după invierea lui, au venit în sfânta cetate și s'au arătat multora.

54. Iar sutașul și cel ce împreună cu el păzeau pe Jisus, văzând cu. tremurul și cele ce s'au făcut, s'au infricosat foarte, zicand: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta?

55. Si erau acolo si multe femel, privind de departe, care merseseră după Ilsus din Galileea, slufind lul.

56. Printre ele erau: Maria Magdalina şi Maria muma lui lacov și a lui losif și muma fiilor lul Zevedel.

57. lar dacă s'a făcut seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele losif, care si el fusese ucenic al lui lisus.

58. Acesta mergand la Pilat, a cerut trupul lui lisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.

59. St luand losif trupul, lea infășurat în giulgiu curat,

57-61: Marcu 15, 42-47; Luca 23, 50 -55; Ioan 19, 38 42.

4 .

- 60. Șt lea pus într'un mormant nou al său, pe care îl săpase în platră; și prăvălind o piatră mare pe ușa mormantului, s'a dus.
- 61. Şi erau acolo Maria Magdalina şi cealaltă Marie, stând în preajma mormântului.
- 62. Iar a doua zi, care este după Vineri, s'au adunat arhiereii și fariseil la Pilat,
- 63. Zicànd: Doamne, adusum ne-am aminte că înșelătorul acela a zis, încă în viață fiind: După trei zile mă voi scula.
- 64. Poruncește deci să se păs zească mormântul până a treia zi, nu cumva venind ucenicii lui noaptea săsl fure pe el și să spună poporului că s'a sculat din morți; și vă fi rătăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintăi.
- 65. Zis-a lor Pilat: Aveți strajă, mergeți de întăriți cum știți.
- 66. lar ei mergànd au intărit mormantul cu strajă și au peces tluit platra.

28.

Invierea lui Hristos, Ingerul și femeile la mormânt. Arătarea lui Hristos.

Jar Sambătă (noaptea) târziu, când se lumina spre ziua întâia a săptămânii, venitra Maria Magdar lina și cealaltă Marie, să vază morr mântul.

- 2. Şi iată, s'a făcut cutremur mare; că îngerul Domnului, pogorându-se din cer și venind, a
- 28. 1-10: Marcu 16, 1-10: Luca 24, 1-10: Ioan 20, 1-18.

- prăvălit platra și a șezut deasupra ei.
- Infățișarea lui era ca fulgee rul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.
- Şi de frica lui s'au cutremus rat străjerii şi s'au făcut ca morți.
- 5. lar îngerul grăind, a zis fer meilor: Nu vă temeți! Știu, că pe lisus cel răstignă îl căutați.
- 6. Nu este căcl s'a sculat, precum a zis. ciți de vedeți locul unde a zăcut Domnul.
- 7. Şi mergând degrab, spuneți ucenicilor lui, că s'a sculat din morți; și iată, va merge mai inainte de voi în Galileea, acolo îl veți vedea pe dânsul. lată, v'am spus vouă.
- 8. Și plecând degrab dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor lui.
- 9. Dar, pe când mergeau ele să vestească ucenicilor lui, iată le-a întâmpinat pe dânsele lisus, zicând: Bucurațivă! lar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui și s'au închinat lui.
- 10. Atunci a zis lor lisus: Nu vă temeți! Mergeți și vestiți fratților mei să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.
- 11. lar dupăce s'au dus ele, lată unii din străjeri venind în cetate au vestit arhiereilor toate cele ce s'au făcut.
- 12. Şi adunându-se împreună cu bătrânii, au făcut sfat şi au dat bani mulți ostașilor, zicând:
- 13. Spuneți că ucenicii lui ver nind noaptea leau furat pe el, per când dormiați voi.

- 11. Şi de va ajunge (vestea)

  u arta la procuratorul, noi îl vom
  p doli pe el, și pe voi fără de grije
  va vom face.
- to. lar ei luând banii au făcut oum leau învățat; și s'a lățit cucăntul acesta printre ludei până m ziua de astăzi.

to. lar cei unsprezece ucenici au mers in Galileea, in muntele ande lesa poruncit for lisus.

17. Şi văzăndu-l pe el s'au în-

- chinat lul; unli însă s'au indoit.
- 18. Şi aproplindu-se Iisus le-a grăit lor, zicând: Datu-mi-s'a toată puterea în cer și pe pământ.
- 19. Drept aceea mergand invățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh,
- 20. Şi învățându-le să păzească toate câte am poruncit vouă; și iată, eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin.

SFANTA EVANGHELIE

DELA

MARCU

Botezut lui Ilsus, Ispitirea, Chemarea Apostolilor. Vindecări de osebite boale.

Inceputul Evangheliei lui lisus I Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum este scris in proroci: lată, eu trimit pe ingerul meu inaintea feții tale, care va găti calea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceti cărările lui.

4. Asa era Ioan, botezand in pustle si propovăduind botezul pocăinței întru iertarea păcatelor.

5. Şi mergeau la dânsul (oameni din) toată laturea ludeel și lerusalimului, și se botezau dela dânsul în râul Iordanului, mărturisindu-și păcatele lor.

1. 2-8: Mat 3, 1-12; Luca 3, 3-18; Ioan 1, 19 - 30 3: Mat. 3, 1, In. 40, 3,

6. Ci Ioan era imbrăcat cu haină de păr de cămilă, și avea brâu de curea imprejurul mijiocului lui, si manca acride si miere sălbatică.

7. Si propoyădula, zicand: Vine după mine cel mai tare decât mine, cărula nu sunt vrednic, plecânduemă, săel desleg cureaua încăle țămintelor lui.

8. Eu v'am botezat pe voi cu apă, iar acela vă va boteza cu Duh sfant.

9. În zilele acelea venitea lisus din Nazaretul Galileei și s'a botezat dela Ioan in Iordan.

10. Si lesind îndată din apă, a văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumb pogorându-se peste dânsul.

11. Si glas din cer s'a auzlt: Tu esti Fiul meu cel iubit, intru care bine am voit.

9-11: Mat. 3, 13-17; Luca d 21-22; Ioan 1, 31-34.

12. Și îndată lea scos pe dânsul Duhul în pustie.

13. Si a fost acolo în pustle patruzeci de zile, ispitindu-se de satana; și era cu ffarele cele sălbatice și îngerii îl slujeau lui.

14. lar după ce a fost prins Ioan, a venit lisus în Galileea, propoveduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu,

15. Şi zicând: S'a plinit vremea si s'a apropiat impărăția lui Dumnezeu. Pocăiți vă și credeți în Evanghelte.

16. Şi trecand pe långa marea Galileet, a văzut pe Simon și pe Andrei fratele lui, aruncandusi mrejele în mare, căci erau pescari.

17. St lesa zis for lisus: Veniti după mine, și vă voi face pe voi să fiți pescari de oameni.

18. Si îndată lăsându-si mrejele. au mers după dânsul.

19. Si mergand de acolo ceva mai departe, a pout pe lacov al lui Zevedei și p dregandu-şi mrejt a ntr'o corabie.

20. Si îndată de chemat pe dânșii; iar et lăsând în corabie pe tatăl lor Zevedei, împreună cu lus crătorii, s'au dus după dânsul.

21. Si au intrat în Capernaum: # Intrând îndată, Sâmbăta, în sie nagogă, (a început a) învăța.

22. Si se mirau toți de învătă» tura lui; căci îl învăța pe el ca al ce are putere, far nu cum Hovățau) cărturaril.

11 13 Mat 4, 1 - 11; Luca 4, 1-13, 11 15. Mal. 4, 12-17, Laca 4, 16-20. Mat. 4, 18-22; Luca 5,

1-11 1 28: Luca 4, 31-37.

23. Şi era in sinagoga for un om cu duh necurat, care striga. zicând:

24. Ce ai eu noi, Iisuse Naza« rinene? Venit-ai oare ca să ne pierzi pe noi? Te stim cine esti: Sfantul lui Dumnezeu!

25. lar lisus 1-a certat pe el, zicând: Taci și ieși dintrânsul.

26. Şi scuturandu pe el duhul cel necurat, și strigând cu glas mare a lesit dintransul.

27. Şi s'au spăimântat toti, încât se întrebau între el, grăindi Ce este aceasta și ce este această învățătură nouă? Căci si duhuri. lor celor necurate cu stăpânire le poruncește și l ascultă pe dânsul.

28. Si a lesit îndată vestea lui în toată laturea Galfleel.

29. Si lesind indată din sinagogă, a venit împreună cu lacov și cu Ioan în casa lui Simon si a lui Andrei.

30. Iar soacra lui Simon zăcea aprinsă de friguri; și îndată l-au vorbit lui pentru dânsa.

31. Şi venind, a apucat-o de mână și a ridicateo pe ea, și îndată au lăsateo pe dânsa frigurile si slufea for.

32. lar dacă s'a făcut seară si a apus soarele, au adus la dânsul pe toți bolnavii și îndrăciții.

33. Si toată cetatea era adunată la uşà.

34. Şi a vindecat pe multi, din cei cari pătimeau rău de multe feluri de boale, și mulți draci a izgonit; și nu a lăsat pe draci să

29-34: Mat 8, 14-17; Luca 4, 38-41.

aptină, că știu că el este Hristos.

35. lar a doua zi sculându-se de cu noapte, a ieșit și s'a dus în loc pustiu, și s'a rugat acolo.

36. Și au mers după el Simon și cei ce erau împreună cu dânsul.

37. Și găsindu-l pe el, i-au zis lui: Toți te caută.

38. Iar el a grăit lor: Să mergem în cetățile și în satele cele mai apropiate, ca să propovăduesc și acolo, căci spre aceasta am venit.

39. Și a propoveduit în adunăs rile lor, în toată Galileea, și pe dracl isa scos afară.

40. Atunct a venit la el un lepros, rugàndu le pe el si îngenunchind înaintea lui, și zicand: De voești poți să mă curățesti pe mine.

41. lar lisus, făcându-i-se milă, și-a întins màna sa, și atingându-i pe el i-a zis lui: Voesc, curățește-te.

42. Şi spunând (aceasta) indată s'a depărtat dela dânsul lepra, și s'a curătit.

43. Şi răstindu-se la dânsul, numai decât l-a slobozit pe el,

44. Poruncindu-1: Vezi, nimănui nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului, și du pentru curățirea ta cele ce a poruncit Moisi, intru mărturie lor.

45. lar el leşind a început a vesti și a spune cele ce i se îne tâmplaseră, încât (lisus) nu mai putea să între pe față în cetate, ci sta afară, prin locuri pustii, și veneau la el (oameni) de pretue tindenea.

35-39: Luca 4, 42-44. 2. A 40-45: Mat 8, 2-4; Luca 5, 12-16. 17 26. 2

Vindecarea slăbănogului. Ches marea lui Matei. Despre post. Ucenicii smulg spice Sâmbăta.

După câteva zile a întrat iarăș în Capernaum, și s'a auzit că este acasă.

2. Și îndată s'au adunat mulți, încât nu mai încăpeau nici pe la ușă, și le grăia lor cuvântul (lui Dumnezeu).

3. Și au venit ia el, aducând un slăbănog, purtat de patru (oas menl).

4. Și neputând ei să se apropie de el din pricina mulțimii, au descoperit casa unde era lisus, și prin spărtură au pogorit patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iar lisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: Fiule, iartă: ți-se ție păcatele tale.

6. Ci erau acolo unii din cărturari, șezănd și cugetând întru inimile lor:

7. Pentruce grăește acesta ascemenea hule? Cine poate ierta păscatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Iar lisus cunoscând îndată, cu duhul său, că așa cugetau acela întru sine, le a zis lor: Ce cue gețați acestea întru inimile voastre?

9. Ce este mai lesne, a zice slàbănogului: iartă-ți-se ție păcatele, sau a zice: scoală-te și-ți ia patul tău și umblă?

10. Ci ca să știți că Fiui Omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului:

11. Ție-ți zic: Scoală-te și-ți la patul tău și mergi la casa ta.

2. 1-12; Mat. 9, 1-8; Luca 's. 7 26.

12. Şi (slăbănogul) s'a sculat îndată şi luandu-şi patul, a leşit înalintea tuturor, încât toți se mirau şi lăudau pe Dumnezeu zicând, că niciodată nu mai văzuseră alsemenea (lucruri).

2, 12

13. Și a leșit iarăș la mare, și toată mulțimea venia la lisus, far el îi învăța pe dânșii.

14. Şi trecând, a văzut pe Levi al lui Alfeu şezând la vamă; şi i-a zis lui: Vino după mine? Iar éi sculându-se, a mers după dânsul.

15. Şi când a şezut la masă în casa lui (Levi), mulți vameși și păcătoși ședeau cu lisus și cu us cenicii lui, căci erau mulți și merageau după dânsul.

16. Iar cărturarii și fariseli văzându-l pe el că mănâncă împreună cu vameșii și cu păcătoșii,
au zis ucenicilor lui: Cum de mănâncă și bea împreună cu vameșii
și cu păcătoșii?

17. Iar lisus auzine, zis lor: Nu cei sănătoși au trebuință de doftor, ci cei bolnavi; că n'am venit să chem la pocăință pe cei drepți, ci pe cei păcătoși.

18. Ucenicii lui Ioan și ai fariseilor erau postitori; și au venit și i-au zis lui: Pentruce ucenicii lui Ioan și ai fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?

19. Răspuns a lor Iisus: Pot oare fiii nunții să postească până când mirele este cu dânșii? Cătă

13-17: Mat. 9, 9-13; Luca 5, 27-32,

18-22: Mat. 9, 14-17; Luca 5, 33-38.

vreme au pe mirele cu el, nu pôt să postească.

20. Ci vor veni zile, când se va lua dela dânșii mirele, și atunci în acele zile, vor posti.

21. Nimenea nu coase petec de pânză nouă la haină veche; lar de nu, petecul nou întinde haina veche, și spărtura se face mai rea.

22. Și nimenea nu pune vin nou in burdufuri vechi; iar de nu, vinul cel nou sparge burdusfurile și vinul se varsă, iar burdufurile pier; ci vinul nou se cuvine să se pule în burdufuri nouă.

23. Și s'a întâmplat să treacă el într'o zi de Sâmbătă printre semănături, îar mergând pe drum ucenicii lui au început a smulge spice.

24. Atunci fariseii au zis către el: Vezi? Pentruce fac el Sâmbătă ce nu se cuvine?

25. Iar el a zis lor: Oare n'ați cetit niciodată ce a făcut David, când a avut lipsă și a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Aviatar Arhiereul, și pâinile punerii înaînte care nu se cade să le mânânce fără numai preoții, le a mâncat, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Şi le a mai zis lor: Sâmbăta s'a făcut pentru om, iar nu omul pentru Sâmbătă.

28. Drept aceea, Fiul Omului Domn este și al Sâmbetei.

23-28: Mat. 12, 1-8; Luca 6, 1-5.

3.

Vindecarea celui cu mâna uscată. Chemarea Apostolilor, Hula îms potripa Duhului Sfânt. Muma și fratii lut Iisus.

Ci iarăși a intrat în sinagogă. Şi era acolo un om avand mana uscată.

2. Iar (unii) ii pândiau pe dân: sul să vază de-l va vindeca pe el Sambăta, ca să-l învinulască.

3. (Atunci) a zis omului celui ce avea mana uscată: Stăi în

miiloc?

4. Si a zís lor: Sámbăta se cus vine pare a face bine, sau a face rău, a mântul un suflet sau a-l

pierde? lară el tăceau.

5. Si căutând spre ei cu manie, și măhnit fiind pentru impletrirea inimii lor, a zis omului: Intinde ti mâna ta. Şi a întins-o, şi s'a făcut mana lui la loc, sănătoasă ca și cealaită.

6. Si leşind fariseli, îndată au făcut sfat cu irodianil impotriva

lui, ca să l plarză pe el.

7. Iar lisus s'a dus cu ucenicii săi spre mare, și a mers după dansul multime multă din Galileea si din ludeea,

8. Din Ierusalim și din Idumea, de dincolo de lordan și dimpreiurul Tirului și al Sidonului, multime multă, care auzind câte făcea,

venta la dânsul.

9. \$1, de atâta multime, a spus ucenicilor săi ca să stea o coră« bioară gata, aproape de el, ca să nual impresoare pe el;

3, 1-6: Mat. 12, 9-14; Luca 6, 7-12: Mat. 12, 15-16; Luca 6, 17 19

10. Că pe multi il tămăduise si astfel năvăleau asupra lui, ca să se atingă de dansul, căți aveau rane.

11. Si când îl vedeau pe el duhurile cele necurate, cădeau înaintea lui și strigau, grăind: Tu ești Fiul lui Dumnezeu?

12. Si mult le certa ca să nu-l

facă arătat pe el.

13. Apoi s'a suit in munte și a chemat la sine pe cine a vrut el si au venit la dânsul.

14. Si a randuit pe doisprezece ca să fie cu el și să-i trimită pe dánsli sa propovádulască,

15. Si să albă putere a vindeca

boalele si a izgoni dracli.

16. Si (anume) pe Simon, pe care Isa numit: Petru.

[7. Si pe lacov al lui Zevedei st pe Ioan fratele lui lacov, și lesa pus lor numele: Voanerghes, adică fili tunetulul.

18. Şi pe Andrei şi pe Filip şi pe Vartolomel si pe Matei si pe Toma și pe lacov al lui Alfeu și pe Tadeu și pe Simon Cananitul,

19. Si pe Juda Iscarioteanul, care

lea și vândut pe el.

20. Apoi a venit acasă și larăși s'a adunat (multime de) popor, incât el nu puteau nici să mânânce.

21. Şi auzind al săi, au plecat să-l prinză pe el, căcl ziceau că şla leşlt din fire.

22. Si cărturarii cei ce se pogoriseră din Ierusalim ziceau, cum că are pe Veelzevul și cum că, cu domnul dracilor scoate pe draci.

13-19; Mat. 10, 1-4; Luca 0. 22 30: Mat 12, 24-32; Luca 11. 15-22, 12, 10,

23. El însă chemându-i la sine, lera gräit lor in pilde: Cum poate satana să scoată pe satana?

24. Și dacă o împărăție se va desbina intru sine, nu poate să mai stea împărăția aceea.

25. Si dacă o casă se va desbina intru sine, nu poate să mai stea casa aceea.

26. Şi dacă satana s'a sculat însuşl asupra sa şl s'a desbinat, nu poate să mai stea, ci i-a venit sfårsitul.

27. Nimeni nu poate să jefulască lucrurile celul tare, întrând in casa lui, de nu va lega întâi pe cel tare, și numai atunci îi va iefui casa lui.

23. Adevăr grăesc vouă: Toate păcatele și hulele se vor ierta fiilor oamenilor, ori câte vor li ele;

29. Iar cine va hu triva Sfantului Duh, nu va avoa stare in veac, ci vinovat va fi judecății de veci.

30. Pentrucă ziceau: Are duh necurat.

31. Atunci au venit frații și muma lui, și stând ei afară, au trimis la el, ca sa l cheme pe dansul.

32. Iar poporul sezand imprejurul lui, a zis: lată muma ta și frații tăi și surorile tale (sunt) afară al te caută pe tine.

33. Răspuns-a for Iisus, zicânde Cine este muma mea si fratif mei?

34. Și căutând la cel ce ședeau Imprejurul lui, a zis: lată muma mea si fratli mei.

35. Căci oricine va face voia lui Dumnezeu, acela 'este fratele meu si sora mea și muma mea,

11 .35; Mat. 12, 46 5), Inca 8,

Pilda Sămănătorului, Potolirea furtunei de pe mare.

Ci iarăși a început (lisus) a în-Văța lângă mare; și s'a adunat la dânsul popor mult, încât el a intrat în corabie stând pe mare, far tot poporul sta pe uscat, långa mare.

2. Sisi învăța pe dânșii mult în pilde, grăindu-le întru învățătura lui:

3. Ascultați: lată a lesit sămănătorul să samene.

4. Şi dacă a sămănat, una (din semințe) a căzut lângă cale, și au venit păsările și au mâncat•o pe ea.

5. Iar alta a căzut pe pietris, unde n'avea pământ mult, și indată a răsărit, pentrucă n'avea pământ adânc.

6. Şi răsărind soarele, s'a ves tejlt și pentrucă n'avea rădăcină s'a uscat.

7. lar alta a căzut în spini, si s'au inălțat spinii și au inecateo și n'a dat rod.

8. lar alta a căzut în pământ bun, și înălțindu-se și crescând a dat roadă, și a adus: una trefzeci. alta sasezeci, far alta o sută.

' 9. Și a zis for: Cel ce are urechi de auzit, să auză.

10. Iar fiind singur, cei ce erau lângă el, impreună cu cei doisprezece, l-au intrebat pe el de (această) piidă.

11. Şi le a zis lor: Vouă vi s'a dat să știți taina împărăției lui Dumnezeu, lar celor de afară toate (li se dau) in pilde,

4. 1-20: Mat. 13, 1-23; Luca 8,

12. Ca privind cu ochii să nu vază, și auzind cu urechile să nu ințeleagă, ca nu cumva să se înstoarcă si să li se ierte lor păcatele.

13. Apoi a zis lor: Au nu pricepeți pilda aceasta? Cum veți înțelege atunci toate pildele (celelalte)?

14. Cel ce samănă, samănă cu-

vantul.

1 12

15. Cele de làngă cale, aceștia sunt, în cari se samănă cuvântul, dar când îl aud, îndată vine satana și ia cuvântul care este sămănat întru inimile lor.

16. Aşijderea cele sămănate pe pietriş, aceştla sunt cei cari când aud cuvântul, îndată cu bucurie

il primese pe el,

17. Dar neavand rădăcină întru sine, ei sunt (statornici numai) pană la o vreme, dar după aceea, cand vine năcazul sau prigoana pentru cuvant, îndată se smintesc.

18. Iar cele sămănate în spini sunt cei carl aud cuvântul,

19, Dar grijile veacului acestuia și ispita bogăției și celelalte pofte intrând (întrânșii) înneacă cuvântul și neroditor îl face.

20. lar cele sămănate în pământ bun sunt cei cari aud cuvântul și-i primesc pe el și aduc roadă; unul treizeci, altul șasezeci, iar altul o sută.

21. Și le-a mai zis lor: Au doară făclia se aprinde ca să se pue sub obroc, sau sub pat? Au nu ca să se pue in sfeșnic?

22. Că nu este ceva tăinuit care să nu se vădească; nici este ceva ascuns care să nu iasă la arătare.

12: Is. 6, 9-10. 21-25: Luca 8, 16-18. 23. De are cineva urechi de auzit, să auză.

24. Apoi a zis lor: Luați aminte (la cele ce) auziți. Cu ce măsură măsurați, vi se vă măsura vouă, iar vouă, celor ce ascultați vi se va și adăoga.

25. Că celui ce are i se va da, iar dela cel ce n'are, și ce are i

se va lua.

26. Şi (larăşi) a zis: Aşa se întâmplă cu împărăția lui Dumnezeu, cum se întâmplă când omul aruncă sămânța în pământ:

27. Omul doarme și se scoală noaptea și ziua, și sămânța răsare și crește, (dar) el nu știe cum.

28. Că pământul rodește din sine mai întâi paiu, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic.

29. lar când se coace rodul, indată trimite secerea, că a sosit secerișul.

30. Şi (larăși) a zis: Cu ce vom asemăna împărăția lui Dumnezeu, sau în ce pildă o vom înfățișa.o?

31. Asemenea este grăuntelui de muștar, care când se samănă în pământ este mai mic decât toate semințele pământului;

32. lar dacă s'a sămănat, crește și se face mai mare decât toate buruienile, și face ramuri mari, încât sub umbra lui se pot sălăs șlui pasările cerului.

33. Și în pilde multe ca acese tea le grăia lor cuvântul, precum puteau ei să priceapă.

34. Și fără de pilde nu le grăla lor; lar ucenicilor deosebi le lămurea toate. 35. Și în ziua aceea, făcându-se seară, a zis lor: Să trecem de ceea parte.

36. Și lăsând el poporul, l-au luat pe dânsul așa precum era, în corable, căci erau și alte corăbli cu dânsul.

37. Și s'a stârnit vifor mare de vânt, și valurile, întrau în corabie, încât ea era aproape să se umple.

38. lar el dormia pe un căpătâiu la cârmă; și desteptandu-l pe el, i-au zis: Invățătorule, au nu-ți pasă tie-că pierim?

39. Şi sculându-se, a certat vântul și a zis mării: Taci, liniștește-tel Și a stătut vântul și s'a făcut li-

niște mare.

40. Și a zis lor: Pentruce sunteți așa de fricoși? Cum de n'aveți credință?

41. Și înfricoșăndu-se cu frică mare, grăiau unul către altul: Oare cine este acesta, că și vân-tul și marea il ascultă pe el?

5.

Vindecarea îndrăcitului din las turea Gadarenilor, Învierea fiicet lui lair. Femeia care pătimea de doisprezece ani.

Si au trecut de ceea parte a mării, în laturea Gadarenilor.

2. Și ieșind din corabie, îndată l-a întâmpinat pe el din morminte un om cu duh necurat,

3. Care-și avea lăcașul în morminte, și nici cu lanțuri de fier nu putea să-l lege pe el nimeni.

35-41: Mat. 8, 18 23-27; Luca 8, 22 25.

4. Pentrucă de multe ori fiind legat în obezi și lanțuri de fier, rupea lanțurile și obezile le sfărăma, și nimeni nu putea să-l dor molească pe dânsul.

5. Și pururea, noaptea și ziua, era prin munți și prin morminte, strigând și izbindu-se de pietre.

6. Iar văzându-î pe Ilsus de departe, a alergat şi s'a inchinat lui.

7. Şi strigând cu glas mare, a zis: Ce ai cu mine, lisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea inalt? Juru-te pe Dumnezeu, să nu mă muncești pe mine?

8. Căci (lisus) îi zisese: Duh necurat, ieși din omul (acesta)!

9. Şi l-a intrebat pe el: Cum iţi este numele? lară el răspun-zând a grăit: Legheon imi este numele, că suntem mulţi.

10. Şi mult l-au rugat pe el ca să nu-l trimită afară din ținutul

acela.

11. Și era acolo, lângă munte, o turmă mare de porci, care păștea.

12. Și leau rugat pe dânsul toți dracii, zicând: Trimite-ne în porci, ca să întrăm întrânsii.

13. Iar lisus îndată lea slobozit pe el. Și ieșind duhurile necurate, au intrat în porci. Și turma (ca la două mil de porci) se repezi de pe țărmuri în mare și se inescă în ape.

14. Iar cei ce pășteau porcii, fugiră și dădură de veste în cetate și prin sate. Și (oamenii) ieșiră să vază ce s'a intâmplat.

15. Şi au venit la lisus, şi văs zând pe cel ce fusese îndrăcit că ședea îmbrăcat și întreg la minte, el care avusese legheonul, s'au spăimântat.

^{30-34:} Mat. 13, 31-32, 34; Luco 13, 18-19.

^{5. 1-21:} Mat. 8, 28-34; Luca 8, 26-40.

16. lar cei ce văzuseră le au povestit cum s'au petrecut (lu crurile) cu cel indrăcit și cu porcil.

17. Atunci au inceput a l ruga pe dânsul să iasă din hotarele lor.

18. Și intrând (Isus) în corabie, cel ce fusese îndrăcit lea rugat pe el ca să meargă cu dânsul.

19. Dar lisus nu lea lăsat, cl a zis lui: Mergl la casa ta, la ai tăi, și spune-le lor câte ți-a făcut țle Domnul și (cum) te-a miluit.

20. Şi s'a dus şi a început a vesti în Decapole câte isa făcut lisus lui, şi toți se minunau.

21. Și trecând lisus cu corabia larăș de ceea parte, s'a adunat la el popor muit; și era lângă mare.

22. Și iată, a venit unul din mai marii sinagogii, cu numele Iair, și văzându-i pe dânsul a căzut la picioarele lui.

23. Şi-i ruga pe el mult, zicand: Filca mea este pe moarte; vino de-ți pune mainile peste ea, ca să se tămăduiască și să trălască!

24. Și a mers (lisus) cu dânsul, și mult popor a mers după dansul împresurându-l pe el.

25. Și o femee oarecare, întru curgerea sângelui fiind de dois

sprezece ani,

26. Şi multe pătimind dela mulți doftori și cheltuindu-și toate cele ce avusese, și cu nimic folosin-du-se, ci mai vărtos mergând spre mai rău,

27. A auzit de lisus și venind în mijlocul mulțimii, pela spate,

s'a atins de haina lui.

28. Căci zicea: Numai de hais nele lui de mă voi atinge, și mă voi vindeca.

22-43; Mat. 9, 18-26; Luca 8, 41-5b.

29. Și îndată a secat isvorul sângelui ei și a simțit cu trupul că s'a tămăduit de boală.

30. Iar lisus simțind întru sine numai devât puterea care a ieșit din el, s'a intors către popor și a zis: Cine s'a atins de hainele mele?

31. Ci ucenicii i-au răspuns lui: Vezi cum te îmbulzește mulțimea și (mai, întrebi: cine s'a atins de mine?

32. Și se ultă împrejur ca să vază pe cea care făcuse aceasta.

33. Ci femea știind ce i se înstâmplase, a venit tremurând de frică și căzând la pământ înaintea lui isa spus lui tot adevărul.

34. lar el a zis el: Fitcă, credința ta te-a mantuit; mergi în pace, și

fii vindecată de boala ta.

35. Incă pe când grăia el, au venit (unii) dela mai marele sinagogii, zicând: Fiica ta a murit; ce mai superi pe Invățătorul?

36. Iar Jisus auzind indată cuvantul ce se rostise, a zis către mai marele sinagogii: Nu te teme,

crede numai!

37. Şi n'a lăsat pe nimeni să meargă după dânsul, fără numai pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui Iacov.

38. Şi venind în casa mai mas relui sinagogii, a văzut tulburare, și pe ceice plângeau și se boceau fare.

39. Și intrând a zis lor: Ce vă tulburați și ce plângeți? Fecioara n'a murit, ci doarme. Iar el iși râdeau de dânsul.

40. El insă scoțându-i afară pe toți, a luat pe tatăl fectoarei și pe muma el și pe cei ce erau cu dânsul, și au intrat unde zăcea fectoare.

41. Și luând fectoara de mână, i-a zis: Talita cumi, ce se tâlcuește: fectoară, ție-ți zic, scoală-te!

5, 41

42. Și indată s'a sculat fecioara, și a început să umble, căci era de doisprezece ani. Și s'au spăimăntat toți cu spaimă mare.

43. lar el le-a poruncit lor mult, ca nimeni să nu afle aceasta; și le-a zis să-i dea (fectoarei) să mă-nance.

6.

Trimiterea Apostolilor la propo» peduire. Ioan Botezătorul și Irod. Minunea înmulțirii pâinilor, Iisus umblând pe mare.

Si dacă a leșit de acolo, a venit în patria sa, far ucenicii au mers după dânsul.

2. Şi sosind ziua Sambetei, a inceput a învăța în sinagogă; și mulți auzindu-l se mirau zicând: De unde are el acestea? Şi ce este înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și minuni ca acestea se fac prin măinile lui?

3. Au nu este acesta teslarul, fectorul Mariel și fratele lui Iacov și al lui Ioste și al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sunt oare surorile lui aici la noi? Și se sminteau intru el.

4. Ci lisus le-a zis lor: Nu este proroc nesocolit fără numai în patria sa, între rudenii și în casa sa.

5. Şi n'a putut face acolo nici o minune, fără numai peste puțini bolnavi și a pus mâinile și i a vine decat pe ei.

6. Și se mira de necredința lor,

6. 1-6: Mat. 13, 53-58; Luca 4, 16-30.

și umbla în satele de prin prejur, invățând.

7. Apoi a chemat la sine pe cel doisprezece şl a început a-i trimite pe dânșii doi câte doi, și le-a dat lor putere asupra duhus rilor celor necurate.

8. Şi le a poruncit lor să nu ta nimic pe cale, nici traistă, nici pâine, nici bani la brâu, fără nus

mal tolag;

Dar să fie încălţaţi cu sandale şi să nu se îmbrace cu două haine.

 Şi le zise lor: Ori in ce casă veți întra, acolo să rămâneți, până

când veți ieși de acolo;

- ii. Și ori câți nu vă vor primi pe voi, nici vă vor asculta, leșind de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre, întru mărturie lor. Adevăr grăesc vouă: mai ușor il va fi Sodomei și Gomorei în ziua judecății, decât cetății aceleia.
- 12. Și ieșind ei propoveduiau (oamenilor) să se pocăiască.
- 13. Şi scoteau draci multi, şi pe multi bolnavi îi ungeau cu unte delemn şi-i tămăduiau.
- 14. Și auzind împăratul Irod (de Iisus), căci cunoscut se făcuse numele lui, zicea, că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, de aceea se lucrează minuni prinstrânsul.
- 15. Alții ziceau, că este liie, iar alții ziceau, că este proroc, sau ca unul din proroci.
  - 16. Iar Irod auzind, a zis: Acesta

7-13: Mat. 10, 1, 9-15; Luca 9, 1-6.

14-29: Mat. 14, 1-12; Luca 9, 7-9; 3, 19-20.

7. 1

este Ioan, cărula eu i am tălat capul; el s'a sculat din morti.

17. Căci Irod acesta trimisese de au prins pe Ioan și leau inchis pe el în temniță pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său, căci (Irod) o luase pe ea de soție.

18. Pentrucă Ioan ii zicea lui Irod: Nu se cuvine să tli pe fe-

meea fratelui tău!

19. Iar Irodiada il ura pe el și umbla să-l omoare, dar nu putea;

20. Căci Irod se temea de Ioan, stilndu-l om drept și slânt; și il pretuia pe el si multe făcea după povața lui și cu dragoste il asculta pe el.

21. Si a venit o zi cu bun prilej, cànd Irod, de ziua nașterii sale, făcu ospăț boierilor săi, căpitanilor și celor mai mari ai Galileel.

22. (Atunci) fata Irodiadel intrând și jucând a plăcut lui Irod si celor ce sedeau împreună cu dânsul; și a zis impăratul, fetel: Cere dela mine ori ce vel vrea si-ti voi da tie.

25. Şi s'a jurat el (zicand): Orice vei cere dela mine iti voi da ție, până la jumătate din împărăția

mea.

24. Iar ea lesind a zis maicii sale: Ce voi cere? Iar aceasta a zis: Capul lui Ioan Botezătorul!

25. Şi intrând cu grabă la împăratul, a cerut zicând: Vreau ca să mi dai, acum, în tipsie capul lui Ioan Botezătorul.

26. Şi impăratul s'a întristat foarte, dar pentru jurământ și pentru cel ce sedeau la masă impreună cu dânsul, n'a vrut să-i nesocotească cererea.

27. Şi împăratul trimițând îndată un ostas, a poruncit să l aducă

capul lui (Ioan). Iar acela mergand, isa tăiat capul în temniță.

28. Si aducându-l în tipsie, l-a dat pe el fetel, si fata lea dat maicil

29. Iar ucenicii lui auzind au venit și au ridicat trupul lui cel căzut și l-au așezat în mormânt.

30. Deci adunandu-se la lisus apostolii i-au vestit lui toate câte au făcut și câte au învățat.

31. Si le-a zis lor: Veniți voi însivă, deosebi, în loc pustiu și vă odihniți puțin; că erau mulți carl veneau și carl se duceau, și n'aveau el vreme nici să mânânce.

32. Si s'au dus numai ei cu co-

rabla in loc pustiu.

33. Şi noroadele i au văzut pe dânşii mergând, şi mulți leau cue noscut pe el, si din toate cetățile alergau pe jos ajungând acolo inaintea lor.

34. Si lesind lisus (din corabie) a văzut popor mult și i s'a făcut milă de el, pentrucă erau ca oile fără păstor; și a început a-i învăța pe dânșii multe.

35. lar după mai multă vreme, s'a apropiat de dânsul ucenicii lui și au zis: lată locul este pustiu

și vremea tărzie.

36. Slobozeste-i pe dânșii, ca mergand în cetățile și satele dimprejur, să-și cumpere loruși pâini, căci n'au ce să mănânce.

37. lar el răspunzand a zis lori Dați-le voi să mănânce. lar ei au zis: Să mergem oare să cumpă. răm pâini de două sute de dinari și să le dăm lor să mănânce?

32-44: Mat. 14, 13-21; Luca 9, 11-17; Ioan 6, 1-13. 34: Num. 27, 17; Ezech. 34, 5.

38. Iar el a zis lor: Câte pâini aveti? Mergeti si vedeti! Iar ei afland, au zis: Cinci (paini) si doi pesti.

39. Si à poruncit lor să-i pue pe toți cete, cete, pe iarbă verde.

40. Si s'au asezat cete, cete, câte o sută si câte cincizeci.

41. Şi luand cele cinci pâini şi cei doi pesti, căutând la cer a binecuvântat și a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor săi ca să le pue inaintea lor, impărțind la toți și cei doi pești.

42. Si au mâncat toti si s'au

săturat.

6. 38

43. Si au luat douăsprezece cosuri pline de sfărâmituri (de pâine) si de peste.

 Iar cei ce mâncaseră pâinile erau ca la cinci mil de bărbati.

45. Si îndată a silit pe ucenicii săi să între în corable si să treacă de ceea parte, la Vitsaida, pană ce va slobozi poporul.

46. Şi slobozindusi pe ei, s'a dus in munte să se roage.

47. Şi dacă s'a făcut seară, corabia se găsea în mijlocul mării, iar el singur pe uscat.

48. Si-i vedea pe el cum se chinuesc vaslind, că vântul le era impotriva lor. Iar la a patra strajă a nopții a venit la dânsii, umblând pe mare, și voia să treacă pe làngă el;

49. Dar el văzandu-l pe dansul umbland pe mare, li s'a părut că este nălucă și au strigat;

50. Căci toți leau văzut și s'au Infricosat. El insă indată le-a grăit

45-56; Mat. 14, 22-36; Ioan 6, 15 -21.

lor și le a zis: Indrăzniti, eu sunt. nu vă temeți!

51. Si suindu-se la ei in corable, vantul a încetat; tar ef spaiman. tandu-se peste măsură se minunau.

52. Că nu pricepuseră (minunea) cu pâinile, de vreme ce inima lor

era împietrită.

MARCU

53. Si trecand (de ceea parte) au ajuns în laturea Ghenisaretului, st s'au oprit (acolo).

54. Si fesind ef din corable, in-

dată leau cunoscut pe el.

 Si cutreerand toată laturea aceea, au inceput să aducă bolnavi cu paturile, acolo unde auziau că este el.

56. Și ori pe unde trecea, prin tårguri sau prin cetäti sau prin sate scoteau pe bolnavi la drumuri și-i rugau pe el (să le ingădue) ca să se atingă măcar de poalele vesmintelor lui; și căți se atingeau de el, se tămădulau.

Fätärnicia fariseilor. Filca Hananiencei. Vindecarea unut surd st mut.

🛪 tunci s'au adunat la el farisell si unii din cărturari, cari veniseră din Ierusalim.

2. Si au văzut pe oarecari din ucenicii lui mancând pâine cu mainile necurate, adică nespălate.

3. Căci fariseii și toti iudeii, tinând datina bătrânilor, de nu-si vor spăla mâinile până în cot, nu mănâncă.

4. Şi venind din târg, nu mănancă până nu se spală, și alte multe sunt, pe care au apucat a

7. 1-23: Mat. 15, 1-20.

le ținea, precum spălarea paharelor și a ulcioarelor și a căldărilor și a paturilor.

5. Deci leau întrebat pe el fariseii și cărturarii: Pentru ce ucenicii tăi nu umbiă după datina bătrânilor, ci mânâncă pâine cu mâinile ne-

spălate?

7. 5

6. Iar el răspunzând, a zis lor: Bine a prorocit Isala despre voi, fățarnicilor, precum este scris: Por porul acesta mă cinstește cu buzele, iar inima lui departe stă dela mine:

 Şi inzadar mă cinstesc invăt tànd invățături (ce sunt) porunci

omeneşti.

8. Čă lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți datina bătrânilor, spălarea ulcioarelor și a păharelor, și alte multe faceți asemenea acestora.

9. Şi le zicea lor. Bine (e oare să) lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți datina voastră?

10. Pentrucă Moise a zis: Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta; și: cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe muma sa, cu moarte să moară.

11. Iar voi spuneți: De va zice un om tatălui său sau mumei sale: corban! adică: dar făcut lui Dumnezeu este aceea cu care te-ai fi folosit dela mine,

 Nu•l mai lăsați pe dânsul să facă nimic pentru tatăl său

sau pentru muma sa.

13. Și călcați cuvântul lui Dums nezeu pentru datina voastră, pe care (singuri) v'ați datso, și multe faceți asemenea acestora.

6: is. 29, 13. 10: les. 20, 12; 21, 17. 11: A doug Lege 5, 16. 14. Şi chemând la sine mulțis mile lesa zis lor: Ascultațismă pe mine toți si înțelegeți:

15. Nimic nu este inafară de om, care intrând întrânsul să-l poată spurca pe el; ci cele ce ies dintrânsul, acelea sunt care il spurcă.

16. De are cineva urechi de auzit, să auză.

17. Și trecând dela mulțime în casă, l-au întrebat pe el ucenicii lui despre pilda aceasia.

18. Şi le-a zis lor: Aşa de neințelegători sunteți și voi? Au nu pricepeți că tot ce intră în om dinafară nu poate să-l spurce?

19. Căci nu intră în inima lui, ci în pântece și lese pe afedron? Toate bucatele (sunt, așadar) curate.

20. Apoi a zis: Ceea ce iese din om, aceea-i spurcă,

21. Pentrucă dinlăuntru, din inima oamenilor, ies gândurile cele rele, preacurviile, curviile, ucide rile,

22. Furturile, lăcomia, vicleșus gurile, inșelăciunile, necumpătarea, pizma, hula, trufia, nebunia.

23. Toate releie acestea les dins

launtru și spurcă pe om.

24. Şi sculându-se de acolo, s'a dus în hotarele Tirului și ale Sinodului, și întrând în casă, voia să nu afie nimeni de el, dar n'a putut să rămână în taină.

25. Căci auzind de dânsul o femee, a cărel fiică avea duh necurat, venind a căzut la picioarele lui.

26. lar femeea era elină, de neam din Finichla Siriel. Și-l ruga pe el ca să izgonească dracul din filca el.

24-30: Mat. 15, 21-28.

27. Dar listes a zis către dânsa: Lasă, să se sature mai întâi fiii, căci nu este bine să lei pâinea fiilor și să o arunci câinilor.

28. lar ea răspunzànd a zis lui: Adevărat, Doamne, dar și câinii, sub masă, mânâncă din sfărmitus rile fillor.

29. Atunci a zis ei lisus: Pentru acest cuvânt, mergi (în pace); draecul a esit din fiica ta.

30. Şi mergand la casa sa, a aflat pe dracul leşit, şi pe fiică-sa zăcând în pat.

31. Și feșind iarăși din hotarele Tirului, a venit prin Sidon, la marea Galileei, (trecând) prin ținutul Decapolei.

32. Și au adus la dânsul pe un surd și mut, și l-au rugat pe dânsul ca să-si pună mana peste el.

4 33. Şi luandu-l pe el din multime la o parte, şi-a pus degetele sale in urechtle lui, şi scuipând n'a atins de limba lui.

34. Și căutând la cer, a suspinat și a zis lui: Effata! ce se tâlcuește: deschide-te.

35. Şi urechile lui s'au deschis, şi legătura limbli lui s'a deslegat mdată, și grăla curat.

36. Și le a poruncit lisus ca să nu spună nimănui; dar cu cât le poruncea lor, cu atât mai vărtos vestiau el.

37. Şi minunându-se peste măıră, ziceau: Toate le-a făcut bine: ı pe surzi i-a făcut să auză și pe muți să grălască. 8.

Minunea cu cele sapte pâint. Iudeit cer semn din cer. Aluatul fariseilor. Mărturisirea lui Petru st certarea lui.

In zilele acelea adunandu-se larăși mulțime de popor și neavand ce manca, lisus a chemat pe ucenicii săi și le-a zis:

 Milă-mi este de popor, că iată sunt trei zile de când așteaptă lângă mine şi n'au ce mânca.

 Şi de i voi slobozi fiămânzi la casele lor, vor slăbi pe cale, căci unii dintrânşii au venit de departe.

4. Răspuns-au ucenicii lui: De unde ar putea cineva să-i sature pe aceștia de pâine, alci în pustle?

5. Și i-a întrebat (Iisus): Câte pâini aveți? Iar ei au zis: Sapte.

6. Şi a poruncit poporului să şază pe pământ; şi luând cele şapte pâlni a mulțumit, a frânt şi a dat ucenicilor săi ca să le pună inainte; şi le-au pus inaintea po-porului.

7. Şi aveau şi puţini peştişori; şi binecuvântând a zis să-i pună si pe acela înaintea lor.

8. Şi au mâncat şi s'au săturat; şi au adunat şapte coşuri de rămăşițe de slărâmlturi

9. lar cei ce mâncaseră erau ca la patru mii. Apol i-a slobozit pe ef.

10. Şi indată intrând în corabie cu ucenicii săi, a venit în părțile Dalmanutei.

 Şi fariseil leşind (inalntea lui) au început a se prici cu dânsul,

8 1-10: Mat. 15, 32-39. 11-21: Mat. 16, 1-12; Ioan 6, 30. cerand să le dea semn din cer și ispitindu-1 pe el.

12. Iar lisus suspinând cu dus hul său, a zis: Pentru ce neamul acesta cere semn? Adevăr zic vouă: Nu se va da semn neas mului acestuia.

13. Si lăsându-i pe dânșii, a intrat larăși în corable și a trecut de ceea parte.

14. Si ucenicii lui ultaseră să ia paine și n'aveau cu dânșii, în corable, decât o pâine.

15. Si le a poruncit lor, zicând: Căutati de vă feriți de aluatul fariseilor și de aluatul lui Irod.

16. lar ei cugetau intru sine, unul către altul: Neso spune nouă filndcă n'avem pâine.

17. Dar lisus intelegand, leva zis lor: Ce cugetați că n'aveți paine? Tot nu înțelegeți, nici nu pricepeți? Tot împletrită vă este înima voastră?

18. Ochl avånd, nu vedeti si urechi avand, nu auziți și nu vă aducetl aminte?

19. Când am frânt cele cinci pâini la cele cinci mii (de oamenii), câte coșuri pline de sfărâmituri ați luat? Zis-au el: Douăsprezece.

20. Si când (am frant) cele sapte (pâini) la cele patru mii (de oas meni), câte coșuri pline de sfărâs mituri ați luat? Iară el au zis: Sapte.

21. Si le-a zis lor: Atunci cum

de nu intelegeți?

22. Şi dacă a venit lisus în Vitsaida, i au adus lui un orb și i-au rugat pe el ca să se atingă de dânsul.

23. lară el luând pe orb de mână

- 66 -

lea scos afară din sat; și scuipând pe ochil lui si puindu-si mâinile peste el, 1-a întrebat dacă vede

24. Şi ridicandu-şi ochii a zis: Văd pe oameni și i zăresc pe ei umbland ca niște copaci.

25. După aceea iarăși și a pus mâinile pe ochil lui și a văzut bine, si s'a îndreptat, încât toate le vedea lămurit.

26. Apoi lea trimis pe el la casa sa, zicând: Nici în sat să nu întri, nici să spui cuiva.

27. Şi ieşind lisus şi ucenicii lui în satele Chesareel lui Filip, pe cale a intrebat pe ucenicii săi, grăindu-le: Cine zle oamenii că sunt eu?

28. Iar ei au răspuns: (Unii spun că esti) Ioan Botezătorul, alții (oă esti) Ilie: lar altii (că esti) unul din proroci.

29. Zis-a el către dânșii; Dar voi cine ziceți că sunt? Și răspunzand Petru a zis lui: Tu ești Hristosul.

30. Si le-a poruncit lor să nu grălască nimănui despre aceasta.

31. Apol a început a-l învăța pe ei că Fiul Omului trebue să pătimească multe și să fie defăimal de bătrâni și de arhierei și de cărturari, și să fie omorit, și după trei zile să învie.

32. Și spunea pe față cuvântul acesta. Atunci Petru luandu-l la oparte a inceput al infrunta.

33. Iar el intorcandu-se si cautând spre ucenicit săi, a certat pi Petru, zicand: Mergi inapoia mea, satano, că nu cugeți cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor!

8. 34

34. Si chemand la sine multimea împreună cu ucenicii săi. lesa zis: Oricine vrea să vie după mine, să se lepede de sine, să-si ia crucea sa si să mi urmeze mie.

35. Că cine va voi să-si mântuiască sufletul, pierde-l va pe el; iar cine-si va pierde sufletul său pentru mine si pentru Evanghelie, acela il va mantui pe el.

36. Că ce va folosi omului de ar dobandi lumea toată, si-si va pierde sufletul?

37. Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

38. lar cine se va rusina de mine si de cuvintele mele, intru acest neam preacurvar și păcătos, al Fiul Omului se va rusina de el. cand va veni intru slava Tatălui său cu sfinții îngeri.

9.

Schimbarea la fată. Vindecarea lunaticului. Cearta ucentallor pentru întâletate. Ferirea de sminieală.

ool a zis către dânșii: Adevăr gräesc vouă, că sunt unii din rel ce stau alci, cari nu vor gusta moartea pana cand nu vor vedea Impärätia lui Dumnezeu venind istru putere.

2. Iar după şase zile a luat lisus pe Petru si pe lacov si pe loan or led sult intr'un munte inalt, dvosebi. Si s'a schimbat la față Insintea for.

3. Si hainele lui erau străluci-

10 2 13: Mat. 17, 1-13; Luca 9,

toare, albe foarte, ca zăpada, cum nici un nălbitor de pe pământ nu poate să nălbească.

4. Si s'a arătat lor Ilie împreună cu Moise, si vorbiau cu lisus.

5. Atunci începând Petru a zis lui lisus: Invătătorule, bine este nouă să fim aici; să facem, dar, trel colibi: tie una, si lui Moise una, și lui Ilie una.

il 6. Căci nu stia ce să spună, pentrucă erau înspăimântați.

7. Si s'a făcut nor, umbrindud pe ei, și glas din nori a venti, zicând: Acesta este Fiul meu cel lubit, pe acesta să-l ascultații

8. Şi căutând ei de năprasnă imprejur, n'au mai văzut pe nle meni, fără numai pe lisus impre-

ună cu dânsii.

9. Si pogorandu-se ei din munte, le-a poruncit lor, ca nimănui să nu spue cele ce au văzut, fără numai când Fiul Omului va invia din morti.

10. lar ei au tinut cuvantul intru sine, intrebandu-se: Ce o fl oare aceea: a invia din morti?

11. Si l-au întrebat pe el, zicăndi Pentru ce zic cărturarii, ca trebue să vie mai întâi Ilie?

12. lar el răspunzând, a zis lori Ilie, venind mai întâi, le va rân. dul toate. Si precum este scris despre Fiul Omului, el va să păs timească multe și să fie defăimat.

13. Însă zic vouă, că Ilie a și venit, și au făcut cu dânsul câte au voit, precum este scris despre el.

14. Si venind la ucenici, a văzut multime multă imprejurul for si cărturarii pricindu-se cu dânșii.

12: Mal. 3, 23: Is, 53, 3, 14-29: Mat. 17, 14-21, Luca 9, 37-42.

5.

^{27-9, 1:} Mat 16, 13-28; Luca 9. 18-27.

15. Şi indată văzândusi, tot nos rodul s'a spăimântat și alergând s'a închinat lui.

MARCU

16. Atunci (lisus) a întrebat pe cărturari: Ce vă priciți cu el?

17. Si răspunzând unui din mulțime, a zisi Învățătorule, am adus pe fiul meu la tine, că are duh mut.

18. Şi ori unde il apucă pe el, il zdrobește, și face spume și scrăsnește din dinți și se usucă. Şi am zis ucenicilor tăi să scoată (duhui), dar n'au putut.

19. lar el răspunzând a zis lui: O, neam necredincios? Până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi? Aduceți la mine?

20. Şi l-au adus pe el la dânsul. Ci văzându-l (pe lisus), duhul îndată l-a scuturat pe el, încât căzând la pământ, se tăvălea și făcea spume.

21. Și lea întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i se întâmpiă aceasta? lar ei a zis: Din copilărie.

22. Şi de multe ori (duhul) la aruncat şi in foc şi in apă, ca să-l piarză pe el; ci de poți ceva, fie-fi milă şi ne ajută nouă!

23. Atunci lisus i-a zis lui: De poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede.

24. Şi indată tatăl copilulul a strigat cu lacrimi, grăind: Crez, Doamne, ajută necredinței mele!

25. lar dacă a văzut lisus că mulțimea se îngrămădește, a poruncit duhului celul necurat și i-a zis: Duh mut și surd, îți poruncesc să ieși dintrânsul, și de acum să nu mai întri în el!

26. Atunci strigând şi scuturâne duel pe el cu putere, (duhul) a leşit.

lar (tânărul) a rămas ca un mort, încât mulți ziceau că a murit.

27. Ci lisus apucându-l de mână, l-a ridicat, și di s'a sculat.

28. Și întrând lisus în casă, ucenicii lui l-au întrebat pe dânsul, la o parte: Oare noi pentru ce nu l-am putut scoate pe el?

29. lară el le-a răspuns: Acest neam (de draci) cu nimic nu poate fi scos, fără numai cu rugăciune si cu post.

30. Și leșind de acolo a trecut prin Galileea; și nu vola să știe nimeni.

31. Căci învăța pe ucenici și le zicea lor: Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor, și-l vor omori pe el, iar după ce-l vor omori, a trela zi va învia.

32. Iar ei nu ințelegeau cuvâne tul și se temeau săel întrebe pe el.

33. Şi dacă au venit în Capernaum, găsindu-se în casă i-a întrebat pe dânșii: Ce grăiați între voi, pe caie?

34. lar ei au tăcut; căci se priciseră pe cale unul cu altul, cine ar fi mai mare.

35. Şi şezând a chemat pe cel doisprezece şi le a zis lor: Cel ce va să fle întâiu, să fle mai pe urmă din toți şi tuturor slugă.

36. Apoi luànd un prunc lea pus pe el in mijlocul ior, si luànduel in brate, a zis:

37. Cine va primi pe unul din pruncil acestia in numele meu, pe mine mă primește; și cine mă primește pe mine, nu mă primește

30 32: Mat. 17, 22-23; Luca 9, 43-45; Ioan 7, 1.

33 50 Mat. 18, 1-9; Luca 9. 46-50. pe mine, ci pe cel ce m'a trimis pe mine.

38. Atunci lea întrebat Ioan, zicând: Învățătorule, am văzut pe cineva scoțând draci în numele tău, dar care nu vine după noi, şi leam oprit pe el, pentrucă nu vine după noi.

39. Iar lisus a zis: Nu-i opriți, că nu este nimeni care făcând minuni în numele meu, să poată degrab a mă grăl de rău.

40. Că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.

41. Iar ori cine vă va adăpa pe voi cu un păhar de apă în numele meu, pentrucă ai lui Hristos sunteți, adevăr grăesc vouă, nu-și va pierde plata sa.

42. Iar cine va sminti pe unul din acești mici cari cred întru mine, l-ar fi mai bine să-și lege de grumaz o piatră de moară, și să se arunce în mare.

43. Și de te smintește pe tine mana ta, tale-o; că mai bine îți unte ție să întri în viață ciung, decât două mâini având să întri în Cheena, în focul cel nestins,

44. Unde viermele lor nu moare

45. Si de te smintește pe tine piciorul tău, tale-1; că mai bine iți este ție să intri în viață schiop, le cât două picioare având, să fii muncat în Gheena, în focul cel matins.

46. Unde viermele lor nu moare of focul nu se stinge.

47. Și de te smintește pe tine ochlul tău, scoate-l; că mai bine queste ție să intri în împărăția tot Dumnezeu cu un ochlu, decât de lochl având, să fii aruncat în reens focului.

48. Unde viermele lor nu moare' si focul nu se stinge.

49. Căci fieștecare cu foc se va săra precum toată jertfa cu sare se va săra.

50. Bună este sarea; dar dacă sarea va fi nesărată, cu ce o veți drege? Intru voi să aveți sare, și pace să aveți între voi?

10.

Despre despărtente. Iisus bines cupintează pruncit. Bogatul dos ritor de piață peșnică. Iisus își pestește patimile. Fili lui Zepedet. Vartimeu orbul.

Si sculându-se de-acolo, a venit în hotarele ludeei, de ceea parte de lordan. Si iarăși s'au adunat noroadele la dânsul; și precum ii era obiceiul, ii învăța pe el iarăsi.

2. Și aproplindu-se fariseli, l-au întrebat pe el ispitindu-l: Oare cade-l-se bărbatului să-și lase fe-meia?

3. Iar el răspunzând a zis lor: Ce va poruncit vouă Moise?

4. Zis-au el: Moise a dat vole (bărbatului) să-i scrie carte de despărțenie și s'o lase pe ea.

5. Şi răspunzând lisus a zis lorı După învârtoșarea inimii voastre v'a scris el porunca aceasta.

6. Dar dela începutul zidirii, bărbat și femee i-a făcut pe ei Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul

48: Is. 66, 24. 10. 1—12: Mat. 19, 1—9. 4: A doua Lege 24, 1. 6: Fac. 1, 27. 7: Fac. 2, 24. MARCU

pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeea sa,

8. Si vor fi amândoi un trup; asa că nu mai sunt doi, ci un trup.

9. Deci, ce a împreunat Dum. nezeu, omul să nu despartă.

10. Ci în casă ucenicii lui l-au intrebat iarăși despre aceasta.

11. Si le a zis lor: Oricine isl va lasa femeea și va lua alta, preacurveste cu dânsa;

12. Şi femeea de şi va lăsa băr. batul și se va mărita după altul,

preacurveste.

13. Si aduceau la dânsul prunel, ca să se atingă de el; lar ucenicii ii certau pe cel ce il aduceau.

14. Ci văzând lisus, s'a supărat si le-a zls lor: Lăsați pruncii să vie la mine și nu i opriți, că a unora ca acestia este impărăția lui Dumnezeu.

15. Adevăr zic vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra intrânsa.

16. Si luanduel in brate, siea pus mainile peste el si isa bines

cuvantat pe danșii.

47. Și ieșind el în cale a aler. gat cineva (la dânsul) și îngenun: chind inaintea lui, lea intrebat: Invățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?

18. lar lisus a zis către el: Ce-mi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

19. Ştili tu poruncile: Să nu curvesti, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, să

13-16: Mat. 19, 13-15; Luca 18, 15 - 17.17-31: Mat. 19, 16-30; Luca 18,

19: les. 20, 12-17; A doua Lege 5, 16-20, 24, 14,

nu răpești, cinsteste pe tatăl tău si pe muma ta?

20. lar el raspunzand a zis lui: Invățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețele mele.

- 21. Atunci lisus căutând la el st filindusi drag, isa zis: Unasti mai lipseste: Mergi de vinde câte al si le dă săracilor și vel avea co. moară în cer, și luând crucea vino de mi urmează mie.
- 22. Iar el, întristându-se de cuvantul acesta, s'a dus mahnit, pentrucă avea bogății multe.
- 23. Si căutând lisus imprejur, a zis ucenicilor săi: Cât de anevoie vor intra în impărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții!
- 24. Şi se spăimântară ucenicli de cuvintele lui. Day lisus urmandu-si vorba, le-a zis lor iarăși: Fillor, cât de anevoie este să intre in impărăția lui Dumnezeu cei ce se incred in avutil!
- 25. Mai lesne-i este cămilei să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre în împărăția lui Dumnezeu.
- 26. lar ei mai mult se ingroziau și ziceau unul către altul: Atunci cine poate să se mântuiască?
- 27. Ci lisus căutând la dânsii. a zis: (Lucrul) este cu neputință la oameni, dar nu la Dumnezeu; că la Dumnezeu toate sunt cu putință.
- 28. Şi grăind Petru, a zis lul lisus: lată, nol am lăsat toate și ti-am urmat tie.
- 29. Şi răspunzându-i Iisus, a zis: Adevar graesc voua, nu este ni. meni care să si fi lăsat casă, sau frați, sau surori, sau tată, sau mumă, sau femee, sau copii, sau

holde, pentru mine și pentru Evanghelie,

10, 30

30. Si să nu ia, acum, în vremea aceasta de prigoniri, insutit: case și frați și surori și tată și mumă și copii și holde, iar în vea« cul cel viitor: viată vesnică.

31. Dar multi dintâi vor fi pe urmă și de pe urmă, întâi.

32. Si ffind pe cale, suindu-se la Ierusalim, mergea Iisus inaintea lor, far el mergeau după dânsul, spăimântați și plini de frică. Si luând la sine larăși pe cel doisprezece, a început a le spune lor cele ce aveau să i se întâmple lui:

33. lată ne suim la Ierusalim si Fiui Omului se va da arhiereilor și cărturarilor, și-l vor judeca pe el spre moarte siel vor da păgânilor;

34. \$i-l vor batiocori pe el, sl-1 vor sculpa sl-1 vor omori, dar

a trela zi va invia.

35. Si au venit la el lacov si loan fili lui Zevedei, zicând: Invătătorule, voim să ne faci ceea ce-ti vom cere.

36. Iar el 1-a întrebat pe el:

Ce voiti să vă fac?

37. Zis-au el către dânsul: Dă-ne nouă ca să sedem unul deadreapta ta si altul deastanga ta, întru mărirea ta.

- 38. Dar lisus lesa zis lor: Nu stiti ce cereți. Puteți oare să beți paharul care-i beau eu, și să vă botezați cu botezul cu care eu mă hotez?
- 39. Iar el au zis lui: Putem. Zisa for lisus: Păharul pe care il voi bea eu, cu adevărat il veți

32-34: Mat. 20, 17-19; Luca 18, 31-34; Ioan 11, 16, 55. 35-45: Mat. 20, 20-28.

bea, si cu botezul cu care eu mă botez vă veți boteza;

40. Ci a ședea deadreapta mea si deastânga mea nu mi este îngăduit a vă da; ci (se va da) celor pentru carl s'a gătit.

41. Si auzind cei zece, au inceput a se mánia pe lacov si pe

42. Iar lisus chemandus pe dânșii la sine, le-a zis: Stiți că celor ce li se pare că sunt dom. nitori ai neamurilor, domnesc peste ele, si mai marii lor le stăpânesc pe ele.

43. lar între voi nu va fi asa: ci care vrea să fie mai mare intre vol, să vă fie vouă slugă.

44. Si care va vrea să fie între voi întâiu, să fle tuturora slugă;

- 45. Pentrucă nici Fiul Omului n'a venit ca să i se sluilască, ci ca să slujiască el și să-și dea sufletul său (pret de) răscumpărare pentru multi.
- 46. Atunci au venit in Ierihon. lar când lesla el din lerihon, cu ucenicii săi și cu popor mult, Vartimel orbul, fiul lui Timel, sedea lângă cale cerşind.

47. Si auzind că este lisus Nazarineanul, a inceput a striga și a zice: Ilsuse, Fiul lui David, milueste mă !

48. Si multi il certau, ca să tacă. Dar el si mai vartos striga: Fiul

lui David, milueste mă!

49. Si oprindu-se lisus, a zis să-i cheme la el. Și au chemat pe orb, zicându-i: Indrăsneșie, scoală te, că te chiamă.

46-52: Mat. 20, 29-34; Luca 18,

50. Jar el lepădându-și haina, s'a sculat și a venit la lisus.

51. Deci 1-a întrebat Iisus și i-a zis: Ce voești să-ți fac? Zis-a orbula Invățătorule, (fă) ca să văz!

52. Iar lisus i-a zis lul: Mergi, credința ta te-a mântult; și îndată a văzut și a mers după lisus, pe cale.

11.

Intrarea în Ierusalim. Smochinul nerodilor. Izgonirea zarafilor din biserică.

Iar când s'au apropiat de Ierus salim, trecând prin Vitfaghi şi Vitania, spre Muntele Maslinilor, a trimis pe doi din ucenicii săi,

2. Şi a zis lor: Mergeţi în satul care este înaintea voastră, şi intrând întrânsul îndată veţi afla un mânz legat, pe care nimeni din oameni n'a şezut; dezlegându-i, aduceți-i (aici).

3. Și de va zice vouă cineva: De ce faceți aceasta? spuneți, că Domnului ii trebuește, și numai decât îl va trimite pe el aici.

4. Și mergând a aflat mânzul legat la o poartă, afară, în uliță, și l-au dezlegat pe el.

5. Iar unii din cei ce stăteau acolo, i-au întrebat pe ei: Ce fa-ceți, de deziegați mânzui?

6. lară ei le-au răspuns precum le poruncise lisus; și l-au lăsat

7. Apol au adus mànzul la lisus, si si au pus pe el hainele lor, iar

(Ilsus) a sezut pe dânsul.

8. Şi multi işi aşterneau veş-

11. 1-10: Mat. 21, 1-9; Luca 19, 45-48. 29-38; Ioan 12, 12-16.

mintele lor pe cale; iar alții tăiau stâlpări din copaci și le așterneau pe cale.

9. lar cei ce mergeau inainte si cei ce veneau pe urmă, strigau și ziceau: Osana! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

10. Bine este cuvântată împărăția care vine, a părintelui nostru David! Osana întru cei de sus!

11. Și au intrat lisus în Ierusas lim și în biserică. Și după ce au văs zut toate, fiind acum înspre seară, a ieșit la Vitania, cu cel doispres zece.

12. Iar a doua zi, leşind din Vitania a flămânzit.

13. Şi văzând de departe un smochin având frunze, s'a apropiat, că doar va afla ceva întrânsul. Şi ajungând la el, nimic n'a aflat, fără numai frunze; căci încă nu era vremea smochinelor.

14. Și începând lisus a grăi, a zis lui: De acum, în veac să nu mănânce nimeni rod din tine! Iar ucenicii lui auziră (cuvântui).

15. Și au venit la Ierusalim. Și intrând Iisus în biserică, a început a scoate pe cei ce vindeau și cumpărau în biserică, și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele ceior ce vindeau porumbei.

16. Și nu lăsa să mai treacă cineva cu vreun vas prin biserică.

17. Și-l invăța pe ei, zicând.
Au nu este scris: casa mea, casă de rugăciune se va chema, întru toate neamurile? Iar voi ați făcut-o peșteră de tâlhari.

18. Deci, auzind cărturarii și arhiereii, căutau cum l-ar (putea) pierde pe el; căci se temeau de dânsul, pentrucă tot poporul se mira de invățătura lui.

19. Iar dacă s'a făcut seară, a lesit afară din cetate.

20. Şi a doua zi trecând (pe acolo), au văzut smochinul uscat din rădăcină;

21. Și aducându-și aminte Petru, i-a zis lul: Invătătorule, uite, smo-chinul pe care l-ai blestemat, s'a uscat.

22. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Aveți credință în Dumnezeul

23. Căci adevăr zic vouă, că oricine va zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndol întru înima sa, ci va crede că ce va zice se va face, fi-va lui orice va zice.

24. De aceea vă zic vouă: Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți că le veți primi, și le veți avea.

25. Iar când stați de vă rugați, iertați orice aveți asupra cuiva, ca și Tatăi vostru cei din ceruri nă vă ferte vouă greșalele voastre.

26. Căci dacă voi nu veți lerta, nici Tatăl vostru cel din ceruri nu vă va ierta vouă greșalele voastre.

27. Şi au venit iarăşi în lerus salim. Şi umblând (lisus) prin bis Nerică, au venit la dânsul arhiereii si cărturarii și bătrânii.

28. Și l-au întrebat: Cu ce pur tere faci acestea? Și cine ți-a dat ție puterea aceasta, ca să faci ncestea?

29. lar lisus răspunzând a zis lori

Intreba•vă•voi și eu un guvânt. Răspundeți•mi, și vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan a fost din cer, sau dela oameni? Räspundeti-mi!

31. Și ei cugetau întru sine, zie când: De vom zice: din cer, va zice: pentruce, dar, n'ați crezut în ei?

32. lar de vom zice: dela cameni, se temeau de popor, căci toți aveau credința că loan a fost cu adevărat un proroc.

53. Şi răspunzând au zin lul lisus: Nu ştim. Atunci lisus grăind, le a zis lor: Nici eu nu vă voi spune cu ce putere fac acestea.

12.

Pilda cu lucrătorit viet. Banul dajdiei. Saducheit tăgăduind în: vierea, Porunca cea mare, At cut Flu este Hristos? Fățărnicia cărturarilor, Banit văduvet,

Si a început a le grăi lor în pilde. Un om a sădit vie, a îngrăditeo jureimprejur cu gard, a săpat întrânsa teasc, a zidit turn și a dateo pe ea lucrătorilor, iar el s'a dus departe.

2. Și la vreme a trimis la lucrători un argat, ca să primească dela ei din rodul viei.

3. Der el apucându-l, l-au bătut și l-au trimis înapoi fără nimic.

4. Și iarăși a trimis la dânșii alt argat, dar și pe acela bătându-l cu pietre, i-au spart capul și l-au trimis cu necinste.

5. Şi iarăşi a trimis pe altul;

20, 9-19; ls. 5, 1-2.

^{9:} Ps. 118, 25 - 26. 11—24: Mat. 21, 12—22, Luca 19, 14. 17: Is. 56, 7, Ier. 7, 11.

^{27-33:} Mat. 21, 23-27; Luca 20,

dar și pe acela leau omorit ca și pe mulți alții: pe unii bătându-i, iar pe altii omorându-i.

6. Deci mai avand un fin lubit al său, mai pe urmă, lea trimis și pe acela la éi, zicand: Se vor rusina de fiul meu.

7. Dar lucrătorii aceta au zis unii către alții: Acesta este mostenitorul, veniti să lucidem și moșia lui va fi a noastră.

8. Si apucându-1 l-au omorit și lau scos afară din vie.

9. Deci, ce va face stăpânul viei? Veni«va și va pierde pe lu» crătorii (acela), iar via o va da altora.

10. Oare nici scriptura aceasta n'ati citit-o: Piatra pe care nu au băgateo în seamă ziditorii, aceasta a ajuns in capul unghiului?

11. Dela Domnul s'a făcut as ceasta, si este minunată în ochii

nostri.

12. Şi căutau să-l prinză pe el, dar se temeau de popor, căci au priceput că împotriva lor a zis pilda; și lăsându-l pe el, s'au dus.

13. Atunci au trimis la el pe unii din farisei și din irodiani, ca

să-l prinză în cuvânt.

10: Ps. 118, 22-23.

14. Iar aceștia venind, i au zis lui: Invătătorule, știm că ești drept, si nusti pasă ție de nimeni, că nu cauti în fața oamenilor, ci cu ades vărat calea lui Dumnezeu înveți: Cade se a da dajdie Chesarului, sau nu? Sā dām, sau sā nu dām?

15. El insă cunoscând fățărnia cla lor, a zis' lor: Ce mă ispitiți? Aduceti-mi un dinar ca să-l văz.

16. Iar el frau adus. Si a zis lor: Al cui este chipul acesta si scriptura cea de pe el? Răspuns-au el: Ale Chesarului.

17. Atunci Iisus, le-a grăit: Dați Chesarului cele ce sunt ale Chesarului, și pe cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Şi s'au mirat de dânsul.

18. Apol au venit la dânsul' saducheli, cari zic că nu este inviere, și l-au intrebat pe el, zicând:

19. Invătătorule, Moise ne-a scris nouă, că de va muri fratele cuiva si va rămânea femeea fără copii, să la fratele lul pe femeea lui și să ridice urmași fratelui său.

20. Deci au fost sapte frați, și cel dintâlu și-a luat femee, dar murind n'a lăsat urmași.

21. Atunci a luateo al doilea, dar a murit, și n'a lăsat nici acela urmași, și al treilea așifderea.

22. Si toti sapte au luateo pe dansa si n'au lasat urmași. lar mai pe urmă de toți, a murit și femeea.

23. Deci, la înviere, când vor învia, a cărula dintrânșii va fi femeea? Căci toți șapte au avut-o pe ea de nevastă?

24. Si răspunzând lisus, a zis lor: Au nu de aceea vă rătăciți, că nu știți scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci cànd vòr învia din morti, nu se vor insura, nici se vor mărita, el vor fi ca îngeril din ceruri.

26. Iar despre morți, că se vor

18-27: Mat. 22, 23-33; Luca 20, 13-17: Mat. 22, 15-22; Luca 20, 27-38; A doua Lege 25, 5-6. 26: les. 3, 6.

scula, au n'ați cetit în cartea lui Moise, cum i-a gralt Dumnezeu lui din rug, zicând: Eu sunt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov.

12. 27

27. Dumnezeu insă nu este Dumnezeul mortilor, ci Dumnezeul viilor. Sunteți, deci, în mare rătăcire.

28. Atunci unul din cărturari care auzise disputa lor, văzând că bine le-a răspuns (lisus), s'a apropiat de el si lea intrebat: Care este cea dintâi poruncă din toate?

29. Iar lisus lea răspuns, că cea dintai poruncă din toate este: Auzi, Israile: Domnul Dumnezeul nostru, este singurul Domn!

30. Apoi: Să iubești pe Dome nul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată vârtutea ta: aceasta este porunca cea dintâi.

31. lar a-doua, asemenea aces teia: Să iubești pe aproapele tău, ca pe tine insuți. Poruncă mai mare decât acestea nu este.

32. Si a zis lui cărturarul: Bine. Invățătorule, drept ai grăit, că unul este Dumnezeu si nu este altul afară de dânsul:

33. Și a-l iubi pe el din toată inima și din tot cugetul și din tot sufletul și din toată vârtutea, și a lubi pe aproapele ca insusi pe sine, este mai mult decât toate prinoasele și jertfele.

34. Iar lisus văzând că a grăit cu intelepciune, i-a zis: Nu ești departe de împărăția lui Dum.

nezeu. Si nimeni n'a mai îndrăze nit să l intrebe pe el.

55. Si începând lisus a învăta in biserică, a zis: Cum spun căre turarii că Hristos este Fiul lui

David?

36. Că insuș David a grăit din Duhul Sfant: Zisea Domnul Dome nului meu; sezi deadreapta mea, până ce voi pune pe vrășmașii tăi așternut pictoarelor tale.

37. Deci însuș David îl numeste pe el Domn; atunci cum este, dar, ffu al lui? Si poporul cel mult il asculta pe el cu dulceată.

38. Apoi grăia lor întru învă» tătura sa: Păziți-vă de cărturari, că le place să umble în haine lungi și să li se 'nchine (lumea) prin tårguri.

Şi (lubesc) locurile cele mai de sus in sinagoge și scaunele

cele dintal la ospete.

40. Ei cari casele văduvelor le mănâncă și indelung se roagă la arătare, mai grea osândă vor lua.

41. Si sezand lisus in preaima vistieriel bisericii, privia cum poporul aruncă bani în vistlerie. Si multi bogați aruncau mult.

42. Ci venind o văduvă săracă, a aruncat doi bănuți, cari fac un

codrant.

43. Si chemand pe ucenicii săi. le-a zis lor: Adevăr zie vouă, că această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toți cei ce au aruncat in vistierie.

44. Că toți au aruncat din pri-

28-34: Mat. 22, 34-40; Luca 20, 39-40, 10, 25-28.

29: A doua Lege 6, 4-5.

31: A doua Lege 19, 18.

35 37; Mat. 22, 41-46; Luca 20, 41-44.

36: Ps. 110, 1.

38-40: Mat. 23: Luca 20, 45-47. 41-44: Luca 21, 1-4.

sosul lor, iar aceasta din sărăcia el a aruncat tot ce a avut, toată avutia sa.

13.

Dărâmarea lerusalimulul. Slâre situl lumii: Niment nu știe ziua si ceasul in care pa să fie.

Ci leşind din biserică, unul din Q ucenici i-a zis lui: Invățătorule, privesté ce pietre si ce ziduri?

2. Şi răspunzând lisus a zis lui: Vezi aceste zidiri mari? Nu va rămânea piatră pe piatră, care să

nu se risipească.

13. 1

3. lar când sedea el pe Muntele Maslinilor, în preaima bisericii, i-au intrebat pe dânsul, deosebi, Petru si lacov si loan si Andrei:

4. Spune-ne nouă, când vot fi acestea și care este semnul, când se vor săvârsi toate acestea?

5. Iar lisus răspunzând lor, a inceput a grăl: Căutați să nu vă insele pe vol cineva;

6. Că multi vor veni întru numele meu, zicând că eu sunt, și

pe mulți vor inșela.

7. lar când vetl auzi de răs. boaie și de vești de răsboaie, să nu vă spăimântați, căci trebue să fle (acestea); ci încă nu va fi

sfârsitul.

8. Ča se va scula neam peste neam și împărăție peste împără: tie; si vor fl cutremure pe alocurea, și foamete și tulburări; acestea vor fi insă (numai) inces putul durerflor.

9. Deci, luați seama de voi înșivă,

13. 8 2 Cros. 15, 6. 9 13: Mat. 10, 17-22; Luca 21, 12 - 17

că vă vor da pe voi în soboare, și veți fi bătuți în adunări și inaintea domnilor si a împăraților veți sta pentru mine, spre mărturie

10. Ci mai întâi trebue să se propovedulască Evanghelia la toate

neamurile.

11. lar când vă vor duce pe vol să vă dea, să nu vă grijiți de mai inainte, nici să vă gândiți ce veți grăi, ci să grăiți cecace se va da vouă în ceasul acela; căci nu veti fi voi cel ce veti grăi, cl Duhul Sfant.

12. Si va da la moarte frate pe frate și tată pe fiu; și se vor scula fiii asupra părinților și-i vor omori

pe ei,

13. Si veti fi uriți de toți pentru numele meu; dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântul.

14. lar când veți vedea ură. ciunea pustifril care s'a zis de Danill prorocul, stand unde nu se cuvine (cititorul să înțeleagă!), atunci cei ce vor fi in Iudeea, să fugă la munți,

15. lar cel ce va fl pe acoperis să nu se pogoare în casă, nici să intre să îa ceva din casa sa.

16. Si cel ce va fi în câmp, să nu se intoarcă înapoi să-și la haina sa.

17. Dar vai acelora ce vor avea in pantece, si celor ce vor alapta în zilele acelea!

18. Ci rugațievă ca fuga voastră să nu fie iarna;

19. Că va fi în zilele acelea necaz ca acela care n'a mai fost

pană acum dela începutul zidirii, pe care a făcuteo Dumnezeu, si nici nu va fi.

20. Si de n'ar scurta Dumnezeu zilele (acelea), nu s'ar mântul nici un trup; ci pentru cei aleși, pe cari el lea ales, va scurta zilele (acelea).

21. Atunci, de va zice vouă cineva: lată aici este Hristos, sau iată acolo, să nu credeți:

22. Că se vor scula Hristosi mineinosi si proroci mineinosi, si vor face semne și minuni ca să înșele, de va fi cu putință, și pe cel alesi.

23. lar voi să vă păziți; că lată, mai dinainte vi le am spus vouă toate.

24. Ci in zilele acelea, după necazul acela, soarele se va intuneca si luna nu si va mai da lumina et.

25. Si stelele cerului vor cădea. al puterile cele din ceruri se vor clăti.

26. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere si cu slavă multă.

27. Si atunci va trimite pe ingerli săi din cele patru vânturi, dela marginea pământului până la marginea cerului.

28. Iar dela smochin luați pildă: Cànd mlădița lui este moale și înfrunzeste, stiti că vara este aproape.

29. Asa si voi, când veti vedea făcându-se acestea, să știți că (Fiul Omului) este aproape, la usă.

30. Adevăr grăesc vouă, că nu

22' A doua lege 13, 1. 24 15 13, 10, 34, 4,

va trece neamul acesta, pană nu se vor implini toate acestea.

31. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

32. Iar de ziua aceea și de ceas sul acela nimeni nu stie, nici îngerii cari sunt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăi.

33. Luați seama, priveghiați și vă rugați, că nu stiți când va fi

vremea aceea:

34. (E tocmai) ca un om care se duce departe, lăsându-și casa sa și dând slugilor sale putere, și fiecărula lucrul lui, și poruncind portarului ca să privegheze.

35. Priveghiati dar, că nu stiți când va veni stăpânul casei: seara, sau la miezul noptii, sau la cântatul cocosilor, sau dimineata;

36. Ca nu cumva venind färä de veste, să vă afle dormind.

37. lar ceeace vă spun vouă, spun tuturora: Priveghiatil

Ungerea lui lisus. Cina cea de taină. Rugăciunea lut lisus. Les pådarea lut Petru.

După două zile erau Paștile și Azimile; iar arhiereii și cărturarli căutau cum lear prinde cu viclesug ca să-l omoare.

2. Dar ziceau: Nu în praznic, ca să nu se facă tulburare întru popor.

3. Si ffind el in Vitania, in casa lui Simon leprosul, sezánd la masa, a venit o femee cu un alavastru cu mir de nard curat de mult pret si sfărâmând alavastrul, l-a turnat pe capul lui,

14. I-2: Mat. 26, 1-5; Luca 22,

3-9: Mat. 26, 6-13, Ioan 12, 1-8.

^{12:} Miha 7, 6. 14: Dan. 9, 27. 19: Dan. 12, 1,

²⁶ Dan. 7, 13.

^{27:} Zah, 2, 6; A doua Lege 30, 4.

4. Si erau unii de le părea rău si ziceau întru sine: Pentruce se făcu această pagubă cu mirul?

5. Căcl se putea vinde acesta cu mai mult de trei sute de dinari si să se dea săracilor. Si cârtiau impotriva ei.

6. Zis a lor Iisus: Lăsați o pe ea. Pentruce il taceti supărare? Că bun lucru a făcut cu mine.

7. Căci pe săraci pururea îl aveți cu voi, si când vreți, puteți să le faceți lor bine, dar pe mine nu mă aveți pururea.

8. Aceasta a făcut ce a putut: a apucat să mi ungă trupul spre

ingropare.

14. 4

9. Adevăr grăesc vouă: Orl unde se va propovadui Evanghe lia aceasta în toată lumea, se va povesti, intru pomenirea ei, și ce a făcut ea.

10. Iară Iuda Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, s'a dus la arhierei, ca să-l vânză pe el lor.

11. Si el auzind, s'au bucurat și leau făgăduit săei dea bani. Si el căuta, cum lear da pe el lor

la vreme cu prilej.

12. Iar în ziua cea dintâi a Azimelor, când jertfeau mielul de Paști, au zis către dânsul ucenicii lui: Unde voesti să mergem să gătim, ca să mănânci Paștile?

13. Si a trimis (lisus) pe doi din ucenicii săi și le a zis lor: Mergeti in cetate; acolo vă va întâmpina pe voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul.

10-11: Mat. 26, 14-16; Luca 22, 12-16: Mat. 26, 17-19; Luca 22, 7-13.

14. Si unde va intra el, spuneti stăpânului casei că învățăto: rul zice: Unde este sălașul întru care să mănânc paștile, cu uces nicii mei?

15. Si el va arăta vouă un folsor mare, asternut gata; acolo să

gătiți pentru noi.

16. Si iesind ucenicii lui, au venit in cetate și au aflat precum le spusese lor, si au gătit paștile.

17. lar făcându-se seară, a venit (lisus) cu cei doisprezece.

18. Si şezànd el la masă şi mâncând, a zis lisus: Adevăr zic vouă, că unul din voi, care mănâncă impreună cu mine, va să mă vânză.

19. lar ei începură a se intrista si a i zice unul câte unul: Nu cumva sunt eu? Si altul: Nu cumva sunt eu?

20. lar el răspunzând a zis lor: Unul din doisprezece, care intinge

cu mine in blid.

21. Ci Fiul Omului va merge precum este scris pentru dânsul; dar vai omului aceluia, prin care Flul Omului se vindel Mai bine or fi fost, de nu s'ar fi născut.

22. Şi mancand el, a luat lisus pâne, si binecuvantand a frant si a dat lor, zicând: Luați, mâncați, acesta este trupul meu.

23. Si luand paharul, multumind a dat lor și au băut dintrânsul toți.

24. Si a zis lor: Acesta este sangele meu, al legii celei nouă, care pentru mulți se varsă.

25. Adevăr zic vouă, că de acum nu voi mai bea din roada viței, până în ziua aceea când o

17-25: Mat. 26, 20-29, Luca 22, 14-23; Ioan 13, 21-26.

vol bea pe ea nouă, întru împă» rătia lui Dumnezeu.

26. Apol cântând cântări de laudă, au testt în Muntele Maslinilor.

27. Atunci a zis lor Iisus: Toti vă veți sminti întru mine în noapteà aceasta; căci scris este: bate: voi păstorul și se vor risipi oile.

28. Ci după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Gas fileea.

29. Iar Petru a zis lui: Chiar dacă toți se vor sminti, eu însă nu.

30. Zís-a lisus lui: Adevăr grăesc ție, că tu astăzi, în noaptea aceasta. mai inainte de a canta cocosul de două ori, de trei ori te vei lepăda de mine.

31. lar el cu mult mai vártos zicea: De mi s'ar intâmpla să si mor cu tine, si tot nu mă voi lepăda de tine. Si asemenea au zis toți.

32. Si ajungand in satul care se numeste Ghetsimani, a zis u cenicilor săi: Sedeți aici până mă voi ruga.

33. Si luând cu sine pe Petru si pe lacov și pe loan, a început a se spăimânta și a se nelinisti.

34. Si a zis lor: Intristat este sufletul meu pană la moarte. Răs maneti aici și priveghiați.

35. Si mergand putin mai departe, a căzut la pământ și se ruga, că de este cu putință, să treacă dela dânsul ceasul acela.

36. Şi zicea: Avva, Părinte, la Une toate sunt cu putință; treci

26-31: Mat. 26, 30-35; Luca 22, 31-34. 39, Zah. 13, 7.

12-42: Mat. 26, 36-46, Luca 22, 40 -46; Ioan 18, 1.

34: Ps. 43, 5,

dela mine paharul acesta, insă nu ceea ce voesc eu, ci ceea ce voesti tu, să fie,

37. Iar dacă a venit (la ucenicii săi), i-a găsit pe el dormind; si a zis lui Petru: Simone, dormi? Nu putuși să priveghezi un ceas?

38. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită, că duhul este osàrdultor, fară trupul neputincios.

39. Şi iarăşi mergând s'a rugat, spunand aceleasi cuvinte.

40. Si intorcandu-se, i-a aflat pe dånsli jarasi dormind, cacl ochli lor erau îngreulați și nu stiau ce să-i răspunză.

41. lar dacă a venit a trela oară. a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniti. Destul este: a venit ceasul. Iată, Fiul Omului se dă în mâlnile păcătoșilor.

№ 42. Sculati-vă să mergem, Iată. s'a apropiat cel ce m'a vândut.

43. Si numai decât, încă grăind el, a venit luda, unul din cel doisprezece, și cu el multime multă cu săbii și cu fuști, dela arhierei și dela cărturari și dela bătrâni.

44. lar cel ce il vanduse pe el. le dăduse semn, zicând: Pe care-1 voi săruta, acela este; prindeți-l pe el și-l duceți cu pază.

45. Si venind (Iuda), îndată s'a apropiat de el si lea zis lui: Invătătorule, Invătătorule) Si 1-a sărutat pe el.

46. lar el au pus mâinile pe el st leau prins.

47. Ci unul din cei ce stăteau lângă el, scoțând sabia a lovit pe sluga arhiereului și i-a tăiat urechia.

^{43-54:} Mat. 26, 47-58; Luca 22, 47-55; Ioan 18, 2-18.

48. Atunci lisus începând a grăi, a zis lor: Ca la un tâlhar ați ieșit cu săbii și cu fuști, să mă prindeți?

49. In toate zilele am fost cu voi invățând în biserică și nu m'ați prins. Ci, plinească-se scripturile?

50. Şi lăsândud pe el, au fugit

toți.

14. 7

i 51. lar un tanăr oarecare imbrăcat cu giulgiu pe trupul gol, mergea după (lisus); și l-au prins pe el.

52. lar el, lăsând giulgiul, a fus

git dela el gol.

53. Şi l-au dus pe lisus la arhiereu, şi s'au adunat la dânsul toți arhiereii şi bătrànii şi cărturarii.

54. Iar Petru a mers după el de departe, până în curtea arhiereus lui; și ședea împreună cu slugile și se încălzia la foc.

55. Iar arhiereli și tot sfatul căus tau mărturii împotriva lui lisus, ca săsi omoare, dar nu aflau;

56. Căci mulți mărturiseau minsciuni asupra iui, dar mărturiile lor nu se potriveau.

57. Şi sculându-se unii, au mărturisit mincluni asupra lui, grăind:

58. Noi leam auzit pe el zicând: Eu voi strica această biserică făe cută de mâini și în trei zile voi zidi alta, nefăcută de mâini.

59. Dar nici așa .mărturia lor

nu era la fel

- 60. Atunci sculandu-se arhiereul în miiloc, a întrebat pe lisus, zicând: Nimic nu răspunzi? Auzi ce mărturisesc aceștia împotriva tal
- 61. lar el tăcea și nimic nu răspundea. Și iarăși lea întrebat pe el arhiereul și lea zis lui: Au tu

63-71; loan 18, 19-24.

55-65: Mat. 26, 59-68; Luca 22,

ești Hristosul, Fiul celui binecus vântat?

62. Răspuns-a lisus: Eu sunt; și veți vedea pe Fiul Omului șezând deadreapta puteril și viind cu noril cerului.

63. Atunci arhiereul rupâne du și hainele sale, a zis: Ce alte mărturii ne mai trebuesc nouă?

64. Ați auzit hula. Ce vi se pare vouă? lar ei cu toții l-au judecat pe el că este vinovat de moarte.

65. Și unii au început a l scuipa și a l acoperi fața, și a l bate cu pumnii și a i zice: Proroceștel lar slugile il băteau pe el cu paimele peste obraz.

66. Ci Petru flind jos în curte, a venit una din slugile arhiereului,

67. Şi văzând pe Petru încălzindu-se, s'a uitat la el și a zis: Şi tu erai cu lisus Nazarineanul?

68. Iar el s'a lepădat, zicând: Nu știu, nici nu pricep ce grăești tu. Și a leșit afară înaintea curții, si (atunci) a cântat cocoșul.

69. Iar slujnica văzandus! pe el iarăși, a început a spune celor ce stăteau (acolo), că și acesta dintrânșii este. Dar el s'a lepădul iarăși.

70. Si peste puțin, cei ce stăteati acolo au zis lui Petru: Adevărat, dintrânșii ești, căci ești gallieean, și graiul tău seamănă (cu al lor).

71. lar el a inceput a se blestema si a se jura: Nu cunosc pe omul acesta de care grați.

72. Atunci a doua oară a cânitat cocoșul. Și Petru și a adus

62: Ps. 110, 1. 1 63: Dan. 7, 13. 66-72: Mat. 26, 69 75; Luca 2. 56-62; Ioan 18, 17. 25-27. aminte de cuvântul care i spusese lisus: Mai înainte de a cânta co-coșul de două ori, de trei ori te vei lepăda de mine. Și acoperine du și fața a început a plânge.

15, 1

15.

Pattmile Domnului. Moartea, pogorirea de pe cruce și îngros parea lui.

SI desdedimineață siat făcând arhiereii cu bătrânii și cu cărturarii și cu toată adunarea, și lețiând pe lisus, 1-au dus și 1-au dat lui Pilat.

2. Deci l-a intrebat pe el Pilat: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, a zis lui: Tu zici.

3. Iar arhiereli il învinuiau cu multe.

4. Atunci Pilat lea întrebat pe al larăși, zicând: Nimic nu răse punzi? Vezi câte mărturisesc îme potriva ta?

3. Iar lisus nimic n'a mai răs» puns, încât se mira Pilat.

6. Ci la praznicul (Paștilor) le slubozia lor câte un vinovat, pe core-l cereau et.

7. Și era unul cu numele Vartava, închis împreună cu tovartășii săi, cari într'o răscoală făruseră omor.

8. Deci venind sus (la Pilat), multimea a inceput a cere (să le fa d) precum le făcea lor de osticelu.

 Atunci Pilat le a răspuns lor, alcandi Voiți să vă slobozesc vouă pe impăratul Iudeilor?

15, 2-19: Mat. 27, 11-30: Luca 43, 2-25; Iong 18, 29-19. Căci știa dă din pizmă îl dăduseră pe el arhiereli.

11. Dar arhiereti indemnau multimea, ca mai vartos (să ceară) să le slobozească lor pe Varava.

12. Şi răspunzând larăşi Pilat le-a zis lor: Dar ce voiți să fac acestula, care ziceți că este împăratul ludeilor?

13. Atunci el au strigat din nou :

Răstignește-1 pe el!

14. Zis-a for Pilat: Dar ce rău a făcut? lar el mai vârtos strigau: Răstignește-i pe el!

15. Şi Pilat vrand să facă pe voia mulțimii, lesa slobozit pe Vasrava, iar pe lisus bătândusi, lea dat să se răstignească.

 Atunci ostașii leau dus pe el înlăuntrul curții, adecă în divan, și au adunat toată oastea.

17. Și I-au îmbrăcat pe el în porfiră, și împletind o cunună de spini, i-au pus-o lui (pe cap).

18. Și au început a se închina lui: Bucură-te, împăratul ludellor!

19. Şi-l băteau peste cap cu trestla, şi-l scuipat pe el, şi pu-nandu-se în genunchi, se inchi-nau lui.

20. Iar după ce l-au batjocorit, au desbrăcat de pe el porfira și 1-au imbrăcat in hainele lui și 1-au dus ca să-l răstignească.

21. Și au silit pe un oarecare Simon Chirineanul, tatăl lui Ales xandru și al lui Ruf, care trecea venind din țarină, ca să ducă crus cea lui.

22. Și l-au dus pe el la loculce se zice Golgota, care se tâlcuește: locul căpățânii.

20-41: Mat. 27, 31-56; Luca 23, 26-49; Ioan 19, 16 -30.

23. Și l-au dat lui (să bea) vin amestecat cu smirnă, dar el n'a luat.

15. 23

24. Și răstignindu-i pe el au împărțit hainele lui, aruncând sorți pe dânsele, (ca să știe) cine ce va lua.

25. Și era ceasul al treilea când 1-au răstignit pe dânsul.

26. Și scrisoarea pricinei lui era scrisă deasupra: Impăratul ludeilor.

27. lar împreună cu dânsul au răstignit doi tâlhari, unul deas dreapta și altul deastânga lui.

28. (Astfel) s'a plinit scriptura care zice: Și cu cei fărădelege s'a socotit

29. Iar cei ce treceau (pe acolo) il huliau pe el, clătinându-și capetele lor și zicând: Na! Cel ce strici biserica și în trei zile o zidești,

30. Mântulește le pe tine și te pogoară de pe cruce!

31. Aşijderea arhiereil şi cărturarii bătându-şi joc (de el), ziceau unul către altul: Pe alții a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască!

32. Hristos, Impăratul lui Israil, pogoare-se acum de pe cruce, ca să vedem și să credem întrânsul! Şi il huliau pe el și cel ce erau răstigniți împreună cu dânsul.

33. lar când a fost ceasul al saselea, intunerec s'a făcut peste tot pământul, până la al nouălea ceas.

34. Și la al nouălea ceas a stri-

noualea ceas a stri-

gat lisus cu glas mare, zicând: Eloi, Eloi, lama sabahtani? ce se tâlcuește: Dumnezeul meu, Dumanezeul meu, pentru ce m'ai lăsat?

35. Iar unii din cei ce stăteau acolo auzind, ziceau: Iată, strigă pe Ilie.

36. Atunci alergând unul și umplând un burete de oțet și punândual într'o trestie, ina dat să bea, zicând: Lăsați să vedem, veniava oare lite ca săal pogoare pe el?

37. lar lisus strigand cu glas mare, și-a dat Duhul.

38. Şi catapeteazma bisericli s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Şi văzând sutaşul, cel ce sta în preajma lui, că strigând aşa şi-a dat Duhul, a zis: Cu adevărat omul acesta a fost Fiui lui Dumnezeu.

40. Și erau (acolo) și niște femei cari priviau de departe, printre ele era Maria Magdalina și Maria muma lui lacov cel moși a lui Iosie, și Salomia,

41. Cari și când erau în Gallleea mergeau după el și slujeau lui, (precum) și altele multe cari se suiseră împreună cu el în lorusalim.

42. Si acum făcându-se seara, de vreme ce era Vineri, care estr inaintea Sâmbetei,

43. A venit losif din Arimateea, sfetnic cu bun chip, cataincă aștepta împărăția lui lymnezeu, și îndrăznind a intrat la Pilat și a cerut trupui lut lisus.

34: Ps. 22, 2. 42-47: Mat. 27, 51-61, Luca 55 50 -55; Ioan 19, 38-42. 44. Iar Pilat s'a mirat că (Iisus) a murit așa de curând; și chemand pe sutaș, 1-a întrebat dacă a murit de muit.

45. Şi incredinţându-se dela sutaş, a dăruit lui losif trupul.

46. Atunci Iosif cumpărând giulgiu și pogorând (pe lisus de pe cruce) lea înfășurat cu giulgiul și lea pus într'un mormânt care era săpat în stâncă, și a prăvălit b piatră pe ușa mormântului.

47. Iar Maria Magdalina și Maria lui Iosie priveau unde il pun.

16,

Invierea Domnului, lisus se arată ucenicilor săi. Inăltarea la cer.

Si dacă a trecut ziua Sâmbetei, Maria Magdalina și Maria lui lacov și Salomia au cumpărat miresme, ca să meargă să-l ungă pe el.

2. Și foarte de dimineață, în riua întâla a săptămânii, au venit la mormânt pe când răsărea soarrele.

3. Şi ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de pe ușa mormântului?

4. Dar căutând, au văzut platra prăvălită; și era mare foarte.

5. Şi intrând în mormânt, au văzut un tânăr şezând deadreapta îmbrăcat în vesmânt alb, şi se spalmântară.

6. lar el a zis lor: Nu vă spăimântați l Pe lisus Nazarineanul cel răstignit il căutați? S'a sculat din

16. I-8: Mat. 28, 1-8; Luca 24, 1-12; Ioan 20, 1-10.

morți, nu este aici. Iată locul unde l-au pus pe el.

7. Mergeți deci și spuneți ucenicilor lui și lui Petru, că se va duce mai înainte de voi în Galileea; acolo îl veți vedea, precum v'a spus vouă.

8. Dar ele ieşind, au fugit dela mormant, căci erau cuprinse de cutremur și de spaimă, și nimănui n'au spus nimica, pentrucă se temeau.

9. Iar dacă a inviat (lisus) dimineața, în ziua cea dintâi a săptămânii, s'a arătat întâi Mariei Magdalina, dintru care scosese șapte draci.

10. lar aceasta mergând a vestit celor ce fuseseră cu el, care plangeau (acum) și se tânguiau.

 Dar ei auzind că el este viu, și că a fost văzut de dânsa, n'au crezut.

12. După aceea s'a arătat, în alt chip, la doi dintre el, cart mergeau la câmp.

 Iar aceștia ducându-se, au spus celorialți; dar nici pe ei nu i-au crezut.

14. Ci, la urmă de tot, când cel unsprezece ședeau la masă, li s'a arătat (și lor) certându i pentru necredința lor și pentru impletrirea înimei lor, că n'au crezut celorce văzuseră că a înviat.

15. Şi a zis lor: Mergeţi în toată lumea şi propovedulţi Evanghelia la toată făptura!

16. Cel ce va crede și se va boteza, se va mântul; lar cel ce nu va crede, se va osândi.

14-18: Luca 24, 36-49; Ioan 20, 9-23.

24: Ps. 22, 19.

29: Ps. 22, 8; 109, 25.

17. Și ceice vor erede, vor fi însoțiți de (aceste) semne: întru numele meu draci vor scoate, în limbi nouă vor grăl.

18. Şerpi vor lua (în mână) şi de vor bea ceva aducător de moarte, nu-i va vătăma pe ei; peste bolnavi își vor pune mâinile şi bine se vor face.

19. Deci Domnul, după ce a grait cu ei, s'a înăltat la cer și a șezut deadreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei ieșind, au propovedult pretutindeni. Și Domnul lucra împreună cu dânșii, adeverindu-le cuvântul cu minunile care urmau. Amin.

19: Luca 24, 50-534

MARCU

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

LUCA

1.

Nașterea lui Ioan Botezătorul. Bunavestire. Inchinăciunea Mas riei la Elisaveta și cântarea et. Deslegarea limbii lui Zaharia și prorocia lui.

De vreme ce multi s'au apucat să alcătulască povestiri despre faptele cele ce au fost pe deplin adeverite întru noi.

2. Precum ni le au lăsat nouă vel ce dintru început au fost vă zători și slujitori ai Cuvântului,

3. Părutu-mi-s'a și mie cu cale, ca cercetând toate cu deamănuntul, dela început, pe rând să ți le acitu ție, puternice Teofile,

4. Ca să cunoști temeinicia cu-

5. Fost-a în zilele lui Irod, împaratul ludeel, un preot oarecare, Anharia, din ceata preoțească a lui Avia, far femeea lui din fetele lui Aaron, și numele ei era Elisaveta.

6. Şi erau amândoi drepţi înaine tea lui Dumnezeu, umblând fără prihană întru toate poruncile şi îndreptările Domnului.

7. Dar nu aveau copii, pentrucă Elisaveta era stearpă, și amândoi erau înaintați în zilele lor.

8. Şi pe când slujea odată înaintea lui Dumnezeu, în săptămâna cetei sale,

 leşind la sorţi să tămâieze după datina preoţească, a intrat in biserica Domnului.

 lar în vremea tămâierii toată mulțimea poporului era afară şi se ruga.

11. Atunci s'a arătat lui îngerul Domnului, stând deadreapta altarului tămâierii.

12. Şi s'a spăimântat Zaharia văzându-l, și frică a căzut peste dânsul.

13. Dar ingerul a zis către el: Nu te teme, Zaharie, că s'a auzit rugăciunea ta, și femeea ta Elisaveta iti va naste flu şi vei chema numele lui Ioan.

14. Si vel avea bucurie și veselie, si multi se vor bucura de

nașterea lui.

15. Căci va fi mare înaintea Domaului; vin și beutură ametitoare nu va bea, și se va umplea cu Duh Sfant incă din pantecele maicii sale.

16. Şi pe multi din fili lui İsrail il va intoarce la Domnul Dums

nezeul lor.

17. Si el va merge inalntea Domnului cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă înimile părintilor spre flii lor și pe cei neascultători la intelepciunea dreptilor, ca să gătească Domnului popor pregătit.

18. Atunci a zis Zaharia către inger: Din ce voi cunoaște aceasta? Că eu sunt bătran și femeea mea

trecută în zilele sale.

19. Şi răspunzand îngerul a zis lui: Eu sunt Gavrill, cel ce stau inaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis să grăesc către tine să-ți vestesc tle acestea.

20. Si iată, vei fi mut și nu vei putea grăi până în ziua când vor fi acestea, pentrucă n'ai crezut cuvintelor mele cari se vor implini la vremea lor.

21. Iar poporul astepta pe Zaharla și se mira că el zăbovește

in biserică.

22. Şi teşind, n'a putut să gră-

lască. Atunci el au înțeles că ve-

1, 15: Jud. 13, 4-5. 17: Mal. 3, 1; 23, 24. denie a avut în biserică, pentru că le făcea semn cu mâna; și a rămas mut.

1. 34

23. Si dacă s'au umplui zilele lui de sluibă, s'a dus la casa sa.

24. lar după zilele acelea, Elisaveta, femeca lui, a rămas grea și s'a tăinuit pe sine cinci luni de zile, zicând:

25. Asa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice ocara mea dintre oameni.

26. Iar in luna a sasea trimis a fost ingerul Gayriil dela Dums nezeu într'o cetate a Galileei, cu numele Nazaret,

27. La o fecioară logodită cu un bărbat, al cărui nume era losif, din casa lui David; iar numele fectoarel era Maria.

28. Si intrand ingerui la dansa, a zis: Bucură-te ceeace ești plină de dar, Domnul este cu tine, blnecuvântată ești tu între femei!

29. lar ea văzând s'a spăimântal de cuvantul lui, și cugeta întru sine, ce fel de închinare poate fi aceasta?

30. Dar ingerul a zis către dansa: Nu te teme, Marie, că ai aflat har la Dumnezeu.

31. Si iată vei zămisli în pân. tece, si vei naște fiu și vei chema numele lui lisus.

32. Acesta va fi mare și Fiul celui Prea Inalt se va chema, si Domnul Dumnezeu il va da lui scaunul tatălui său David-

33. Si va domni peste casa lui lacov în veci, și împărăția lui su va avea sfarsit.

34. Atunci a zis Maria către inger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?

35. Si răspunzând îngerul a zis el. Duhul Sfant se va pogori peste tine, si puterea celui Prea Inait te va umbri; pentru aceasta și sfantul ce se va naste din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema.

36. Si iată Elisaveta, rudenia ta care se zicea stearpă, a zămislit si ea un fiu la bătrânețele ei, si pentru ea luna aceasta este a sasea.

37. Că la Dumnezeu nici un lucru nu este cu neputintă.

38. Atunci a zis Maria: lată roaba Domnului, fle mie după cuvântul tău! Si s'a dus dela dânsa Ingerul.

39. lar in zilele acelea sculân. du-se Maria, a plecat cu degrabă a munte, intr'o cetate a lui luda.

40. Si a intrat în casa Zahariei al s'a inchinat Elisavetei.

41. Iar când a auzit Elisaveta Inchinăciunea Mariei, săltatea pruncul in pantecele ei; si Elisaveta umplut de Duhul Sfant.

42. Si strigand cu glas mare a zis: Binecuvântată esti tu între femef, și binecuvântat este rodul nantecelui tăul

43. Si de unde mie aceasta, ca ы vie Maica Domnului meu la mine?

44. Că iată, cum a ajuns glasul Inchinării tale la urechile mele. "ditatea pruncul ca bucurie în mutecele meu.

45. Si fericită este cea care a rezut că se vor implini cele puse el de la Domnul.

 46. Atunci a zis Maria: Măreste wilete al meu pe Domnul,

47. Si s'a bucurat duhul meu

35: Ies. 13, 12; Lev. 21, 12. 37: Fac. 18, 14.

de Dumnezeu, Mântuitorul meu,

48. Căci a căutat spre smerenia roabei sale. Că fată, de acum mă vor ferici toate neamurile;

49. Că mi•a făcut mie mărire cel puternic, si sfânt numele lui.

50. Si mila lui e din neam in neam peste cel ce se tem de el.

51. Arătatu-si-a tăria brațului său si a risipit pe cel mândri întru cugetul inimii lor.

52. Pogorit-a pe cel puternici de pe scaune, și a înălțat pe cel smeriti.

53. Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăți, și pe cel bogați

i-a scos afară deserti.

54. Primitea pe Israil, sluga sa, aducându-și aminte de indurările

55. Precum a grait parintilor nostri, lui Avraam si semintiei lui până în veac.

56. Si a rămas Maria împreună cu (Elisaveta) ca la trei luni, si apoi s'a intors la casa sa.

57. Iar Elisavetei i s'a implinit vremea să nască; și a născut un

prune.

58. Si au auzit cei ce loculau imprejur și rudele ei, că a mărit Domnul mlia sa cu dânsa și s'au bucurat impreună cu ea.

59. Iar in ziua a opta, au venit să tale împrejur pruncul. Si voiau să-l numească Zaharia, după numele tatălui său.

60. Atunci răspunzând muma lui, à zis: Nu, ci Ioan se va chema.

61. lară el au zis către dânsa: Nimeni nu este intru rudenia ta, care să se cheme cu numele acesta.

62. Si a făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să l cheme pe dânsul.

63. Iar el cerând o tăbliță a

scris pe ea: Ioan va fi numele lut. Si toti s'au mirat.

1. 64

64. Şi i s'a deschis indată gura lui și iimba iui s'a deslegat, și grăia lăudând pe Dumnezeu.

65. Şî isa cuprins frica pe toți cel ce loculau imprejurul lor. Si s'au vestit toate cuvintele acestea la toată laturea de prin munții Iudeei.

66. Si toti căți le auziau le puneau la inima lor, zicand: Oare ce va să fie pruncul acesta? Și mâna Domnului era peste dânsul.

67. Şi Zaharia, tatāl lui, s'a umplut de Duhul Sfant și a prorocit, zicànď:

68. Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israil, că à cerces tat și a făcult răscumpărare popos rului său.

67. Si a ridicat corn de mans tuire nouă în casa lui David, slugii sale,

70. Precum a grăit prin gura sfinților săi proroci din vechime:

71. Că ne va mântui de vrășmașii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urăsc pe noi,

72. Şi va face milă cu părinții noștri, aducându-și aminte de legământul său cel sfânt,

73. De jurământul cu care s'a jurat către Avraam părintele nostru,

74. Ca izbăvindu-ne din mâlnile vrasmasilor nostri să ne dea nouă,

75. Să-i slujim lui fără frică, intru sfintenie și întru dreptate, inaintea lui, în toate zilele vieții noastre.

76. Si tu, pruncule, proroc al celui Prea Inalt te vei chema, căci vel merge inaintea feții Domnului ca să găteșți călle lui,

77. Ca să dai poporului său cunoștința mântuirli, întru iertas rea păcatelor lor,

78. Prin milostivirea și bună. tatea Dumnezeului nostru, intru care ne«a cercetat pe noi răsărl» tul cei de sus,

79. Ca să lumineze celor ce șed in intunerec și în umbra morții și să îndrepteze picloarele noastre pe calea păcii.

80. lar pruncul creștea și se intăria cu duhul. Și a fost în pustle până în ziua arătării lui către Israii.

Nasterea lui Itsus. Tăierea îm: prejur a lut Ilsus. Bătrânul Sis meon și prorocița Ana. lisus de doisprezece ani, întrebându-se cu dascălii legii.

In zliele acelea fesitea poruncă I dela Chesarul August, să se inscrie toată lumea.

2. Inscrierea aceasta a fost intala pe când în Siria domnia Chi-

3. Si mergeau toți să se înscrie, fiecare in cetatea sa.

4. Deci s'a suit si Iosif din Cialileea, din cetatea Nazaret in ludeea, in cetatea lui David, care se chiamă Vifleem, pentrucă il era din casa și din seminția lui

5. Ca să se înscrie cu Maria, logodnica sa, care era grea.

6. lar pe când erau el acolo, (Mariel) i s'au umplut zilele ca să nască.

7. Și a născut pe fiul său cul întâi născut și lea înfășat pe dane sul și lea culcat în fesle, pentrucă el n'au mai avut loc la gazdă.

8. Și erau în laturea aceea niște păstori cari își petreceau noaptea pe câmp stând de straiă cu rân. dul, långå turmele lor.

9. Şi lată un inger al Domnulul a stătut înaintea lor și slava, l s'a pus numele: lisus, care i s'a Domnului a strălucit peste ei și s'au infricosat cu frică mare.

10. Dar ingerul le-a zis lor: Nu vă temeți, că fată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporull

 11. Că s'a născut vouă astăzi Mantuitor, care este Hristos Doma nul, în cetatea lui David.

12. Si acesta vă va fi vouă semnul: Aflasveti un prunc înfăs sat, culcat in iesle.

13. Si indată s'a arătat împreună cu ingerul multime de oaste

cerească, lăudând pe Dumnezeu #! zicand:

1 14. Mărire întru cel de sus lut Dumnezeu, și pe pământ pace, intre oameni bunăvoire?

15. lar dacă îngerii s'au dus dela dânșii la cer, păstorii au zis unii către alții: Să mergem, dar, pană la Vifleem și să vedem lucrul acesta ce s'a făcut și pe care Domnul ni lea arătat nouă.

16. Şi venind de grabă, au aflat pe Maria și pe Iosif și pruncul culcat in iesle.

17. Si văzând, au spus cuvân tul ce li se grăise for despre pruncul acesta.

18. Si toti cel ce au auzit s'au nifrat de cele ce au grăit păstorii către dânșii.

19. Iar Maria păstra toate cuvintele acelea, punăndu-le la Inima sa.

20. Si s'au intors păstorii (la turme) preamărind și lăudând pe Dumnezeu pentru toate câte au auzit și au văzut, precum li se vestise lor.

21. lar când s'au implinit opt zile ca să l taie pe el imprejur, dat de inger mai inainte de a se zămisli el in pântece.

22. Si cánd s'au umplut zilele curățirii el, după legea lui Moise, I-au suit (pe prunc) in Ierusalim, ca să-l pună înaintea Domnului.

23. Precum este scris in legea Domnului: Toată partea bărbătească ce deschide pântecele, sfânt Domnului se va chema,

24. Si ca să dea tertfă, după cum se spune în legea Domnului, o pereche de turturele, sau doi

put de porumb.

25. Şi iată, era un om în Ierusalim, anume Simeon, si omul acela era drept al temator de Dumnezeu, asteptand mangaerea lui Israil, și Duhul Sfânt era peste dânsul.

26. Ci lui il făgăduise Duhul Sfânt să nu vază moartea, până ce nu va vedea pe Hristosul Dom. nuluf.

27. Si (indemnat) de Duhul a venit in biserleă, atunci când pă rinții aduseseră inlăuntru pe prune cul lisus, ca să facă pentru el cele randuite de lege.

28. lar acela a luat pruncul in bratele sale, și binecuvântând pe Dumnezeu, a zis:

29. Acum slobozeste pe robul tău, Stăpâne, după cuvântul tău, in pace,

2. 23: les. 13, 2, 12, 15.

- 30. Că văzură ochii mei mâna tulrea ta,
- 31. Care a i gătit o înaintea feții tuturor popoarelor:
- 32. Lumină spre descoperirea neamurilor și mărire poporului tău Israil.
- 33. Iară Iosif și muma lui se mirau de cele ce se grăiau despre dânsul.
- 34. Și i-a binecuvântat pe ei Simeon, și a zis către Maria, muma lui: lată, acesta este pus spre că-derea și scularea multora întru Israil, și spre (a fi un) semn căruia i se vor împotrivi (oamenii).
- 35. lar prin sufietul tău va trece sabie, ca să se descopere cugetele multor inimi.
- 36. Şi mai era acolo o prorociță Ana, fata lui Fanuil, din neamul lui Asir, îmbătrânită în zile multe, care trăise cu bărbatul său şapte ani, după fecioria sa.
- 37. Și aceasta a fost văduvă ca la optzeci și patru de ani, care nu se depărta dela biserică, slujind (lui Dumnezeu) ziua și noaptea, în post și în rugăciuni.
- 38. Și venind ea acolo tocmai în ceasul acela, da mărire Dominului și grăta despre dânsul tuturor celor ce așteptau izbăvirea lui Israil.
- 39. Și după ce au săvârșit el toate după legea Domnului, s'au întors în Galileea, în cetatea lor, Nazaret.
- 40. lar pruncul creștea și se întăria cu duhul, umplându-se de înțelepciune, și darul lui Dumnezeu era peste dânsul.
  - 41. Ci părinții lui se duceau în

fiecare an in Ierusalim, la praznicul Paștilor.

- 42. Si cand a fost (lisus) de doisprezece ani, suindu-se el in Ierusalim după obiceiui prazanicului,
- 43. Şi siarşindu-se zilele, cand s'au intors ei (acasă), lisus pruncui a rămas în lerusalim, iar părinții lui n'au știut.
- 44. Și socotind că el este cu aiți tovarăși, au mers caie de o zi și l-au căutat pe el printre rudenii și printre cunoscuți.
- 45. Şi neaflândual, s'au întors în lerusalim, ca săal caute (și acolo).
- 46. Şi după trei zile l-au aflat în biserică, șezând în mijlocul dascăillor, ascultându-i și întrebându-i pe el.

47. Si se minunau toți cei ce-l auziau pe dânsui, de ințelepciunea și de răspunsurile lui.

- 48. Şi văzându-l pe el (părinții), s'au spăimântat și a zis către el muma lui: Fiule, pentru ce ne-ai făcut nouă aceasta? lată, tatăl tău și eu îngrijorați te căutam.
- 49. Zis-a el către dânșii: De ce mă căutați? Au n'ați știut că întru cele ce sunt ale Tatălui meu mi se cade să flu?
- 50. Dar el n'au ințeles cuvintele ce s'au grăfi lor.
- 51. Apoi s'a pogorit (Iisus) impreună cu dânșii, și a venit in Nazaret; și le era supus. lar muma lui păzia toate graiurile acestea in inima sa.
- 52. Și lisus sporia cu înțelepciunea și cu vârsta și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

52: 1 Sam. 2, 26.

3.

Propopeduirea lui Ioan și măre turia lui despre Hristos. Botezul și cartea neamului lui Iisus.

I ar în anul al cincisprezecelea al impărăției lui Tiberie Chesarul, pe când Pilat din Pont era procuratorul Iudeei și Irod tetrarh al Galileei, iar Filip, fratele său tetrarh al Ituriei și al ținutului Irahonitidei și Lisanie tetrarh al Avilenei,

2. In zilele arhiereilor Ana și Calafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, In pustie.

3. Și acesta a străbătut toată laturea lordanului, propoveduind botezul pocăinții întru iertarea păcatelor.

4. Precum este scris în cartea cuvintelor lui Isala prorocul, care zice: Glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceti cărările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muntele și dealul se va smeri; și (căile) cele strâmbe vor fi drepte, și cele colturoase căi netede,

6. Și toată făptura va vedea mântuirea lui Dumnezeu.

- 7. Deci, zicea el noroadelor celor ce mergeau să se boteze dela dânnul Pui de năpârci, cine v'a spus vouă să fugiți de mânia ce va
  nă fie?
- 8. Faceți, dar, roduri vrednice de pocăință; și nu începeți a zice întru voi însivă: Părinte avem pe Avram! Căci zic vouă, că Dum-

8. 3-18: Mat. 3, 1-12: Marcu 1, . N.

4: In 40, 3-5.

nezeu și din pietrile acestea poate să ridice fii lui Avraam.

 Că iată acum săcurea la rădăcina pomilor zace. Deci, tot pomul care nu face roadă bună se taie și în foc se aruneă.

10. Şi-l întrebau pe el norondele, zicând: Dar ce vom facu?

- 11. lar el răspunzand le grala Cel ce are două haine, să den celui ce n'are, și cel ce are bucate, să facă asemenea.
- 12. Şi venind şi unli din vameşi să se boteze dela dânsul, ziceau către el: Învățătorule, ce vom face?
- 13. Iar el a zis către dânșil: Nimic mai mult să nu cereți de cât vă este rânduit vouă.
- 14. Şi-l intrebau şi ostaşli, zicandı Dar noi ce vom face? Şi a zis către dânşii: Pe nimeni să nu asupriți, nici să clevetiți, şi să fiți îndestulați cu leafa voastră.
- 15. Iar flind în așteptare poporul, cugeta intru inima sa despre Ioan: Nu cumva este el Hristosul?
- 16. Răspuns-a Ioan tuturor, zicànd: Eu vă botez pe voi cu apă; dar vine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic să-i desleg cureaua incălțămintelor lui. Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc.
- 17. El are lopată în mânile sale și va curăți aria sa, și va aduna grâul în fitnița sa, iar pleava o va arde cu focul cel nestins.

18. Și alte multe (ca acestea) bis nevestia el poporului, mângăindus! pe el.

19. Iar Irod tetrarhul, mustrat filnd de el pentru Irodiada, femeca fratelui său, și pentru toate relele ce le făcea Irod,

lele) și pe aceea, că a închis pe Naason, Ioan în temniță,

21. Şi dacă s'a botezat tot poporul, botezându-se și lisus și rugåndu-se, s'a deschis cerul,

22. Si Duhul Sfant s'a pogorit in chip trupesc, ca up porumb, peste dânsul, si glas din cer s'a auzit, zicand: Tu ești Fiul meu cel lubit, intru tine bine am voit!

23. Iar acest lisus, cand a inceput (a propovedul), era ca de treizeci de ani, fiind precum se credea fiul lui Iosif, al lui Ili,

24. Al lui Matat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iana, al lui Iostf.

25. Al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Naghe,

26. Al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semel, al lui Iosif, al lui Iuda,

27. Al lui loana, al lui Risa, al lui Zorovavel, al lui Salatiil, al lui Nirie,

28. Al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Ir.

29. Al lui Iosie, al lui Eliezer, al lui lorim, al lui Matat, al lui Levi,

30. Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui losif, al lui lonan, al lui Eliachim,

31. Al lut Melea, al lui Mainan, al lui Matata, al lui Natan, al lui David,

32. Al lui Iese, al lui Ovid, al

21-22: Mat. 3, 13-17; Marcu 1, 9-11; Toan 1, 32. 23-38: Mat. 1, 1-17.

20. A mai adus peste toate (re- lui Vooz, al lui Salmon, al lui

LUCA

33. Al lui Aminaday, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda,

34, Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,

35. Al lui Saruh, al lui Rahav, al lui Falec, al lui Ever, al lui Sala,

36. Al lui Cainam, al lui Āra faxad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh,

37. Al lui Matusala, al lui Enoh, al lui lared, al lui Maleleil, al lui Cainam.

38. Al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

Ispitirea lui lisus. El începe a înpăta în stnagogă. Vindecă felurite boale.

Tar lisus, plin de Duhul Sfânt, s'a I intors dela lordan și s'a dus de Duhul in pustie,

2. (Unde) patruzeci de zile s'a ispitit de diavolul. Și n'a mâncat nimic în zilele acelea; ci sfârșine duese ele, pe urmă a flămânzit.

3. Si isa zis lui diavolui: De esti Fiul lui Dumnezeu, zi pletrei acesteea să se facă pâine.

4. Răspuns-a lisus lui, zicând: Scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul lui Dumnezeu.

5. Si suindu-l pe el diavolul într'un munte înalt, îsa arătat lul

4, 1-13: Mat. 4, 1-11; Marcu 1 12 - 13.

4: A doua Lege 8, 3.

părățiile lumii.

4. 6

6. Si i a zis lui diavolul: Tie-ți voi da toată stăpânirea aceasta și slava el, căci mie îmi este dată, si o dau pe ea cui voesc.

7. Deci, de te vel închina inain. tea mea, a ta va fi toată.

8. Şi răspunzând lisus, i-a zis lui: Scris este: Domnului Dume nezeulul tău să te inchini, și numai lui să-i slufești.

9. Si lea dus pe el (diavolul) in lerusalim, și așezându-l pe aripa bisericii, i a zis lui: De esti Fiul lui Dumnezeu, aruncă te de aici

10. Căci scris este că îngerilor săl va porunci pentru tine, ca să te păzească;

11. Si pe maini te vor purta, ca să nueți lovești de piatră pie ciorul tău.

12. Dar lísus răspunzând, a zis lut: S'a zis, să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul tău.

13. Si sfårsind toată ispita, diavolul s'a dus dela dansul pană la o vreme.

14. Şi s'a întorş lisus întru puterea Duhului in Galileea, și a leşit vestea despre el în toată lalurea aceea.

15. Şi el invăța prin sinagos gele lor, slavit fiind de toți.

16. Apoi a venit in Nazaret, unde fusese crescut, si după obicelul său, în ziua Sâmbetei a in-

8: A doua Lege 6, 13-14. 10: Ps. 91, 11-12. 12: A doua Lege 6, 16. 14-15: Mat. 4, 12-17; Marcu I, 1t. -30: Mat. 13, 53-58; Marcu 6,

intr'o clipeală de vreme toate îm: trat în sinagogă și s'a sculat să citească.

17. Si i-au dat lui cartea lui Isaia prorocul. Si deschizand cartea, a aflat locul unde era scris:

18. Duhul Domnului (este) peste mine, pentrucă el m'a uns ca să binevestesc săracilor și m'a trimis ca să tămăduesc pe cel zdro. biti cu lnima, să propoveduesc robilor izbăvire și orbilor vedere. să ușurez pe cel apăsați,

19. Şi să vestesc anul cel plăcut Domnului.

20. Si inchizand cartea, a dateo sluittorului si a sezuti si ochii tuturor celor din sinagogă erau indreptați asupra lui.

21. Si a început a grăi către danşif: Astazi s'a împlinit scriptura aceasta in urechile voastre.

22. Si toți il mărturiseau pe el, si se mirau de cuvintele darului care lesiau din gura lui. Si ziceau: Au nu este acesta feclorul lui Iosif?

23. Atunci a zis către ei: Cu adevărat imi veți spune mie pilda aceasta: Doftorule, vindecă te pe tine insuti; câte am auzit că s'au făcut în Capernaum, fă și aici, în patria tal

24. Dar a mai zís: Adevăr grăesc vouă, că nici un proroc nu este primit in patria sa;

25. Adevăr grăesc vouă: Multe văduve erau în zilele lui llie în Israil, cand s'a inculat cerul trei ani și sase luni, încât s'a făcut foamete mare peste tot pământul.

26. Si la nici una din ele n'a fost trimis Ilie, fără numai la o

18. Is. 61, 1-2. 19: A doua Lege 25, 10. femee văduvă din Sarepta Sido» nului.

27. Si multi leprosi erau in Israil in zilele lui Elisei prorocul, dar nici unul dintranșii nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.

28. Iar cei din sinagogă auzind acestea, s'au umplut toți de mânie.

29. Si sculandu-se l-au scos afară din cetate, și l-au dus pe el până în sprânceana muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-l arunce jos.

30. Dar el trecand prin millocul lor, s'a dus de acolo.

31. Si s'a pogorit in Capera naum, o cetate a Galileei, și ii invăța pe el Sâmbăta.

32. Si se mirau de învățătura lui, căci cuvântul lui era plin de putere.

33. Ci in sinagogă era un om, care avea duh de drac necurat; și acesta striga cu glas mare,

34. Zicand: Ce al cu noi, lisuse Nazarinene? Ai venit să ne pierzi pe not? Te stiu cine esti: Sfantul lui Dumnezeu.

35. Dar lisus 1-a certat pe el, graind: Taci și teși dintransuli și dracul aruncându-l în mijloc, a leşit dintrânsul, întru nimic vătăs manduel pe el.

36. Si i-a cuprins spaima pe toti, și se întrebau între dânșii zicând: Ce cuvânt e acesta? Căci, cu stăpânire și cu putere porunceste duhurilor celor necurate si (acestea) ies afară.

37. Şi s'a dus vestea despre el in tot tinutul cel de primprejur.

31-37: Mat 4, 13; Marcu 1, 21-28; loan 2, 12.

38. lar dacă a ieșit din sinagogă, a întrat în casa lui Simon. Si soacra lui Simon fiind cuprinsă de friguri cumplite, l-au rugat pe el pentru dansa.

LUCA

39. lar el stand langa ea, a certat frigurile și au lăsateo pe dânsa, și îndată sculându-se le-a slujit lor.

40. Iar pe la apusul soarelui toți căți aveau bolnavi cu multe feluri de boale, i atu adus pe el la dansula far el puindu-si mainile pe fiecare din ei, isa tămăduit pe danşil.

41. Şi din multi leşiau şi draci, strigand și graind: Tu ești Hristosui, Fiul lui Dumnezeu! Si certandu-i, nu-i lasa pe ei sa gralască, fiindcă îl știau că el este Hristos,

42. Iar făcându-se ziuă, a leșit si s'a dus in loc pustiu, si căus tàndu-l multimile au venit pană la dânsul, și il opreau, ca să nu se ducă dela danșii.

43. Dar lisus a zis către ei: Mi se cade să binevestesc împărăția lui Dumnezeu și altor cetăți, căcl spre aceasta sunt trimis.

44. Si mergånd a propoveduit prin sinagogile Galileel.

Pescultul minunat. Tamaduirea unul lepros si a unui slăbănou. Chemarea vamesulul Levi. Despre post.

lar când multimea se îngrămă. I dea împrejurul lui, ca să as-

. 38-44: Mat. 8, 14-17; Marcu 1, 5. 1-11: Mat. 4, 18-22: Moreu 1. 16-20.

culte cuvantul lui Dumnezeu, si el sedea langă lacul Ghenezare. tului,

2. A văzut două corăbii stând langă țărm, lar pescarli lesiseră dintransele și și spălau mrejele.

3. Și suindu-se în corabia care era a lui Simon, l-a rugat pe acesta s'o depărteze puțin dela uscat. Apoi sezand învăța mulțimile, din corabie.

4. lar dacă a contenit a grăi, a zis către Simon: Depărtează o mai la adanc si aruncati mreiele voastre spre pescuire.

5. Şi răspunzând Simon, a zis lui: Invățătorule, toată noaptea ne-am ostenit și nimic n'am prins; dar după cuvântul tău voi arunca mreaia.

6. Si făcând aceasta, au prins multime multă de pești, de li se rupea mreaia.

7. Si au făcut semn tovarăsilor lor din cealaltă corabie, ca să vină și să le ajute. Și au venit și au umplut amandouă corăbiile, încât erau gata să se afunde.

8. Iar Simon Petru văzând (a. ceasta), a căzut la picioarele lui lisus, zicand: lesi dela mine, Doamne, că sunt om păcătos?

9. Căci il cuprinsese spaima, și pe toți cei ce erau cu dânsul, pentru pescuirea pestilor pe "carl Il prinseseră.

10. Asiiderea și pe lacov și pe Ioan, fiii lui Zevedei, carl erau továrășii lui Simon. Atunci a zis lisus către Simon: Nu te teme, de acum vei fi pescar de oameni.

11. Si scotand corăbiile la mal. au lăsat toate și au mers după dansul.

12. lar cand era el intr'una din cetăți, lată că un om plin de lepră văzând pe lisus, a căzut cu fata la pământ și s'a rugat lui, grăind : Doamne, dacă voesti, poți să mă curățești!

13. Si tluzandu-si mana, s'a atins de dânsul, zicând voese, em rătește-te. Și indată s'a dus lepra

de pe dânsul.

14. Și el i-a poruncit, nimănui să nu spue, ci mergand să se arate preotului și să ducă pentru curătenia sa jertfă, precum a poruncit Moise, spre mărturie lor.

15. Jar vestea despre el stră. bătea cu atât mai mult, si se adunau multimile ca să-l asculte st să se tămădulască de boalele lor.

16. lar el se ducea in pustic si

se ruga.

17. Si intr'una din zile (lisus) invăța; lar farisell și invățătorli legii, cari veniseră din toate satele Galileei și ale Iudeei și ale Ierus salimului, sedeau acolo: si puterea Domnului era (cu el) sprea-i tămădui pe dânșii.

18. \$1 iată, niște bărbați purtând cu patul pe un om, care era slabanog, si cautau sa-l ducă inlăuntru și să-i pună înaintea lui lisus.

19. Şi neafland pe unde să-l ducă din pricina multimil, s'au suit deasupra acoperisului si printre cărămizi leau slobozit cu patul în mijloc, înaintea lui lisus.

20. Atunci, văzând credința lor, a zis lul: Omule, iartă-ți-se ție păcatele tale!

12-16: Mat. 8, 1-4, Marcu 1, 17-26: Mat. 9, 1-8; Marcu 2,

21. Iar cărturarii și fariseli au inceput a se socoti și a zice: Oare cine este acesta, de grăește hule? Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

22. Ci lisus cunoscand gandu rile lor, a răspuns și a zis către dânsii: Ce cugetați întru inimile

voastre?

5. 21

23. Ce este mai lesne? A zice: iartă-ti-se ție păcatele tale, sau a

zice: scoală și umblă?

24. Ci ca să știți că Fiul Omului are putere pe pământ să lerte păcatele, a zis slăbănogului: Ție-ți grăesc: scoală, ia-ți patul tău și mergi la casa tal

25. Şi indată sculându-se inaintea lor, și-a luat patul pe care zăcuse și s'a dus la casa sa, prea»

mărind pe Dumnezeu.

26. Si mirarea i-a cuprins pe toti, si lăudau pe Dumnezeu; și umplandu-se de frică, ziceau: Lucrurl minunate am văzut astăzi?

27. După acestea a leșit și a văzut un vames, anume Levi, sezand la vamă Şi i a zis lui: Vino după mine!

28. Si (acesta) lăsând toate, s'a sculat si a mers după dânsul.

29. Si Levi isa făcut lui ospăț mare in casa sa. Si era (acolo) multime de vameși și de alții, cari sedeau cu el la masă.

30. Ci cărturarii lor și fariseli cartiau impotriva ucenicilor lui, zicând: Pentruce mâncați și beți cu vamesii si cu păcătoșii?

31. lar lisus răspunzând a zis lor: N'au trebuință de doftor cei sănătosi, ci cei bolnavi.

32. N'am venit să chem pe cei

27-32: Mat. 9, 9-13; Marcu 2, 13 - 17

drepti, ci pe cel păcătoși, la pos

33. Zís-au el, atunci, către dânsul: Pentru ce ucenicil lui loan postesc adeseori si fac rugăciuni, asijderea si al fariseilor, iar ai tăi manancă si beau?

34. Iară el a zis către dânșii: Puteți voi oare să faceți pe fiii nuntii să postească până când m

rele este cu dânșii?

35. Ci vor veni zile, cand mis rele se va lua dela ei, și atunci vor posti, in acele zlle.

36. Le a spus apoi si o pildă: Nimeni nu pune petec de haină nouă la haină veche; căci altfel si pe cea nouă o rupe; și (nici) la cea veche nu se potriveste petecul

luat din cea nouă. 37. Si nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, căci altfel vinul cel nou va sparge burdufurile, si el se varsă și burdufurile pier.

38. Ci vinul nou trebue pus in burdufuri nouă, și amândouă se

vor tinea.

39. Și nimenea dupăce a băut vin de cel vechiu, nu voește îndată de cel nou, căci zice: Cel vechiu este mai bun.

6.

Ucenteit rup spice Sâmbăta. Vindecarea omului cu mâna use cată. Chemarea Apostolilor. E. . ricirile. Iubirea de prășmași. Nu judeca. Zidirea pe temelle buna.

Tar intr'o Sambătă, a doua dupa I cea dintai (a Pastilor), trecea

33-39: Mat. 9, 14-17, Marcu 2, 6. 1-5: Mat. 12, 1-8; Marcu ?

lisus printre semănături și ucenicii fui smulgeau spice si frecându-le in palme, mancau.

2. far parecarl din farisel lesa zis for: Pentru ce faceti ceeace nu se cade a face Sambăta?

3. Si răspunzând Iisus, a zis către dânsii: Oare n'ați cetit ce a făcut David, când a flămânzit el si cei ce erau cu dansul?

4. Cum a intrat in casa lui Dumnezeu și a luat păinile punes rli inainte, pe care nu se cădea să le mânânce, fără numai preotii, și a mancat si a dat si celor ce erau Impreună cu dânsul?

5. Apoi a zis lor: Fiul Omului este Domn și ai Sâmbetei,

6. lar intr'o altă Sâmbătă a Intrat el in sinagogă și invăța. Și era acolo un om, a cărui mână dreaptă era uscată.

7. Ci cărturarii și fariseli îl pândlau pe el (să vază) de va vindeca el Sambata, ca sa la alle lui

vină.

8. Dar el stia gandurile lor, si a zis omului care avea mana uscată: Scoală-te și stăi în mijloc! lar el sculandu-se, a stătut,

9. Atunci a zis lisus către dânșili Ce se cade Sambăta: a face-bine, sau a face rău? A mantul suffet,

sau a pierde?

10. Și măsurândusi pe toți cu privirea, a zis omului: Intindesți mana tal lar el a făcut așa. Si s'a tacut mana lui sănătoasă ca și ceolaltă.

11. lar ei s'au umplut de mënie si vorbiau unii cu altii, ce ar fi de făcut cu lisus.

12. In zilele acestea testra (linus) la munte ca să se roage, și toată noaptea a petrecut-o in rugăciunea către Dumnezeu.

13. lar dacă s'a făcut ziuă, a chemat pe ucenicli sai si a alus din el doisprezece, pe cari i-a

numit și apostoli:

14. Pe Simon, pe care lea mai numit si Petru, si pe Andrei fratele lui, pe lacov si pe loan, pe Filip și pe Vartolomei,

15. Pe Matel si pe Toma, pe lacov al lui Alfeu și pe Simon, ce se chiamă Zilotul,

16. Pe luda al lui lacov si pe Iuda Iscarioteanul, care a'a făcut

sí vánzător.

17. Și pogorându-se cu dânșii, a stătut pe loc șes, unde se mai găsea mulțime de ucenici de-al săi și multime multă de popor din toată Iudeea și din Ieruselini. și de pe lângă marea Tirului și a Sidonului, cari veniseră să-l asculte, si să se tămădulască de neputine tele for.

18. Şi se vindecau şi cei chinulti de duhuri necurate.

19. Şi toată multimea căuta să se atingă de el, căci lesta dintrânsul o putere, de l vindeca pe toti.

20. Si ridicandu-si ochii spre ucenicii săi, a zis: Fericiți sunteți, săracilor, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți sunteți cari flămân: ziți acum, că vă veți sătura. Fe-

12-16: Mat. 10, 2-4, Marcu 3, 13-19.

17-19: Mat. 4, 23-5, 1, Marcu

20-23; Mat. 5, 3, 4, 6, 11, 12,

^{6-11;} Mat. 12, 9-14; Marcu 3,

6. 22

riciți sunteți cari plângeți acum, că veți râde.

TUCA

22. Fericiți veți fi când vă vor uri pe voi oamenii, și când vă vor despărți și vă vor ocări și vor lepăda numele vostru, ca un rău, pentru Fiul Omului.

23. Bucurați vă în ziua aceea și săltați, că lată, piata voastră multă este în ceruri; că tot așa făceau și părinții lor prorocilor.

24. Insă val vouă, bogaților, că vă luați mângăerea voastră!

25. Vai vouă, celor ce sunteți sătui acum, că veți flămânzi. Vai vouă, celor ce râdeți acum, că veți plânge și vă veți tângui!

26. Vai vouă, când vă vor grăi de bine toți oamenii, că tot așa făceau și părinții lor prorocilor celor mincinoși?

27. (i vă spun vouă, celor ce ascultați: lubiți pe vrășmașii vostri, faceți bine celor ce vă urăsc pe vol.

28. Binecuvântați pe cei ce vă blastămă, și vă rugați pentru cei ce vă asupresc pe voi.

29. Celui ce te lovește pe tine peste un obraz, întoarce-i-i și pe celălait; și celui ce-ți ia haina, nu-i opri (să-ți ia) și cămașa.

30. Si tot celui ce ti cere tle, dă ; și dela cel ce ți ia ale tale, nu cere înapoi.

31. Precum molti să vă facă youă camenii, așiiderea să le faceți și voi lor.

32. Căci de lubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată vi se cur vine vouă? Că și păcătoșii lubesc pe cei de il iubesc pe dânșii.

33. Si de faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce plată vi se cuvine vouă? Că și păcătoșii fac acelaș lucru.

34. Şi de daţl împrumut celor dela cari nădăidulți a lua înapol, ce plată vi se cuvine vouă? Că și păcătoșii dau păcătoșilor împrumut, ca să ia înapol întocmai.

35. Ci voi iubiți pe vrășmaști voștri, și faceți bine, și dați imprumut, nimic nădăjduind, și plata voastră va fi multă, și veți fi fiii Celui Prea Inalt; căci el este bun și cu cei nemulțumitori și răi.

56. Fiți deci milostivi, precum și Tatăl vostru milostiv este.

37. Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și vi se va ierta;

38. Dați și vi se va da vouă. Măsură bună, indesată și scuturată, gata să se verse deasupta, vor turna în sânul vostru. Căci, cu măsura cu care veți măsura, se va măsura vouă.

39. Și le a spus for și o pildă: Au doară poate orb pe orb să povățuiască? Oare nu vor cădea amândoi în groapă?

40. Nu este ucenic mai preside dascălul său; dar tot (ucentcul) desăvârșit, va fi ca dascălul său.

41. Atunci de ce vezi palul din ochiul fratelui tău, iar bàrna din ochiul tău nu o simți?

42. Sau cum poți zice fratelul tău: Frate, lasă să scot paiul din ochiul tău, tu însuți nevăzand bârna care este în ochiul tău ; Fățarnice, scoate mai întăi bârnă din ochiul tău și atunci vel vedea

37-49: Mat. 7.

să scoți și paiul din ochiul fratelui tău.

43. Căci nu este pom bun care nă facă roadă rea, nici pom rău, vare să facă roadă bună.

44. Pentrucă orice pom din roada sa se cunoaște; că nu se adună smochine din mărăcini, nici nu se culeg struguri din spini.

45. Omul cel bun din vistierla cea bună a înimii sale scoate cele bune; iar omul cel rău din vistierla cea rea a înimii sale scoate cele rele. Căci din prisosința înimii grăește gura lui.

46. Ce mă chemați deci: Doamane, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic vouă?

47. Tot cel ce vine la mine si ancultă cuvintele mele și le face pe ele, arăta voi vouă cui este atemenea:

48. Asemenea este omului care didindu-si casă, a săpat și a adân-cit și i-a pus temelia pe piatră; și lacădu-se vărsare de ape, a lovit puhoiul în casa aceea, dar nu a putut-o clăti, căci era intemelată pe piatră.

49. Iar cel ce ascultă și nu face, memenea este omului care și a didit casa sa pe pământ fără te melie, în care când a lovit puhoiul lidată a căzut, și căderea casei a cleia a fost mare.

7.

Vindevarea slugit sutașului. Fiul muluoei din Nain. Trimiști lui lvan. Femeea păcătoasă. Pilda p. cu cel doi datornici.

Si shirsind toate aceste cuvinte ale sale, in auxul poporulut, a lutrat in Capernaum.

 lar aici 'sluga iubită a unui sutaș era bolnavă pe moarte.

3. Și auzind de lisus, a trimis la dânsul niște bătrâni de ai ludellor, ca să-l roage să vie și să tămăduiască pe sluga lui.

4. Iar el venind la lisus, il ruo gară pe el cu tot dinadinsul, zicând: Vrednic este acela să l faci lui aceasta.

5. Căci iubește neamul nostru, și sinagoga el ne-a zidit-o.

6. Atunci lisus a piecat cu dânșii. Și nefiind acum departe de casa (sutașului), acesta a trimia la el niște prieteni să-i spue i Doamne, nu te osteni, căci nu sunt vrednic să intri sub acoperemântul metr;

7. De aceea nici pe mine nu m'am socotit vrednic a veni la tine; ci zi (numai) cu cuvântul, şi se va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sunt om sub stăpânire, având sub mine ostași; și spun acestuia: Mergi, și merge; și celuilalt: Vino, și vine; și slugii mele: Fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus auzind. acestea, s'a mirat de ei, și întorcându-se a zis poporului, care mergea după dânsul: Adeyăr grăesc vouă, că nici întru Israil n'am aflat atâta cresdintă.

 Şi întorcându-se trimişii acasă, au aflat pe sluga bolnavă tămăduită.

11. După acestea (lisus) s'a dus intr'o cetate ce se chema Nain, și impreună cu dânsul au mers multi ucenici de ai lui și mult popor.

7. f-10::Mat. 8, 5-13.

LUCA

12. Iar dacă s'au apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurui fiu al maicii sale; şi as ceasta era văduvă; şi mult popor din cetate era cu dânsa.

13. Şi văzând=o Domnul, i s'a făcut milă de ea, și i-a zis: Nu

plange.

14. Apoi aproplinduse, s'a astins de pat. Cel cest duceau, s'au oprit, far el a zis: Tinere, fiesti graesc, scoalaste!

15. Si s'a sculat mortul și a însceput a grăi. Iar (Ilsus) lea dat pe

el maicii sale.

16. Și i-a cuprins frică pe toți,
și lăudau pe Dumnezeu, zicând:
proroc mare s'a sculat între noi,
și a cercetat Dumnezeu pe poporul său.

17. Și s'a lățit cuvântul acesta despre el în toată ludeea și în toată laturea.

18. Iar acenicii lui loan au vestit pe acesta, de toate cele (intâmplate).

19. Atunci Ioan chemand pe doi din ucenicii săi, i a trimis la lisus, zicând: Tu ești cel ce va să vie, sau pe altul să așteptăm?

20. Și venind la el bărbații acela, i-au zis: Ioan Botezătorul ne-a tri-mis la tine, să te întrebăm: Tu ești cel ce va să vie, sau pe altul să așteptăm?

21. Iar în ceasul acela lisus pe mulți a tămăduit de boale și de răni și de duhuri rele, și multor orbi a dat vedere.

22. Şi răspunzând lisus, a zis lor: Mergeți și spuneți lui loan cele ce ați văzut și ați auzit: că

orbii văd, schtopti umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții se scoală, săracilor bine se vestește.

23. Si fericit este cel ce nu se va sminti intru mine.

24. lar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început (lisus) a grăi către multime despre Ioan: Ce ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestle clătită de vânt?

25. Dar ce ati ieșit să vedeți Au om imbrăcat în haine moi lată, cei ce sunt în haine scumpe și petrec întru desfătare, sunt lu casele impărătești.

26. Atunci, ce ați ieșit să vedeții Au proroc? Adevăr grăesc voudsi mai mult decât proroc?

27. Acesta este despre care s'a scris: lată, eu trimit pe ingenil meu inaintea feții tale, care va găti calea ta inaintea ta.

28. Căci vă spun vouă: Între ce născuți din femei, proroc mal mare decât Ioan Botezătorul nimeni in este, iar cel mai mic întru impărăția lui Dumnezeu, este mal man decât el.

29. Si auzind tot poporul p vameșii au dat dreptate lui l'hune nezeu, și s'au botezat cu botezul lui loan.

30. Iar fariseii și legiultorii au lepădat dela sine sfatul lui l'imnezeu, nebotezându-se dela dămul

31. Deci, cu cine voi asquito pe oamenii neamului acesiula e pe cu cine sunt ei asemenea?

32. Asemenea sunt copillut, rai şed în târg şi strigă unit câtre aluzicând: Din fluer v'am cântat vinci şi n'ați jucat; de jale v'am cântat vouă şi n'ați plâns.

33. Căci a venit Ioan Botezătorul nici mâncând pâine, nici bând vin, și spunețit Āre drac!

34. Şi a venit Flui Omului mâncând şi bând, şi spuneţi: lată om mâncăcios şi băutor de vin, prieten vameşilor şi păcătoşilor?

35. Și înțelepciunea s'a îndreplătit de către toți fifi săi.

36. Atunci unul din farisel lea rugat pe lisus să mănânce cu dansul. Și întrând în casa fariseului, a șezut la masă.

37. Şi iată, o femee din cetate, use era păcătoasă, auzind că șade la masă în casa fariseului a adus un alavastru cu mir,

38. Şi stând dinapoi, lângă picloarele lui, a început a plânge și a uda cu lacrămi, și picioarele lui părul capului ei a le șterge; și săruta picioarele lui, și le una ura cu mir.

39. lar fariseul care de chemase, sazand aceasta a zis întru sine, quaind. Acesta, de ar fi proroc, su yil cine și ce fel de femee este sate se atinge de el, căci este problicasă.

to. Si răspunzând lisus, a zis suc els Simone, țisoi spune ceva. im el a zis: Învățătorule, spune.

if. Un camătar oarecare avea doi datornici; unul era dator cu mel sute de dinari, lar celălait cu turiveci.

12. Si neavând ei cu ce plăti, anandurora le-a tertat (datoria).
pune-mi deci, care dintrânșii îl a lubi pe el mai mult?

43. lar Simon răspunzând, a zis:

motese că acela, cărula l-a lertat
mult. lar el a zis lui: Drept
de judecat.

44. Şi intorcandu-se spre femee, a zis către Simon: Vezi pe femeea aceasta? Am intrat în casa ta: apă pe picloarele mele n'ai dat, iar aceasta cu lacrămi mi-a udat picloarele mele și le-a șters cu părul capului ei.

LUCA

45. Sărutare mie nu mi-ai dat; lar aceasta, de când am intrat n'a încetat să-mi sărute picloarele mele.

46. Cu unt de lemn capul meu nu l-ai uns, lar aceasta cu mir a uns picioarele mele.

47. De aceea iți spun: lartă-se păcatele ei cele multe, că mult a iubit. lar cui puțin i se iartă, puțin iubeste.

48. Iar ei i-a zis: Iartă-ți-se ție păcatele tale.

49. Și cel ce ședeau la masă cu dânsul au început a grăi întru sine; Cine este acesta care iartă și păcatele?

50. Apoi a zis către femee: Credința ta te a mântuit; mergi în pace.

8.

Ptida sămănătorului. Muma și frațti lui lisus. Iisus pe mare. Vindecarea îndrăcitului din laturea Gherasenilor. Fata mai marelui sinagogii. Femela cărela-i curgea sângele.

Si după aceasta, umbia lisus prin cetăți și prin sate, propoveduind și binevestind împărăția lui Dumnezeu, iar cei doisprezece erau cu dânsul.

 Asemenea şi nişte femei care fuseseră tămăduite de duhuri rele şi de boale: Maria Magdalina, dintru care leşiseră şapte draci,

LUCA

3. Si Ioana femela lui Huza, ispravnicul lui Irod, și Susana și multe altele, care l ajutau din as vuțiile lor.

4. Și adunându-se popor mult și venind la dânsul cei de prin

cetăți, a grăit în pildă:

8. 3

5. lesit-a sămănătorul să samene sămânța sa. Și sămănând el, o parte a căzut lângă cale și s'a căle cat în pictoare și pasările cerului au mâncat-o.

6. Și alta a căzut pe piatră, și dacă a răsărit s'a uscat, pentrucă

n'avea umezeală.

7. Și alta a căzut în mijlocul spinilor, și crescând spinii au înecat-o.

8. Şi alta a căzut pe pământ bun, şi crescând a făcut rod îns sutit. Acestea grăind a strigat: Cel ce are urechi de auzit, să auză.

9. Şi l-au intrebat ucenicii lui, zicand: Ce este piida aceasta?

10. lar el a zis: Vouă vă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți (li se grăiește) în pilde, ca văzând să nu vază și auzlnd să nu înțeleagă.

11. lar plida este aceasta: Săs mânța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Cea de lângă cale sunt cel ce aud, apoi vine diavolui și la cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.

13. lar cea de pe piatră sunt cel cari aud și cu bucurie primesc cuvântul; dar aceștia n'au rădăcină, ci cred până la o vreme, lar în vreme de ispită se lapădă.

14. Cea căzută în spini, sunt

blând cu grijile și cu bogățiile și cu dulcețurile vieții acestea, se îneacă și nu aduc roadă. 15. lar cea de pe pământ bun

cei cari aud (cuvânțul), dar um-

15. lar cea de pe pământ bun sunt cari cu înimă bună și curată auzind cuvântul, îl păstrează și rodesc întru răbdare.

16. Nimeni aprinzând lumina n'o acopere cu vas, sau n'o pune sub pat, ci o pune in sfesnic, ca cel ce intră să vază lumină.

17. Că nu este lucru făinuli care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cunoască și

să nu iasă la arătare.

18. Deci, luați aminte la celece auziți; că cei ce are i se va da lui, lar dela cei ce nare, și ce i se pare că are se va lua dela dansul.

19. Atunci au venit la el muma lui șt frații lui, și nu puteau să vorbească cu dânsul din pricina multimii.

20. Şi i-au spus iul, zicandı Muma ta şi frații tăi stau aiara, vrând să te vază.

21. Iar el răspunzând, a zis căire dânșii: Muma mea și frații nui sunt aceștia cart ascultă cuvântul lui Dumnezeu și i împlinesc pe el

22. Intr'una din zile intrate lisus in corable, cu ucenicii lut, și a zis către dânșii. Să trecem di ceea parte a lezerului. Și s'au dur

23. Ci mergånd el cu corabia. (lisus) a adormit. Si vifor mare de vant s'a starnit pe lezer, invaluindusi si primejduindusi pe il

24. Şi apropiindu-se l-au deşteptat pe el, zicând: Învățătorule, Învățătorule, pierim! Iar el sculându-se- a certat vântul şi valurile apel; și acestea au contenit și s'a făcut liniște.

8, 24

25. Și a zis către ei: Unde este credința voastră? Iar ei spăimân-tându-se și mirându-se, grăiau unul către altul: Cine este acesta, că și vânturilor și valurilor le porun-rește și ele-l ascultă pe dânsul?

26. Au trecut apoi cu corabia in laturea Gherasenilor, care este de ceea parte de Galileea.

27. Și ieșind la uscat, lea întâme plnat pe el un om din cetate, ere avea drac și de multă vreme mai îmbrăca haină și nu trăia în casă, cf prin morminte.

28. Ci văzând pe lisus, a căzut indutea lui, și a strigat cu glas mare, zicând: Ce ai cu mine liture, Fiul lui Dumnezeu, celui lita lualt? Rogute, nu mă munci?

29. Căci (lisus) poruncise dulului celui necurat să iasă din qui acela, pentrucă de mulți ani il apucase pe dânsul, încât îl legau în linturi și în obezi și îl păziau; ilur el sfărâmând legăturile, era poilt de dracul prin pustie.

3. Și lea întrebat pe el lisus, contud: Cum îți este numele? lar la dat legheon; căci mulți draci a traveră întrânsul.

11. Şi-l rugau, pe lisus să nu le perunclască lor ca să meargă le lu adânc.

Și era acolo o turmă mare
 perci, cari pășteau în munte.

Leau rugat deci să le îngădue să între întrânșii; și leea îngăduit.

33. Iar dracti teşind din om au intrat în porci, și s'a aruncat turma de pe țărmuri în fezer și s'a înecat.

34. Iar păstorii văzând ceea ce se făcuse, au fugit și au spus în

cetate si prin sate.

35. Atunci (oamenii) au leşit să vază ce s'a întâmplat, și venind la lisus, au aflat pe omul din care leşiseră dracii, îmbrăcat și întreg la minte, șezând lângă picloarele lui lisus; și s'au înfricoșat.

36. Și cel ce văzuseră încă le-au spus lor cum s'a mantuit cel în-

drăcit.

37. Și 1-a rugat pe dânsul tot poporul din ținutul Gherasenilor, să se ducă dela dânșii, căci erau cuprinși de mare frică. Iar el intrând în corabie, s'a întors.

38. Ci bărbatul din care leşiseră dracii îl rugă pe el (să-l lase) să fie cu dânsul; dar Iisus i-a dat

drumul, zicand:

39. Întoarce-te în casa ta și por vestește câte țira făcut ție Dum-nezeu. Și s'a dus povestind prin toată cetatea câte ira făcut Ilsus lui.

40. lar când s'a întors lisus, mulțime mare lea primit, căci toți îl așteptau pe el.

41. Și iată, a venit (la el) un om cu numele lair. Acesta era mai marele sinagogii; și căzând la picioarele lui lisus, ii ruga să intre în casa lui.

42. Căci avea o singură fată, ca de doisprezece ani, și ea era pe moarte. Și ducându-se, l-au împresurat noroadele.

9 Mat 8, 28=34, Marca 5,

40-56: Mat. 9, 18-26; Mareu 5, 21-43

^{16-18:} Mat. 5, 15; Marcu 4, 21 19-21: Mat. 12, 46-50; Marcu

^{22-25;} Mat 8, 18 23 -27; Mai at 4, 35-41.

^{8. 4-15:} Mat. 13, 1-23; Marcu 4, 1-20.

^{10:} ls. 6, 9-10.

43. Iar o femee, care de dolsprezece ani pătimea de curgerea sângelui și care cheltuise la doftori toată averea sa, și de nici unul n'a putut fi vindecată,

8, 43

44. Apropiindu-se pe dinapol, s'a atins de poala hainei lui, și îndată s'a oprit curgerea sângelui el.

45. Atunci a zis Iisus: Cine este care s'a atins de mine? Dar lepăsdându-se toți, Petru și cei ce erau cu ei au zis: Invățătorule, noroadeie te îmbulzesc și te strâmtorează, și tu întrebi: Cine este care s'a atins de mine?

46. Iar lisus a zis: S'a atins de mine cineva, căci eu am simțit puterea care a ieșit din mine.

47. Şi văzând femeea că nu s'a putut ascunde, a venit tremurând, şi căzând inaintea lui l-a spus lui inaintea întregii mulțimi pentru care pricină s'a atins de el și cum s'a tămăduit îndată.

48. Atunci i a zia el lisus: Îna drăznește, fiică: credința ta te-a mântuit. Mergi în pace.

49. Și incă pe când grăla el, iată că se apropie cineva dela mai marele sinagogii, spunând: Flica ta a murit; nu mai supăra pe învățătorul.

50. Dar lisus auzind, a grăit către dânsul: Nu te teme, crede numai și se va mântui (fiica ta).

51. Apoi, intrând în casă n'a lăsat pe nici unul să intre, fără numai pe Petru și pe lacov și pe Ioan și pe tatăi fectoarei și pe muma ei.

52. Și toți plângeau și se tânguiau pentru ea. Ci el le-a zis: Nu plângeți: ea n'a murit, ci doarme.

53. Şi-şi râdeau de dânsul, ştiind că a murit.

54. Atunci lisus scoţindu-l afară pe toți și apucând-o de mână, a strigat, zîcând: Copliă, scoală-te?

55. Și s'a întors duhul ei, și s'a sculat îndată. Iisus le-a poruncit apol să-i dea să mănânce.

56. Și părinții el s'au spă~~k~~nâns tat; lar el lesa poruncit să nu spună nimănul cele ce se făcuseră.

9.

Trimiterea Apostolilor la propopeduire, Săturarea noroadelor, cu cinci pâini și doi pești. Lepădarea de sine și luarea Crucii. Schimbarea la față. Tămăduirea lunaticului. Gâlceapa pentru întâtetate.

Si chemand pe cel doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor putere și stăpânire peste toți dracii si să vindece boalele.

 Şi i-au trimis pe ei să propoveduiască împărăția lui Dumnezeu și să tămăduiască pe cei bolnavi.

3. Şi au zis către dânşli: Nimic să nu luați la drum: nici tolag, nici traistă, nici pâine, nici argint, nici să nu aveți câte două haine.

4. Și în orice casă veți intra, să rămâneți acolo și de acolo să plecati.

5. Și ori câți nu vă vor primi pe voi, ieșind din cetatea acera scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie împotriva lor.

9. 1-6; Mat. 10, 1. 7. 9. 11. 14, Marcu 6, 7-13.

- 104 -

6. Şi leşind umblau prin sate, binevestind şi tamaduind pretu-tindenea.

7. Ci auzind Irod tetrarhul de toate cate le făcea lisus, nu se dumirea, căci unii ziceau că loan s'a sculat din morti.

8. lar alții, că Ilie s'a arătat, iar alții (iarăși), că un proroc din cei de demult a inviat.

9. Și zicea Irod: Lui Ioan eu Isam tăiat capul; dar cine este acesta, de care aud unele ca accestea? Și căuta să-i vază pe el.

10. Și întorcându-se apostolii, i-au spus lui (lisus) toate câte fă-cuseră. lar ei luându-i pe dânşii, a'a dus deosebi, într'un loc pustiu din apropierea cefății ce se chiamă Vitsalda.

11. Ci noroadele afland, au mers după dânsul; iar el primindu-le, le grăla for de împărăția lui Dumnezeu, și pe cei ce aveau trebuintă de vindecare ii vindeca.

12. Ziua începuse a se pieca apre seară, când cei doisprezece s'au apropiat și au zis către dâns aui: Siobozește noroadele, ca merapand în satele și, în orașele de prin prejur, să se oprească și să-și caute hrană, pentrucă alci sunstem în loc pustiu.

13. Iar el a zis către dânșii: Dați-le voi să mănânce. Dar el nu zis: Nu avem la noi mai mult de cinci pâini și doi pești; fără ne ducem și să cumpărăm de mâncare la toată mulțimea aceasta.

14. Căci erau ca cinci mii de hărbați. Zis-a el către ucenicii săi:

7-9: Mat. 14, 1-2; Marcu 6, 14-16.
10-17: Mat. 14, 13-21; Marcu 6,
10-44; loan 6, 1-13.

Așezați-i pe dânșii în cete de câte cincizeci.

15. Şi au făcut aşa, aşezându-i pe toți.

16. Deci luând cele cinci pâini și cel doi pești, căutând la cer le-a binecuvântat și a frânt și a dat ucenicilor să le impartă multimit.

17. Și au mâncat de s'au săturat toți, și au luat din slărâmiturile cari rămăseseră, douăsprezece cosuri.

18. Iar odată, când lisus se ruga singur și ucenicii lui erau impreună cu el, i-a întrebat pe ei, zicând: Cîne zic mulțimile că sunt eu?

19. lar el răspunzând, au zist loan Botezătorui, iar alții, liie; iar alții, că un proroc din cei de demult a inviat.

20. Atunci le a zis lor i Dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răs punzând Petru a zis i Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar el le-a poruncit cu asprime, nimănui să nu spună aceasta.

22. Zicând, că Fiul Omului va trebul să pătimească multe și să fie lepădat de bătrâni și de archierei și de cărturari, și să fie comorit, dar a trela zi va învia.

23. Apoi a grăit către toți: Oricine va voi să vie după mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa în fiecare zi și să-mi urmeze mie.

24. Că cine va vol să-și mântulască sufietul său, pierde-l-va pe

18-27: Mat. 16, 13-28; Marcu 8, 27-9, 1.

LUCA

el; iar cine si va pierde sufletul sau pentru mine, și i va mântui.

25. Căci ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, iar pe sine se va pierde sau se va păgubi?

26. Căci de se va rușina cineva de mine și de cuvintele mele, rusina-se-va de acela și Fiul Omului, cand va veni intru mărirea sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Şi adevăr vă spun vouă: Sunt unit din cel ce stau alci, cari nu vor gusta moarte pană nu vor vedea împărăția lui Dum: nezeu.

28. lar la vre-o opt zile după cuvintele acestea, luand (lisus) pe Petru si pe Ioan si pe Iacov, s'au suit in munte ca să se roage.

29. Şi când se ruga el, chipul feții lui s'a făcut altul și îmbră. cămintea lui albă, strălucitoare.

30. Si iată doi bărbați vorbiau cu dansul, Acestia erau Moise si Ilie.

31. Si arătându-se el întru mărire, vorbiau de sfârșitul pe care avea el să l împlinească in lerus salim.

32. Iar Petru și cel ce erau cu dânsul erau îngreuiați de somn, si desteptându-se au văzut mărirea lui, și pe cei doi bărbați stand împreună eu el.

33. Iar când a fost să se despărțească de dânsul, a zis Petru către Ilsus: Invățătorule, bine este nouă să fim aici și să facem trei colibi: una ție și una lui Moise și una lui llie; pentrucă nu știa ce grăla.

28-36: Mat. 17, 1-9; Marcu 9, 2 - 9.

34. Și spuind el acestea, s'a făcut nor și i-a umbrit pe ei și s'au spăimântat când au intrat et in nor.

35. Şi glas s'a auzit din nor zis când: Acesta este Fiul meu cel iubit, pe acesta săil ascultați?

36. Si după ce s'a auzit glasul, lisus s'a aflat singur. Dar ei au tăcut și nimănui n'au spus în zilele acelea nimic din cele ce vă. zuseră.

37. lar a doua zi, pogorâns du-se din munte, I-a intâmpinat pe el popor mult.

38. Si iată, un bărbat din popor a strigat, graind: Invatatorule, roguste, caută spre fiul meu, că numai pe el il am.

39. Čāci iatā, un duh il apucā, de strigă indată; și-l scutură de face spume, si-l zdrobește și abla se duce dela el.

40. Şi m'am rugat de ucenicii tăi să-l scoată, dar n'au putut.

41. Iar lisus răspunzând, a zisi O, neam necredincios și indărăi. nic, până când voi fi cu voi și vă voi suferi? Adu-mi alci pe fiul tău!

42. Si încă pe când se apropla acesta, lea trantit pe el dracul si lea scuturat. Atunci lisus a certat duhul cel necurat și a tămădult pe copil, dânduel tatălui său.

43. Si se mirau toți de mări. mea lui Dumnezeu. Si minunana du-se toți de toate câte le făcea lisus, a zis ei către ucemicii sal.

44. Puneti in urechile vossiii cuvintele acestea: Fiul Ontului sa va da în mâinile oamenilor.

45. lar ei nu ințelegeau cuvăne tul acesta, și le era ascuns, ca să nuel priceapă; și se temeau săel Intrebe pe el de cuvantul acesta.

9. 45

46. Ci a întrat un gând întrânsil: Cine dintre el este mai mare?

47. lar lisus stjind gåndul inimit lor, a luat un prune și lea pus pe el lângă sine, 👈 🧢

48. Apol a zis către dânsii: Oricine va primi pruncul acesta in nue mele meu, pe mine mă primeste: il oricine mă va primi pe mine. primeste pe cel ce m'a trimis pe mine; că cel ce este mai mic intre voi toți, acela va fi mare.

49. lar loan răspunzând, a zis: invățătorule, am văzut pe unul seotand draci in numele tau si leam oprit, pentrucă nueți urmează Impreună cu noi.

50. lar lisus a zis lui: Nu-l opriti, ca cel ce nu este impotriva noanird, este cu noi.

51. lar cand s'au implinit zilele inaltarii sale, și-a îndreptat fața spre le usalim, ca să meargă (acolo).

52. Si a trimis vestitori inaintea letti sale. Si mergand au intrat intr'o cetate a Samarinenilor, ca să-i natească lui găzduire.

53. Si nu l-au primit pe dansul. pentru că fața lui era îndreptată apre lerusalim.

N4. Si văzând ucenicii lui, lacov al loan, au zis: Doamne, voesti M zicem ca să se pogoare foc din or si să i mistulască, precum a tacut al Ille?

55. Dar lisus intorcanduse isa utat pe el și le-a zis: Nu stiți ore, al cărul duh sunteți? Căcl

50: Mat 18, 1-5; Marcu 9,

Fiul Omului, n'a venit: să piarză sufletele camenilor, ci să le mântuiască.

56. Si s'au dus in alt sat.

57. Şi pe când mergeau ei pe cale, a zis cineva către el: Doamne, voi merge după tine ori unde vei merge.

58. Zis-a lisus lui, Vulpile au vizuini și pasările gerului culburi, iar Fiul Omului n'are unde să și plece capul.

59. Si a zis către altule Vino după mine! lar el a zis: Doamne, ingădue mi să merg mai întâi să ingrop pe tatăl meu.

60. Dar lisus a zis către el: Lasă morții să-și ingroape morții lor, far tu mergi de vesteste impărăția lui Dumnezeu.

61. A zis apoi și un altul: Voi merge după tine, Doamne, dar îngădue/mi să-mi lau mai intâi rămas bun dela cei din casa mea.

62. Iar lisus a zis către dânsul: Nimeni punandu-si mana pe plug, și uitându-se înapoi nu este potrivit pentru impărăția lui Dumnezeu.

10.

Cei saptezeci de ucenici. Legiui. torul doritor de plata de peci., Vai de cetătile cele trufase. Pilda cu Samarineanul milostiv. Marta si Marta.

Tar după acestea à ales Domnul si pe alti saptezeci (de ucenici) și ira frimis, câte doi, inaintea

57--60: Mat. 8, 19-22. 10. 1-12: Met. 10, 7-16; Marcu 6, 7-11.

^{37-45:} Mat. 17, 14-23; Maren 1

feții sale, în flecare cetate și loc, unde avea el să meargă.

10. 2

2. Și grăia către dânșii: Seçerișul este mult, iar lucrătorii puțini; rugați deci pe Domnui secerișului, ca să scoată lucrători la secerisul său.

3. Mergeți; iată eu vă trimit pe voi ca pe niște miei în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtați pungă, nici traistă, nici incălțăminte; și nimănuia să nu-i dați binețe pe cale.

5. Și off în ce casă veți întra, ziceți mai întăi: Pace casei acesteia!

6. Și de va fi acolo fiul păcii, pacea voastră se va odihni peste dânsul; iar de nu, la vol se va intoarce.

7. Și în aceeaș casă să rămâneți, mâncând și bând cele ce vi se vor da dela dânșii; că vredanic este lucrătorul de plata sa. Să nu vă mutați din casă în casă.

8. Și ori în care cetate veți întra și vă vor primi, mâncați cele ce se vor pune înaintea voastră.

9. Si tămăduiți boinavii cari vor fi întrânsa și spuneți-le: S'a apropiat de voi împărăția lui Dumnezeu.

10. lar de veți întra în vre-o cetate și nu vă vor primi pe voi, ieșind în ulițile ei cele late, ziceți:

11. Şi praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră, il scuturăm vouă; dar aceasta să știți, că s'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

12. Vă spun însă, că mai uşor va fi Sodomei în ziua aceea, decât acelei cetăți.

13. Vai ție Horazine! Vai ție Vitsaido! Că de s'ar fi făcut in Tir și în Sidon minunile care s'au făcut întru voi, de mult în sac și în cenușă șezând, s'ar fi pocăți!

14. Insă Tirului și Sidonului mai ușor le va fi, la judecată, decât vouă.

15. Și tu; Capernaume, care până la cer te-al înălțat, până la lad te vei pogori?

16. Cel ce vă ascultă pe vol, pe mine mă ascultă, şi cel ce se lapădă de vol, de mine se lapădă. Iar cel ce se lapădă de mine, se lapădă de cel ce m'a trimis pe mine.

17. Atunci s'au intors cei şaps tezeci cu bucurie, zicànd: Doamne, şi dracii ni se supun nouă, întru numele tău!

18. Zis-a lor lisus: Văzut-am pe satana, ca un fulger căzând din cer.

19. lată, vă dau stăpânire să călcați peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrășmașului, si nimic nu vă va vătăma pe vol.

20. Dar nu pentru aceasta va bucurați, că duhurile se pleacă vouă; ci vă bucurați mai vârtos, că numele voastre sunt scrise lu ceruri.

21. În ceasul acela s'a bucurat lisus cu duhul și a zis: Mulțu-mescu-ți ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunăvoința ta, inaintea ta.

22. Si întorcându-se către uvr-

15: Is. 14, 13, 15. 21-22: Mat. 11, 25-27. nicii săi, a zis: Toate imi sunt date mie dela Tatăl meu, și nimenea nu știe cine este Fiul, fără numai Tatăl și cine este Tatăl, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să-i descopere.

23. Apoi intorcându-se către ucenici, deosebi, a zis: Fericiți sunt ochii cari văd cele ce voi vedeți!

24. Căci grăesc vouă, că mulți proroci și împărați au voit să vază cele ce vedeți voi și nu au văzut, și să auză cele ce auziți și nu au auzit.

25. Cliată, un legiuitor s'a sculat, ispitindu-l pe el și zicând: Invățătorule, ce voi face, ca să moștenesc viata vesnică?

26. lar el a zis: In lege ce este

scris? Cum citești?

27. Iar el răspunzând a zis: Să lubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată înima ta și din tot susfietul tău și din toată vărtutea ta și din tot cugetul tău, ier pe aproapele tău ca pe tine insuți.

28. Si lea zis lui. Drept ai răse puns. Fă aceasta și vei fi viu.

29. lar el vrand sa se indrepateze pe sine, a zis catre lisus: Si cine este aproapele meu?

30. Atunci răspunzând lisus, a zis: Un om oarecare se pogora dela lerusalim, la lerihon și a căzut între tâlhari, cari desbrăcândusi și rănindusi, s'au dus, lăsândusi abia viu.

31. Și după întâmplare, un preot se pogora pe calea aceea; și văzându-i pe dânsul, a trecut alăturea.

25-28; Mat. 22, 35-40; Marcu 12, 28 - 34. 27; A doua Lega 6, 5; Lev. 19, 18,

32. Aşijderea şi un levit, fiindusi drumul pesacolo, a venit şi la văzut şi a trecut pe alăturea.

33. Iar un samarinean mergand pe cale, a ajuns la el, al vazandu-l i s'a făcut milă.

34. Și apropiindu-se, i-a legat ranele, turnând untdelemn și vinț și puindu-i pe dobitocul său, i-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el.

35. Iar a doua zi, la plecare, a scos doi dinari, lea dat gazdel el lea zis lui: Poartă griță de dânsul și orice vei mai cheltui, iți voi plăti când mă voi intoarce.

36. Deci, care dintre accepta trei ți se pare a fi aproapele celui căzut între tălhari?

37. lar. el răspunse: Cel ce a ayut milă de dânsul. Atunci lisus a zis lui: Mergi de fă și tu ases menea.

38. Apoi, pe când mergeau el, a intrat lisus intr'un sat; iar o femee cu numele Marta lea primit pe el in casa sa.

39. Și aceea avea o soră ce se chema Maria, care șezând lângă picioarele lui lisus, asculta cuvintele lui.

40. Iară Marta se silia spre multă sluțbă. Și oprindu-se (lângă lisus) a zis: Doamne, nu socotești oare că soru-mea m'a lăsat singură să slujesc? Ci spune-i să-mi ajute.

41. Şi răspunzând lisus, a zis el: Marto, Marto, te grijeşti şi spre multe te sileşti;

42. Ci un lucru trebuește. Marla însă partea cea bună și a ales, care nu se ve lua dela dânsa.

11.

LUCA

Rugăciunea domnească. Vindecarea unui mut, ludeil cer semn din cer. Itsus mustră pe, cărtus rarl și pe farisel.

St întâmplându-se odată să se roage lisus intr'un loc, când a încetat, unul din ucenicii lui a zis către dânsul. Doamne, învață-ne să ne rugăm, precum și loan a învățat pe ucenicii săi.

2. Şi le-a zis lor: Când vă rugați ziceți: Tatăl nostru carele ești în ceruri, sfințească-se numele tău. Vie împărăția ta. Fie voia ta, precum în cer şi pe pământ.

4. Painea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi,

4. Si ne iartă noud păcatele noastre, precum și noi iertăm tuturor celor ce ne greșesc nouă. Si nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.

5. Apoi a zis către el: Cine dintre vol, (dacă) are un prieten și mergand la dânsul, la miezul nopții, il va zice lui: Prietine, dă-mi împrumut trei pâni,

6. Căci a venit din cale un prieten la mine, și n'am ce-i pune inainte – (își poate închipui că)

7. Acela, răspunzând dinlăuniru, va zice: Nu-mi face osteneală acuma; ușa e înculată și copili mei sunt în pat cu mine: nu pot să mă scol și să-ți dau ție.

8. Vă spun, că chiar de nu s'ar scula și i-ar da lui pentrucă ii este prieten, dar pentru îndrăzneala lui se va scula și-i va da lui câte ii trebue.

9. Deci vă spun vouă: Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și se va deschide vouă.

10. Că tot cel ce cere, va lua, și cel ce caută, va afla, și celui ce bate i se va deschide.

11. Căci care dintre voi fiind tată, de l va cere fiul pâine, ar fi în stare să l dea lui ptatră? Sau de l va cere pește, în loc de pește să l dea lui șarpe?

12. Sau dest va cere ou, să-i dea lui scorpie?

43. Deci, dacă voi, răi fiind, stiți să dați daruri bune fiilor vostri, cu cât mai vârtos Tatăl cel din cer va da Duh Sfânt celor ce cer dela dânsui

14. lar odată, scotând (lisus) un drac (dintr'un om) care era mut, după ce a leste dracul, mutul a grăit; și s'au mirat noroadele.

15. Unit dintransil insa ziceau: Cu Veizevul, domnul dractior, scoate dractil

16. Iar alții ispitinduel, cereau dela dânsul semn din cer.

17. Ci el cunoscànd gándurlie lor, a zis: Toată impărăția ce s'a desbinat intru sine se pustiește și cade casă peste casă.

is. Deci și satana, dacă s'a desbinat întru sine, cum va mai sta împărăția lui? Că spuneți că eu cu Velzevul scot dracii.

19. Dar dacă eu cu Velzevul scot dracii, feciorii voștri cu cine-i scot? Pentru aceasta el vă vor îl tudecători.

20, Dacă însă eu ou degetul lui Dumnezeu scot dracii, lată, a

9-13: Mat. 7, 7-11. 14-26: Mat. 12, 20-30. 43-45. Marcu 3, 22-27. ajuhs la voi împărăția lui Dumnezeu.

21. Când cel tare, intrarmat flind, iși păzește curtea, averile lui sunt în pace.

22. lar cand vine unul mai tare decât el, il birue, fi ia toate armele lui intru cari iși pusese năr deidea, și împarte cele prădate dela el.

23. Cel ce nu este cu mine, este impotriva mea, si cel ce nu adună cu mine, risipește.

24. Când duhul cel necurat lese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându-și odilmă, și ne-aflând, zice: Intoarce-mă-voi în cama mea, de unde am leșit.

25. Şi viind o află măturată și Impodobită.

26. Atuncia se duce și ia alte tapte duhuri mai rele decât sine, și intrând, locuesc acolo; și ajung faptele) cele de pe urnă ale os mului acelula mai rele decât cele tiintăl.

27. Și pe când grăia el acestea, o femee din mulțime ridicând glas, ît zis lui: Fericit este pântecele rare tesa purtat și sânul care lai unt!

28. Iar el a zis: Adevarat, dar i riciti sunt cei ce ascultà cuvane tul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el?

29. Atunci adunându-se noroadele, a inceput a se grăi: Neamul acesta este viciean; el cere inn și semn nu se va da sui, lud numai semnul lui Iona proencul.

30. Că precum a fost Iona semn neutru Niniviteni, așa va fi și 1 ml Omului pentru neamui acesta.

29-32: Mat. 12, 38-42.

31. Impărăteasa dela miază-zi se va scula la judecată cu oamenii neamului acestuia și i va osândi pe el, căci es a venit dela marginile pământului să asculte înțe lepciunea lui Solomon, și lată aici mai mult decât Solomon.

32. Ninivitenii se vor scula la judecată cu neamul acesta și l vor osândi pe el; căci auzină proporveduirea lui Iona ei s'au pocăit, și iată aici mai muit decât Iona.

33. Nimenea aprinzând lumina, nu o pune în loc ascuns, nici sub obroc, ci în sieșnic, ca cel ce intră să vază lumina.

34. Luminătorul trupului este ochiul. Când ochiul tău va fi curat, tot trupul tău va fi luminat; lar când va fi rău, și trupul tău va fi întunecat.

35. Drept aceea, ia seama, ca lumina care este intru tine să nu fie intunerec.

36. Deci, dacă tot trupul tău va fi luminat, neavând nici-o parte intunecoasă, el va ii luminat întreg, ca și când te-ar lumina o făcile cu strălucirea el.

57. Ci pe când grăla el (acestea), un fariseu l-a rugat pe dânsul să prânzească la el; și intrând a șezut la masă.

38. lar fartseul văzând, s'a mirat că lisus nu s'a spălat mai întâl, înainte de masă.

39. Domnul a zis atunci către dânsul: Acum, voi fariseii curătiți partea cea dinafară a paharului și a blidului, iară lăuntrul vestru este plin de răpire și de vicleșug.

34-36: Mat. 6, 22-23. 39-52; Mat. 23, 1-36.

11. 2-4: Mat. 6, 9-13.

LUCA

40. Nebunilor, au nu cel ce a făcut partea dinafară a făcut-o și pe cea dinlăuntru?

11. 40

41. Ci faceti milostenie cu cele voastre vor fl curate.

42. Dar vai vouă, fariseilor! Că dati zeciulală din izmă și din rută si din toate verdețurile, și nesocotiți dreptatea și dragostea lui Dumnezeu. Acestea se cădea să le faceti si pe acelea să nu le lăsati.

43. Vai vouă farisellor, că lubiți scaunele cele mai de sus in sinagoge, și închinăciunile prin târguri.

44. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fătarnici? Că sunteți ca mormintele cele ascunse. Că oa« menti nu le stiu si umblă peste ele.

45. Si răspunzând unui din legluitori, a zis lui: Invățătorule, spunand acestea, ne ocărești și pe not.

46. Iar el a zis: Vai si vouă, legiuitorilor! Că grămădiți pe oameni sarcini grele de purtat, iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeți de ele.

47. Vai vouă! Că zidiți mormintele prorocilor pe carl părinții vostri i au ucis.

48. Decl. mărturisiți și împărtăsiti faptele părinților voști; că ei i au ucis pe dansii, lar voi le ziditi mormintele lor.

49. De aceea si intelepciunea lui Dumnezeu a zis: Trimite-voi la ei proroci si apostoli si dintransli vor ucide si vor prigoni.

50. Ca să se ceară dela neamul acesta sangele tuturor prorocilor, ce s'a vărsat dela inceputul lumii,

51. Dela sangele lui Avel pană la sangele lui Zaharia, care a ple-

rit între altar și biserică, Adevăr zic vouă, că se va cere dela neamul acesta.

52. Vai vouă legiuitorilor! Că ce vă prisosesc, și atunci toate ale ați luat cheia cunoștinții: Voi nu ati intrat, lar pe cel ce volau să Intre nu i-ati lăsat.

> 53. Si tesind el de acolo, cărturarii si fariseli au început a-l strâmtora cu inversunare și a-l sili să vorbească de multe,

> 54. Pandindu-l pe el si cautand să prindă ceva din gura lui, ca să î afie vreo vină.

12.

Aluatul tarisellor. Hula împotripa Duhului Slant. Curajul in premi de prigoană. Împôtripa lăs comiel. Pilda cu bogatul nebun. Ferirea de tubirea de argint. Indemnurt la trezole si la înțeleapta peghere. Semnele premil.

A tunci adunandu-se mari mul-timi de noroade, incât se călcau unii pe alții, a inceput lisus a spune mai intali ucenicilor sali Păzițievă de aluatul fariseilor, care este fățăria.

2. Că nimic nu este acoperii care să nu se descôpere, și ascum care să nu se cunoască.

3. De aceea, câte atí spus la intunerec, se vor auži la lumină, si ce ati spus la ureche, in camari, se va propoveduí de pe acopra

4. Deci, gräesc vouă, prietenilor mei: Nu vă temeți de cel ce urld trupul și după aceea nu pot nă facă mai mult.

12, 2-9; Mat. 10, 26-33.

5. Ci vă voi arata vouă de ulne să vă temeți. Să vă temeți de cel ce după ce a ucis, are pus tere să arunce în Gheenă. Adevăr prăesc vouă: de acela să vă temetil:

6. Au nu se vànd cinci vrăbii la dol bănuți? Si nici una dintransele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

... Ci şi perii capului vostru toli sunt pumărați. Nu vă temeți wel, căci voi sunteți cu mult mai de pret decât vrăbitle.

8. Si zic vouă: Tot cel ce mă Va mărturisi inaintea camenilor. A Fiul Omului il va mărturisi pe ol Inaintea ingerilor lui Dumnezeu.

9. lar cel ce se va lepăda de mine inaintea oamenilor, lepădat ... fi inaintea ingerilor lui Dume arzett.

10. Si tot cel ce va zice cuvânt apotriva Fiului Omului, se va . ria lui; lar celui ce va huli îm. p triva Duhuluf Sfant, nu i se va kerta.

11. lar când vă vor duce pe vul inaintea soboarelor si a dreillurilor și a stăpânitorilor, nu vă ... ilti cum și ce veți răspunde, au ce veți spune.

12. Că Duhul Sfânt vă va în. yala pe vol in ceasul acela cele trebue să grăiți.

13. Atunci a zis lui unul din onstime: Invătătorule, spune fraulul meu să împartă cu mine no, hintrea.

14. lară el a răspuns: Omule, luv m'a pus pe mine judecător in Impartitor peste voi?

18. Si a zis către ei: Luati seama el vă feriți de lăcomie, căci viata cuiva nu stă în prisosul avuțiilor

 Apoi le a spus o pildă. gråind: Unui om bogat lea rodit

17. Si cugeta întru sine, zicând: Ce voi face, că nu am unde aduna rodurile mele?

18. Si a zis: lată ce voi face: strica voi jituitele mele si le voi zidi mai mari, si voi strange acolo toate rodurile mele și bunătățile mele.

19. Si voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăti strânse pentru multi ani: odihneste te. mănâncă, bea și te veselește!

20. Dar Dumnezeu fea zis lui: Nebune, in această noapte sufletui tău se va cere dela fine, și cele ce al gătit ale cut vor fi?

21. Asa este cel ce strange luisi comoară, iar nu cu Dumnezeu se imbogățeste.

22. Apol a zis către ucenicii săi: De aceea zic vouă: nu vă grijiți de sufletul vostru ce veti manca. nici de trupul vostru cu ce vă veti îmbrăca.

23. Suffetul mai mult este decât hrana si trupul decât haina.

24. Căutați la corbi, că nici nu samănă, nici nu seceră: ei nu au cămări, nicl fitnițe, si Dumnezeu il hranește pe el. Cu cât mai de pret sunteți vot decât păsările?

25. Si (apoi) eine din voi grie jindu-se poate să adauge statului său un cot?

26. Decl. dacă nici ce este mai puțin nu puteți face, ce vă mai grijiti de celelalte!

22 31: Mat. 6, 25 33

27. Priviti la crini cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc; și gräesc vouă, că nici Solomon intru toată mărirea lui nu s'a im: brăcat ca unul din acestia.

28. Si de vreme ce larba câmpului, care astăzi este și maine în cuptor se aruncă, Dumnezeu o imbracă așa, cu cât mai vârtos pe voi, putin credinclosilor!

29. Deci, voi să nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea, și nici

să nu vă îngrijorați,

30. Căci toate acestea le caută păgânii lumii acesteia; iar Părins tele vostru stle, că acestea vă sunt de trebuință.

31. Ci căutați împărăția lui Dumnezeu, si acestea toate se vor

adauga vouă.

32. Nu te teme turmă mică, pentrucă a binevolt Tatăl vostru sā vā dea vouā împārāţia.

33. Vindeti avutitle voastre și dați milostenie; faceți vă vouă pungl care nu se invechesc, comoară neimpuținată în ceruri, unde furul nu se apropie, nici molia nu strică.

34. Pentrucă unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

35. Să fie miiloacele voastre incinse si făcliile voastre aprinse.

36. Fiti voi asemenea oamenilor cari asteaptă pe stăpânul lor să se întoarcă dela nuntă, ca venind și bătând, îndată săsi deschidă.

37. Fericite sunt slugile, pe care viind domnul le va afla priveghind. Adever graesc voua, ca se va incinge (cu sort) și le va

pune pe ele să sază la masă, și vilnd va sluji lor.

38. Si ori va veni la a doua strajă, ori va veni la a treia strajă. fericite sunt slugile acelea, de le va afia aşa.

39. lar aceasta incă să știți, că de ar sti stăpânul casel în ce ceas va veni furul, el ar priveghia si nu ar lasa să i spargă casa lui.

40. Deci, și voi fiți gata; căci în ceasul care nu gândiți va veni Fiul Omului.

41. Zis a Petru lui: Doamne, nouă ne spui pilda aceasta, sau tuturor celorlalti?

42. Si a răspuns Domnul: Oare cine este economui cel credincios și înțelept, pe care il va pune stăpânul peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, măsura de grâu.

43. Fericită este sluga aceea, pe care viind stăpânul o va afla

făcând așa. 44. Adevăr grăesc vouă, că u va pune pe ea peste toate avutili.

LUCA

45. lar de va zice siuga aceca intru inima sa: Stăpânul meu za: boveste să vină, și va începe u bate pe slugi si pe slujnice, si a mânca și a bea și a se imbăla,

46. Venieva stăpănul slugii ace. leia în ziua în care nu gândeyi. si în ceasul în care nu știe, și o va tăia în două, și partea el cu cei necredinciosi o va pune.

47. Si sluga care a stlut vola slav pânului său, și nu a fost gata, mil a făcut după voia lui, se va bair mult.

48. Iar (sluga) care nu a yllul și a făcut cele vrednice de balai se va bate putin. Căci tot celui ce i s'a dat mult, mult i se va cere, iar celui ce i s'a incredințat leși de acolo, până nu vei plăti mai mult, mai mult i se va cere.

49. Foe am venit să arune pe pământ, și cum as dori să fie acum aprins!

50. Am un botez spre a mă boteza, și cu câtă nerăbdare astept ## se împlinească!

51. Au vi se pare că am venit 👪 aduc pace pe pământ? Vă spun vouă: nu, ci desbinare.

52. Căci de acum inainte cinci filnd intr'o casă, vor fl împărțiți: trel impotriva a doi și doi îme

potriva a trei.

53. Va fi tatăi împotriva fe dorului și fectorul impotriva tas talut, muma impotriva fetif si fata impotriva mumei: soacra impo-Iriva nurorii si nora impotriva macrei sale.

54. A zis apol multimil: Cánd vedet norul ridicându-se dela Apus, namal decât ziceți, că vine ploae mare, si asa este.

55. lar când vedeți că suflă · intul dela Miază-zi, spuneți că va il zăduf, și așa este.

56. Fățarnicilor, fața cerului si " pământului știți să o tâlcuiți, dar vremea aceasta cum de n'o intelegeti?

57. Si pentruce nu judecați voi malva, ce este drept?

18. lar când mergi cu pârâșul bin la dregător, pe cale dă-ti siunța să te mântul de el; ca nu · unva să te ducă la judecător și redecătorul să te dea tempicerului, d teninicerul să te arunce în tema

1). (lată) îți spun, că nu vei far de nu, îl vei tăia la anul.

81-59; Mat. 10, 34-36.

si bănuțul cel mai de pe urmă.

13.

lisus îndeamnă la pocăință. Vindecarea femeli cu duhul nes putinței, Pilda cu grăuntele de mustar. Aluatul ascuns. Usa cea strâmtă. Itsus șt Irod. Ierusalimul ucigător de proroct.

'n vremea aceea venit-au oarel cari (la lisus), grăindu-i despre Galileenii, al căror sânge Pilat il amestecase cu fertfele lor.

2. Şi răspunzând Iisus, a zis lor: Au vi se pare că acești Galileeni, filindeă au pătimit acestea, au fost mai păcătoși decât toți Galileenii?

3. Nu! Ci zic vouă, că de nu vă veți pocăi, toți așa veți pieri!

4. Sau cel optsprezece, peste carl a căzut turnul în Siloam și ira omorit, vi se pare că au fost mai păcătoși decât toti oamenii cari locuiau in Ierusalim?

5. Nu! Ci zie vouă, că de nu vă veți pocăi, toți așa veți pieri!

Apol le-a spus pilda aceasta: Un om avea un smochin sädit in via sa si a venit să caute roadă in el, dar nu a aflat.

7. Și a zis către vier: lată, sunt trei ani de când viu să caut roadă in smochinul acesta si nu aflu. Taie-1 pe el! Dece mai incurcă locul?

8. Iar vierul răspunzând a zis lui: Doamne, mai lasă l anul acesta, pană-l voi săpa împrejur și-l voi pune gunoi;

9. Si de va face roadă, (bine);

10. Iar într'o Sâmbătă Iisus învăța într'una din sinagogi.

33-34: Mat. 6, 20-21. 35-46: Met. 24, 42-51. 11. Și iată, era o femee care avea duhul neputinței de optis sprezece ani; și era gârbovă și nu putea să se ridice în sus nicla decum.

12. Iar lisus văzânduro pe dânsa, a chematro și ira zis: Femee, terai izbăvit de neputința ta.

13. Şi şi a pus mâinile peste dânsa şi indată s'a indreptat, în cepând să mărească pe Dumnezeu.

14. Atunci mai marele sinagogli māniindu-se că Iisus vindecase Sambăta, răspunzând a zis către multime: Şase zile sunt întru cari se cade să lucrați; deci în acestea viind, să vă vindecați, lar nu în ziua Sambetei.

15. Şi răspunzând Domnul a zis lui: Fățarnice, au nu fiecare din voi își desleagă Sâmbăta boul său sau asinul dela iesie, și l duce de l

adapă?

15 11

16. Dar această flică a lui Averaam, pe care a legateo satana, de optsprezece ani, nu se cădea oare a o deslega din legătura aceasta, în ziua Sămbetei?

17. Și grăind el acestea, s'au rușinat toți potrivnicii lui, lar norodul intreg se bucura de toate faptele cele slăvite ce se făceau

de dânsul. 18. Apoi a zis: Cu ce se asea:

mănă împărăția lui Dumnezeu? Și cu ce o voi asemăna pe ea?

19. Asemenea este grăuntelui de muștar, pe care luându-l omul, 1-a aruncat în grădina sa, și a crescut și s'a făcut copac mare, și pasările cerului s'au sălășluit în ramurile lui.

13, 18—21; Mat. 13, 31—33; Marcu 4, 30—32.

20. Şi iarăşi a zis: Cu ce voi asemana împărăția lui Dumnezeu?

21. Asemenea este aluatului, pe care luandu-l femeea, l-a ascurs în trel măsuri de făină, până d dospit toată.

22. Și călătorind (lisus) în lerusalim, străbătea prin cetăți și prin

sate, invățând (poporul).

23. \$1 l-a întrebat cineva: Doamne, puțini sunt oare cei ce se mântuesc? Iar el le-a răspuns:

24. Nevoiți. vă a întra prin uși cea strâmtă, că zic vouă: mulți vor căuta să între și nu vor putea.

25. Căci după ce se va scula stăpânul casei și va încuia ușa și voi veți începe a sta afară și a bate în ușă zlcănd. Doamne, Doamne, deschide nouă, el, răspunzând vă va zice: Nu vă știi pe voi de unde sunteți.

26. Atunci veți începe a zivei am mâncat și am băut înaintea ta și în ulițele noastre al propus

vedult.

27. El insă va zice: Vă sprică nu vă stiu pe voi de und sunteți; duceți-vă dela mine toți cei ce faceți nedreptăți.

28. Acolo va fi plangerea postavnirea dinților, când veți vede pe Avraam și pe Isac și pe lacor și pe toți prorocii întru împărația lui Dumnezeu, iar pe voi scul afară.

29. Şi vor veni dela Răsarii şi dela Apus şi dela Miază-zi şi del. Miază-noapte şi vor şedea la mari în împărăția lui Dumnezeu.

30. Şi iată, sunt (unli) de pe urmă cari vor fi întâi, și talție sunt întâi cari vor fi pe urma

28-29; Mat. 8, 11-12.

31. În ziua aceea s'au apropiat niște farisei și au zis lui: Îeși și te du de aici, că Îrod va să te omoare.

32. Iar el le a răspuns: Mergeți pl spuneți vulpei acesteia: Iată, prot draci și fac vindecări astăzi pl maine, iar a trefa zi voi sfârsi.

53. Însă astăzi și mâine și în realaltă zi mi se cade să călăto: rusc; că nu este cu putință să piară vreun proroc afară din le-rusalim.

34. Ierusalime, lerusalime, cel un omori prorocii și ucizi cu pietre pu cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, cum lit adună găina puii săi sub aripi, al tu nu ai vrut!

35. lată vi se lasă casa voastră pustie; dar adevăr grăesc vouă; lie acum nu mă veți mai vedea, pană va veni vremea să ziceți: line este cuvântat cel ce vine lutru numele Domnului!

14.

trus tămădueste pe bolnavul de dropică. Îndemnuri la smerente di la milă. Pilda cu cei chemați cină. Adevăratul ucenic al lui Hristos.

Sambătă în casa unuia din căs putulle farisellor, ca să mănânce putul, lar aceștia îl pândeau pe el.

Şi lată, se pomenește îna:

3. Şi incepand lisus vorba, a nutire farisel şi către legiuitori:

M -357 Mat. 23, 37—39, 35; Ps. 118, 26,

Ing_duit este oare a vindeca Sâm. băta?

4. lar et au tăcut. Și atingându-se de el, l-a vindecat și l-a slobozit pe el.

5. Apoi grăindu-le (tarăși) a zis: Care dintre voi, de-i va cădea în fântână fiul sau boul, nu-l va scoate pe el îndată, în ziua Sâmbetei?

6. Și n'au putut să-i dea nici un răspuns la acestea.

7. Și luând aminte cum iși alegeau cei chemați locurile cele mai de sus, le-a spus lor o pildă zicând către dânșii:

8. Când ești chemat de cineva la nuntă, nu te așeza în locul cel mai de sus, ca nu cumva să fic chemat acolo altul, mai de cinste decât tine.

9. Și venind cel ce te-a chemat și pe tine și pe acela, să-ți zică: Dă acestuia locul, și atunci cu rușine vei începe să șezi în locul cel mai de jos.

10. Ci când vei fi chemat, mere gând așază-te la locul cei mai de jos, ca venind cel ce te-a chemat, să-ți zică ție: Prietene, sue-te mai sus! Atunci vei avea cinste inaintea celor ce vor ședea la masă impreună cu tine.

11. Căci tot cel ce se inalță, se va smeri, și cel ce se smerește, se va înălța.

12. Iar celui ce il chemase pe el i a zis: Cand faci prànz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogați, ca nu cumva și ei să te cheme pe tine ca să-ți răsplătească.

13. Ci cặnd faci ospăt, chiamă

săracii, neputincioșii, schiopii și

- 14. Si fericit vel fi, că n'au cu ce-ti răsplăti; dar ti se va răsplăti tie intru invierea dreptilor.
- 15. Si auzind acestea unul din cel ce erau la masă cu el, a zis: Fericit este cel ce va prânzi întru împărăția lui Dumnezeu!
- 16. lar el a zis către dânsul: Un om oare care a făcut cină mare si a chemat pe multi.
- 17. Si in ceasul cinei a trimis pe sluga sa să spună celor chemați: Veniți, că lată, sunt gata toate!
- 18. Dar toti au inceput a si cere iertare, unul câte unul. Cei dintăi a zis: Mi-am cumpărat țarină și trebue să mă duc ca s'o văd; roguste să mă ierți.

19. Un altul a zis: Cinci perechi de boi mi am cumpărat și merg să-i încerc; rogu-te să mă ierti.

20. St (tarăsi) un altul a zis: M'am insurat, si de aceea nu pot veni.

- 21. Si întorcându-se sluga aceea, a spus stăpânului său acestea. Atunci maniindu se stăpânul casel, a zis slugei sale: leși degrabă in ulitele si răspântiile cetății, și adu aici săracii și bolnavii și schiopii si orbii.
- 22. Si (întorcându-se) a zis sluga: Doamne, s'a făcut cum ai porune cit si tot mai este loc.
- 23. Atunci a zis stăpânul slugii sale: leşi la drum şi la garduri si i sileste să între, ca să se umple casa mea.

24. Căcl zic vouă: Nici unul din oamenii cari au fost chemati nu va gusta din cina mea.

25. Şi mergeau cu dânsul noroade multe: far el intorcandu-se. leaa zis lor:

- 26. Oricine vine la mine si nu urăște pe tatăl său și pe muma sa și pe femeea sa și pe copii și pe frati și pe surori, ba chiar # sufletul său, nu poate fi ucenicui meu.
- 27. Si cel ce nu si poartă crucea sa și vine după mine, nu poatr fi ucenicul meu.

28. Că cine dintre voi vrând să zidească un turn, nu stă mai întăi să si facă socoteala cheltus ielii, (să vază) de are cu ce să liprăvească?

29. Pentruca nu cumva puindu i temelia si neputandu i ispravi. toti cei ce l vor vedea să inceapă ael batiocori

30. Si a zice: Omul acesta a inceput să zidească și n'a putul să isprăvească.

31. Sau care impărat, mergand să se bată cu alt impărat, în rabofu, nu va sta mai întâi la slat. (ca să vază) de va putea să liitâmpine cu zece mii (de ostayı) pe cel ce vine impotriva lui cu douăzeci de mii?

32. lar de nu, incă fiind el departe, il trimite solle si se rouga de pace.

33. Deci dară, tot așa flecur din voi, care nu se lapădă ili toate ale sale, nu poate fi une nicul meu.

34. Bună este sarea, dar dana

26-27: Mat. 10, 37-38.

sarea se va strica, cu ce se va drege?

14, 35

35. Nici in pământ, nici în gunoi nu mai este de nicio treabă, ci se aruncă afară. Cei ce are urechi de auzit să auză.

15.

Pilda despre oala cea pierdută si despre drahma cea pierdută. Pilda despre ful risipitor.

Ci s'au apropiat de dansul toti vamești și păcătoști ca să-l asculte.

2. Ci cărtiau fariseli și cărturarii zicand: Acesta primește la pine pe păcătoși și stă la masă cu el.

3. Atunci a spus for pilda a. ceasta, zicànd;

4. Care om dintre voi, avand o sută de oi și pierzand una din ele, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă in pustie și merge după cea pierdută, până când o găsește pe ea?

5. Şi găsinduro, o la pe umerli Mål cu bucurie,

6. Şi venind la casa sa, îşi chiamă prietenii și vecinii, și le zice: Bucurațievă împreună cu mine, că am găsit oaia mea cea pierdută.

7. lată vă spun, că așa și în cer mai multă bucurie va fi pentru un păcătos care se pocăește, decât pentru nouăzeci și nouă de drepți, odrora nu le trebuește pocăință.

8. Sau care femee, avand zece drahme, de va pierde o drahmă, nu aprinde făclia și nu mătură rasa și nu caută cu dinadinsul, pană ce o află?

15. 4-7: Mat. 18, 12-14.

- 9. Şi aflanduso, işi chiama pries tenele si vecinele, si le zice: Bue curați.vă împreună cu mine, că am găsit drahma pe care o pierdusem.
- 10. Ci vă spun, că tot astfel, bucurie este inaintea ingerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăește.

11. Apoi a zis: Un om aven dol fectori.

12. Și cel mai tânăr din ei a zis tatălui său: Tată, dă-mi partea de avutle ce mi se cade. Si (tatăl) le-a împărțit lor avuția.

13. Şi nu după multe zile, feciorul cel mai tânăr adunăndues! toate, s'a dus într'o tară departe și acolo și a risipit avutia, vietuind intru desmierdări.

14. Dar cheltuind el toate ale sale, s'a făcut foamete mare în țara aceea, și el a început a duce lipar

15. Atunci, mergand s'a lipit de unul din locuitorii tării acelela, far acesta l-a trimis pe el in tarina sa, ca să păzească porcil.

16. Şi doria să şi sature pantes cele său de roscovele ce le mancau porcii, dar nimeni nusi da lul.

17. Atunci viindu-si intru sine, a zis: Câți argați al tatălul meu sunt îndestulați cu paine, iar eu pier de foame?

18. Sculasmăsvoi și mă voi duce. la tatăl meu și voi zice: Tată, gresiteam la cer și înaintea ta,

19. Si nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău; fă mă ca pe

unul din argații tăi.

20. Si sculându-se a venit la tatăl său. Și încă flind departe, lea văzut pe el tatăl său și i s'a făcut milă, și alergând a căzut pe grumazul lui și lea sărutat pe el.

LUCA

15. 21

21. Și i-a zis lui feciorul: Tată, greșit-am la cer și înaintea ta, și nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău.

22. lar tatăl a zis către slugile sale: Aduceți degrabă haina cea mai de frunte și l îmbrăcați pe el, și puneți inel în. mâna lui și în călțăminte în picioarele lui.

23. Şi aducând viţelul cel îngrășat îl junghiați, ca mâncând să ne veselim:

24. Căci fiul meu acesta mort era și a înviat, pierdut era și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. lar fectorul lui cel mai mare era la țarină. Și dacă s'a întors și s'a apropiat de casă, a auzit cântece și focuri.

26. Si chemand pe una din slugi, a intrebat-o: Ce sunt acestea?

27. Iar ea a zis: Fratele tău s'a întors, și tatăl tău, pentrucă lea primit sănătos, a tăiat vițelul cel însgrășat.

28. Și s'a mâniat (atunci feciorul cel mare) și nu voia să între. Dar tatăl său feșind afară, il chema

pe el.

29. El însă răspunzând, a zis tatălui său: lată, de atâția ani iți slujesc ție, și niclodată porunca ta n'am călcat-o, și mie nici odată nu mi-ai dat măcar un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30. lar când a venit fiul tàu acesta, care ți-a mâncat avuția cu desfrânatele, ai junghlat pentru el vițelul cel îngrășat.

31. Atunci a zis (tatăl): Fiule, tu pururea ești cu mine și toate

ale mele ale tale sunt.

32. Ci (acum) se cădea să ne veselim și să ne bucurăm, căci

fratele tău acesta mort era și à înviat, plerdut era și s'a aflat.

16.

Iconomul nedrept. Nimeni nu poate sluji la doi domni. Pildu despre bogatul nemilostio si săracul Lazar.

Zis-a (lisus) către ucenicii săi: Era un om bogat care aven un iconom, și acesta a fost pâril la el că-i risipește avuțiile.

2. Şi chemându-l pe el, i-a zis: Ce aud de tine? Dă seama de iconomia ta, căci (altfel) nu vel mai putea fi iconom.

3. Iar iconomul a zis întru sine Ce voi face? Că stăpânul men ia iconomia dela mine. Să sap nu pot, să cer mise rușine.

4. Știu ce voi face, de voi il scos din iconomie, ca să mă primească (alții) în casele lor.

5. Și chemând, câte unul, pu fiecare din datornicii stăpânului său, a zis celui dintâiu: Cu ani ești dator stăpânului meu?

6. Iar el a răspuns: Cu o suld de măsuri de unt de lemn. / 15-3 lui iconomul: Ia-ți zapisul tau, pl șezi jos repede și scrie: cinci/o l

7. Iar după aceea a zis altula Dar tu cu cât ești dator? lat 1 a răspuns: Cu o sută de masuri de grâu. Zisea lui iconomuli lati zapisul tău și scrie: optzeci,

8. Și a lăudat stăpânul pe iconomul nedrept, că lucrase cu minucă fili veacului acestuia, in londor, sunt mai cuminți decat fili luminii.

9. Drept aceea, vă spuni la se fievă vouă prieteni, cu bospille nedreaptà, ca ajungând voi în lipsă, să vă primească în corturile cele veșnice.

10. Cel ce este credincios intru puțin, și întru multe este credincios, și cel ce este nedrept întru puțin, și întru mult este nedrept.

11. Deci dacă întru avuțiile cele nedrepte n'ați fost credincioși, pe cele adevărate cine vi le va în credinta vouă?

12. Și dacă întru cele străine n'ați fost credincioși, pe cele ce sunt ale voastre cine vi le va da vouă?

13. Nici o slugă nu poate sluji la doi domni, pentrucă sau pe unul va uri și pe altul va iubi, sau de unul se va ținea și de altul nu va griji. Nu puteți sluji și lui Dumnezeu și lui Mamona.

14. Și acestea toate le auziau și fariseii cari erau fubitori de argint si-1 batiocoreau pe el.

15. Atunci le-a zis lor: Voi sunteți cei ce vă faceți pe voi drepți Indintea oamenilor; dar Dumnezeu știe inimile voastre, că ce este inalt înaintea oamenilor, urâclune este inaintea lui Dumnezeu.

16. Legea și prorocti (au fost) până la Ioan; de atunci împără: ția lui Dumnezeu se bine vestește și fiecare se silește spre ea.

17. E mai lesne însă să treacă erul și pământul, decât să cază ilin lege o cirtă.

18. Tot cel ce si lasă femeea pe la alta, preacurvește, și tot cel ce la pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

19. Era odată un om bogat, care se imbrăca în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele, lăvit (de priețini).

20. Și era și un sărac, anume Lazăr, care zăcea la poarta lui, plin de bube.

21. Şi poftea să se sature (măcar) cu sfărmiturile care cădeau dela masa bogatului; şi câinii venind îi lingeau bubele lui.

22. Şi s'a întâmplat că a murlt săracul, fiind dus de îngeri în sânul luf Avraam; a murlt apoi și bos gatul și s'a îngropat.

23. Şi fiind el în muncile ladului, ridicându-şi ochii săi, vede pe Avraam de departe şi pe Lazar

în sânurile lui.

24. Atunci strigând, el a zis: Părinte Avraame, miluește-mă și trimite pe Lazăr să-și întingă vâr-ful degetului în apă și să-mi răco-rească limba, că mă chinuesc în văpaia aceasta.

25. Iar Avraam a zis: Flule, adu-ți aminte că în viața ta al luat cele bune ale tale, și Lazar, așiiderea, cele rele; lar acum acesta se mângăe, lar tu te chinuești.

26. Şi pe lângă toate acestea, între noi și între vol s'a așezat o prăpastie mare, ca cel ce vor vrea să treacă de aicl la voi, să nu poată, și nici cel de acolo să nu treacă la noi.

27. Şi a zis (bogatul): Roguste, dar, părinte, săsl trimiți pe dânsul în çasa tatălui meu;

28. Căci am cinci frați, să le mărturisească lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

29. Şi i a zis Avraam lui: Ei au pe Moise şi pe proroci; să i asculte pe dânşil.

30, lar el a zis: Nu, părinte Avraame; ci de va merge la dânșii cineva dintre morți, se vor pocăl. LUCA

31. Și isa zis lui, Avraam: Dacă nu ascultă pé Moise și pe proroci, nu vor crede, măcar de ar învia cineva din morți.

17.

Despre smintell, lertarea greșas lelor aproapelui. Credința și faps tele. Cel zece leproși. Intrebarea despre a doua penire.

Zis-a lisus către ucenicii săi: Este cu neputință să nu vie smintele, dar vai de acela prin care vin?

2. Mai de folos lear fi lui de i s'ar lega de gât o piatră de moară, și s'ar arunca în mare, decât să smintească pe unul din acestia mai mici.

3. Luați aminte de voi însivă: De-ți va greși ție fratele tău, ceartă-l, și de se va pocăi, fartă-l pe el.

4. Și chiar de șapte ori în zi de ți va greși ție, și de șapte ori se va întoarce la tine zicând: căescu-mă, tu să-l ierți.

 Atunci apostolii au zis către Domnul: Sporește-ne nouă cre-

dința!

6. lar Domnul a zis: De ați avea credință cât un grăunte de muștar, ați zice dudului acestuia: smulgeste și te sădește în mare, si v'ar asculta.

7. Și cine din voi, având slugă la arat sau la păscut (vitele), if va zice când vine acasă din câmp: trecl degrab și terașază la masă?

8. Oare nusi va zice lui: Găs teștesmi ca să cinez, și încingâns duste, sluieștesmi până voi mânca și voi bea, și după aceea vei mânca și vei bea și tu?

9. Au doară va multumi el siugii aceleia că a făcut cele ce

i s'au poruncit lui? Pare-mi-se că nu.

10. Aşa şi voi, când veți face toate cele ce vi s'au poruncit vouă, să ziceți: slugi netrebnice suntem, pentrucă n'am făcut decât ceeace eram datori să facem.

11. Şi s'a întâmplat să meargă lisus spre Ierusalim și să treacă prin mijlocul Samariei și al Galileei.

12. Şi întrând într'un sat, lau întâmpinat pe el zece leproși, care stăteau departe.

13. Și ridicând ei glasul, au zis: Iisuse, învățătorule, miluește-ne pe noi!

14. Iar el văzându-i, le-a zls: Mergeți și vă arătați preoților. Și pe când mergeau, s'au curățit.

15. Iar unul dintre ei, văzând că s'a vindecat, s'a întors, slăvino pe Dumnezeu cu glas mare.

16. Si a căzut cu fața la păs mânt, la picioarele lui, mulțumladu-i; și acela era Samarinean.

17. Iar lisus răspunzând, a zist Au nu zece s'au curățit? Dar aul nouă unde sunt?

18. Nu s'au aflat să se întoarea, să dea slavă lui Dumnezeu, fara numai acesta, care-i de nean strein?

19. Şi isa zis lul: Scoalăste şi mergi; credința ta tesa mâniul

20. Şi fiind intrebat de farisel, când va veni împărăția lui Dumnezeu, a răspuns lor zicând; nu va veni împărăția lui Dumnezeu pe văzute.

21. Nici nu vor zice: iată alcl sau iată acolo! Fiindcă, iată, une părăția lui Dumnezeu inlăuntul vostru este.

22. Apoi a zis către ucenici: Veni-vor zile, când veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului și nu veți vedea.

17, 22

23. Atunci vă vor spune vouă: lat-o aici sau lat-o acolo, dar să nu mergeți, nici să-i urmați.

24. Că precum fulgerul care fulgeră dintr'o parte de sub cer, luminează toată partea de sub cer, așa va fi și cu Fiul Omului, în ziua lui.

25. Dar intài trebue să pătimească multe și să fie lepădat de neamul acesta.

26. Aşa va fi şi în zilele Fiului Omului, precum a fost în zilele lui Noe:

27. Mâncau, beau, se însurau și se măritau, până în ziua în care a întrat Noe în corabie și a venit potopul și i-a pierdut pe toți.

28. Aşijderea, precum a fost în allele lui Lot: mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau și zideau,

29. Iar în ziua când Lot a îeşît tiin Sodoma, a plouat din cer foc yl pucloasă și i-a pierdut pe toți.

30. Așa va fi în ziua când Fiul Omului se va arăta.

31. În ziua aceea cel ce va fi m acoperiș și lucrurile lui în casă, n nu se pogoare să le la pe ele; vi cel ce va fi în țarină, asemenea să nu se întoarcă înapol.

32. Aduceți-vă aminte de fe-

3. Oricine va căuta să-și mântulască sufletul, pierde-l-va pe el, și cine-l va pierde, acela viu d va păstra.

34. Vä spun, că în noaptea oruca vor fi doi într'un pat unul va lua și altul se va lăsa. 35. Două vor măcina împreună: una se va lua și alta se va lăsa.

36. Dol vor fi în țarină: unul se va lua și altul se va lăsa.

37. Şi grăind au zis lui: Unde (vor fi acestea), Doamne? Iar el a zis ior: Unde va fi hoitul, acolo se vor aduna și vulturii.

18.

Despre rugăciune, Fariseul și Vameșul, "Lăsafi pruncil să vie la mine". Primejdiile avutlei. Iisus își vesteste patimile. Vine decarea orbului din Ierihon.

Si le-a mai spus lor o pildă, că se cade să se roage pururea și să nu se lenevească, zicând:

2. Era intr'o cetate un judecător, care de Dumnezeu nu se temea și de oameni nu se rușina.

 Dar era în cetatea aceea și o văduvă; aceasta venea la dânsul și zicea: izbăvește-mă de părășul meu.

4. O vreme oare care el n'a vrut, dar după aceea a zis întru sine: Deși de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu mă rușinez,

5. Totuși, pentrucă văduva as ceasta îmi fece supărare, o voi izbăvi, ca în sfârșit să nu mă mai supere cu venirile ei.

6. Deci a zis Domnul: Auziți ce spune judecătorul nedrept?

7. Dar oare Dumnezeu nu va face izbăvire aleştlor săt, carl strigă către dânsul ziua și noaptea, deși indelung îi rabdă pe dânșii?

8. Zic vouă, că va face lor izbăvire încurând. Dar cànd va veni Fiul Omului, afla-va el oare credință pe pământ?

9. Iar unora carl se socoteau că sunt drepți si se uitau de sus la ceilalti, le a spus pilda aceasta:

13. Doi oameni s'au suit în bis serică, să se roage: unul fariseu si celalalt vames.

11. Fariseul stand, se ruga intru sine aşa: Dumnezeule, multumes. custi că nu sunt ca ceilalți oas meni: răpitori, nedrepți, preacurvari, sau ca și vameșul acesta.

12. Postesc de două ori pe săp. tămână, dau zeclulală din toate

câte câstig.

13. Iar vamesul stand departe nu îndrăznia nici ochii săi să-i ridice la cer, ci isi bătea pieptul zicand: Dumnezeule, milostiv fil mie, păcătosului?

14. Zic vouă, că acesta s'a pos gorit mai indreptat la casa sa, decăt acela; căci tot cel ce se inalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smereste se va inalta.

15. Și aduceau la el și pruncii ca să se atingă de dânsul; iar ucenicii văzând, leau certat pe ei.

16. Iisus însă chemandu-i pe ei la sine, le-a zis: Lăsați pruncii să vie la mine și nuel opriți, că a unora ca acestia este impărăția lui Dumnezeu.

17. Adevăr zic vouă: Cel ce nu va primi impărăția lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra întrânsa.

18. Atunci lea intrebat pe el un dregător zicând: Invățătorule bune, ce voi face ca să moștes nesc viata vesnică?

18. 15-17; Mat. 19, 13-15; Marcu 10, 13 16

15 30: Mat. 19, 16-29; Marcu 10, 17—30.

19. Iar Iisus i a zis iui: Ce mă numesti bun? Nimeni nu este bun fără numai unul Dumnezeu.

20. Stil poruncile: să nu preas curvesti, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, cinsteste pe tatal tău și pe muma ta.

21. El însă a zis: Acestea toate le am păzit din tinerețele mele.

22. Iar lisus auzind acestea, wa zis lui: Incă una iți mai lipsește: Vinde toate cate ai si le imparte săracilor si vei avea comoară în cer, și vino după mine.

23. Iar el, auzind acestea, s'a intristat, că era bogat foarte.

24. Si văzându*î lisus că s'a întristat, a zis: Cât de anevoe vor intra in impărăția lui Dumnezeu cel ce au avutli?

25. Că e mai lesne să treacă o cămilă prin urechile acului, decar să intre bogatul în împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar cet ce au auzit (acesteal au zis: Atunci cine poate să vi mantulască?

27. Răspuns-a lisus: Cele ce iui sunt cu putință la oameni, suut cu putință la Dumnezeu.

28. Atunci a zis Petru: lata. not am lasat toate ale noastre pl am venit după tine.

29. Iar el a zis lor: Adevai graesc voua, ca nu este nin.cm care să-si fi lăsat casă, sau părmți. sau frați, sau femee, sau fii pentro impărăția lui Dumnezeu,

30. Şi să nu ia cu mult mal mult în veacul de acum, lar ou veacul ce va să fle, vlață veșni a

20; leg. 20, 12-16.

31. Şi luând cu sine pe cei doisprezece, a zis cătră dânști: lată ne suim in Ierusalim, si se vor implini toate cele scrise prin protoci pentru Fiul Omului.

18. 31

52. Că va fi dat pe mâna păr gandor și va fi batjocorit și va fi ocărit și va fi scuipat.

33. \$1 batandust il vor omori pe el; dar a trela zi va invia.

34. Et însă n'au ințeles nimic din acestea, și cuvintele acestea erau ascunse pentru ei, căci nu pricepeau cele ce se graisera lor.

35. lar când s'a apropiat lisus de lerihon, un orb ședea lângă cale, cersind.

36. Și auzind el mulțimea treband, a întrebat: Ce este aceasta?

37. Şi i s'a spus: Trece Ilsus Nazarineanul.

38. Atunci a strigat, zicand: lisuse, fiul lui David, miluește mă?

39. Iar cel ce mergeau inainte il certau ca să tacă. Dar el cu alat mai vārtos striga: Fiul lui David, milueşte-mal

40. Atunci lisus oprindu-se a poruncit săsl aducă la sine; și apropiindu-se de dansul i-a intrehat, zleand:

41. Ce voesti să ți fac? Iar el a zis: Doamne, să văz!

42. Zis-a lisus lui: Vezi! Creillnta ta te-a mantuit.

43. Și orbul a văzut îndată, și a mers după lisus, lăudând pe Dum. nezeu. Si tot poporul care văzuse, preamărea pe Dumnezeu.

11-34: Mat. 20, 17-19; Marcu 10, 32-34,

35-43: Mat. 20, 29-34; Marcu 10, 46 - 52.

Zaheu. Pilda cu talantil. Intrarea în Ierusalim. Itsus plange pentru lerusalim. Lagorarea nano zătorilor din biserica.

19.

Ci intrând (lisus) freces prin les rihon.

2. Şi lată un om, anume Ancheu, care era mai marcle vamesilor si era bogat,

3. Căuta să vază pe lisus chie este, și nu putea de mulțime, ca era mie de stat.

4. Atunci, alergand inainte, sta suit intr'un dud ca să-l vază, ca. l pe acolo avea să treacă.

5. Și dacă a ajuns la focul acela (Itsus), căutand însușt, lea văzut pe dânsul și a zis: Zaliee, grabește de te pogoară, căci astăzi în casa ta mi se cade să flu.

6. Şi Zaheu s'a pogorit degraba și l-a primit pe dansul cu bucurle.

7. Şi văzând aceasta toţi (au m. ceput) a cârti și a zice: A intrat să găzduiască la un om păcătos.

8. Iar Zacheu stånd, a zis către Domnul: lată, jumătate din avuția mea, Doamne, o dau săracilor, și dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Zis-a lui, Iisus: Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteea, pentrucă și acesta fiu al lui Avraam este.

10. Căci Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel plerdut.

11. Și dupăce au ascultat ef acestea, lisus le-a mai spus o pildă, pentrucă era aproape de lerusalim,

19. 11-27: Mat. 25, 14-30.

și for li se părea că încurând va c să se arete împărăția lui Dum. t nezeu.

12. Deci a zis el: Un om oarecare, de neam bun, s'a dus intr'o țară departe să-și la luiși domnie si să se intoarcă.

13. Şi chemând zece slugi ale sale, îesa dat lor zece mine, și lesa zis: Neguțătoriți (cu ele) până mă voi întoarce.

14. Iar cetățenii lui il urau pe el, și au trimis solie după dânsul, zicând: Nu voim pe acesta să domnească peste noi!

15. lar cánd s'a intors el, luân du-si domnia, a poruncit să se cheme la dânsul slugile, cărora le dăduse arginții, ca să afle cine ce a neguțătorit.

16. Si a venit cel dintài, zicànd: Doamne, mina ta a agonisit zece mine.

17. Și i-a zis lui (stăpânul): Bine, slugă bună, pentrucă întru puțin ai fost credincios, vei avea putere peste zece cetăți!

18. A venit apoi al dollea, ziscand: Doamne, mina ta a făcut cinci mine.

19. Şi a zis şi acestula: Să fii si tu peste cinci cetăți!

20. Şi venind al treilea a zls: Doamne, lată mina ta, care am păstrat-o legată în mahramă;

21. Căci m'am temut de tine, pentrucă ești om aspru: iei ce n'ai pus și seceri ce n'ai sămănat.

22. Zis-a lui (stăpânul): Din gura ta te voi judeca, slugă vicieană. Ai știut că sunt om aspru, luànd ce n'am pus și secerând ce n'am sămănat.

23. Dar atunci pentruce n'ai dat argintul meu schimbătorilor,

ca venind eu să-1 fi cerut cu dobândă?

24. Și celor ce erau de față le-a zis: Luați dela el mina și o dați celui ce are zece mine l

25. lară ei au zis lui: Doamne, acela are zece mine.

26. (Ci el le-a răspuns): Vă spun vouă, că tot celui ce are i se va da, iar dela cel ce n'are și ce are se va lua dela dânsul.

27. Iar pe vrășmașii mei, cari n'au voit să domnesc peste dânșii, aduceți-i încoace și tălați-i în fața mea!

28. Și spunând acestea, a mers mai departe, suindu-se în Ierusalim.

29. lar dacă s'a apropiat de Vitiaghe și de Vitania, către muntele ce se cheamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi, zi-când:

30. Mergeți în satul care este înaintea voastră, și întrând în el veți găsi un mânz legat, pe care nimeni din oameni n'a șezut nici odată; desiegați-î pe el și-l aduceți (aici).

31. lar de vă va întreba cineva pentruce îl deslegați, așa să-i spuneți: Domnului îi trebuește.

32. Şi mergând trimişii, au aflai cum li se spusese.

33. Și deslegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către dânșii: Pentruce deslegați mânzul?

34. lar el au răspuns: Domanulul îi trebuește.

35. Și leau adus pe el la lisus, și aruncându-și veșmintele lor pe mânz, au pus pe lisus deasupra lui

36. lar pe cand mergea, (on-

menii) își așterneau veșmintele lor pe cale.

19. 37

37. Și apropiindu-se el de pogorișul Muntelui Măslinilor, toată mulțimea ucenicilor bucurându-se a început a lăuda pe Dumnezeu cu glas mare, pentru toate minunile ce le văzuseră.

38. Și ziceau: Bine este cuvântat Împăratul care vine întru numele Domnului; pace în ceruri si mărire întru cei de sus?

39. Și oarecari farisei din popor au zis către dânsul: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii?

40. Îar el răspunzând a zis lor: Zic vouă, că de vor tăcea aceștia, pletrele vor striga.

41. Și dacă s'a apropiat și a văzut cetatea, a plans de jalea ei,

42. Zicànd: De ai fi cunoscut il tu, măcar în ziua aceasta, a ta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum, ascunse sunt ele ochilor tăi.

43. Că vor veni asupra ta zile, ți vrășmașii tăi vor face șanț împrejurul tău, și te vor împresura ți te vor strămtora din toate partile:

44. Și te vor face una cu păn antul, pe tine și pe feciorii tăi miru tine; și nu vor lăsa întru line platră pe piatră, pentrucă n'ai rumoscut vremea cercetării tale!

45. Și intrând în biserică, a început a scoate pe cei ce vindeau preumpărau întrânsa, zicând for:

46. Scris este: Casa mea este estă de rugăciune, iar voi ați la uteo peșteră de tâlhari.

.t8; Ps. 118, 26.

1, 18: Mat. 21, 12-16; Marcu 11, 19-18; Ioan 2, 13-16; Is 56, 7; Ier.

47. Şi invăța în toate zilele în biserică. Iar arhiereli și cărturarii și bătrânii poporului căutau să-l piarză pe el.

48. Și nu aflau ce să-i facă, pentrucă tot poporul se ținea de el, ascultându-l pe dânsul.

20.

De unde e puterea lui lisus?
Pilda lucrătorilor viel. Intrebarea
despre dajdie și despre învierea
morților. Al cut fiu este Hristos?
Îngâmfarea cărturarilor. Despre
lăcomie.

Intr'una din zilele acelea, pe când lisus învăța poporul în biserică și vestia Evanghelia, au venit arbiereii și cărturarii împreună cu bătrânii,

- 2. Si grăind căire el, au zis: Spune nouă, cu ce putere faci acestea? Sau cine este cel ce ți-a dat ție puterea aceasta?
- 3. Jar el răspunzând, a zis lor: Intreba-vă-voi și eu un cuvânt: Spuneți-mi,
- 4. Botezul lui Ioan a fost din cer, sau dela oament?
- 5. Atuncia el judecară întru sine, zicànd: De vom zice: din cer, ne va zice: pentruce, dar, n'ați crezut lui?
- 6. lar de vom zice: dela oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre, căci este incredințat că Ioan pros roc a fost.
- 7. Deci au răspuns, că nu ştiu de unde a fost.
  - 8. Atunci le a zis lisus lor: Nici

20. 1-8: Mat. 21, 23-27; Marcu 11, 27-33.

^{29-38:} Mat. 21, 1-9, Marcu II, 1-10; Ioan 12, 12-16.

eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

9. Apol a început a spune către popor această pildă. Un om a sădit vie și a dat-o lucrătorilor, și s'a dus departe, pe multă vreme.

10. Si la vremea (culesului) a trimis la lucrători o slugă, ca să-l dea lui din rodul viel; lar lucră: torii, bătându=o, au trimis=o înapoi fără nimic.

11. Atunci a trimis altă slugă; far et au bătutro și pe aceea și batiocorinduso, au trimisso inapoi fără nimic.

12. Si a trimis și pe a treia, dar și pe aceasta rănludu-o au scoseo afară.

13. Atunci a zis stăpânul viei: Ce voi face? Trimite voi pe fiul meu cel iubit. Doar se vor rușina văzându-l pe el.

14. Lucrătorii însă văzându-i. au cugetat întru sine, zicând: Acesta este moștenitorul. Veniți să-l ucidem, ca moștenirea să fle a noastră!

15. Si scotànduel afară din vie, 1-au omorit. Ce le va face deci stăpânul viei?

16. Veni-va si va pierde pe lucrătorii aceștia, și via va da-o altora. lar ei auzind, au răspuns: Doamne, ferește!

17. Cl el căutând spre dânșli, a zis: Atunci ce va să nsemneze scriptura aceasta: Piatra pe care nu au băgateo în seamă ziditorli, aceea a ajuns in capul unghiului?

18. Tot cel ce va cădea peste

1-12, Is. 5, 1.

17: Ps. 118, 22

9-19; Mat. 21, 33 - 46; Marcu 12,

piatra aceasta, se va sfărâma; iar peste care va cădea, il va zdrobl. 19. Iar arhiereii și cărturaril

căutau să pule mâna pe el în ceasul acela; dar s'au temut de norod, căci pricepuseră că pentru dânșii spusese pilda aceasta.

20. Ci pandindusi, au trimes iscoade, cari prefăcându-se a fi drepți, să-l prinză pe el în cuvânt, ca să l dea stăpânirii și puterii dregatorului.

21. Deci il intrebară pe el, zicând-Invățătorule, știm că grăești și în. veți cu dreptate și nu cauți la față, ci într'adevăr calea lui Dumnezeu inveti

22. Cade-se oare să dăm dajdie Chesarului sau nu?

23. lar el pricepand viclesugui lor, a zis către dânșii: Ce mà Ispitiți?

24. Arătati-mi un dinar. Al cui chip și a cui scriptură o are pe el? lar ei răspunzând, au zis: Alu Chesarului.

25. Atunci le-a zis el: Dall inapol, dar, cele ce sunt ale Cliva sarului Chesarului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu

26. St nu leau putut prinde cu vorba în fața poporului. Și minunandu-se de răspunsul lui, au tăent

27. Aproplindu-se apoi unii din saduchel, carl spun că nu est. inviere, leau intrebat pe ei,

28. Zicând: Invătătorule, Molse a scris nouă: De va muri fratele culva, avand femee, şl acesta vo muri fără copii, fratele lui să in pe femeea aceea si să ridice urmași fratelui său.

29. Deci au fost sapte frați; și cel dintăi luându-și femee, a murit fără conit.

30. Și a luat pe femeea aceea al doilea frate, dar si acela a murit lară de copii.

31. Și a luateo pe ea cel de al trellea; și așiderea câteși șapte, ni au murit fără să lase copii.

32. Iar la urmă a murit și femeea.

33. Deci, la inviere, a cărula dintrânsii va fi femeea? Căci căteși papte au avut-o pe ea de femee.

.54. Si răspunzând Ilsus, a zis lor: I'lil veacului acestula se însoară si m' mărită.

35. lar cel ce se invrednicesc a dobândi veacul celălalt și învierea din morti, nu se insoară. nici se mărită:

o. Că nu mai pot muri, ci wunt asemenea ingerilor, si fiind fill invierii, sunt fiii lui Dumnezeu.

W. lar cum că mortil se vor vula, a arătateo și Moise la rug, Mand numeste pe Domnul: Dum. m zeul lui Avraam si Dumnezeul till Isaac și Dumnezeul lui Iacov.

38. Dumnezeu nu este deci ai mortilor, el al villor; căel întru 1 tott sunt vii.

39. Şi răspunzând oarecari din · Arturari, au zisi Invătătorule, bine of gräft.

IN Şi nu mai indrăzneau să-l and intrebe pe el nimic.

41. Atunci a zis către dânsil: um spun (cărturarii) că Hristos at flui lui David?

· h s 3, 2, 6,

42. Când insus David zice in eartea Psalmilor: Zis-a Domnul Dominului meu: sezi deadreapta

43. Până ce voi pune pe vrăsmașii tăi așternut plcloarelor tale.

44. Deci, David if numeste pe el Domn; atunci cum este el flul lui?

45. Si pe când asculta tot pur porul, lisus a zis ucenicilor afil i

46. Păziți-vă de cărturari, căci le place să umble în haine lunul și iubesc inchinăciunile prin târguri și scaunele cele mai de sun in sinagoge și șederile cele dintat la ospete:

47. Ei fură casele văduvelor și cu fățărnicie se roagă îndelung : (de aceea) el vor lua mal multa osandă.

Banll våduvel, Sfårsitul lumit. Pusitirea lerusalimului. A doua penire a lui Hristos.

21.

Ci căutând lisus a văzut pe cel Dogați aruncându-și darurile in vistieria bisericii.

2. Si a văzut și pe o văduvă săracă aruncând acolo doi bănuți,

3. Şi a zist Adevăr zic vouăt această văduvă săracă mai mult à aruncat decât toti.

4. Pentrucă toți aceștia din prisosul lor au dat daruri lui Dume nezeu; aceasta însă, din sărăcia ei a aruncat tot ce avea pentru traiu.

45-47: Mat. 23 1, 5-7, 14: Marcu 12, 38 - 40

. 21. I-4: Marcu 12, 41-44.

^{20-26:} Mat. 22, 15-22, Marcu 1: 13 - 17.

^{27-40:} Mat 22, 23-33. 46: Mat 12, 18-27, 34, A doug Lege 25, 5:

^{11 10} Mat. 22, 41-45; Marcu • 35 - 37 ; Ps. 110, 1.

5. Si unii vorbind despre bise. rică (și spunând) că este împodo. bită cu pietre frumoase și cu podoabe, lesa zis Ilsus:

6. Din cele ce vedeti, vor veni zile când nu va rămânea platră pe piatră care să nu se risipească.

7. Ci l-au intrebat pe el, zicând: Invățătorule, când vor fi acestea? Si care este semnul cand se vor

intàmpla acestea?

8. lar el a zis: Căutați să nu vă amăgiți, că mulți vor veni întru numele meu, zicand că eu sunt și vremea s'a apropiat. Ci să nu mergeți după el.

9. Şi când veți auzi de războaie și de răsmirițe, să nu vă spăimântați, căci acestea trebue să fie întăi, dar sfărșitul nu va fi indată.

10. Apoi a zis lor: Se va scula neam peste neam și împărăție peste impărăție,

11. Si vor fi cutremure mari pe alocurea și foamete și ciume si spaime si semne mari din cer.

12. Dar mai înainte de toate acestea vor pune mâinile pe voi și vă vor prigoni, dânduevă în adunări și în temnițe și ducânduevă inaintea impăraților și a domnilor, pentru numele meu.

13. Dar aceasta se va întâmpla (să fie) vouă spre (bună) mărturie.

14. Puneți dar în inimile voas stre: Nu vă gândiți de mai înainte ce veti răspunde.

15. Că vă vol da eu gură și înțelepciune, căreia nust vor putea grăi nici sta impotrivă toți cel ce se impotrivese vouă.

5-24; Mat. 24, 1-21; Marcu 13, 10: 1s. 19, 2; 2 Cron. 15, 6.

16. Si veti fi vanduți și de părinți și de frați și de rudenii și de prieteni, si vor omori pe unii din vol.

17. Si veți fi urâți de toți pentru numele meu.

18. Dar par din capul vostru nu va pieri.

19. Intru răbdarea voastră veti dobândi sufletele voastre.

20. Iar cand veti vedea lerusalimul incunjurat de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustiirea lui.

21. Atunci cel din Iudeea sa fugă la munți și cei din Ierusa. lim să iasă din el, iar cei de prin sate să nu intre întrânsul.

22. Că zilele acestea sunt ăir răzbunării, ca să se plinească toate cele scrise.

23. Dar val de cele ce vin avea în pântece și de cele cu vor alăpta în zilele acelea! Căul nevola în țară și urgia asupra poporului acestula va fi mare.

24. Si vor cădea de ascuțișul sablei si vor fi dust robi la tonn neamurile, și Ierusalimul va II călcat de păgâni, pânăce se voi implini vremile păgănilor.

25. Si vor fi semne in soare ; in lună și în stele, far neamurile pământului nedumerite vor fi enprinse de frică, de vuetul măril d al valurilor.

26. Oamenii vor fi gata să montă de groaza așteptării celor ce vui să vie asupra lumii, căci tărule cerului se vor clăti.

27. Atunci vor vedea pe int

24: Dan. 8, 10, 9, 26, 12, 7, 25--28 Mai, 24, 29-30, Miscon 13, 24 26.

27 Dan. 7 13

≡ 130 m

Omului venind pe nori cu putere m cu slavă multă.

28. Deci, când acestea vor începe a se săvârși, căutați în sus și vă ridicați capetele, căci se apropie răscumpărarea voastră.

29. Apoi lesa spus lor o pildă: Ultați-vă la smochin și la orice copac.

30. Cánd vedetl că infrunzesc, din voi inșivă știți că de acum aproape este vara.

31. Asa si voi, cand veti vedea făcându-se acestea, să știți că aproape este împărăția lui Dum., era din numărul celor doispreze l nezeu.

 Adevăr grăesc vouă, că nu Va trece neamul acesta, până când nu vor fl toate acestea.

33. Cerul și pământul vor trece, lor cuvintele mele nu vor trece.

34. Ci luati aminte de voi in-Ava, ca să nu se îngreuleze inimile voastre cu sațiul mâncării și u betia si cu grijile lumii, și ziua r eca să vie asupra voastră fără le veste.

35. Căci ca o cursă va veni n te toti cei ce vietuesc pe fața , unantului intreg.

o. Priveghiati, dar, in toată o mea, rugandu vă ca să vă îndniciti a scăpa de toate cele vor sä fle si a sta inaintea Dalut Omulut.

Si ziua lisus invăța în bi-· lea, lar noaptea ieşind petrecea onuntele ce se chlamă al Mas-

Si tot poporul venea la danil in hiserică, desdedimineață, en nasi asculte pe el.

1 11; Mat. 24, 32-35; Marcu

- 131 -

3.5 11

Vinderea lui lisus. Cina cea de taină. Gâlceapa pentru intact de Rugăciunea lui Iisus, Prinderen și ducerea lui la arhieren Lepădarea lui Peiru.

Ci se apropia praznicul Azimelur. care se chiamă Paștile.

2. Iar arhiereji și cărtururii caux tau cum lear (putea) plerde ju vl. dar se temeau de popor.

3. Atunci satana a intrat in luda ce se chema Iscarloteanul, care

4. Si mergând, a grălt cu .... hiereii și cu căpeteniile, cum nad vánză lor.

5. Acestia s'au bucurat si s'au tocmit eu dânsul săd dea lant.

6. Iar el s'a invoit si canta vreme cu prilej ca să-i vânză pu el lor, fără (să afle) poporul.

7. A ventt deci ziua Azimelor, intru care se cădea să se jerifească (mielul) de Pastl.

8. Şi a trimis pe Petru şi pe Ioan, zicand: Mergeți de gătiți-ne Pastile, ca să mâncăm.

9. Iar el au zis luis Unde voesti să gătim?

10. Răspuns-a lor: lată, intrând voi în cetate, vă va intâmpina un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul în cesa unde va intra,

11. Şi ziceti stăpânulul caseti Invățătorul te întreabă: unde este

22. 1-2: Mat. 26, 1-5; Mercii 14, 1-2.

3-6: Mat. 26, 14-16; Marcu 14, 10-11; loan 13, 2, 27.

7-23: Mat. 26, 17 29; Marcu 14.

LUCA.

22, 36

sălașul întru care să mănânc Pastile, cu ucenicii mei?

12. Şi el vă va arăta vouă un foisor mare asternut; acolo să gătiți.

13. Si ducandu-se, au aflat precum le spusese lor, si au gătit | Ci cel ce este mai mare între vol Pastile.

14. Iar dacă a sosit ceasul, s'a asezat la masă, și cei doisprezece

apostoli impreună cu el.

22. 12

15. Si a zis către el Cu dor am dorit să mănânc aceste Paști impreună cu vol, mai inainte de patima mea.

16. Că zic vouă: De acum nu voi mai mânca din acestea, până cand nu se vor plini intru impă-

rătia lui Dumnezeu.

17. Si luand paharul, multamind a zis: Luați acesta și l impărțiți intre voi.

18. Că zic vouăi Nu voi mai bea de acum din rodul viței, până cand nu va veni impărăția lui Dumnezeu.

19. Si luând pâinea, multămind, a frant și a dat lor, zicand: Acesta este trupul meu, care se dă pentru voi; faceți aceasta întru pomenirea mea.

20. Asilderea și paharul, după ce au cinat, zlcánd: Acest pahar este legea cea nouă, întru sângele meu, care pentru vol se varsă.

21. Dar, iată mana vanzătoru-Tul meu este cue mine la masă.

22. Ci Fiul Omului merge, precum este randuit; dar vai omului acelula, prin care se vinde!

23. Atunci el au inceput a se intreba unui pe altul, care ar fi dintre el cel ce va să facă aceasta?

24. Şi s'a făcut între el şi gălceavă, care din ei s'ar părea a fl mal mare.

25. Iar el a zís lor: Impărații păgânilor îl stăpânesc pe el 🚮 cei ce i stăpânesc pe dânșii făcă. torii lor de bine se chiamă.

26. Dar la vol să nu fie așa să fie ca cel mai mic; și cel ce este stăpânitor (să fie) ca cel ce sluieste.

27. Căci cine este mai marc. cel ce sade la masă, sau cel re slujeste? Au nu cel ce sade la masă? Ci eu sunt in mijlocul vostru ca cel ce slujeste.

28. Iar voi suntett cei cari all rămas cu mine intru ispitele mel-

29. Si eu vă rânduesc voul impărătie, precum mi-a rânduu mie Tatal meu,

30. Ca să mâncați și să beți lu masa mea, intru impărăția mea, și să ședeți pe scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israil.

31. Apoi a zis Domnul: Simone Simone, fată satana v'a cerui pi voi, ca să vă cearnă ca graul

32. Eu însă m'am rugat pentre tine, ca să nu piară credința la Si tu, oarecând întorcându-te, lin tăreste pre frațif tăi.

33. Iar el a zis lui: Doanne cu tine sunt gata să merg și u temniță și la moarte.

34. Răspuns•a lisus lui: Tiret zic, Petre: nu va cânta astăzi cosul mai înaînte de a te lepade de mine de trel orl, (spunand) 14 nu mă ștli pe mine.

35. Apol i-a intrebat pe it Când v'am trimis pe voi faid the

25-26: Mat 20, 25-27, Man

31-34: Mat. 26, 31-35; Mao 14, 27-31; Ioan 13, 36-38.

pungă și fără de traistă și fără de încăițăminte, avut-ați oare lipsă de ceva? Răspunssau el: De nimic.

36. Zisaa, drept aceea, lor: Acum insa cel ce are pungă, să o la, asijderea și traista; tar cel ce n'are sable, săsi vânză haina sa și săsi rumpere.

37. Că zic vouă, că trebue să se plinească întru mine și scriptura, rare zice: Si cu cei fărădelege s'a socotit; pentrucă cele (rândulte mie) se săvârșesc acum.

38. lar el au zis: Doamne, lată alel două săbii! Răspuns a el lor: Ajunge!

39. Şi ieşind s'a suit, după obidelu, in Muntele Maslinilor, si ucenicii lui au mers după dânsul. 1 40. lar dacă au sosit la locul oresta, a zis lor: Rugati-vă, ca să uu intrați în îspită.

41. Şi el s'a depărtat dela dânșii 🔐 la o aruncătură de platră, și

menunchind se ruga, 42. Zicând: Părinte, de voești,

11 treacă paharul acesta dela mine; lost nu voia mea, ci a ta să se List A.

43. Atunci i s'a arătat lui un noger din cer, intărindusi pe el.

44. Si fiind întru nevoință, mai " deadinsul se ruga; și se făcuse audoarea lui ca picăturile de sânge ul cad pe pământ.

I. Si sculandu-se dela rugăhine, a venit la ucenici și l-a alal pe el dormind de intristare.

16. Si le-a zis lor: Ce dormiti? unithvä si vä rugati, ca sa nu cotrați în ispită.

Js. 53, 12.

10 16 Mat 26, 30, 36 46; Marcu 1 % 12 42.

47. Ci încă pe când grăla el, lată mulțime (de oameni), lar cel ce se chema luda, unul din cel dolsprezece, mergea in fruntea lor; si s'a apropiat de lisus, ca sal sarute

48. Iar lisus a zis lui, ludo, cu sărutare vinzi pe Fiul Omului?

49. lar cei de pe langa el, vazând ce era să se'ntâmple, l-au zis lui: Doamne, lovi-levom cu sabia?

50. Si unul dintransii a lovit pe sluga arhiereului și i-a tălat lui urechea cea dreaptă.

51. Iar lisus răspunzând, a zis: Lăsați, până aici? Si atingandume de urechea lui, l-a vindecat pe el.

52. Apoi a zis celor ce veniseră asupra lui, arhiereilor si că. peteniilor bisericii și bătrânilor: Ca la un tâlhar ati fesit cu săbii şi cu fuşti!

53. In toate zilele am fost cu voi în biserică și nu v'ați ridicat mâinile asupra mea; dar ceasul acesta este (ceasul) vostru si stăs panirea intunerecului,

54. Si prinzandu l pe el, l-au adus și leau băgat în casa arhiereulul. lar Petru mergea de departe după dânsul,

55. Si făcând ei foc în mijocul curții, au șezut imprejurul (foliului) și a sezut și Petru împreună de Li

56. Şi văzându-l o slujnică statu în lumina focului și privindu-l pe el, a zis: Si acesta era cu dansul,

57. Dar el s'a lepădat de dans sul, zicând: Femee, nu-l stiu pe el?

47-53: Mat. 26, 47-56; Marcu 14, 43-49, Ioan 18, 2-11.

54-62: Mat. 26, 57. 58. 69-75; Marcu 14, 53. 54. 66-72; Joan 18, 12-18. 25-27.

58. Şi peste puţin văzându-i altul, a zis: Şi tu eşti dintre el. lar Petru a zis: Omule, nu sunt!

59. Trecând apoi ca un ceas, altul întărea, zicând: Adevăr, și acesta a fost cu el, căci și el este Galilean.

60. Dar Petru a zis: Omule, nu stiu ce spuil Și îndată, încă pe când grăia el, a cântat cocoșul.

61. Atunci intorcàndu-se Domnul, s'a uitat la Petru; și și-a adus aminte Petru de cuvântul Domnulul, cum îl zisese, că- mai înainte de a cânta cocoșul, de trel ori te vel lepăda de mine.

62. Şi ieşind afară Petru, a plans

cu amar.

22. 58

63. lar oamenii cari păzeau pe lisus, îl batjocoreau și îl băteau.

64. Și acoperindu-l pe el, il loveau peste obraz și-l intrebau pe el, zicând: Prorocește, cine este cel ce te-a lovit?

65. Şi hulindu-l, alte multe spu-

neau impotriva lul.

66. Iar dacă s'a făcut zluă, s'au adunat bătrânli poporului și arbiereli și cărturarii și loau dus pe el în soborul lor, zicând:

67. Spune nouă de esti tu Heistosul? Răspuns a el lor: De vol pune vouă, nu veți crede;

6. Şi de vă voi întreba, (dece mi în prins) nu mi veți răspunde, nici mă veți slobozi.

69. Ci de acum Fiul Omului va sedea deadreapta puterii lui Dumo nezeu.

70. Zis-au el toti: Așadar tu ești

63-65: Mat. 26, 67-68; Marcu 14, 55-64.

66-71: Mat. 26, 59-66; Marcu 14, 55-64.

69; Dan. 7, 13; Ps. 110, 1.

Fiul lui Dumnezeu? lar el a zis către el Voi ziceți, că eu sunt.

71. Atunci au zis et: Ce mărturie ne mai trebue, când noi insine am auzit din gura lui?

23.

Ilsus inaintea lui Pilat și a lui Irod. Răstignirea, moartea și îngroparea lui Ilsus.

Si sculându-se toată mulțimen lor, 1-a dus pe el la Pilat.

2. Si au inceput a l pari, zicande Pe acesta lam aflat răsvrățind neamul nostru și oprind a da data die Chesarului, spunând că el este Hristos impăratul.

3. lar l'ilat lea întrebat pe el zicând: Esti tu impăratul ludeie lor? lar el răspunzand, a zis lui

Tu zici.

4. Atunci Pilat a zis către athierei și către mulțime: Nici n vină nu aflu în omul acesta.

5. lar el stărulau, zicând că întărâtă poporul, învățând prin toală ludeca, începând din Gailleca până alci.

6. Auzind Pilat de Galileea, a intrebat dacă omul este Galileeau

7. Și înțelegând că e din țime tul lui Irod, 1-a trimis pe el la Irod, care încă era în Ierusalin în zilele acelea.

8. lar Irod văzând pe lisus, de bucurat foarte; că de multă vrein dorea săd vază, pentrucă multa auzise de el, și nădăjdula and vază făcând vreo minune.

vinte multe, dar lisus nu isa idopuns lui nimic.

23. 1-25. Mat. 27. 2. 11 H. Marcu, 15. 1-20. Toan 18. 29 10. it

10. Iar arhiereii și cărturarii crau de față, pârându-l pe el cu tot dinadinsul.

11. Atunci Irod impreună cu ostuști săi, ca să l batjocorească și sa și răză de el, la imbrăcat în tr'un veșmânt luminat și la tria mis iarăși la Pilat.

12. Şi in ziua aceea Irod şi Pilat vau făcut prieteni unul cu altul; tac' mai înainte erau învrăjbiți intre dânsii.

13. Iar Pilat chemand pe are derei și pe căpetenii și poporul,

14. À zis către el: Mi-ați adus pe omul acesta ca pe cel ce răze vratește poporul; și iată, leam întrebat înaintea voastră și n'am allat în omul acesta nici o vină din cele cu careel părâți pe el;

15. Ba nici Irod (n'a aflat), căci ul lea trimis înapoi pe el; fată, dar, et nici un lucru vrednic de moarte n'a făcut.

16. Deci, il voi pedepsi și l voi slohozi pe el.

17. Ci trebuia să le slobozească for de praznic un vinovat.

18. Dar toată mulțimea a strigat, di and: last pe acesta și ne slos b vește nouă pe Varava!

(9). Acesta fusese aruncat în la mulță pentru o zarvă ce se fă: 1 ne în cetate și pentru omor.

20. Și Pilat a grăit iarăși către

1. Dar ei strigau zicând: Răsa Dum șteal, răstigneșteal pe ell

. Atunci el a trela oară a zis satre el: Dar ce rău a făcut a reda? Nici o vină de moarte a un aflat intru el; deci, pedepudud pe el, il voi slobozi.

🤒 Dar et stărulau cu gura

mare, cerând să se răstignească. Și glasurile lor au biruit.

24. Deci Pilat a botărit va se

facă după cererea for.

25. Și le-a slobozit loi pe cel aruncat în temniță pentru zorva și omor, pe care il cereau ele loi pe lisus l-a dat precum le-a font voia.

26. lar pe cànd il duceau, prinzand pe un oarecare Simon (hisrineanul care venia dela càmp, isau pus crucea in spate, ca sà o ducă după Iisus,

27. Și mergea după el mulține multă de popor și de femei, cari plangeau și se tânguiau pentru

dansul.

28. Iar lisus intorcându-se către ele, a zis: Fiice ale lerusalimului, nu mă plângeți pe mine, ci vă plângeți pe voi și pe fiii voșiri.

29. Căci lată vin zile, în care se va zice: Fericite sunt cele sterpe și pântecele care n'au născut și sânli cari n'au alăptat!

30. Atunci vor incepe a spune munților: Cădeți peste noi; și dealurilor: acoperiți-ne pe noi.

31. Căci dacă se fac acestea cu pomul cel verde, ce va fi atunci cu cel uscat?

32. Și duceau împreună cu el și alți doi făcători de rele, ca să l plarză.

33. lar dacă au ajuns la locul ce se chiamă al Căpățânii, acolo leau răstignit pe el și pe făcătorii de rele, unul deadreapta și altul deastânga.

34. Ci lisus zicea: Părinte, lare

30 · Osia 10, 8.

33 - 49 * Mat 21, 33-56; Mircu 15, 22 41; Ioan 19, 17-30.

34: Is. 53, 12; Ps. 22, 19.

LUCA

tă-le lor, că nu știu ce fac. Și aruncând sorți au împărțit halnele lui.

35. Ci poporul sta și privea. Și căpeteniile împreună cu el își băteau joc de dânsul, zicând: Pe alții a mântuit; mântulască se și pe sine, de este el Hristosui, alesul lui Dumnezeu!

36. Şi îşi făceau râs de dânsul; şi ostaşii apropiindu-se, i-au adus lui otet,

37. Și i au zis: De ești tu îm păratul Iudeilor, mântuește te pe tine însuți!

38. Iar deasupra lui (pe cruce) era scris cu slove elinești și latia nești și evreești. Acesta este îmapăratul ludeilor.

39. lar unul din talharii cel răstigniți îl hulea pe dânsul, zicând: De ești tu Hristosul, mântuește-te pe tine și pe noi!

40. Dar celait răspunzând lea certat pe el, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că în aceeaș osândă ești?

41. Ci noi (suferim) după dreptate, căci luăm cele vrednice după faptele noastre; acesta însă nici un rău n'a făcut.

42. Apoi a zis lui Iisus: Pomes neștesmă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Iar lisus a zis lui: Adevăr zic ție; astăzi împreună cu mîne vel fi în raiu.

44. Și era ca la al saselea ceas și întuneric s'a făcut peste tot păr mântul, până la al nouălea ceas.

45. Și s'a întunecat soarele și s'a rupt catapeteasma bisericii prin mijloc.

46. Atunci lisus strigand cu glas mare, a zis: Părinte, în mâis nile tale încredințez duhul meu; și zicând acestea și a dat duhul.

47. Iar sutașul văzând ceeace se făcuse, a mărit pe Dumnezeu, zicând: Cu adevărat omul acesta drept a fost!

48. Și tot poporul care se adunase la această priveliste, văzând cele ce se făcuseră, s'a întors acasă bătându-si piepturile.

49. Iar toți cunoscuții lui și femeile cari veniseră după el din Galileea, stăteau departe privind acestea.

50. Şi lata un bărbat, anume Iosif, sfetnic ffind şi om bun şi drept.

51. Acesta era din Arimateea, cetate a ludeilor, și nu se însoțise la sfatul și fapta lot, căci și cl astepta împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui lisus,

53. Şi pogorându-l pe el (depuruce), l-a înfășurat în giulgiu şi l-a pus într'un mormânt săpat in platră, întru care nu fusese pur niciodată nimeni.

54. Şi era zi de Vineri şi 🗝 lumina spre Sambătă.

55. Iar femeile cari veniseră cu dânsul din Galileea, mergând după el au văzut mormântul și cum m așezase (în el) trupul lui lisus.

56. Şi intorcându-se, au pugătit miresme şi miruri; iar Sambătă s'au odihnit, după poruma (legii).

46. Ps. 31, 6. 50-56: Mat. 27, 57 61, Marrie 15, 42-47, loan 19, 38-42. 24.

24. 1

Indierea Domnului. Spre Emaus. Hristos se arată tuturor Aposs tolilor. Inălfarea la cer.

lar in ziua cea dintăi a săptăs mânii, foarte de dimineață, au venit la mormânt, aducând mistesmele ce pregățiseră.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pe mormant.

3. Ci intrând, n'au affat trupul Domnului Iisus.

4. Dar pe când se mirau ele de aceasta, lată că doi bărbați au stătut înaintea lor în veşminte atrălucitoare.

5. Şi înfricoşindu-se ele şi plevându-şi fețele la pământ, au zis tl către dânsele: Ce căuțați pe trel viu printre cei morți?

6. Nu este alci, ci s'a sculat, Aduceți-vă aminte cum v'a grăit vouă, încă flind în Galileea.

7. Zicànd, că Fiul Omului treluie să se dea în mâinile oameullor păcătoși și să se răstignească, luf a treia zi să învieze.

6. Atunci ele și-au adus aminte

9. \$1 intorcându-se dela mormant, au spus acestea toate celor morezece și tuturor celorialți.

10. lar cele ce au spus acestea dire apostoli erau: Maria Maga dina si Ioana si Maria lui lacov l celelalte impreună cu dânsele.

11. Ci spusele acestea li se păr 11 di (ucenicilor) ca niște povești 11 mi lerau dat lor nicio crezare.

12. Petru însă sculându-se, a dergat la mormant, și piecân-

11 1-12: Mai. 28, 1 8; Marcu 1 8; loan 20, 1-13.

du-se, a văzut giulgiurile singure zăcând; și s'a dus de acolo, mirându-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Și iată, în aceeaș zi doi dintre ei mergeau la un sat, al cărui nume era Emaus și care era departe de Ierusalim ca la șasezeci de stadii.

14. Și aceștia vorbeau între el despre toate cele ce se întâm-plaseră.

15. Ci pe când vorbeau și se întrebau, însuși lisus s'a apropiat de ei și a mers împreună cu dânșii.

 Dar ochii lor se tineau ce să nu-l cunoască pe el,

17. Atunci a zis lisus către dânșii: Ce sunt cuvintele acestea cu care vă întrebați între voi meragând, și (dece) sunteți triști?

18. Și răspunzând unul, care se numea Cleopa, a zis către el Oare tu singur ești strein în les rusalim, de nu știi cele ce s'au petrecut întru el, în zilele acestea?

19. Şi el i-a intrebat: Care? lar ei au răspuns: Cele despre lisus Nazarineanul, care era băr-bat proroc, puternic în faptă și în cuvânt, înaintea lui Dumnezeu și a tot poporul,

20. Cum lau dat pe el arhiereli și căpetențile noastre să-l osăn-dească la moarte și l-au răstignit pe el.

21. Iar noi nădăjduiam că el este cel ce va să izbăvească pe Israil, și iată, astăzi este a treia zi de când s'au petrecut acestea.

22. Ba ne-au spăimântat și niște femei dintr'ale noastre cari au fost desdedimineață la mormânt,

. 13-35: Marcu 16, 12 13.

23. Și neaflând trupul lui, s'au intors și au spus că li s'ar fi ar rătat și niște îngeri, cari spun că el este viu.

24. Iar unii din noi s'au dus la mormant și au aflat precum zises seră femeile, dar pe lisus nu leau văzut.

25. Atunci a zis el către dânșii:
O, pepricepuților și zăbavnici cu
inima a crede toate câte au grăii
prorocil!

26. Nu trebula oare, ca Hristos să pătimească acestea și să între

intru mărirea sa?

27. Și începând dela Moise și dela toți prorocii, le a tâlcult lor din toate scripturile cele ce erau despre el.

28. Și s'au apropiat de satul la care mergeau, iar el se făcea că

merge mai departe.

- 29. Dar el l-au indemnat pe el, zlcànd: Rămâi cu noi, căci ziua s'a plecat și către seară este. Și a intrat ca să rămâie cu dânșii.
- 30. lar dacă a șezut la masă impreună cu el, a luat pâinea și binecuvântând și frângând a dat lor.
- 31. Atunci il s'au deschis ochii și l-au cunoscut pe el; dar el s'a făcut nevăzut de dânșii.
- 32. Și au zis unul către altul: Au nu era inima noastră aprinsă întru noi, când ne grăia pe cale și când ne tâlcula scripturile?
- 33. Și sculându-se în ceasul acela s'au intors la Ierusalim și au aflat adunați pe cel unsprezece și pe cel ce erau împreună cu dânșii,
- 34. Cari ziceau că Domnul s'a sculat cu adevărat și s'a arătat lui Simon.

35. Și el au povestit cele ce se petrecuseră pe cale și cum 1-au cunoscut pe el întru frâgerea pâinii.

36. Şi grăind el acestea, însuși lisus a stătut în mijlocul lor și a zis: Pace vouă!

37. Iar el, spăimântați și tulburați fiind, li se părea că văd duh.

38. Iară el a zis lor: Ce sunteți tulburați? Și pentruce se suie a semenea gânduri în inimile voa stre?

- 39. Vedeți măinile și picioarele mele, că eu însumi sunt; pipăisți-mă și vedeți că duhul nu are carne și oase, precum mă vedeți pe mine având.
- 40. Şi zicând acestea, le a ară tat lor mâinile și picioarele.
- 41. Și ei încă tot necrezand de bucurie și de mirare, le a zis loi Aveți ceva de mâncare aici?
- 42. lar et au dat lui o bucata de pește fript și dintr'un fagui de miere.
  - 43. Și luând a mâncat în fața loi
- 44. Apol a grăit către dânșii Acestea sunt cuvintele care leani grăit către voi, încă pe când erani cu voi, că trebue să se plinease a toate cele scrise despre mine in legea lui Moise și în proroci și în Psalmi.
- 45. Atunci le a deschis minten lor, ca să înțeleagă scripturile.
- 46. Și a zis lor: Așa este secia și așa trebula să pătimească i li lie tos și a trela zi să învieze din morti.

36-49: Marcu 16, 14-18; Jone 20, 19-23.

- 47. Şi să se propovedulască întru numele lui pocăința și leratarea păcatelor la toate neamuarile, începând dela Ierusalim.
- 48. lară voi sunteți mărturii acestora.
- 49. Și iată, eu trimit făgăduința Tatălui meu peste voi. Ci voi să pedeți în cetatea lerusalimului, până ce vă veți îmbrăca de sus, cu putere.

50. Apoi i a scos afară, până în Vitania, și ridicându-si mâinile

sale, i-a binecuvântat pe danyit.

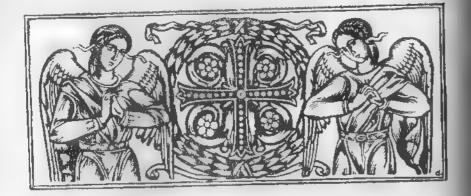
51. Şi binecuvântându-i, a prins a se depărta de dânșii și a » înălța la cer.

52. lar ei închinându-se lui, s'ou întors la Ierusalim cu hucurte mare.

53. Şi erau pururea in biserică, lăudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.

50-53: Marcu 16, 19.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

IOAN

1.

Dumnezeu Cupântul. Mărturia lui Ioan. Chemarea lui Andrei, Petru, Filip și Natanail.

- La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.
- 2. Acesta era întru început la Dumnezeu.
- Toate printrânsul s'au făcut și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.
- Intru el era viață şl viața era lumina oamenilor.
- 5. Și lumina întru întunerec lus minează, și întunerecul pe dânsa nu o a cuprins.
- 6. Fost-a om trimis dela Dumnezeu, iar numele lui: Ioan.
- Acesta a venit spre mărtus rie, ca să mărturisească de lus mină, ca toți să crează printrânsul.

8. Nu era aceia lumina, ci ga să mărturisească de lumină.

9. Era lumina cea adevărată, care venind în lume luminează pe tot omui.

10. În lume era, și lumea printrânsul s'a făcut, dar lumea nu lea cunoscut pe dânsul.

11. Întru ale sale a venit, şi ai săi nu leau primit pe dânsul.

12. lar celor ce leau primit pe dânsul și cred întru numele îui, leea dat putere să se facă fii ai lui Dumnezeu.

13. Aceștia nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din polla bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au

14. Şi Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi și an văzut mărirea lui, mărire ca a unula născut din Tatăl, plin de dar și de adevăr.

15. Ioan mărturisea despre il și

striga, zicând: Acesta era despre care am zis, că cel ce vine după mine a ajuns inaintea mea, pens trucă înainte de mine a fost.

16. Şi din plinătatea lui toți am

luat, si dar peste dar.

17. Căci legea prin Moise s'a dat, iară darul și adevărul au venit prin lisus Hristos.

18. Pe Dumnezeu nu l-a văzut nimeni, niciodată; Fiul cel unul născut, care este în sânul Tatălui, acela a mărturisit.

19. Şi aceasta este mărturia lui loan, când au trimis ludeii din lerusalim preoți și leviți ca să-l întrebe pe dânsul: Tu cine ești?

20. Şi a mărturisit şi n'a tăgădult şi a mărturisit că: Nu sunt cu Hristosul.

21. Şi l-au întrebat (iarăşi): Ce dor? Îlie eşti tu? Şi a zis: Nu nunt! Prorocul eşti tu? Şi a răs-

22. Atunci i-au zis lui: Cine uști? Ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pe noi. Ce spui tu insuti despre tine?

23. Răspuns-a Ioan: Eu sunt µlasul celui celui ce strigă în pusile: Gătiți calea Domnului, prerum a zis Isaia prorocul.

24. lar trimişli erau dintre fa-

risei.

25. Apoi leau întrebat pe el și leau zis: Atunci pentruce botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind: liu botez cu apă; dar în mijlocul vostru stă (cineva), pe care voi nu-l suti.

27. Acela este cel ce vine după

1. 23: 1s. 40, 3.

mine, care a ajuns să fie indinten mea și căruia nu sunt vrednic să-i desleg cureaua incălțămintei lui.

28. Acestea se petreceau in Vitavara, de ceea parte de lordan, unde boteza Ioan.

29. A doua zi vede loan pe lisus venind către dânsul și zice ; lată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!

30. Acesta este despre care am zis că: Vine după mine un om, care a ajuns să fie inaintea mun, pentrucă inainte de mine a fost.

31. Și eu nu leam știut pe elici, ca să se arete lui Israil, pentru aceasta am venit eu care botez cu apă.

32. Şi a mărturisit Ioan, zicând i Văzuteam Duhul pogorânduese din cer ca un porumb și rămâind peste dânsul.

33. Și eu nu leam știut pe elici cel ce m'a trimis pe mine să botez cu apă, acela miea spus: Peste care vei vedea Duhul por gorânduese și rămâind deasupra lui, acela este cel ce botează cu Duh Sfânt.

34. Iar eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dum-

nezeu.

35. A doua zi iarăși sta loan cu doi din ucenicii săi;

36. Și văzând pe Iisus care trecea (pe acolo), zise: Iată Mielui lui Dumnezeu!

37. Și l-au auzit pe el cei doi ucenici grăind, și au mers după lisus.

38. Iar dacă s'a întors lisus și i-a văzut mergand după dânsul, a zis lor: 2, 9

2. 10

39. Ce căutați? Iară ei au zis lut: Ravvi! - ce se tâlcuește: Invățătorule - unde locuești?

1. 39

40. Răspuns-a lisus: Veniți și vedeți. (Și el) s'au dus și au văzut unde locuește, și au rămas la el în ziua aceea; și era ca la al ze-celea ceas.

41. Iar unul din cel doi cari auziseră dela Ioan (despre lisus) și merseseră după dânsul era Andrei, fratele lui Simon Petru.

42. Acesta a aflat mai intai pe Simon, fratele său, și i-a zis: Am aflat pe Mesia - ce se tâlcuește: Hristos!

43. Și 1-a adus pe el la lisus. Și căutând la el lisus, a zis: Tu ești fiul lui Iona; tu te vei chema Chifa - ce se tâlcuește: Petru.

44. Iar a doua zi, Iisus a voit să meargă în Galileea, și a afiat pe Filip; și i-a zis lui: Vino după mine?

45. Şi Filip era din Vitsaida, din orașul lui Andrei și al lui Petru.

46. Iar Filip a aflat pe Natanail și i-a zis lui: Am aflat pe acela despre care a scris Moise in lege și prorocii, pe lisus, fiul lui losif din Nazaret!

47. Ci Natanail a zis lui: Din Nazaret poate fi ceva bun? Zis-a

Filip lui: Vino şi vezi!

48. Și dacă a văzut lisus pe Natanail venind către dânsul, a zis despre el: lată cu adevărat Israilitean intru care nu este vicleșug!

49. Zis a Natanail către el: De unde mă cunoști? Şi răspunzând lisus i a zis lui: Mai înainte, până a nu te chema pe tine Filip, filnd tu sub smochin, te am văzut.

50. Raspunsa Natanaili Ravvi,

tu eşti Fiul lui Dumnezeu, tu eşti Impăratul lui Israil!

51. lar lisus grăind i a zis lui Crezi, pentrucă ți am spus că te am văzut sub smochin? Mai mari decât acestea vei vedea!

52. Şi i-a zis lui: Amin, amin grăesc vouă: (De acum) veți vedea cerul deschizăndu-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorandu-se peste Fiul Omului.

2

Nunta din Cana. Izgonirea pâna zătorilor din biserică.

A treia zi s'a făcut nuntă în Cana Galileei; și muma lui lisus era acolo.

2. Și a fost chemat la nuntă și lisus cu ucenicii săl.

3. Şi sfarşindu-se vinul, muma lui lisus zise către dânsul: Nu au vin.

4. Zis-a el Ilsus: Ce este mic si tie, femee? Ceasul meu inca nu a venit.

5. (Atunci) muma lui zise siugle lor: Orice va spune vouă, să faceti

6. Și erau acolo șase vase de piatră, puse pentru curățirea ludellor, care luau câte două sau trei vedre.

7. Zise for lisus: Umpleți var sele cu apă! Și le au umplui până sus.

8. Apol a zis lor: Scoateti acum, si aduceti nunului. Si i-au adu-

9. Și după ce a gustat numi apa ce se făcuse vin, și nu ștla de unde este, slugile cari scosseră apa însă ștlau, numul a strigat pe mire

51: Fac. 28, 12.

to. Și a zis: Orice om pune Intăi vinul cel bun, și dacă se Imbată (oaspeții), atunci pune pe cel mai prost; tu însă ai ținut vinul cel bun până acum.

11. Astfel s'a făcut începutul minunilor lui lisus în Cana Galileel, și s'a arătat mărirea lui; și uvenicii lui au crezut întrânsul.

12. După aceasta s'au pogorit în Capernaum, el și muma lui și frații lui și ucenicii lui, dar n'au rămas acolo multe zile.

13. \$1 Pastile Iudeilor fiind sproape, lisus s'a suit in Ieru-

14. Și a aflat în biserică pe cei en vindeau boi și oi și porumbi, ni pe schimbătorii de bani, șezand lia mesele lor.

15. Atunci făcând biciu din preanguri, i-a scos din biserică pe toți și olie și boli; iar schimbă-turilor le-a risipit banii, răstur-năndu-le mesele lor.

16. Și a zis celor ce vindeau porumbi: Luați acestea de alci i nu faceți casa Tatălui meu casă negutătorie.

17. Atunci și au adus aminte ocunicii lui că este scris: Râvna unel tale m'a mâncat pe mine.

18. Ci prinzànd a grăi ludeii lian zis iul: Ce semn arăți nouă n (al dreptul să) faci acestea?

19. Răspuns a lisus și a zis lor: upați biserica aceasta și în trei up o vol ridica.

o lar ludelí au zis: In patruod și șase de ani s'a zidit bisetion aceasta, și tu o vei ridica în tot zile.)

2 14 - 16: Mat. 21, 12 - 13; Marcu 15 - 17; Luca 19, 45 46, 17 Pa. 69, 10. 21. Ci el vorbia de biserica trupului său.

22. Deci, când s'a sculat din morți, ucenicii lui și-au adus aminte că le spusese aceasta și au crezut scripturii și cuvântului ce li-i spusese lisus.

23. Și cât a stat în lerusalim de praznicul Paștilor, mulți au crezut întru numele lui, văzând minunile ce le făcea el.

24. Dar însuși Iisus nu se încrea dea întrânșii, pentrucă-i cunoștea pe toți,

25. Și n'avea trebuință ca cineva să-i dea mărturie despre om, căci el știa ce era înlăuntrul omului.

3.

Vorbirea lui Ilsus cu Nicodim, loan și ucenicii săi.

Si era printre farisei un om cu numele Nicodim, căpetenie a ludellor.

2. Acesta a venit noaptea la lisus și a zis către dânsul: Ravvi, știm că dela Dumnezeu ai venit invățător, că nimeni nu poate face minuni ca cele ce le faci tu, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul.

3. Răspuns•a Ilsus și l•a zls lui: Amin, amin grăesc țle: De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dum• nezeu.

4. Zis-a Nicodim către el: Cum poate omul să se nască, bătrân fiind? Poate el oare să între a doua oară în pântecele maicit săle și să se nască?

5. Răspuns-a lisus: Amin, amin grăesc ție: De nu se va naște cipevă din apă și din Duh, nu va

rect

3, 30

putea intra intru împărăția lui Dumnezeu.

IOAN

6. Ce este născut din trup, trup este și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira că ți am zist Trebue să vă nașteți de sus.

8. Vantul suflă unde vrea și glasul lui il auzi, dar nu știi de unde vine și unde merge; așa este cu tot cel ce este născut din Duh.

9. Răspuns•a Nicodim și a zis lui: Cum pot să fie acestea?

10. Răspunsea lisus și a zis lui; Tu esti invățătorul lui Israil și nu le stil acestea?

11. Amin, amin grăesc ție: Not ce știm grăim și ce am văzut mărturisim, și mărturia noastră nu o primiti.

12. Dacă cele pământești am spus vouă și nu credeți, cum veți crede de voi spune vouă cele cerestl?

13. Nimeni nu s'a suit la cer. fără numai cel ce s'a pogorit din cer, Fiul Omului care este in cer.

14. Si precum Moise a inaltat sarpele în pustle, așa trebue să se inalte Flul Omulul,

15. Ca tot cel ce crede intransul să nu plară, cl. să albă viață veșnică.

16. Pentrucă așa a lubit Dum» nezeu lumea, încât și pe Flul său cel unul născut i-a dat, ca tot cel ce crede întrânsul să nu plară, ci să aibă viată vesnică.

17. Pentrucă Dumnezeu n'a trimis pe Fiul său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască lumea prin el.

18. Cel ce crede intrânsul nu se judecă; iar cela ce nu crede,

lată a și fost judecat, pentrucă n'a crezut in numele unuta născut Fiul lui Dumnezeu.

19. Iar judecata aceasta este, că lumina a venit în lume, iar oamenii au iubit mai mult intunerecul decât lumina, pentrucă faptele for erau rele.

20. Că tot cel ce face rele urăște lumina și nu vine la lumină, ca faptele lui să nu se vă: dească.

21. lar cel ce face adevărul. vine la lumină, ca să se vădeasca faptele lui, că întru Dumnezeu sunt făcute.

22. După acestea venit-a lisus cu ucenicii săi în pământul ludeci, si a rămas cu ei acolo și boteze.

23. Iar Ioan boteza și el 🌆 Enon, aproape de Salim, că efau acolo ape multe: si (multi) veneau si se botezau; '

24. Căci Ioan încă nu era wie chis in temniță.

25. Atunci s'a stârnit între III cenicii lui loan si un ludeu o neintelegere pentru curățire.

26. Si au venit la Ioan si au zis către dânsul: Ravvi, cel 11 era cu tine de ceea parte de loi dan și pentru care tu ai măthirisit, iată botează și tu mergi la eli

27. Răspuns-a Ioan și a zis: Nu poate omul lua nimic, de nu-l va fi dat lul din cer.

28. Voi însivă îmi sunteți martori că am. zls: Nu sunt eu l lite. tosul, ci sunt trimis inaintea lui

29. Cel ce are mireasă (sale mire; iar prietenul mirelui can stă lângă el și l ascultă, cu line curie se bucură de glasul minlui; deci această bucurie a mon s'a plinit.

30. Lui i se cade să crească, lat mie să mă micsorez.

31. Cel ce vine de sus dean supra tuturor este; celce este de pe pământ, de pe pământ este și de pe pământ grăește. Cel ce vine alla cer deasupra tuturor este.

12. Si ce a văzut si a auzit aceea mărturiseste, și mărturia lui nimeni nu o primeste.

35. lar cel ce primeste mărturla lui a intărit că Dumnezeu este adevărat.

34. Că cel trimis de Dumnezeu suvintele lui Dumnezeu grăește, căci Dumnezeu nu dă Duhul cu masură.

35. Tatăl fubește pe Fiul și toate lesa dat în mâna lui.

36. Cel ce crede in Fiul are · lată vesnică: iar cel ce nu ascultă 🕬 Fiul nu va vedea viata, ci mânia ful Dumnezeu va fi peste dansul.

Vorbirea lui lisus cu Samarie neanca. Itsus vindecă pe fiul unul slujbaș împărătesc.

l veel intelegand Domnul că fariseli au auzit că el face si lolează mai multi ucenici decât Litan,

2. Măcar că însuși Iisus nu bo-1. /a, cl ucenicii lui,

3. A lăsat ludeea și s'a dus busist in Galileea.

4. Si trebula să treacă prin Sa-

a. Deci a atuns in cetatea Sas n artet care se chiamă Sihar, apumpe de locul pe care lacov Im dat lui Iosif, flui său.

 Si era acolo fântâna lui Iacov. lor lisus, ostenit fiind de călătorie, sedea, așa, la fântână. Și era ca la al saselea ceas.

4. 17

7. Atunct a venit o femee din Samaria, ca să ia apă. Zissa el Itsus: Da mi să beau.

 Căci ucenicii lui se dusescră în cetate să cumpere hrana.

 Deci a zis lui femeca sama» rineancă: Cum tu, Iudeu flind, ceri să bei dela mine, care sunt samarineancă? Pentrucă Iudeli cu Samarinenii nu se amestecă.

10. Răspuns a lisus și a zis ci Desai ff stiut darul lui Dumnezeu si cine este cel cetti zice tic: dă-mi să beau, tu ai fi cerut dela dansul și ți-ar fi dat ție apă vie.

11. Zis-a lui femeea: Doamne, nici ciutură n'ai si fantana este adâncă, de unde, dar, ai apa cea

12. Au doară tu esti mai mare decăt lacov, părintele nostru, care ne-a dat nouă fântâna aceasta, din care a băut și el și fiii lui și dobitoacele lui?

13. Răspuns•a lisus și a zis către dânsa: Tot cel ce bea din apa aceasta va înseta larăși;

14. lar cel ce va bea din apa care iso voi da eu, nu va inseta in veac; ci apa care i-o voi da eu se va face intrânsul isvor de apă săltătoare, spre viața vesnică.

 Zis•a către dânsul femeea; Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai viu aici ca să scot!

n 16. Zisea ei lisus: Mergi şi chiamă pe bărbatul tău şi vino

17. Răspuns-a femeea și i-a zis lui: N'am bărbat. Zis-a ei lisus: Bine al zis că n'ai barbat,

IOAN

18. Că cinci bărbați ai avut și pe care l ai acum nu ti este băr» bat; aceasta bine al spusso.

19. Zis a lui femeea: Doamne.

văd că esti proroc.

4. 18

- 20. Părinții noștrii s'au inchinat in muntele acesta, tar voi ziceți că în lerusalim este locul unde se cade să ne închinăm.
- 21. Zis-a el lisus: Femee, crede-mă că va veni vremea, cànd nici in muntele acesta nici in les rusalim vă veți inchina Tatălui.
- 22. Voi vă închinați căruia nu stiti, noi ne închinăm căruia știm; càci mântuirea este dela ludei.
- 23. Ci va veni vremea si as cum este, când inchinătorii cei adevărați se vor Inchina Tatălui cu duhul și cu adevărul; căci Tatăl astfel de inchinători caută.
- 24. Duh este Dumnezeu și cei ce se închină lui cu duhul și cu adevărul se cade să i se închine.
- 25. Zis-a lui femeea: Stim că va veni Mesia, care se zice Hristos; când va veni acela, ne va spune nouă toate.

26. Zisea ei Ilsus: Eu sunt, cel

ce graesc cu tine.

- 27. Atunci au venit și ucenicii lui, si s'au mirat că vorbea cu o femee. Dar nimeni nu l-a întrebat: Ce vreat, sau ce grăești cu
- 28. lar femeea lăsându-și clutura, s'a dus in cetate și a zis oamenilor:
- 29. Veniți de vedeți om care mi-a spus mie toate câte am făcut? Nu cumva acesta e Hristosul?
- 30. Decl au lesit din cetate si veneau către dânsul.

31. Intre acestea insă ucenicii

il rugau pe el, graind: Invatato rule, mănâncă.

32. Răspuns•a lor lisus: Eu am de mâncat o mâncare pe care vol nu o stiti.

33. Iar ucenicii grălau între dânsil: Nu cumva la adus lui cineva de mâncare?

34. Zis-a lor lisus: Mancarea mea este să fac vola celui ce m'a trimis pe mine și să săvârșese lucrul lui.

35. Au nu voi ziceți că patru luni mai sunt și vine secerișul. lată, zic vouă: Ridicați ochli vo. stri și priviți holdele, că sunt albe gata de seceris.

36. Si cel ce seceră la plata și adună roadă întru viața de vert ca să se bucure împreună și cel ce samănă și cel ce seceră.

37. Că întru aceasta se adevireste cuvântui, că unul este il ce samănă și altul ceice securi

38. Eu v'am trimis pe voi sa secerați unde voi nu v'ați ostenii alții s'au ostenit și voi ați întrat intru osteneala lor.

39. Iar din cetatea aceea multi Samarineni au crezut întrânsul pentru cuvantul femeil care man turisea: Misa spus mie toate cale am făcut!

40. Deci, dupăce au venit Sor marinenii la dânsul, leau rugal wa rămâe la ef; și a rămas acole două zile.

41. Si mult mai multi au .... zut, pentru cuvântul lui.

42. Jar femelt il ziceau: Nu mai credem acum pentru vorba ia, pentrucă înșine am auzit și și lii că acesta este cu adevărat lirini. Mantultorul lumil.

43. Iar după cele două zile a resit de acolo si s'a dus in Ga-Hleca.

44. Că însuși lisus a mărturisit of nici un proroc n'are cinste in

patrla sa.

45. lar dacă a ajuns în Ga-Illees, I-au primit pe el Galileenil ori văzuseră toate câte făcuse el tu lerusalim, la praznic; căci si Il fuseseră la praznic.

46. Apoi s'a dus lisus jarăsi în ana Galileei, unde făcuse apa vin. Si era un sluibas împărătesc, al cărui fiu era bolnav în Capera naum.

47. Acesta auzind că lisus a venit din Iudeea in Galileea, s'a lus la el și lea rugat să se poe ypare și să tămădulască pe fiul will, care era pe moarte.

48. Atunci lisus a zis către el: De nu veți vedea semne și mimini, nu veti crede.

49. Zis-a către el omul cel îmimratese: Doamne, pogoară-te, pand a nu muri fiul meu!

50. Zisea lisus lui: Mergi, fiul its este viu! Si a crezut omul uvantului care isa zis lisus lui, pi n'a dus.

Al. Si lată, pogorându-se el, slualugile lui leau intămpinat și leau mus, zicand: Fiul tău este viu.

32. Deci isa intrebat pe et de .. util intru care isa fost mai bine. lod el 1-au spus că feri pe la · ul al saptelea leau lasat frie gartle.

53. Deci a cunoscut tatăl că · fost tocmai in ceasul acela, in wel spusese lisus: Fiul tau viu. Si a crezut el si toată

54. Aceasta a fost a doua misnune pe care a făcut-o lisus larăși, dupăce venise din ludeca in Galileea.

5.

Slabanogul dela Vitezda si cue pântarea Domnulut către ludet despre puterea sa cea dumne. zeească.

upă acestea, ffind un praznic al ludeilor, s'a suit lisus in Ierusalim.

2. Si este in lerusalim scalda. toarea (la poarta) oilor, care eve reește se chiamă Vitezda, având cinci pridvoare.

3. In acelea zăcea multime mare de bolnavi: orbi, schiopi, uscati, asteptand miscarea apel.

4. Căci un înger se pogora la vreme in scaldatoare si tuibura apa și cel ce intra întâi după tulburarea apei se făcea sănătos, ori de ce boală era cuprins.

5. Deci, era acolo un om, bolnav de treizeci și opt de ani,

 Văzându-l lisus zăcând și cunoscand că (zăcea) de multă vreme, ira zis lul: Vrei să fi sănătos?

7. Răspunsa lui bolnavuli Doamne, nu am om ca să mă bage in scăldătoare când se tulbură apa, așa că pană când merg eu, altul se pogoară înaintea mea.

8. Zis-a lui Iisus: Scoală-te, la-ti patul tău și umblă.

9. Şi indată s'a făcut sănătos omul și și-a luat patul său și umbla. Ci in ziua aceea era Sambătă.

 Deci ziceau Indeli către cel vindecat: E Sâmbătă și nu se cade să-ți lei patul.

5, 33

11. Răspunsea el lor: Cel ce m'a făcut sănătos, acela miea zis: Iaeți patul tău și umblă.

12. Deci leau întrebat pe el: Cine este omul acela care țiea zis: la-ți patul tău și umblă?

13. Dar cel vindecat nu stia cine este, căci Ilsus se strecurase prin mulțimea care era în locul acela.

14. După aceea însă lea aflat pe el lisus în biserică și îna zis lui: lată terai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești, ca să nu ți se întâmple ție ceva mai rău.

15, lar omul acela a mers și a spus ludeilor că lisus este cel ce l-a făcut pe el sănătos.

16. Și de aceea Iudeii il prigoneau pe Iisus și căutau să-l omoare, pentrucă făcea Sâmbăta unele ca acestea.

17. Ci le a răspuns lor lisus: Tatăl meu pană acum lucrează, și eu lucrez.

18. Iar din pricina aceasta Iudeii căutau mai vârtos să-i omoare, căci nu numai deslega Sâmbăta, ci și despre Dumnezeu zicea că-i este Tată, făcându-se pe sine în-tocmai cu Dumnezeu.

19. Deci, răspunzând lisus a zis lor: Amin, amin grăesc vouă: nu poate Fiul să facă nimic dela sine, de nu va vedea pe Tatăl făcând, căci cele ce face el, acelea le face și Fiul.

20. Pentrucă Tatăl iubește pe Fiul, și toate câte le face el i le arată lui. Și lucruri mai mari decât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirati.

21. Căci precum Tatăl scoală

pe morți și înviază, așa și Fiul înviază pe cine voește.

22. Tatăl nu judecă pe niment, ci toată judecata a dateo Fiului,

23. Ca toți să cinstească pe Fiul precum cinstesc pe Tatăl. Cine nu cinstește pe Fiul, nu cinstește nici pe Tatăl care lea trimis.

24. Amin, amin grăesc voulit Cel ce ascultă cuvintele mele și crede celui ce m-a trimis pe mine, are viață veșnică și la judecată un va veni, ci s'a mutat din moarii, la viață.

25. Amin, amin graesc vona că vine ceasul și acum este, caud morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cari il vor auzi vor invia.

26. Căci precum Tatăl are vioți întru sine, așa a dat și Fiului a aibă viață întru sine.

27. Şi i-a dat lui putere să la d judecată, căci Fiul Omului est

28. Nu vă mirați de acessu căci vine ceasul intru care toll cei din morminte vor auzi glasul lui,

29. Și vor leși cel ce au facul cele bune intru invierea vicții iar cel ce au făcut cele rele inteninvierea judecății.

30. Eu nu pot să fac dela min nimic; precum aud, judec, și in decata mea este dreaptă; (ă in caut vola mea, ci vola Talabil celui ce m'a trimis.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este ad vărată.

32. Altul este cel ce mattursește pentru mine; și știu ca a devărată este mărturia pe cate mărturisește pentru mine. 33. Voi ați trimis la Ioan și el n mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu dela om iau mărturla; ci vă grăesc acestea, ca să va mântuiți.

35. Aceia era făclia care ara dra și lumina; iar vol ați voit să d veseliți o clipă măcar, întru

humma lui.

36. Dar eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan, căci lui urile pe care Tatăl mi le a dat le săvârșesc, aceste lucruri pe re eu le fac, mărturisesc pentru mine că Tatăl m'a trimis.

7. Şi Tatăl care m'a trimis, el mărturisit pentru mine. Nici neul lul nu l-ați auzit vreodată, n și chipul lui nu l-ați văzut.

,8. Şi cuvântul lui nu-l aveți «lăylult întru voi, căci nu credeți » avela pe care l-a trimis.

1). Cercetați scripturile, căci 1) vi se pare că întru ele 1) ovea viață veșnică; și tocmal 1) ișa sunt cari mărturisesc pentru

(a) Şi nu voiţi să veniţi la mine,

Märire dela oameni nu iau.
 11. Ci v'am cunoscut că n'as
 11 intru voi dragostea lui Dums

(A. Eu am venit în numele tailul meu și nu m'ați primit nu îne; de va veni altul în nute său, pe acela îl veți primi!

ond unul dela altul mărire, lar en dela unul Dumnezeu nu modi?

o per voi la Tatăl; are cine să paraucă pe vol: Moise, întru ați madajduit.

46. Că de ați îl crezut lui Moise, mi-ați îi crezut și mie, căci acela despre mine a scris.

47. Iar dacă scripturilor lui nu credeți, cum veți crede cuvinte-

for mele?

6

Minunea cu cele cinci păint și cu cei doi pești. Ilsus umblă pe mare. Pâinea care se pogoata din cer. Mărturisirea lui Petru.

După acestea s'a dus lisus de ceea parte a mării Galileel, adecă a Tiberiadei.

2. Și a mers după dânsul pos por mult, căci vedeau minunile lui pe cari le făcea cu cei bolnavi.

3. Și suindu-se în munte, lisux a șezut acolo cu ucenicii săi.

4. Și erau aproape Paștile, praze nicul Iudeilor.

5. Deci ridicându și lisus ochii și văzând că mult norod vine la dânsul, zise cătră Filip: De unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceștia?

6. Dar aceasta o spunea ca să-l ispitească pe el, căci el știa ce

avea să facă.

7. Răspuns-a Filip lui: Nici pâini de două sute de dinari nu le va ajunge, ca flecare dintrânșii să aibă câte puțin.

8. Zis a către el unul din uce nicii lui, (anume) Andrei, fratele lui Simon Petru:

9. Este aici un copil care are cinci păini de orz și doi pești; dar ce sunt acestea pentru atâția?

6, 1-15; Mat. 14, 13 -21; Marcu 6, 32-44; Luca 9, 10-17.

10. Atunci a zis lisus: Faceti pe oameni să șază. Și era iarbă multă în locul acela. Deci au șezut bărbații, la număr ca la cinci mii.

11. Iar lisus a luat păinile și multămind a împărțit ucenicilor, iar ucenicii celor ce sedeau; așije derea și din pești cât au vrut ei.

12. lar dacă s'au săturat, a zis ucenicilor săi: Adunați fărmiturile cari au prisosit, ca să nu se piarză nimic.

13. Deci au adunat și au umplut douăsprezece coșuri de sfărmituri, care au prisosit celor ce au mâncat din cinci pâini de orz,

14. lar oamenii văzând minus nea pe care a făcut-o lisus, ziceau: Acesta este cu adevărat prorocul cel ce va să vie în lume.

15. Dar lisus intelegand ca vor să vie și să-l ia, ca să-l facă impărat, s'a dus iarăși în munte, el singur.

16. lar dacă s'a făcut seară, ucenicii lui s'au pogorit la mare.

17. Și întrând în corabie, au prins a trece de ceea parte a mărli, la Capernaum. Și iată s'a făcut intunerec și lisus incă nu venise la el.

18. Si marea s'a intărâtat, fiindcă sufla vant mare.

19. Deci plutind el ca la două. zeci și cinci sau treizeci de stadii, văzură pe lisus umbland pe mare și apropfindu-se de corabie; și s'au infricosat.

20. lar el a zis lor. Eu sunt, nu vă temeți! /

21. Deci voiau said la pe el in

corabie, dar corabia a sosit îndata la tărmul la care mergeau.

IOAN

22. A doua zi multimea can rămăsese de ceea parte a măiii a vázut că altă corabie nu fusus acolo, fără numai una, întru can intraseră ucenicii lui, și cum o lisus n'a intrat in corabie imprenny cu ucenicii iui, ci singuri ucent il lui se duseseră.

23. Și alte corăbii veniseră dell Tiberiada aproape de locul mus au mâncat pâinea după mulia mirea Domnulut.

24. Deci dacă au văzut cel di multime că lisus nu este aculnici ucenicii lui, au intrat și 11 u corăbii și au mers în Capernauu ca să-l caute pe lisus.

25. Si aflandusi pe el de cum parte a măril, i-au zis luli luse tătorule, când al venit aiel/

26. Răspuns-a Isus lor și a Amin, amin gräese votta căutați pe mine nu pentru a văzut semne, ci pentrucă alt m cat din pâini și v'ați sătural

27. Lucrați nu pentru mamor cea peritoare, ci pentru massa accea care rămâne spre viața nică, pe care Fiul Omului u da vouă; căcl pe el lea prestin Dumnezeu Tatăl.

28. Deci au zis către dan-Ce vom face, ca să săvătșim l rurile lui Dumnezeu?

29. Răspunsea lisus și a de l Acesta este lucrul lui Dunna ca să credeți în cel pr trimis.

30. Zis-au, drept acrea 1 Dar ce semn faci tu, ca at dem și să credem to the Jucrezi?

31. Părinții noștri au mâncat mană în pustie, precum este scris, paine din cer lesa dat lor să măs oance.

32. Deci le a zis lor lisus: Amin, amin zic vouă: Nu Moise v'a dat paine din cer, ci Tatal meu vă da vouă din cer pâinea cea micy ărată.

33. Pentrucă pâinea lui Duminizeu este aceea care se pogoară din cer și dă lumii viață.

34. Decl au zis către dânsul: Poamne, dă-ne nouă pururea pâltra aceasta!

35. Zis-a for Iisus: Eu sunt pâious vieții; cel ce vine la mine nu 👊 flămânzi, și cel ce crede întru nine nu va inseta niciodată.

36. Cí am zis vouă că m'ați w vazut pe mine și tot nu credeți.

17. Tot ce-mi dă mie Tatăl la unine va veni, si pe cei ce vine la mine nuel voi scoate afară.

38. Că m'am pogorât din cer, nu ca să fac voia mea, ci voia dul ce m'a trimis pe mine.

39. Și aceasta este voia Tatălui lul ce m'a trimis pe mine, ca Un tot ce misa dat mie pe nimeni us pierd, cf să-l înviez în ziua n de apot.

IV. Si aceasta este voia celui · m'a trimis pe mine, ca tot cel · vede pe Fiul și crede în el, să utid viață veșnică; și eu îl vol .... he pe el în ziua cea de apol.

11. Deci cărteau Iudeil împo» nica lui, pentrucă spusese: Eu sunt , thea care s'a pogorit din cer,

1. Si ziceau. Au nu este acesta war, flul lui losif, și nu-i știm oare tatăl său și pe muma sa? Atunci cum zice el căt M'am pogorit din

43. Deci răspunzând lisus, le-a zis lor: Nu cârtiți intre voi.

44. Nimeni nu poate să vie la mine, de nuel va trage pe el Tatăl cel ce m'a trimis pe mine; și eu il voi învia pe el în ziua cea de apoi.

45. Este scris în proroci: Şi vor fi toti invățați de Dumnezeu. Deci tot cel ce aude si invată dela

Tatăl, vine la mine.

46. Nu doară că pe Tatăi lea văzut cineva, fără numai cel ce este dela Dumnezeu, acela a văzut pe Tatăl.

47. Amin, amin gräese vouă: Cel ce crede intru mine are viață

vesnică.

48. Eu sunt pâinea vieții.

49. Părinții voștri au mâncat mană în pustie, dar au murit,

50. Palnea care se pogoară din cer este aceea, din care mâncând cineva, nu mai moare.

- 51. Eu sunt pâinea cea vie care s'a pogorit din cer; de va manca cineva din páinea aceasta, viu va fi în veci. lar păinea pe care eu o voi da, este trupul meu, pe care l voi da pentru viața lumii.
- 52. Deci se priceau intre sine ludeli, zicand: Cum poate acesta să-și dea trupul său, ca să-l mâncăm?
- 53. Atunci a zis lor lisus: Amin, amin grăesc vouă: De nu veti manca trupul Fiului Omului și nu veți bea sangele lui, nu veți avea. viată întru voi.
- 54. Cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu, are viață veci-

H: les. 16, 13-14; Ps. 78, 24.

45: Is. 54, 13; Ier. 31, 33-34.

16-21: Mat. 14, 22-33; Marcu 6, 45-52.

ziua cea de apoi.

55. Căci trupul meu este cu ades vărat mâncare și săngele meu cu adevărat băutură.

56. Cel ce mănâncă trupul meu si bea sangele meu intru mine petrece si eu intru el.

57. Precum m'a trimis pe mine Tatăl cel viu, și eu viez prin Tatăl; și cel ce mă mănâncă pe mine si acela va fi viu prin mine.

58. Aceasta este pâinea care s'à pogorit din cer; cel ce va mânca pâinea aceasta viu va fi în yeac, nu ca părinții voștri cari au mâncat mană și au murit.

59. Acestea le-a spus Ilsus in sinagogă, învățând în Capernaum.

- 60. Ci multi din ucenicii lui auzind acestea, au zis: Grele sunt cuvintele acestea, cine poate să le asculte?
- 61. Dar lisus stiind intru sine că ucenicii lui cărtesc pentru aceasta, le-a zis: Aceasta vă smintește pe vol?
- 62. Dar de veti vedea pe Fiul Omului suindu-se unde era mai inainte?
- 63. Duhul este care face viu, trupul nu foloseste nimic. Cuvintele pe care eu le graesc voua sunt duh si viată.

64. Ci sunt unii din voi cari nu ered. Căci lisus știa dintru început, carí sunt cel ce nu cred si care este cel ce avea să-l vânză pe el.

65. Si zise: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vie la mine, de nu i va fi dat lui dela Tatăl meu.

nică si cu îl voi învia pe el în _nicii lui s'au intors inapoi și nu mai umblau cu dânsul.

67. Deci a zis lisus celor dolsprezece: Nu cumva vreti să vă ducett st vot?

68. Răspuns-a Simon Petru-Doamne, la cine ne vom duce l Tu ai cuvintele vietii celei voy-

69. Şi noi am crezut şi am ounoscut că tu ești Hristosul, liul lui Dumnezeu celui viu.

70. Răspuns-a for Iisus: Oair nu v'am ales eu pe vol, due sprezece? Si unul din voi esti diavol1

71, lar el grăla de luda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta avea să-l vânză pe ei, măcar 1.1 era unul din cei doisprezece.

lisus înpată în biserică în saibătoarea Corturilor.

Ci după acestea umbla lisus in Galileea, că nu voia să mul umble prin Iudeea, pentrucă Iudell il căutau pe el sa-l omoare.

2. Si era aproape praznicul ludeilor, Infigerea Corturilor.

3. Deci au zis către dânsul lini! lui: Treci de alci si mergi in ludeea, ca si ucenicii tăi să vart lucrurile care le faci.

.4. Că nimeni nu lucrează lului ascuns, când vrea să #c 110 noscut. Dacă faci acestea, arata-le pe tine lumii.

5. Pentrucă niel frații lui me credeau intrânsul.

6. Decl a zis for linus: \ 1. mea mea incă n'a sosit, las vui 66. De atunci multi din uces mea voastră totdeauna usis qui s

7. Nu poate lumea să vă urască pe vol, dar pe mine ma uraste, pentrucă eu mărturisesc de dânsa. ed faptele el sunt rele.

8. Voi mergeți la praznicul a: cesta, fară eu încă nu merg la praznicul acesta, cāci vremea mea incă nu s'a implinit.

9. Şi acestea zicând lor, a ră: mas in Galileea.

10. Și dacă au mers frații lui, n'a dus și el la praznic, dar nu pe față, ci cam pe ascuns.

11. lar ludeii il căutau pe el la praznic si ziceau: Unde este Buela ?

12. Şi cârtire multă era pentru r intre noroade, căci unii ziceau: llate bun, far altif ziceau: Nu, cl amageste poporul

13. Insă de frica Iudeilor nie meni nu grăia de dânsul pe față.

14. lar la înjumătățirea prazniquiul s'a suit lisus in biserică și inväta.

15. Şi se mirau ludeli, zicând: De unde știe acesta carte fără să II Invătat?

10. Răspuns a lor lisus și a zis: luvățătura mea nu este a mea, ci " celui ce m'a trimis pe mine.

17. De va voi cineva să facă vola lui, va cunoaște despre învalatura aceasta, dacă este dela Duninezeu, sau dacă eu grăesc de la mine.

18. Cel ce grăește dela sine oută mărirea sa, lar cel ce caută marirea celui ce lea trimis pe el. accista adevărat este și nu este nedreptate intrânsul.

19. Au nu Moise v'a dat could legea? Si nimeni din .voi un tine legea. Ce căutați să mă ontorttl?

20. Răspunsoa multimea și a zis: Ai drac! Cine caută să te omoare?

21. Jar lísus răspunzánd a zís lor: Un lucru am făcut și toți vă mirați de el.

22. Moise v'a dat vouă tăerea împrejur - nu că este dela Moise, ci dela părinți - și Sâmbăta tăiați

imprejur pe om.

23. Dacă omul primește tăerea împrejur Sambăta, ca să nu se strice legea lui Moise, pe mine (pentruce) vă mâniați, că om «in» treg am făcut sănătos Sambăta?

24. Nu judecati după fata (lucrurilor), ci judecati după dreptate!

25. Deci ziceau unti din Ierus salimiteni: Nu este oare acesta pe care l caută să l omoare?

26. Și iată, grăește pe față și nimic nu i zie lui. Nu cumva s'au incredințat căpeteniile că acesta este Hristosul?

27. Ci pe acesta il stim de unde este, far când va vent Hristosul, nimeni nu stie de unde este.

28. Deci, ridicand lisus glasul in biserică invăța și zicea: Și pe mine mă știți de unde sunt si că n'am venit dela mine, ci adevarat este cel ce m'a trimis si pe care vol nu l stiti.

29. lar eu il stiu pe el, că dela

el sunt si el m'a trimes.

30. Si căutau să î prinză, dar nimeni nu siva pus pe dansul mâinile, căci încă nu venise ceasul lul.

31. Si multi din popor au crezut intrânsul și ziceau: Au doară când va veni Hristos va face mai multe minuni decât face acesta?

32. Si farisefi au auzit aceste cărteli ale poporului impotriva lui

lisus. Atunci arhiereti și fariseli au trimis pe sluittorli (bisericil), ca săsl prinză pe dânsul.

33. Deci a zis lor lisus: Incă puțină vreme mai sunt cu voi, și merg apoi la cel ce m'a trimis pe mine.

34. Căuta mă veți și nu mă veți afla, și unde sunt eu voi nu puteti veni.

35. Deci ziceau ludeli intre dânşir: Unde va să meargă acesta, ca să nu l aflăm pe el? Va merge oare la cel risipiti printre Elini, ca să învețe (și) pe lilini?

36. Ce însemnează cuvintele acestea pe care le a spus: Căutas mă veți și nu mă veți af.a, și unde sunt eu voi nu puteți veni?

37. lar în ziua de pe urmă, (ziua) cea mare a praznicului, a statut lisus (in mijlocul for) și rldicand glasul a zis: De insetează clneva, să vie la mine și să beal

38. Cel ce crede întru mine, precum a zis scriptura, rauri de apă vie vor curge din pantecele lui.

39 lar aceasta a zis-o pentru Duhul pe care aveau să-l primească cei ce cred întru el; căci încă nu era Duh Sfânt, pentru că lisus încă nu se preamărise.

40. Deci multi din popor aus zind cuvintele acestea, ziceau: Acesta este cu adevărat prorocul.

41. Altli ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: Au doară din Galileea va să vie Hristos?

42. N'a zis oare scriptura că din sămânța lui David și din orasul Vifleem, unde a fost David. va să vie Hristosul?

43. Si desbinare s'a făcut întru norod, pentru el.

44. Iar unii dintransii voiau săd prinză, dar nimeni nu și a pun mana pe dânsul.

45. Deci au venit slujitorii la arhierei si la farisei. Si au întrebal acestia: Pentru ce nu leați adus?

46. Răspuns-au lor slujitorli Nici odată nu a grăit vreun om ca acest om!

47. Atunci au zis fariseii: Nu cumva ați fost amăgiți și voi?

48. Nu cumva a crezut intransul și vreunul din căpetenii sau din farisei?

49. Ci norodul acesta care iiii stle legea, este blestemat !

50. Zisra Nicodim, care venis noaptea la lisus si care era unul dintre dansii:

51. Oare legea noastră osem dește pe om fără să-l asculte pe el mai întăi și fără să cunona d ce a făcut?

52. lar el răspunzând au zis int. Nu cumva și tu ești din Galilera Caută si vei vedea că prorue din Galileea nu s'a sculat.

53. Apoi s'a dus fiecare la casa na

Femeea păcătoasă. Lumina lumn lisus ceartă pe ludei pentru m credinta lor.

Tar Issus s'a dus in Muntele Na. I slinifor.

2. Desdedimineață însă în ași a venit în biserică, și tot popos rul a venit la dânsul, și șezan t ii invăța pe el.

3. Atunci cărturarii și lait b au adus la dansul pe o him

prinsă în preacurvie și puind-o in milloc,

4. Au zis lui: Invățătorule, pe această femee am prins-o așa, pe față, făcând desfrânare.

5. Iar Moise nesa poruncit in lege, pe unele ca acestea să le neidem cu pletre. Dar tu ce zici?

6. Si aceasta o spuneau, ca să-l Impitească și ca să aibă ce cleveti impotriva lui. Iar lisus plecându-se los scria cu degetul pe pământ.

7. \$1 neîncetànd et a-! întreba pe el, s'a ridicat si a zis lor: Cel ce este fără de păcat între vol, acela să arunce mai întăi cu piatra in ea.

8. Şi larăşı plecându-se jos, a acris pe pământ.

9. Iar ef auzind (aceasta) și mustrandusse de cuget, au lest unul după altul, începand dela cei mai hatrani pană la cei mai din urmă; yl a rāmas lisus singur și femeea, stand in mifloc.

10. Atunci ridicandu-se lisus și nevăzând pe nimeni, fără numai pe femee, lea zis el: Undesti sunt părașii? Au nimeni nu te-a osânillt pe tine?

11. lar ea a zis: Nimeni, Doamne. Atunci a zis ei lisus: Nici eu nu to osandesc. Dute și de acum să nu mal păcătuești.

12. Deci lisus a gralt ierași, sleand: Eu sunt lumina lumii; cel ce vine după mine nu va umbia Intru Intunerec, ci va avea lumina vietil.

13. Ci fariseli au zis către dân« sul. Tu insuți mărturisești de tine; marturia ta nu este adevărată.

14 Răspuns-a lisus și a zis for: Macar că eu insumf mărlurisesc de mine, mărturia mea adevărată este, căci știu de unde am venit al unde merg.

15. Voi judecați după trup; eu

nu judec pe nimeni.

16. Si de as si judeca eu, judecata mea este adevarata; ca un sunt singur, ci eu și Talal care m'a trimis pe mine.

17. lar in legea voastră estu seris că mărturia a doi oanuni este adevărată.

18. Eu sunt cel ce mărturisesc de mine insumi, dar marturiscyn de mine și Tatăl care m'a frimb.

19. Deci ziceau către dânsul Unde este Totăl tău? Răspunson lisus: Nici pe mine nu ma viili vi nici pe Tatăi meu.

20. Cuvintele acestea le-a pratt lisus la vistierie, invățand in bla serică, și niment nu l-a prins, cact încă nu venise ceasul lul,

21. Şi iarăşi a zis lor lisus: Eu mă duc și mă veți căuta pe mine și nu mă veți afla, și veți muri in păcatul vostru. Unde mă duc eu, voi nu puteți veni.

22. Deci ziceau Iudeli: Nu cumva vrea să se omoare, de zice 1 unde mă duc eu, voi nu puteți veni?

23. Zis-a lor Ilsus: Voi sunteti din cele de jos, eu sunt din cele de sus; voi suntețt din lumea aceasta, eu nu sunt din lumea aceasta.

24. Deaceea am spus că veți muri în păcatele voastre; căcl de nu veți crede că eu sunt, veți muri în păcatele voastre,

25. Deci leau intrebat pe el:

8. 17: A doua Lege 17, 6; 19, 15,

TOAN

Tu cine eşti? Răspuns-a lor lisus: Mai întâi acestea vă spun vouă:

26. Multe am a grăi și a just deca despre voi. Dar cel ce m'a trimis pe mine adevărat este, și eu cele ce am auzit dela dânsul, acestea le spun lumii.

27. Dar ei n'au ințeles că le

grăia de Tatăl.

8. 26

28. Deci a zis lor lisus: Când veți inălța pe Fiul Omului, veți cunoaște că eu sunt și că dela mine însumi nu fac nimic, ci precum m'a invățat pe mine Tatăl meu, așa grăesc.

29. Și cel ce m'a trimis este cu mine, nu m'a lăsat pe mine singur, căci eu fac pururea cele

plăcute lui. 30. Grăind el acestea, mulți au

crezut intrânsul.

- 31. Atunci a zis lisus către ludeii cel ce crezuseră întrânsul. De veți petrece întru cuvântul meu, sunteți cu adevărat ucenicii mei.
- 32. Şi veti cunoaşte adevărul, lar adevărul vă va slobozi pe voi.
- 33. Răspuns a ei lui: Noi suntem sămânță a lui Avraam și nici odată n'am fost robii nimănui, cum zici atunci că: slobozi veți fi?
- 34. Răspuns a lor Iisus: Amin, antin grăesc vouă: tot cel ce face păcatul, este rob al păcatului.
- 35. Și robul nu rămâne în casă pe veci, fiul însă rămâne pe veci.

36. Deci dacă vă va slobozi pe voi Fiul, cu adevărat veți fi slos bozi.

37. Știu că sămânță a lui Avraam sunteți; dar mă căutați să mă or moriți, pentrucă cuvântul meu nu incape în voi.

- 38. Eu ceeace am văzut la Tatăl meu grăesc, iar voi ceeace ați văs zut la tatăl vostru faceți.
- 39. Răspuns-au și au zis lui: Tatăi nostru este Avraam. Zis-a lor Iisus: De-ați fi fiii lui Avraam, faptele lui Avraam te-ați face.
- 40. Ci voi acum căutați să ma omoriți pe mine, care v'am grăii adevărul pe care leam auzit dela Dumnezeu. Avraam n'a făcut as ceasta.
- 41. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Deci au zis către dânsul. Noi nu suntem născuți din curviei un tată avem, pe Dumnezeu.
- 42. Zis-a lor lisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăi vostru, m'ați fi lubit pe mine, căci eu dela Dumnezeu am ieșit și am venit; n'am venit dela mine insu-mi, ci ci m'a trimis.
- 43. Pentruce nu înțelegeți graiul meu? Pentrucă nu puteți alculta cuvântul meu.
- 44. Voi sunteți din tatăl vostru (care este) diavolul, și poftele latălui vostru vreți să le faccți Acela dintru inceput ucigător de oameni a fost și întru adevăr n'a stătut, că nu este adevăr întrusul. Când grăește minciună, dintru ale sale grăește, căci este minciunos și tată al minciunii.
- 45. lar mie, că grăesc adevarui, nu mi credeți.
- 46. Cine din voi mă va vădi pe mine de păcat? lar dacă grăcu adevărul, pentruce nu credeți in mine?
- 47. Cel ce este dela Dumnezeu graturile lui Dumnezeu ascultati voi insă de aceea nu le ascultati că nu sunteți dela Dumnezeu.

48. Răspuns-au Iudeii și au zis lui: Oare nu zicem noi bine că ești Samarinean și ai drac?

49. Rěspunsia lisus: Eu n'am drac; ci eu cinstesc pe Tatăl meu, lar voi mă necînstiți pe mine.

50. Dar eu nu caut mărirea mea; este cine să caute și să judece.

51. Amin, amin grăesc vouă: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci au zis ludeit: Acum stim bine că ai drac. Avraam a murit și prorocii (așijderea), și tu zici: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gusta moartea în veac.

53. Nu cumva tu eşti mai mare decât părintele nostru Avraam, care a murit? Şi prorocii au murit. Cine te pretinzi tu că eşti?

54. Răspuns-a Iisus: Dacă mă preamăresc eu însumi, preamăris-rea mea nimic nu este. Tatăi meu este (însă) care mă preamărește pe mine, el, care ziceți că este Dumnezeui vostru,

55. Dar pe care nu l'ați cunos scut. Ci eu il cunosc pe el; și de-aș spune că nu-l cunosc, aș fi mincinos, asemenea vouă. Ci eu li cunosc și il păzesc cuvântul.

56. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vază ziua mea, pl a văzut-o și s'a bucurat.

57. Zis-au către dânsul Iudeii: Nici cincizeci de ani nu ai încă ii (spui că) ai văzut pe Avraam?

58. Răspuns-a lor lisus: Amin, amin grăesc vouă: Mai înainte de a fi fost Avraam, sunt eu?

59. Atunci au luat pietre, ca să arunce intrânsul, dar lisus s'a ferit ji a feșit din biserică.

9

Vindecarea orbulul din naștere.

Si trecând lisus, a văzut un orb din naștere.

2. Şi l-au intrebat ucenicit săi zicând: Învățătorule, cine a păcătuit, acesta sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns au lisus Nici acesta n'a păcătuit, nici părinții lui, ci ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu intru el.

4. Mie mi se cade să fac lucrurile celul ce m'a trimis pe mine, pànă este ziuă; căci vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze.

5. Càt sunt în lume, lumină sunt lumii.

6. Zicand acestea, a sculpat jos și a făcut tină din sculpat și a uns cu tină ochii orbului,

7. Şi i-a zis: Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului - ce se tâlcuește: trimis. Deci, ducăn-du-se, s'a spălat și s'a întors vă-zând.

8. Iar vecinii și cel ce-l văzuseră pe el mai înainte că era orb, ziceau: Au nu este acesta cel ce ședea și cerșea?

9. Si unil ziceau: Acesta este. Iar alții ziceau: Samănă cu el. El însă zicea: Eu sunt.

10. Deci îl întrebară pe el. Cum ti s'au deschis ochti?

11. Răspuns•a el și a zis: Un om ce se numește lisus a făcut tină și a uns ochli mei și mi•a zis: Mergi la scăldătoarea Siloa-mului și te spală; și mergând și spălându•mă am văzut.

12. Şi I-au intrebat (iarăși): Unde este acela? Zis-a el: Nu știu. 13. Atunci au dus la fariset pe cel ce oarecand a fost orb.

IOAN

14. Și era Sâmbăte, când a făcut Ilsus tina și a deschis ochii orbului.

15. Deci i-au intrebat pe el și fariseii, cum a văzut? Iar el a zis lor: Tină a pus pe ochit mei și m'am spălat și văz.

16. Deci, ziceau unii din farisei: Acest om nu este dela Dumnezeu, căci nu păzește Sâmbăta. Alții ziceau: Cum poate om păcătos să facă minuni ca aceasta? Şi imperechere era între dânșii.

17. Zis-au larăși celuice (fusese) orb: Tu ce zici despre cel ce ți-a deschis ochii? Răspuns-a el: Este

proroc.

18. ludeli însă n'au crezut de dânsul că a fost orb și a văzut, pană ce n'au chemat pe părinții celui ce văzuse.

19. Si i au întrebat pe ei, zicând: Acesta este fiul vestru, de care spuneți că s'a năs ut orb? Cum, dar, vede acum?

20. Răspuns-au lor părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru, și cum că s'a născut orb.

21. Dar cum vede el acum, nu ştim; sau cine i-a deschis ochii iui, noi nu ştim; intrebaţi-i pe dânsul, (căci) este în vârstă, va grăi singur despre sine.

22. Acestea le au spus părinții lui, căci se temeau de Iudei, pentrucă decurând se sfătulseră Iudeii, că de va mărturisi cineva că el este Hristosul, să fie scos din sinargogă.

24. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și au zis către el: Dă slavă lui Dum-

nezeu; noi stim că omul acesta este păcătos.

25. Iar acela a răspuns și a zis: De este păcătos, nu știu; una știu, că orb am fost și acum văz.

26. Şi i-au zis lui iarăşi: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ție ochii?

27. Răspuns a los: Acum v'am spus și n'ați auzit? De ce voiți să auziți încă odată? Nu cumva volți să vă faceți și voi ucenicii lui?

28. Atunci leau ocărit pe el şi leau zis: Tu ești ucenic al acestula, iar noi suntem ucenicii lui Moise!

29. Noi știm că Moise a grăil cu Dumnezeu, iar pe acesta nu-l stim de unde este.

30. Răspuns-a omul și a zis lor Tocmai aici este minunea, că voi nu știți de unde este și el a deschis ochii meil

31. Si știm că Dumnezeu nu ascultă pe păcătoși; iar de estr cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia lui, pe acesta il asculta.

32. Din veac nu s'a auzit sa il deschis cineva ochii vreunui orbi din naștere.

33. De n'ar fl acesta dela Duminezeu, n'ar putea face nímic.

34. Răspuns-au el și au zis lui Întru păcate te-ai născut tot, și tu ne înveți pe noi? Și l-au gonil pe el afară.

35. Auzind lisus că leau gonit afară și aflânduel pe dânsul, ieu zis: Crezi tu în Fiul Omulul?

36. Răspuns-a el și a zis: Cluvaste, Doamne, ca să crez intrânsuli

37. Si lea zis lisus lui: Lesi pi văzut pe ei, căci cel ce grăcyli cu tine, acela este.

38. Iar el a zis: Crez, Doannie Si s'a inchinat lui. 39. Atunci a zis lisus: Spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cel ce nu văd să vază, pl cel ce văd să fie orbi.

40. Şi auzind acestea unii dil lariseli carl erau împreună cu dânsul, i-au zis: Au doară și noi suntem orbi?

41. Zis a lor Iisus: De ați fi orbi, n'ați avea păcat. Acum însă ziceți: Noi vedem. De aceea păcatul vostru rămâne.

10.

Pastorul cel bun. Ilsus întrebat de este el Mesta.

A min, amin grăesc vouă: Cel ce nu intră pe ușă in staulul ollor, ci sare pe aiurea, acela este lur și tâlhar.

2. lar cel ce intră pe ușă este

3. Acestula portarul ii deschide
μ oile ascultă de glasul lui; și
ule sale le cheamă pe nume și
ulară le mană.

4. lar cànd își scoate oile sale, cherge inaintea lor și oile merg lupă dânsul, căci cunosc gia-

5. lar după cel strein nu merg, I fug dela dânsul, că nu cunosc planul streinilor.

6. Această pildă le-a spus-o But, dar ei n'au ințeles ce înountau cuvintele lui.

. Deet le a zis lor Iisus iarăși: Volto, amin grăesc vouă: Eu gunt usa oflor.

* Tost căți au venit mainte de mus munt furi și tâlhari, și oile ... bau ascultat pe ei.

n. Ku sunt uşaş de va intra

și va intra și va leși și pășune va afla.

10. Furul nu vine, fără numoi ca să fure și să junghie și să plarză; eu am venit ca olle mele viață să aibă, și mai mult să aibă.

11. Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun sufletul aău și-l

pune pentru oi.

12. Iar năimitul și care nu unte păstor și ale cărula nu sunt ulle, vede lupul venind și lasă otle și fuge; și lupul le răpește și la risipește pe ele.

13. Năimitul fuge, pentrucă este năimit și el nu are grița ollor.

14: Eu sunt păstorul cel bun, și-mi cunosc (ofle) mele și ele mă cunosc pe mine.

15. Precum mă cunosste pe mine Tatăl, și eu îl cunosc pe Tatăl; și sufletul îmi pun pentru ol.

16. Mai am și alte oi care nu sunt din staulul acesta; și pe a celea mi se cade să le aduc; și glasul meu vor auzi, și va fi u turmă și un păstor.

. 17. Pentru aceasta mă lubește pe mine Tatăl, că eu imi pun sufletul meu, ca iarăși să-l iau pe el.

18. Nimeni nu-l ia dela mine, ci eu insumi il pun pe el. Putere am să-l pun și putere am să-l iau iarăși. Porunca aceasta dela Tatăl meu am primit-o.

19. Deci pricire s'a făcut la ași între Iudei, pentru cuvintele accestea.

20. Şi multi dintrânşii ziceau i Are drac şi este nebun! Pentruce il ascultați?

21. Alti ziceau: Aceste cuvinte nu sunt cuvinte de îndră-

10. 16: Ezech. 37, 24, 34, 23

IOAN

cit. Au doară poate un drac să deschiză ochii orbilor?

22. Şi s'a întâmplat atunci să fie în Ierusalim (praznicul) sfințiril (bisericii), și era iarnă.

23. Şi umbla lisus în biserică, prin pridvorul lui Solomon.

24. Deci leau impresurat pe el ludeil și ieau grăit lui: Până când ai să ne ții sufietul în indoială? De ești tu Hristosul, spuneene nouă pe fată!

25. Răspuns-a lor lisus: V'am spus vouă și nu credeți. Lucru-rile pe care le fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, pentrucă nu sunteți din oile mele.

27. Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc și vin după mine.

28. Și eu le dau îor viață veși nică, și nu vor pieri în veac și nimeni nu le va răpi din mâna mea.

29. Tatăl meu, care mi le a dat mie, este mai mare decât toți; și nimeni nu poate să le răpească pe ele din mâna Tatălui meu.

30. Eu și Tatăl una suntem.

31. Deci ludeli au luaț larăși pietre, ca să arunce întrânsul.

32. Răspuns•a ior IIsus: Multe lucruri bune am arătat vouă dela Tatăl meu. Pentru care din aceste lucruri aruncați în mine cu pietre?

33. Răspuns-au lui Iudeii, zicând: Nu pentru vreun lucru bun aruncăm noi cu pietre în tine, ci pentru hulă și pentrucă om fiind, te faci pe tine Dumnezeu.

34. Răspuns*a lor lisus: Oare

w 160 w

nu este scris în legea voastră: Eu am zis: dumnezei sunteți?

35. Dacă pe aceia, către ceri s'a îndreptat cuvântul lui Dumnezeu, i-a numit dumnezei — și scriptura nu poate fi căicată în picioare —

36. Oare acela pe care Tatal lea sfințit și lea trimis în lume, (puteți) voi spune că grăește hulă, pentru că a zis: sunt Fiul lui Dumnezeu?

37. Dacă nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu credeți în min.

38. Iar de le fac, chiar dacă nuent credeți mie, credeți lucrurilor, ca să cunoașteți și să credeți că Tatal intru mine este și eu întru el.

39. Decl căutau iarăși să l prinza.

40. Și au mers larăși de cent parte de Iordan, la lacul unde Ioan botezase mai întâi, și a rămas acolo.

41. Si mulți veneau la dânsul și ziceau: Ioan n'a făcut niclo minune; dar toate câte a spus Ioau despre acesta au fost adevărau

42. Și acolo mulți au creziii.

11.

Inplerea lui Lazăr. Archierea și farișeit uneltesc împotrioa lui lisus. Sfatul lui Calafa.

Si era bolnav un oarecare la din Vitania, din satul Mariel si al surorii sale Marta.

2. Iar Maria era cea care uns pe Domnul cu mir și a stere pictoarele lui cu părul capulul el iar Lazăr cel bolnav era fratele el

3. Deci au trimis surorile la lisus, zicànd: Doamne, acela pi care Tu il lubesti, este bolnav. 4. lar lisus auzind, a zis: Aceas di boală nu este spre moarte, ci apre mărirea lui Dumnezeu, ca să j preamărească Fiul lui Dums nezeu printrânsa.

. Ci lisus iubea pe Marta și pe sora ei și pe Lazăr.

6. Deci dacă a auzit că (Lazăr) te bolnav, a zăbovit două zile 10 locul în care era.

7. Apoi, după aceea a zis uceolellori Să mergem farăși în Iu-

8. Zis-au lui ucenicii: Invățătorule, acum te căutau ludeii să ni ucidă cu pietre, și iarăși te tuci acolo?

6. Răspuns-a Iisus: Oare nu douăsprezece ceasuri sunt întro 17 De va umbia cineva ziua, nu va împiedica, pentrucă vede lumina lumii acestela.

10. lar de va umbla cineva emptea, se va impiedica, pentrucă lumina nu mai este întrânsul.

11. Acestea le a spus, iar după u că a zis către ei: Lazăr, prie uul nostru, a adormit, dar merg destept pe ei.

12. Deci i au zis ucenicii lui:
15 amne, dacă a adormit, se va
15 miut (de boală).

14. lisus insă vorbea de moartea 41 lar lor li se părea că (vor-14.710) despre adormirea somnului.

1) Atunci lisus le-a vorbit lor deschia Lazăr a murit.

18. Şi pentru voi mă bucur 1 n'am fost acolo, ca să credeți. 11 a mergem la el.

· Atunci a zis Toma, care se ouește geamăn, celorialți ucenici: mergem și noi, ca să murim e el.

17. Deci viind lisus, lea aflat pe el ingropat de patru zile.

18. Ci Vitania era aproape de Ierusalim ca la cincisprezece stadii.

19. Și mulți din Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângăe pe ele peniru (pierderea) fratelui lor.

20. Deci Marta, când a auzit că vine lisus, a leșit întru întâm-pinarea lui, far Maria a rămas acasă.

21. Și a zis Marta către lisus: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit.

22. Dar stlu că și acum ori căte vei cere dela Dumnezeu, el iti va da tle.

23. Zis-a el lisus: Fratele tău va învia.

24. Zis-a lui Marta: Știu că va invia, la înviere, în ziua cea de apoi.

25. Zis-a el lisus: Eu sunt învierea și viața: cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi.

26. Și tot cel ce viază și crede intru mine, nu va muri în veac. Crezi aceasta?

27. Zis-a lui: Da, Doemne, crez că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu care a venit în lume.

28. Și zicând acestea, s'a dus și a chemat în taină pe Maria, sora sa, zicând: Învățătorul este alci și te cheamă.

29. Iar dacă a auzit aceasta, s'a sculat degrab și a mers la dânsul.

30. Iar lisus încă nu ajunsese în sat, ci era în locul unde lea îne tâmpinat pre el Marta.

31. Ci ludeii cari erau în casă cu dânsa și o mângăiau pe ea,

11

_ IOAN

văzand pe Maria că s'a sculat degrab și a ieșit, au mers după dânsa, zicând: Se duce la mormânt, ca să plangă acolo.

11. 32

32. Decl Maria viind unde era lisus și văzându-l, a căzut la picloarele lui, zicand, Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

33. Iar lisus văzândao pe dânsa plangand, ca și pe ludeil carl veniseră impreună cu dânsa, a suspinat cu duhul și s'a tulburat intru sine.

34. Si a zis: Unde leati pus? Ziseau lui: Doamne, vino și vezi.

55. Şi a lăcrămat Ilsus.

36. Deci ziceau Iudeil: lată, cum il iubea pe ell

37. Iar unii dintranșii ziceau; El, care a deschis ochli orbului, nu putea oare să facă să nu moară acesta?

38. Deci lisus suspinand intru sine iarăși, s'a dus la mormânt, care era o peșteră, și peste ea era o piatră.

39. Zis-a lisus: Ridicați platra. Răspuns-a lui Marta, sora celul adormit: Doamne, pute, că este mort de patru zlie!

40. Zisea el lisus: Nu țieam spus oare că, de vei crede, vei vedea mărirea lui Dumnezeu?

41. Deci au ridicat piatra. lar lisus și a ridicat ochil în sus și a zis: Părinte, multumescu-ți țle că m'ai ascultat!

42. Ci eu stiam că pururea mă asculti, dar pentru poporul care stă împrejur am grăit, ca să crează că tu m'ai trimis.

43. Şi zicând aceasta a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară l

44. Si a lesit mortul, manile si

picioarele fiindusi legate cu fass far fața lui era acoperită cu o nă framă. Zis-a for Ifsus: Deslegați-l și-l lăsați să meargă.

45. Deci multi din ludeit kont veniseră la Maria și au văzut cele ce a făcut lisus, au crezut întrânsui.

46. Dar unii din el s'au du la farisei si le-au spus cele ee n făcut lisus.

47. Atunci arhiereil și fariscu au adunat sobor și au zis: Ce m facem? Căci omul acesta face multiminuni.

48. De-i vom išsa pe el ayo toti vor crede intransul și voi veni Romanii și vor lua și țaru ș neamul nostru.

49. Ci unul dintransii, Caiaia care era arhiereu in anul acela a zis lor: Voi nu stiți nimic.

50. Nici nu vă gândiți că căli mai de folos să moară un on pentru popor și să nu piară lei neamul.

51. Iar aceasta nu a spus-o vi dela sine, ci flind arhiereu in anul acela, a prorocit că lisus va un moară pentru neam.

52. Şi nu numai pentru nesio, ci și ca să adune iaolaltă pe la cel risipiti al lui Dumnezeu.

53. Deci din ziua aceea san sfătult ca să l omoare pe el.

54. De aceea Isus nu mai unibla pe față printre Iudel; ci s'a cho de acolo intr'o lature, aproape de pustie, intr'o cetate numită blimb și a rămas acolo cu ucenfell all

55. Cl erau aproape Pastile Imdeilor si inainte de Paşti multi die laturea aceea s'au suft in lean . lim, ca să se curățească.

11, 45-53: Luca 16, 31.

56. Deci (Iudeii) căutau pe lisus, y stand în biserică, graiau între ei: t'e vi se pare vouă? Veni-va oare praznic?

57. lar arhtereii și fariseii dăduseră poruncă, după care oricine va afla ' unde este, să dea de veste, ca să-l prinză pe el.

12.

Ungerea lui lisus, Intrarea în h rusalim. Elinii doresc a pedea pe lisus, Glasul din cer.

for înainte de Paști cu șase zile a venit lisus in Vitania, unde era lazăr pe care l înviase din morți.

2. Si acolo i-au făcut cină, și Marta sluja; lar Lazăr era unul In cei ce sedeau impreună cu d msul la masă.

3. Deci Maria luand o litră de inir de nard curat, de mult pret, " uns picioarele lui lisus si le-a Ars cu părul său, lar casa s'a maplut de mirosul mirului.

4. Atunci a zis unul din ucewigit lui, (anume) Iuda al lui Simon latarioteanul, care avea să-i vânză 144 611

5. Pentruce nu s'a vandut acest " Ir cu tref sute de dinari si (banii) o se fi dat săraciior?

6. Dar aceasta a spus-o nu pen-" u că avea grijă de săraci, ci pentru i era fur, şi purtând pungă lua illa ce se punea intrânsa.

7. Zis-a Iisus: Las-o pe ea, căci intru ziua îngropării mele 1-a o telrat.

, Că pe săraci pururea ii aveți

14, 3-9,

cu voi, dar pe mine nu mă aveți pururea.

9. Si multimea multă din Iudei afland că lisus este acolo, a venit nu numai pentru lisus, ci și ca să vază pe Lazăr, pe care l inviase din morti.

10. Şi s'au sfătuit arhiereli ca si pe Lazăr să-l omoare;

11. Căci din pricina lui, multi ludei mergeau si credeau in lisus.

12, lar a doua zi, multimea multă care se adunase la praznic, auzind că lisus vine în Ierusalim,

13. A luat stalpări de finic, și a ieșit întru întâmpinarea lui, strigand: Osana! Bine este cuvântat cel ce vine intru numele Domnului, impăratul lui Israil!

14. Şi afland lisus un asin, a sezut pe el, precum este scris:

15. Nu te teme, fiica Sionului. lată impăratul tău vine la tine şezând pe mânzul asinei.

16. Ucenicii lui nu pricepuseră acestea mai inainte, dar după ce s'a preamărit lisus, atunci și au adus aminte că acestea pentru el erau scrise și acestea lui i s'au făcut.

17. Deci poporul care fusese cu el când a strigat din mormant pe Lazăr și lea sculat pe el din morti, mărturisea (cum se întâmplaseră lucrurile).

18. De aceea i și întâmpina pe el poporul, căci a auzit că el făcuse minunea aceasta.

19. Atunci au zis fariseil intre dânșii: Vedeți că nu folosiți nimic? lată, lumea merge după dânsul!

12-19: Mat. 21, 1-11, Marcu 11, 12. 1-8: Mat. 26, 6-13; Marcu 1-10; Luca 19, 29-40; Ps. 118, 25-26. 15: Zah. 9, 9.

20. Ci printre cei ce se suiseră să se închine la praznic erau (și) oarecari Elini.

IOAN

21. Acestia s'au apropiat de Filip care era din Vitsaida Galileei și leau rugat pe el, zicand: Domnule, am voi să vedem pe lisus.

22. Venit-a Filip și a spus lui Andrei, lar Andrei si Filip au spus lui lisus.

23. Iar lisus a răspuns lor. zicândı A venit ceasul, ca să se preamărească Fiul Omului.

24. Amin, amin grăesc vouă: Grăuntele de grâu căzand pe păs mânt, de nu va muri, el rămâne singur, iar de va muri, multă roadă aduce.

25. Cel ce isi iubeste sufletul plerde-lava pe el, lar celce-si urăște sufletul in lumea aceasta, il va păstra pe el spre viața veșnică.

26. De-mi slujește cineva mie, mle să mi urmeze; și unde voi fi eu, acolo va fi și sluga mea. Și de mi va sluji cineva mie, il va cinsti pe el Tatal meu.

27. Acum sufletul meu s'a tulburat; și ce voi zice? Părinte, mantuește mă de ceasul acesta? Ci pentru ceasul acesta am venit.

28. Părinte, preamărește numele tău. Și glas din cer s'a auzlt atunci, (zicând): Lam preamărit și iarăși il voi preamărl.

29. lar norodul care sta și auzia, zicea: Tunet a fost! Alții ziceau: Inger i-a grait!

30. Răspuns a lor lisus și a zis: Nu pentru mine a fost glasul acesta, ci pentru voi.

31. Acum este judecata lumil

acesteia, acum stăpânitorul lumili acesteia se va izgoni.

32. Si eu, de mă voi înălța de pe pământ, pe toți îl vol trage la

33. lar aceasta o zicea, ca so arate cu ce moarte avea să moare

34. Răspuns-a lui mulțimea: Noi am auzit din lege că Hristos va mane in veac, și cum zici tu că Fiul Omului trebue să se înali. Cine este acesta Flui Omului?

35. Deci a zis for lisus: lnia puțină vreme mai este lumina in vol. Umblati pană când aveti lumina, ca să nu vă cuprinză pe vol intunerecul; că cel ce umblă intru intunered nu stie unde merge.

36. Până când aveți lumina credeți în lumină, ca să fiți fii a luminei. Acestea a grăit Ilsus, u mergand s'a ascuns de dansil.

37. Dar deși făcuse atâtea min nuni inaintea lor, tot nu credeau intrânsul,

38. Ca să se plinească cuvănul lui Isaia prorocul ce zice: Doamin cine a crezut celor auzite de nou Si: bratul Domnulul cui s'a deu coperit?

39. De aceea nu puteau crează, pentrucă Isala a mai vin

40. Au orbit ochti lor si a impietrit inima lot, ca să nu vază in ochii, nici să înțeleagă cu intrusi să se întoarcă, și eu să-i vindo pe ei.

41. Acestea lesa zis Isaia, cand a văzut mărirea lui și a giali despre dânsul.

42. Insă și din căpetenii mult au crezut întrânsul; dar de leane-

38. Is. 53, 1. 40: In. 6, 9-10. fariseilor musi mărturiseau, ca să nu fie scosi din sinagogă:

43. Căci lubeau mărirea omes nească mai mult decât mărirea lui Dumnezeu.

44. Atunci lisus a strigat si a Ms: Cel ce crede intru mine nu crede in mine, ci in cel ce m'a trimis pe mine.

46. Eu lumină am venit în lume. ra tot cel ce crede in mine să nu (Amaie in intunerec.

47. Si de va auzi cineva cuvintele mele si nu va crede, eu nu- judec; căci n'am venit ca să odec lumea, ci ca să mântuesc lumea.

48. Pe cel ce se lapădă de mine 🖟 nu primeste cuvintele mele are line să liudece: Cuvântul care I-am grăit, acela il va judeca pe il in ziua cea de apoi.

49. Căci eu n'am grăit dela mine, ci Tatăl care m'a trimis, urela mi-a dat poruncă ce să spun vi ce să grăesc.

50. Si stiu că porunca lui este stiță veșnică. Deci cele ce grăesc d, precum mi-a spus mie Tatăl, in le gráesc.

13.

· ma cea de taină. Spălarea pi= oparelor Apostolilor, Vânzătorul, runca dragostel. lisus pesteste căderea lui Petru.

u Inainte de praznicul Pastilor, tlind lisus că i-a venit ceasul " să se mute din lumea aceasta · l'atal, (a arătat că) iubind pe il wai, carl erau in lume, i-a jubit r el pană la sfârșit.

2. lar la cină, când diavolul concre acum in inima lui luda al lui Simon Iscarioteanul, gândul vánzării.

3. Stilnd lisus ca Tatal toate i le-a dat lui în mână si cum că dela Dumnezeu a lesit st la Dumnezeu se duce,

4. S'a sculat dela cină și desbrăcându-si vesmintele si luând un stergar s'a incins (cu el).

5. Apoi turnand apă în spălă. tor, a început a spăla picloarele ucenicilor si a le sterge cu stergarul cu care era incins.

6. Decl a venit la Simon Petru, Zis-a lui (acesta): Doamne, voesti tu oare să-mi speli picioarele mele?

7. Răspuns•a lisus și i•a zis lui: Ceeace fac eu, tu nu stil acum, dar vei pricepe după acestea.

8. Zis-a Petru lui: Nu vei spăla picioarele mele in veac! Raspuns-a lísus luí. De nu te voi spăla pe tine, nu vei avea parte cu mine.

9. Zis-a Simon Petru: Doamne, (spală-mi) nu numai picioarele, ci și mâinile și capul!

10. Iar lisus i-a zis: Cel spălat n'are trebuință să i se spele fără numai picioarele, pentrucă este curat tot. Si voi sunteti curati, dar nu

11. Că stia pe cel ce avea să-l vânză; de aceea a zis: Nu toți sunteti curati.

12. Deci, după ce a spălat picioarele lor și și a îmbrăcat veșmintele sale, şezând iarăși la masă le-a zis lor: Intelegeti ce v'am făcut vouă?

13. Voi mă numiți pe mine Invățător și Domn, și bine ziceți, căci sunt.

14. Deci dacă eu, Domnul și Invățătorul, am spălat pictoarele

27: Ps. 6, 4, 42, 6.

voastre, datori sunteți și voi să spălați picioarele unul altuia.

15. Căci pildă am dat vouă, ca precum am făcut eu, să faceți si voi.

16. Amin, amin zic vouă: Nu este siuga mai mare decât stăs pânul său, nici solul mai mare decât cel ce lea trimis pe el.

17. Dupăce știți acestea, fericiți

veti fi de le veți face.

18. Nu pentru voi toți grăesc; eu știu pe care leam ales. Ci trebue să se împlinească scriptura: Cel ce mănâncă împreună cu mine pâine siea ridicat călcăiul său asupra mea.

19. Vă spun vouă acum, mai înainte de a se face, ca atunci, când se va face, să credeți că eu

sunt.

20. Amin, amin grăesc vouă: Cel ce primește pe care-l voi trimite eu, pe mine mă primește; iar cel ce mă primește pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine.

21. Acestea zicând lisus, s'a tulburat cu duhul și a mărturisit, și a zis: Amin, amin grăesc vouă: unul din voi mă va vinde.

22. Deci ucenicii căutau unul la altui, nepricepându-se de cine

grăește. 23. Iar la masă, unul din ucenicii

lui pe care-1 iubea lisus, era cuicat pe sanul lui lisus;

24. Atunci Simon Petru a făcut semn acestula să întrebe cine ar fi (acela) de care grăește.

25. Si acela lipindu-se de piepa tul lui lisus, l-a intrebat: Doamne, cine este?

13. 18: Ps. 41, 10. 21-30: Mat. 26, 21-25; Marcu 14, 18-21; Luca 22, 21-23

26. Răspuns•a Iisus: Acela este, căruia eu, intingând pâinea, i•o voi da. Și întingând pâinea, a dat•o lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul.

27. Și atunci, după pâine, a întrat întrânsul satana. Deci a zivi lisus lui: Ce vrel să faci, fă mal de grabă.

28. Şi nimeni din cei ce şedean la masă n'au priceput pentru cu

isa zis lui aceasta.

IOAN

29. Că de vreme ce punga era la luda, unii socoteau că lisus il zice: Cumpără cele ce ne trebuesi de praznic, sau să dea ceva il racilor.

30. Deci, după ce a luat ri pâinea, a ieșit îndată; lar când a

lesit era noapte.

31. Zis-a Iisus: Acum s'a premmarit Fiul Omului și Dumneziu s'a preamărit întru el.

32. Dacă s'a preamărit Duninezeu întru el, și Dumnezeu il va preamări pe el întru sine, și indata îl va preamări pe el.

33. Fillor, încă puțin mai suncu voi. Căuta-mă-veți, și precum am zis ludeilor, că unde mergi en voi nu puteți veni, vă spun di vouă:

34. Poruncă nouă dau vous ca să vă lubiți unul pe altul. Precum eu v'am lubit pe voi, apsă vă lubiți și voi unul pe altul

35. Din aceasta vor cunting toti că sunteți ucenicii mel, ili veți avea dragoste între voi.

36. Zis-a Simon Petru către Isus Doamne, unde mergi? Răspurea Iisus lui: Unde merg eu, "in me

36. 38: Mat. 26, 33-35; Marco II 29-31; Luca 22, 31-34. poti veni acum după mine; dar mai târzlu vei veni după mine.

37. Zisa Petru lui: Doamne, pentruce nu pot veni după tine acum? Sufletul meu il voi pune o ntru tine.

38. Răspuns a Isus lui: Sufletul tâu pentru mine i vei pune? Amin, amin grăesc ție: Nu va cânta cotoșul, până ce te vei lepăda de mine de trei ori.

14.

Cuvântarea de despărtire a lui lisus, intrebarea lui Filip. Mâns material. Pacea cea adeoărată.

5 nu se turbure inima voastră. Credeți întru Dumnezeu și în-

no mine credeți.

2. In casa Tatălui meu sunt otulte lăcașuri; iar de nu, v'aș fi quis vouă: merg să vă gătesc vouă loc.

Şi de mă voi dûce să vă H'ILESU vouă loc, farăși voi veni, I vă voi lua la mine, ca unde Int eu să fiți și voi.

4. Şi şitti unde merg eu, şi şitti

/isa Toma lui: Doamne, nu oto unde mergi, și cum putem

Zisea lisus lui: Eu sunt calea,
 uluvărul și viața. Nimeni nu vine
 Tatăl, fără numai prin mine.

7. De m'ați îl cunoscut pe mine, pe Tatăl meu l-ați îi cunoscut; n de acum îl cunoașteți și l-ați

6. Zises Filip lut: Doamne, aras

· Zin-a lisus lui: De atata vreme

sunt cu voi și nu m'ai cunoscut pe mine, Filipe? Cel ce m'a văzut pe mine a văzut pe Tatăl; cum zici tuir arată-ne nouă pe Tatăl?

10. Nu crezi că eu intru Tatăl și Tatăl întru mine este? Gralurile pe care eu le grăesc vouă nu le grăesc dela mine, ci Tatăl care petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie, că eu întru Tatăl și Tatăl întru mine este; iar de nu, credeți mie pentru lucrurile ace-

stea.

DAN

12. Amin, amin grăesc vouă: Cel ce crede intru mine, lucruirile care le fac eu și el le va face, și mai mari decât acestea va face, că eu la Tatăi meu merg.

13. Si orice veți cere întru numele meu voi face, ca să se prea-

mărească Tatăl întru Flul. 14. Ori ce veți cere întru nue

mele meu, eu vol face.

15. De mă iubiți pe mine, păziți porunciie mele.

16. Şi eu voi ruga pe Tatăl şi alt Mângăetor va da vouă, ca să rămâe cu voi în veac:

17. Duhul adevărului, pe care lumea nu l poate primi, că nu l vede, nici nu l cunoaște pe el; iar voi îl cunoașteți, căci cu vol petrece și cu voi va fi.

18. Nu vă voi lăsa sărmani;

19. Incă puțin și lumea nu mă va mai vedea; iar voi mă veți vedea, că eu sunt viu și voi veți

fi vii.

20. În ziua aceea veți cunoașie că eu sunt întru Tatăl meu și voi întru mine și eu întru voi.

21. Cel ce are poruncile mele și le păzește pe ele, acela mă lubește pe mine; și cel ce mă iubește pre mine, iubit va fi și de Tatăl meu, și eu îl voi iubi și mă voi arăta lui.

22. Zis-a către el Iuda, nu Iscarioteanul: Doamne, ce poate fi că nouă vreai să te arăți și nu lumii?

23. Răspuns-a lisus și a zis lui: De mă iubește cineva pe mine, cuvântul meu va păzi; și Tatăl meu il va lubi pe el și vom veni la el si la el ne vom face lăcaș.

24. Cel ce nu mă iubește pe mine, nu păzește cuvintele mele; dar cuvântul ce l auziți nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m'a trimis pe mine.

25. Acestea am zis vouă, fiind cu voi.

26. Iar Mangaetorul, Duhul cel Sfant pe care i va trimete Tatal întru numele meu, acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate câte am grăit vouă.

27. Pace las vouă, pacea mea dau vouă, nu precum dă lumea, dau eu vouă. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se spăimâns teze.

28. Ați auzit că v'am spus: Merg, dar (iarăși) voi veni la voi. De m'ați iubi pe mine, v'ați fi bucurat că v'am spus: Merg la Tatăl. Căci Tatăi meu este mai mare decât mine.

29. lar acum v'am spus (acestea) mai înainte, până a nu se împlini, ca atunci, când vor fi, să credeți.

30. Nu voi mai grăi multe cu voi, căci vine stăpânitorul lumii acesteia, care cu mine n'are nimic.

31. Ci ca să cunoască lumea că eu lubesc pe Tatăl și precum

mi•a poruncit mie Tatăl, așa for Sculați•vă, să mergem de alci.

15.

Vița cea adepărată. Lucrătoriii și vița, Mângăetorul,

Eu sunt vița cea adevărată și Tatăl meu este lucrătorul.

2. Toată vița care nu aduroroadă întru mine o scoate, yl toată vița care aduce roadă ucurățește, ca mai multă roadă sa aducă.

3. Acum voi sunteil curați pontru cuvantul care leam grăit vond

4. Rămâneți întru mine și ru întru voi. Precum vița nu postaduce roadă dela sine, de nu vo rămânea în bucium, așa nici voi de nu veți rămânea întru infin

5. Eu sunt buciumul viței, la voi vițele; cel ce rămâne listra mine și eu întru el, acela acius roadă multă; că fără de mine mi puteți face nimic.

6. Dacă cineva nu rămane intro mine, se scoate afară ca vița r se usucă și o adună și în loc aruncă și arde.

7. De veți rămânea întru min și cuvintele mele de vor rama nea întru voi, orice veți vrea vet cere și vi se va face vouă.

8. Întru aceasta se va presmet Tatăl meu, de veți aduce multă și de vă veți face un re nicii mei.

9. Precum m'a jubit pe mi l' Tatăl și eu v'am jubit pe rămâneți întru dragostea \$11.0

10. De veți păzi poruncile un li veți rămânea întru dragostea un precum eu am păzit porun d Tatălut meu și rămân întru dragostea lui.

 Acestea am grăit vouă, ca bucuria mea întru voi să rămâe l bucuria voastră să fie deplină.

12. Porunca mea aceasta este, ca să vă lubiți unul pe altul, pretum și eu v'am lubit pe voi.

13. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva să-și pue sufletul pentru prie-tenti săi.

14. Voi prietenii mei sunteți, de veți face câte vă poruncesc vouă.

15. De acum nu vă mai nus mesc slugi, căci sluga nu stie ce lare stăpânul său, ci v'am numit prieteni, pentrucă toate câte am auzit dela Tatăl meu, am arătat vouă.

16. Nu voi m'ați ales pe mine, t'i cu v'am ales pe voi și v'am pun să mergeți și roadă să aducuți și roada voastră să rămâe, ca rice veți cere dela Tatăl întru numele meu, să vă dea vouă.

17. Acestea poruncesc vouă, ca wă iubiți unul pe altul.

18. De vă urăște pe voi lumea, vi știți că pe mine mai înaînte

19. De ați fi din lume, lumea i lubi pe al său; dar pentrucă int sunteți din lume, ci eu v'am le din lume, pentru aceasta lue una vă urăște.

10. Aduceți-vă aminte de cuutul care am grăit vouă: Nu
le siuga mai mare decât stăunui său. De m'au prigonit pe
ulne, și pe voi vă vor prigoni;
s au păzit cuvântul meu, și pe
ul vostrual vor păzi.

21. Ci acestea toate vi le vor face vouă pentru numele meu, căci nu știu pe cel ce m'a trimis pe mine.

22. De n'aş fi venit şi nu le aş fi spus, n'ar avea păcat; acum insă nu au ce să răspundă pentru păcatul lor.

23. Cel ce mă urăște pe mul și pe Tatăl meu îl urăște.

24. De n'aș fi făcut între el lug cruri pe care nimeni altul nu li să făcut, n'ar avea păcat; acutat tusă au și văzut și (totuși) m'au urit și pe mine și pe Tatăl meu.

25. Ci (s'a făcut aceasta) ca nă se plinească cuvântul cel scris în legea lor: M'au urît în zadar.

26. Iar când va veni Mângaetorul pe care îl voi trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărulul, care dela Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine.

27. Dar şi voi veţi mărturisi, căci dintru început sunteți cu mine.

16.

Stârșitul cupântării lui Itsus. Pris gonirile ce por peni. Mângăes torul. Indrăzniți, eu am birult lumea?

A cestea am grăit vouă, ca să nu vă smintiți.

2. Scoate-vă-vor pe voi din slanagoge, și va veni vremea, ca tot celui ce vă va ucide pe voi să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Și acestea vi le vor face vouă, pentrucă n'au cunoscut pe Tatăl și nici pe mine (nu m'au cunoscut.)

15. 26: Ps. 35, 19, 69, 5

10AN

4. Ci acestea am grălt vouă, ca venind vremea, să vă aduceți aminte de ele, că vi le-am spus

vouă. Nu vi le-am spus acestea dela inceput, căci gram cu voi.

5. Acum însă merg la cel ce m'a trimis pe mine, și nimeni din i nu mă întreabă: Unde mergi? 6. Ci pentrucă am grălt vouă

estea, intristarea a umplut inima

voastră.

16. 4

J. Dar adevăr zic vouă: De foto vă este ca să mă duc eu; că de nu mă voi duce, Mângăetorul nu va veni la voi, lar de mă voi duce, vi-l voi trimite.

8. Si viind acela, va vădi lumea de păcat și de dreptate și

de judecată.

9. De păcat, că nu crede întru

mine;

10. lar de dreptate, că merg la Tatăl meu și nu mă veți mai vedea i

11. lar de judecată, că stăpê. nitorul lumii acestela s'a osandit.

12. Incă multe am a spune vouă, dar acum nu le puteti purta.

- 13. Ci când va veni acela, Duhul adevărului, vă va povățui pe voi la tot adevărul; căci nu va grăi dela sine, ci câte va auzi va grăi și va vesti vouă cele vii-
- 14. Acela pe mine mă va preas mări, căci din al meu va lua și va vesti vouă.
- 15. Toate câte are Tatăl ale mele sunt; de aceea am zis că din al meu va lua și va vesti vouă.
- 16. Puţin şi nu mă veţi vedea, și iarăși puțin și mă veți vedea, că eu merg la Tatăl.

17. Atunci au zis unii din ucenicil lui, intre el: Ce este oare

ceeace ne spune el nouă; Puțin si nu mā veți vedea, și iarăși putin și mă veți vedea, și cum că eu merg la Tatal meu?

18. Deci ziceau: Ce este a. ceasta, ce zice el: Putin? Nu

stim ce grăește.

19. Deci a înțeles lisus că vreau să-i întrebe pe el și a zis lor: De aceasta vă întrebați între vol. că am zis: Puțin și nu mă veți vedea, și iarăși puțin și mă veți vedea?

20. Amin, amin grăesc voua, că voi veți plânge și vă veți tân. gul, iar lumea se va bucura voi vă veți întrista dar întristarea voastră întru bucurle se va intoarce.

21. Femeea, când naște, are întristare, căci a sosit ceasul el: dar dacă a născut copilul, de bue curle că s'a născut om în lume. nu-și mai aduce aminte de durere.

22. Asa și vol, intristare aveți acum; ci iarăși vă voi vedea pe voi si inima voastră se va bus cura si bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi.

23. lar in ziua aceea nu ma veți intreba pe mine nimic. Amili. amin grăesc vouă: Orice veți cure dela Tatăl întru numele meu, vo da vouă.

24. Până acum n'ați cerut nimiîntru numele meu. Cereți și vi b lua, ca bucuria voastră să fie diplină.

25. In pildă v'am spus voua acestea; ci va veni ceasul cam nu voi mai grai în pilde, ci pe față voi vesti vouă pe Tatăi.

26. In ziua aceea veti cere i numele meu, și nu zic vouă en eu voi ruga pe Tatal pentru voi

27. Căci însust Tatăl vă lubește pe vol. pentrucă m'ati iubit pe mine si ati crezut că eu dela Dumnezeu am feșit.

28. lesit am dela Tatăl și am venit in lume: (acum) las lumea

ni merg larăși la Tatăl.

29. Zis au lui ucenicii: lată, acum gräesti lämurit și nu ne spul nici o pildă.

30. Acum stim că toate le stii și n'al trebuință să te mai întrebe cineva. De aceea credem că dela Dumnezeu ai iesit.

31. Răspuns a lor lisus: Acum

redeti?

32. lată vine ceasul și a sosit, a să vă risipiți fiecare la ale sale 👖 pe mine singur să mă lăsați. Dar nu sunt singur, căci Tatăl meu este cu mine.

33. Acestea am grăit vouă, ca futru mine pace să aveți. În lume necaz veti avea; ci indrăzniți, eu am biruit lumea.

17.

Engăciunea lui lisus către Tatăl, pentru sine, pentru ucenicii săi și pentru toată lumea.

A cestea le-a grăit lisus, și ridicandu-si ochii săi la cer a All Parinte, sosita ceasul: Preas " weste pe Fiul tău, ca și Fiul ud să te preamărească pe tine.

2. Precum al dat lui stăpânire prode toată făptura, ca la toti pe ine inal dat lui să le dea viață COSMIC de

. Si viata vesnică aceasta este: I să te cunoască pe tine unul Divarat Dumnezeu și pe lisus Irlaios pe care tu leal trimis.

- 4. Eu te-am preamărit pe tine pe pământ; lucrul care mi l-ai dat ca să-l fac, l-am săvârșit.
- 5. Si acum la tine însuți mă preamărește, tu, Părinte, cu slava care am avut-o la tine mai inainte de a fi lumea.
- 6. Arātat-am numele tau' oa menilor pe cari mi i-ai dat mi din lume. Ai tăi erau și mie mi isal dat și cuvântul tău au păzit...
- 7. Acum au cunoscut că toate cate mi al dat mie dela tinu fint.
- 8. Căci cuvintele pe care mi le-ai dat mie le-am dat lor, far ei le-au primit si au cunoscut cu adevărat că dela tine am leşit și au crezut că tu m'ai trimis.
- Eu pentru acestla mă rog; nu pentru lume mă rog, ci pentru acestia pe cari mi i-ai dat mie, căci ai tăi sunt.

10. Si toate ale mele ale tale sunt și ale tale ale mele; și m'am

preamărit întrânsele.

- 11. Nu mult mai sunt in lume, lar acestia în lume sunt și eu la tine viu. Părinte sfinte, păzește-l pe dânșil întru numele tău, pe cari mi i-ai dat mie, ca să fie una, precum suntem st noi.
- 12. Când eram eu el in lume, eu il păziam pe el întru numele tău. Pe cari mi i-ai dat mie i-am păzit și nimeni dintrânșii n'a pierit, fără numai fiul pierzăril, ca să se plinească scriptura.

13. lar acum viu la tine, și acestea le grăesc în lume, ca bucuria mea deplină s'o aibă întru el.

14. Eu am dat cuvântul tău lor, dar lumea i a urît pe ei, căci ei nu sunt din lume, precum eu din lume nu sunt.

IOAN

15. Nu mă rog ca să-l lei pe ei din lume, ci ca să-l păzești pe ei de cel viclean.

17. 15

16. Ei din lume nu sunt, precum nici eu nu sunt din lume.

17, Sfințește-i pe ei întru adevărul tău; cuvântul tău adevăr leste.

18. Precum m'ai trimis pe mine in lume și eu i am trimis pe ei in lume.

19. Şi pentru el eu mă fințesc pe îne însumi, ca și el să fle sfințiți întru adevăr.

20. Si nu numai pentru acestia mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în mine,

21. Ca toți să fie una, precum tu, Părinte, întru mine și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie, ca să crează iumea că tu m'al trimis.

22. Şi slava care ml-ai dat-o mie, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum noi una (suntem).

23. Eu întru el şi tu întru mine, ca să fie ei desăvărşit una, și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis și sai iubit pe el, precum m'ai iubit pe mine.

24. Părinte, pe cei cari mi i ai dat mie voesc ca unde sunt eu să fie și ei împreună cu mine, ca să vază slava mea, care mi ai dat o mie, pentrucă m'ai iubit pe mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, lumea pe tine nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut și aceștia încă au cu-noscut, că tu m'ai trimis.

• 26. Și am arătat lor numele tău, și l. voi arăta, ca dragostea cu care m'ai iubit pe' mine să fie intrânsii si eu intru el. 18.

Prinderea lui lisus și ducerea lui la Ana și la Calafa. Lepădarea lui Petru. Ilsus înaintea lui Pilat. Vărava.

A cestea grăind lisus, a ieșit-impreună cu ucenicii săi de ceea parte de părăul Chedrilor, undi era o grădină, în care a intrat el si ucenicii lui.

2. Şi ştia şi luda, cei ce la vândut pe el, locul; căci adescoil se aduna lisus acolo cu ucenicii sat.

3. Deci Iuda, luând ostași și slugi dela arhierei și dela farisci a venit .acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

Dar lisus stiind toate cele in erau să vie asupra sa, a ieșit și isa întrebat: Pe cine căutați?

5. Răspuns-au lui: Pe Isus Norzarineanul. Zis-a lor Iisus: Eu sunt Și Iuda, cel ce îl vânduse pe lisus, sta și el împreună cu dânșii.

6. Dect, când le a zis lor cursunt, s'au inters înapoi și au căzut la pământ.

7. Si i-a intrebat pe el la del Pe cine căutați? Iară el au 21-Pe lisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a, lisus și le-a // V'am spus că eu sunt; deci, de mă căutați pe mine, lăsați ; aceștia să se ducă.

9. Pentru ca să se plinească c'evântul (lui lisus) care a zis: 130 cari mi i ai dat n'am plerdul projei unul dintrânșii.

10. Ci Simon Petru avand politica scosso și a lovit cu ea pe slunt arhiereului și isa tălat urechia lui

18. 2-11: Mat. 26, 47-56, Mich. 14, 43-52; Luca 22, 47-53.

cea dreaptă. Iar numele slugii era Maih.

11. Și a zis lisus lui Petru: Bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi l-a dat mie Tatăl, nu-l voi bea oare?

12. Deci oastea și căpetenia cea preste o mie și slugile Iudeilor au prins pe Iisus și 1-au legat pe el.

13. Şi l-au dus intâi la Ana, pentrucă era socrul lui Caiafa care în anul acela era arhiereu. 14. Şi Caiafa era celce sfătulse pe ludei că este de folos să moară un om pentru popor.

15. Iar Simon Petru și celalalt ucculc mergeau după lisus. Ucenicul acesta era cunoscut arhiereului, și a intrat împreună cu linus în curtea arhiereului.

16. lar Petru a stătut la ușă, slară, leșit-a deci ucenicul celalalt, ture era cunoscut arhiereulul și a corbit cu portărița și a băgat în-launtru și pe Petru.

17. Atunci slujnica portăriței a s zia lui Petru: Nu cumva ești și lui din ucenicii omului acestuia?

18. Și slugile și slujitorii făcu-18 foc, căci era frig, și stăteau 18 no încălzeau; și Petru încă era 11 si stând și încălzindu-se.

19. Decl arhiereul a întrebat 19 lisus de ucenicii lui și de în-18tura lui.

20. Rāspuns a lisus lul: Eu pe lota am grāit lumii și totdeauna in invățat în sinagogă și în bi-citeă, unde se adună ludeii, iar mascuns n'am grăit nimic.

12- 27: Mat. 26, 53 - 75; Marcu 14, 12: Luca 22, 54 - 71.

21. Ce mă întrebi? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am grăit la lată aceștia știu cele ce am grăit . ...

22. Şi spunând el acestea, um din slugile cari stăteau acolo, a dat lui lisus o palmă, zicând Așa răspunzi arhiereului?

23. Răspurs-a lisus lui: De o c grăit rău, mărturisește de rău; to de am grăit bine, pentruce mă baji?

24. Deci lea trimis pe el Ana, legat, la arhiereul Calafa.

25. Iar Simon Petru sta st se incălzea. Deci 1-au întrebat: Nu cumva ești și tu dîn ucenicii lul? Iar el s'a lepădat și a zis: Nu sunt.

26. Zis-a lui una din siuglie arhiereului, rudenie a celui ce l-n tăiat Petru urechea: Au nu te-am văzut eu în grădină cu dânsul?

27. Şi iarăşi s'a lepădat Petru; și îndată a cântat cocoșul,

28. Deci au dus pe lisus dela Caiafa in divan; și era dimineața, dar ei n'au intrat în divan, ca,să nu se spurce, căci aveau să mănance Paștile.

29. Drept aceea, leșitea Pilat la ei și a zis: Ce pâră aduceți asupra omului acestula?

30. Răspuns-au ei și au zis: De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu l-am fi dat pe el ție.

31. Deci a zis lor Pilat: Luați-l și judecați-l pe el după legra voastră. Zis-au lui ludeli Nouă nu ne este îngădult să omorim pe nimeni.

32. Ca să se plinească, ceeace zisese lisus, când a spus, insemnând de ce moarte avea să moară ei.

28-19, 15; Mat. 27, 2, 11-30; Marcu 15, 1-19; Luca 23, 1-25.

IOAN

18. 55

· 33. Atunci Pilat a intrat iarăși în divan și chemând pe lisus, i-a zis lui: Tu ești împăratul lu-deilor?

34. Răspuns-a lisus lule Dela tine zici tu aceasta, sau alții ți-au

grait tie despre mine?

35. Zis-a Pilat: Au doară eu sunt ludeu? Neamul tău și arhie-reli te-au dat pe tine mie. Ce ai făcut?

36. Răspuns•a lisus: Împărăția mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slugile mele s'ar fi nevoit ca să nu fiu dat ludeilor; tar acum împărăția mea nu este de alci.

37. Deci a zis Pilat lui: Aşa dar împărat, ești tu? Răspunsa a lisus: Tu zici că eu sunt împărat. Eu pentru aceasta m'am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.

38. Zis-a Pilat lui: Ce este adevărul? Și aceasta zicând, a leșit larăși la ludel și le-a zis: Eu nicl o vină nu aflu întrânsul.

39. Dar aveți obiceiul ca să vă slobozesc pe unul la Paști (din închisoare). Voiți, decl, să vă slobozesc pe împăratul ludeilor?

40. Atunci au strigat iarăși cu toții, zicând: Nu pe acesta, ci pe Varava. Iar Varava era tâlhar.

19.

Patimile Domnului, Muma lui lângă cruce. Moartea și îngros parea lui lisus.

Atunci Pilat a luat pe lisus și (a poruncit) să-l biclulască.

2. Si ostații împletind cunună de spini, au pus-o în capul lui și l-au îmbrăcat pe el cu haina de porfiră.

3. Şi apropiindu-se de el ziceau Bucură-te, împăratul Iudeilor! Şi

ii dădeau lui palme.

4. Deci Pilat ieşind iarăşi afară, a zis lor: lată, vid aduc pe clafară, ca să ştiți că nici o vină nu aflu întrânsul.

5. Deci a ieșit Ilsus afară purtând cununa cea de spini și hainu cea de porfiră. Zis-a Pilat către

dânșii: lată omul?

6. Iar dacă leau văzut pe el ar hiereii și slugile, au strigat, zicănul Răstigneșteel, răstigneșteel pe di Zisea lor Pilat: Luațiel voi pe răstigniți, căci eu nu aflu nich vină întrânsul.

7. Răspuns-au lui Iudeli: Noi avem o lege și după legea nosstră el trebue să moară, căci l'in al lui Dumnezeu s'a făcut pe sliu

8. Decl, dacă a auzit Pilat arent cuvânt, mai vârtos s'a temui.

9. Şi intrând iarăşi în divan, a zis jui lisus: De unde eşti tu? lor lisus nu i a dat nici un răspuns

10. Zis-a Pilat lui: Mie nu-tui răspunzi? Nu știi oare că pulcu am să te răstignesc și putere an să te slobozesc?

11. Răspuns-a lisus: N'at avea nicio putere asupra mea, de mi țivar fi fost dată ție de sus. Di aceea cel ce m'a dat ție arc mal mare păcat.

12. Din (clipa) aceasta Pilat cant să-l slobozească pe el, dar li dell strigau, zicând De vel slobozt pe acesta, nu ești prieten Chesacului Tot cel ce se face pe sine imparat, stă împotriva Chesacului.

13. Deci Pilat auzind cuvantul acesta, a scos afară pe lisus și a rezut pe scaunul de judecată, în locul ce se chiamă pardosit cu pletre, îar evreește Gavvata.

14. Şi era Vinerea Paştilor, ca la al şaselea ceas. Zis-a (Pilat) ludeilor: lată împăratul vostru)

15. lar ei au strigat: la-l, ta-l, rästigneste-l pe ell Zis-a lor Pilat: le impăratul vostru să-l răstignesc? Răspuns-au arhiereii: N'avem impărat, fără numai pe Chesarul!

16. Atunct 1-a dat pe el lor un se răstignească. Și au luat pe lisus si 1-au dus.

17.. Și ducându-și crucea sa, a leșit la locul numit al Căpățânii, care evreeste se zice Golgota;

18. Și acolo leau răstignit pe pe el, și împreună cu el pe alți lul, de o parte și de alta, lar în tulloc pe lisus.

19. Ci Pilat a scris și titlu și 1-a pus pe cruce. Și era scris: 1848 Nazarineanul Impăratul Iudeilor.

20. Și mulți din ludei au cetit west titlu, căci locul unde s'a răstiținit lisus era aproape de cetate. Ji era scris: evreește, elinește și tatinește.

21. Atunci arhiereli Iudellor au de lui Pilat: Nu scrie: Impăratul ludellor, ci cum că el a zis: Eu duit Impăratul ludellor.

22. Răspuns-a Pilat: Ce-am scris,

23. lar dacă au răstignit pe lisus, vanții au luat hainele luf și le-au luatt" patru părți, flecărui ostaș

câte o parte, și cămașa; lar cân mașa era necusută, țesută de nun până' jos.

24. Deci au grăit intre dânșii; Să nu o sfășiem, ci să aruncăm sorți pentru dânsa, a cul va să fie, ca să se plinească scriptura ce zice: Impărțit:au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți. Deci ostașii așa au făcut.

25. Şi stăteau lângă crucea lui lisus muma lui și sora mumei lui, Maria a lui Cleopa și Maria Magadalina.

26. lar lisus văzând pe malcă na și pe ucenicul pe care-l iubia, stând, a zis malcii sale: Femce, iată fiul tău!

27. După aceea a zis ucenicului lată muma ta! Și din ceasul acela ucenicul a luateo pe dânsa întru ale sale.

28. După aceea, știind lisus că toate s'au săvârșit, ca să se plinească scriptura, a zis: Mire sete.

29. Și era acolo un vas plin de oțet; far el umplând un burete cu oțet și puindu-l într'o vergea de isop 1-a dus la gura lui.

30. Deci dacă a luat lisus oțetul, a zis: Săvârșitu-s'a. Și plecându-și capul, și-a dat duhul.

31. Dar pentrucă era Vineri, ludeii, ca să nu rămâle trupurile Sâmbăta pe cruce căci era mare ziua Sâmbetei aceleia au rugat pe Pilat să le zdrobească lor fluerile și să-i ridice.

32. Deci au venit ostașii și au zdrobit fluerile celui dintât și pe

19 16-30: Mat 27, 31 - 50; Marcu 1 20 37; Luca 23, 26-46. 24: Ps. 22, 19. 29: Ps. 22, 16.

19, 33

ale celuilalt, răstignit împreună cu el.

33. Ci venind la lisus, dacă au văzut că murise, nu i-au zdrobit fluerile.

34. Atunci unul din ostași cu sulita a impuns coasta lui și indată a feșit sânge și apă.

35. Si cel ce a văzut a mărturisit, și mărturla lui este adevărată și acela știe că spune ade. vărul, ca și voi să credeți.

36. Ci s'au făcut acestea, ca să se plinească scriptura: Os dintransul nu se va zdrobi.

37. Și iarăși altă scriptură zice: Vedeasvor pe care leau impuns.

38, lar după acestea Iosif cel din Arimateea - care incă era uces nic al lui lisus, dar pe ascuns, de frica Iudelior - a rugat pe Pilat (să-l îngădue), ca să la trupul lui lisus; și Pilat i-a îngăduit. Și el a mers și a luat trupul lui lisus.

39, Si a mers si Nicodim, cel ce venise mal indinte la lisus noaptea, ducand amestecătură de smirnă și de aloe, ca la o sută de litre.

40. Si au luat trupul lui lisus și (ungându-l) cu miresme l-au înfășurat în giulgiuri, precum este obiceiul Iudeilor la îngropare.

41. lar în locul unde s'a răs. tignit era grădină, și în grădină mormant nou intru care niment nu fusese pus niciodată.

42. Deci acolo au pus pe lisus, pentrucă (era) Vinerea ludeilor, căci mormântul era aproape.

36: les. 12, 46. 37: Zah. 12, 10.

38-42: Mat. 27, 57-61; Marcu 15, 42 47, Luca 23, 50 55.

20.

Invierea Domnulut, Maria Mag. dalina la mormant. Aratarea lui Hristos Apostolilor. Toma se incredintează.

Tar în cea dintâi zi a săptămânii I a venit la mormant Maria Mage dalina, desdedimineață, încă pe intunerec și a văzut piatra luată de pe mormant.

2. Deci alergând a venit la Simon Petru si la celalalt ucenic pe care il lubea lisus si a zis luca Au luat pe Domnul din mormant si nu stim unde leau pus.

3. Deci a feșit Petru și celalali ucenic si au pornit la mormant

4. Și alergau amândoi împreună; dar celalalt ucenic alergand mai repede decât Petru, a ajuin mai întâl la mormant.

5. Şi plecându-se, a văzut glulgiurile zăcând, dar n'a intrat.

6. După el a venit și Simon Petru și intrând în mormâni, a văzut giulgiurile singure zăcand

7. lar năframa care fusese pu capul lui lisus, nu zăcea împrem a cu giulgiurile, ci (era) invalula deosebi, in alt loc.

8. Atunci a întrat și celalalt ucce nic, care venise intal la mormani și a văzut și a crezut.

9. Căci ei încă nu stiau sulpe tura, că lisus trebuia să învien din morti.

10. St s'au inters ucenfell la sit la ai lor.

11. Iar Maria sta la mormani plangand afară. Și cum platup a s'a plecat si a privit in mormant

20. 1-18: Mat. 28, 1-10, Marit 16, 1-11, Iuca 24, 1-12

12. Şi a văzut doi îngeri în vesminte albe, sezand unul de · tre cap și altul de către pictoare, unde zăcuse trupul lui lisus.

13. Zís-au el către dânsa: Femee, plangi? Zis-a ea: (Plang), că au luat pe Domnul meu si nu stiu unde leau pus pe el.

14. Si zicând acestea, s'a întors mapol si a văzut pe lisus stând, ilar nu stia că este lisus.

15. Zisea ei lisus: Femee, ce. ulangi? Pe cine cauti? lar ei pă. andusise că este grădinarul, a lui: Domnule, dacă lai luat in, spune-mi unde l-ai pus si eu Il voi lua pe el.

16. Zisa ei lisus: Marie! Si ina orcandu-se ea, a zis lui: Ravvuni! se se tálcuește: Invățătorule.

17. Zis-a ei lisus: Nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu. Ci mergi la frații mel si le spune lor: Ma sui la tatal meu și Tatăl vostru, la Dumm zeul meu și Dumnezeul vostru.

18. Apoi Maria Magdalina a unit si a vestit ucenicilor că a vivit pe Domnul si că acestea I lesa spus ei.

19. Deci flind seară în ziua aero, intàla a săptămânii, și fiind mulate usile (casel) unde erau admati ucenicii de frica iudeflor. · uitea lisus și stând în mijlocul lu le-a zis: Pace vouă!

on. Si acestea zicând, le-a arătat bu mainile și coasta sa. Și s'au bumat neemen văzând pe Domnul.

11. Atunct lesa zis for Iisus Inagli Pace voual Precum m'a

19-23: Marcu 16, 14-18; Luca 14, 10 - 49,

trimis pe mine Tatăi și cu vă trimit pe voi.

22. Si acestea zicând, a suflat 1./ și a zis lor: Luați Duh Sfant,

23. Cărora veți ierta păcatele. le vor fi lertate, și cărora le veți tinea, vor fi tinute.

24. Ci Toma, unul din cei doisprezece, care se zice Geamanul, nu era cu dânşli, când a venli Ifsus.

25. Deci au zis ceilalți uceniel către dânsul: Am văzut pe Dome nul! lar el a zis lor: De nu vol vedea în mâinile lui semnul cule. lor și de nu voi pune mâna mea in coasta lui, nu voi credel

26. După opt zile ucenicii lui erau larăși inlăuntru și Toma cu dånsii. Venita lisus, flind usile inculate, și a stătut în millocul lor și a zis: Pace vouă!

27. Apol a zis lui Toma: Adusti degetul tău încoace și vezl male nile mele, și adu mâna ta si o pune în coasta mea, și nu fi necredincios, ci credincios.

28. Şi răspunzând Toma a zis lut: Domnul meu și Dumnezeul meu!

29. Zis-a Iisus lui: Pentrucă m'ai văzut pe mine, Tomo, al crezut. Fericiți cei ce n'au văzut si au crezut! 🐙

30. Si incă multe alte semne a făcut lisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea acesta.

31. Iar acestea s'au scris, ca sa credeți că lisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și crezând viată să aveți întru numele lui.

21. 1

Domnul se arată din nou Aposa tolllor, Pescuitul minunat.

După acestea lisus s'a arătat pe sine iarăși ucenicilor săi, la marea Tiberiadei; și s'a arătat așa:

2. Erau împreună Simon Petru și Toma care se zice Geamănul si Natanail cel din Cana Galieei și fili lui Zevedei și alți doi din ucenicii lui.

3. Zis«a lor Simon Petru: Mă duc să pescuesc. Iară ei au zis lui: Mergem și noi împreună cu tine. Si au leşit şi s'au suit în corabie. Dar în noaptea aceea n'au prins nimic.

4. lar dacă s'a făcut ziuă, lisus stătea pe țărm; ucenicii lui însă nu știau că este lisus.

5. Deci a zis lor lisus: Fitlor, nu cumva aveți ceva de mâncare? Răspuns-au lui: Nu.

6. lar el a zis lor: Aruncați mreaja in partea dreaptă a corablei și veți afla. Și au aruncat-o si nu mai puteau să o tragă pe ea de multimea pestilor.

7. Atunci ucenicul acela pe care l iubia lisus a zis lui Petru: Domnul este! Iar Simon Petru auzind că este Domnul, și a pus haina si cingătoarea, căci era gol, si s'a aruncat in mare.

8. lar cellaiti ue nici au venit cu corable, trăgând mreaja cu peștil, căci nu erau departe de tărm, ci (numai) ca la două sute de coti.

9. Dect dacă au lest la tărm, au văzut jeratec intins și pește pus deasupra, și pâine.

10. Zis-a lor lisus: Aduceți din pestil pe cari i ați prins acum.

11. Si s'a suit Simon Petru in corable si a tras la uscat mreaja plină de pesti mari: o sută cincizeci și trei; și atâția fiind, nu s'a rupt mreaja.

12. Zisea for lisus: Veniti de prânziți. Și nimeni din ucenici nu cuteza să l întrebe pe el l Tu cine ești? - știind tă este Domnul.

13. Atunci apropiindu-se lisus, a luat pâinea și le-a dat lor, asilderea și peștele.

14. Aceasta era acum a trein oară, că lisus s'a arătat ucenicilor săi după ce s'a sculat din morți.

15. Deci dacă au prânzit, a zis lisus lui Simon Petru: Simone al lui Iona, mă iubești tu mai mult decât acestia? Răspuns-a (Petru): Da, Doamne, tu stil că te lubest Zis-a lui: Paște mielușeli mei.

16. Si lea întrebat (lisus) a doua oară: Simone al lui Iona, mă lubești tu pe mine? Răspuns-a lui Da, Doamne, tu știi că te iubest. Zis-a lui: Paște oile mele.

17. Zis-a lui a treia oară: Simone al lui Iona, mă lubești tu pe mine? Si s'a mahnit Petru că a trela oară îsa zis lui: Ma iubești tu? Apoi a zis către lisus. Doamne, tu toate le stil; tu stil ca te lubesc. Zisea lisus lui: Pașie otle mele.

18. Amin, amin graesc tie: Cand eral mai tânăr, te încingeal tu lin suți și umblai unde voiai; dat când vei îmbătrâni, vei întindi mâinile tale și altul te va incinge si te va duce unde tu nu voesti.

19. Si aceasta a zis, însemnanti cu ce moarte avea să preamarească pe Dumnezeu. Si acesta grăind, a zis lui 1 Vino după mine

Văzut venind după el pe ucenidul pe cared lubia lisus și care la ună se culcase pe pietul lui si-l intrebase: Doamne, cine este cel veni, ce ai tu? v va să te vânză?

21. Pe acela văzându-1 Petru, a / lui lisus: Doamne, dar cu a-(sta ce (va fi)?

22. Răspunsa Iisus lul: De voi rea să rămâe acesta până voi veni, ce ai tu? Tu vino după milne!

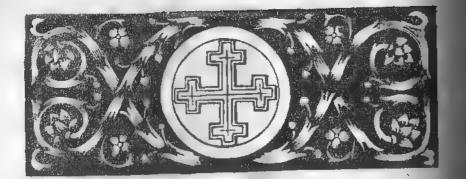
23. Deci a iesit cuvantul acesta

20. Ci întorcându-se Petru, a între frați, că ucenicul acesta nu va muri. Dar lisus nu f-a spus lui că nu va muri, ci: de voi vrea să rămâe acesta până voi

> 24. Acesta este ucenicul care mărturisește despre acestea și a scris acestea; și știm că mărturia lui este adevărată.

> 25. Ci sunt si altele multe pe care le-a făcut lisus, care de s'ar fi scris cu deamănuntul, mi se pare că nici în lumea aceasta n'ar încăpea cărțile ce s'ar fi scris. Amin.

FAPTELE SFINŢILOR APOSTOLI

1.

Hristos se arată Apostolilor după înviere. Inălțarea la cer. Aleges rea lui Matia în locul vânzătos rului luda.

Teofile, in cartea cea dintal ti-am scris despre toate câte a făcut și a învățat lisus, dela început,

2. Până în ziua în care s'a înăltat, dupăce prin Duhul Sfânt a dat poruncă apostolilor pe cari i-a ales.

3. Și cărora s'a și înfățișat pe sine viu după patima sa, prin multe semne doveditoare, arătâns du-se for vreme de patruzeci de zile și grăind cele despre împăs răția lui Dumnezeu.

4. Și flind împreună cu dânșil, le a poruncit lor să nu se de părteze de lerusalim, ci să aștepte făgăduința l'atălui, pe care (precum a spus) atl auzit-o dela mine.

5. Căci Ioan a botezat cu apă, iar voi nu mult după aceste zile vă veți boteza cu Duhul Sfânt. 6. Atunci cel ce se adunascio il intrebară pe dânsul, zicând Doamne, oare în vremea aceasta vel așeza din nou împărăția lui Israil?

7. Iar el a zis către dânșii: Nu vi s'a dat vouă să știți vremili sau soroacele pe care Tatăl ium pus întru atotputernicia sa.

8. Ci când va veni Duhul Siani peste voi, veți lua putere și ini veți fi mie martori în Ierusalliu și în toată ludeea și în Samarta și până la marginea pământului.

9. Iar zicând acestea, s'a mallat în fața lor, și un nor lea luat pe el din ochli lor.

10. Şi cum priveau el la ili când se înălța el, iată, dol bar bați au stătut înaintea lor in vi minte albe.

11. Zis-au aceștia: Bărbați bar lileeni, ce stați uitându-vă la cor Acest lisus care s'a inălțat d. la voi la cer, așa va veni protucul-ați văzut pe el mergând la cor

12. Atunel, dela muntele o

co chiamă al Maslinilor, care este aproape de lerusalim cale de o `ambătă, apostolii s'au întors în lerusalim.

13. Şi dacă au ajuns, s'au suit in incăperea de sus, unde ședeau (de obiceiu) Petru, Iacov, Ioan și Andrei, Filip, Toma, Vartolos melu și Matei, Iacov al lui Alfeu, Simon Zilotul și Iuda al lui Iacov.

14. Toți aceștia, împreună cu 6 meile și cu Maria, muma lui 16 us, stăruiau, într'un cuget, în Nuțăciune.

15. In zilele acestea sculàndu-se l'etru in millocul ucenicilor – iar numărul poporului adunat era ca la o sută și douăzeci – a zis:

(6. Bărbaților și fraților, trebula 11 se împlinească scriptura aceea 13 se împlinească scriptura aceea 14 se împlinească scriptura aceea 15 se împlinească scriptura aceea 16 se împlinea

17. Căci acela (încă) era numărat împreună cu noi și fusese des pentru această slufbă.

18. Şi din plata nedreptății și a vilgat o țarină, dar căzând, a plesuit pântecele lui și s'au vărsat terțe măruntaele lui.

19. Iar aceasta s'a făcut cunose ută tuturor celor ce locuesc în trunalim, încât țarina aceea s'a e mat în limba for Acheldama, utera Tarina Săngelui.

20. Pentrucă scris este în cartea l'admilor: Facă-se casa lui pustie, p ad nu fie cine să loculască în-mana î \$1: dregătoria lui să o ia stuli

21. Se cuvine deci, ca unul din

1. 20: Ps 69, 26 27: Ps. 109, 8, este bărbații cari se adunau cu noi în de-o toată vremea întru care Domnul s în lisus a fost cu noi,

22. Incepând dela botezul lui loan și până în ziua în caru n'a înălțat dela noi, să fie împreună cu noi martor învierii lui.

23. Și au pus înainte pe dol, pe Iosif care se chema Varnava, numit și Iust și pe Matla.

24. Și rugându-se (apostolii) au zls: Tu Doamne, care cunoști intemile tuturor, arată-ne dintre accepti doi pe care 1-ai ales,

25. Ca să la soarta slujbel și apostoliei acestela, dintru care a căzut luda, ca să meargă la lo-cul său.

26. Apol au aruncat sorți pene tru ei, și soarta a căzut pe Malla; și s'a numărat el cu cel unsprezece apostoli.

2

Pogorîrea Duhulul Sfânt. Cupântarea lui Petru.

Lar dacă a sosit ziua praznicului Cincizecimii, el erau adunați impreună cu totii.

2. Și fără de veste s'a făcut din cer un huet ca de sufiare de vifor, și a umplut toată casa unde ședeau ei.

3. Și îi s'au arătat lor, împărțite, limbi că de foc, și s'au lăsat peste fiecare dintrânșii.

4. Și s'au umplut toți de Duhul Sfânt și au început a grăi în alte limbi, precum le da lor Duhul să grăiască.

5. Ci în Ierusalim erau locultori ludei, oameni cucernici, din toate neamurile cari sunt sub cer.

6. Şi făcându-se glasul scela,

s'a adunat multimea și s'a umplut de uimire, căci fiecare îi auzla pe el grăind în limba sa.

2. 7

7. Şi se spăimântau toți și se mirau, zicând unul către aitul: Nu sunt oare Galileeni toți aces știa carl grăesc?

8. Şi cum (se'ntămplă că) aus zim fiecare limba noastră, întru care ne-am născut?

9. Parții și Mezii și Elamitenii, și celce locuesc în Mesopotamia, în Iudeea și în Capadochia, în Pont și în Asia,

10. În Frighia și în Pamfilia, în Eghipet și în părțile Libiei cele de lângă Chirene, și oaspeții din Roma și Iudeli și veneticit,

11. Critenii și Arabii, il auzim grăind în limbile noastre slăvitele fapte ale lui Dumnezeu.

12. Şi se spăimântau toți și se mirau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții ziceau în batiocură : S'au îmbătat de must!

14. Atunci ridicandu-se Petru cu cel unsprezece a prins a grăi și a zice către el: Bărbați ludel, și toți cel ce locuiți în Ierusalim, aceasta să vă fie știută vouă și să luați aminte cuvintele mele?

15. Pentrucă aceștia nu sunt beți, precum vi se pare vouă, căci este (abia) al treilea ceas din zi.

16. Ci aceasta este ceea ce s'a spus prin prorocul loil:

17. In zilele cele de apol, zice Domnul, turna-voi din Duhul meu peste tot trupul, și vor proroci feciorii voștri și fetele voastre; și tinerii voștri vor vedea vedenii și bătrânii voștri vor visa visuri.

18. Încă și peste slugile mele și peste slujnicile mele vol turna în zilele acelea din Duhul men și vor proroci.

19. Și sus în cer voi face minuid. și semne jos pe pământ: sânge și

foc și ceață de fum.

20. Soarele se va preface in intunerec și luna in sânge, mai uninte până ce va veni zlua cea mare și luminată a Domnului.

21. Și atunci tot cel ce va chema numele Domnului, se va mantul

22. Bărbați Israilteni, asculiați cuvintele acestea: Pe Iisus Nazarineanul, bărbat arătat de Dunanezeu înaintea voastră prin pulitarile și minunile și semnele pe cari Dumnezeu le a făcut printrăruli în miilocul vostru, precum siți si voi.

23. Pe acesta, după sfaful rânduit și după prevăzătoarea șile înță a lui Dumnezeu, vândut lilat vouă, leați luat și prin malnile celor fărădelege răstigninduel, leați omorit.

24. Dar Dumnezeu lea invloi deslegand legăturile morții, protrucă nu era cu putință să fii il ținut de moarte.

25. Căci David zice despre de Văzut-am pe Domnul purin a înaintea mea, că deadreapta mea este, ca să nu mă clătesc.

26. Pentru aceasta inima musia veselit, și s'a bucurat limbu mea; ba chiar și trupul imen a va odihui întru nădeidea,

27. Că nu vei lăsa sufletul mu în lad, nici vei da celui cu li al tău să vază stricăciunea.

28. Cunoscute ai făcut mie call

vleţii; umpleamă»vel de veselie cu fața ta, 29. Bărbaților și fraților! Să-mi

29. Bărbaților și fraților! Să-mi fie iertat să grăesc cu îndrăsneală către voi despre patriarhul David, căci el a murit și s'a și îngropat și mormântul lui este la noi până în ziua de astăzi.

30. Dar el fiind proroc și știind că Dumnezeu i-a făgăduit cu jufământ să ridice din rodul coaptelor lui, după trup, pe Hristos, ta să sază pe scaunul lui,

31. Mai nainte văzând, a vestit invierea lui Hristos, (spunând) că mr se va lăsa sufletul lui în iad, nici trupul lui nu va vedea strisudclunea.

72. Pe acest lisus Dumnezeu las inviat, (lucru) pentru care noi

toti suntem martori.

33. Drept aceea, inălțat fiind cu dreapta lui Dumnezeu și luând dela Tatăi făgăduința Duhului fânt, a turnat (preste noi) ceea voi vedeți și auziți acum.

34. Pentrucă David nu s'a suit la ceruri, dar el zice: Zis-a Domtul Domnului meu, șezi deadreapta mea,

35. Până ce voi pune pe vrăşmaşli tăi așternut pictoarelor tale.

36. Deci, să știe bine toată casa lui Israil, că pe acest Iisus, pe are voi leați răstignit, Dumnezeu lea făcut Domn și Hristos.

37. Și auzind ei acestea, s'au merit cu inima și au zis către l'etru și către ceilalți apostoli: e vom face, bărbaților și fraților?

38. Iar Petru a zis către cia Pocății-vă și să se boteze ficeare din voi întru numele lui lisus Hristos spre fertarea păcatelor, și veți primi darul Duhului Mant.

39. Pentrucă vouă vă este data făgăduința și copiilor voștil și tuturor celor de departe, ori pe câți îl va chema Domnul Dumnezeul nostru.

40. Şi cu alte multe cuvinte mărturisia el (pe Hristos) și ii îndemna pe dânșii, zicând: Mantulatiavă de acest neam indărătnici

41. Iar el primind cu dragoste cuvântul lui, s'au botezat; și s'au adăogat în ziua aceea ca la trei mii de suflete.

42. Şi stăruiau în învățătura apostolilor, în împărtășire și în frangerea păinii și în rugăciuni.

43. Și era cuprins de frică tot sufletul, căci multe minuni și semne se făceau prin apostolt.

44. Și toți cel ce au crezut erau împreună și toate le aveau de obste.

45. Şi şi vindeau moşille şi averile şi le impărțiau pe ele tuturor, după trebuința fiecărula.

46. Şi in toate zilele stărulau, intr'un cuget, în biserică și frângeau păinea prin case, primindueși hrana cu bucurie și cu inimă nevinovată.

47. Lăudând pe Dumnezeu și fiind bine primiți de tot poporul. Iar Domnul sporia în fiecare zi obstea cu cel ce se izbăveau.

10 Pa. 89, 4-5; 2 Sam. 7, 12-12; 1 C32 11.

15 16, 10, # 10 Pm 110, 1,

39: Ioli 3, 5, Is. 57, 19.

3. 1

Vindecarea ologuiui. Petru cupântează mulțimii despre Hristos și despre pocăință.

Petru și Ioan s'au suit (odată) impreună în biserică, la rugă» ciunea dela ceasul al nouălea.

2. Și (era acolo) un om oare, care, schiop fiind din pântecele maicii sale, pe care il aduceau și il așezau în fiecare zi înaintea bi, sericii la ușa ce se chema Fru, moasă, ca să ceară milostenie dela cel ce intrau în biserică.

 Acesta, văzând pe Petru şi pe Ioan că vrea să intre în biserică, a cerut milostenie.

4. Iar Petru și Ioan căutând la dânsul, au zis: Uită-te la noi.

5. Iar el căuta la dânșii cu osârdie, așteptând să primească ceva dela el.

6. Atunci Petru a zis: Argint si aur nu am, dar ceeace am iți dau: În numele lui lisus Hristos Nazarineanul, scoală-te si umblă!

7. Și apucându-l pe el de mâna cea dreaptă, l-a ridicat și îndată i s'au întărit lui tălpile și fluerile (picloarelor).

8. Şi sărind a stat (în picloare) și a început a umbla; și a întrat cu ei în biserică, umbland și sărind și lăudând pe Dumnezeu.

9. Şi l-a văzut pe el tot poporul umblând şi lăudând pe Dumnezeu.

10. Şi l-au cunoscut că era cel ce şedea pentru milostenie la uşa cea Frumoasă a bisericii, şi s'au umplut de spaimă şi de mirare pentru ceeace i se intâmplase lui.

 Ci fiindcă șchiopul cel vine decat se ținea de Petru și de Ioan, tot norodul uimit a alergat la dânșii,

in pridvorul ce se chiamă al lul Solomon.

12. lar Petru văzând aceasta, o grăit către norod: Bărbați Israilteni? Ce vă minunați de aceasta? Sau vă uitați la noi, ca și cuni cu a noastră putere sau cucernicie leam fi făcut pe acesta să umble?

13. Dumnezeul lui Avraam al lui Isaac și al lui Isaov, Dumenezeul părinților noșiri, a premărit pe Fiul său lisus, pe care voi leați vândut și v'ați lepădul de dânsul în fața lui Pilat, care voia săel lase slobod pe el.

14. Iar voi v'ați lepădat de cel Sfânt și Drept și ați cerut să vi se dăruiască vouă un bărbat ucique

15. Ați omorit pe începătorul vieții, pe care Dumnezeu lea inviat din morți și cărula noi il suntem martori.

16. Și pentru credința în me mele lui, pe acesta pe care îi videți și îl cunoașteți, numele lui lisus lea întărit, și credința cea întru el lea dat lui această vindecare deplină înaintea voasini, a tuturor.

17. Dar eu știu fraților, că din neștiință ați făcut aceasta, ch și mai marii voștri.

18. Ci Dumnezeu a plinit solo fel cele vestite de el mai inalni prin gura tuturor prorocilor sal (anume) că Hristos va să patis mească.

19. Deci, pocăți-vă și vă întoarceți, ca să se șteargă păcat le voastre și să vie vremi de însent nare dela fața Domnului,

20. Şi să vă trimită pe liber Hristos cel mai inalute proporte duit vouă, 21. Pe care cerul trebue să-l primească până la vremea plinirii tuturor celor vestite din veac de Dumnezeu prin gura sfinților săi proroci.

22. Căci Moise a zis: Domnul Dumnezeul vostru va ridica dintre frații voștri Proroc ca mine; pe el să-i ascultați întru toate câte va grăi vouă.

23. Și va fi că tot sufletul care nu va asculta de prorocul acela, se va pierde din popor.

24. Și toți prorocli cari au grăit Indinte și după Samuil au vestit zilele acestea.

25. Voi sunteți fili prorocilor și el legământului pe care 1-a făcut Dumnezeu cu părinții voștri, când grăit către Avraam: Și întru sămânța ta se vor binecuvânta toate neamurile pământului.

26. Și Dumnezeu, înviind pe fiul său, vouă vi lea trimis pe el mai întâi să vă binecuvinteze, ca să vă intoarceți fiecare dela fapelele voastre cele rele.

4.

Vrigonirea Apostolilor. Mărturia iul Petru și a lui loan despre puterea și darul lui Hristos. Viața de obște a creștinilor.

Si pe când grăiau ei norodului, au venit la dânșii preoții și mai marele bisericii și saducheii,

2. Supărați, că ei invățau noros dul și vesteau, întru Iisus, înviesus din morți.

3. Şi punànd mana pe el I-au

1 22 A doua Lege 18, 15, 19, 25; Fac. 12, 3; 22, 18.

pus sub pază până a doua zl, căci (acum) era seară.

4. Dar mulți din cei ce auziseră cuvântul au crezut, încât numărul bărbaților (credincioși) a sportt la cinci mii.

5. lar a doua zi s'au adunat în lerusalim căpeteniile și bătrânii si cărturarii,

6. Şi arhiereul Ana şi Calala şi Ioan şi Alexandru şi câţi erau din neamul arhieresc.

7. Și puindu-i pe ei în mijloc, i-au întrebat: Cu ce putere sau în al cui nume ați făcut voi a- ceasta?

8. Atunci Petru, umplandusse de Duhul Sfant, a zis către dânșil: Căpetenii ale poporului și voi băstrânilor?

9. De vreme ce noi suntem întrebați astăzi pentru o facere de bine cu un om boinav, prin cine s'a mântuit acesta,

10. Cunoscut să fie vouă tuturor și la tot poporul lui Israil,
că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe care voi l-ați răstignit și pe care Dumnezeu l-a
înviat din morți. Prin acela stă
acesta sănătos înaintea voastră!

11. El este platra care nu s'a băgat în seamă de vol, ziditorii, și care a ajuns în capul unghiului.

12. Și în nimeni altul nu este mântuire, pentrucă nu este sub cer nici un alt nume dat oamenilor, întru care să ne mântuim noi.

13. Şi văzând ei indrăzneala lui Petru și a lui Ioan, și știind că sunt oameni necărturari și din prostime, se mirau (de dânșii). Dar

4. 11: Ps. 118, 22.

cu toate că-i știau pe el că fuseseră cu lisus,

4. 14

14. Văzând pe omul cel tămăe duit stând cu dânșii, nu puteau spune nimic împotriva lor.

15. Ci poruncindu-le să iasă afară din sobor, vorbeau intru sine zicând:

16. Ce să facem cu oamenii aceștia? Căci tuturor celor ce locuesc în Ierusalim le este cunoscut că s'a săvârșit de ei o vădită
minune, pe care nu o putem tăgădul.

17. Ci pentruca aceasta să nu se mai lățească în popor, cu înfricoșare să le poruncim lor să nu mai grăiască în numele acesta nici unuia din oameni.

18. Și chemândusi pe ei, lesau poruncit lor ca nicidecum să nu mai grăiască nici să invețe în nus mele lui Iisus.

19. lar Petru şi Ioan răspunzând, au zis către dânşii: Judecați de este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu.

20. Pentrucă nu putem să nu vestim noi cele ce am văzut și am auzit.

21. Iar el infricosandus pe dansil, isau slobozit, neafland nici un chip sasi pedepsească pe ei, de teama poporului; căci toți preamăreau pe Dumnezeu pentru ceea ce se făcuse.

22. Iar omul acela, cu care se făcuse minunea acestei tămăduiri, avea mai mult decât patruzeci de ani.

.23. Ci dacă i au slobozit pe el, au venit la ai lor și le au povestit cate le au spus lor arhiereii și bă trânil.

24. lar el auzind, totl intr'un cuget au ridicat glas către Dumnezeu și au zis: Stăpâne, Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul și pământul și marea și toate cele ce sunt intrânsele,

25. Tu, prin gura robului (mi David, ai zis: Pentru ce s'au in: tărătat neamurile și noroadele au cugetat cele desarte?

26. Ridicatus'au impărații pas mântului și stăpânitorii s'au adunat impreună impotriva Domnului și impotriva unsului lui.

27. Căci cu adevărat s'au adunat, în cetatea aceasta, asupra stantului tău Fiu Iisus, pe care lanuns, Irod și Pilat din Pont, cu pagânii și cu noroadele lui Israil,

28. Ca să facă toate câte maint ta și sfatul tău de mai nainte au rândult să fie.

29. Şi acum, Doamne, canı impotriva îngrozirilor lor şi da robilor tăi să vestească cuvantul tău cu toată îndrăzneala;

30. Intinde mâna ta (asupra lor) ca în numele sfântului tău lin lisus să facă tămăduiri și semin și minuni.

31. Şi pe cand se rugau ei, sa clătit locul unde erau adunuți s'au umpluți toți de Duhul Mant și vesteau cu indrăzneală cuvantul lui Dumnezeu.

32. Iar multimea celor ce an crezut avea un singur suflet y a singură inimă; și nici unul mi zicea că din averile sale este creva al său, ci toate le aveau de objet 33. Iar apostofil mărturiseau cu

24: les. 20, 11; Ps. 146, 6; le 11. 16; ler. 32, 17.

25: Pa. 2, 1-2.

mare putete de invierea Domnului lisus, și mare har era peste el toți.

34. Și nimeni nu era lipsit intre el, căci toți câți aveau țarini sau case le vindeau și aducând prețul celor vândute.

35. Il puneau la picioarele apostolilor; și se da fiecărula după cum avea trebuintă.

36. Iar Iosif, cel ce s'a numit de apostoli Varnava - ce se tâlcuește: Flui Mângălerii - un levit, Critean de neam,

37. Avand o tarină, a vandut-o pl aducand prețul el l-a pus la picloarele apostolilor.

5.

Anania și Safira. Apostolii arune cați în temniță și scăpați prin minune. Arhiereit uneltesc, iar Apostolii propopeduesc.
Gamaliii.

Jar un om oarecare, anume Anania, împreună cu Safira femeea sa, și-a vândut țarina.

2. Și, cu stirea femeii sale, a ascuns o parte din preț, far cealaltă parte aducându-o, a pus-o la picloarele apostolilor.

3. Atunci a zis Petru: Ananio, pentruce a umplut satana inima ta, să minți tu Duhului Sfânt și mă ascunzi din prețul țarinei?

4. Au rămâind (nevândută), nu țic-ți rămânea? Şi dacă ai vândui-o, (prețul ei) nu era în stăpânirea ta? Cum ți-ai pus în inima ta lucaul acesta? N'ai mințit oamenilor, ei lui Dumnezeu.

5. lar Anania auzind cuvintele ocestea, a căzut și a murit. Şi

frică mare îl cuprindea pe toți vel ce auzeau (de 'ntâmplarea) accasi.

 Şi sculându-se cel mai tineri, l-au înfășat și scoţându-l alară l-au îngropat pe el.

7. Iar dupăce au trecut ca la trei ceasuri, a intrat și femeca lui (Anania), neștiind ceeace se 'ntâm-plase.

8. Zis-a Petru către ea : Spune-mi mie, cu atât ați vândut țarina? Iar ea a răspuns: Da, cu atâta.

9. Ci Petru a întrebate (iarăși): Pentruce v'ați vorbit între voi să ispitiți Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău sunt la ușă și te vor scoate afară și pe tine.

10. Şi (Safira) a căzut îndată la pictoarele lui și a murit. Şi întrând tinerii, au aflat-o moarta și scortăndu-o au îngropat-o lângă băr-batul ei.

11. Și frică mare a căzut peste toată adunarea și peste toți cei ce auzeau acestea.

12. Iar prin màinile apostolilor se făceau semne și minuni multe întru popor. Și erau toți într'un gând în pridvorul lui Solomon.

13. Dar din cellalți nimeni nu cuteza să se lipească de el ; poporul însă îi lăuda pe dânșii.

14. Și tot mai vârtos sporca mulțimea de bărbați și de femei cari credeau în Domnul,

15. Incât scoteau la uliți pe cel bolnavi și îi puneau pe paturi și pe năsălii, ca venind Petru, măcar umbra lui să 'umbrească" pe vre-unul dintrânsii.

16. Şi se adunau in Ierusalim şi mulți din cetățile cele de prime prejur, aducand pe cei bolnavi şi

pe cel chinuiți de duhuri necus rate, și toți se tămădulau!

17. Atunci s'a sculat arhiereul si toți cei ce erau impreună cu dânsul – aceștia fiind din eresul saduchellor – și s'au umplut de pizmă.

18. Şi şi-au pus măinile lor pe apostoli şi i-au băgat pe ei în

temnița de obște.

19. Dar ingerul Domnulul a deschis noaptea uşile temniţei şi scoţându-i pe dânşii, a zis:

20. Mergeți și stând în biserică grăiți poporului toate cuvintele vieții acestela.

- 21. Şi auzind aceasta, au intrat de dimineață în biserică și au însceput a învăța. Ci venind arhies reul și cei ce erau împreună cu el, au adunat soborul și pe toți bătrânii fiilor lui Israil și au trimis la temniță să-i aducă pe dânșii.
- 22. Dar siugile mergand nu i-au aflat pe ei in temniță, și în-torcandu-se au spus,
- 23. Zicând: Am găsit temnița înculată cu toată grija, lar pe străjeri stând înaintea ușilor; ci deschizând, n'am aflat în lăuntru pe nimeni.
- 24. Și auzind cuvintele acestea, mai marele bisericii și arhiereii se mirară de dânșii (întrebându-se) ce va să fie aceasta.
- 25. Viind însă un oarecare, le a spus lor, zicând: lată, bărbații pe care i ați pus în temniță sunt în biserică, stând și învățând poporul.
- 26. Atunci voevodul bisericii cu siugile mergand, i au adus pe et, dar nu cu silă, căci se temeau de popor să nu i ucidă cu pietre.

  27. Si aducândual pe et, i au

pus în fața soborului. Atunci erhiereul i-a întrebat,

28. Zicand: Nu v'am poruncii oare cu asprime să nu mai învățați în numele acesta? Și iată, ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și voiți să aduceți asupra noastră sangele omului acestuia?

29. Iar Petru și ceilalți apostoli răspunzând au zis: Trebue 38 ascultăm pe Dumnezeu mai mult

decât pe oameni!

30. Dumnezeul părinților noștri a sculat din morți pe lisus, pa care voi leați omorit spânzurâne duel pe lemn.

31. Pe acesta Dumnezeu lea indițat cu dreapta sa, (ca să lie) Incepător și Mântuitor și să dea lui Israil pocăință și fertare the păcate.

32. Iar martorii cuvintelor acestora suntem noi și Duhul Sfant pe care lea dat Dumnezeu celor ceel ascultă pe el.

33. Auzind el (acestea), foarte s'au mâniat și se sfătulau sail

omoare pe dânșii.

34. Atunci s'a sculat in solici un fariseu, anume Gamaliil, invatător de lege, cinstit de tot porporul, și poruncind să fie scuși puțin apostolii afară;

35. A zis către dânșii Bărbați Israilteni, luați seama de ce virți să faceți cu oamenii aceștia;

36. Pentrucă mai înainte di zilele acestea, s'a sculat Terda spunând cumcă el este cincre mare 'și s'a lipit de el un numit de oameni, ca la patru sute; dan el a fost ucis și toți cei ce ascul-

taseră de el s'au risipit, lar (din treaba for) nimic nu s'a ales.

37. După el, în zilele numărătoarei, s'a sculat Iuda Galileanul, trăgând după sine popor mult; dar și acela a pierit și toți câți il ascultaseră pe el s'au risipit.

38. Şi acum ya spun: Nu vă legați de oamenii aceștia, ci lăsați-i în pace – căci dacă planul acesta sau lucrul acesta va fi dela pameni, se va risipi,

39. lar de este dela Dumnezeu, nu l veți putea zisipi - ca nu cumva nă vă faceți luptători împotriva

lul Dumnezeu.

5, 37

40. Şi ascultandu-i pe el, au chemat pe apostoli, şi bătându-i, le-au poruncit să nu grăiască in numele lui lisus şi i-au slobozit pe el.

41. Iar el s'au dus din fața soborului, bucurându-se că pentru numele lui s'au invrednicit a se lace de ocară.

42. Și toată ziua în biserică și prin case nu încetau a învăța și binevesti pe Iisus Hristos.

6.

Alegerea celor sapte diacont. Arhidiaconul Ștefan.

In tilele acelea inmultindu-se ucenicil, eleniștii au prins a cârti impotriva Evreilor, că văduvele lor erau trecute cu vederea la împarțirea zilnică,a celor de trebuință.

- 2. Atunci cei doisprezece chemand multimea uceniciior, au zis: lau este bine ca noi lăsând cuvântal lui Dumnezeu, să slujim la mose.
- 5. Drept aceea, fraților, alegeți Inire voi sapte bărbați cu nume Iun, plini de Duhul Slânt și de

înțelepciune, pe cari să-i rândulm la treaba aceasta.

4. lar noi vom stărui în rușă. ciune și în sluiba cuvântului.

- 5. Și a plăcut cuvântul acesta la toată mulțimea; și au ales pe Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfânt, și pe Filip și pe Prohor și pe Nicanor și pe Timon și pe Parmena și pe Nicolae, Anutiohianul de curănd întors la credință dintre păgâni.
- 6. Pe aceștia i-au pus înainteu apostolilor și (apostolil) rugân-du-se și-au pus mânile peste dânșii.
- 7. Și cuvântul lui Dumnezeu creștea, și sporea foarte numărul ucenicilor în Ierusalim; ba și multime multă de preoți se întorcea la credință.

8. Iar Ștefan, ffind plin de credință și de putere, făcea minuni și semne mari întru popor.

- 9. Atunci s'au sculat unii din sinagoga ce se zicea a Libertinilor și a Chirinenilor și a Alexandrinilor și a celor din Chilichia și din Asia, și au prins a se prici cu Ștefan.
- 10. Dar nu puteau să stea impotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia el.
- 11. Atunci au pus la cale pe niște oameni să zică: Leam auzit pe el grăind cuvinte de hulă îme potriva lui Moise și a lui Dume nezeu.
- 12. Şi astfel au întărâtat poporul şi pe bătrâni şi pe cărturari, şi năvălind (asupra lui), l-au luat şi l-au dus înaintea soborului.
- 13. Și au pus martori mincinoși cari ziceau: Omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt și a legii;

^{5, 30;} A dona Lege 21, 22,

14. Căci l-am auzit pe el zir cànd că lisus Nazarineanul va strica locul acesta și va schimba oblcelurile pe care ni lesa dat nouă Moise.

15. Si căutând spre el toți cel ce sedeau în sobor, au văzut fața lui ca fața unui înger.

Cupântarea arhidlaconului Stefan. Mucenicia lui.

Atunct a zis arhiereul: Oare așa sunt acestea?

2. lar el a zis: Fratilor si părinților, ascultați! Dumnezeul măririi s'a arătat părintelui nostru Avraam, cand era in Mesopotamia, mai înainte de a locui el în Haran.

3. Și a zis către dânsul: Ieși din pămàntul tău și din neamul tău și vino in tara care tiso voi arăta ție.

4. Atunci ieşind din ţara Hal. deilor a locuit în Haran, și de acolo, dupăce a murit tatăl său, 1-a mutat pe el in tara aceasta, în care locuiți voi acum.

5. Și nu i-a dat lui moștenire întrânsa nici o urmă de picior, dar i a făgăduit că i o va da spre stăpânire lui și după dânsul, neas vând încă fiu, urmașilor lui.

6. Şi Dumnezeu a grăit așa: Urmaşil lui fi-vor streini in ţară streină și i vor robi pe ei și i vor chinui patru sute de ani.

7. Dar neamul la care vor sluif el il voi judeca eu, a zis Dums

nezeu, si după acestea vor ieși si-mi vor sluit mie în locul acesta.

8. Şt 1-a dat lut aşezemantul tăierii împrejur; și așa a născut pe Isaac și lea tăiat împrefur în ziua a opta, st Isaac a născut pe lacov si lacov pe cei doisprezece patriarhi.

9. Şi patriarhii pizmuind pe losif leau vândut la Egipet, dar Dume

nezeu era cu dânsul.

10. Si lea scos pe el din toute necazurile lui și i-a dat lui hai si intelepciune inaintea lui Faraon împăratul Egipetului, și lea pus pe el povătuitor peste Egipet si peste toată casa sa.

11. Si a venit foamete și necar mare peste toată țara Egipetului și a Canaanului și părinții noștrii

nu aflau de mancare.

12. Auzind finsă lacov că in Egipet sunt bucate, a trimis (acolo) pe părinții noștri, întâla oară.

13. lar a doua oară s'a ariffat losif fraților săi și neamul lui losil s'a făcut cunoscut lui Faraon.

14. Si trimitand Iosif, a chemat pe tatăl său lacov cu tot neamul lui de saptezeci și cinci de suflete

· 15. Si s'a pogorit lacov în Hills pet și a murit și el și părinții nostri.

16. Si au fost mutati in Sihem și puși în mormantul pe care l-1 cumpărat Avraam cu preț de argint dela fili lui Emor, in Sihem

17. Ci cu cât se apropia vremea făgăduinții pe care cu jurământ o făcuse Dumnezeu Int Avraam, creștea și se înmulou poporul in Egipet,

18. Până ce s'a sculat alt imparat care nu cunostea pe losif.

19. Acesta uneltind impotriva neamului nostru, a silit pe părinții nostri să și lepede pruncii lor, to nu mai trăiască.

Moise, și era plăcut lui Dumnezeu. Trei luni el a fost hranit in casa totalui său.

21. lar când a fost lepădat, lea buit fata lui Faraon și lea crescut pe el ca pe fectorul sau.

2. Si a invățat Moise toată totelepciunea Egiptentlor și era puternic in cuvant si in fapte.

13. lar când a împlinit patrunel de ani, s'a suit în inima lui (dorul) de a cerceta pe fili lui brail, frații săi,

34. Şi văzând pe unul din ei patimind strambătate, a apărat și 🌡 răzbunat pe cel asuprit, omorând fur egiptean.

25. Ci el gândea că frații săi pulcep, că Dumnezeu prin mâna lul le dă lor mântuire, dar el n'au priceput.

26. A doua zi s'a ivit in mijlocul unora cari se siădeau, și i-a n demnat pe el la pace, zicànd: · bancador, voi sunteți frați, penwuce vă asupriți unul pe altul?

27. lar cel ce asuprea pe aproas rele lea impins, zicând: Cine te-a pun pe tine stăpân și judecător in ite noi?

28. Ori vreal să mă omori. procum ai omorit pe egipteanul?

29. Auzind cuvantul acesta, Make a fugit și a pribegit prin tom Madian, unde i s'au născut rot file.

NO. Lar când a împlinit patruzeci w ani de (pribegie), i s'a arătat în rustla muntelui Sinai ingerul Dome ului, in para focului unui rug.

31. Si Moise văzând s'a minunat de vedenie, si aproplindu-se ca să vază (ce este), s'a auzit glasul Domnului către el:

20. In vremea aceea s'a născut . 32. Eu sunt Dumnezeul părintilor tăi, Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui lacov. Și cutremurăndu-ne Moise nu cuteza să privească.

> 35. Ci Domnul a zis catre eli Desleagă încălțămintea picioarelor tale, pentrucă locul pe care stat

pământ sfânt este!

34. Am văzut bine suferințele poporului meu din Egipet si suspinul lui l-am auzit și m'am pogorit ca să-l scot pe el (din robie). Vino, dar, să te trimit în Egipet.

35. Pe acest Moise de care s'au lepădat, zicând: Cine te-a pus pe tine stăpân și judecător? - pe acesta Dumnezeu, prin mâna îngerului celul ce i s'a arătat lui în rug, l-a trimis domn si izbăvitor.

36. Acesta isa scos pe el, făcând minuni și semne în pământul Egiptului și la Marea Roșie și în pustie

patruzeci de ani.

37. Acesta este Moise, cel ce a zis fiilor lui Israil: Proroc ca mine va ridica vouă Domnul Dumnezeul vostru dintre frații vostri, de el să ascultați!

38. Acesta este cel ce, când a fost adunarea cea din pustie, cu ingerul care i-a grait lui în muntele Sinai și cu părinții nostri a primit cuvinte de viată, ca să ni le dea nouă.

39. Părinții nostri însă n'au vrut

^{32:} les. 3, 6.

^{33:} les. 3, 5.

^{34.} lcs 2. 24, 3, 7, 10. 37: A doua Lege 18, 15.

^{7. 3;} Fac. 12, 1; 48, 4.

⁵ Lac. 12, 7: 13, 15; 17, 8; 48, 4. Fac. 15, 13-14, Ies. 2, 22, 12, 40. les. 3, 12.

să asculte de el, ci leau lepădat și s'au întors cu intmile lor în Egipet,

40. Zicând lui Aaron: Fă-ne nouă dumnezei cari să meargă înaintea noastră, pentrucă lui Moise acesta care ne-a scos pe noi din țară Egipetului, nu știm ce i s'a întâmplat!

41. Și au făcut în zilele acelea un vițel și au adus jertfă idolului și se veseleau întru lucrurile mâinilor lor.

42. Şi s'a întors Dumnezeu dela dânşii şi i-a lăsat să se închine oştirii cerului, precum este scris în cartea prorocilor: Adusu-mi-ați oare voi, în casa lui Israll, vite junghlate şi jertfe în cei patruzeci de ani din pustle?

43. Și ați luat cortul lui Moloh și steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile pe care le-ați făcut ca să vă închinați lor. Dar vă voi muta pe voi dincolo de Vavilon!

44. Părinții noștri aveau în pustie cortul mărturiei, precum a rânduit cel ce a grăit lui Moise, ca să-i facă pe el după asemăna-rea pe care o văzuse.

45. Pe acesta primindu-l părinții noștri 1-au dus cu Isus Navi în pământul păgânilor pe cari Dume nezeu 1-a gonit din fața părinților noștri, până în zilele lui David.

46. Acesta a aflat har înaintea lui Dumnezeu și s'a rugat să afle locaș Dumnezeului lui lacov.

47. Ci Solomon (a fost celce)
i-a zidit lui casă.

48. Dar cel Prea Inalt nu los cueste in locasuri făcute de mâini (omenești), precum zice prorocul:

49. Cerul imi este scaun al pământul așternut picioarelor mele Ce casă imi veți zidi mie? - zice Domnul - sau unde este locul odihnel mele?

50. Au nu mâna mea a făcut toate acestea?

51. Vol cei tari în cerbice și netălați împrejur la inimă și la urechi, vol pururea vă împotriviți Duhului Sfânt! Ca părinții voștri, așa (sunteți) și voi!

52. Pe care din proroci nu l-au gonit părinții voștri? Ei au omo-rit pe cei ce de mai nainte au vestit venirea Celui Drept, ai qă-rui vânzători și ucigași v'ați făcul voi acum,

53. Ceice după îndemn îngeresc ați primit legea și nu ați păzit-o pe ea!

54. Și auzind ei acestea, le crăpa inima (de ciudă) și scrășneau din dinți împotriva lui.

55. Iar Ștefan, fiind plin de Dub Sfânt, a căutat la cer și a văzul mărirea lui Dumnezeu și pe lisus stând deadreapta lui Dumnezeu

56. Şi a zis: lată, văd cerunle deschise și pe Fiul Omului stând deadreapta lui Dumnezeul

57. lar el strigând cu glas mare, și au astupat urechile lor, și toți într'un gând au năvălit asupra lui

58. Şi scotându-l afară din cetate, au început să-l împroaște i i pietre. Iar martorii și-au pus hatnele lor la picioarele unui lânăi ce se chema Saul.

59. Și pe când el împrospane cu pietre pe Ștefan, acesta se rușa și zicea: Doamne lisuse, primește duhul meu! 60. Āpoi ingenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti păcatul acesta! Și zicând acestea a adormit. Iar Saul se onoise la uciderea lui.

8.

Naul prigoneste pe crestini. Filip propovedueste în Samaria. Sia mon orăjitorul. Petru și loan în Samaria. Vistiernicul împărăa fesei Candachia primește crea dinta crestină.

far în zilele acelea goană mare s'a pornit asupra Bisericii din lerusalim; și afară de apostoli, toți lu risipit prin ținuturile ludeei li ale Samariei.

2. Ci niște oameni cucernici au Ingropat pe Ștefan și leau plâns pe

3. Iar Saul pustia Biserica, îns nând prin case, și târând pe bărs luți și pe femei, îi ducea în tems ultă.

4. Cel ce se risipiseră însă, în drumul lor binevesteau cuvântul.

5. (Astfel) Filip pogorandu-se în intea Samariei, le propovedula loi pe Hristos.

 Şi mulţimile luau aminte, "tr'un cuget, la cele ce le grăia 'llip, ascultându-l şi văzând semcele ce le făcea.

8. Și s'a făcut bucurle mare în

O. Dar in cetate era un om marcrare, anume Simon, care de multă vreme vrăția şi amăgea poporul Samariei, zicând că el ar li cine știe ce.

10. Și toți, dela mic până la mare, îl ascultau (ulmiți), zivând i Acesta este puterea cea mare a lui Dumnezeu!

 Și ascultau de el, pentrucă de multă vreme il amăgea pe el cu vrăjile lui.

12. Îar dacă au crezut lui l'ilip care propovedula despre impăr răția lui Dumnezeu și despre numele lui lisus Hristos, s'au boter zat bărbați și femei.

13. Atunci a crezut și Simon acela, și botezându-se era veșnic cu Filip. Şi văzând minunile cele mari și semnele ce se făceau, se mira peste măsură.

14. Ci auzind apostolii din Ierusalim, cumcă Samarinenii au primit cuvantul lui Dumnezeu, au trimis la el pe Petru și pe Ioan,

15. Cari pogorându-se, s'au rue gat pentru ei, ca să primească. Duhul Sfânt.

16. Pentrucă peste nici unul din ei nu se pogorise incă, ci erau numai botezați intru numele Domonului Ilsus.

17. Atunci și au pus mâinile peste ei și au primit Duhui Sfânt.

18. Şi văzand Simon că prin punerea măinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, le-a adus lor bani,

19. Zicând: Daţi-mi şi mie această putere, ca ori pe cine voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt.

20. Dar Petru a zis către el: Piei, cu argintul tău cu tot! Cări ai socotit că darul lui Dumnezeu se agonisește cu bani.

21. Tu nu ai nici partea, nici soaria acestei chemări, pentrucă

inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

8. 22

FAPTELE

22. Drept aceea, pocăește-te de această răutate a ta și te roagă lui Dumnezeu, doar ți se va ierta cugetul inimii tale.

23. Căci văd că ești amar ca fierea și (prins) în legăturile nedreptății.

24. Şi răspunzand Simon, a zis: Rugațievă voi pentru mine Dome nului, ca nimic din cele ce ati zis să nu vie asupra mea.

25. Deci mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au întors în lerusalim, binevestind in multe sate de ale Samarinenilor.

26. Iar ingerul Domnulul a grălt către Filip, zicând: Scoală-te și mergi spre Miazăzi la calea ce se pogoară din Ierusalim în Gaza, care este pustie.

27. Şi sculându-se s'a dus. Şi lată un Etiopian famen, mare dregător al Candachlei, împărăteasa Etiopiei, care era peste toată vistierla el si care venise la lerusa. lim să se închine,

28. Se întorcea acasă și șezând în căruța sa, cetea pe prorocul Isaia.

29. Iar Duhul a zis iui Filip: Apropleste și te ține de căruța aceasta.

30. Si alergand Filip lea auzit cetind pe prorocul Isaia și a zis: Oare înțelegi cele ce citești?

31. lar el a zis: Cum as putea înțelege, de nu mă va povățui cineva? Si a rugat pe Filip să se sule și să șază lângă el.

32. lar locul din scriptură unde cetea era acesta: Ca o oale s'a adus spre junghiere și ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde pe el, asa nu si-a deschin gura sa.

33. Spre injosire s'a făcut ludecata lui, si neamul lui cincel va spune? Căci s'a ridicat depe pământ viața lui.

34. Si famenul a prins a gral și a zice lui Filip: Roguste, despucine spune prorocul acesta? Die spre sine, sau despre alteineva

35. Atunci Filto deschizand gura sa și purcezând dela locul acesta al scripturii, a binevestit lui pe lisus.

36. Si mergand el pe drum, m ajuns la o apă. Zis-a famenul lată apă! Ce mă oprește să in i

37. Răspunsea lui Filip : De creu din toată înima ta, se poate. În el a grăit și a zis: Crez că li un Hristos este Fiul lui Dumnezau

38. Si a poruncit să stea inruta; și s'au pogorit amândoi ii apă, și Filip și famenul, și lea hen tezat pe el.

39. Jar dacă au leșit din apa Duhul Domnului a răpit pe i liqu si famenul nu lea mai văzui je el; și el s'a dus în calea sa, lui curându-se.

40. Iar Filip a fost găsit în Ann Si trecand (dintr'un loc intr'altin binevestea prin toate cetățile, par a a ajuns la Chesareea.

Chemarea lui Papel. Petru ta: maduește pe Enea din Lida și inviază pe Tavita din lopi.

ler Saul sufland încă groază și ucidere impotriva ucenicilor Domnului, s'a dus la arhiereu.

2. Si a cerut dela el scrisori Itre sinagogele din Damasc, ca di ar afla pe vreunii, fie bărbati, He femel, carl sunt pe calea aceasta 🕠 credinței în Hristos), să-i aducă mijați la lerusalim.

🐧 Dar pe când mergea și se apropia el de Damasc, fără de viste a strălucit peste el o lumină din cer.

4. Si căzând la pământ a auzit on glas zicândust: Saule, Saule, di ce mă prigonești?

3. Zis•a el: Cine esti, Doamne? Domnul a zis: Eu sunt lisus pe care tuel prigonesti. Greu iti de tie să lovesti cu piciorul în bolduril

6. Si tremurând de spaimă, a de el Doamne, ce voesti să fac? bu Domnul a zis către el: Scoar linte și intră în cetate, și ți se va quine tle ce trebue să faci.

🎎 lar oamenli, carl mergeau re cale împreună cu el, stăteau Intemeniți auzind glasul și newhid pe nimeni,

6. Si s'a sculat Saul dela pă: mint și deschizându-și ochii săi " i mai vedea nimic. Şi ducân. i of de mana, leau băgat'în Dae

📗 🔄 tret zile nu a văzut și n'a m theat, nich n'a băut.

10. Iar in Damasc era un ucenic. mume Anania. Si a zis Domnul către el, în vedenie: Ananiol Iar el a răspuns: lată mă, Doamne!

11. Iar Domnul a zis către el: Sculându-te, mergi pe ulița ce se cheamă Dreaptă, și caută în casa fui luda pe Saul cel din Tara, că iată se roagă.

12. Si a văzut, în vedenie, pe un bărbat, anume Anania, intrând la el si puindu-si mânile peste el,

ca larăsi să vază.

13. Si a răspuns Anania: Doame ne, auzit-am dela multi despre bărbatul acesta, câte rele a făcut sfintilor täl din lerusalim.

14: Ba are putere dela arhierei să lege și aici pe toți carl cheamă

numele tău.

15. Si a zis Domnul către el: Mergi, căci vas ales imi este mie acesta, ca să ducă numele meu inaintea neamurilor și a împăra: tilor si a fillor lui Israil,

16. Căci eu îi voi arăta câte trebue să pătimească el pentru nu-

mele meu.

17. Şi s'a dus Anania şi a intrat în casă și puindu-și mânile peste el a zis: Frate Saule, Dom. nul lisus, care ti s'a arătat pe calea pe care veneai, m'a trimis ca să-ți primesti vederea și să te umpli de Duhul Sfânt.

18. Şi îndată a căzut de pe ochil lul ca niște solzi, și a văzut îndată și sculându-se s'a botezat.

19. Apoi luând de mâncare, s'a întărit. Și a rămas cu ucenicii cel din Damasc câteva zile.

20 Si îndată a început a propovedul pe Hristos, (zicand) că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Si toti cel ce-i auzeau se mirau și ziceau: Nu este oare acesta cel ce prigonea in Ierusalim pe

cel ce cheamă numele acesta? Ba și aici de aceea venise, ca să-i ducă pe el, legați, la arhierei?

22. Iar Saul mai vârtos se întărea și tulbura pe Iudeil cari los culau in Damasc, dovedind că acesta este Hristosul.

23. lar dupăce au trecut zile multe, ludeli s'au sfătult să-l o-

moare pe dânsul.

24. Saul a aflat însă de viclesugul lor. Ci ei păzeau porțile (cetății) ziua și noaptea, ca să-l omoare pe el.

25. Dar ucenicii lui luândual noaptea, leau slobozit peste, zid, lăsându-l jos intr'o coșniță.

26. Şi mergand Saul in Ierusalim, încerca să se lipească de ucenici, dar toți se temeau de el, necrezand că este ucenic.

27. Varnava insă luandu-l pe el, lea dus la apostoli și leea spus cum a văzut pe cale pe Domnul și cum lea grăit lui și cum în Damasc a vestit cu îndrăzneală numele lui lisus.

28. Și era cu ei în Ierusalim intrând și ieșind și vorbind cu îndrăzneală în numele Domnului

Itsus.

29. Și grăla și se gâlcevea cu eleniștii; iar el căutau să-l omoare pe el.

30. Și dacă frații au ințeles aceasta, leau dus pe el in Chesareea, iar (de acolo) i au trimis la Tars.

31. Bisericile din toată ludeea și Galileea și Samaria aveau pace, intărindu-se și umbland intru frica Domnului, și sporind cu mângă. erea Duhului Sfânt.

32. Ci Petru trecand pe la toți, a venit și la sfinții cari loculau in Lida.

33. Și a aflat acolo pe un on oarecare, anume Enea, care on slăbănog și zăcea în pat de opt hul

34: Zis-a Petru lui: Enea, vindecă te pe tine lisus Hristos. Sconlate și și strânge patul! Și indula s'a sculat.

35. Şi l-au văzut pe el toți cui ce loculau in Lida și în Sarono, cari s'au și întors la Domnul.

36. Iar in lopi era o ucentia anume Tavita - care talcuindure însemnează Căprioară. Aceasta eta plină de fapte bune și de multimilostenii ce făcea.

37. Dar s'a întâmplat în zilel. acelea că s'a înbolnăvit și a numi Și scăldânduso au pusso în foiși

38. Ci Lida filnd aproape di Iopi și ucenicii auzind că Petru unic aici, au trimis la dânsul doi une meni, rugandu-i să nu pregete » veni pană la ei.,

39. Şi sculandu-se Petru, a na i cu dânșii. Iar dacă a sosit, i-, ii dus pe el in foisor; si leau imposurat toate văduvele plangami " arătândusi lile și veșmintele un li făcea Căprioara când era cu din

40. Atunci Petru scotand alar pe toți, a îngenunchiat și s'a rugul Apoi întorcându-se către trup " zis: Tavita, scoală! lar ea și-n ... schis ochii și văzand pe l'un a sezut.

41. lară el dându-i mâns, ridicateo pe ea și chemand pe sfinți și pe văduve, le-a dater vi.

42. Şi s'a auzit aceasta pub toată Iopi. Și mulți au crezut in Domnul.

43. lar Petru a ramas ilentit. zile in Iopi, la un oarecure Sinocurelarul.

10.

Botezul sutasului Cornelie. Ves denia lui Petru despre chema: rea păgânilor la credință.

Tra însă un om în Chesareea, anume Cornelie, sutaș din reata (de ostași) ce se chema Ita-

2. Cucernic si temător de Dum. neznu, cu toată casa lui. El făcea nullostenii multe poporului și pururea se ruga lui Dumnezeu.

3. (Odată), cam la al nouălea uns din zi, a văzut în vedenie ievea pe îngerul lui Dumnezeu untrând la el si zicându-i: Cornelle1

4. Iar el căutând spre dânsul y infricosandu-se, a zis: Ce este, Doamne? Şi isa zis lui: Rugăcius tile tale și milosteniile tale s'au ult spre pomenire inaintea lui Diminezeu.

5. Si acum trimite niște oameni in lopi și chiamă pe un oarecare Amon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzduește la unul Sinon, curelarul, a cărui casă este lancia mare, Acesta iți va spune ne ce trebue să faci.

7. lar dacă s'a dus ingerul care uralse cu Cornelie, (acesta) a chemat pe doi din slujitorii săi și pe ostaș cucernic din cel ce ii Julau lui,

8. Si povestindu-le lor toate, ten trimes la lopi.

9. lar a doua zi, mergand ei pe cale si apropiindu-se de cetate, in ceasul al saselea Petru s'a suit n folsor så se roage.

10. Făcându-l-se foame, voia să gunte (ceva). Și pe când i se gătea

mâncarea, a căzut preste dânsul uimire.

11. Căci a văzut cerul deschis si pogorându-se peste el un ful de vas, ca o mare față de mană legată în cele patru colturi și nicobozindu-se pe pământ.

12. In ea se găseau din toate (dobitoacele) cu câte patru ple cioare și din hiare și din cele co se târăsc pe pământ și din pasările cerului.

13. Si a auzit un glas (zicand) către el: Scoală, Petre, junghie și mănancă!

14. lar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n'am mâne cat nimic din ce este spurcat sau necurat.

15. Ci glasul a grăit către dân» sul a doua oară: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le numi spurcate.

16. Si aceasta s'a petrecu de trei ori; apot vasui s'a ridicat ia-

răși la cer.

17. In vreme ce Petru nu se dumirise încă ce ar putea ine semna vedenia care o văzuse, lată că oamenli trimisi de Cornelle (veniseră și) dupăce intrebaseră de casa lui Simon, se oprisera la poartă.

18. Şi strigand întrebau, de gazdueste aici Simon cel ce se nu-

meste Petru.

19. Ci, cum Petru se gandea la vedenie, i a zis lui Duhul: lată, te caută trei oameni.

20. Scoală și te pogoară și mergi împreună cu ei, nimic îndoindu-te, pentru că eu l-am trimis.

21. Si pogorându-se Petru la oamenii trimiși la el de Cornelle, a zis: lată, eu sunt acela pe care-l căutați. Care este pricina pentru care ați venit?

10. 22

22. Îar ei au zis: Cornelie sutașul, bărbat drept și temător de Dumnezeu și cu bună mărturie în tot neamul ludeilor, a luat poruncă dela un inger sfant să te cheme pe tine la casa sa și să asculte graiurile tale.

23. Deci, chemându-l inlăuntru Petru i-a ospătat pe dânșii. Iar a doua zi a leșit cu el; și unii din frații din Iopi încă au mers cu dânsul.

24. Iar în cealaltă zi au intrat în Chesareea, unde îi aștepta Cornelie împreună cu rudeniile sale și cu prietenii săi cei mai apropiați, pe cari il adunase.

25. Și când era să între Petru, 1-a întâmpinat Cornelie și căzând la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Ci Petru la ridicat pe el zicand: Scoală, căci și eu sunt om!

27. Și vorbind cu el a întrat și a aflat mulțimea celor ce se adunaseră.

28. Și a zis către ei: Voi știți că nu se cuvine unui ludeu să se lipească sau să se apropie de cel de alt neam; și mie Dumnes zeu misa arătat, ca pe nici un om să nusi socotesc spurcat sau nes curat.

29. Drept aceea, filind chemat fără șovăire am venit. Vă întreb deci, pentru care pricină m'ați

30. Răspuns-a Cornelie: Acum patru zile postisem până la ceasul acesta, iar în ceasul al nouălea rugându-mă în casa mea, lată că mă pomenesc înaîntea mea cu un-bărbat în haină luminată.

31. Şi el mi-a zis: Cornelie; auzitu-ți-s'a rugăciunea ta, și mile tenfile tale s'au pomenit inainti-a lui Dumnezeu.

32. Trimite, dar, la lopi și chland pe Simon ce se numește Petru Acesta găzduește în casa lui Mamon curelarul, lângă mare.

33. Deci, numai decât am inmis la tine, și tu bine ai făcut că ai venit; iar acum noi toți șianinaintea lui Dumnezeu, ca să aucultăm toate câte-ți sunt poruncite ție dela Domnui.

34. Şi deschizând Petru gura » zis: Cu adevărat înțeleg, că Dume nezeu nu se ultă la față.

35. Dimpotrivă, pe cel ce * teme de el și face dreptate, orio dece neam ar fi, il primește.

36. Cuvantul pe care lea trime el fillor lui Israil, binevestind por prin Ilsus Hristos, acesta este Domenul a toate.

37. Voi știți vestirea ce s'a la cut prin toată Iudeea, începătul din Galileea, după botezul pe can lea propoveduit Ioan,

38. Despre Isus cel din Nazaret: cum Isa uns pe el Dumazzer cu Duhul Sfânt și cu putere, și cum a umblat el (pretutindant bine făcând și tămăduind pe loți cel indrăciți, căci Dumnezeu cu dânsul.

39. Și noi suntem martori pentru toate câte a făcut el și în lor Iudeilor și în Ierusalim. Pe acesto (Iudeii) Isau omorit, spânzurancied pe lemn.

40. Dar Dumnezeu lea invlot pe el a trela zi și lea rânduli an se arate,

41. Nu la tot poporul, di nous mastorilor celor de mai inalun rânduiți de Dumnezeu, cari am mâncat și am băut împreună cu el, după ce a înviat din morți.

42. Şi ne-a poruncit nouă să propoveduim poporului și să măr-iurisim că el este cel rânduit de Dumnezeu judecător al viilor și al morților.

43. Despre acesta toti proroccii mărturisesc, că prin numele lui lot cel ce va crede întrânsul va dobăndi iertarea păcatelor.

44. Pe când Petru rostea cuvintele acestea, s'a pogorit Duhul Sfânt peste toți cei ce ascultau cuvântul.

45. Şi credincioşii cel tăiaţi îma prejur, cari veniseră cu Petru, l'au mirat că şi peste păgâni s'a vărsat darul Duhului Sfânt.

46. Căci îl auzeau pe ei grăind în limbi și mărind pe Dumnezeu. Atunci Petru a zis:

47. Poate oare cineva să oprească apa, ca să nu se boteze aceștia cari au primit Duhul Sfant ca si noi?

48. Și le a poruncit îor să se buteze întru numele Domnului daus Hristos. Atunci i au rugat pe el să rămână la dânșii câteva vilc.

11.

Petru da seamă înaintea Apostos lilor despre botezul lui Cornelie, Varnava e trimis în Antiohia. Prorocirea lui Agav despre foas mete, Timitere de ajutoare la lerusalim,

Cl apostolti și frații cari erau în ludea au auzit că și păgânii au primit cuvântul lui Dumnezeu.

2. Şi când Petru s'a suft în le-

rusalim, cei tăiați împrejur au prins a se prici cu el,

FAPTELE

3. Zicând: Ai intrat la oament netăiați împrejur și ai mâncat cu el!

4. Atunci Petru a inceput a le povesti pe rand și a zis:

5. Eu eram în cetatea lopi și mă rugam, când (de-odată) an văzut, întru uimirea minții, o vedenie: un vas, ca o față de masă mare, se pogora de cele patru colțuri, slobozindu-se din cer până la mine:

6. Și căutând la ea și luând seama, am văzut dobitoace cu câte patru pictoare de pe pământ și hiare și de cele ce se târăsc, si păsări de ale cerului.

7. Şi am auzit un glas zicânaduami: Scoalăate, Petre, junghte si mănâncă?

8. Şi am zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n'a intrat in gura mea nimic din ce este spurcat.

9. Ci a doua oară mi-a grăti mie glasul din cer, zicând: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le socoti spurcate.

10. Iar aceasta s'a făcut de trei ori; și toate s'au ridicat iarăși la cer.

11. Și iată, îndată sosiră la casa în care eram, trei oameni trimiși dela Chesarea la mine.

12. Iar Duhul mi-a zis să merg impreună cu ei, nimic îndoindu-mă. Și au venit împreună cu mine și acești șase frați, și am intrat în casa omului.

13. Atunci el ne-a povestit nouă cum a văzut în casa lui un înger stànd și zicând: Trimite la lopi să cheme pe Simon cel ce se numește Petru. 14. El va grăi către tine grae luri întru care te vel mântui tu si toată casa ta.

11. 14

15. Dar când am început a grăi, s'a pogorit peste ei Duhul Sfânt, cum (se pogorise) și peste noi la inceput.

16. Şi mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, cum zicea: Ioan a botezat cu apă, jar voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt.

17. Deci, dacă Dumnezeu le-a dat lor acelaș dar că și nouă, pentrucă au crezut în Domnul lisus Hristos, cine eram eu ca să pot opri pe Dumnezeu?

18. Şi auzind acestea, s'au liniştit şi preamăreau pe Dumnezeu zicând: Aşa dar şi păgânilor le-a dat Dumnezeu pocăință spre viațăl

19. Cel ce se risipiseră din pricina tulburării ce se făcuse cu prilejui (uciderii) lui Ștefan, ajunseră până în Fenichia și în Chipru și în Antiohia, dar nimănui nu vestiră cuvântui, fără numai lui deilor.

20. Erau insă printre ei și niște oameni din Chipru și din Chirene, cari intrând în Antiohia grăiau către Elini, binevestind pe Domanul lisus.

21. Şi mâna Domnului fiind cu ei, un mare număr (de oameni) au crezut și s'au intors la Domnul.

22. Şi cuvântul despre dânşii a ajuns la urechile bisericii din Ierusalim; şi au trimis pe Varnava, să meargă până la Antiohia.

23. Acesta sosind şi văzând harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemna pe toți să rămână în Domnul, cu toată osârdia inimilor.

24. Căci era bărbat bun și plin de Duh Sfânt și de credință. Și s'a adaos popor mult la Domnul.

25. Apoi Varnava s'a dus in Tars să caute pe Saul. Și aflânduel lea dus în Antiohia.

26. Şi un an intreg s'au adunul ei în biserică și au învățat popor mult. Şi ucenicii în Antiohia s'au numit pentru întâla oară creșiini

27. Iar în zilele acelea s'au pos gorit din Ierusalim în Antiobia niște protoci.

28. Și sculându se unul dintrănții, anume Agav, a arătat prin Duhul că foamete mare va să fie în toma lumea, cum a și fost în zilele lui Claudie Chesarul.

29. Atunci ucenicii au hotarii ca fiecare, după puterea sa, să iri-mită ajutor fraților celor ce lu-culau în ludeea.

30. Şi aşa au şi făcut, trimitanul (ajutorul) bătrânilor prin mâna lui Varnava și a lui Saul.

12.

Irod ucide pe lacoo. Petru scapă din închisoare. Moarte i îngrozitoare a lui Irod Agrija

In vremea aceea Irod împăratul la pus mâna pe unii din (m) dincioșii) bisericil, ca să le plantă pe ei.

2. Si a ucis cu sabia pe lacoviratele lui Ioan.

3. \$1 văzând că (aceasta) plana ludellor, a pus mâna și pe l'ellu Aceasta s'a petrecut în zilele Antenelor.

4. Deci prinzându-i, lea bășat te temniță, dându-i la patru straii de câte patru ostași, ca să-l păzească pe el, vrând ca după Paști să-l aducă înaintea poporului.

5. Petru era păzit în temniță, iar în biserică se făceau neîncetat rugăciuni către Dumnezeu, pentru dânsul.

6. Dar în noaptea aceea, când frod avea să-l scoată pe el, Petru dormea între doi ostași, legat cu două lanțuri, iar străjerii păzeau temnița, înaintea usii.

7. Și lată, îngerul Domnului a venit, iar în casă a strălucit o lumină. Și lovind pe Petru în coastă, lea deșteptat, zicând: Scoaldete repede! Și au căzut lanțurile de pe mâinile lui.

9. Și leșind mergea după el, dar au șila că ceeace se făcea de ințier este aevea, ci i se părea că vede o vedenie.

10. Și trecând straja cea dintâi și cră de a doua, a ajuns la poarta de fler care ducea în cetate și cre li s'a deschis lor singură. Npot teșind, au trecut printr'o nii(a și indată a pierit îngerul de lugă dânsul.

i1. Iar Petru venindu-și în sine, zis: Acum ștlu cu adevărat că Domnul à trimis pe îngerul său di m'a scos din mâna lui Irod și din toate câte aștepta poporul indeilor (să mi se'ntâmple).

12. Şi (tot) chibzuind, a ajuns bi casa Mariei, maica lui Ioan cel i unit Marcu, unde erau adunați iulți și se rugau. 13. Când Petru a bătut în ușa porții, o slujnică, anume Rodi, s'a dus să asculte.

14. Și cunoscând glasul lui Petru, de bucurie n'a deschis ușa, ci alergând înlăuntru a spus că Petru stă la poartă.

15. Iar el au zis către dânsa: Nu ești în toată firea. Ci ea stăruia că este așa. Iar el ziceau: Este îngerul lui.

16. Petru însă bătea mereu în poartă, și deschizându-i l-au văzut pe el și s'au spăimântat.

17. Făcându-le apoi cu mâna semn să tacă, le-a povestit lor în ce chip l-a scos pe el Domnul din temniță. Și a zis: Spuneți a-cestea lui lacov și fraților. Și le-sind s'a dus în alt loc.

18. Și făcându-se ziuă, nu puțină tulburare era intre ostași (cari se întrebau): Oare ce să se

fi făcut Petru?

19. Iar Irod căutându î și ne aflându î pe el, a tras la răspundere pe străjeri și a poruncit să i omoare. Apoi pogorându se din Iudea la Chesareea, a rămas acolo.

20. Ci Irod era mânios pe cei din Tir și din Sidon. Atunci ei înțelegându-se împreună, au venit la el, și trăgând de partea lor pe Vlast, cămarașul împăratulul, au cerut pace, pentrucă țara lor se hrănia din pământul împărătesc.

21. Şi în ziua rânduită, Irod imbrăcându-se în veşminte împă-rătești și șezând pe tron le-a cu-vântat lor.

22. Iar poporul striga: (Acesta este) glas dumnezeesc, nu omes nesc!

23. Atunci ingerul Domnului 1-a lovit pe el fără de veste, pentru că n'a dat slavă lui Dumnezeu; și mâncându-l viermil, a murit.

12, 24

24. Iar cuvântul îui Dumnezeu creștea și se înmulțea.

25. Ci Varnava și Saul, dupăce și-au împlinit slujba, s'au intors din Ierusalim la Antiohia, luànd cu ei și pe Ioan cel numit Marcu.

13.

Trimiterea lui Varnava și Pavel la proposedutre. În Chipru ceartă pe Elima brăjitarul. Cus vântările lui Pavel despre Hriss tos și vestirea Evangheliei printre păgâni.

In biserica din Antiohia erau niște proroci și invățători, (as nume) Varnava și Simon ce se chema Nigher și Luchie Chirineanul și Manain, crescut impresună cu tetrarhul Irod, și Saul.

2. Şi pe când slujeau ei Domnului şi posteau, ie-a zis Duhui Sfânt: Osebiţi-mi mie pe Varnava şi pe Saul pentru lucrul la care i-am chemat pe ei.

3. Atunci postind și rugându-se și puindu-și mâinile peste ei, i-au lăsat să plece.

4. Deci, acestia fiind trimisi de Duhul Sfant, s'au pogorit la Seleuchia, iar de acolo au mers cu corabia la Chipru.

5. Şi ajungând la Salamina, ves steau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogele Iudellor, îar Ioan le era ajutător.

6. Şi străbătând ostrovul până la Pafos, au dat de un iudeu vrăjitor, proroc mincinos, al căs rui nume era Var-lisus,

7. Şi care era împreună cu dregătorul Serghie Paul, bărbat împtelept. Acesta, dorind să auză que vântul lui Dumnezeu, a chemai (la sine) pe Varnava și pe Saul.

8. Iar Elima vrăjitorul - căci așa se tâlcuește numele lui - i se împotrivea, căutând să abată pe dregător dela credință.

9. Iar Saui, care se mai numește și Pavel, plin fiind de Duhui Sfânt, a căutat la el

10. Și a zis: O, plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fin al diavolului și vrășmaș a toată dreptatea, când vei înceta para a strâmba căile Domnului cele drepte?

11. Şi acum fată, mâna Domnului este asupra ta și vei fi ori nevăzând o vreme soarele. Şi tudată a căzut peste el ceață și intunerec; și dibuind imprejur căula povățultori.

12. Atunci văzând dregătorul ceeace se făcuse, a crezut, miranduse du se de învățătura Domnului.

13. Și purcezând dela Palon, Pavel și cei ce erau cu dânsul au venit în Perghia Pamfiliei. (Alch Ioan despărțindu-se de dânșii s'a întors în Ierusalim.

14. Iar el trecànd prin Persilia au ajuns in Antiohia Pisidiel. A intrând in sinagogă în ziua Sambetel, au șezut.

15. Și după cetirea legii și a prorocilor, mai marii sinagoșpi au trimis la ei, zicăndu-le: Bărbaților și fraților! Dacă aveți voi vicun cuvânt de mângăere pentru popur. grătii!

16. Şi sculându-se Pavel şi lacându-le semn cu mana, a /la Bărbați Israiliteni și cei care vă temeți de Dumnezeu, ascultați?

17. Dumnezeul poporului acestula al lui Israil a ales pe părinții
noștri și a înălțat pe poporul
acesta când era pribeag în țara
lighipetului și cu braț înalt i-a
scos pe ei dintrânsa.

18. Și vreme ca de patruzeci de ani le a răbdat năravurile lor în pustie.

19. Şi pierzând şapte neamuri în țara Canaanului, pământul acestora l-a dat lor spre moștenire.

20. Iar după acestea, ca la patru sule și cinci zeci de ani, le-au dat lor judecători, până la Samuil pro-rocul.

21. Apol au cerut rege, și le-a dat lor Dumnezeu patru zeci de ani pe Saul, fectorul lui Chis, bărbat din seminția lui Veniamin.

22. Şi lepădându-l pe el, le-a ridicat lor rege pe David, despre care a şi mărturisit: Aflat-am pe David al lui lessel, bărbat după intma mea, care va face toate voile mele.

23. Din sămânța acestula, după lăpaduință, Dumnezeu a ridicat lui Israil un mântultor, pe lisus.

24. Dupăce Ioan propoveduise, înaintea venirii lui, botezul pocăînții la tot poporul lui Israil.

25. Iar dacă şi-a împlinit Ioan i diatoria, a zis: Cine mă socotiți î îl? Nu sunt eu (Mesia). Ci lată ine după mine (unul) cărufa nu int vrednic să-i desleg încălță-mintele picioarelor.

26. Bărbaților și fraților, fii ai neamului lui Avraam și cei cari nouă s'a trimis cuvantul mantuiril acesteia.

27. Pentrucă cei ce locuese în lerusalim și căpeteniile lor, necus

intre voi se tem de Dumnezou,

lerusalim și căpeteniile lor, necus noscându-l pe acesta l-au judecai, implinind cuvintele prorocilor cari se citesc în toate Sâmbetele.

28. Şi fără să-i fi aflat vreo vină de moarte, au cerut dela Pilat să-l omoare pe el.

29. Și dacă au săvârșit toate cele ce s'au scris pentru el, pogorându-i de pe lemn i-au pus în mormânt.

30. Dar Dumnezeu 1-a sculat pe el din morti.

31. Și vreme de mai multe zile a arătat celor ce se suiseră împreună cu dânsul din Galileea la lerusalim și cari acum il sunt lui martori înaintea poporului.

32. Noi vă binevestim, așadar, făgăduința făcută părinților (nostri).

33. Pe aceasta Dumnezeu ne-a implinit-o nouă, fiilor lor, inviind pe lisus, precum scris este și în psalmul al doilea: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut pe tine.

34. Iar cum că 1-a inviat din morți ca să nu se mai intoarcă în stricăciune, (despre aceasta) așa a zis: Eu vă voi implini cu credință cele făgădulte lui David.

35. Drept aceea și în ait loc zice: Nu vei lăsa pe cel cuvios al tău să vază stricăciune.

36. Ci David, slujind in vremea sa sfatului dumnezeesc, a murit și s'a adaos la părinții săi văzând stricăciune.

^{13 18:} leg. 16, 35; Num. 14, 34; A tute Lege 1, 31; 7, 1, 22; Fs. 89, 21; Is. 44, 28.

^{33:} Ts. 2, 7.

^{34:} Is. 55, 3. 35: Ps. 16, 10.

37. Acela pe care Dumnezeu I-a înviat însă, n'a văzut stricăciunea.

38. Deci cunoscut să vă fie vouă, bărbaților și fraților, că prin acesta vi se vestește vouă iertarea păcatelor.

39. Si prin el tot cel ce crede se va indrepta de toate câte prin legea lui Moise nu v'ați putut să vă îndreptați.

40. Feriti vă, dar, ca să nu vie asupra voastră ceea ce s'a zis prin

proroci:

13, 57

41. Cei ce vă semețiți vedeți si vă mirați și pieriți, că lucrez un lucru în zilele voastre, lucru pe care nu lati crede de vi lar povesti cineva vouă.

42. Iar cand au lesit ei din sinagoga Iudelior, i-au rugat păgânli, ca și în Sâmbăta viltoare să le grăiască lor graiurile acestea.

43. Şi imprăștiindu-se adunarea, multi din ludei si din străinii cue cernici au mers după Pavel și după Varnava, cari le vorbeau îndemnându-i pe el să rămăie în darul lui Dumnezeu.

44. Iar în cealaltă Sâmbătă mai toată cetatea s'a adunat să auză

cuvântul lut Dumnezeu.

45. Si väzånd ludeli multimile, s'au umplut de pismă și se împotriveau cu hule celor spuse de Pavel.

46. Jar Pavel si Varnava au zis cui indrăzneală: Vouă trebula să vi se vestească întâi cuvântul lui Dumnezeu; dar de vreme ce-l lepădați pe el și vă socotiți voi însivă nevrednici de viața veșnică, iată ne întoarcem la neamuri.

47. Că așa ne-au poruncit nouă Domnul: Pusu-te-am pe tine lumină neamurilor, ca să fii spre mântuire până la marginile pămàntului.

48. Iar neamurile auzind se bucurau si preamăreau cuvântul Domnului, si au crezut căți erau randuiti spre viată vesnică.

49. Si se purta cuvântul Dom-

nului prin toată tara.

50. Iar Iudeit au intărâtat pe femeile cele cucernice si de cinste si pe fruntașii cetății, și ridicăul prigoană asupra lui Pavel și a lui Varnava, i au scos pe el din hum tarele lor.

51. Iar acestia scuturand asupra lor praful picioarelor lor, s'att

dus in Iconia.

52. Si ucenicii se umpleau de bucurie si de Duhul Sfânt.

14.

Vindecarea unui schiop din Listra. Insufletirea multimit pentru Papel st Varnapa. Furla ludellor Intoarcerea în Anttohia.

In Iconia, s'a întâmplat la fele I (Pavel st Varnava) au intrat impreună în sinagoga ludeilor și așa au grăit, că din ludei și Elini au crezut multime multă.

2. Dar ludeil cari n'au crozut au întărâtat și au răsvrătit sulli tele neamurilor impotriva fratilor

3. El însă au zăbovit multa vreme propoveduind cu indranneală, întru Domnul, iar aceda adeverea cuvăntul darului său cu semnele si minunile ce le facco orin mainile lor.

47: Is, 49, 6.

4. Cl multimea cetății s'a impărțit: Unii erau cu Iudeii, far altii cu apostolii.

5. Cand insă păganii si Iudeii Impreună cu căpeteniile lor s'au ridicat asupra (apostolilor), ca să-l facă de ocară si să-i ucidă cu

pietre.

6. Acestia intelegandu-le (planul) au fugit in cetățile Licaoniei, la Listra si la Dervi si in tinutul de primpreiur.

7. Si acolo propovedulau Evan-

ulielia.

8. In Listra sedea un bărbat parecare, neputincios de picioare, schiop fiind din pantecele maicit sale, care niciodată nu umblase.

9. Acesta asculta cum grăia Pavel. Iar Pavel, căutând la el il văzând că are credinta ca să mantuiască.

10. A zis cu mare glas: Scoală (al stai) drept pe picioarele tale!

Si a sărit si umbia.

11. Iar noroadele văzând ceea ce făcuse Pavel, sl-au ridicat glamil lor, in limba licaoniană, zicandi Dumnezell s'au pogorit la not in chip de oament?

12. Şi numeau pe Varnava Joe, lar pe Pavel Ermes, de vreme ce il era purtătorul cuvântului.

13. Iar preotul lui loe, al cărul Idol era inaintea cetății lor, aduuand tauri și cununi la porți voia impreună cu poporul să le aducă hatta.

14. Si auzind aceasta apostolii Varnava si Pavel si au rupt hais nele lor și sărind în mijlocul multimil au strigat

15. Zicand: Oameni (buni), pen-Tuce facetl acestea? Not suntem cameni muritori ca si vol; noi însă vă binevestim vouă, ca să vă întoarceți dela cele desarte spre Dumnezeul cel viu care a făcut cerul și pământul și marea și toate câte sunt întrânsele.

16. Care in veacurile trecute a lăsat toate limbile să umble în

căile lor.

17. Totuși, ca un făcător de bine, nu s'a lăsat pe sine fără mărturie, ci din cer ne dă nouă ploi si vremi roditoare, umpland de hrană și de veselie inimile noa-

18. Si acestea zicand, abla a potolit multimile ca să nu le aducă

19. Dela Antiohia si Iconia au venit însă niște ludei, cari întără. tànd multimile au bătut cu pietre pe Pavel, apoi gândind că a murit, leau scos afară din cetate.

20. Dar incunfurandu pe el ucenicii, s'a sculat și a intrat în cetate, far a doua zi a purces impreună cu Varnava spre Dervi.

21. Si binevestind in cetatea aceea si făcând multi ucenici, s'au intors prin Listra și Iconia la An-

tlohia.

22. Intarind sufletele ucenicilor si rugandu i să rămăle în credință si (arătându-le) că prin multe ne« cazuri se cade să Intrăm în împărăția lui Dumnezeu.

23. Si hirotonindu-le preofi pentru flecare biserică, s'au rugat și au postit și apoi leau încredințat pe ei Domnului intru care au crezut.

24. Si trecând prin Pisidia au venit în Pamfilia.

25. Si propoveduind euvântul în Perghia, s'au pogorit în Atalia.

14. 16: les 20, 11; Ps. 146, 6; Is. 37, 16, Ier. 32, 17.

26. Iar de acolo au mers cu cos rabia in Antiohia, undé fusesera dați în seama darului lui Dumnes zeu, spre lucrul pe care aveau să-l împlinească.

27. Şi viind şi adunand biserica, au vestit câte făcuse cu ei Dumenezeu, şi că el a deschis ușa creedinții pentru păgâni.

28. Ŝi a zăbovit acolo mai multă vreme, împreună cu ucenicii.

15.

Apostolii hotărăsc că tălerea îms prejur nu e și pentru păgâni. Pavel și Varnava proposeduesc din nou printre păgâni.

Si pogorându-se oarecari din Iudeea, invățau pe frați că: de nu vă veți tăfa împrejur după rânduiala lui Moise, nu vă veți putea mântui.

2. Ci făcându-se de către Pavel și Varnava pricire și gâlceavă cu ei, au hotărit ca Pavel și Varnava și alți câțiva dintre ei să se ducă pentru intrebarea aceasta la apostolii si la bătrânii din Ierusalim.

3. Deci el trimişi fiind de biserică, au trecut prin Finichia și Samaria povestind despre intoarcerea păgânilor; și făceau bucurie mare tuturor fraților.

4. Iar dacă au ajuns în Ierusalim, au fost primiți de biserică și de apostoli și de bătrâni, și au vestit toate câte a făcut Dumnezeu cu dânșii.

5. Dar s'au sculat unii din eresul farisellor cari crezuseră, zicând. Trebue să-i tăiați împrejur pe ei si să le porunciți să păzească legea lui Moise.

6. Şi s'au adunat apostolii şi

bătrânii ca să cerceteze treaba aceasta.

7. Şi după multă cercetare, sculându-se Petru a zis către dânșili Bărbaților și fraților! Voi știți că Dumnezeu din zilele cele de mai înainte m'a ales dintre voi, ca prin gura mea să auză păgânii cuvântul Evangheliei și să crează.

8. Şi Dumnezeu, cunoscătărul de inimi, le-a dovedit aceasta, dându-le lor Duhul Sfânt, ca şi nouă,

9. Şi nici o deosebire n'a făcul între noi și el, curățind prin credintă inimile lor.

Dumnezeu, (vrând) a pune pe grue mazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri nici noi nu leau putut purta?

11. Ci credem că prin daral Domnului nostru lisus Firistos ne vom mântul, ca și aceia.

12. Atunci a tăcut toată mulțimea și a ascultat pe Varnava și pe Pavel, cari povesteau cate semne și minuni a făcut Dumuzeu printrânșii, între păgâni.

13. Iar dacă au tăcut el, a princa vorbi lacob și a zis: Bărbaților și fraților, ascultați-mă!

14. Simon a spus cum Dumnezeu a socotit la început să la dintre neamuri un popor care săsi poarte numele.

15. Si cu aceasta se potrivem cuvintele prorocilor, precum cub scris:

216. Mă voi întoarce apoi și voi zidi cortul cel căzut al lui Davio. și cele surpate ale lui le voi dui farăși și le voi drege pe ele,

15. 16: Amos 9, 11-12; Ier. 12. 14

17. Ca și ceilalți oameni să caute pe Domnul și toate neamustlle intru cari se vestește numele meu, zice Domnul, cel ce face toate acestea.

15. 17

18. Lui Dumnezeu din veac it aunt cunoscute toate lucrurile lui.

19. Drept aceea eu socotesc să hu supărăm pe cei ce păgâni fiind, se intorc la Dumnezeu.

20. Ci să le trimitem îor (vorbă)

ă se ferească de pângărirlie idolilor și de curvie și de carnea dobitoacelor sugrumate și de sânge.

21. Pentrucă Moise din vremile cele de demult are în toate cetățile pe cei ce-i propoveduesc și-i cetesc pe el în sinagoge în flecure Sămbătă.

22. Atunci apostolii și bătrânii impreună cu toată adunarea au hotărit să aleagă dintre ei cățiva bărbați, ca să-i trimită la Antiobiia impreună cu Pavel și cu Varnava. (Și au ales) pe Iuda cel re se cheamă Varsava și pe Sila, bărbați povățuitori între frați.

23. Şi le au dat la mână scrie avarea aceasta: Apostolii și bă trânii și frații - fraților din Antiorhia și Siria și Chilichia, celor ce aunt dintre păgâni (le spun): Bu urați vă!

24. De vreme ce am auzit că unii dintre noi, fără să aibă dela noi poruncă, au venit la voi și v'au miburat cu cuvinte și v'au nelimițit sufletele voastre, spunânduvă să vă tăiați împrejur și să pă/ili legea,

25. Părutu-ni-s'a nouă celor cari
ne-am adunat, într'un sufiet, să
alușiem cățiva bărbați și să-i trimitem la voi împreună cu iubiții
nostri Varnava și Pavel,

26. Oameni, carl și-au dat sur fletul lor pentru numele Domnului nostru lisus Hristos.

27. Drept aceea am trimis pe luda și pe Sila, cari și ci vă voi

spune aceleași lucruri.

28. Pentrucă Sfântul Duh şi noi am socotit că nici o sarcină să nu se mai puie asupra voasiră, afară de cele de trebuință și as nume:

29. Să vă feriți de cele jertite idolilor și de sânge și de carnea dobitoacelor sugrumate și de curvie. De vă veți păzi de acentea, bine veți face. Fiți sănătosi i

30. Deci cei trimiși pogorane du-se la Antiohia, au adunat mulțimea și au dat scrisoarea.

31. Și cetindu-o, s'au bucurat de mangăerea aceasta.

32. Iar Iuda și Sila, flind și el proroci, au mângălat prin cuvinte multe pe frați și Lau întărit.

33. Și zăbovind acolo câtăva vreme, frații i-au lăsat să piece cu pace la cei ce-i trimisescră.

34. Sila insă s'a hotărit să rămâe acolo.

35. Iar Pavel și Varnava au rămas în Antiohia, învățând și binevestind cuvântul Domnulul, împreună cu multi alții.

36. După câteva zile a zis Pavel către Varnava: Să ne înstoarcem și să cercetăm pe frații noștri prin toate cetățile întru care am vestit cuvântul Dumnului, (ca să vedem) ce mai fac.

37. Varnava voja să ja cu el si pe Ioan cel numit Marcu.

38. Dar Pavel a zis că pe cel ce s'a despărțit (odată) de ei în Pamfilia și n'a mers cu dânșii la lucru, să nu-l mai la cu el.

39. Drept aceea s'a ivit o neințelegere între dânșil, așa că s'au despărțit unul de altul: Varnava, luând pe Marcu a 'mers cu corabia în Chipru,

15, 39

40. Iar Pavel, alegandu-și pe Sila, s'a dus, fiind încredințat de către frați harului lui Dumnezeu.

41. Și trecând prin Siria și Chilichta a intărit bisericile.

16.

Pavel la cu sine pe Timolei și proposeduește Evangelia prin Asia și prin Europa.

Si a sosit în Dervi și în Listra. Și tată era acolo un ucenic oarecare, anume Timotei, fiul unei femei iudee credincloase și al unui tată elin.

2. Despre acesta frații din Listra si Iconia dedeau mărturii bune.

3. Pavel a dorit ca acesta să meargă împreună cu el. Deci luându-l, l-a tăiat împrejur din pricina ludeilor carl erau în părțile acelea; căci toți știau pe tatăl lui că era elin.

4. Și străbătând prin cetăți, le da învățătură să păzească porune cile rânduite de apostolii și de bătrânii din Ierusalim.

5. Astfel bisericele se întăreau în credință și sporeau la număr zi de zi.

6. Și trecând prin Frighia și prin ținutul Galatiei, opriți fiind de Sfântul Duh a vesti cuvântul în Asia,

7. Au venit spre Misla și voiau să meargă în Bitinia; dar nu i-a lăsat pe el Duhul.

8. Atunci ocolind Misia s'au pogorit in Troada.

9. Si noaptea f s'a arătat hu Pavel o vedenie: Un bărbat macedonean sta și l ruga pe el sicând: Treci în Macedonia și ur ajută nouă!

10. Iar dacă a văzut el vedenia, îndată am căutat să ieșim în Marcedonia, socotind că Domnul ne cheamă pe noi să vestim Evanagelia celor de acolo.

11. Drept aceea, pornind dela Troada am mers drept la Sanio-trache, iar a doua zi la Neapoli

12. Și de acolo la Filippi, cure e colonie și este cetatea cea diniai în partea aceasta a Macedoniei În această cetate am rămas cue teva zile.

13. Şi intr'o zi de Sâmbătă ani ieşit afară din cetate, la un faut unde părea a se face rugăcium și șezând, am cuvântat femetim celor ce se adunaseră.

14. Ci o femee cinstitoare di Dumnezeu, anume Lidia, neputătoreasă de purpură din cetatra Tiatirei, asculta. Și Domnul la deschis înima ca să la aminte la cele ce grăia Pavel.

15. Şi dacă s'a botezat ta al casa el, s'a rugat zicânda Dana m'ați socotit credincioasă Dana nului, întrați în casa mea și 1377 duiți la mine. Şi ne-a înduplumi pe noi.

16. Şi s'a întâmplat că mergana noi la locul de rugăciune, mai întâmpinat pe noi o slumică avana duh pitonicese, care cu vrallle al aducea câștig mare stăpânilor (1

17. Aceasta venind după l'ace și după noi, striga și zicea Aceșul oameni sunt robii Dumnezanii celui Prea Inalt și vă vestes construie calea măntuirii.

18. Și aceasta a făcut»o mai multe zile dearândul. Ci Pavel s'a supărat și întorcându-se a zis dubitului: În numele lui lisus Hristos til poruncesc ție să ieși dintrânsa! 'il (duhul) a ieșit în ceasul acela.

19. Și văzând stăpânii ei că s'a 103 nădejdea câștigului lor, au 1 rins pe Pavel și pe Sila și 1-au 1111 în târg, înaintea dregătorilor.

20. Şi ducându-l pe ei la mai ntarii cetății, au zis: Acești oa-mem, flind ludei, tulbură cetatea noastră,

21. \$1 vestesc obiceluri pe care nouă, Romani fiind, nu ne este i quaduit a le primi, nici a le face.

22. Și s'a ridicat gloata asupra lor, iar mai marii cetății rupănalude hainele, au poruncit sări bată un totege.

23. Și dupăce le-au dat multe lovituri, i-au băgat în temniță și au poruncit temnicerului să-i păzească ldue.

24. Acesta luând o asemenea paruncă, lea aruncat pe el (chiar) il fundul temniței și picioarele lor lea băgat în butuci.

15. Ĉi pe la miezul nopții Pavel vi lla se rugau și lăudau pe Dummizeu; iar cel legați il ascultau pe dânsil.

26. Âtunci, fără de veste s'a lotut cutremur mare, încât s'au litit temelille temniței și numai de cât s'au deschis toate ușile și ngăturile tuturora s'au deslegat.

27. Şi deşteptânduse temnicerul vi văzând deschise uşile temnitei, voțând sabia voia să se omoare, votind că cel legați au fugit.

Q8. Dar Pavel a strigat eti glas mare, zicand: Nici un rau să nu-ți

29. Atunci (temnicerul) cerând lumânare a sărit în lăuntru și tremurand a căzut înaintea lui l'avel și a lui Sila.

30. Şi scotândud pe el alara, a zis: Domnilor, ce trebue să fac ca să mă mântuesc?

31. Iar et au zis: Crede în Domnul lisus Hristos și te vel mantul tu și casa ta.

32. Și i-au grăit lui cuvântul Domnului și tuturor celor din casa lui.

33. Şi luandu-i pe ei in ceasul dacela al nopții, le-a spălat ranele di si s'a botezat îndată el și ai lui de

34. Și ducându-l pe ei în casa și sa, a întins masă și s'a bucurat cu toată casa sa, crezând în Dum- mezeu.

35. Iar dupace s'a făcut ziuă, mai marii cetății au trimes pe purtătorii de toiege să spună temnicerului: Dă drumul oamenilor acelora!

36. Şi temnicerul a spus lui Pavel, cuvintele acestea: Mai marii cetății au trimis ca să vă dau drumul; ieșiți, dar, acum și mergeți în pace!

37. Pavel însă a zis către el: După ce, fiind cetățeni romani, ne-au bătut pe noi inaintea po-porului tără de judecată și ne-au aruncat în temniță, acum ne dau drumul pe ascuns? Nu, ci-să vie el să ne scoață!

38. Atunci purtătorii de toiege au vestit pretorilor graiurile acestea, iar pretorii s'au speriat auszind că sunt cetățeni romani.

39. Și venind și au cerut iertare dela el și scoțandu-i (d.n. k.m.niță) i au pofiit să lasă din cetate,

Have I

40. Şi ieşind el din temnită au 8. lintrat în casa Lidiei, și vărând pe tății c frați, 1-au mângăiat pe el și au burat. plecat.

16. 40

17

Tulburarea din Tesalonic. Papel trece în Veria și în Atena. Cupântarea lui Papel în Areopag.

Si trecând prin Amfipoli și Apolonia, au venit la Tesalonic, unde era o sinagogă a ludeilor.

- 2. Și după obiceiul său Pavel a intrat la ei și în trei Sâmbete le a vorbit lor din scripturi,
- 3. Dovedindu-le și arătându-le că Hristos trebula să pătlmească și să învieze din morți și că acesta este Hristos lisus, pe care eu vi-l vestesc vouă.
- 4. Și unti dintrânșii au crezut și s'au însoțit cu Pavel și cu Sila; asemenea și o mulțime mare de Elini cucernici și multe femei de frunte.
- 5. Iar ludeil cel necredincioși umflàndu-se de pismă și luând lângă ei niște oamani răi din pleava ulițelor și făcându-se gloată, au întărâtat cetatea. Āpoi năvă-lind asupra casei lui lason, că-utau să-l scoată pe ei înaintea gloatei.
- 6. Dar neaflandu-i, au tarît pe lason și pe unii din frați la mai marii cetății, strigând: Sunt aici cei ce au răsturnat lumea toată!
- 7. Și Iason lea primit pe el. Aceștia toți lucrează împotriva râne duelilor Chesarului, zicând că este alt împărat, lisus.

8. Iar norodul și mai marii cetății cari auzeau aceasta s'au tulburat.

9. Ci luând chezășie dela lason și dela ceilalți, le a dat drumul.

- 10. Iar frații încă de cu noapte au trimis pe Pavel și pe Sila la Veria; și ei ajungând (acolo), au intrat în sinagoga Iudellor,
- 11. Acestia erau mai de treaba decât cei din Tesalonic. Ei primiră cuvântul cu toată osârdia in toate zilele cercetau scripturile (să se încredințeze) de sunt acestea așa.

12. Deci mulți dintrânșii au crezut și nu puține din femeile cele de cinste ale Elinilor și din bărbați.

13. Dar când au înțeles Iudell din Tesalonic că Pavel a vesili cuvântul lui Dumnezeu și în Verri au venit și alci ca să tulbure posporul.

14. Atunci frații au înduplecat pe Pavel să plece îndată la mate far Sila și Timotel au rămas acule

- 15. lar cei ce insoțeau pe l'avel leau petrecut pe el până le Atena și luând poruncă (dela chi pentru Sila și Timotei, ca să chi la el cât mai curând, s'au dus
- 16. In. Atena, așteptându-l pe el, Pavel s'a întărâtat cu dubul bu văzând cetatea plină de idoll.
- 17. Drept aceea zilnic staten la sfat în sinagogă cu ludeli și co oamenii credincioși, iar în tarpu cei ce se întâmplau să fie mul.
- 18. Dar unit din filosofit epicules si stoici au prins a se prici in el. Și unit ziceau: Oare ce vice să spună acest sămănător de vorbi lar alții (ziceau): Se pare că unit

vestitor al unor dumnezei străini, pentrucă le vestea lor pe lisus și invierea lui.

19. Și prinzândual pe el, lau dus la Areopag, zicând: Am putea ști oare ce este această înavățătură nouă pe care o propovea duești tu?

20. Pentrucă lucruri ciudate ne bagl în urechiie noastre. Drept nceea vrem să știm, ce vor să ile acestea.

21. Căci toți Atenienii ca și străinii cari mergeau la el, pentru aimic nu aveau atâta răgaz ca pentru a spune sau a asculta jeva nou.

22. Atunci Pavel stånd in mijlecul Areopagului a zis: Bärbati tenieni, din toate väz că ați fi lute oameni foarte evlaviosi.

3. Pentrucă, trecând și privind ligurile voastre de închinăciune, un aflat și un jertfelnic pe care un scris. Dumnezeului necunose ut. Pe acesta, dar, pe care voi il clastiți (fără să-l cunoașteți), vi-l sestesc eu vouă.

24. Dumnezeu care a făcut luigra și toate cele ce sunt intrânsa, llind Domn al cerului și al pămantului, nu locuește în lăcașuri la ute de mâini (omenesti).

25. Nici nu i se slujește cu mâini atenești, ca și când ar avea trebulnță de ceva, de vreme ce tuturor le dă vlață și suflare și toate.

to. I:l a făcut, dintr'un sânge, tel neamul omenesc, ca să locue teat peste toată fața pământului, ep zând vremile și hotarele cele mai tnainte rânduite ale viețuirii lor.

'.'. Ca să caute pe Domnul, că unră il vor simți și l vor afla pe el, măcar că el nu este departe de fiecare din noi:

28. Căci întru dânsul viem şi suntem, cum au spus și unii din poeții voștri: Din neamul lui suntem și noi.

29. Deci, de vreme ce neamul lui Dumnezeu suntem, nu trebue să socotim cum că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului sau pietrei, care este cioplitură a meșteșugului și a închipuirii omului.

30. Ci Dumnezeu trecând cu vederea anii neștiinței acesteia, acum poruncește tuturor oamenilor de pretutindenea să se pocălască.

31. Pentrucă el a hotărit o zi în care va să judece lumea cu dreptate, prin bărbatul pe care mai înainte lea rânduit și pe care, înviinduel din morți, lea adeverit înaintea tuturor.

32. Auzind el de invierea mortilor, unit au inceput a-si bate joc, iar alții ziceau: Despre asta te vom mai asculta altădată.

33. Şi aşa Pavel a leşit din mija locul 'lor.

34. Totuși, câțiva oameni crezând i s'au alăturat lui. Printre aceștia era și Dionisie Areopagitul și o femee, anume Damaris, și alții împreună cu el.

18.

Pavel în Corint. Achila și Prise chila. Crisp, mai marele sinagogei, oine la credință. Vedenia lui Pavel. Proconsulul Galion.
Apolo în Eles.

După acestea Pavel teșind din Atena, a venit în Corint.

18 23

2. Aici afland pe un iudeu cu numele Achila, de neam din Pont, care de curand venise din Italia, impreună cu Prischila femeia lui, pentrucă Ciaudie poruncise ca toți Iudeil să iasă din Roma = s'a dus la ei.

3. Și flind de o meserie cu el, a rămas lângă dânșii și lucrau (impreună), pentrucă erau cu meștesugui făcători de corturi.

 In fiecare Sâmbătă el se pricea în sinagogă, încredințând pe Iudei

și pe Elini.

5. Iar dacă s'au pogorât Sila și Timotei din Machedonia, Pavel a început a mărturisi cu toată osârdia Iudeilor, că Iisus este Hristos.

6. Dat ei i se împotriveau și huleau. Pavel, scuturându și haimele a zis atunci către dânșii: Sângele vostru (să vie) asupra caspului vostru! Eu nu sunt de vină. De acum mă voi duce la păgâni.

7. Și mutându-se de acolo, a venit în casa unui cinstitor de Dumnezeu, anume Tiție Iust, a cărui casă era alăturea, de sinagogă.

8. Iar Crisp, mai marele sinas gogei, a crezut in Domnul impreună cu toată casa lui. Și mulți din Corinteni auzind (pe Pavel), credeau și se botezau.

9. Iar Domnul i a zis lui Pavel noaptea, in vedenie: Nu te teme, ci grăește și nu tăcea!

10. Căci eu sunt cu tine și nimeni nu va cerca să-ți facă ție vreun rău, pentrucă mult popor am eu în cetatea aceasta.

11. Şi (Pavei) a rămas acolo un an şi şase luni, propoveduind printre ei cuvântul lui Dufinezeu.

12. Dar pe cand Gallon era

proconsul in Ahaia, Iudeti s'au sculat toti într'o suflare asupra lui Pavel și leau dus pe el în divan.

FAPTELE

13. Zicând: Aceasta îndeamini pe oameni să cinstească pe Duninezeu afară din lege!

14. Iar când Pavel a voit sand deschiză gura, Galion a zis căliu Iudei: De ar fi (vorba) de vreu nedreptate sau de vreo faptă sur v'aș asculta pe voi, Iudeilor, după cuvilnță.

15. Dar, de vreme ce este vorta de invățătură și de nume și de legea voastră, vedeți-vă sințiul de ele; în acestea eu nu vrenu să flu judecător.

16. Şi i-a gonit pe ei din diva

17. Atunci toți Elinii au pur mana pe Sosten, mai marele si nagogei, șt leau bătut pe el linintea divanului. Dar Galion n'accen nici o grijă de (toate) acestea.

18. Iar Pavel, dupăce a zalva vit (alci) încă multe zile, și a lui rămas bun dela frați și a plical cu corabla în Siria, împreună în Prischila și Achlia, care și a ture capul în Chenhrea, pentrucă no in (de implinit) o făgăduință.

19. Sosind în Éfes, îsa lăsat pe et acolo, far el intrând în slove gogă se lua la întrebări cu kultă

20. Şi l-au rugat să ramac n dânşii mai multă vreme, el lima n'a voit,

21. Ci şi*a luat rămas bun del ei, zicând: Praznicul ce vinc tobue să-i fac negreșit în lerusalandar mă voi întoarce larăși la vode va voi Dumnezeu. Și a ple u dela Hies.

22. Si pogorandu-se (din come bie) la Chesareea, s'a suit (la ler rusalim) și inchinandu-se feu sanătate) adunării, s'a pogorit la Antiohia.

23. Iar dupăce a petrecut acolo câtăva vreme, a plecat și trecând pe rând prin ținuturile Galatiei și prin Frighia, a întărit pe toți us cenicii.

24. Ci un Iudeu oarecare, anume Apolo, de neam din Alekandria, bărbat meșter la cuvânt al tare în scripturi, a venit la Efes.

25. Acesta învățase calea Domnului și fierbând cu duhul, grăia și învăța fără sminteală cele despre Domnul, dar cunoștea numal botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăi cu îndrăsneală în sinagogă. Auzinduri pe el Achila și Prischila, leau luat la ei și ieau lămurit lui mai tu deamănuntul calea lui Dume wete.

27. Iar cànd a vrut el să plece în Ahala, frații au scris ucenicilor indemnându-i să-l primească bine. și sosind acolo, mult a ajutat el, șiu darul, pe cel ce crezuseră.

28. Pentrucă tare înfrunta el pe ludel înaintea poporului, arătân-du-le din scripturi că Ilsus este Hristosul.

19,

Pavel propoveduește în Eles. L'Ascoala arginiarului Dimitrie.

Pe când Apolo era în Corint, Pavel, trecând prin părțile cele de sus (ale Asiei) a venit la Efes. Moflând alci câțiva ucenici,

2. A zis către ei: Luat-ați Duh dânt după ce ați crezut? Iar el or răspuns lui: N'am auzit nici măcar că este Duh Sfânt? 3. Zis-a el către dânșii: Dar (atunci) cu ce v'ați botezat? lar ei au răspuns: Cu botezul lui loan.

4. Atunct Pavel a zis: loan a botezat cu botezui pocăinții, îndemnând poporul să crează în cel ce avea să vie după dânsul, adecă în Hristos Iisus.

5. Şi auzind, s'au botezat in nus mele Domnului Iisus.

6. Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt s'a pogorît peste dânşii, încât au început a grăi în limbi şi a proroci.

7. Și erau de toți ca la doisprezece gameni.

8. Apoi intrând Pavel în sinas gogă, a propoveduit cu indrăzneală trei luni de zile, cuvântând și dovedind cele despre împărăția lui Dumnezeu.

9. Insă de vreme ce unii se indărătniceau și nu credeau, grăind de rău calea lui Dumnezeu înadintea poporului, (Pavel) i-a părăsit și a despărțit (de ei) pe ucenici, propoveduind în școala unuia inumit) Tiran.

10. Şi aceasta a ţinut ca la doi ani, incât toţi cel ce loculau in Asia, ludei şi Elini, au auzit cuvântul Domnului Iisus.

11. Iar Dumnezeu făcea minuni mari prin mâinile lui Pavel,

12. Incât și peste bolnavi se puneau măhrămi sau ștergare purtate de el, și boalele îi lăsau pe el, iar duhurile cele rele leșeau dintrânsii.

13. Atunci și unii din vrăjitorii iudei cari umblau din loc în loc au încercat să cheme peste cei ce aveau duhuri rele numele Dominului Iisus, zicând: Jurămu-vă pe

19. 34

voi cu lisus pe care il propovedueste Pavel!

14. Printre cei ce făceau aceas sta erau și șapte feciori al arhies reului iudeu Scheva.

15. Şi răspunzând duhul cel rău a zis: Pe lisus îl cunosc, şi ştiu cine e Pavel; dar vol cine sunteti?

16. Și aruncându-se asupra lor omui întru care era duhul cel rău, i-a birult pe amândoi și i-a bătut așa de cumplit, încât ei au fugit din casa aceea goi și răniți.

17. Intâmplarea a ajuns să fie stiută de toți ludeli și Elinii cari loculau în Efes; și l-a cuprins frică pe toți, lar numele Domnului Iisus se preamărea.

18. Şi mulți din cel ce crezuseră veneau de se mărturiseau și

vesteau faptele lor.

19. lar din cei ce se indeletnis ceau cu vrăjitui, mulți iși aduceau cărțile și le ardeau inaintea tuturor; și au socotit prețui (cărților) și au aflat (că ele făceau) cincizeci de mii de arginți.

20. Atât de tare creștea și se întărea cuvântul Domnului.

21. Iar dacă s'au săvârșit acestea, Pavel sta pus în gând să treacă prin Machedonia și Ahaia și să se ducă la Ierusalim, zicând: După ce voi fi acolo, trebue să văd și Roma.

22. Şi trimitand în Machedonia pe doi din cei ce îi slujeau lui, pe Timotei şi pe Erast, el a mai ramas câtăva vreme în Asia.

23. In vremea aceea s'a stàrnit o tulburare mare pentru calea Domnului.

24. Căci un argintar oarecare, anume Dimitrie, făcea bisericuțe

de argint (zeiței) Artemida șt asta aducea meșterilor nu puțin caștlu

25. Deci adunând pe aceștla pe ceilalți lucrători de aceeași muserie, lesa zis: Fraților, știți că din acest meșteșug este câștigul nositu

26. Acum vedeți și auziți, de Pavel acesta nu numai în kilos, ci mai în toată Asia, a sucit copul mulțimii cu îndemnurile lui spunând că cei făcuți de mani omenesti nu sunt dumnezel.

27. Îar aceasta nu aduce numei primejdia ca meseria noastră a ajungă fără căutare, ci și ca luserica zeiței cele mari, Artemica, să nu mai însemneze nimie, lu chiar să se surpe mărirea ei, a cele cinstite de toată Asia și de luma lumea.

28. Și auzind (ei unele ca acestoil s'au umplut de mânie și striptor zicând: Mare este Artemida | hsenilor)

29. Și toată cetatea s'a umplit de tulburare și s'au îndrepiat trintr'un suflet, spre teatru, târa dimpreună cu ei și pe machadenenii Gaie și Aristarh, tovanțul ai lui Pavel.

30. Iar Pavel, vrand sa inne multime, nu leau lasat ucennu

31. Asemenea, unit din mattinati Asiel, carl il erau prieteni, au tili mis la dânsul și leau rugat să mi se arete la teatru.

32. Deci unit strigau um, altialta, pentrucă adunarea cu tolburată și cel mai mulți nu plannici pentru ce se adunasera.

33. Atunci din multime au la vedere pe Alexandru, imputatinainte de ludei. Și făcând seme cu mâna, Alexandru voia sa ve bească multimii.

34. Dar cand au aflat că este ludeu, ca dintr'o singură gură au strigat toți vreme de vreo două ceasuri: Mare este Artemida Efersentior?

35. Atunci logofătul potolind mulțimea, a zis: Bărbați Efeseni! Cine este omul acela care să nu tie că cetatea Efesului este pazinica bisericii Artemidei, zeița cea mare, și a chipului ei căzut din cer?

36. Deci, aceasta flind afară de orlce îndoială, se cuvine să vă estâmpărați și nimic cu nesocostință să nu faceți.

37. Ci voi ați adus pe oamenii aceștia cari nici furi de cele sfinte nu sunt, nici pe zeița voastră n'au huliteo.

38. Iar dacă Dimitrie și meșterii cel de o seamă cu el au vreo falbă împotriva cuiva, (pentru treaba asta) sunt zile de judecată și dregiători: pârască-se unui pe altul.

39. Dacă însă alteeva doriți, vă veți descurca într'o adunare

legiuită.

40. Căci din pricina (celor peirecute) azi suntem în primejdie tă fim invinuiți de răzvrătire, pentrucă nu avem nimic cu ce ne-am putea da seama de tulburarea aceasta.

41. Şi zicând acestea, a slobos alt adunarea.

20.

('àlătoria lut Pavel prin Maches donta și Grecia în Asia. El învie în Troada pe Euth. Iși la rămas bun dela bătrânii din Efes.

)upăce a încetat tulburarea' Pavel a chemat pe ucenic și dândule sfaturi și a luat rămas bun dela ei și a leșit să se ducă în Machedonia.

IOAN

 Şi trecând prin părțile acelea și mângăind pe ucenici cu multe povețe, a venit în Elada.

3. Și a stat (acolo) trei luni. Ci făcându-se uneltiri împotriva lui din partea ludellor, a hotării nă se sule în Siria și s'a socotit nă nu întoarcă prin Machedonia.

4. Până în Asia I-au insoțiii Sosipatru din Veria, Aristarh și Secund din Tesalonic, Gale din Dervi și Timotei, precum și Tinie si Trofim din Asia.

5. Acestia mergand înainte ne-au asteptat pe noi în Troada.

6. Iar noi, după zilele Azimelor am plecat cu corabia dela Filipi și în cinci zile am ajuns la et, în Troada, unde am zăbovit șapte zile.

7. lar în ziua întâla a săptăs mânii ucenicii adunânduse la frângerea pâinii, vrând să purceadă a doua zi, Pavel lesa vorbit lor și a lungit cuvântul până la mies zul noptii.

8. Și erau făciii multe în foișorul de sus, unde ne adunasetăm noi.

9. Și un tinerel, anume Eutih, sezand într'o fereastră a fost cuprins de un somn greu, de lunga
vorbire a lui Pavel și, doborit de
somn, a căzut jos din rândul al
treilea al casei și l-au ridicat mort.

10. Şi pogorandu-se Pavel a căzut peste el şi îmbrățisându-l a zis: Nu vă tulburați, căci sufletul lui este întrânsul!

11. Apoi suindu-se a frant paine și a mâncat și a vorbit mult cu dânșii până la ziuă, iar după aceea a ieșit. 12. Intr'aceea pe copil lea adus viu, și nu puțin s'au mângăiat (cel de față).

13. Iar noi venind la corabie, am piecat mai departe spre Asos, ca să luăm de acolo pe Pavel, pentrucă așa ne poruncise el, vrând să meargă pe jos până acolo.

14. Și dacă s'a întâlnit cu noi la Asos, leam luat pe el în corabie și am venit la Mitilena.

15. Si de acolo, plutind cu corabia, a doua zi am sosit în fața Hiosului. Iar în cealaltă zi am ajuns pe coasta ostrovului Samos și – poposind peste noapte în Troighilion – a doua zi am sosit la Milet.

16. Pavel hotărise să ocolească Efesul, ca să nu fie cumva silit să zăbovească în Asia; căcl se grăbea, de i-ar fi cu putință să ajungă de ziua praznicului Cincle zecimii la Ierusalim.

17. Insă din Milet a trimis în Efes și a chemat la sine pe băs trânii bisericli.

18. Şi dacă au venit la el, a zis către dânșii: Voi știți că din ziua cea dintăi întru care am pus piciorul în Asia, cu voi am fost în toată (bună) vremea,

19. Slujind Domnului cu toată smerenia și cu multe lacrămi și ispite, cari mi s'au intâmplat mie din pricina uneltirilor Iudeilor.

20. (Ştiţi) cum n'am tăcut nimic din cele de folos, cl v'am vestit vouă şl v'am învățat pe voi înaintea poporulut și prin casele (voastre),

21. Indemnând pe Iudei și pe Elini la pocăință inaintea lui Dumnezeu și la credință intru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și iată acum, că legat filiul cu Duhul mă duc la Ierusaliu neștiind cele ce mi se vor intâmpla mie acolo,

23. Fără numai că Duhul od Sfânt mărturisește prin cetăți, //când că legături și necazuri mă

așteaptă pe mine.

24. Eu insă nimic nu ban in seamă, nici nu pun vreun pret pe viața mea, fără numai să săvârșes calea mea cu bucurle, (implintual sluiba care am primiteo dela Domnul Ilsus, de a vesti Evanghelia darului lui Dumnezeu.

25. Şi acum lată, eu ştiu cu voi toți pe la cari am trecut propoveduind impărăția lui l'uninezeu, nu veți mai vedea fața men

26. De aceea vă mărturis se vouă în ziua de astăzi că sunt curat de sângele tuturor.

27. Pentrucă nu m'am ferit co să vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu.

28. Drept aceea luați aminie di voi și de toată turma întru can Duhul Sfânt v'a pus pe voi cpe scopi, ca să păstoriți Biserica bid Dumnezeu pe care a câștițialea cu sângele său.

29. Čă eu știu aceasta, că dipă ducerea mea vor intra lupi intre voi, cari nu vor cruța turna

30. Şi dintre voi înşivă se v a scula oameni grăind îndărătuleit ca să tragă pe ucenici după danul

31. De aceea priveghiați, adu cându-vă aminte că trei ani zho și noaptea n'am incetat să vă luvăt cu lacrămi pe flecare din voi

32. Şi acum vă încredințe u voi, fraților, lui Dumnezeu și cu-vântului darului său, care post să vă zidească tot moi mult p

nă vă dea moștenirea împreună cu toți cei siințiți.

33 Argintul, sau aurul, sau haina

nimănuia n'am pofuit.

34. Vol singuri știți că pentru trebuințele mele și ale celor ce sunt împreună cu mine au munett mânile acestea.

35. Intru toate v'am dat vouă pildă, că ostenindu vă așa se cade ad ajutați pe cel slabi și să vă aduceți aminte de cuvântul Dom-nului lisus, căci el a zis: Mai fericit este a da decât a lua.

36. Zicând acestea, Pavel și-a plecat genunchii săi și s'au rugat împreună cu ei toți;

37. Și multă plangere s'a făcut Intre ei și căzand pe grumazii lui Pavel, îl sărutau pe el,

38. Måhniti fiind mai ales pentru cuvântul care lea fost spus, că nu vor mai vedea fața lui. Apoi leau petrecut pe el la corable.

21.

Călătoria lui Pavel dela Milet la lerusalim. Agav îi prevesteste ce are să sufere în lerusalim. În lerusalim ludeit se ridică asupra lut, dar el e scăpat de căpilanul oastel.

Si dupăce ne-am luat rămas bun, purcezând pe mare am mers drept și am ajuns la Cos, iar a doua zi la Rodos și de acolo la Patara.

2. Și aflând o corabie care mergea în Finichia, suindu-ne întrânsa am plecat (mai departe).

3. Cànd însă ne-am ivit la Chipru, l-am lăsat pe el în stânga și ne-am dus, spre Siria, pogorându-ne în Tir, căci corabia avea să-și descarce acolo povara.

FAPTELE

4. Și aflând niște ucenici, am rămas acolo sapte zile. Ci ei îi spuneau lui Pavel, prin Duhul, să nu se suie la Ierusalim.

5. Iar cànd am implinit zifele acestea, am ieșit și am purces la drum, iar ei toți, împreună cu femeile și cu copiil, ne-au petrecut până afară din cetate. Și pe țărm plecându-ne genunchii, ne-am rugat.

6. Apoi despărțindu-ne unii de alții noi am intrat în corabie, far ei s'au intors intru ale lor.

7. Făcându-ne calea pe apă, am sosit dela Tir la Ptolemaida, unde am îmbrățișat pe frați și am rămas la el o zi.

8. Iar a doua zi ieșind noi, am ajuns în Chesareea, și intrând în casa lui Filip binevestitorul, unui din cei șapte (diaconi), am rămas la el.

9. Acesta avea patru fete fer cioare (cari erau) prorocite.

 Şi zăbovind noi acolo mai multe zile, s'a pogorit din ludeea un oarecare proroc, anume Agav.

11. Şi viind la noi, a luat brâul lui Pavel şi legându şi mânile şi picioarele, a zis: Acestea zice Duhul Sfânt: Pe bărbatul al cui este brâul acesta, așa îl vor lega în Ierusalim Iudeii şi il vor da pe el în mâinile păgânilor.

12. Și dacă am auzit acestea, lam rugăt și noi și cei de acolo, ca să nu se suie la Ierusalim.

13. Ci Pavel ne a răspuns zicând: Ce faceți de plângeți și imi rupeți inima? Căci eu gata sunt pentru numele Domnului Iisus nu numai să flu legat, ci și să mor în Ierusalim!

14. Şi neputându-l îndupleca, ne-am liniştit şi am zis: Fie vola Domnului.

15. Depă zilele acestea pregătindu-ne ne-am suit la Ierusalim.

16. Și au venit împreună cu noi și unii din ucenicii din Chesareea, ducându-ne la un oarecare Mnason Chipriotul, vechiu ucenic, la care ne-am sălășiuit.

17. Apoi sosind la Ierusalim, frații ne au primit pe noi cu bu-

curte.

21. 14

18. Iar a doua zi Pavel a mers împreună cu noi la lacov, și toți bătrânii s'au strâns (acolo).

19. Şi dupăce i-a îmbrățișat, le-a povestit pe rând toate câte a făcut Dumnezeu între păgâni, prin slujba lui.

20. Iar ei auzind, au dat slavă lui Dumnezeu și au zis: Vezi, frate, câte mii de Iudei s'au sus pus credinții și toți sunt plini de răvnă pentru lege.

21. Despre tine însă au auzit că înveți pe toți ludeii cei dintre păgâni să se lepede de Moise, spunându-le să nu-și tate împre-jur pe fiii lor, nici să nu mai umble după obicelurile (noastre).

22. Ce este, dar, de făcut? De bună seamă mulțimea va auzi că at venit și se va aduna.

23. Fă deci ceeace-ți vom spune ție: Sunt la noi patru bărbați, cari au făcut o făgăduință.

24. la i pe aceștia, curățește te impreună cu ei și cheltuește pentru el ca să-și tunză capul. Astfel, ei vor ințelege cu toții, că din cele ce au auzit despre tine nimic

nu este adevărat, ci și tu umbil

păzind legea.

25. Cât despre păgânii carl au crezut, noi le am trimis scrisoare, poruncindu le să se ferească de cele jertfite idolilor și de sânue și de carnea dobitoacelor sugrumate și de curvie.

26. Atunci Pavel luând cu shu pe bărbații aceia, s'a curățit impreună cu et, lar a doua zi a intrat în biserică să vestească plunirea zilelor curățirii, când va trebui să se aducă jertfa peniru fiecare dintrânșii.

27. Dar când era să se împlinească cele sapte zile, Iudeli cel din Asia, văzându-l pe el în biserică, au întărâtat tot poporul și punând mâna pe el,

28. Au inceput să strige: Barbați israilteni, ajutați-ne? Accelueste omul care pretutindenea invață pe toți împotriva poporului și a legii și a locului acestula. Baa băgat în biserică și pe niști Elini, spurcând acest loc sfâni.

29. Căci el văzuseră pe Trollo Efeseanul cu el prin oraș și socioteau că Pavel lea băgat în biscilea

30. Şi s'a mişcat toată cetatu şi poporul dând năvală a prince pe Pavel şi 1-au tras afară din biserică şi s'au închis îndată uşile

31. Dar când căutau et sul-lomoare pe el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că toi lum salimul s'a tulburat.

32. Acesta luànd indată tostori și sutași, a alergat la ei, lor et văzând pe căpltanul și pe ostori au încetat a mai bate pe Pavel

33. Și aproplindu-se căpitanul l-a apucat pe el și a posimili să-l lege cu două lanțuri. Apoi l-a întrebat cine este și ce a făcut.

34. Dar din gloată unii strigau una, alții strigau alta. Și astfel, căpitanul neputând să înțeleagă adevărul din pricina tulburării, a poruncit să-î ducă pe Pavel în cetățule.

35. Ci când a ajuns la trepte, Pavel a trebuit să fie dus pe sus de ostași, din pricina îngrămădirii poporului.

36. Pentrucă gloate multe mergeau după el, strigând: Ucideți-l?

37. Dar când era să-l bage în cetățuie, Pavel a zis către căpitan: Îmi este oare îngăduit a-ți spune ceva? Iar el i-a răspuns: Știi eli-neste?

38. Oare nu ești tu Eghipteanul, trare mai deunăzi a stărnit o răsvrătire și a scos în pustie pe cei

potru mii de tâlhari?

39. Zis-a Pavel: Eu sunt om ludeu din Tarsui Chilichiel, cetățean al unei cetăți nu de puțină însemnătate. Rogu-te deci să-mi îngădul ca să grăesc norodului.

40. Și îngăduindu-i-se, Pavel a sint pe trepte și a făcut norodului memn) cu mana. Apoi făcându-se liniște mare, Pavel a grăit în limba ovreească, zicând:

22.

Apărarea lui Pavel.

['reților și părinților, ascultați acum cuvântul meu de apărare lață de voi!

2. Și auzind ei că le grăește în limba evreească, au făcut și mai multă liniste. Iar (el) a zis:

3. Eu sunt bărbat ludeu, născut 10 Torsul Chilichtei, dar am crescut în cetatea aceasta, la picloarele lui Gamaliil, învățând cu deamăruntul legea părintească, plin fiind de râvnă pentru Dumnezeu, precum sunteți și voi cu toții astăzi.

 Ci eu am gonit chiar până la moarte aceasta învățătură, legând şi dând spre temniță bărbați şi femei.

5. Precum (poate) mărturisi de mine și arhiereul și toată bătră-nimea. Căci dela ei luând și cărți către frați m'am dus în Damasc, ca și pe cei de acolo să-i aduc legați la Ierusalim, spre a fi pe-depsiți.

6. Ci s'a întâmplat că pe când mergeam și mă apropiam de Damasc, pe la amiază, fără de veste a strălucit împrejurul meu o lumină mare din cer.

7. Și am căzut la pământ și am auzit un glas zicându-mi Saule, Saule, de ce mă prigonești?

8. Iar eu am răspuns: Cine ești, Doamne? Și el a zis către mine: Eu sunt lisus Nazarineanul, pe care tu îl prigonesti.

9. Cei ce erau împreună cu mine au văzut lumina și s'au înfricoșat, dar glasul celui ce-mi vorbia mie nu l-au auzit.

10. Atunci am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul mi-a răs-puns: Sculându-te mergi în Da-masc și acolo ți se va grăi ție despre toate câte sunt rânduite ție să le faci.

11. Și fiindcă de slava luminei acelela nu vedeam, am mers la Damasc dus de mână de cei ce erau împreună cu mine.

12. Acolo un oarecare Anania, bărbat bine credincios după lege 22: 13

23. 1

FAPTELE

23. 18

și cinstit de toți ludeli cari locuesc în Damasc,

13. A venit la mine și stând lângă mine, mi-a zis: Frate Saule, vezi iarăși Și eu în clipa aceea am căutat spre el.

14. Iar el a zis: Dumnezeul părinților noștri te-a ales pe tine, ca să cunoști voia lui și să vezi pe Cel Drept și să auzi glas din gura lui.

15. Căci ii vei fi lui măriurie inainiea tuturor oamenilor pentru cele ce ai văzut și ai auzit.

16. Și acum ce mai aștepți? Scoală-te și te botează și iți spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. lar când m'am intors la Ierusalim și mă rugam în biserică, am căzut întru uimire,

18. Şi l-am văzut pe el zicând către mine: Grăbește-te și ieși degrab din Ierusalim, că nu vor primi mărturia ta cea pentru mine.

19. Și eu am zis: Doamne, ei știu că eu băgam în temnițe și băteam prin sinagoge pe cei ce credeau întru tine;

20. Și când se vărsa sângele mucenicului tău Ștefan și eu eram de față, încuviințănd uciderea lui și păzind hainele celorce îl ucideau pe el.

21. Cl el a zls către mine: Mergi, că eu te voi trimite departe, printre

neamuri!
22. Și leau ascultat pe Pavel
până la cuvântul acesta. (Aici însă)
au ridicat glasul lor și au zis:
Curăță l de pe pământ pe unul
ca acesta, căci nu se cade să trăiască!

23. Şi pe când strigau astfel

smulgåndu-şi hainele şi aruncând praf in văzduh,

24. Căpitanul a poruncit să-l ducă pe el în cetățue și a poruncit să-l bată cu biciul, ca să afic pentru care pricină răcnesc așa impotriva lui.

25. Iar când leau intins pe el ca săel bată, Pavel a zis către su-tașul care era de față: Oare vă este îngăduit să bateți pe un cetătean roman și (încă) nejudecat i

26. Și auzind sutașul, s'a dur și a spus căpitanului, zicând: la seama ce faci, că omul acesta este cetățean roman.

27. Şi venind la el căpitanul, lea întrebat: Spuneemi, ești tu cetățean roman? Iar el a răspuns: Dal

28. Zis a căpitanul: Eu cu multa cheltulală am dobândit cetățenla aceasta. Iar Pavel a zis: Ba eu m'am născut așa!

29. Deci cel ce erau gata sall bată s'au depărtat indată dela el. iar căpitanul aflând că Pavel e celatean roman, s'a spăimântat, căr spusese să-î lege pe el.

30. A doua zi vrând să que noască adevărul pentru care a părit de ludei, lea slobozit pe cl din legături și a poruncit să vie arhiereii și tot soborul lor, și ne ducând pe Pavel lea pus interiorea lor.

23.

Papel este pălmuit. Răspunsul său către arhiereu stârnește împerechere în adunare. Viciosugul ludeilor împotrioa lui Papel. Trimiterea lui în Chesareea.

lar Pavel căuntând spre sobor, a zis: Bărbaților și fraților l Eu cu deplin cuget curat am vletuit inaintea lui Dumnezeu până în ziua de astăzi.

23, 2

2. Ci arhiereul Anania a poruncit celor ce ședeau lângă el să-l bată peste gură.

3. Atunci Pavel a zis cătré el: Bate-te-ar Dumnezeu, perete vă-rult! Căci tu șezi să mă judeci după lege și împotriva legii po-runcești să mă bată.

4. Iar cei ce stăteau inalate, au zis: Pe arhiereul lui Dumnezeu blestemi?

5. Iar Pavel a zis: N'am știut, Iraților, că este arhiereu; căci scris este: Pe mai marele poporului tău să nu-l grăești de rău.

6. Ci Pavel cunoscànd că o parte (din ei) sunt saduchel, lar alia farișei, a strigat întru sobor: Bărbaților și fraților? Eu sunt fariseu, flu de fariseu, și pentru nădejdea în învierea morților mă judec (acum).

7. Şi spunând el aceasta, s'a făcut tulburare între farisei și saduthei și adunarea s'a desbinat,

8. Pentrucă saducheil zic cumcă nu este înviere, nici înger, nici duh, îar fariseii le mărturisesc pe amândouă.

9. Şi s'a făcut zarvă mare; şi neulându-se cărturarii din partea tarlsellor, se priceau și ziceau: Nici on rău nu allăm în omul acesta. Deci, de i-a grăit lui duh sau înger, nu ne împotrivim lui Dum-

10. Şi multă gâlceavă făcându-se, căpitanul s'a temut, nu

23. 3: Ezech 13 10-15; Lev. 19, 15. 10p. 22, 27.

cumva să sfâșie ei pe Pavel. De aceea a poruncit ostașilor să se pogoare și să l smulgă din mij. locul lor și să l ducă în tabără.

11. Iar in noaptea următoare Domnul i s'a arătat și i-a zis: Indrăsnește, Pavele, căci precum ai mărturisit de mine în lerusalim, așa ți se cade să mărturisești și în Roma!

12. Iar după ce s'a făcut ziuă, adunându-se oarecari Iudei, s'au jurat să nu mănânce, nici să nu bea, pânăce nu vor omori pe Pavel.

13. Și cei ce făcuseră jurământul acesta erau mai mulți de patruzeci.

14. Aceștia mergând la arhlerei și la bătrâni, au zis: Cu blestem ne-am legat să nu gustăm nimic, pânăce nu vom omori pe Pavel.

15. Deci, acum voi impreună cu adunarea vesiți pe căpitanul oastei, ca mâine să-l pogoare pe el le voi, ca și cum ați avea de gând să-i ispiți mai cu deamă-runtul pricina lui; iar noi, mai inainte de a se apropia, suntem gata să-l omorim pe el.

16. Și auzind de uneltirea as ceasta, fectorul surorii lui Pavel s'a dus și întrând în tabără, a vestit pe Pavel.

17. Și chemând Pavel pe unui din sutași, a zis: Pe tinerelul a- cesta du-i la căpitanul, pentrucă. are să-i spue ceva.

18. Deci luânduel pe el sutasul, lea dus la căpitanul oastel și a zis: Pavel cel intemnițat m'a chemat și m'a rugat să aduc pe tienerelul acesta la tine, căci are să-ți spue ceva.

19. lar căpitanul luându-l de mână s'a dus cu el la oparte și l-a întrebat: Ce a să-mi spui mie?

20. lar el a zis: ludeil s'au vorbit să 'te roage, ca mâine să pogori pe Pavel în sobor, ca și cum ar avea de gând să-l ispitească pe el mai cu deamănuntul.

21. Dar tu să nu i asculți pe ei, pentrucă il pândesc mai mult de patruzeci de inși, cari s'au jurat să nu mănânce nici să nu bea, până nu i vor omori pe el; și acum sunt gata și așteaptă făgăs duinta ta.

22. Atunci căpitanul a slobozit pe tinerelul, poruncindu-i: Nimănui să nu spul că mi-al arătat a-

ceste (lucruri).

- 23. Apoi chemând pe dol sustași, lesa zis: Pregătiți două sute de ostași (pedeștri) și șaptezeci de călărași și două sute de sulițași ca să meargă, la clasurile trei din noapte, la Chesareea.
- 24. Să aveți gata și niște dobis toace, ca puind pe Pavel săsi scăpați (ducândusi) la Filix Proscuratorul.

25. Apol a seris o carte cu ura mătorul cuprins:

26. Claudie Lisie, lui Filix, Prea puterfilcului procurator: Multă săs nătate!

27. Pe omul acesta leau prins Iudeii și volau săel omoare. Ci venind eu cu oaste și aflând că este cetățean roman, leam scos (din mâinile lor).

28. Apoi vrând să știu pricina pentru care îl părăsc pe el, l-am dus înaintea soborului lor.

29. Am aflat însă că el e pârit pentru întrebări privitoare la legea

lor și nu are nici o vină vrednică de moarte sau de legături.

30. Ci vestindu-mi-se că ludeli ar urzi niscai planuri viclene împotriva lui, l-am trimis îndată la tine, poruncind și pârâșilor să spuc înaintea ta toate câte au împotriva lui. Fli sănătos!

31. Deci ostașii, după cum li se poruncise lor, luând pe Pavel l•au adus noaptea la Antipatrida.

32. A doua zi, lăsând pe călărași să meargă cu ei, ei s'au intors în tabăra lor.

33. Sosind la Chesareea, călărașii au dat cartea, procuratorului infățișându-i și pe Pavel.

34. Procuratorul cetind (cartea) lea întrebat (pe Pavel) din ce ținui este, și aflând că este din Chilichiu.

35. A zis: Te voi asculta, când vor veni și pârâșii tăi. Apoi ii poruncit să fie pus sub pază, in divanul lui Irod.

24.

Papel înaintea lui Filix. El raspunde la învinuirile ludeilor.

Peste cinci zile a venit arhiereni Anania cu bătrânii și cu un oarecare ritor, anume Tertii, și s'au plâns procuratorului împotriva lui Pavel.

2. lar când a fost chemat acesta. Tertil a început a pâri pe cl. zicând: Multă pace am dobândit prin tine și multe îmbunătățiri s'au făcut neamului acestula prin a ta purtare de grije.

3. Aceasta o mărturisim cu deplină multumită, în toată vremea și în tot-locul, Preaputernice Filixel 4. Dar, ca să nu te ostenesc prea mult, te rog să ai bunătatea și să asculți puținele noastre cu-vinte.

5. Am aflat (anume) că omul acesta este o ciumă și un urzitor de zarvă printre toți ludeii din toată lumea; și (tot el este) unul din mai marii eresului Nazarinenilor.

6. El a încercat să spurce chiar pl biserica; deaceea l-am și prins am vrut să-l judecăm după legea noastră.

7. Dar venind căpitanul de oaste Lisie, lea luat cu multă silnicie din

mainile noastre.

8. Poruncind părășilor lui să vie la tine. De l vei lua la rost, vei putea singur afla dela el toate învinuirile pe care i le aducem lui.

9. Iar Iudeii împreună adeveteau, zicând cum că acestea așa

mint.

24. 4

10. Atunci Procuratorul făcântlu-l lui semn să grălască, Pavel a răspuns: Știindu-te pe tine că de mulți ani ești judecător neamului acestula, îmi voi apăra mai lară sfială pricina mea.

11. Tu poți afla ușor că nu sunt mai mult de douăsprezece zile, de când m'am suit la lerusalim, ca mă închio.

12. Şi nici în biserică nu m'au aflat pe mine pricindu-mă cu cim va, sau făcând tulburare în norod sau în sinagogi sau în

13. Nici nu pot dovedi cele cu

14. Aceasta însă ți-o mărturibunu ție, că după calea pe care ei numesc eres, așa slujesc Dumnumesc părinților mei și cred

toate cele scrise in lege ul in

15. Având nădejde în Dumnes zeu, precum ei înșiși așteaptă, cum că va să fie învierea morsților, a drepților și a nedrepților (deopotrivă).

16. Deci, eu întru aceasta mă nevoesc pururea, ca să am față de Dumnezeu și față de oameni un cuget fără prihană.

17. Şi după mulți ani am venit să aduc neamului meu milostenii

si princase.

FAPTELE

18. Cu acest prilej niste Iudel din Asia m'au aflat, după curătire, în biserică, dar nu cu gloată, nici cu gâlceavă.

19. Ei trebula să fie de față înaintea ta și să pârască, dacă aveau ceva împotriva mea.

20. Sau apoi să spuie aceștia, de au aflat în mine vre-o strămbătate, când am stat înaintea soborului.

21. Afară de cuvântul acela pe care leam rostit cu tărie, stând între el, că pentru invierea more tilor sunt judecat astăzi de vol.

22. Dar Filix, cunoscànd cu deamanuntul învățătura aceasta, i-a amanat pe el zicand: Când va veni Lisie căpitanul de oaste, voi hotări asupra pricinel voastre.

23. Şi a poruncit sutaşulul să tie pe Pavel sub pază, dar să lase odihnă și pe nimeni dintre ai lui să nu oprească a i sluji sau a veni la el.

24. Iar după câteva zile venind Filix cu Drusila femeea sa, care era jidovoaică, a chemat pe Pavel și lea a. ultat pe el asupra credinței întru Hristos lisus.

FAPTELE

15, 16

25. Cánd a vorbit însă despre dreptate, despre înfrânare și despre judecata ce va să fte, Filix, s'a înfricoșat și a răspuns: Duste acum; când voi afla vreme, te voi chema.

26. Dar el nădăjdula că i se vor da lui bani de către Pavel; de aceea il chema pe el adeseori și

vorbia cu el.

27. Ci dacă s'au împlinit doi ani, s'a pus în locul lui Filix, Porchie Fist. Și vrând Filix să facă pe placul Iudellor, a lăsat pe Pavel în închisoare.

25.

Pavel se apără înaintea lui Fist și cere să fie trimis la divanul Chesarului.

Trei zile dupăce a intrat în ținutul său, Fist s'a suit dela Chesareea la Ierusalim.

 Atunci arhiereii şi cel mai de frunte ai Iudeilor s'au înfățişat cu jaibele împotriva lui Pavel şi s'au rugat de el.

3. Şi i-au cerut, ca un hatâr, să-i trimită la lerusalim, căci urziseră planul viciean să-i ucidă pe

drum.

4. Dar Fist a răspuns că Pavel e
bine păzit în Chesareea și că el
insusi are să meargă acolo degrab.

5. Deci - zise el - imputerniciții voștri să vie cu mine, și de este ceva rău întru omul acesta, pâr rascărl pe el.

6. Dupăce a zăbovit la el nu mai mult decât opt sau zece zile, s'a pogorit în Chesareea, și a doua zi șezând în divan a poruncit sa-l aducă pe Pavel.

7. Şi viind el, ludeit cari venis seră din lerusalim au stătut îm-

prejurul lui, aducand asupra lui Pavel multe și grele invinuiri pe cari nu puteau să le dovedească.

8. Jar Pavel apărându-se, a zist Eu n'am grești cu nimic nici impotriva legii ludeilor, nici împotriva bisericii, nici împotriva Chesarului.

9. Fist insă, vrând să facă plăcere Iudeilor, răspunzând a ziscătre Pavel: Voesti să te sul în Ierusalim și să fi judecat acoloinaintea mea pentru aceste lucruri;

10. Răspuns-a Pavel: Eu stati în divanul Chesarului; aici se cade să fiu judecat! Iudeilor nici o nedreptate nu le-am făcut, precum prea bine știi și tu.

11. Dacă am făcut vreo nedreptate sau ceva vrednic de
moarte, eu nu mă feresc de moarte,
dar dacă din cele cu cari mă parăsc aceștia nimic n'am făcut, nimeni nu are dreptul să mă de a
în mâna lor. Cer să fiu judecat de
Chesarul!

12. Atunci Fist, invoindu-se cu soborul, a răspuns: Ai cerut sa fi judecat de Chesarul, la Chesarul vei merge!

13. După câteva zile Agripa împăratul și Vernichie s'au pur gorit în Chesareea, ca să se închine cu sănătate lui Fist.

14. Și zăbovind acolo mai multi zile, Fist i-a vorbit împăratului despre Pavei, zicând: Este alei un bărbat oarecare, lăsat de Filia în închisoare,

15. Impotriva cărula, când an fost în Ierusalim, arhiereii și întrânii Iudellor s'au înfățișat finatintea mea, cerându-mi să-l osan-desc pe el.

16. Ci eu le am răspuns că Komanii n'au obiceiul să dea pe vreun om la pierzare, până când cal pârît n'are de față pe pârâșii ut și nu i se dă vreme să se apere impotriva invinuirilor.

17. Deci adunându-se ei aici, liră nicio zăbavă, a doua zi, am prut în scaunul de judecată și an poruncit să fie adus omul.

18. Dar pârâșii din jurul lui nu unu adus nicio învinuire din le presupuse de mine,

19. Ci aveau cu el numai niște nticini pentru credința lor și pennu un oarecare mort, lisus, despreare Pavel zicea că este viu.

20. Nedumerindu-mă însă asupra pricinel acesteia, l-am întrelut de voește să meargă la lerumilm, ca acolo sa i se judece pulcha lui.

21. Dar Pavel cerand să fie loat la judecata Măriei Sale, am poruncit să fie păzit până îl voi nimite pe el la Chesarul.

22. Atunci Agripa a zis către list. Aș voi să auz și eu pe unul acela. Răspuns a Fist: li vei unul mâine.

23. Deci a doua zi Agripa și Verenichi au venit cu mare alaiu și au intrat în palatul divanului împeună cu căpitanii și cu bărbații îi mai de frunte al cetății și far la porunca lui Fist a fost adus și l'avel.

24. Zis-a Fist: Mărite Agripo vi voi toți cel ce sunteți împremil cu noi, iată-i pe acela, pentru re toată mulțimea Iudeilor s'a mat și în Ierusalim și aici, si ipand că nu trebue să mai tră25. Eu însă am înțeles că n'a făcut nimic vrednic de moarte și el singur cerând judecata Chesarului, am socotit să l trimit pe el (la dânsul).

26. Despre impricinat n'am nimic adeverit ceeace i-aș putea scrie Măriei Sale. De aceea i-am adus la voi, și mai vărtos inaintea ta, Mărite Agripo, ca după cercetare să am ce-i scrie.

27. Căci mi se pare o treabă fără rost, să trimit un om legat și să nu arăt învinuirile ce i se aduc lui.

26.

Cupântarea lui Papel înaintea lui Fist și a lui Agripa, Amâns doi socotesc că Papel n'are nicio pină.

Zis-a Agripa către Pavei: Ți se îngădue ție să vorbești singur pentru tine. Atunci Pavei întinazându-și mâna, s'a apărat așa:

 Mă socotesc fericit, Mărite Agripo, că am putința să mă apăr astăzi înaintea ta, de toate cu cari sunt pârit de Iudei.

3. Cu atât mai vârtos, cu cât tu cunoști toate obiceiurile și pricinile dintre Iudei. De aceea te rog să mă asculți cu îngăduință.

4. Viața mea din tinerețe, pe care dela început am petrecut•o în mijlocul neamului meu în le•rusalim, o cunosc toți ludeit;

5. De vor vrea să mărturis sească, ei mă știu pe mine de mult, că după eresul cel prea cu cercare al legii noastre am trăit ca farlseu.

6. Și acuma stau înaintea judecății pentru nădeidea în făgăduința făcută de Dumnezeu către părinții noștri,

26. 6

7. La care slujind neincetat ziua și noaptea nădăjduesc să ajungă cele douăsprezece seminții ale noastre. Pentru această nădejde sunt pârit de Iudei, Mărite Agripo!

8. Socotiți oare drept un lucru de necrezut, ca Dumnezeu să în-

vieze pe morți?
9. Ce e drept, și mie mi s'a

părut că împotriva numelui lui lisus Nazarineanul trebue să fac multe.

10. Ceeace am și făcut în lerusalim; căci luând împuternicire dela arhierei, pe mulți sfinți i-am închis în temniță și când îi omorau pe ei, eu îmi dam învoirea.

11. Şi il munceam pe el de multe ori prin toate sinagogile și ii sileam să hulească; și mult inverșunându-mă impotriva lor, il goneam până și prin cetățile cele dinafară.

 Astfel, mergand la Damasc cu imputernicire și cu o ceată de oameni dela arhierei,

13. Pe la amiază am văzut pe cale, Mărite (Agripo), o lumină din cer, mai strălucitoare decât a soarelui, strălucind împrejurul meu și al celor ce mergeau împreună cu mine.

14. Atunci, căzând la pământ am auzit cu toții un glas zicând către mine și grăind în limba evrelască: Saule, Saule, de ce mă prigonești? Greu îți este să lovești cu piciorul împotriva bolduiui!

15. lar eu am zis: Cine ești,

Doamne! Şi el a răspuns: I'u sunt lisus pe care tu îl prigoneșii.

16, Ci scoală-te și stai pe picioarele tale, cări spre aceasta m'am arătat ție, ca să te aliți siugă și martor al celor ce le-ai văzut și al celor ce-ți voi arăta țir i

17. Te voi izbăvi pe tine de poporul (iudeu) și de păgânii la care te trimit,

18. Ca să le deschizi ochii lor, să se intoarcă dela intunerec la lumină și dela puterea satanei la Dumnezeu, și prin credința cos intru mine să primeasă iertare păcatelor și parte cu cei sfinții.

19. Drept aceea, Mărite Agrip nu am fost neascultător față un cereasca vedenie.

20. Ci mai întâi celor din Dae masc și din Ierusalim, apoi dir toată țara ludeei și păgânilor le-am propoveduit să se pocălar d și să se întoarcă la Dumnezeu săvârșind fapte vrednice de por călnță.

21. Pentru aceasta ludeii prinzandu-mă în biserică, au incernal să mă omoare.

22. Dar dobândind ajutorul cui de la Dumnezeu, stau până în zine aceasta, mărturisind la mic yl la mare şi negrăind nimic afară ili cele ce şi prorocii şi Molse au prorocit, că vor să fie,

23. Anume, că Hristos vo de pătimească și că el mai intât de va scula din morții și va vesti lumină poporului (iudeu) și pagunilor (deopotrivă).

24. Spunând acestea Pavel Interapărarea sa, Fist a zis cu sil m mare: Ești nebun, Pavele! Inva(Mura ta cea multă te duce la nebunie!

25. Nu sunt nebun, prea puh mice Fiste, ci gräesc cuvintele ndevărului și ale înțelepciunii.

26. Căci despre acestea știe și Măria Sa, în fața cărula o să vorlust fără sfială, încredințat fiind in nimic din acestea nu lea rălas neștiut, pentrucă acestea nu lau petrecut în vreun ungher.

27. Crezi tu, Mărite Agripo, în pioroci? Știu că crezi.

28. Atunci Agripa către Pavel:

29. Iar Pavel a zis: Eu rog pe ibunnezeu, ca mai curând sau nul târziu nu numai tu, ci și toți el ce mă ascultă pe mine astăzi m se facă precum sunt și eu, afară bar de lanțurile acestea.

30. Atunci s'a sculat regele și moruratorul și Verenichi și cei

\$1. \$1 despărțindu-se, grăiau out către altul zicând: Omul out n'a făcut nimic vrednic de ouerte sau de lanturi.

13. lar Agripa a zis către Fist:
1 inul acesta putea fi slobozit, dacă
1 ig fi cerut judecata Chesarului.

27.

)'Itoria lui Pavel la Roma.
 iiija ostropul Melit corabia se
 itind, dar oamenii scapă teteri.

u docă s'a hotârit ca să mergem pe apă în Italia, au dat l'avel și pe aiți câțiva întemit în grija unui sutaș, anume la, din cohorta (numită) impă2. Şi intrând într'o corable dela Adramit, am plecat, vrând să mergem pe lângă coasta Asiei, fiind cu noi și Aristarh, Machedoneanul din Tesalonic.

3. A doua zi am ajuns la Sidon. Si Iulie arătându-se cu lubire de oameni față de Pavel, i-a îngăduti să meargă pe la prieteni și să prlo mească purtarea lor de grijă.

 Purcezând de acolo, am ajuns lângă Chipru, pentrucă vânturile erau împotrivă.

 Şi trecând marea Chilichlei şi a Pamfiliei, am sosit în Mira Lichiei.

6. Acolo sutașul aflând o corabie din Alexandria care mergea în Italia, ne-a suit intrânsa.

7. Multe zile plutind cu zăbavă și abia ajungând lângă Cnid, fiinde că nu ne lăsa vântul, am trecut sub Crit, pe lângă Salmona;

8. Apoi, străbătând cu greutate, am ajuns la un loc ce se chema Limanuri Bune, de care era aproape cetatea Lasia.

9. Trecuse multă vreme și călătoria era împreunată acum cu primeidii, pentrucă trecuse și postul. Pavel ii îndemna,

10. Zicandu-le lor: Bărbaților, văz că aceasta călătorie va fi cu necaz și cu multă primeidle nu numai pentru povară și pentru corabie, ci și pentru viețile noastre.

11. Dar sutașul se încredea mai mult în cârmaciu și în căpitanul corabiei decât în cele ce grăla Pavel.

12. Nefiind limanul bun de iernat, cei mai multi au hotărit să plece de acolo și dacă s'ar putea să ajungem să iernăm în Finica, un liman al Critului așezat spre Miazăzis Apus și spre Miazănoaptes Apus.

FAPTELE

- 13. Şi începând să sufle vânt de Miazăzi, au crezut că vor putea să și împlinească planul și ridicând anghira au vâslit dealungul Critului.
- 14. Dar nu după multă vreme s'a izbit de corabie un vânt vijelios, ce se chiamă Evrachilon.
- 15. Deci corabia fiind smulsă și neputând merge împotriva vântului, ne-am läsat in vola valurilor.
- 16. Şi pe când treceam pe lângă un ostrov mic, ce se chema Clavdi, cu greu am putut prinde luntrea (de scăpare).
- 17. Şi ridicânduso, s'au folos sit de otgoane și au încins corabia si temandu-se să nu fle împinsă spre Sirt, au desfăcut pân: zele și s'au lăsat purtați de vânt.
- 18. Şi flind foarte învăluiți de vifor, a doua zi au aruncat (o parte) din povara corabiei.
- 19. Iar a trela zi, cu mâinile lor au aruncat și uneltele coras biel.
- 20. Mai muite zile nici soarele nici stelele nu s'au arătat și vifos rui cumplit bântula mereu, încât pierdusem orice nădejde de scăpare.
- 21. Şi dupăce rabdară multă foame, Pavel stand in mijlocul lor, a zis: Oameni (buni', trebuia să mă ascultați pe mine, să nu fi purces din Crit, și (atunci) n'ați fi indurat necazul acesta și paguba.
- 22. Acum însă vă îndemn să fiți cu înimă bună, că nici un

suflet nu va pieri dintre voi, fara numai corabia.

- 23. Pentrucă astă noapte mi si arătat îngerul Dumnezeului meu căruia i slujesc,
- 24. Zicandu-mi: Nu te teru Pavele! Tu trebue să stai înaini a Chesarului, și iată, Dumnezeu ți... dăruit ție pe toți cei ce sunt in corable cu tine.
- 25. Drept aceea, fiti cu inima bună, oameni buni, căci eu ani incredere in Dumnezeu, că apa va fi precum mi s'a spus mic.
- 26. Si trebue să fim aruncult intr'un ostrov.
- 27. Iar dacă s'a implinit a patrio sprezecea noapte de când rătaceam not pe marea Adriei, pe la miezul nopții corăbierilor li u părea că se apropie de un țărm
- 28. Si slobozind măsura, au aflat douăzeci de stânjeni, lar trecand ceva mai departe au măsurai lui răși și au aflat cincisprezece stan-
- 29. Drept aceea, temânduss ... nu cumva să đặm để niscai locuit prundoase, au aruncat patru aughire dela partea din urmă a 11. rablei și așteptau să se facă /lus
- 30. Când însă corăbierii căulant să fugă din corabie au sloburii luntrea în mare, prefăcându-se 🕟 vor să slobozească și anglitici. dela pisc,
- 31. Pavel a zis sutașului și catașilor: De nu rămân aceștii ii. corabie, voi nu veti putea scapi
- 32. Atunci ostașii au tălat funilli luntrei si au lasateo sa ca/a.
- 33. Iar până số se facă /101 Pavel i-a rugat pe toți să uni

nance, zicand: Sunt patrusprezece /lle astăzi, de când n'ați mâncat de când stăruiți în nemâncare.

- 34. De aceea vă rog să mân= cați, căci aceasta este spre scă» parea voastră; (vă spun) că nici unuia din vol un păr din cap nu-i va cădea.
- 35. Și zicând acestea, a luat palne, a multămit lui Dumnezeu maintea tuturor și frângând, a început a mânca.
- 36. Si îmbărbătându-se cu totii, au luat si el de au mâncat.
- 37. Iar în corable eram, de toti. două sute saptezeci și sase suflete.
- 38 Si săturându-se, au ușurat corabia, aruncánd graul în mare.
- 39. lar dacă s'a făcut ziuă, n'au cunoscut pământul, dar zăreau mai departe un sân de mare având tărm de nisip, la care se sfătuiau w s oată, devar fi cu putintă, co-Tabla.
- 40. Şi ridicând anghirele, le-au Mobozit in mare; asijderea au slabit funiile carmelor si ridicand panzele cele mici după vantișorul are sufla, se sileau spre tărm.
- 11. Și nimerind într'o făsie de ulsip, corabia s'a înțepenit: piscul dinainte, infipt in nisip, sta neclătit, lur partea dinapol se sfărma de urgia valurilor.
- 42. Atunci ostașii au făcut sfat will omoare pe cei legați, ca să nu moate cineva și să scape.
- 43. Ci sutașul vrând să ferească pe Pavel, lesa zădărnicit planul Il a poruncit, ca cel ce stiu să monte să sară mal întai în mare y să fasă la uscat.
  - 44. Iar cellalti, care pe scanduri,

care pe altceva din corabie. Si asa au scăpat cu toții la țărm,

FAPTELE

28.

Papel face minunt in ostropul Melit. El ajunge la Roma si pros popedueste dot ani de zile.

- Cí dacă am scăpat, am cunoscut oš ostrovul se chiamă Melit.
- 2. Iar varvarli nesau arătat nu puțină iubire de oameni; căci fă. când foc nesau primit pe noi pe toti la ei, pentru ploaia si frigul ce era.
- 3. Si Pavel strångånd multe gă. teje si puindu le pe foc, o viperă ieșind dela căldură s'a apucat de mána lui.
- 4. Si dacă au văzut varvarli vipera spânzurând de mâna lui. ziseră unii către alții: Omul acesta trebue să fie un ucigaș, care scăpånd din valuri dreptatea lui Dum. nezeu nu l-a lăsat să mai trăiască.
- 5. Ci Pavel scuturând vipera în foc, nici un rău n'a pătimit.
- 6. Ei însă așteptau să se umfle sau să cază mort de pripă. Ci așteptând ei mult și văzând că nu i se întâmplă nici un rău, întorcându-se ziceau că este Dumnezeu.
- 7. Si in apropierea locului ace. luia se găseau moșiile mai mare lui ostrovului, anume Poplie, care priminduene, tref zile nesa găze dult pe noi cu toată prietenia.
- 8. Si s'a intamplat că tatăl lui Poplie zăcea, cuprins flind de friguri și de urdinare cu sânge. Iar Pavel intrând la el si rugându-se, și a pus mânile peste el și la tă. măduit.

9. Iar după această vindecare si altit cari aveau boale in ostrovul acela, veneau și se vindecau.

28. 9

10. Acestia cu multă cinste ne au cinstit pe noi, lar când am purces (la drum), nesau dat toate cele ce ne erau de trebuință.

11. După trei luni am pornit cu o corable din Alexandria, care iernase in ostrov si care avea semnul Dioscurllor.

12. Si sosind in Siracusa, am zăbovit acolo trei zile.

13. De acolo, incunjurând, am ajuns la Righia; și peste o zi sufland vantul de Miazăzi, a doua zi am sosit la Potioli.

14. Aici am aflat frați carl ne-au rugat să rămânem la ei sapte zile. Si așa am venit la Roma.

15. Fratli de acolo auzind des spre noi, au ieșit intru intâmpinerea noastră până la forul lui Apie și la Tritaverne, lar Pavel văzându-i pe el, a multumit lui Dumnezeu si s'a îmbărbătat.

16. Dacă am sosit la Roma, sutașul a dat pe cel legați în seama voevodului oastei, iar lui Pavel i s'a îngăduit să loculască deosebi, cu ostașul care il păzea pe el.

17. Şi după trei zile Pavel a chemat pe mai marii Iudeilor. Si adunându-se ei, a zis către dânșii: Bărbaților și fraților! Măcar că eu n'am făcut nimic împotriva poporului (nostru) sau a obiceiurilor părintești, legat filnd în lerusalim m'au dat in mânile Romanilor,

18. Cari fudecandu-mă, volau să mă slobozească, pentrucă nu aveam niclo vină de moarte.

19. Ci împtrivindu-se ludeil, am fost sillt a cere judecata Chesarului, dar nu că aș avea wree pārā impotriva neamului meu.

20. De aceea v'am și chemoi să vă văz și să vorbesc cu vul, căci pentru nădeidea lui Israil sunt legat cu aceste lanțuri.

21. lar ei au zis către dânsul Not nici scrisori despre tine n'am primit din ludeea, nici vrettuil din frați n'a venit să ne vesteam d sau să ne spună ceva rău despir tine.

22. Dar am dori să auzim dela tine ceeace gândești; căci despueresul acesta știm noi că pretue tindenea se vorbește împotriva lui

23. Deci, randuindu-i-se o au venit la dânsul la gazdă mu multi. Si Pavel lesa lămurit lesa mărturisit, de dimineața pant seara, impărăția lui Dumpezea dovedindu-le lor cele pentru lisus din legea lui Moise și din proroul

24. Si unti credeau cele co li spunea, lar alti nu credeau.

25. Şi neunindu-se unii cu altı s'au dus. Atunci Pavel a spus " cuvânt: Bine a grăit Duhul Sian prin prorocul Isala către părinții nostri,

26. Zicând: Duste la popului acesta si spune il: Cu auzul vite auzi și nu veți înțelege, și " ochii veti privi și nu veți vedin

27. Că s'a învârtoșat înima | "" porului acestula și cu urechile greu aude, și ochii săi și-a mili ca nu cumva să vază cu orli și cu urechile să auză și cu inim să înțeleagă, și să se întoarca u să-i tămăduesc pe ei.

28. Drept aceea, cunoscut in

vă fie vouă că mântuirea lui Dumnezeu s'a trimis păgânilor; și of vor auzi.

29. Și după ce a spus el ace. stea, Iudeii au lesit, pricindu-se mult întreolaltă.

deplini in casă ținută pe cheltuiala sa, primind pe tott carl veneau la dânsul,

31. Si propoveduind imparatia fui Dumnezeu și învățând cele ce sunt pentru Domnul lisus Hristos, 30. Iar Pavel a rămas doi ani cu toată îndrăsneala și fără opreală.

CARTEA SFÂNTULUI ÁPOSTOL PAVEL CĂTRE ROMANI

1.

Inchinare. Indreptarea din cres dință. Legea firti. Păgânii păs cătuesc cumplit împotriva el.

Pavel sluga lui Iisus Hristos, ches mat de el apostol, ales spre (vestirea) Evangheliei lui Dums nezeu,

2. Pe care a făgăduiteo mai înainte, prin prorocli săi, în sfintele scripturi,

3. Despre Fiul său, născut din sămânța lui David, după trup,

4. Și rânduit Fiu al lui Dumnezeu întru putere, după duhui sfințeniei, prin învierea din morți: deci, despre Ilsus Hristos, Domnui nostru,

5. Prin care am luat darul și apostolia, ca în numele lui să aduc la ascultarea credințel toate near murile,

6. Printre carl sunteți și voi,

cel chemati al lui lisus Hriston

7. Tuturor celor ce suntell la Roma, lubiți ai lui Dumnezeu de chemați sfinți: Dar vouă și pare dela Dumnezeu, Tatăl nostru, dela Domnul Iisus Hristos!

8. Mai întăi mulțumesc Durnezeului meu prin Iisus Firim m pentru voi toți, pentrucă credința voastră este vestită în toată lumu-

9. Căci martor îmi este Duna nezeu căruia slujesc cu dubol meu întru Evanghelia Flului sou că neîncetat vă pomenesc pe

10. Cerànd necontenit in russe ciunile mele, să am odată, cu vollui Dumnezeu, prilejul ca să virla vol.

11. Căci doresc să vă vă/ p voi, ca să vă împărtășesc void ceva dar duhovnicesc spre inia rirea voastră;

12. Ori, mai bine, ca să internanțăi împreună cu voi prin condința care este deopotrivă a vinteră și a mea.

13. Ci nu voesc să nu știți vol, fraților, că de multe ori am dorit să viu la voi, dar am fost împieriecat până acum ca să am ceva roadă și între vol, ca și între cerielalte neamuri.

14. Căci dator sunt Elinilor și varvarilor și înțelepților și nein-

teleptifor.

15. Așa că, din partea mea, cu doresc să vă vestesc Evanghelia și vouă celor din Roma.

16. Căci eu nu mă rușinez de livanghelia lui Hristos, pentrucă ca este puterea lui Dumnezeu spre mantuirea tuturor celor ce cred: mai întăi Iudeilor și apoi Elinilor.

17. Căci întru dânsa se descopere dreptatea lui Dumnezeu din credință și pentru credință, precum este scris: iară dreptul din credință va fi viu.

18. Iar mânia lui Dumnezeu pe descopere din cer peste toată" pățiânătatea și peste nedreptatea namenilor, cari țin adevărul întru legăturile nedreptății.

19. Pentrucă ceeace se poate tunoaște despre Dumnezeu, este canoscut de dânșii, căci Dumne-

men lesa arătat lor.

20. Căci cele nevăzute ale lui (l'umnezeu), veșnica lui putere și dumnezeire, se văd lămurit dela Inceputul lumii în făpturile lui, ca ei să fie fără desvinovățire.

21. De vreme ce, cunoscând pe Dumnezeu, nu ca pe Dumnezeu leau slăvit și nu ieau mulțumit, ci au rătăcit întru cugetele lor linima lor cea neînțelegătoare a lintunecat.

22. Socotindu-se a fi intelepti, au inebunit.

23. Şi au schimbat mărirea lui Dumnezeu celui nestricăcios cu închipuirile omului celui stricăcios și ale păsărilor și ale (dobitoacelor) cu patru pictoare și ale celor ce se târăsc.

24. De aceea Dumnezeu i-a și dat pe ei postelor necurate ale inimii lor, ca întreolaltă să-si spurce

trupurile lor,

25. Ei, carl au intors adevărul lui Dumnezeu întru minciună și au cinstit și au slujit făpturit, iar nu Făcătorului care este binecuvântat în veci. Amin.

26. De aceea Dumnezeu i a dat pe ei (pradă) unor patimi de ocară, căci femeile lor au schimbat fireasca rândulală cu ceeace este

împotriva firii:

27. Aşijderea şi bărbaţii, părăsind fireasca folosire a părții fermeești, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul, bărbaţi cu bărbaţi săvârşind ruşinea, şi astfel şirau luat în ei înşişi răsplata ce li se cuvenea pentru rătăcirea lor.

28. Și precum n'au găsit cu cale să păstreze pe Dumnezeu întru cugetele lor, așa i a dat pe ei Dumnezeu în (voia) minții for netrebnice, ca să facă cele ce nu se cuvin.

29. Și să se umple de toată nedreptatea, de curvie, de vicienie, de lăcomie, de răutate, de pismă, de ucidere, de sfadă, de inșelăciune, de păravuri rele,

30. (Şi să fie) păritori, grăltori de rău, urâtori de Dumnezeu,

23: ler. 10, 14; Ps. 106, 20; A doual Lege 4, 15-19; Int. 12, 24.

1. 17: Avac. 2, 4

ocărâtori, semeți, lăudăroși, scornitori de rele, neascultători de părinți,

1. 31

31. Neințelegători, călcători de cuvânt, neiubitori, nemilostivi.

32. Aceștia știind hotărirea lui Dumnezeu, cum că cel ce fac unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai că le fac, ci încă și laudă pe faptuitori.

2

Israilul este osândit, fiindcă nu păzește legea.

De aceea fără cuvânt de apărare ești tu, omule, care jur deci (pe altul). Căci întru ceea ce judeci pe altul pe tine însuți te osândești, de vreme ce tu, cel ce judeci, săvârșești aceleași lucruri.

2. Și noi știm că fudecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și socotești oare, o, omule, care judeci pe cel ce fac unele ca acestea, dar le faci și tu însuți, că vei scăpa de judecata lui Dumenezeu?

4. Sau nesocotești tu bogăția bunătății lui și a îngăduinții și a îndelungii lui răbdări, nepricepând că bunătatea lui Dumnezeu te

cheamă la pocăință?

5. Ci prin împietrirea ta și prin inima ta cea nepocăită îți aduni ție mânie pentru ziua mâniei și a descoperirii dreptei fudecăți a lui Dumnezeu.

6. Care va răsplati fiecăruia după

faptele sale:

7. (Adecă) celor ce prin stăruință in lucrul cel bun caută slavă și cinste și nestricăciune: cu viața veșnică,

8. Iar celorce caută zavistie si nu se supun adevărului, ci se pleacă nedreptății: cu mânie și cu urgie.

 Deci, necaz şi strâmtorare (va fi) peste tot sufletul omulul făcător de rele, mai întâi peste

Iudeu, apoi peste Elin;

10. Iar slavă și cinste și pace peste tot cel ce face binele, mal întâi peste Iudeu, apoi peste Ilin.

11. Că la Dumnezeu nu este

' fățărie.

12. Deci, câți fărădelege au grușit, fărădelege vor și pieri: lar câți cu lege au greșit, după lege se vor judeca.

13. Petrucă nu auzitorii legii sunt drepți înaintea lui Dumnezeu, ci plinitorii legii se vor îndrepia

14. Căci când păgânii cari n'au lege, din fire plinesc poruncii legii, ei neavând lege, singuri iși

sunt lege,

15. Ārātānd (prin aceasta) id porunca legii este scrisă în inimile lor; lar aceasta o mărturisește cui getul lor și gândurile lor cari a învinovățesc sau se desvinovățesc întreolaltă,

16. Ceeace se va vădi în zhio când Dumnezeu va judeca cele ascunse ale oamenilor, după livanghelia mea, prin lisus Hristos.

17. lată, tu te numești luden și te razimi pe lege și te lauri

cu Dumnezeu;

18. Tu cunoști voia lui și al tre vățat din lege să știi alege cele de folos.

19. Şi te socoteşti a fi povațoitor orbilor, lumină celor dintru întunerec,

20. Indreptător celor făta di minte, învățător pruncilor, avaid în lege icoana științel și a adevăs

2. 21

21. Deci, tu care inveți pe altul, pe tine dece nu te inveți? Tu care propoveduești să nu fure, furi;

22. Tu, care zici să nu preascurvească, preacurvești; tu care turăști idolfi, furi cele sfinte;

23. Tu, care te lauzi cu legea, prin călcarea legii necinstești pe launnezeu?

24. Căci din pricina voastră se hulește numele lui Dumnezeu printre neamuri, precum este scris.

25. Tăierea împrejur folosește, dacă plinești legea; dacă însă ești tălcător de lege, tălerea ta împrejui se face netăiere împrejur.

26. Prept aceea, dacă cel nelatit împrejur va păzi poruncile lații, netăierea lui împrejur nu l se va socoti oare drept tăiere imprejur?

27. Și așa, cel netălat împrejur l. îpă fire, plinind legea, te va iudeca pe tine care ai scriptura il tălerea împrejur, dar ești călintor de lege.

28. Că nu cel ce se arată pe ilnofară este (adevăratul) ludeu; il nici (adevărata) tăiere împrejur su este cea din afară, (făcută) în trup.

29. Ci cel ce este pe dinlăutru, acela este ludeu, iar (adevărata) interca imprejur este a înimii, în dul, tar nu în slovă. Lauda aces tua nu este dela oameni, ci dela humezeu.

3.

In zadar se laudă ludeit cu les gea și cu tăierea împrejur: Mâns tuirea este prin credință, din har, nu din orednicia omului.

Atunci, cu ce e mai bun ludeul? Sau care este folosul tăierii împrejur?

2. Este mare în toate privințele: mai întăi, că lor s'au incredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Căci ce este dacă unți n'au crezut? An doară necredinţa lor va nimici credinţa lui Dumnezeu?

4. Nicidecum. Ci Dumnezeu rămâne credincios, iar oamenii toți mincinoși, precum este scris: Ca să fii găsit drept intru cuvintele tale și să biruești când vei fi fudecat.

5. De vreme ce insă nedreptatea noastră întărește dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva Dumnezeu este nedrept când își arată mânia? - Omenește grăesc.

6. Nicidecum. Căci atunci cum va judeca Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu prin mincluna mea a prisosit spre slava lui, atunci de se mă judece el ca pe un părcătos?

8. Și nu (ar trebul oare) să farcem cele rele, ca să vie cele bune? — Precum suntem huliți și precum zic unii că am învăța noi. Osâns direa acestora dreaptă este.

9. Așadar îi întrecem cu ceva pe ei? Nicidecum. Pentrucă mai înainte am învinuît și pe ludei și pe Elini, că toți sunt sub păcat.

2 .74 Js. 52, 5 c Lzech. 26, 20.

3. 4: Ps. 116, 11, Ps. 51, 6.

10. Precum este scris: Nu este drept nici unul:

3. 10 .

11. Nu este cine să înțeleagă, nu este cine să caute pe Dums nezeu.

12. Toti s'au abătut, împreună s'au făcut netrebnici; nu este cine să facă binele, nu este niciunul.

13. Mormant deschis este gâtlejul lor; cu limbile lor viclenesc; venin de aspidă este pe buzele lor.

14. Gura for este plină de blese teme și de amărăciune:

 Grăbite sunt pricloarele lor să verse sânge.

16. Pustifre și necaz este în căile lor.

17. Şi calea păcii nu au cu-

18. In ochii lor nu este frica lui Dumnezeu.

19. Noi știm însă că toate câte le poruncește legea, celor ce sunt sub lege le poruncește, ca toată gura să se astupe și toată lumea să fle vinovată înaintea lui Dumanezeu.

20. Pentrucă din faptele legii niciun om nu se va indrepta inaintea lui, de vreme ce prin lege vine cunoștința păcatului.

21. Căci lată, dreptatea lui Dumnezeu, cea mărturisită de lege și de proroci, s'a arătat acum afară de lege.

22. Dreptatea lui Dumnezeu (s'a arătat) prin credința în lisus Hristos la toți și peste toți cei ce cred; căci nu este osebire.

23. Pentrucă toți au păcătuit

11: Ps. 14, 1—3; Ps. 53, 2—4. 13: Ps. 5, 10; 140, 4. 14: Ps. 10, 7. 15: Is. 59, 7—8.

18-19: Ps. 36, 2.

și s'au lipsit de slava lui Dumnezeu.

24. Și în dar sunt îndreptați, cu harul lui, prin răscumpăraren cea întru Hristos Iisus,

25. Pe care lea rânduit Dumenezeu drept jertfă de ispășire princredința în sângele lui, spre arăetarea dreptății lui, pentru lertarea păcatelor celor mai înainte făcute,

26. In vremea indelungel răbdărl a lui Dumnezeu, ca să sc arate dreptatea lui in vremea de acum, dovedindu-se pe sine drept și îndreptând pe cei ce este din credința în lisus.

27. Deci, unde este pricina de laudă? S'a inlăturat. Prin care lege? A faptelor? Nu, ci priu legea credinței.

28. Socotim deci că din credință se va indrepta omul, făra faptele legii.

29. Au doară Dumnezeu est numai al ludeilor, nu și al pățianilor? Fără îndoială și al pățianilor.

50. Pentrucă unul este Dumnezeu care va îndrepta prin credință pe cel tăiați împrejur și pcei netăiați împrejur (farăși) prin credință.

31. Dar înlăturăm noi oare pute credință legea? Nicidecum, cl intărim legea.

4.

Aoraam chip și pildă despre indreptarea prin credintă. Maituria lui David,

Ce vom zice dară că a dobâne dit după trup părintele nue stru Avraam? 2. Dacă Avraam s'a îndreptat din fapte, are laudă, dar nu la Dumnezeu.

3. Căci ce zice scriptura? Şi Avraam a crezut lui Dumnezeu ii i s'a socotit lui intru dreptate.

4. Celui ce lucrează plata nu l se socotește ca dar, ci ca un drept.

5. Iar celui ce nu lucrează, ci crede întru cel ce îndreptează pe cel necredincios, credința lui i se socotește întru dreptate.

6. Precum și David numește fericit pe omul cărula Dumnezeu il socotește dreptatea fără de fapte, teleand:

i. Fericiti cărora s'au lertat fărădulegile și cărora s'au acoperit păcatele!

8. Fericit bărbatul căruia Doma nul nuai va socoti păcatul!

9. Deci, fericirea aceasta este con oare numai pentru cei tăiați imprejur, sau și pentru cei netă-luți imprejur? De vreme ce zicem cu lui Avraam s'a socotit cre-ulinta intru dreptate.

10. Dar cum i s'a socotit lui? I 'and era tăiat împrejur, sau când ura netăiat împrejur. Nu când ila tălat împrejur, ci când era nestălat împrejur.

11. Iar semnul tăierii împrejur lai luat ca o pecete a dreptății pentru credința ce o va avea când ca netăiat împrejur; ca să fie el părintele tuturor celor ce cred, seffind tăiați împrejur, și să li se acotească si lor întru dreptate,

12. Şi in acelaş timp părinte al

celor numai tăiați imprejur, ci și umblă pe urmele credinții părintelui nostru Avraam din vremea în care era netăiat imprejur.

13. Că nu prin lege a primit Avraam și seminția lui fățiăduințo că va moșteni lumea, ci prin dreptatea cea din credință.

14. Căci dacă moștenitorii sunt cei ce au legea, zadarnică s'a făcut credința și s'a stricat făgăduința,

15. Pentrucă legea naște mânic; căci unde nu este lege, acolo nu este nici călcare de lege.

16. De aceea (moștenirea) este din credință, ca să fie din dar și ca făgăduința să rămâle stătătoare la toți urmașii, nu numai celor ce au legea, ci și celor ce au credința lui Avraam, care este părintele nostru al tuturora,

17. Precum este scris: Parinte al multor neamuri te-am pus; pentrucă a crezut în Dumnezeu, cel ce înviază pe cel morți și chiamă la ființă cele ce nu sunt.

18. Avraam cu nădeide împostriva nădeidii a crezut că va îl tată al multor neamuri, după cum i s'a spus: Aşa va fi sămânța ta.

19. Şi n'a slabit în credință văzându-și trupul său cel amorțit, că era aproape de o sută de ani, și pântecele cel amorțit al Sarei,

20. Şi nu s'a îndoit cu necrei dință în făgăduința lui Dumnezeu, ci s'a întărit în credință, dând slavă lui Dumnezeu,

21. Căci el era încredințat că ce i a făgăduit (Dumnezeu), pusternic este să și împlinească.

4 3: Fac 15, 6. 7: Pa. 32, 1-2.

17: Fac. 17, 5, 19: Fac. 15, 5.

22. De aceea credința lui i s'a socotit intru dreptate.

4. 22

23. Dar nu s'a seris numai pentru el, că i s'a socotit lui întru dreptate,

24. Ci si pentru noi, cărora va să ni se socotească, nouă celor ce credem întru cel ce a sculat din morți pe lisus Hristos, Domnul nostru.

25. Care s'a dat pentru păs catele noastre și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

5.

Roadele îndreptării prin credință. Adam st Hristos.

rept aceea, indreptati filind din D credintă, pace avem cu Dumnezeu prin Domnul nostru lisus Hristos.

2. Crezand in el, am dobandit și apropiere la darul acesta întru care stăm și ne lăudăm intru nădeidea măririi lui Dumnezeu.

3. Si nu numai atât, ci ne lăudăm și întru necazuri, bine știind că necazul naște răbdare,

4. Jar răbdarea încercare, lar încercarea nădeide.

5. lar nădejdea nu rusinează; pentrucă dragostea lui Dumnezeu s'a revarsat în inimile noaștre prin Duhul Sfant care ni s'a dat nouă.

6. Pentrucă Hristos, încă pe când noi eram neputinciosi, la plinirea · vremii a murit pentru cei necres dinciosi.

7. Cu greu va muri cineva (chiar) pentru un drept. Incă pentru

un (om) bun s'ar mai putea hotărl cineva să moară.

8. Ci Dumnezeu și a dovedii dragostea sa căire noi prin aceea, că Hristos a murit pentru noi. când eram încă păcătoși.

9. Deci, cu atât mai vârtos acum, îndreptați fiind prin sângele lul. ne vom mantui printransul de mania (lui Dumnezeu).

10. Căci, dacă vrășmași fiind noi, ne-am impăcat cu Duninezeu prin moartea Fiului său, cu atât mai vârtos, după ce nesam îms păcat, ne vom mântul prin viața lui.

11. Dar nu numai atât, ci ne yi lăudăm cu Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am dobândit acum împăcarea.

12. De aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea și așa moarte. a trecut la toti oamenil, pentrui i în acela toți păcătulseră, -

13. Căci păcatul era în lume și inainte de lege, dar nefiind legro păcatul nu se socotea,

14. Ci moartea a domnit dela Adam pană la Moise și peste cui ce n'au păcătult, după asemănarea greselet lui Adam, care era c'hipul celui ce avea să vie.

15. Dar nu e cu greșala, com e cu darul. Căci dacă prin șire sala unuia au murit multi, cu atai mat vártos harul lui Dumnzeu y darul prin harul unui om, listo Hristos, va prisosi pentru mulu

16. Si, in rodurile lui, darul mi seamănă cu păcatul unuia; pentrucă păcatul unuia duce la osândă, lat darul care lartă multe greșale, la indreptare.

17. Căci de vreme ce penten gresala unula moartea a domoit

prin unui, cu atât mai vârtos cei ge au primit belsugul harului si al darului dreptății vor domni intru viată prin unul, Iisus Hristos. -

18. Aşa dar, precum prin grerala unuia toti oamenii au fost osandiți, asa și prin îndreptarea unula tuturor oamenilor s'a dat dreptul la viață.

19. Căci precum prin neascultarea unui om s'au făcut multi pacătoși așa prin ascultarea unuia multi se vor face drepti.

20. Insă a venit legea și a înmultit greșala. Dar unde s'a inmultit păcatul, acolo a prisosit harul,

21. Pentruca, precum păcatul a domnit spre moarte, aşa şi harul să domnească, prin dreptate, apre viată veșnică, prin lisus Hri-Mus Domnul nostru.

l'aptele bune se cubine să ure meze credintet. Indemn la piata cea duhopnicească.

e vom zice, dară? Rămâneavom in păcat, ca să se îne multească darul?

2. Nicidecum! Căci noi cari am murit păcatului, cum vom mai trăi întrânsul?

3. Nu stiți oare că toți câți intru Ilsus Hristos ne-am botezat, intru moartea lui ne am botezat?

4. Decl, prin botez ne-am inuropat împreună cu el în moarte, of precum Hristos s'a sculat din morți prin slava Tatălul, așa și noi intru innoirea vietli să umhläm.

preunat cu el intru asemanarea mortii lui, asa pärtasi vom li gi invieril lui,

6. Bine stiind, cd amul nostru cel vechiu s'a răstignit împremea cu dânsul, ca să se strice trupul păcatului și să nu mai îlm noi robii păcatulul.

7. Pentrucă cel ce a murit "a slobozit de păcat.

8. Şi dacă am murit impreuna cu Hristos, credem că împreună cu dânsul vom si vietul.

9. Stlind că Hristos, după ce a inviat din morti, nu mal moare, că moartea nud mai stăpânește pe dansul.

10. Căci moartea indurată de el a fost moartea păcatului, odată pentru totdeauna; lar vieta pe care o trăește el, o trăește lui Dumnezeu.

11. Aşaşi voi socotiţi-vă că sunteți morți păcatului și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu stăpânească deci pă. catul in trupul vostru cel muritor, ca să ascultati de poftele lui,

13. Nici să vă faceți mădularele voastre arme ale nedreptății pă. catului; ci vă înfățișați inaintea lui Dumnezeu ca niște inviați din morti și mădularele voastre ca niste arme ale dreptății lui Dumnezeu.

14. Pentrucă păcatul nu vă mai stăpâneste pe voi, căci nu mai suntetí sub lege, ci sub har.

15. Atunci? Păcătul-vom oare flindcă nu suntem sub lege, cl sub har? Nicidecum.

16. Au nu stiți că de vă dați cuiva spre ascultare ca robl, robi sunteti celui de care ascul-5. Căci de vreme ce ne-am în. tați? (Adecă) sau păcatulul spre

²² Lac. 15, 6

^{25 % 53, 4 5.}

moarte, sau ascultării (de Dumnezeu) spre dreptate.

17. Ci multumim lui Dumnezeu că (deși) ați fost robi ai păs catului, acum ați ascultat din inimă de povața învățăturii cărela v'ați dăruit.

18. Şi izbăvindu•vă de păcat, v'ați făcut robi dreptății.

19. Omenește grăesc, pentru slăbiciunea firii voastre. Precum v'ați făcut mădularele voastre roabe necurăției și fărădelegii spre fărădelege, tot așa vă faceți acum mădularele voastre roabe dreptății spre sfințenie.

20. Căci când erați robi păcatului, erați slobozi față de drep-

tate.

21. Și ce roade ați avut atunci? Roade de cari acum vă rușinați, pentrucă sfârșitul lor este moartea.

22. Iar acum, când v'ați izbăvit de păcat și v'ați făcut robi lui Dumnezeu, aveți roada voastră întru sfințenie, iar sfârșitul: viața vesnică.

23. Pentrucă plata păcatului este moartea, iar darul lui Dumnezeu este viață veșnică întru lisus Hris

stos, Domnul nostru.

7.

Stăbiciunea firit omulut. Lupta dintre trup șt duh.

Au nu stiți, fraților, doară grăesc unor cunoscători ai legii, că legea are stăpânire peste om numai câtă vreme el trăește?

2. Căci femeea măritată e legată prin lege de bărbatul său, cât el trăește; iar, de lea murit bărbatul, s'a deslegat de legea bărbatului.

3. Drept aceea, dacă trăind bărbatul ei se mărită cu alt bărbat preacurvă se cheamă; iar dacă-l moare bărbatul, slobodă este du lege, ca să nu fle preacurvă măritându-se cu alt bărbat.

4. Așa și voi, frații mei, ați murit față de lege prin trupul lui Hristos, ca să fiți ai altuia, ai celui ce a înviat din morți, ca să aducem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup, patimile păcatelor, cele (arătate) în lege, lucrau întru mădularele noastre, ca să aducem roade morții.

6. Acum însă, când am murii față de legea de care eram legați, suntem slobozi, ca să slujim (hil Dumnezeu) în duhul cel nou, tur nu în slova veche.

7. Ce vom zice, dară? I'sto oare legea păcat? Nicidecum! Dar păcatul nu leam cunoscut, fata numai prin lege. Căci pofta nu or fi știuteo, de n'ar fi zis legea: Să nu poftești!

8. Ci prilej luând păcatul prin poruncă, a stârnit în mine tot felul de pofte. Căci fără lege păcatul este mort.

9. Si eu am trăit cândva fătă de lege, dar când a venit porunea, păcatul a înviat.

10. lar eu am murit. Și porunea cea dată mie spre viață, s'a arălai a-mi fi spre moarte.

11. Pentrucă păcatul, luând porneală dela poruncă, m'a amăgli și m'a omorit prin ea.

12. Drept aceea, legea este sfanta și porunca e sfantă și dreaptă și bună.

7. 7: les. 20, 17.

13. Atunci, oare, ce era bun mi s'a făcut mie moarte? Nicides ani Ci păcatul, ca să se arate pleat, misa adus moarte prin ce era bun, pentru ca păcatul, prin paruncă, să se facă peste măsură le păcătos.

14. Căci știm că legea este du-

våndut päcatului.

15. Pentrucă nu știu ce fac; că il fac ceeace voesc, ci tocmai resace urăsc, aceea fac.

16. Iar dacă fac ceeace nu voesc,

laud legea că este bună.

17. Ci acum, nu eu fac acestea, 11 păcatul care locuește în mine.

18. Pentrucă știu că în mine, wiecă în trupul meu, nu locuește cate bun. Căci de voi il voesc, dar de făcut nu fac binele.

19. Pentrucă nu fac binele pe ue l voesc, ci răul pe care nu-l

20. lar dacă fac ceeace nu voesc, 1116, nu fac eu deeasta, ci păcatul 1116 locuește în mine.

21. Drept aceea, aflu in mine of care vreau să fac binele, legea, or ce este rău se leagă de mine.

22. Căci, după omul cel dinla întru, mă bucur de legea lui Domnezeu.

23. Dar väd in mädularele mele dia lege ostindu-se impotriva legii mitti mele şi dandu-mä rob legii reatului care este in mädularele mele.

24. Ticălos om sunt eu? Cine nu va izbăvi de acest trup adus tor de moarte?

25. Multămesc lui Dumnezeu:
1011 lisus Hristos Dumnezeul no1011 Deci dar, eu insumi, cu min-

tea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, lar cu trupul, legii păcatului.

8.

Schimbarea patimilor prin oter tuirea cea după Duh. Credino cioșii, fii al lut Dumnezeu fiind, sunt slobozi de osândă. Dragos stea către Hristos.

Drept aceea, nicio osândă nu mai apasă acum asupra celor ce sunt intru Hristos Iisus.

2. Căci legea duhului vieții întru Hristos lisus m'a izbăvit de legea păcatului și a morții.

3. Pentrucă ceeace legea nu a putut, căci era slabă față de trup, a săvârșit Dumnezeu trimițând pe Fiul său întru asemănarea trupulul păcătos și, pentru păcat, osandind păcatul în trup,

4. Ca dreptatea legil să se plinească întru noi cari nu umbiăm

după trub, ci după duh.

5. Căci cei ce umblă după trup, la cele trupești se gândesc; tar cei ce umblă după duh, la cele duhovnicesti.

6. Ci poftele trupului sunt moarte, iar poftele duhului, viață

si pace.

7. Pentrucă postele trupului sunt vrășmașe lui Dumnezeu, căci legii lui Dumnezeu nu se supun, că nici nu pot.

8. Și cei ce sunt în trup nu pot plăcea lui Dumnezeu.

9. Voi insă nu sunteți în trup, ci în duh, căci Duhul lui Dumnezeu locuește întru vol. Iar dacă cineva nu are duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

10. Iar de este Hristos intru vol, atunci trupul vă este mort pentru păcat,iar duhul vă este viu, pentru sfințenie.

11. Iar dacă duhul celui ce a sculat pe lisus Hristos din morți locuește întru voi, atunci el va face vii și trupurile voastre cele muritoare, pentru duhul lui care locuește întru voi.

 Drept aceea, fraților, nu trupului suntem datori, ca să viețuim după trup.

13. Că de viețuiți după trup, veți muri; iar de veți omori cu duhul faptele trupului, veți fi vii.

14. Pentrucă toți câți (se lasă) purtați de Duhui lui Dumnezeu, aceștia sunt fii al lui Dumnezeu,

15. Doar n'ați primit larăși duhul robiei, ca să vă temeți, ci ați primit duhul înfierii întru care strigăm: Avva, Părinte!

16. Însuşi Duhul acesta mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu.

- 17. Deci, dacă suntem fii, suntem și moștenitori; moștenitori, adică ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca împreună cu dânsul să ne și preamărim.
- 18. Și eu socotesc că pătimirile vremii de acum nu se pot ase măna cu siava cea viitoare care va să se descopere întru noi.
- 19. Căci dorul făpturii așteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnnzeu.
- 20. Că făptura nu de voie s'a supus deșertăciunii, ci din pricina celui ce a supus-o pe ea,
- 21. Cu nădejdea, că și făptura aceasta va fi izbăvită din robia stricăciunii, ca să se bucure de

mărita slobozenie a fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată făptulu împreună suspină și împreună zaci în durerile nașterii, până acum

23. Si nu numal atat, ci si noi carl avem parga Duhului, soi singuri suspinăm întru noi, așteptând înfierea, izbăvirea trupului nostru.

24. Căci prin nădejdea (aceasi ii ne-am mântuiț. Însă nădejdea cun se vede nu mai este nădejdei ca ceea ce vede cineva, la ce mai și nădăjdui?

25. lar dacă nădăjduim ceea u nu vedem, așteptăm cu răbdan

26. Aşijderea şi Duhul ne intăreşte întru siăbiciunile noasire căci noi nu şiim (nici) să ne rus găm cum se cuvine; ci singui Duhul se roagă pentru noi, rususpinuri negrăite.

27. Iar cel ce cearcă intinite știe care este cugetul Duhului căci după voia lui Dumnezeu coagă pentru sfinți.

28. Și știm că celor ce tube pe Dumnezeu și sunt cheman după vola lui, toate li se lucresori spre bine.

29. Căci pe carl mai înalte in cunoscut, mai înainte ina și ina tărit să fie asemenea chipului lui lui său, ca el să fie cel întâi un scut între mulți frați.

30. lar pe cari mai inainte la hotărit, pe aceștia i-a și chemot și pe cari i-a chemat, pe aceștia i-a și indreptat; lar pe cari i-a indreptat, pe aceștia i-a și prod-mărit.

31. Ce vom zice dară, la m stea? De este Dumnezeu pentru noi, cine este imptriva noastra. 3?. Pentrucă celce nu a cruțat pe fiul său, ci lea dat pe el pene noi toți, cum nu ne va dărui nouă împreună cu el și toate (cee blatte)?

33. Cine va ridica pără împos ulva aleșilor lui Dumnezeu, când Dumnezeu este cel ce îndreptează?

34. Cine va osândi, când Hristos te cel ce a murit, ba mai bine are a înviat și stă deadreapta lui Dumnezeu, rugându-se pentru noi?

35. Cine ne va despărți pe noi dragostea lui Hristos? Oare necazul, sau strămtorarea, sau primoana, sau foametea, sau golătatea, mit nevoia, sau sabia?

36. (Căci) precum este scris: l'entru tine suntem omoriți toată dua; socotitu-ne-am ca fiște oi in junghiere.

57. Claintru toate acestea suntrui biruitori cu puterea celui ce ma iubit pe noi.

58. Pentrucă încredințat sunt nici moartea, nici viața, nici materii, nici căpeteniile, nici pusulle, nici cele de acum, nici cele ultoare,

39. Nici inălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare nu poate a ne despărțească pe noi de drapostea lui Dumnezeu, cea întru llugtos lisus, Domnul nostru.

9.

in illul cel căzut. Chemarea păs gânilor, Israilul cel adevărat.

A devărul spun întru Hristos, nu mint, și martor îmi este cuptul meu întru Duhul Sfânt,

B. 36: Ps. 44, 23.

2. Că mare îmi este întristatea și neincetată durerea înimit mele ii 3. Pentrucă aș dori să fiu lu-

3. Pentrucă aș dori să fiu la pădat eu însumi dela litistos pentru frații mei, (pentru) rudele mele după trup,

4. Cari sunt Israiltenii, a cărora este înfierea și slava și așezămintele și rânduiala legli și slujba (dumnezeească) și făgăduințele;

5. Ai cărora sunt părinții și din cari este Hristos după trup, celce este peste toate, Dumnezeu binecuvântat în veci. Amin.

6. Ci nu ca și cum ar putea să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu toți cari sunt din Israil sunt și Israilteni.

7. Nici pentrucă sunt sămânța lui Avraam, sunt toți și fii; căci s'a zis: Intru Isaac va fi sămânța ta.

8. Adecă, nu fiii trupului sunt fiii lui Dumnezeu, ci ceice sunt fiii făgăduinței, acela se vor sor coti urmași.

9. Căcl cuvântul făgăduințel acesta este: Voi veni pe vremea aceasta și Saara va avea un flu.

10. Dar nu numai atât, ci (s'a întâmplat la fel) şi cu Reveca, zămislind ea (gemeni) dela părintele nostru Isaac.

11. Că încă nefiind ei născuți, nici făcând ceva bine sau rău, ca rânduiala lui Dumnezeu cea după alegere să nu rămâie atâr nătoare de fapte, ci de cel ce chiamă,

12. I s'a zis el: Cel mai mare va sluji celui mai mic!

9. 7: Fac. 21, 12. 9: Fac. 18, 10. 12: Fac. 25, 23. 9. 13

13. Precum este scris: Pe Iacob leam lubit, lar pe Isaac leam urit.

14. Ce vom zice dară? Nu cumva este nedreptate la Dumnezeu? Nicldecum!

15. Căci lui Moise așa i a grăit: Milui-voi pe care vreau să-l mlluesc și idura-mă-voi de care vreau . meu, poporul meu, și pe cea insă mă îndur.

16. Așa dar (miluirea) nu atârnă nici de cel ce voeste, nici de cel ce aleargă (după ea), ci de Dum«

nezeu, cel ce milueste.

17. Căcl zice scriptura, lui Faraon: Chiar spre aceasta te-am ridicat, ca să arăt întru tine puterea mea și ca să se vestească numele meu peste tot pământul,

18. Asa dar pe cine voeste il milueste, tar pe cine voeste il im-

pietreste.

19. Dar, imi vel zice: Atunci pentru ce mai osandeste? Că voli lui cine-i poate sta impotrivă?

20. Ci, o omule, tu cine esti, de-l ceri socoteală lui Dumnezeu? Poate oare vasul să zică celui ce 1-a făcut pe el: Pentru ce m'al făcut așa?

21. Nu este oare olarul stăpân peste lut, ca din aceeas frământătură să facă un vas de cinste,

lar altul de necinste?

22. Si (ce este) dacă Dumnezeu vrand sa și arate mânia și să și descopere puterea sa, a suferit, întru multă răbdare, vasele mâniel sale gătite spre plerzanie?

23. Si (ce-i) dacă vrea să-și arate bogăția slavei sale asupra vaselor

milel, de mai nainte gătite spre slavă,

24. Adecă asupra noastră, in cari nesa și chemat, nu numul dintre ludei, ci și dintre păgani

25. Precum zice la Osie: Chemae voi pe cel ce nu este popurul iubită, lubită.

26. Şi va fi că în locul undi s'a zis lor: Voi nu sunteți puporul meu, acolo se vor chema fli ai lui Dumnezeu celui viu.

27. lar Isala strigă despre rail: Dacă numărul fiilor lui lunil va fi ca nisipul mării, numal inmășița se va mântui.

28. Pentrucă repede și deplin va săvârși Domnul pe pămant

ceeace a hotărit.

29. Şi precum a zis mai inalnı Isala: Dacă Domnul Savaot im nesar fi cruțat nouă sămânță, ais fi ajuns ca Sodoma și cu Gomora ne am fi asemanat.

30. Ce vom zice dar? Păspinii cari nu umblau după drepta. au dobândit dreptatea, însă drepe tatea cea din credință.

31. Iar Israil umbland tlupe legea dreptății, n'a dobându (pe aceasta).

32. Pentruce? Pertrucă (n'a Rina blat după ea) prin credință, el pri faptele legii; și s'a pottenit de piatra poticniril,

33. Precum este seris: latt pun în Sion piatră de petiente si piatră de sminteală; și toi cil

25: Osla 2, 25. 26: Osta 2, 1. 27: Is. 10, 22-23. 29. Is. 1, 9. 33, 1s, 8, 14, 28, 10, ce va crede intru el, nu se va ruşina.

10.

ludeil au căulat îndreplarea din laptele legil, iar nu din stârsitul legil, care este Hristos. Indrepa tarea prin credință este de obste; l pentru ludeu si pentru pagan.

Cratilor, dorinta intmit mele si rugăciunea mea către Dumpezeu este, ca ei să se mântulască. 2. Pentrucă, martor le sunt eu, au ravna pentru Dumnezeu, der hu cu pricepere.

3. Căci necunoscând dreptlatea lui Dumnezeu și căutând tă și pule dreptatea lor, dreptății ini Dumnezeu nu s'au supus.

. 4. Căci sfârșitul legii este Hristos, spre indieptare tot celui ce rrede.

5. Intr'adevăr Moise scrie deapre indreptarea care vine din lege, că omul care o va împlini, viu va fi printransa.

e. Despre dreptatea cea din creillnija însă așa graește: Să nu zici intru inima ta: Cine se va sui în (17 ? - adecă să poqoare pe Hristos.

7 Sau: Cine se va pogori întru nd me? - adecă să ridice pe Hristos allu morti.

8. Dar ce zice scriptura? Aproape ste de tine cuvântul, în gura ta yı in inima ta, adecă cuvântul cre-Interpe care o propoveduim.

9. Că de yei mărturisi cu gura if pe Domnul lisus și vei crede inima ta că Dumnezeu lea rie

10, 5: Lev. 18, 5.

6 A dona Lege 30, 12-13.

8. A doug Lege 30, 14,

dicat pe el din morți, te vei mântul.

ROMANI

10. Căci cu inima credem ca să ne îndreptăm, iar cu gura mărturisim ca să ne mântuim.

11. Pentrucă zice scriptura: Tot cel ce crede în el, nu se va rușina.

12. Căci nu se face osebire între Iudeu și Elin, pentrucă acelaș este Domnul tuturor, și el îmbogățește pe toți cel cel chiamă pe el.

13. Căci oricine va chema nua me'e Domnului se va mântui.

14. Dar cum vor chema pe acela întru care n'au crezut? SI cum vor crede in acela de care n'au auzit? Şi cum vor auzi fără de propovădultor?

15. Si cum vor propovădui, de nu se vor trimite? Precum este scris: Cât sunt de frumoase ple cloarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc cele bune,l

16. Ci nu toți au ascultat de Evanghelie. Căci zice Isala: Doamne, cine a crezut cele aus zite dela hoi?

17. Deci credinta vine din auzire, iar auzirea din cuvantul lui Dumnezeu.

18. Cl intreb: Oare n'au auzit? Dimpotrivă: În tot pământul a ieșit vestirea lor și la marginile lumii au ajuns cuvintele lor.

19. Şi (larăşi) întreb: Oaren'a înțeles Israil? Moise răspunde cel dintăi: Eu voi întărâta râvna voastră prin cel ce nu este poporul meu, s! cu un popor neințelegător vă voi mânia pe voi.

11: Is 28, 16, 13: Ioil 3, 5. 15: Is. 52, 7. 16: Is. 53, 1. 18 Ps. 19, 5, 19. A doua Lege 32, 21.

15: Ies. 33, 19. 17: Ies. 9, 16. 20 Ts. 45, 9 21; Ier. 18, 6,

13: Mai 1, 2-3.

20. Iar Isaja indrăznește și zice: Aflatu-m'au cei ce nu m'au căutat și arătatu-m'am celor ce nu au întrebat de mine.

21. lar către Israil zice: Toată ziua am intins mâinile mele către poporul cel neascultător și îndărătnic.

11.

Necredinta Iudellor a adus mans tuirea păgânilor. Aceștia să nu se semetească însă, fiindcă la urmă și ludeii se por mânlul.

Intreb, deci: Oare lepădat-a Dum-I nezeu pe poporul său? Nicidecum? Că si eu sunt Israiltean din samanta lui Avraam, din neamul lul Venlamin.

2. Dumnezeu n'a lepădat pe poporul său pe care de mai nainte lea cunoscut. Nu stiți oare ce zice scriptura despre Ille? (lată) cum se ieluia el lui Dumnezeu, impotriva lui Israil, zicând:

3. Doamne, pe protocil tăi leau omorit si altarele tale le au surpat, și eu am rămas singur și acum caută (să mi la) viața.

4. Dar ce-i spune lui dumnezeescul răspuns? Păstratu-mi-am mie sapte mil de bărbați cari nu și-au plecat genunchii înaintea lui Vaal.

5. Tot asa și în vremea de acum s'a păstrat o rămășiță, după alegerea darului.

6. lar de este după dar, nu mai este după fapte; căci altiel darul n'ar mai fi dar.

20: Is. 65, 1. 21: Is. 65, 2. 11, 2= 1 Reg 19, 10, 14. 4: 1 Reg. 19, 18.

7. Atunci ce-1? Israil n'a cobândit ce a căutat; lar cel aleyl au dobândit; și ceilalți s'au îma pietrit.

11, 117

8. Precum este scris: Datu-le-n lor Dumnezeu duh de toropeala, ochi ca să nu vază și urechi ca să nu auză, până în ziua de astă/i

9. Si David zice: Facă-se masa lor cursă și lat spre poticnirea și răsplata lor;

10. Intunece se ochii lor, ca 46 nu vază, și spinarea for gârnes vească-se pentru totdeauna!

11. Intreb, decl: Oare poticulus s'au ca să cază (pentru totdeaumini Nicidecum? Ci prin poticnirea los a venit mantuirea păganilor, ca sa râvnească la (mântuirea) lor.

12. Dacă însă poticnirea lor trate bogăție pentru lume și împuții.... rea lor bogăție pentru păgâni, cu cat mai mult ar fl: venirea luturora (la credință) !

13. Căci vă grăesc vouă, pale gânilor (veniți la credință): Toen u fiindeă sunt apostol al neamurilor imi slavesc sluiba mea,

14. Că doar voi izbuti să siais nesc ravna celor din neamul num și să mântuesc pe vreunii dintratoju

15. Căci dacă lepădarea loi « adus impăcare lumii, ce va il juti mirea lor, dacă nu o (adevărata) inviere din morti?

16. Pentrucă de este sfântă păr pe (sfantă) este și framantătura; yl ib este sfântă rădăcina, (sfinte) sont si ramurile.

17. Iar dacă unele din raunul s'au frant, iar tu, maslin sababa

8. Is. 29, 10; A doug lege 20, 1 g · Ps 69, 23 24.

was altoit in locul for st teral far rut părtas rădăcinii și mustului maslinului,

18. Nu te lăuda față de ramuri. lar de te lauzi, (să știi că) nu tu u rădăcina, ci rădăcina (te tine) pe tine.

19. Dar vei zice: Frântu-s'au tomurile, ca să mă altoesc eu.

N. Bine. Ele s'au frant pentru preredintă. Nu te truft decl, ci h meite;

11. Căci dacă Dumnezeu n'a rrulat ramurile cele firești, nu te va cruta nici pe tine.

22. Vezi, dar, bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: Asprimea lui tata de cei ce au căzut, și bună. rite față de tine, de vel rămânea in (această) bunătate, lar de nu. , tu vei fi tălat.

23. Par de nu vor rămânea în uscredință, și acela se vor altoi, săci puternic este Dumnezeu să-i iltolască larăst.

24. Că dacă tu te-ai tălat din maslinul cel din fire sălbatec si n, chip nefiresc te-ai altoit în masligul cel bun, cu atàt mai vàrtos gestia, carl sunt firești, se vor al-I i in masimul lor.

to. Pentrucă nu voesc să nu Jill vol. fratilor, taina aceasta, ca u nu vă încredeți în înțelepcius ma voastră; căci împletrirea uhei partt din Israil s'a făcut (numai) por i ce va intra deplin numărul paganllor;

n Aşa că tot Israilul se va ma dul, precum este scris: Veni-va oto Ston Izbāvitorul și va abate minidinta dela lacov;

4. 15, 14, 7; Is, 59, 20; Ier, 31,

27. Si acesta este legământul meu cu el, când voi ridica păcas tele lor.

17, 1

28. (Judecați) după Evanghelio, adevărat că ei sunt vrășmași, din pricina voastră; dar după alegere, ei sunt iubiti, pentru parintil lor

29. Cāci Dumnezeu nu-şl mal ia înapoi darurile sale și chemaica

30. Că precum voi neascultă tori atl fost càndva de Dumnezeu. iar acum ați fost miluiți prin necredința acestora,

31. Asa și aceștia, acum suul nescultători, ca prin milulrea voastră și ei să se miluiască.

32.. Pentru că Dumnezeu lea îne culat pe toti întru neascultare, ca pe toti să-i miluiască.

33. O adâncul bogățiel și al mtelepciunii și al stlinței lui Dume nezeu? Cat de necuprinse sunt judecățile lui și cât de neurmate căile lui!

34. Căci: cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost afetnicul lui?

35. Sau cine isa dat lui (ceva) mai înaînte, ca să î se răsplatească?

36. Pentrucă dintransul și prim transul si intransul sunt toate. A lui este mărirea in veci. Amin.

12.

Indemnuri la vietuire intru stine tenie. Inteleapta întrebuințare a darurilor.

Rogusvă, dar, pe vol, fraților, pentru îndurările lui Dums nezeu, să vă puneți indinte frupurile voastre ca o jertfa vic,

34: Is, 40, 13, ov 15, 8, Icr. 23, 18,

ROMANI

sfantă, bine plăcută lui Dumnezeu si ca o inteleaptă slujbă a voastră.

12. 2

2. Să nu vă asemănați chipului veacului acestula, ci să vă schimbati prin inoirea minții voa stre, ca să cunoașteți care este vola lui Dumnezeu, ce este bun şi plăcut şi desăvârşit.

3. Căci în vârtutea darului ce mi s'a dat mie spun tuturor celor ce sunt între vol, să nu năzulască mai sus decât li se cade să nă. zulască: ci flecare să cugete cu mintea întreagă, după măsura credinței pe care î-a impărțit-o Dumnezeu.

4. Căci precum într'un trup vavem multe madulare și madularele n'au toate aceeas lucrare,

5. Asijderea și noi, cei mulți, un trup suntem intru Hristos și fiecare din noi suntem mădulare unul altuia.

6. Avand însă daruri de multe feluri, după harul care ne este dat nouă, (să le întrebuințăm cu 'nțelepciune): Avand (darul) prorociei (să prorocim), după măsura credintel:

7. Avand (darul) slujbel să stă. ruim în slujbă; având (darul) propoveduirii să propovedulm;

8. Avand (darul) indemnării să îndemnăm. De suntem împărțitori, să împărțim întru nevicleșug; de suntem ispravnici, întru osârdie să stărulm; de suntem miluitori, să miluim cu inimă bună.

9. Dragostea voastră să fle nefățarnică. Uriți răul și lipiți-vă de

10. lubiti vă unii pe alții cu dragoste frățească, far în cinstire dati-vă întâetate unil altora.

- 11. In osardie fiți nelenevoși. arzând cu duhul si slujind Don . nului.
- 12. Bucurati-vă întru nădekle intru necazuri fiți răbdători, întru rugăciene stăruitori.
- 13. Luati parte la trebuintele sfinților; fiți gata să primiți pe streini.
- 14. Binecuvântați pe cei ce vii prigonesc pe voi; binecuvantati si nu blestămați.
- 15. Bucurați-vă cu cei ce si bucură și plângeți cu cei in plâng.
- 16. Uniti.vă în cugete unii cu altii, nu năzulti la (locurile) cele înalte, ci umblați după cele smarite. Nu vă țineți ințelepți intro vol insivă.
- 17. Nu răsplătiți nimănula un rău pentru rău, cl ingrijiți vă de binele tuturor camenilor.
- 18. Dacă se poate, din parter voastră trăiți în pace cu toți un menii.
- 19. Nu vă răzbunați voi singuri, lubitilor, el dati loc manul (lut Dumnezeu). Căci scris est A mea este răzbunarea; eu vol răsplăti, zice Domnul.
- 20. Drept aceça, de flămânzeși vrăsmasul tău, dă i să mănam . de Insetează, adapă-l pe el; (A) făcând aceasta cărbuni de for vil grămădi pe capul lui.

21. Nu te lăsa biruit de 100 ci biruește răul cu binele.

12, 17: la. 5, 21; Prov. 3, 4. 19: Lev. 19, 18: A doub less le 35; Prov. 25, 21-22.

13.

Tot sufletul så se supue ståpå= nirilor. Dragostea fată de aproapele.

Tot sufletul să se supue stăpâ. nirilor celor mai inalte. Că nu este stăpânire fără numai dela Dumnezeu, iar cele ce sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite.

2. De aceea, cel ce se impotri» veşte stăpânirii, rânduielii lui Dum. nezeu se împotrivește; far cei ce pe impotrivesc, osandă își vor lua lorust.

3. Că dregătorli nu sunt frică pentru fapta cea bună, ci pentru cea rea. Deci, voesti să nu-ți fie Irleă de stăpânire? Fă binele și vei avea laudă dela dânsa.

4. Căci dregătorul este slujitor al lui Dumnezeu spre binele tău. lar de faci rău, teme-te; că nu in zadar poartă sabia. Căci el este glujitor al lui Dumnezeu și izbânditorul màniel lui asupra celul ce face răul.

5. De aceea trebue să vă sujoinett nu numai de frica mâniel, 🚮 și din (îndemnul) cugetului.

6. Căci de aceea plătiți și dăidii; pentrucă (dregătorii) sunt slujitori ul lui Dumnezeu, indeletnicindu-se datornic cu aceasta.

7. Dati, dar, tuturor cele cu onte sunteți datori: celui cu dafdia, ilajdle, celui cu vama, vamă, celut cu frica, frică; celui cu cinstea, s triste.

8. Nimănui cu nimie nu fiți datori, fără numai cu lubirea unii vatre altile că cel ce lubeste pe aproapele a implinit legea.

9. Pentrucăi Să nu curvesti. să nu ucizi, să nu furi, să nu lil mărturie mincinoasă, să nu poltești - și oricare altă poruncă în acest cuvânt se cuprinde: Să lubești pe aproapele tău ca pe tine însuți.

10. Dragostea nu face rău aproas pelui: drept aceea dragostea este

plinirea legli.

11. Si aceasta, pentruca intelegeți (porunca) vremii, că acum este ciasul să ne trezim din somn, căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât când am crezut.

12. Noaptea a trecut, lar ziua s'a apropiat; să lepădăm dar lucrurile intunericului si să ne inbrăcăm în armele luminii.

13. Să umblăm ca (la lumina) zilel, nu in ospete și în bețil, nu intru curvii și întru fapte de rușine, nu intru pricire și pizmă.

 Ci vă îmbrăcați întru Dom• nul nostru Ilsus Hristos si purtarea de grije a trupului să nu o prefaceți în pofte.

14.

Purtarea cu cel slabi în credintă. Să nu smintim pe fratele nostru.

De cel slab in credință primiți-l (cu dragoste), nu ispitindu-l gandurile.

2. Că unul crede că (poate) să mănânce de toate, lar cel slab mănâncă legume.

3. Cel ce mănâncă pe cel ce nu mănâncă să nu-l defăimeze; lar cel ce nu mănâncă pe cel ce mă. nâncă să nu-l osândească; pen-

13. 9: Lev. 20, 13-17. 10: Jes. 19, 18.

trucă Dumnezeu lea primit și pe dânsul.

4. Tu cine esti ca să judeci pe sluga altula? Inaintea Domnului său stă sau cade. Şi va sta, căci Dumnezeu e puternic a l face pe dansul să stea.

5. Unul osebește zilele întreolaltă, iar altul judecă toate zilele la fel. Fiecare cu mintea să se în-

credinteze.

6. Cel ce socoteste ziua (legată), pentru Domnul o socoteste; si cel ce nu o socoteste (legată), pentru Domnul nu o socotește. Cei ce mănâncă pentru Domnul mănâncă, pentrucă multămește lui Dumnezeu; si cel ce nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă și multumeste și ei lui Dumnezeu.

7. Căci nimeni din noi nu trăește pentru sine si nimeni nu moare

pentru sine.

- 8. Că de trăim, pentru Domnul trăim, si de murim, pentru Dome nul murim: deci, orl de trăim, ori de murira, ai Domnului suntem.
- 9. Căci Hristos pentru aceeasta a murit și a înviat, ca să domnească și peste cei morți și peste cel vii-

10. Atunci, tu de ce judeci pe fratele tău? Sau tu, de ce defăimezi pe fratele tău? Căci toți vom sta inaintea judecății lui Hristos.

- 11. Pentrucă scris este: Viu sunt eu, zice Domnul. Tot genunchiul se va pleca inaintea mea si toată limba va mărturisi pe Dum. nezeu.
- 12. Așa dar flecare din nol iși va da seama de sine înaintea lui Dumnezeu.

- 13. Decl, să nu ne mai judecăm unii pe alții, ci mai vârtos aveti grija aceasta să nu dați iratelui vostru pricină de poticnire sau de sminteală.
- 14. Eu stiu si sunt incredintal întru Domnul Iisus că nimic qu este spurcat in sine, fără numul celui ce i se pare ceva că e spurcui, pentru acela este spurcat.
- 15. Ci dacă fratele tău se mâlineste pentru vreo mancare, inin nu mai umbli după cum (cerel dragostea. Nu pierde cu mancarea ta pe acela pentru care o murit Hristos.
- 16. Să nu se hulească, dar, lucrul vostru cel bun.
- 17. Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutina ci dreptate și pace și bucurle întru Duhui Sfant.
- 18. Iar cel ce slujește lui Hristi întru acestea, este bine plăcut loi Dumnezeu și lăudat de oameni
- 19. Să căutăm cele ce sunt alpăcii și cele ce sunt spre ziella a cea dintre nol.
- 20. Nu strica pentru maniani lucrul lui Dumnezeu. Căci toati sunt curate; ci rău este pentru omol care prin mancarea sa sminle, pe altul.
- 21. Mai bine este să nu mănanut carne și să nu beai vin, nici bit faci lucruri) de care fratele i un m potionește, sau se smintește tant slăbește în credință.
- 22. Tu ai credință? Păslicare pentru tine insuți, inalntea lui Dumi nezeu. Fericit este cel ce fin judecă singur intru ceea ce alone
- 23. lar cel ce se indoesti in gândul, dacă mănâncă se (mais

dește, pentrucă nu a lucrat din credință; și tot ce nu este din credință, este păcat.

15.

Indemnuri la frățească vietuire. Pavel arată slujba Evangheliei plinită de el.

Toi, cei tari, datori suntem să purtăm slăbiciunile celor neputinciosi si nu nouă să plăcem.

2. Fiecare din noi să facă ce este bine spre placere aproapelui,

More zidirea lui.

15 1

3. Căci și Hristos nu luisi singur a căutat să placă, ci precum este scris: Ocările celor ce te peărăse pe tine au căzut asupra mea,

4. lar câte s'au scris mai îna» Inte, spre invățătura noastră s'au seris, ca prin răbdare și măngă. grea scripturilor nădejde să avem.

5. Si Dumnezeul răbdării si al mångäerii sä vä dea vouä putința să fiți uniți în cugete, înneolaltă, întru Hristos Iisus,

6. Ca toti intr'un suflet si cu o gură să preamăriți pe Dumnes veu si Tatăl Domnului nostru lisus 1 Iristos.

7. Deci dar, primitivă unii pe ittl, precum și Hristos v'a primit pe voi întru mărirea lui Dumnezeu.

8. Căci vă spun că lisus Heiton s'a făcut slujitor al tălerii Imprejur pentru adevărul lui Dums m /eu, ca să întărească făgăduin* le date părinților.

. lar päganii preamărest pe Dumnezeu pentru mila lui, pre-

15. 3: Ps. 69, 10. # Po. 18, 30.

cum este scris: Pentru aceasta te voi preamuri intre neamuri, Doamne, si voi lăuda numele tău.

10. Si iarăși zice (Scriptura): Veseliți.vă, neamuri, cu poporul lui?

11. Si iarăși: Lăudați pe Domnul toate neamurile, laudati-1 pe el toate popoarele!

12. lar Isaia zice și el: Din rădăcina lui lese va odrăsii cel ce se va scula să domnească peste neamuri, și întru acela vor nă-

dăidul neamurile.

13. Iar Dumnezeul nădeidil să vă umple pe voi de toată bucuria si pacea, intru credintă, ca să prisosească nădejdea voastră prin puterea Duhului Sfant.

14. Cât despre mine, eu sunt încredințat, frații mei, că sunteți plini de bunătate și de toată știința, putându vă povățul unii pe alții.

15. Ci v'am seris vouă mai cu îndrăsneală, fraților, spre a vă mai aduce aminte (de unele lucruri), in puterea darului ce mi s'a dat mie de Dumnezeu,

16. Ca să flu sluittor al lui lisus Hristos printre păgâni, slujind cu sfintente Evanghelfet lui Dumnezeu, pentru ca jertfa neamurilor să fie bine primită, sfințită întru Duhul Sfånt.

17. Drept aceea, intru Hristos lisus pot să mă laud cu sluba mea către Dumnezeu.

18. Că n'aș cuteza să spun că a fost ceva pe care Hristos să nu-l fi săvârșit prin mine, spre aducerea (la credință) a neamurilor, cu cuvântul si cu fapta.

10: A doua Lege 32, 43. 11: Ps 117, 1, 12 Is. 11, 10.

19. Cu puterea semnelor și a minuniior, cu puterea Duhului lui Dumnezeu, așa în cât din Ierusalim și din împrejurimile lui până în Iliric am plinit propoveduirea Evangheliei lui Hristos.

20. Şi astfel m'am nevolt să binevestesc nu acolo unde numele lui Hristos era cunoscut, ca să nu zidesc pe temelle streină,

21. Ci, precum este scris. Aceia, cărora nu li s'a vestit despre ei, il vor vedea, și ceice n'au auzit despre dânsul, il vor ințelege.

22. De aceea am și fost de atâtea ori împiedecat să viu la vol.

23. Acum însă, ne mai având loc în aceste laturi, și având de mulți ani dorință să viu la voi,

24. (Voi veni) când voi merge în Ispania, căci nădăjduesc să vă văz pe voi în trecere și să fiu călăuzit acolo de voi, după ce, mai întâi mă voi fi îndulcit în parte cu tovărășia voastră.

25. Acum merg în Ierusalim ca să duc ceva daruri sfinților.

26. Căci Machedonia și Ahala a binevoit să strângă ceva ajustoare pentru săracii sfinților din Ierusalim.

27. Au binevoit, dar le și sunt datori lor. Căci de vreme ce păr pânii s'au împărtășit de cele dur hovnicești ale lor, datori sunt și ei să le slujească lor cu cele trupești.

28. După ce îmî voi fi împlinit această (sarcină) și le voi fi încredințat această roadă (a milel), voi merge pe la voi, în Ispania.

29. Și știu că venind la voi, voi veni cu belșugul binecuvântării lui Hristos.

30. Ci vă rog pe voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Hristos și pentru dragostea Duhului Sfânt, ca împreună cu mine să vă luptați, rugândus vă pentru mine lui Dunis nezeu,

31. Ca să mă izbăvesc de cel necredincioși din ludeea și ca dunia mea să fie bineprimită de sfinții din Ierusalim,

32. Incât, dacă va vrea Dumnezeu, cu bucurie să viu la voi şi să mă mângăi împreună cu voi

33. Iar Dumnezeul păcii să iii cu voi, cu toți. Amin.

16.

Pavel încredințează crestintion din Roma pe Fiot, slujitoaren bisericii din Chenhreea, Inchinaciunea lui Pavel către toti. Lauda lui Dumnezeu.

Vă încredințez vouă pe Fivi, sora noastră, care este siuntoarea bisericii din Chenhreea,

2. Ca să o primiți pe ea îniiu Domnul, după cum se cuvine ist fie primiți) sfinții și să o ajutați întru toate câte î-ar trebui; căci și ra a ajutat pe mulți, și chiar pe mine

3. Spuneți închinăciune Prischilei și lui Achila, împreună lucrătorii mei întru Hristos Iisus,

4. Cari pentru vlața mea și de pus (în primejdie) grumazii lui și cărora nu numai eu le mulțănu de ci și toate bisericile păgânilor.

5. Şi celorce se adună în cara lor. Spuneți închinăciune lui l pronet, iubitului meu care este părșa Asiei întru Hristos.

6. Spunett inchinăciune Mattermei care s'a ostenit mult penni-

7. Spuneți închinăciune lui Andronic și lui lunie, rudele mele ît tovarășii mel de temniță, cari sunt vestiți între apostoli și cari mai înainte de mine au fost întru Hristos.

16. 7

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, lubitul meu întru Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, împreună lucrătorul nostru Intru Hristos, și lui Stahie iubitul neu.

10. Spuneți închinăciune lui Apeli cel încercat întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sunt din casa lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion, ruda mea. Spuneți închinălune celor ce sunt din ai lui Narchis, cari sunt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifemi și Trifosei, cari s'au ostenit stru Domnul. Spuneți închinătime Persidei celei iubite, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf ul ales întru Domnul și mumei tul si a mea.

14. Spuneți inchinăciune lui Asin-11t, lui Flegon, lui Ermie, lui Pa-10va, lui Erma și fraților celor ce 11tt impreună cu ei.

15. Spuneți inchinăciune lui Filug și Iuliei, lui Nireu și surorii lui lui Olimpan și tuturor sfinplar celor ce sunt împreună cu el.

6. Inchinațievă unii altora cu utiare sfantă. Inchinăese vouă ute bisericile fui Hristos.

17. Şi vă, rog pe vol, fraților, vă păziți de cei ce fac desbivii și sminteli împotriva învăță» turii pe care ați primit-o; să vă feriți de ei.

18. Pentrucă unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos, ci pântecelui lor, și prin curvinte blânde și prin momeli în șală înimile celor nevinovați.

19. Cl ascultarea voastră a ajuns (să fie cunoscută) de toți. Drept aceea mă bucur de voi și doresc să fiți înțelepți la bine și proști la rău.

20. Iar Dumnezeul păcii va zdrobl în curând pe satana sub picioarele voastre. Darul Doma nului nostru lisus Hristos, cu voi!

21. Inchină-se vouă Timotei, tovarășul meu de lucru, și Luchie și Iason și Sosipatru, rudele mele.

22. Inchinu-mă vouă întru Domnul și eu, Terție, cel ce am scris această carte.

23. Inchină-se vouă Gaie, gazda mea și a toată adunarea. Inchină-se vouă Erast, vistiernicul cetății și fratele Cuart.

24. Darul Domnului nostru Itsus Hristos cu vol, cu toti. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă întărească pe voi în evanghelia mea și în propoveduirea lui lisus Hristos, după descoperirea tainei celei ascunse din veci,

26. Iar acum arătată prin scrip, turile prorocilor, din porunca veși nicului Dumnezeu și vestită tuturor neamurilor, spre aducerea lor la credință,

27. Lui Dumnezeu celui singur ințelept, lui fie, prin Iisus Hristos, * mărirea în veci. Amin.

21: Is. 52, 15.

INTÂIA CARTE A SFANTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE CORINTENI

Multumiri lui Dumnezeu pentru credinta Corintentior. Desbinăs rile dintre el. Cruçea: nebunle pentru pierttori și puterea lui Domnezeu pentru cet ce se mântuesc.

Davel, apostol al lui lisus Hris. I tos, chemat prin vota lui Dum nezeu, și fratele Sosten,

2. Bisericii lui Dumnezeu, celei care este in Corlnt, (credinciosilor) celor sfintiti intru Hristos lisus si celor chemati (să fie) sfinti, precum si tuturor celor ce, în ori ce loc s'ar găsi, chlamă numele Domnului nostru Ilsus Hristos, al lor și al nostru:

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Doma nul Issus Hristos.

4. Cât despre vol, multumesc Dumnezeului meu pururea pentru darul lui Dumnezeu ce vi s'a dat vouă prin lisus Hristos;

5. Căci prin el v'ați îmbogățit deplin întru tot cuvântul (învăță. turii) si intru toată știința,

6. Precum s'a intărit întru voi si mărturisirea lui Hiristos,

- 7. Incât nu sunteți lipsiți de nicle un dar, acum cand asteptati aralarea Domnului nostru Iisus Hristos
- 8. El vă va și întări pe voi pană la sfârșit, ca să fiți nevinovati in ziua Domnului nostru lisue Hiristos.
- 9. Gredincios este Dumnezeu prin care ati fost chemati la tupartasirea Fiului sau lisus Hrislos, Domnul nostru.
- 10. Şi vă rog pe voi, fraillen, pentru numele Domnului nostru lisus Hristos, ca toti să grălți la fel sl să nu fie între voi des binări, ci să fiți uniți în gâmimi si in cugete.
- 11. Pentru că mi s'a vesili dispre voi, fratilor, de niște cament desai lui Hloe, că printre voi sunt certurl.
- 12. Adecă vreau să vă vinn că fiecare din voi zice: lu sum al lui Pavel; eu sunt al lui Apolo eu sunt al lui Chifa; lar eu sunt al lui Hristos.
- 13. Au doară s'a împărții lite tos? Au doară Pavel s'a răstiquit pentru voi? Sau intru numele la Pavel v'atl botezat?

14. Multumesc lui Dumnezeu că nici pe unul din voi n'am botezat, fără numai pe Crisp și pe Gale.

15. Ca să nu zică cineva că am botezat în numele meu.

16. Am botezat si casa lui Ster lana, incolo nu stiu să mai fi bo neam. lezat pe alteineva.

17. Căci Hristos nu m'a trimis pr mine ca să botez, ci ca să vesresc Evanghelia, dar nu intru stelepciunea cuvântului, ca să nu · imană zadarnică crucea lui Hript 186

18. Pentrucă cuvăntul crucii pentru cei pieritori este nebunie: lor pentru noi, cel ce ne mantulm. iste puterea lui Dumnezeu.

19. Căci scris este: Pierde-voi utelepciunea inteleptilor si stiinta lor invățați o voi lepăda.

20. Unde este inteleptul? Unde te cărturarul? Unde este isple Horul veaculut acestuia? N'a arătat mit Dumnezeu, că întelepciunea lumii acestela este nebunie?

21. Că de vreme ce lumea prin en lepciunea el n'a cunoscut pe Umnezeu, bine a voit Dumne-.... să mântulască pe cel ce cred min nebunia propoveduirii.

11. Pentrucă Indeil cer semne, ... I linii caută înțelepciune;

Cl not propovedulm pe ulitidos cel răstignit, sminteală pen-• u ludel și pentru Elini nebunie,

11. Dar pentru cei chemati, fie Intel, fle Elini, pe Hristos; pui un rua și înțelepciunea lui Dum-H / 15*11.

18. Pentrucă nebunia lui Dum-.... u mai înțeleaptă este decât intelepciunea comenilor, și slăbiciunea lui Dumnezeu mai tare este decât puterea pamenilor.

I CORINTENI

26. Într'adevăr priviți la chemarea voastră, fraților, că nu sunteți mulți înțelepți din fire, nici multi puternici, nici multi de bun

27. Ci Dumnezeu și-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruși» neze pe cel intelepti si Dumnezeu și-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să rusineze pe cele tari:

28. Şi Dumnezeu şi•a ales pe cele de neam prost și pe cele nebăgate în seamă ale lumii și pe cele cenu sunt, ca să strice pe cele ce sunt,

29. Ca nici un om så nu se laude inaintea lui.

30. Dela el sunteti, asa dară, voi intru Hristos Ilsus, care s'a făcut pentru noi intelepciune dela Dumnezeu și dreptate și sfințire și răscumpărare.

31. Ca, precum este scris 1 Cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

Puterea Evanghellet nu stå în măestria cupintelor, nici în îne telepciunea lumească, ci în în: telepciunea lui Dumnezeu.

Lu insumi, fratilos, cand am venit La la vol, am venit să vă vestesc vouă mărturia lui Dumnezeu, dar nu cu mestesugul cuvantului si al intelepciunii.

2. Căci n'am volt să stiu alt. ceva intre voi, fără numai pe lisus Hristos, si pe acesta răstignit.

3. Aşa am şi fost la vol: Intru

1, 19: Is. 29, 14.

31: Ier. 9, 22-23

slăbiciune și întru frică și întru cutremur mare.

1 CORINTENI

4. Invățătura și propoveduirea mea nu s'au făcut întru cuvintele mestesugite ale intelepciunii omenesti, ci intru arătarea Duhului si a puteril.

5. Ca credința voastră să nu se intemeleze pe intelepciunea omenească, ci pe puterea lui Dum-

nezeu. 6. Intelepciune propoveduim și noi celor desăvârsiți; dar nu întelepciunea veacului acestuia, nici a pieritoarelor stăpaniri ale vea-

cului acestula, 7. Ci vestim intelepctunea lui Dumnezeu, cea tainică și ascunsă, pe care a randuiteo Dumnezeu mai inainte de veci, spre slava noastră.

8. Pe care niciuna din stăpâniz rile veacului acestula nu a cunoscut-o; căci desar fi cunoscut-o, n'ar fi răstignit pe Domnul slavei,

9. Ci, precum este scris: Cele ce ochlul n'a văzut, nici urechea n'a auzit, nici la inima omului nu s'au suit, acestea le-a gătit Dumnezeu pentru cei ce l'iubesc pe dânsul.

10. Nouă însă ni le a descon perit Dumnezeu prin Duhul său; că Duhul toate le pătrunde, până si adâncurile lui Dumnezeu.

11. Căci cine din oameni știe ale omului, fără numat duhul omului care este întrânsul? Așa si ale lui Dumnezeu nimeni nu le stie, fără numai Duhul lui Dume nezeu.

12. Noi însă n'am luat duhul. jumii, ci duhul cel dela Dumne«

zeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu.

13. Acestea le si grăim, dat nu cu vorbe invățate dela un telepciunea omenească, ci cu de cele invătate dela Duhul Stant, lămurind (oamenilor) duhovniceșii lucrurile duhovnicesti.

14. Omul cel trupesc nu pris mește cele ce sunt dela Duhul lui Dumnezeu, pentrucă acestra nebunie sunt pentru dânsul (și un le poate intelege), căci acestea w judecă duhovnicește.

15. Omul cel duhovnicesc lusa toate le judecă, far pe el nimeni nu-l judecă.

16. Pentrucă cine a cunoscut gândul Domnului, ca săil invel pe el? Noi insă, avem mintea lui Hristos.

Hristos este temelia Bisericii. Con ce zidesc pe această temili bine sau rău, se por pădi iii ziua judecății. Creștinii sunt IIIserica lui Dumnezeu.

i eu, fraților, n'am putut să va oraesc voud ca unor (oam ill duhovnicești, ci ca unor cana id trupesti, ca unor prunci inim Hristos.

2. Cu lapte v'am hranit pe vol nu cu bucate, căci încă nu puteati (mànca) și încă nici acutu nu putett.

3. Pentrucă încă tot fruju șii sunteti. Căci dacă este înuc voi pizmă și certuri și desbinant, me suntett oare trupesti si nu umliet oare ca niște oameni (de rand)

4. Căci, când cineva zice: Eu with al lui Pavel, iar altul: Eu antat al lui Apolo, nu sunteti care in meni (slabi)?

A. Dar cine este Pavel si cine . de Apolo? (Nu sunt decàt) niste wiltori prin cari ati crezut, fie-.. re precum isa dat Domnul.

6. Eu am sădit, Apolo a udat: dir cresterea Dumnezeu a făcuteo.

De aceea nici cel ce sădeste r ceva, nici cel ce udă, ci nu. M Dumnezeu care dă creșterea.

. Cel ce sădește și cel ce udă unt deopotrivă, și fiecare-si va na plata sa după osteneala sa.

1. l'entrucă noi suntem împre« ud lucrătorii lui Dumnezeu: vol unteti ogorul lui Dumnezeu, zi« Il ca lui Dumnezeu.

10. Lu, după harul ce-mi este elat mie de Dumnezeu, ca un meoler intelept, am pus temella: jar Itul a zidit pe ea. Ci fiecare să · cama cum zideste.

11. Căci altă temelie nimeni nu ute să pule, afară de cea care u pusă și care este lisus Hris

🕩 lar de zideste cineva pe temelle aur, argint, pietre supe, lemne, fan, ori trestie, 13. Lucrul fiecărula se va ve un ti va arăta ziua Domnului, In foc se va dovedi și fo.

d va lämuri eum va fi lucrul 5 + otila.

🕕, Si dacă lucrul celui ce a III va rămânea, plată va lua. 1, lar dacă lucrul lui va arde, va paqubli el se va mântui · iel, insă așa ca prin foc.

· Au nu stiți că sunteți bi-· Iul Dumnezeu si Duhul lui Immnezeu läcueste intru voi?

17. De va strica cineva bise. rica lui Dumnezeu, strica-l va Dumnezeu pe acela; pentrucă bis serica lui Dumnezeu este sfanță, si (aceasta) sunteți vol.

18. Nimeni pe sine să nu se în. șele: De i se pare cuiva între voi că este ințelept în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înțelept.

19. Pentrucă înțelepciunea lumii acestela este nebunie înaintea lui Dumnezeu. Că scris este: El prinde pe cei intelepti intru vi. clesugui lor.

20. Si larăși: Domnul cunoaste gåndurile inteleptilor ca sunt de-

21. Drept aceea, nimeni sa nu se laude cu oamenii, căci toate sunt ale voastre:

22. Si Pavel si Apolo si Chifa și lumea și viața și moartea și cele de acum si cele viitoare, toate sunt ale voastre;

23. Iar voi suntett ai lui Hristos. lar Hristos al lui Dumnezeu.

4.

Vrednicia apostolească. Necuvilnia desbinărilor. Smerenia si suferintele apostolilor. Lauda lul Timotel.

A sa sa ne socotească pe noi oamenii, ca pe niște slujitori al lui Hristos și ispravnici ai tainelor lui Dumnezeu.

2. lar la ispravnici, ceca ce se caută mai mult este ca să fie cineva găsit credincios.

3. Cât despre mine, mie prea puțin îmi pasă cum mă judecați voi, sau cum (mă judecă) ceilalți oameni; ba nici eu însumi nu mă judec pe mine.

2. 9: Is. 64, 3.

4. Pentrucă nu mă știu vinovat cu nimic; dar nu intru aceasta mă simt drept, ci (în aceea) că cel ce mă judecă pe mine este Domanul.

5. Drept aceea, nu judecați nimic inainte de vreme, adecă pănă ce nu va veni Domnul care va scoate la lumină cele ascunse în intuneric și va arăta sfaturile inimilor; și atunci fiecare va avea dela Dumnezeu lauda (cuvenită).

6. Ci acestea le am spus, fraților, despre mine şi despre Apolo, pentru voi, pentru ca din pilda noastră să învățați şi să nu gândiți mai mult decât este scris, şi să nu vă mândriți unul față de altul.

7. Că cine te alege pe tine (dintre alții)? Și ce ai, ce n'ai fi primit? Iar dacă ai și primit, pentru ce te lauzi ca și cum n'ai fi primit?

8. lată, sunteți sătui! lată v'ați imbogățit! Fără de noi ați ajuns domni! O, măcar de ați fi ajuns, ca să domnim și noi impreună cu vol!

9. Căci mi se pare că Dumnezeu pe noi apostolii ne-a arătat ca pe cei mai de pe urmă oameni, ca pe niște osândiți- la moarte, pentrucă priveliște ne-am făcut lumii, și îngerilor și oamenilor.

10. Noi suntem nebuni pentru Hristos, iar voi intelepți întru Hristos. Noi slabi, lar voi tari; voi slăviți, lar noi de ocară.

11. Până în ceasul de acum flămânzim și însetoșăm și suntem goi și pătimim și suntem pribegi,

12. Şi ostenim, lucrând cu mâis nîle noastre. Ocărâți fiind, grăim de bine, prigoniți fiind, răbdăm;

13. Huliți fiind, măngăti Ne-am făcut gunoiul lumii, li madătură suntem pentru toți, pastacum.

14. Nu vă scriu acestea co d vă înfrunt, ci ca să vă povățium ca pe niște fli lubiți ai mel.

15. Că de ați avea zece micol dascăli intru Hristos, însă nu (avet) mulți părinți, căci întru Hisbolisus eu v'arh născut pe voi pro Evanghelie.

16. Rogusvă dar, ca mie sasii urmati.

17. Pentru aceasta am trin i voi pe Timotei, care este fiul on tubit și credincios intru Donna El vă va aduce vouă aminte a mele cele ce sunt întru linu precum învăț eu pretuilmant în orice biserică.

18. Pentrucă nevenind eu la

unii s'au semetit.

19. Ci voi veni la voi deni de va vrea Domnui, și voi noaște atunci nu cuvântul ce s'au semețit, ci puterea la

20. Că împărăția lui Dumne nu stă în vorbe, ci în putere

21. Ce voitt? Să viu la voi toiag, sau cu dragoste și cu de blândeții?

5.

Impotriba celor destrumin

Se aude că între vol cut al frânare și anume o de la cum nici printre păgâni nu ma menește, ca cineva să alba pa meea tatălui său.

2. Iar voi v'ați semeții, in să fi plâns mai bine, co st scoată din mijlocul vostui cel a săvârșit o faptă ca account

- 258 -

5. Eu insă nefiind la voi cu tupul, dar cu duhul flind de față n olo, iată, așa am judecat ca și um aș fi fost de față, pe cel ce a beut una ca aceasta:

4. Intru numele Domnului nos * 14 Iisus Hristos, adunândusvă unpreună cu duhul meu, cu pus • rea Domnului nostru Ilsus,

. Să dați satanel pe unul ca nela, spre peirea trupului, ca suficiul să se mântuiască în ziua Domnului Ilsus.

6. Semeția voastră nu este bună. În știți oare că puțin aluat dos-

7. Curățiți, dar, aluatul cel veriu, ca să fiți frământătură nouă, re jum și sunteți fără de aluat.

101 mielul nostru de Paști, Hrisum pentru noi s'a jertfit.

d. De aceea să prăznuim nu cu dontul cel vechiu, nici cu aluatul utății și al vicieșugului, ci cu mule curăției și ale adevărului.

Scrisusva'm în scrisoarea mea,

in, Insă nu cu toți desfrânații fuili acestela, sau cu lacomiii cu răpitorii, sau cu slujitorii libu, căci atunci ar trebul să vu din lumea aceasta.

ti, Ci eu v'am scris să nu vă

decați cu vreunul care, nuluse frate, este (totuși) desluse frați desluse frate, este (totuși) desluse frate, este (

·I. Căci ce am eu să judec ·I dinafară? Însă pe cei din ·Iru oare nu il judecați vol? · lar pe cei dinafară îi va fudeca Dumnezeu. Deci, scoateți afară pe cei rău dintre voi.

6.

Crestinii să nu se judece îna: intea păgânilor, Sfaturi împo: triva desfrânării.

Indrasneste oare cineva din voi, avand vreo para împotriva altuia, să se judece la cel necredincioși și nu la cel sfinți?

2. Nu stiți oare că sfinții vor judeca lumea? Și dacă voi veți judeca lumea, sunteți oare ne vrednici să judecați pricini atât de mici?

3. Au nu stiți că noi vom judeca pe îngeri? Cu cât mai vârtos, dar, ° cele lumesti?

4. Deci, de aveți judecăți lumești, pe cei nebăgați în seamă din biserică să-i puneți să judece?

5. V'o spun aceasta, ca să vă rușinați. Intr'adevăr, nu este intre voi niciun înțelept care să poată judeca pricinile dintre frați?

 Ci frate cu frate se judecă, și aceasta înaintea celor necredinciosi?

7. Destul de rusine pentru voi că aveți fudecăți unii cu alțil. Pentru ce nu suferiți mai bine strâmbătatea? Pentru ce nu răbadați mai bine paguba?

8. Ci voi înşivă faceți strâme bătate și aduceți pagubă; și încă fraților vostri!

9. Au nu sitți că nedrepții nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu vă amăgiți nici curvarii, nici slujitorii idolilor, nici preacurvarii, nici malahiții, nici sodomiții,

m 259 - "

- 10. Nici furil, nici lacomil, nici bețivii, nici ocăritoril, nici răplatoril, nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.
- 11. Şi aşa atl fost unii! Ci v'aţi spălat, ci v'aţi sfinţit, ci v'aţi indreptat întru numele Domnului lisus şi întru Duhul Dumnezeului nostru.
- 12. Toate imi sunt slobode, dar nu toate mi sunt de folos; toate mi sunt slobode, dar eu nu mă voi lăsa biruit de nimic.
- 13. Bucatele sunt pentru pântece, far pântecele pentru bucate. Dar Dumnezeu va strica și pe unul și pe celeialte. Trupul însă nu este pentru desfrânare, ci pentru Domnul, și Domnul este pentru trup.
- 14. Dumnezeu, care a sculat din morți pe Domnul, ne va scula și pe noi cu puterea sa.
- 15. Au nu știți că trupurile voastre sunt mădularele lui Hristos? Luasvoi deci mădularele lui Hristos spre a le face mădulare ale desfrânării? Ferească Domnul!
- 16. Sau nu stiți că cel ce se lipește de-o desfrânată se face un trup (cu ea)? Căci s'a zis: Vor fi un amândoi un trup.
- 17. lar cel ce se lipește de Domnul este un duh cu el.
- 18. Fugiți de desfrânare? Căci ori ce păcat pe care l săvârșește omul este afară de trup; iar desfrânatul păcătuește în însuși trupul său.
- 19. Au nu știți că trupul vostru este lăcaș al Duhului Sfânt care locuește întru voi și pe care-l

aveți dela Dumnezeu? Și (nu șiilo că nu sunteți ai voștri?

20. Căci sunteți cumpărați or preț mare! Preamăriți, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru.

7.

Despre căsătorie și despre necăsătorie,

Tar la cele ce mi-ați scris (vă ma pund): Bine este pentru con mu se atingă de femee."

- 2. Dar pentru a (se feri, de de frânare, flecare bărbat să şi di femeea sa şi flecare femee si aibă bărbatul său.
- 3. Bărbatul datornica drași e să-i dea femeii; așijderea și le meia bărbatului.
- 4. Femeea nu este stăpâna i trupul său, ci bărbatul; aşlaten nici bărbatul nu este stăpân i trupul său, ci femeea.
- 5. Nu vă lipsiți unul de allo fără numai prin buna învota până la o vreme, ca să vă led letniciți cu postul și cu rugăcări să liți împreună, ca să vă ispitească pe voi satana le pricina neinfrânării voastre.
- 6. Aceasta o spun insă ca sfat, iar nu ca o poruncă.
- 7. Pentrucă aș dori, ca tou menii să fie cum sunt eu. Call care iși are darul său dela lor nezeus unul așa, altul Introleta
- 8. lar celor necăsătoriți , duvelor le spun: Bine este di vrămânea ca mine.
- 9. Dacă însă nu se vor pur înfrâna, să se căsătorească i filica mai bine este să se căsătorea de cât să arză.

- 10. lar celor căsătoriți le portucesc, nu eu, ci Domnul: Ferusea de bărbat să nu se despartă.
- 11. lar de se va despărți, să nu mai mărite, sau să se impace u bărbatul său. Și nici bărbatul nu si lase femeea.
- 12. Iar celorialți eu le spun, nu Domnul: Dacă vreun frate are lemee care nu crede, și ea va voi ă viețuiască cu el, să nu o lase pi ca.
- ou crede, și acela va voi să viet discă cu dânsa, să nu-l lase pe el.
- 11. Pentrucă bărbatul necreturios se sfințește prin femeea turilocloasă, și femeea necredinturilocia se sfințește prin bărbatul tulio fos. Altfel, fili voștri ar fi locurați, lar acum sunt sfinți.
- 15. Dacă însă celce nu crede

  1 să se despartă, despartă-se.

  1 nuemenea împrejurări nu este

  1 fratele sau sora; căci spre
- nesa chemat pe not Dums
- 16. Căcl de unde știi tu, femee,
  11 vei mântui bărbatul? Sau
  unde știi tu, bărbate, că-ți
  1 mântui femeea?
- Insă flecare, precum lea dat
   olnezeu; flecare precum lea
   olat Domnul, așa să rămână.
   poruncesc în toate bisericele.
- De este cineva chemat, filnd del finprejur, să nu se ascunză. relneva chemat întru netăierea un jur? Să nu se tale împrejur.
- "l'ăterea împrejur nu este "li si netălerea împrejur (tot) lu nu este; ci paza poruncilor lumnezeu (este totul).
- 📑 l'iccore să rămáe în starea

in care (era când) a fost chemat.

21. Ai fost chiemat filnd rob? Nu te griji! Ci chiar dacă poți să fi slobod, rămâi mai bucuros așa.

22. Că robul chemat întru Domnul, slobodul Domnului este; așiiderea și cel ce este chemat slobod, este robul lui Hristos.

23. Sunteți cumpărați cu pret maret Nu vă faceți robi oamenilor.

24. Fraților, flecare întru ce a fost chemat, întru aceea să rămâte înaintea lui Dumnezeu.

25. Cât despre fecioare, nu am poruncă dela Domnul. Vă dau însă sfat, ca un miluit dela Dominul ca să fiu vrednic de crezare.

26. Socotesc, dar, că aceasta este bine pentru nevola ceasului de acum: Bine este pentru ori cine să fie așa (cum se găsește).

27. Legatu-te-ai cu femee? Nu căuta deslegare. Deslegatu-te-ai de femee? Nu căuta femee.

28. Dacă însă te însori, nu greșești; și fata dacă să mărită nu greșește. Dar unii ca aceștia vor avea necaz în trupui ior. Iar eu aș dori să vă cruț pe voi.

29. Aceasta v'o spun, fraților, că de acum vremea este scurtă; așa că și cei ce au femei să fie ca si cum n'ar avea;

30. Şi cei ce plang, ca şi cum n'ar plange; şi cei ce se bucură, ca şi cum nu s'ar bucura; şi cei ce cumpără, ca şi cum n'ar stă pâni;

31. Și cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca și cum nu s'ar folosi; că chipul lumii acestela trece.

32. Şi eu aş vrea, ca vol să fiți

6. 16: Fac. 2, 24.

fără de grijă. Cel necăsătorit se grijeste de ale Domnului, cum să placă Domnului,

7. 33

33, lar cel căsătorit se grijește de ale lumii, cum să placă femeii.

34. Femeea măritată se deosebeste de fecioară. Cea nemăritată se grijeste de ale Domnulul, cum să placă Domnului, ca să fie sfântă și cu trupul și cu sufletul; lar cea măritată se grijește de ale lumii, cum să placă bărbatului.

35. Si aceasta o spun spre for losul vostru; nu ca să vă pun cătusi, ci ca să slujiți Domnului cu bună cuviință și fără sminteală.

36. Iar de i se pare cuiva că ar fi o necinste pentru fecioara sa să-si treacă tinerețele și astfel trebue să se mărite, facă ce voește, că nu greșește; mărite-se.

37. Dar cine are inimă neclintită și nu e strâmtorat de nicio nevoe, ci flind stăpân pe vola sa, a hotărît intru inima sa să pă. zească fecioria fetei sale, bine face.

38. Deci dar, cel ce iși mărltă fata bine face; far cel ce nu o mărită și mai bine face.

39. Femeea este legată prin lege cătă vreme bărbatul ei trăește. Iar dacă-i moare bărbatul, slobodă este să se mărite cu cine vrea, dar numai intru Domnul.

40. Cl după sfatul meu este mai fericită dacă va rămânea așa; și mi se pare că și eu am duhul lui Dumnezeu.

8.

Povete pentru mâncarea jertfelor idolesti.

Tat despre cele ce se jertfesc idolilor, silm că toți avem cu-

noștință. Însă cunoștința semețește, lar dragostea zideste.

2. De i se pare cuiva că șiii ceva, incă n'a ajuns să cunoasi d precum se cade a cunoaște.

3. lar de jubește cineva pe Dune nezeu, acela cunoscut este de dans sul.

4. Despre mancarea cărnuilloi dela jertfele idolesti stim că kloi il nimica nu este in lume și cum nu este alt Dumnezeu fără nun u unul.

5. Pentrucă deși sunt unii car se zic dumnezei, fie in cer, fle pe pământ, căci sunt din belşug dumnezei si domni,

6. Not însă nu avem decat u singur Dumnezeu, Tatăl, dinte care sunt toate si noi întru dânsul și un singur Domn, lisus Firiste. prin care sunt toate si noi prin transul.

7. Ci nu toți au cunostința a ceasta. De aceea unii, după obie nuința lor de până acum (m) crează în) idoli, mănâncă din crie jertfite idolilor ca din jertfe cu acce vărat idolești și cugetul lor iii i slab, se spurcă.

8. Dar mancarea nu ne va din pe noi mal aproape de Dumina de Căci nici de vom mânca nu stigăm, nici de nu vom mane nu păgubim.

9. Vedeți însă, ca nu siiuv această slobozenie a voastră sa lle sminteală pentru cel slabi.

10. Căci de te va vedea clini pe tine, care ai cunoștință, și 🗥 în capiștea idolilor, oare știința in slabă flind, nu se va indemn. ** mănânce din jertfele idolești?

11. Şi, din pricina cunoyimi

lule, va pieri fratele tău cel slab pentru care a murit Hristos!

12. St astfel, gresind impotriva hatllor si lovind in cugetul for cel wieb, impotriva lui Hristos gresiți.

 Drept aceea, dacă mâncarea muintește pe fratele meu, nu vol mânca in veac carne, ca să nu · ilntesc pe fratele meu.

Mobozenia dela Dumnezeu si în: alparea cea de bună poe. Vlata mastră se aseamănă cu întrece. rea dela alergări,

u doară nu sunt apostol? Au doară nu sunt slobod? Au toard nu leam văzut pe lisus Hristos, umnul nostru? Au doară voi nu antett lucrul meu întru Domnul?

2. Dacă altora nu le sunt apostol, ··tiā insā vā sunt; cāci voi sun-Il pecetea apostoliei mele intru O maul.

🍮. Apărarea mea împotriva celor mă judecă pe mine aceasta este.

4. N'avem oare dreptul să mân. · m și să bem?

N'avem oare dreptul să luăm u nol de femee pe o soră a noaud, ca și ceilalți apostoli, ca și - (II Domnului, ca si Chifa?

 Oare numai eu singur și Vara " ¡Va n'avem dreptul să nu lucrăm? 7. Cine slujeste vreodată în oaste · lenfa sa? Sau cine sădește vie I din roada ei nu mănâncă? Sau 💶 opaște turmă și din laptele ei ob elliancă?

, \$1 oare numai după judecata unească spun eu acestea? Oare n a nu spune și ea acelaș lucru?

9. Căci în legea lui Moisi ente scris: Să nu legi gura boului care treeră. Au doară de boi se urijeste Dumnezeu aici?

10. Nu cumva cu adevărat pentru noi grăește? Negreșit că pentru noi s'a scris: Cel ce ară, intru nădejde e dator să are; si cel ce treeră întru nădeidea că va să albă parte de roadă.

11. Dacă noi v'am sămănat vouă cele duhovnicesti, oare mare lucru este de vom secera din ale voastre cele trupesti?

12. Daca altii au acest drent asupra voastră, cu cât mai vartos noi! Dar noi nu ne am folosit de dreptul acesta; ci toate le răbdăm, ca să nu aducem vreo zăticnire Evangheliei lui Hristos.

13. Au nu stiți că cei ce luce rează cele sfinte din (prinoasele) bisericli mănâncă? Si cel ce slujese altarului din ale altarului se impărtăsesc?

14. Așa a rândult Domnul si pentru cei ce propoveduese livane ghella, ca din Evanghelle să trălască.

15. Eu însă nu m'am folosit cu nimic din acestea și nu v'am scris acestea, ca tot aso să mi se facă și mie. Căci mai bine aș muri decât să-mi zădărnicească cineva această laudă a mea,

16. Că de vestesc Evanghella nu am cu ce să mă laud; pentrucă o mare datorie zace asupra mea; și vai mie de nu voi binevestil

17. Fără îndoială, de fac aceasta de bună voe, voi avea răsplată; dar dacă o fac din silă, atunei

9. 9: A doug Lege 25, 4,

9. 18

I CORINTENI

nu•mi implinese decât dregătoria mie încredințată.

18. Care este deci răsplata mea? Aceea că vestind Evanghelia fără de plată, nu mă folosesc de dreps tul pe care mi-l dă livanghelia.

19. Càci slobod ffind față de toți, tuturor m'am făcut rob, ca să dos bàndesc pe cât mai mulți.

20. Iudeîlor m'am făcut ca un Iudeu, ca să dobândesc pe Iudei; celor de sub lege, ca un supus legii, măcar că eu nu sunt sub lege, ca să dobândesc pe cei de sub lege;

21. Celor fără de lege ca un fără de lege, măcar că avand legea lui Hristos, eu nu sunt fără de legea lui Dumnezeu, ca să dobândesc

pe cei fără de lege;

22. Celor neputincioși m'am făs cut ca un neputincios, ca să dos bàndesc pe cei neputincioși. Tutus ror toate m'am făcut, ca ori cum măcar pe unii săsi mântuesc.

23. Ci toate le fac pentru Evans ghelie, ca să mă fac părtaș la ea.

24. Au nu știți că cei ce aleargă în locurile de întreceri aleargă toți, dar numai unul la darul? Deci, alergați așa, ca să luați darul.

25. Insă tot cel ce se luptă, de toate se înfrâncază. Și el (o fac) ca să la o cunună stricăcioasă; lar bol una nestricăcioasă.

26. Drept accea, eu așa alerg și nu orbește. Mă lupt cu pum» nui, dar nu ca unul care bate văz» duhul:

27. Ci imi strunesc trupul meu și îl robesc ascultării, ca nu cumva altora propovedulnd, eu însumi să mă găsesc netrebnic. 10.

Sfaturi pentru ferirea de îmbinbări și desfrânări, Cina Donnului, (irija de cei slabi.

Fratilor, nu voesc să nu și ți voi că părinții noștri toți au fost sub nor și toți au trecut pilo mare.

2. Şi prin Moise toţi s'au botez u în nor si în mare,

3. Toți au mancat aceeaș mane care dunovnicească,

4. Și toți au băut aceeaș duhovnicească băutură; căci au baut din duhovniceasca piatră con avea să vie. Iară piatra era Hrista.

5. Dar cei mai mulți dintre et nu au fost bineplăcuți lui Dubenezeu și au căzut în pustic.

 Acestea însă au fost pentru noi, ca să nu fim pofifiori de rele, precum au fost aceia.

7. Nici slujitori idolilor sa un vă faceți ca unii dintrânșii, precune este scris: Şezut-a poporul să mănânce și să bea și s'a sculul ma joace.

8. Nici să curvim, precum au curvit unii din ei, și au curui într'o zi douăzeci și trei de mb

9. Nici să ispitim pe Domnot precum leau ispitit unii din (1, al au pierit de serpi;

10. Nici să cârtiți, preeum au cârtit unii dintre el, și au pleiu de mania) Pierzătorului.

11. Acestea toate s'au intuopitat ca pilde pentru el, dor c'uo seris spre invajatura noestra, a celor ce am ajuns slarsitul vo o curilor.

12. De accea, celul ce l'se par-

10, 7, leş 32, 6,

vă stă, să la aminte să nu cază.

13. Pe voi nu v'a ajuns, fără numai ispită omenească. Dar bun este Dumnezeu: el nu vă va lăsa pe voi să fiți ispitiți peste puterile voastre, ci odată cu ispita va găti și sfârșitul ei, ca s'o puteți suferi.

14. Drept aceea, iubiții mei, lugiți de slujirea idolilor!

15. Vă vorbesc ca unor înțelepți. Ulubzulți asupra celor ce vi le spun;

16. Paharul binecuvāntārii, pe care l binecuvāntām, nu este oare impārtāşirea cu sāngele lui Hristos? L'inca pe care o frangem nu este oare împārtāşirea cu trupul lui Hristos?

17. Căci o păine, un trup suntem noi cei mulți, pentrucă toți ne împărtășim dintr'o pâine.

18. Priviți la Israilul cel trupesc: Cel ce mănâncă jertfele nu unt oare părtași altarului?

19. Dar spun eu (prin aceasta)
14 idolul este ceva, sau ceeace
11 jertfește idolulul este ceva?

O. Nu, ci eu spun că cele ce nutlesc păgânii, dracflor le jerte tec și nu lui Dumnezeu. Și nu torsc să vă faceți voi părtași durellor.

?1. Nu puteți bea și paharul Domnului, și paharul dracilor; nu puteți fi părtași mesei Domnului d mesei dracilor.

2. Intărâta vom oare pe Domi ul spre mânie? Nu cumva sund kui mai tari decât el?

3. Toate imf sunt slobode, dar on loate imf folosesc; toate imf ont slobode, dar nu toate zidesc.

25. Mâncați tot ce se vinde în măcelărie, nimic cercetând pentru cugetul vostru.

26. Căci al Domnului este pă: mantul și toate câte sunt întransul.

27. Iar dacă cineva din cei necredincioși vă cheamă pe voi la masă și voiți să mergeți, mancați ori ce vi se pune înainte, nin c cercetând pentru cugetul vostru.

28. Dar dacă va spune voua cineva: Aceasta este carne sertifită idolilor? – să nu mâncați, de dras gul celuice v'a spus și pentru cus cetul lui.

getul lui.

29. Nu e vorba deci de cugetul tău, ci de al celuilalt. Și pentru ce să dau prilei ca slobozenia mea se fie judecată de cugetul altufa?

30. Dacă mănanc și multumese, dece să flu hulit pentru ceeace

multămesc?

31. Așadară fie că mancați, fie că beți, fie că faceți alteeva, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le faceți.

32. Nu fiți sminteală niel pentru ludei, niel pentru Elini, niel pentru biserica lui Dumnezeu.

33. Precum și eu întru toate mă silesc să plac tuturor, necăuz tând folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mântulască.

11.

Despre buna rânduială din biz serică și de la mesele de obște.

Urmați-mi mie, precum și eu urmez lui Hristos.

2. Ci vă laud pe voi, fraților, că de toate ale mele vă aduceți

26; Ps. 24, 1.

aminte și țineți predaniile precum vi le am dat vouă.

3. Şi voesc să ştiţi, că Hristos este capul oricărul bărbat, iar bărabatul este capul femeli; iar capul lui Hristos este Dumnezeu.

4. Tot bărbatul care se roagă sau prorocește cu capul acoperit, iși rușinează capul său.

5. lar toată femeea care se roagă sau prorocește cu capul desvelit, iși rușinează capul său, căci tot una este ca și cum ar fi rasă.

6. Pentrucă dacă femeea nu și acopere capul, să se și tunză; iar dacă femeii ii e rușine a se tunde sau a se rade, să se acopere.

7. Cări bărbatui nu este dator să și acopere capui, el ffind chipul și slava lui Dunnezeu. Femeea însă este slava bărbatului.

8. Căci nu bărbatul este (luat) din femee, ci femeea din bărbat.

9. Și nu bărbatul s'a făcut penstru femee, ci femeca pentru bărbat.

 De aceea femeea este das toare să aibă acoperitoare pe cap, pentru îngerii (cari sunt de față).

11. Totuși, intru Domnul nici femeea nu e fără bărbat, nici bărs batul nu e fără femee.

12. Pentrucă precum femeea este din bărbat, așa șt bărbatul este prin femee, și toate sunt dela Duma nezeu.

13. Judecați înșivă: Cuvine-se oare ca femeea să se roage lui Dumnezeu neacoperită pe cap?

14. Au nu şi singură firea vă invață pe voi, că dacă bărbatul iși lasă părul, spre necinstea lui este?

15. lar femeea de si lasă părul, spie slava el este, de vreme ce

părul este dat el în loc de acue peritoare.

16. lar de voește cineva să que pricească asupra acestel pricini, (să știe că) noi nu avem un objecelu ca acesta și nici biserica lui Dumnezeu.

17. Poruncindu vă acestea, nu vă laud; că nu spre mai binc, ci spre mai rău vă adunați.

18. Căci, mai întâi, când vă adunați în biserică auz că se for între voi desbinări; și în parte o crez.

19. Pentrucă trebue să fie între voi și eresuri, ca cei lămuriți să iasă la iveală.

20. Apol, dacă vă adunați loolaltă, nu se cheamă că măncați cina Domnului.

21. Căci fiecare se silește să pl mănânce repede merindea lui, ap că unul este flămând, iar alial este beat.

22. N'aveți oare case, ca să mâncați și să beți? Sau vreți si batjocorți biserica lui Dumnezeu și să rușinați pe cei lipsiți? Ce să vă spun? Să vă laud? Pentru aceasta nu vă laud.

23. Cări eu am primit dela Donne nul ceeace v'am dat și vona Că Domnul lisus, în noaptea ne care a fost vândut, a luat palne,

24. Și mulțămind a frânt și a zis: Luați, mâncați), acesta este trupul meu care (se frânție) pentru voi; aceasta să faceți întru promenirea mea.

25. Astiderea și paharul, după cină, zicand: Acest pahar con legea cea nouă întru sangele men aceasta să faceți de câte ort veți bea, întru pomenirea mea.

26. Căci de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharui acesta, moartea Domnului vestiți, până când va veni.

27. Drept aceea, oricine cu nevrednicie va mânca păinea aceasta, sau va bea paharul Domnului, vinovat va fi de trupul și săngele Domnului.

28. Ispitească-se deci omul pe sine și așa să mănânce din pâine si să bea din pahar.

29. Pentrucă cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă luiși mănâncă și bea, nesocotind

trupul (Domnului).

30. De aceea multi dintre voi sunt neputincioși și bolnavi, și multi mor.

31. Că de ne-am judeca noi pe noi însine, n'am fi judecați.

32. Dar judecându-ne Domnul, ne ceartă, ca să nu fim osândiți cu lumea.

33. Deci dar, frații mei, când vă adunați să mâncați, așteptați vă unii pe altii.

34. Iar dacă cineva este flămând, să mănânce acasă, ca să nu vă adunați spre osândă. Celelaite pricini le voi rândui când voi veni.

12.

Darurile duhopnicesti și înțeleapta lor întrebuințare.

Nu voesc însă, fraților, să nu aveți cunoștință și despre da-

2. Știți că, pe când erați păgâni, vă duceați către idolii cei fără de țilas, ca și cum ați fi fost trași.

3. De accea vă arăt vouă, că precum nimeni grăind in du-

hul lui Dumnezeu nu zice: Anatema să fie Iisus, - tot așa nimeni nu poate numi pe Iisus Domn, fără numai întru Duhul Sfânt.

4. Darurile sunt felurite, dar Duhul este arelas.

5. Și slujbele sunt felurite, dar Domnul este acelas.

6. Și lucrările sunt felurite, dar e acelaș Dumnezeu care lucrează toate întru toți.

7. Ci arătarea Duhului se dă fiecărula spre folosul (obstesc).

8. Căci unula prin Duhul Sfânt i se dă cuvântul înțelepciunii, lar altula, prin acelaș Duh, cuvântul cunostintei:

 Şi unuta prin acelaş Duh (i se dă) credinţa; iar altuta prin acelaş

Duh darul tămăduirilor;

10. Unuia puterea de a face minuni, iar altuia prorocle; unuia darul osebiril duhurilor, iar altuia (darul grăirii) ia felurite limbi, și (iarăși) altuia tălmăcirea limbilor;

11. Și toate acestea le lucrează unul și acelaș Duh, împărțind fiercăruia deosebi, precum voeste.

12. Căci precum trupul unul este și are mădulare muite și toate mădularele unui trup, multe fiind, alcătuesc un singur trup, așa și Hristos.

13. Pentrucă noi toți ne-am bostezat într'un Duh (ca să fim) un trup, fie Iudei, fie Elini, fie robi, fie slobozi; și toți dintr'un Duh ne-am adăpat.

14. Dar nici trupul nu este als cătult dintr'un singur mădular, ci

din multe.

15. De ar zice picorul: Pentrucă nu sunt mână, nu sunt din trup - au doară de aceea nu ar mai fi el din trup?

16. Si de ar zice urechea: Pentrucă nu sunt ochiu, nu sunt din trup - au doară de aceea nu ar mai fi ea din trup?

12. 16

17. Dacă tot trupul ar fi ochiu, unde ar fi auzul? Si dacă tot (trus pul) ar fi auz, unde ar fi mirosul?

18. Astfel, Dumnezeu a așezat 'mădularele (toate) și pe fiecare dintrànsele în trup, precum a voit.

19. Căci de ar fl toate un măs dular, unde ar fi trupul?

20. Astfel, mădularele sunt multe, trupul însă e unul singur.

21. Nu poate ochlul să zică mânel: N'am trebuință de tine. Sau larăsi: capul (nu poate zice) picioarelor: N'am trebuință de voi.

22. Dimpotrivă, mădularele trupului care se socotesc a fi mai slabe, sunt mai trebuincioase;

23. Si celor carl ne par mai de necinste în trup, acestora le dăm mai multă cinste: si cele nesocotite ale noastre cu mai multă cinste le imbrăcăm.

24. Iar cele de cinste ale noastre n'au trebuintă. Ci Dumnezeu a tocmit trupui așa, că celor mai de jos lera dat mai multă cinste,

25. Ca să nu fle desbinare în trup, cl să se grijească mădularele unul de altul.

26. Deci, dacă un mădular pă timește, toate mădularele împreună pătimese; lar dacă un mădular se cinsteste, toate mădularele se bucură împreună cu el.

27. Voi sunteți trupul lui Hru stos și (fiecare) în parte mădulare.

28. Si Dumnezeu isa pus in bis serică pe unii mai întâl: apostoli, al doilea proroci, al trellea dascăli, după aceea pe cei cu puterea (de a face) minuni, apoi pe cel cu da-

rul tămăduirilor, al milosteniilor, al cârmuirii și al grăirii în limbl.

29. Deci, oare toti sunt apostoli? Sau toti proroci? Sau toti dascăli? Sau toți făcători de minuni?

30. Sau toți au darul tămăduirilor? Sau toți grăesc în limbi? Sau toti tălmăcesc?

31. Voi însă râvniți darurile cele mai bune. Si eu vă mai arat o cale, pe cea mai bună (din toate).

Dragostea și bunătățile el.

Desas grāi în limbi omenesti și ingeresti, lar dragoste nu ani, făcutu-m'am aramă sunătoare y chimval răsunător.

2. Si de as avea (darul) prorociel, si de as cunoaște toate tain si toată stiința, și de aș avea atala credință în cât să mut și munții, lar dragoste nu am, nimica uu

3. Si desas imparți toată avuții mea, st de as da trupul meu sal-l arză, si dragoste nu am, nimie nu mi foloseste.

4. Dragostea indelung rabdă. # milostiveste, dragostea nu pl/s muește, nu se semețește, nu 😘 trufeste.

5. Nu se poartă cu necuviluța nu caută ale sale, nu se intărata nu se gândește la rău;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr,

7. Toate le sufere, toate le creile toate le nădăidueste, toate le raln a

8. Dragostea niciodată nu plese Proroctile vor inceta; limbile = vot amuti, cunostința - va pleri (și um

 Pentrucă frântură este cunoa. șterea noastră și prorocia noastră este frantură.

13. 9

10. Ci când va veni ceea ce-i desăvarșit, atunci ce este frantură va inceta.

 Când eram prunc, grăiam ca un prunc, similam ca un prunc, gândiam ca un prunc; jar dacă m'am făcut bărbat, am lepădat cele pruncesti,

12. Acum vedem nedeslusit, ca prin oglindă; atuncia insă, față către față. Acum cunosc în parte; atuncf insă voi cunoaște (desăvârșit), precum cunoscut sunt si eu.

Credința, nădejdea (și) dragostea. Dar mai mare intre ele este dragostea.

14.

Darul limbilor st al proroctet. Femeea să tacă în biserică.

Trmați dragostea și râvniți celelalte (daruri) duhovnicești, dar mai vârtos ca să prorociți.

2. Pentrucă cel ce grăeste în limbă (dăruită), nu grăeste oamenilor, ci lui Dumnezeu; căci nimeni nuel intelege, ci el cu duhul gräeste taine.

3. lar cel ce proroceste grăește camenilor spre zidire si indemnare si mangaere.

4. Cel ce grăește în limbă se zideste pe sine, iar cel ce proro»

ruste zideste biserica.

Eu doresc ca voi toți să grăiți In limbi, dar mai vārtos sā pros rociti, căci cel ce proroceste este mal mare decât cel ce grăeste in limbi, afară numai dacă va și tălmăci, ca biserica să se zidească.

6. Acum, fratilor, desas veni la voi graind in limbi, ce v'as iche vouă, dacă nu v'as spune vi. descoperire, sau vreo cunostini,, sau vreo prorocie, sau vreo un vătătură?

7. Căci nici la sculele nemaufletite carl dan glas - fle fluer, fie alăută - de nu vor da sunete osebite, nu se va cunoaște de e glasul fluerului sau cântarea alăutei.

8. Căci dacă trâmbița va de sunet nelămurit, cine se va găti de luptă?

9. Așa și voi, dacă prin limbă 13 Ci acum rămân aceste tref: nu veți da cuvinte cu bun rost, cum se va inte'ege ce ati grait? Veți fi ca unii cari grăesc în văz. duh.

> 10. Sunt in lume cine stie câte feluri de limbi, dar nici una dina trânsele nu este fără de înteles.

> 11. Deci, de nu voi sti rostul limbil, voi fi strein pentru cel ce grăește, și cel ce grăește va fi strein pentru mine.

12. Așa și voi, de vreme ce sunteți râvnitori după daruri duhovnicești, căutați ca să prisosiți in ele spre zidirea bisericii.

13 Drept aceea, cel ce grăeste în limbă să se roage ca să poată si tălmăci.

14. Pentrucă de mă voi ruga in limbă, duhul meu se roagă, mintea mea însă fără de roadă rămâne.

15. Atunci ce voi face? Ruga. mă»voi cu duhul, ruga«mă»voi însă si cu mintea; cânta voi cu duhul. cânta voi însă si cu mintea.

16. Pentrucă de vei binecuvânta cu duhul, cel ce stă în rândul nestiutorilor cum va zice: Amin, după

multumirea ta, de vreme ce el nu stie ce zici?

14. 17

17. Multumirea ta poate fi bună, dar celălalt nu se zidește.

18. Multumesc Dumnezeului meu, că grăesc în limbă (dăruită) mai mult decât voi toți.

19. Dar în biserică voesc mai bine să grăesc cinci cuvinte cu ințeles, ca să-i învăț și pe alții, decât zece mii de cuvinte în limbă (neințeleasă).

20. Fraților, nu fiți prunci la minte, ci fiți prunci la răutate; iar la minte fiți desăvârșiți.

21. In lege este scris: În limbi streine și cu buze streine voi grăi poporului acestuia, și nici așa nu mă va asculta pe mine, zice Domnul.

22. Drept aceea, limbile sunt semn nu pentru cei credinciosi, ci pentru cei necredinciosi; prorocia însă nu (slujește) necredinciosilor, ci credinciosilor.

23. Deci, de s'ar aduna la un loc toată biserica și toți ar grăi în limbi și ar intra și de cei neîns vățați sau necredincioși, n'ar zice oare că sunteți nebuni?

24. lar de ar proroci toți și ar intra vreun necredincios sau neînvățat, de toți s'ar mustra și de toți s'ar judeca;

25. Și așa cele ascunse ale inimit lui s'ar descoperi și căzând cu fața la pământ s'ar închina lui Dumanezeu, zlcând: Cu adevărat Dumanezeu este în mijlocul vostru.

26. Atunci ce este (de făcut), fraților? Când vă adunați laolaltă, unul are un psalm, altul are o

învățătură, altul are ceva de grăll în limbă, altul are o descoperire, altul are o tălmăcire: Toate acestea spre zidire să se facă.

27. Dacă e să grăiască cineva în limbă, sā fie cate doi sau cel mult câte trei, și pe rând, îar unul să tălmăcească;

28. De nu va fi tălmăcitor, să tacă în biserică și să grăiască nus mai pentru sine și pentru Dunis nezeu.

29. Iar prorocii să grăiască dul sau trei și ceilalți să judece.

30. De va avea însă vreunul din cei ce șed o descoperire, o l dintâi să tacă.

31. Toți puteți proroci, dar cole unul, ca toți să la învățătură și toți să se mângăe.

32. Şi duhurile prorocilor se sur pun prorocilor.

33. Căci Dumnezeu nu este al neorânduielii, ci al păcii. (a la toate bisericile sfinților,

34. Femeile voastre să tacă lu adunări, că nu li s'a îngădult si grăiască, ci să fie plecate, precum zice și legea.

35. Iar dacă voesc să învețe ceva, să-și întrebe pe bărbații la acasă; căci e necuviincios ca la meea să grăiască în adunare.

36. Au dela vol a purces cur vântul lui Dumnezeu? Sau mund la vol a ajuns?

37. De i se pare cuiva că con proroc sau om duhovnicese no ințeleagă că cele ce vi le neclu sunt poruncile Domnului.

38. Jar dacă cineva nu ințele p să nu înțeleagă.

39. Deci, fraților, râvniți morocia și grăirea în limbl sa moopriți. 40. Dar toate după cuviință și după rânduială să se facă.

15.

Moartea st învierea lui Hristos. Înpierea cea de obște,

Vă arăt vouă, fraților, Evanghelia pe care am binevestit-o vouă, pe care ați primit-o și l itru care stați,

2. Şi prin care vă mântuiți, dacă o țineți cum am binevestit-o vouă, căci altfel număi în zadar ați crezut.

3. V'am dat vouă, înainte de toate, ceeace am și primit, cum il l'histos a murit pentru păcas lele noastre, după scripturi;

1. Şi cum că s'a ingropat și a învlat a treia zi, după scripturi;

5. Şi cum că s'a arătat lui Chifa,

apoi celor doisprezece;

6. După aceea s'a arătat de o dată la peste cinci sute de frați, dintre cari cei mai mulți sunt în viață până acum, far unii au as dormit.

7. După aceea s'a arătat lui lucov, apoi tuturor apostolilor.

8. lar mai pe urmă decât la toți mi s'a arătat și mie ca unui născut fără de vreme.

9. Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli și nu sunt vrednic 11 mă numesc apostol, pentrucă 12 m prigonit biserica lui Dumnezeu.

10. Ci cu darul lui Dumnezeu munt ceeace sunt; și darul lui care este întru mine n'a fost zadarnic; ha m'am ostenit mai muit decât ei toți; însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci, ori eu, ori ei, așa pros poveduim și așa ați crezut. 12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduește că s'a sculat din morți, cum zic unii din voi că nu este înviere a morților?

 Dacă nu este inviere a morților, atunci nic! Hristos n'a inviat.

14. Iar dacă Hristos n'a înviat, zadarnică este atunci propoveduirea noastră, zadarnică este şi credinţa voastră.

15. Ba ne dovedim și martori mincinoși ai lui Dumnezeu; căci împotriva lui Dumnezeu am măraturisit că a înviat pe Hristos, pe care nu la înviat, dacă morții nu se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții, nici Hristos nu s'a sculat;

17. Jar dacă Firistos nu s'a scuiat, zadarnică este credința voastră: sunteți încă în păcatele voastre.

18. Așijderea pierduți sunt și cei ce au adormit întru Hristos.

19. Și dacă nădăjdulm întru Hristos numai pentru vlața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii.

20. Hristos însă s'a sculat din morți, începătura învierți celor ae dormiți făcându-se.

21. Căci de vreme ce printr'un om a venit moartea, tot printr'un om și învierea morților,

22. Şi precum intru Adam toţi mor, aşa intru Hristos toţi vor invia.

23. Dar fiecare la rândul său: Începutul e Hristos; după aceea la venirea lui (vor învia) cei ce sunt ai lui Hristos.

24. Apoi (va urma) sfârșitul, când el va da împărăția lui Dum, nezeu și Tatăl, când va surpa orice domnie și orice stăpânire și putere.

^{14. 21;} A doua Lege 28, 49; Is. 28, 11-12. 25; Zah. 8, 23.

25. Pentrucă lui i se cade să domnească până ce va pune pe toți vrășmașii săi sub picioarele sale.

15, 25

26. Cel mai de pe urmă vrăși mas care se va surpa va îl moartea.

27. Căci toate le-a supus sub lalte.
picioarele lui. Iar când zice că
toate sunt supuse lui, este vădit precum v
că afară de cel ce l-a supus lui, trupul el.
toate.

39. Nu

28. Iar când se vor supune lui toate, atunci și Fiul însuși se va supune celui ce lea supus lui toate, ca Dumnezeu să fie totul întru toate.

29. Altfel, ce vor face cei ce se botează peniru morți, dacă morții nicidecum nu se vor scula? De ce se mai botează pentru ei?

30. Şi noi, de ce ne mai primeiduim în ficcare ceas?

31. Zilnic mă dau morții. V'o spun, fraților, pe mărirea pe care o am pentru voi intru Hristos lisus, Domnul postru.

32. Dacă numal ca un om (pentru viața sa) m'am luptat cu hiarele din Efes, care îmi este folosul? Dacă morții nu se vor scula, să măncăm și să bem, căci màine vom muri!

33. Nu vă amăgițt: Tovărășiile rele strică obiceiurile bune.

34. Treziţiavă cu adevărat şi nu greştţi, căci unii dintre voi nu cus nosc pe Dumnezeu; o spun spre rusinea voastră.

35. Va zice însă cineva: Cum se vor scula morții? Şi cu ce trup vor veni? 36. Nebune! Ceeace sament in nu înviază, de nu va muri!

37. Și ce sament fiu sament trupul care va să fie, ci numoi grăuntele gol, de se întâmplă de grâu, sau de alteeva din ecle-lalte.

38. Iar Dumnezeu il dă trup precum voește: fiecărei seminți trupul el.

39. Nu toate trupurile sunt la fei, ci altul este trupul oamenil și altul trupul dobitoacelor și de tul al peștilor și altul al pasărdor

40. Sunt trupuri cerești și intepuri pământești; dar alta este ulava celor cerești și alta a celor par mântești.

41. Alta este strălucirea sourcini și alta strălucirea lunei și alta s stelelor. Căci stea de stea se conbeste prin strălucire.

42 Aşa este şi cu învictor morților. Samănă-se întru stitor ciune, scula-se-va întru nestitor-ciune;

43. Samānā-se întru neclest scula-se-va întru mărire; samdouse întru slăbictune, scula-se-va -tru putere;

44. Seamănă se trup pământo scula se va trup duhovnicesc. Lei trup pământesc, este și trup duhovnicesc.

45. Așa și este scris : Făcutur comul cel dintâi, Adam, cu su let viu, far Adam cel de pe uru cu duh de viață dătător.

46. Dar nu cel duhovulcos este intàl, ci cel pămaniese, applecel duhovulcese.

47. Omul cel dintài, fitud had

45; Inc. 2, 7

din pământ, este pământesc; omul rel de al doilea este din cer.

48. Cum este cel pământesc, așa sunt și cei pământești; și cum este cel ceresc, așa sunt și cel perești.

49. Şi precum am purtat chipui relui pământesc, așa vom purta l chipul celui ceresc.

50. Dar aceasta încă v'o spun, fraților, că trup și sange nu pot mostenească împărăția lui Dumshezeu; nici stricăciunea nu va moșteni nestricăciunea.

1 51. lată, taină spun vouă: Nu toți vom adormi, dar toți ne vom selumba.

52. Intr'o clipă, într'o clipeală nochiului, când (va suna) trâmadița cea de apoi. Pentrucă trâmadita va suna și morții se vor scula nestricați, far noi ne vom schimba.

53. Căci trupul acesta stricăcios tubue să se îmbrace întru nestrilaciune și trupul acesta muritor să imbrace întru nemurire,

4. lar cànd acest trup stricăs dos se va îmbrăca întru nestris aclune și acest trup muritor se imbrăca întru nemurire, atunci va plini cuvântul care este scris: aphițitus'a moartea întru biruință.

is. Unde ti este, moarte, bol ul tău? Unde ți este, iadule, bi

v. Boldul morții este păcatul, iii puterea păcatului este legea.

57. Cl, să multumim lui Dums creut, care nesa dărult nouă bis duța prin Domnul nostru Iisus Histos!

58. Drept aceea, lubiții mei frați, fili luri, neclătiți, sporind întru lu-

85: Is. 25, 8, Osla 13, 14,

crul Domnului pururea, bine știind că osteneala voastră nu este zadar» nică înaintea Domnului.

16.

Adunarea de milostenti pentru săracii din Ierusalim. Lauda lui Timotei, Inchinăciuni,

C'àt despre adunarea de milos tenfi pentru sfinți, să faceți și voi așa precum am rânduit bise ricilor Galatlei.

2. În ziua întâia a săptămânii fiecare din voi să pue la oparte și să adune atât cât se va îndura, ca să nu se facă adunarea abia atunci când voi veni.

3. Iar când voi veni, pe cari il veți socoti, ii voi trimite cu scrisori, să ducă darul vostru la lerusalim.

4. Și de va fi cu cuvii ță să merg și eu, vor merge împreună cu mine.

, 5. La voi insă voi vent când voi trece prin Machedonia; căci prin Machedonia am să trec.

6. Şi poate că voi zăbovi la voi mai mult, sau voi și lerna, ca voi să mă petreceți ori unde voi merge.

7. Căci nu voesc să vă văz pe voi acum, numai în treacăt, ci năs dăiduesc să zăbovesc la voi câtăva vreme, desmi va îngâdui Domnul.

 In Efes voi rămanea până la praznicul Cincizecimii.

9. Căci mi s'a deschis mie o ușă mare spre folosință, dar și prostivnicii sunt multi.

10. Când va veni Timotei, luați seama să fie la voi fără frică, pen-trucă lucrul Domnului lucrează, ca și mine.

15. 25: Ps. 110, 1.

26; Ps. 8, 7. 32; Is. 22, 13.

16 21

11. Deci, nimeni pe el să nu-l defaime, ci să-l petreceți cu pace, ca să vie la mine, căcl îl aștept pe el împreună cu frații.

12. Cât despre fratele Apolo, mult lam rugat să vie la voi cu frații, dar nici de cum nu i a fost voia să vie acum. Va veni însă când va găsi cu cale.

 Priveghiați, fiți statornici în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre întru dras goste să se petreacă.

15. Şi vă rog pe voi, fraților: Cunoașteți pe cei din casa lui Stefana (și știți) că el sunt pârga Ahaiei și înșiși spre sluiba sfins ților s'au rândult.

16. Unora ca aceștia să vă ples cați și voi, precum și tuturor celor ce lucrează și se ostenesc împreună.

17. Mă bucur de venirea lui

Stefana și a lui Fortunat și a lui Ahaic, căci aceștia au plinit lipsa voastră.

18. El au odihnit duhul men și al vostru. Drept aceea, pe tinil ca aceștia să-i cinstiți.

19. Inchină-se vouă bisericile Aslei. Vă îmbrățișază pe voi întro Domnul, din toată înima, Achila perischila împreună cu biserică den casa lor.

20. Inchină se vouă toți frații Inchinați vă unui altuia cu sărre tare sfântă.

21. Inchinăciunea mea (v'o scriu cu mâna mea, a lui Pavel.

22. Cel ce nu lubește pe Dom nul să fle anatema! Maranda

23. Darul Domnului nostru lisu Hristos, cu voi!

24. Dragostea mea cu vol. 10 toti, intru Hristos Iisus! Amin.

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE CORINTENI

1

Multumire pentru ajutorul lui Dumnezeu, Pavel se apără îms Mutriva învinuirilor ce i se aduc.

pavel, prin vola lui Dumnezeu apostol al lui lisus Hristos și Timotei fratele: bisericii lui Dums maeu care este în Corint și tutus m sfinților din toată Ahala.

6. Dar vouă și pace dela Dume noteu Tatăi nostru și dela Dome nul Ilsus Hristos?

5. Bine este cuvântat Dumne "Is și Tatăi Domnului nostru trus Hristos, Părintele îndurărilor I Dumnezeul a toată mângăerea,

4. Cel ce ne mângăe pe noi le le tot necazul nostru, ca prin mangăerea cu care înșine suntem mangălați de Dumnezeu să pus ol și noi mângăla pe cel ce aud întru tot necazul.

", Că precum prisosesc pati*
" lui Hristos întru noi, așa
" liristos prisosește și mângă*
" no noastră.

Deci, de pătimim necaz este
 iru mângăerea și mântuirea
 miră; de ne mângăem este
 uiru a voastră mângăere care

se săvârșește prin răbdarus aculorași patimi pe care le suferim si noi.

7. Şi nădejdea noastră in vol este neclătinată, știind că procum sunteți părtași patinulor noastre, așa și mângăerii.

8. Nu voim să nu știți voi, fraților, de necazul ce ni s'a facui nouă în Asia, că peste măsură și peste putință am fost înșreulați, încât n'aveam nădejde nici să mai scăpăm cu vieață.

9. Ci noi înșine ne credeam osândiți la moarte, ca să nu ne mai punem nădejdea în noi, ci în Dumnezeu cel ce invleză pe cei morți.

10. El ne a izbăvit pe noi dintr'o moarte ca aceasta și ne izbăvește și nădăjdulm că ne va mai izbăvi,

11. Ajutându-ne cu rugăciunile voastre și voi, ca pentru darul ce ni s'a dat, prin gura multora, de mulți să se aducă mulțumită pen-tru noi.

12. Căci lauda noastră aceasta este: mărturia cugetului nostru că am viețuit în lume, și mai ales între voi, întru dreptate și

intru sfințenie, nu întru înțelepciune pământească, ci întru harul lui Dumnezeu.

- 13. Că nu vă scriem vouă altceva, fără numai cele ce cetiți și înțelegeți; și nădăjduesc că până la sfârșit veți înțelege deplin,
- 14. Precum ne ați și înțeles în parte, că noi suntem lauda voastră, iar voi lauda noastră, în zlua Domanului nostru lisus.
- 15. Cu această încredere voiam mai întăi să viu la voi, ca să aveți o a doua bucurle:
- 1 16. (Volam) să trec pe la voi în Machedonia și din Machedonia iarăși să viu la voi, ca pe urmă să flu petrecut de voi în Iudeea.
- 17. Deci, aceasta cugetând, purtatu-m'am eu oare cu ușurătate? Sau sunt oare gândurile mele trupești, încât (vorbele mele) să însemneze (de odată) da și nu?
- 18. Ci, pe Dumnezeu cel credincios, cuvântul nostru către voi n'a fost da și nu!
- 19. Că Fiul lui Dumnezeu, Isus Hristos, cel propoveduit între voi de noi, (adecă) de mine, de Siluan și de Timotei, n'a fost da și nu, cl intru el a fost numai da!
- 20. Căci toate făgădulnțele lui Dumnezeu, întru el sunt da, de aceea și rostim, tot întru el, amin, spre slava lui Dumnezeu.
- 21. Iar cel ce ne intărește pe noi și pe voi întru Hristos și ne a uns pe noi, este Dumnezeu,
- 22. Care ne-a și pecetluit pe noi, dându-ne arvuna Duhului întru inimile noastre.
- 23. Eu însă chem pe Dumnezeu martor asupra sufletului meu, că

pentru a vă cruța pe voi n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară am avea slat pânire peste credința voastră, du suntem împreună lucrătorii bucuriei voastre; căci sunteți necliniiți în credință.

2.

Dragostea lui Papel pătre Corm teni, leriarea celui păcătos. Osti nelile și roadele propopedium lui Papel.

A șa am judecat întru mine, să nu viu larăși cu întristată la vol.

2. Dar de vă întristez cu pe voi, cine este cel ce mă vi selește pe mine, fără numal i i întristat de mine?

3. Iar aceasta v'am scris-o, dacă voi veni, nu cumva să an întristare dela cei ce s'ar cădi a să mă bucure, încredințat filmu v bucuria mea este și a voasită a tuturor.

4. Căci cu multă întristare și durere a înimii și cu multe lacilită
am scris vouă, nu ca să vil lită
tristați, ci ca să cunoașteli di si
gostea pe care o am din biograpentru vol.

5. Iar, dacă unul a pricinate intristare, nu pe mine m'a intristare ci măcar în parte, ca să nu sprae prea mult, pe voi pe toți.

6. Pentru unul ca acesta alump pedeapsa aceasta (dată) da mai multi.

7. Așa încât voi, dimpolits i mai bine să-l iertați și să-l mai găiați, ca nu cumva unul ca a c ta să fie doborit de prea multă matinire.

8. De aceea vă îndemn să în firiți pe ei în dragostea voastră.

- 9. Căci pentru aceasta v'am și rirls, ca să cunosc cugetul vostru și (să văd) dacă sunteți ascultăr tori întru toate.
- 10. Dacă iertați cuiva ceva, și u ii iert, căci și eu de am iertat seva, pentru voi am iertat în fața lui l-Iristos,
- 11. Ca să nu dăm câștig saunei, căci amăgirile lui nu ne unt nestiute.
- 12. Când am sosit în Troada pentru Evanghelia lui Hristos, măcar că ușă mare mi se deschimite mie de Domnul,
- 13. N'am avut odihnă în suletul meu, pentrucă nu am aflat utolo) pe fratele meu Tit, ci luându-mi rămas bun dela dânșii, Jim mers în Machedonia.
- 14. Drept aceea multumim lui Dumnezeu, celui ce ne face pe oni pururea birultori întru Hristos d revarsă prin noi mireasma cus coștinții sale în toi locul?
- 15. Căci pentru Dumnezeu noi stintem mireazma lui Hristos printre olce se mântuesc și printre ceice
- 16. Unora adecă mireasmă de atoarte spre moarte, iar altora mis intermă de viață spre viață. Dar the este vrednic de aceasta?
- 17. Pentrucă nu suntem ca cei outlit, cari amestecă cuvântul lui Dumnezeu, ci ca din curăția inimil, ca dela Dumnezeu, înaintea I d Dumnezeu, așa grăim întru Uristos,

3.

Papel n'are trebuintă de lauda oamenilor, Slova și Duhul, Ums bra legii se ridică prin Hristos,

Incepe vom oare iarăși a spune cine suntem noi? Nu cumva ne trebuesc, ca unora, scrisori de laudă către voi, sau dela voi?

2. Scrisoarea noastră sunteți vol; (ea e) scrisă în inimile noastre, e știută și cetită de toți oamenii.

3. Ea vă arată că sunteți scrisoarea lui Hristos slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Dushul lui Dumnezeu celui viu, nu in table de piatră, ci in tablele de carne ale inimii.

4. O incredere ca aceasta avem noi in Dumnezeu, prin Hristos?

- 5. Nu că am fi în stare a cugeta ceva noi însîne, ca venind dela noi, ci vrednicia noastră este dela Dumnezeu,
- Care ne a și învreduicit pe noi să fim slujitori ai legii celei nouă; nu ai slovei, ci ai duhului, căci slova omoară, far duhul face viu.
- 7. Iar dacă slujirea aducătoare de moarte, cea cu slove săpate în piatră, s'a făcut atât de slăvită înscât fiii lui Israll nu puteau să caute la fața lui Moise din pricina slavei, care era totuși trecătoare, a feții lui,
- 8. Atunci cu cât mai plină de slavă trebue să fie slujirea dus hului!
- Căci dacă slujirea osandei a fost slăvită, cu atât mai bogată în
- 3. 3: Ies. 24, 12, 31, 18, 34, 1, Prov. 3, 3, 7, 5; Ezech. 11, 19, 36, 26, Ier. 31, 33.

II CORINTENI

3. 10

slavă trebue să fie slujirea drep. tătii l

10. Ba, (judecând) din această parte, slava aceea nici nu era slavă fată de această slavă covârșitoare,

11. Si dacă ceeace e trecător a fost slavit, cu atât mai slavit va fi ceeace este netrecător.

12. Drept aceea având o năs deide ca aceasta, noi grăim cu toată îndrăzneala,

13. Si nu facem ca Moise, care și punea zăbranic pe fața sa, ca flii lui Israil să nu vază sfârșitul (slavei) celei trecătoare.

14. Ci mintea lor s'a invârtosat, căci până astăzi la cetirea Legii celel vechi acelas zăbranic rămâne neridicat, desi prin Hristos el a fost ridicat.

15. Si pană astăzi, când se ci. teste Molse, zace un zăbranic pe inimile lor.

16. Dar când se vor întoarce la Domnul, zăbranicul se va lua.

17. Domnul este Duhul; și unde este Duhul Domnului, acolo este sinhozenie.

18. Ci noi toti, cei ce cu tață descoperită răsfrângem ca o oglindă slava Domnului, në prefacem in acelaș chip, (trecând) din slavă în slavă, cum ne-a rânduit Duhul Domnului.

Sfintil cunosc slava lut Dumnes zeu și nădeidea în ea îl întărește ca să birue toate suferințele.

De aceea, miluiți fiind cu o slujbă ca aceasta, nu ne pierdem nă» deidea,

13 · les. 34, 33, 35. 16: Les. 16, 7, 10; 24, 17.

2. Ci lepădându-ne de cele incunse și rușinoase, nu umblăm biliu vicleşug, nici nu amestecăm in vantul lui Dumnezeu; cl aratond adevărul ne facem cunoscuți .... getului tuturor oamenilor, inaintea lui Dumnezeu.

3. Iar dacă Evanghelia noadia mai este acoperită, este acopullia

pentru cei pieritori,

4. Intru carl dumnezeul v.... cului acestuia a orbit mințile me credinciosilor, ca să nu le lundneze lor lumina Evangheliel ii ti rirli lui Hristos, care este chipun lui Dumnezeu.

5. Căci nu pe noi ne proposto duim, ci pe Hristos Iisus, Dominil lar noi suntem slujitorii voștri prin lisus.

6. Pentrucă Dumnezeu can zis: Strălucească din întuneric lu mina? - acela a luminat si lub mile noastre, ca să străluceasca un nostința slavei lui Dumnezeu pe fata lui Iisus Hristos.

7. Dar comoara aceasta o avi ii in vase de lut, ca să se vazil est mărimea puterii este dela Dummi zeu, lar nu dela noi.

8. Din toate părțile suntem strautorați, dar nu striviți; sunter " mare cumpănă, dar nu destinulate duiti:

9. Prigoniti, dar nu parasiti doborití la pământ, dar nu purpădiți .

10. In toată vremea purbon în trup moartea Domnulut livi ca si viata lui lisus să se arati in trupul nostru.

11. Căci noi cei vii pururea suntem gata de moarte pentru li ... ca și vlața lui lisus să se arati to trupul nostru cel muritor.

12. Incât moartea lucrează întru noi, iar viata intru voi.

13. Avem insă acelaș Duh al predintel, precum este scris: Cre-But am, de aceea am si grait; si nol credem, de aceea și grăim,

14. Stilnd că cel ce a inviat pe Domnul lisus, și pe noi ne va invia prin lisus și ne va pune îm-

preună cu vol.

15. Căci toate sunt în folosul Vostru, pentru ca darul inmulfindu-se, in multi să prisosească multumirea spre slava lui Dum. nezeu.

16. De aceea nu slăbim întru nadejde; cl măcar că omul nostru pel din afară se strică, cel dinlăuntru insă se încește din zi in zi.

17. Pentrucă necazul nostru cel trecător și ușor, nemăsurată și veșnică slavă ne agoniseste nouă,

18. Ca unora cari nu privim la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd; că cele ce se văd sunt trecătoare; lar cele ce nu se văd Runt veşnice.

5.

Mângăerea credinclosilor în tot felul de necazuri. Viata pesnică. Puterea Evangheliel.

Tăci noi știm că de se va surpa casa noastră cea pământească, B cortului acestula, avem in ceruri o zidire dela Dumnezeu, casă veșnică, nefăcută de mână.

2. De aceea suspinăm în acest (cort), dorind să ne îmbrăcăm intru locașul nostru cel ceresc,

3. Că doar ne vom găsi îmbrăentl si nu gol.

4. 13: Ps. 116, 10.

4. Căci noi cei ce suntem în cortul acesta suspinăm ingreulati. pentrucă nu voim să ne desbră. căm, ci să ne imbrăcăm, ca ceca ce este muritor să se inghită de

5. Dar cel ce neva făcut pe not spre aceasta, este Dumnezeu care ne a dat nouă arvuna Duhului.

 Drept aceea indrăzneală avenu pururea, bine stilnd că până petre» cem in trup, umblăm departe de Domnul:

7. Căci azi umblăm prin credință, lar nu prin vedere.

8. Dar avem nådejde si suntem mai bucurosi să ne despărțim de trup și să ne sălășiuim la Domnul.

9. De aceea, fie că petrecem in el, fle că ne despărțim (de el), ne silim să fim bine plăcuți lui.

10. Pentru că noi toti trebue să ne înfățisem inaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca flecare după faptele sale cele săvâr. site in trup să primească (răsplata) bună sau rea.

11. Stilind, asa dar, frica Dom. nului, ne silim să aducem pe oameni la adevăr. Lui Dumnezeu ii suntem cunoscuți; nădăjduim că si in cugetele voastre cunoscutt suntem.

12. Nu ne arătăm pe noi larăși cine suntem, ci vă dăm prilej de laudă pentru noi, ca să-l aveti față de cei ce se laudă cu fața, iar nu cu inima.

13. Căci de ne-am leşit din minți, este pentru Dumnezeu, iar de suntem în toată firea, pentru voi suntem.

14. Pentrucă dragostea lui Hristos ne stăpâneste pe noi, carl credem că dacă unul a murit penru toți, îată, dar, toți au murit;

5. 15

15. Ci el a murit pentru toți, ca cei ce viază să nu mai vieze loruși, ci celui ce a murit pentru ei și a înviat.

16. De aceea, noi nu mai stim de acum pe nimeni după trup; iar de am și cunoscut pe Hristos după trup, de acum nu-i mai cunoastem.

17. Deci, oricine este întru Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut: iată toate s'au făcut nouă.

18. Ci toate sunt dela Dumnezeu, carè ne-a impăcat pe noi luiși prin lisus Hristos și ne-a dat nouă să sluitm impăcăril.

19. Pentrucă Dumnezeu era întru Hristos și a împăcat lumea cu sine, ne mai socotind păcatele ei și dându-ne nouă cuvântul împăcării.

- 20. Drept aceea, in locul lui Hristos vä 'ndemnäm, ca și cum Dumnezeu v'ar indemna prin noi; în locul lui Hristos vă rugăm să vă împăcați cu Dumnezeu.
- 21. Pentrucă pe cel ce n'a cunoscut păcatul, l-a făcut păcat, ca întru dânsul noi să dobândim dreptatea lui Dumnezeu.

Ö.

Buna întrebuințare a darulul dumnezeesc. Fertrea de amestes cul cu necredincioșii.

lar noi fiind impreună lucrătorii lui, vă îndemnăm, să nu primiți îndeșert darul lui Dumnezeu.

2. Căci zice: La vreme potris vită tesam ascultat și în ziua mâns tuirii tesam ajutat; iată, acum este

vremea potrivită, lată acum este ziua mântuirii.

3. Nici o sminteală, întru ninu să nu dăm, ca slujba noastra să fie fără prihană.

4. Ci întru toate să ne punchi înainte ca slujitori al lui Dunnazeu: întru multă răbdare, întru na cazuri,întru nevoi,întru strâmtorat

5. Intru bătăi, în temnițe, o prigoniri, în osteneli, în privegluii în posturi.

6. Intru curăție, întru cumiulonie, întru îndelungă răbdare, întru bunătate, în Duhul Sfânt, în diregoste nefățarnică.

7. Intru cuvantul adevări lui întru puterea lui Dumnezeu puo armele dreptății cele deadreapte și cele deastânga.

8. Prin cinste și prin necinda prin grăire de rău și prin laud ca niște înșelători (suntem socialită de și (suntem) lubitori de adex de

9. Ca niște necunoscuți, de și totă cunoscuți, ca niște morți, de și totă suntem vii, ca niște pede politi deși nu omoriți;

10. Ca nişte întristați, de şi țurrurea ne bucurăm; ca nişte sa raci, de și pe mulți îmbogațio ca ceice nu au nimic, de și toate le avem.

11. Gura noastră s'a deschie către voi, e, Corintenilor, luino noastră s'a lărgit.

12. În înima noastră nu stude î strâmtorați, el înimile voastre and strâmte (pentru noi).

Ca unor copii vă grande lărgițiavă și voi inimile, plătind cu aceeaș plată.

14. Nu vă înjugați la jug stratu cu cei necredinclost; căci ce par tăște are dreptatea cu făradele. gea? Sau ce părtășie are lumina cu întunerecul?

15. Sau ce potrivire este intre Uristos și Veliar? Sau ce parte are credinciosul cu cel necredincios?

16. Ce legătură are biserica lui Dumnezeu cu idolii? Căci voi sunteți biserica lui Dumnezeu celui viu, precum a zis Dumnezeu: Voi locut intru ei și voi umbla între ei și le le voi fi lor Dumnezeu și ei lm! vor fi mie popor.

17. De aceea, ieștți din miflocul lor și vă osebiți, zice Domnul, de necurăție să nu vă atingeți eu vă voi primi pe voi.

18. Şi vă voi fi vouă Tată, şi voi îmi veți fi mie fii şi fete, zice Domnul Atotțiitorul.

Z

Pavel laudă ascultarea Corintes ullor și se bucură de dragostea lor.

l)cci, 'avânde aceste făgăduințe lubiților, să ne curățim pe noi toată spurcăciunea trupului și duhului, desăvârșind sfințenia matră' întru frica lui Dumnezeu.

'. Cuprindeți-ne pe noi (in înimili) voastre)! Pe nimeni n'am nelu plățit, nimănuia pagubă nu i-am lutt, pe nimeni n'am înșelat.

Nu o spun ca să vă osân.
Le pe vol, căci mal înaînte am
că sunteți în inima noastră, ca
murim sau să trăim împreună.

Mare îmi este încrederea în voi, mare îmi este lauda iteniru voi! Umplutu-m'am de

16: Is. 52, 11; Ier. 51, 45; Ezech 11, 41; A doua Lege 26, 12; 2 Sam 14; Is. 43, 6; Ier. 31, 9; 32 3 8 11, 10; Amos 4, 13. mangaere? Si, cu tot necazul men, sunt coplesit de bucurie?

5. Căci venind noi în Machedonia, nici o odilină n'a zvul trupul nostru, ci am fost strânitorați din toate părțile: dinafară războiu, dinlăuntru frică.

6. Ci Dumnezeu, cel ce mângăe pe cel smeriți, ne-a mângăiat pe noi cu venirea lui Tit.

7. Şi nu numai cu venirea lui, ci şi cu mangăerea cu care a fost mangăiat de voi; căci ne-a spus nouă dorirea voastră, plan-gerea voastră, râvna voastră pen-tru mine, încât eu cu 'atât mai mult m'am, bucurat.

8. Pentrucă de v'am și intristat pe voi prin scrisoarea mea, nu mă căesc, măcar că mi-a părut rău, căci văd că scrisoarea aceea v'a întristat, de și număi³vremelnic.

9. Acum mā bucur, nu pentrucā v'aţi întristat, ci pentrucă v'aţi întristat spre pocăinţă. Căci v'aţi întristat după Dumnezeu, ca să nu vă păgubţţi întru}nimic de către noi.

10. Pentrucă întristarea cea după Dumnezeu lucrează pocăinţa spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea cea după lume lucrează moarte.

11. Căci lată, singură această întristare a noastră după Dumnezeu câtă sârguință a lucrat întru
voi, câtă apărare și mânie (împotriva vinovatului) câtă frică și
dorință, câtă râvnă și pedeapsă i
Intru toate v'ați arătat că sunteți
curați în această pricină.

12. Deci, de v'am și scris vouă, nu (v'am scris) pentru cel ce a nedreptățit, nici pentru cel ce a fost nedreptățit, ci ca să se vă»

6.12: Is. 49, 8.

8, 17

dească grija voastră cea pentru noi, înaintea lui Dumnezeu.

7. 13

13. De aceea ne-am mangălat cu mangăerea voastră; dar și mai vartos ne-am bucurat de bucuria lui Tit, căci duhul lui s'a odihnit din partea voastră a tu-turora.

14. Căci ori cât m'am lăudat cu voi inaintea lui, n'am rămas de rușine; ci precum toate întru adevăr le am grăit vouă, așa și lauda noastră cea către Tit, ades vărată s'a arătat.

15. Și inima lui este cu atât mai mult spre vol, cu cât iși aduce aminte de ascultarea voastră a tuturora și de cum leați primit pe el cu frică și cu cutremur. Mă bucur deci, că în toate mă pot increde în vol.

8.

Indemnare spre milostenia cea către creștinit din Ierusalim și lauda celor care fac milostenit.

Fraților, vă facem cunoscut darul lui Dumnezeu cel dăruit bisericilor din Machedonia.

 Căci în mijlocul încercărilor multe, beişugul de bucurie şi sărăs cia lor cea cumplită a sporit bos găția dărniciei lor.

3. Căci martor sunt eu însumi, că după puterea lor și chiar peste puterea lor au dat bucuros,

4. Și ne au rugat pe noi cu stăr ruință să le primim darul și părtășia la ajutorarea sfinților.

5. Ci nu numai precum nădăis duiam, dar singuri pe sine s'au dat întâi Domnului, apoi, prin voia lui Dumnezeu, (nesau dărult) si nouă.

6. Atunci am rugat pe Tit, re binefacerea pe care a inceputar printre voi (atât de frumos), asa o și isprăvească.

7. Și precum prisosiți intru toate întru credință și întru cuvănt, întru cunoștință și întru toată sărguința și dragostea voastră cua către noi, așa să prisosiți și întru această facere de bine.

8. Nu vă spun aceasta ca și cum v'aș da o poruncă, ci prin râvna ale tora (doresc) să pun la încercan curăția dragostei voastre.

9. Cunoașteți doar indurană Domnului nostru lisus Hristos, (a) i bogat fiind, el a sărăcit pentru voi ca voi, cu sărăcia lui, să vă imbogățiți.

10. Și intru aceasta vă dau me sfat, spre folosul vostru, al celecari nu numai ați dorit, ci ați și voli să începeți a face aceasta încă din anul trecut.

11. Duceți acum la indeplinic fapta, ca precum v'a fost osticita vrerli, așa să vă fie și a plinitu din cele ce aveți.

12. Căci dacă este osârdie, dar rul este bine primit după cat di cineva, iar nu după cât nu di

13. Pentrucă nu e vorba ca alu să fle ușurați, iar vot îngreulați ci ca să fle potriveală.

14. Astăzi prisosul vostru inplinește lipsa lor, iar mâine putsosul lor va să împlinească lipsa voastră, așa încât să fie publi veală.

15. Pecum este scris: Celui : mult nu i-a prisosit și celui : puțin nu i-a lipsit.

16. Dar multumită lui Dunini

reu, celui ce a dat în inima îni Tit aceeaș osârdie pentru voi.

17. Căci a primit indemnul meu I fiind plin de osârdie a venit la Vol de bună voe.

18. Și împreună cu el am trimis pe fratele a cărui laudă pentru Vestirea Evangheliei este lățită În toate bisericile.

19. Dar nu numai atât, ci el esta și ales de biserici ca să ne disoțească în călătorie cu darul aresta adunat de noi, spre mărfirea Domnului și după dorința nuastră.

20. Ne-am ferit prin aceasta, sa să nu ne defaime pe noi cineva in această imbelșugată adunare de daruri, săvârșită de noi.

21. Căci purtăm grijă de cele bune nu numai inaintea Dombului, ci și inaintea oamenilor.

'2. Și împreună cu ei am trimis încă pe un frate al nostru,
a cărui osàrdie am încercat-o în
multe și de multe ori, și care acum
ste și mai osărduitor pentru încruderea multă ce are în voi.

3. Cât despre Tit, el este păratoșul și împreună lăcrătorul meu intre voi; far celialți frați ai noștri, il sunt trimișii bisericilor și măratea lui Firistos.

24. Drept aceea, lor să le arăloți, în fața bisericilor, dovada dranontel voastre și a laudei noastre o a pentru voi.

9.

ulunarea de milostenii să se

('ât despre adunarea milostenillor pentru sfinți, este de bubos a vă mai scrie vouă. 2. Căci știu bunăvoința voastră, pentru care mă laud cu voi către Machedoneni: Că Ahaia este gata din anul trecut, și răvna voastră pe foarte mulți i a îndemnat.

3. lară pe frați i-am trimis, ca lauda noastră cea despre voi în partea aceasta să nu fle deșartă, ci, precum am zis, să fiti gata,

4. Ca nu cumva când vor veni Machedonenii impreună cu mine să vă afle nepregătiți și să ne rusinăm noi, ca să nu zicem voi, de încrederea noastră.

5. Drept aceea, am socotit a fi de trebuință să rugăm pe frați, ca să vie la voi mai de vreme, și să pregătească darurile voastre cele făgăduite de mai înainte, ca ele să fie gata ca o binecuvântare, lar nu ca un bir.

6. Aceasta însă (s'o stiți:) Cel ce samănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va și secera, iar cel ce samănă întru binecuvântare, întru binecuvântare va și secera.

7. Fiecare să dea precum s'a hostărit întru inima sa, nu cu părere de rău, sau de silă; căci pe dăstătorul de bună voe il iubește Dumnezeu.

8. Şi puternic este Dumnezeu să înmulțească tot darul intru vol, ca întru toate, pururea, toată îndestularea având, să prisosiți intru tot lucrul cel bun,

9. Precum este scris: Impărțit-a, dat-a săracilor; dreptatea lui ră-mâne în veac.

 lar cel ce dă sămânță să. mănătorului şi pâine spre hrana

^{8, 15 /} Tes. 16, 18.

^{9. 8:} Prov. 22, 8; 1 Cron. 29, 17 9: Ps. 112, 9. 10: Is. 55, 10.

lui, va înmulți sămânța voastră, și va face să crească roadele dreptății

9. 11

voastre,
11. ('a intru toate să vă îmboagățiți spre toată binefacerea, care aduce prin noi mulțumită lui Dumanezeu.

12. Căci slujirea darului acestula nu numai că împlinește lipsurile sfinților, ci revarsă și beișug demulțumiri (aduse) lui Dumnezeu.

13. Căci prin mărturia acestel binefaceri ei preamăresc pe Dumenezeu pentru ascultarea de Evanghelia lui Hristos, cea mărturisită de voi, și pentru bunătatea cu care ii împărtășiți pe ei și pe toți (din ale voastre),

14. Şi se roagă pentru voi şi vă iubesc pentru darul lui Dumnezeu care a prisosit întru voi.

15. Multumită lui Dumnezeu pentru darul său cel negrăfi!

10.

Papel se apără de apostolii cei mincinoși, cart îl clepetesc.

Insumi cu, Pavel, vă îndemn pe voi, pentru blândețele și pentru bunătatea lui Hristos, eu, care flind de față între voi sunt smerit, far departe fiind de voi sunt indrăze neț față de voi.

2. Ĉi vă rog să nu mă siliți, ca și fiind de față să folosesc îndrăz» neala de care socotesc că mă voi folosi împotriva unora cari cred că noi umblăm după cele trupești.

3. Căci deși umblăm în trup, nu ne oștim trupește.

4. Căci armele noastre de luptă

nu sunt trupești, ci în stare, prin Dumnezeu, să surpe întărituri!

5. Noi surpăm izvodirile minți și orice înălțare ce se ridică unpotriva cunoașterii lui Dumnezcu și robim tot gândul spre ascultarea lui Hristosa

6. Şi suntem gata să pedepsini toată neascultarea, atunci când ass cultarea voastră va fi deplină.

7. Ulitați vă la cele de aproape Dacă cineva este incredințat intro sine că este al lui Hristos, acelusă gândească iarăși întru sine, ca precum este el, așa și noi al lui Hristos suntem.

8. Căcf chiar de mă voi lănda ceva mai mult cu puterea pe care nesa datso Domnul spre zidhea, iar nu spre surparea voastră, un voi rămânea de rușine.

9. Dar så nu må aråt, ca pl cum aş vrea så vå spålmankez pu vol cu scrisorile mele.

10. Căci scrisorile lui, zic el, sunt grele și tari; iar înfățișarea lui trupească este slabă, și cuvantul lui de nimic.

11. Celce vorbeşte astfel să şlică precum suntem în cuvint le scrisorilor noastre, când lipslica, așa suntem și în fapte, când surtem de față.

mărăm sau să ne asemănăm en cei ce se laudă pe sine sluguet, căci ceice se măsoară cu el înșiși, saut niște nepricepuți.

peste măsură, ci după măsura luterului pe care ni lea măsurai nouă Dumnezeu ca să ajungi m până la vol.

14. Deed nu ne intindem po to

jadsura noastră, ca și cum n'am d ajuns până la voi, pentrucă până la voi am ajuns cu Evanjibelia lui Hristos.

15. Nu ne lăudăm cu cele ce sunt peste măsură, adică cu ostes neli streine; ci nădăjduim că sporind credința voastră ne vom mări intru voi tot mai mult, dar după hotarul măsurat nouă.

16. Ca să propovedulm Evanghelia și în părțile cele de dincolo de vol, dar fără să ne lăudăm, cu lucrui găsit gata, pe hotar strein.

17. lar cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

18. Căcf nu cel ce se laudă pe duc este vrednic, cl acela pe care Domnul îl laudă.

11.

Li elepetirile apostolilor minele nost Papel răspunde cu înfâție șarea ostenelilor sale.

de mi-ați îngădui puțină nebunie! Dar mi-ați și în-

2. Că vă râvnesc pe voi cu râvnă dumnezeească, pentrucă v'am lomodit unui bărbat, lui Hristos, ca vă pun inaintea lui ca pe o le cloară neprihănită.

Dar mă tem, ca nu cumva pucum sarpele a amăgit pe Eva un viclesugul său, așa să vă strice vi cugetele voastre (abătându-le) de curăția cea întru Hristos.

4. Căci dacă venind cineva ar notepe să propoveduiască un aft 11 48, pe care eu nu leam proposeduit, sau dacă ați primi alt duh, care nu leați primit, sau altă evane

10. 17: ler. 9, 22-23.

gheile, pe care n'ați primit-o, cum v'ați mai supune!

5. Dar eu socotesc că întru nimic nu sunt mai pre jos decât apostolii cei mai mari.

6. Căci măcar că sunt neiscusit la vorbă, dar nu sunt neiscusit la stiință; ci pretutindenea întru toate y'am dovedit*o vouă.

7. Păcătuit-am oare, că smerindu-mă pe mine ca voi să vă înăițați, în dar v'am vestit vouă Evanghelia lui Dumnezeu?

8. Alte biserici am prădat, primind dela ele plată spre a sluji youă, și venind la voi și fiind lipsit, n'am fost nimănula povară.

9. Căci lipsurile mele le au împlinit frații cei veniți din Machedonia; și întru toate mam ferit să vă flu povară și mă voi feri.

10. Pe adevărul lui Hristos care este întru mine: lauda aceasta nu mi se va răpi mie în laturile Ahalei!

11. Pentruce? Oare pentrucă nu vă fubesc pe voi? Dumnezeu știe!

12. Iar ceeace fac voi mai face, ca să tai pricina celor ce poftesc pricină; ca întru ceeace se laudă, să fie dovediți ca și noi.

13. Căci unii ca aceștia sunt apostoli mincinoși, lucrători vicleni cari iși închipuesc că sunt apostoli ai lui Hristos.

14. Si nu i de mirare, căci în suși satana se preface în inger al luminii.

15. Nu este deci lucru 'mare; dacă și slujitorii lui se prefac că sunt slujitori ai dreptății; dar sfâr; șitul le va fi după faptele lor.

16. larăși zic: Să nu mă socotească cineva că sunt nebun; lar

11: Osia 10, 12.

11, 17

de nu, primiți-mă măcar ca pe un nebun, ca să mă laud și eu cât de puțin.

17. Ceea ce gräesc despre aceas stă laudă nu grăesc după Domanul, ci așa, ca din nebunie.

18. De vreme ce mulți se laudă după trup, mă voi lăuda și eu.

19. Pentrucă voi înțelepți fiind, bucuros suferiți pe cel nebuni.

20. Căci de vă robește cineva, de vă mănâncă cineva, de vă je fuește cineva, de se trufește cineva, de vă bate cineva peste obraz, voi suferiți.

21. Spre rusinarea mea o spun-Aici noi ne-am arătat siabi. Dar în orice ar indrăzni cineva să se laude – vorbesc ca un nebun – indrăznesc și eul

22. Sunt el ludei? Si eu. Sunt el Israilteni? Si eu. Sunt el săs mânță a lui Avraam? Si eu.

23. Sunt ei slujitori ai lui Hristos? Ca un nebun (ce sunt) o spun: Cu atât mai mult eu? In ostenele mai mult, intru bătăi peste măsură, în temniță adeseori, în primejdie de moarte de multe ori.

24. Dela ludei de cinci ori câte patruzeci fără de una am luat;

25. De trei ori cu tolege am fost bătut, odată cu pietre am fost împroșcat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte și o zi întru adânc am petrecut;

26. În călătorii de muite ori (am fost) în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în primejdii din partea rudeniilor, în primejdii din partea păgânilor, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii intre frații cei minecinosi.

27. Intru osteneală și întru necor zuri, în privegheri de muite ori, în foame și în sete, în posturi adeseori, în frig și în golătate.

28. Afară de aceste (necaziuli din afară, zilnic rabd năvala on menilor asupra mea și port grilla tuturor bisericilor.

29. Cine este neputincios și cu să nu mă simt neputincios cu cl? Cine se smintește (în credință) și cu să nu mă aprind?

30. De se cuvine să mă laud, întru neputințele mele mă voi lăuda.

31. Dumnezeu și Tatăl Domenului nostru lisus Hristos, cel cueste binecuvântat în veci, știe ca nu mint!

32. In Damasc dregătorul respelui Areta a pus să păzească cetatea Damascului, vrând să ma prinză;

33. Şi pe o fereastră am fort slobozit într'o coșniță peste zid yl am scăpat din mâinile lui.

12.

Urmarea popestirii ostenelilor lui Papel.

Trebue să mă laud - dar cui îi folosește? Căci vol vent la vedenii și la descoperiri ale Donunului.

2. Cunosc un om intru Hriston, care mai inainte cu patrusprez. cani - 'de a fost in trup, nu simo sau de a fost afară de trup, nu stiu; Dumnezeu știe! - a fost rapit până în al trellea cer.

3. Şi ştiu că acest om - data i fost în trup, nu ştiu; sau data i fost afară de trup, nu ştiu; Dimpereu stie! -

5. Cu unul ca acesta mă voi lăuda; far cu mine nu vă voi lăuda, fără numai întru neputintele mele.

o. Ci chiar de aș voi să mă lud, nu voi fi un nepriceput, căci voi grăi adevărul. Dar mă feresc, a să nu cugete cineva de mine mai mult decât ceeace vede sau oude dela mine.

7. Și ca să nu mă semețesc cu măreția acestor descoperiri, datumi-s'a mie un bold în trup, un inger al satanei ca să mă bată peste obraz, să nu mă semețesc.

8. Pentru aceasta de trel ori em rugat pe Domnul, ca săil dei porteze dela mine.

O. Dar misa zis mie: Iți este in ajuns darul meu, căci puterea nea întru neputință se desăvârs vote. Deci, mă voi lăuda mai bustiros întru neputințele mele, ca locuiască întru mine puterea tut liristos.

10. De aceea mă bucur întru m putințe, întru defăimări, întru m voi, întru prigoane, întru strâms terări pentru Hristos, căci când aunt slab, atunci sunt tare.

11. Lăudatu-m'am ca un nebun?

101 m'ați silit. Căci de voi mi

11. cădea să flu lăudat, pentru că

11. nunt cu nimic mai pre los de

11. apostolii cel mai mari, măcar

11. Lăudatu-m'am ca un nebun?

12. cădea să flu lăudat, pentru că

13. cădea să flu lăudat, pentru că

14. cădea să flu lăudat, pentru că

15. cădea să flu lăudat, pentru că

16. cădea să flu lăudat, pentru că

17. cădea să flu lăudat, pentru că

18. cădea

12. Căci semnele apostoliei mele di arătat întru vol în tot felul b suferințe, în semne, în minuni v la pateri.

13. (Intr'adevăr) cu ce sunteți mai

prejos decât celelalte biserici, fără numai cu aceea că eu nu v'am fost o povară? Ieriați-mi nedrep-tatea aceasta.

14. Iată, gata sunt a treia cară să viu la voi, și nu vă voi ingreula pe voi, căci nu caut ale voastre, ci pe voi; pentrucă nu fiii sunt datori să agonisească pentru părinți, ci părinții pentru fii.

15. Deci, eu prea bucuros vol cheltui și mă voi cheltui și pe mine pentru sufietele voastre; mă-car că iubindu-vă mai mult, eu sunt iubit de voi mai puțin.

16. Ci fie? Eu nu v'am ingreulat pe voi, dar fiind istet, v'am prios cu viclesug.

17. Folositu-m'am oare cu ceva dela voi prin vreunul din cel ce i-am trimis la voi?

18. Am rugat pe Tit (să mearyă la voi) și împreună cu el am trimis și pe un frate. Au doară v'a luat ceva Tit? N'am umblat noi oare întru acelaș duh? Și nu pe aceleași urme (am călcat)?

19. Voi credeți mereu că ne desvinovățim inaintea voastră. Dar noi grăim înaintea lui Dumnezeu, întru Hristos; și toate acestea (le grăim), iubiții mei, pentru zidirea voastră.

20. Căci mă tem, ca nu cumva de voi veni să vă aflu pe voi precum nu voesc, și eu să flu aflat de voi precum nu voiți: Mă tem să nu aflu (la voi) priciri, pisme, mânii, sfezi, clevetiri, șoapte, semetiri, neorânduieli.

21. (Må tem) ca nu cumva, venind la voi, Dumnezeul meu să mă smerească iarăși inaintea voasiră și să plâng pe mulți din ceice au păcătuit mai înainte și nu s'au pocăit de necurăția și desfrânarea și netrebnicia, la care s'au dedat.

13.

Papel îndeamnă pe Corinteni la pocăință, pestinduele că nine a trela oară la et.

lată, viu la voi a treia oară. Prin gura a două sau trei mărturii se va statornici orlee pricină.

2. Ăm spus mai inainte, cànd am fost de față la vol a doua oară, și acum spun iarăși de cu vreme, nefilnd de față, celor ce mai inainte au păcătuit și tuturor celorialți, că de voi veni încă odată, nu vol mai fi cruțător.

3. De vreme ce căutați o do vadă că cel ce grăește întru mine este Hristos - el nu este neputine cios întru voi, ci puternic.

4. Căci de s'a și răstignit întru neputință, prin puterea lui Dumenezeu însă este viu. Așa și noi, suntem neputincioși întru el, dar prin puterea lui Dumnezeu vom fi vii împreună cu dânsul, în îniemile voastre.

5. Pe voi înșivă vă ispitiți, dacă sunteți întru credință; pe voi înșivă vă puneți la încercare. Sau nu vă cunoașteți pe voi înșivă, că Iisus

13. 1: A doua Lege 19, 15.

Hristos este întru vol? Afară nus mai dacă nu sunteți niște netrebnici

6. Nădăjduesc însă că veți dunoaște că noi nu suntem netrebulci

7. Ci ne rugăm lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău; nu ca noi să ne arătăm lămuriți, ci ca voi să faceți binele, far noi să fim ca niște netrebnici.

8. Căci noi nu putem nimic impotriva adevărului; pentru adevăr însă putem.

Noi ne bucurăm când suntem slabi; lar voi să fiți tari., l'entru aceasta ne și rugăm: pentru desăvârsirea voastră.

10. De aceea vă scriu acestea, fiind de parte, ca atunci când voi fi de față să nu folosesc asprima după puterea care mi-a dat-o mb Domnul spre zidire, far nu spre surpare.

fi. De incheiere, bucurație il fraților! Desăvârșițievă, mângule țievă, unițievă în cuget, viețuiți la pace și Dumnezeul dragostel și si păcii va fi cu voi.

12. Inchinați vă unul altula cu sărutare sfântă.

13. Inchină vi-se vouă toți sf.nții.

14. Darul Domaului nostru linin Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfânțului Duh M fie cu voi cu toții

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE GALATENI

1.

Vistatornicia Galatenilor, Vreda ucia de apostol a lui Pavel.

ntel prin om, ci prin Itsus Hrism yl prin Dumnezeu Tatăl, care l-a linviat pe el din morți,

2. Si toti frații carl sunt îm-

3. Dar vouă și pace dela Dumtrusu Tatăl și dela Domnul nostru linum Hristos,

4. Cel ce s'a dat pe sine pentru indutele noastre, ca să ne scoață m noi din acest veac rău, după dui Dumnezeu și a Tatălui lui.

5. Cărula se cuvine slava în

Mă mir că aşa de repede vă
 ați dela cel ce v'a chemat pe
 prin darul lui Hristos, la altă
 montrelle,

7. Care nici nu este alta, fara numai sunt unii (oameni) cari va tulbură pe voi și voesc să întoareă pe dos Evanghelia lui Firistos.

8. Ci chiar dacă noi inșine sou un înger din cer v'ar vesti vouă altă evanghelie decăt aceca pe care eu v'am vestit-o, să fie anatema!

 Precum am zis mai inainte, și acum zic iarăși: Oricine vă va binevesti alteeva derăt ccea ce ați primit, să fle anatema)

10. Caut eu oare plăcerea oamenilor sau a lui Dumnezeu? Umblu eu oare să plac oamenilor? Că de aș căuta plăcerea oamenilor, n'aș fi sluga lui Hristos.

11. Vă vestesc deci, fraților, că Evanghelia propovedultă de mine nu este după om.

12. Căci nici nu am luateo nici nu am invățateo dela oameni, ci din descoperirea lui lisus Hrise tos.

13. Că ați auzit (de bună seamă) de purtarea mea de odinloară întru credința ludalcească, cum că peste măsură prigoneam biserica lui Dumnezeu și o surpam pe ea.

14. Și spoream în credința ludaicească mai mult decât mulți din cei de o vârstă cu mine din neamul meu, foarte râvnitor fiind părinteștilor mele obiceluri.

15. Dar când cel ce m'a ales din pântecele maicii mele bine a voit și m'a chemat prin darul său.

16. Ca să descopere pe Fiul său întru mine, ca să-i binevestesc pe ei printre păgâni, nu m'am grăbit să mă sfătuesc cu niscai oameni,

17. Nici nu m'am suit la Ierus salim la apostolii cel mai înainte de mine, ci m'am dus în Arabia, și iarăși m'am întors la Damasc.

18. Apol după trei ani m'am suit la Ierusalim să văz pe Petru și am rămas la el cincisprezece zile;

19. lar pe altul din apostoli n'am văzut, fără numai pe lacov fratele Domnului.

20. In cele ce vă scriu vouă, lată, vă (încredințez) înaintea lui Dumnezeu că nu mint.

21. După aceea am venit în părțile Siriei și ale Chilichiei.

22. După față eram necunos scut bisericilor ludeel, celor întru Hristos;

23. Ci numai auziau spunăna du-se: Cel ce ne prigonea pe noil cândva, acum binevestește crea dința pe care oarecând o pierdea.

24. Și slăveau pe Dumnezeu pentru mine.

2

GALATENI

Soborul apostolilor, Intre Pan st Petru, Mântuirea este din credintă, nu din lege.

Apol, după patrusprezece aid m'am suit iarăși la Ierusalini împreună cu Varnava, luând in noi și pe Tit.

2. Şi, avand o descoperio m'am suit şi lesam arătat les Evanghelia pe care o proposto duesc între păgâni, îndeosebi celes mai aleşi (apostoli), ca nu cum să alerg sau să fi alergat în zacat

3. Ci nici Tit, care era cu mi e și era Elin, n'a fost silit să se inte imprejur.

4. Iar fraților mincinoși, ca intraseră pe ascuns să iscodease slobozenia noastră pe care o avenintru Hristos Iisus și să ne locarobi (legii),

5. Nici măcar un ceas nu tre- il supus, ca adevărul Evangheliei il rămâe (neclintit) întru voi.

6. Cât despre cel ce se socoteau a fi ceva – nu-mi pasă de ceca erau ei mai înainte, fiindcă l'huna nezeu nu caută la fața omuloi aceștla nu au adaos nimic (la l v.o. ghelia mea).

7. Ci dimpotrivă, văzdud et mie mi s'a incredințat Evanyl cha pentru cel netăiați imprejur, pu cum lui Petru cea pentru cel tiați imprejur, –

8. Căci cel ce lea trimis pe l'eine să binevestească printre cel talei imprejur, m'a trimis și pe mine printre păgâni »

9. Şi cunoscând darul cel darul mie, lacov şi Chifa şi loan, car sunt socotiți a fi stâlpi (al biseri ili mi-au dat mie şi lui Varian leapta tovărășiei, ca noi să pros povedulm între păgâni, lar ei între ul tăiați împrejur.

10. El ne au pretins numai să ne ulucem aminte de cei săraci, ne ce m'am și nevoit a face.

11. Dar când a venit Petru în Antiohia, pe față leam stat îme potrivă, căci era vrednic de îne tru dare.

12. Pentrucă înainte de a veni recari trimiși dela lacov, mânca preună cu păgânii; iar dacă au it, se ferea și se osebia pe sine, mându-se de cei tăiați împrejur.

13. Și împreună cu el s'au făță.

II cellalți ludei, încât și Var
novă a fost târit în fățăria lor.

14. Ci dacă am văzut că nu uhlă drept, după adevărul Evans lui Petru inaintea luiror: Dacă tu, ludeu fiind, vies ti di ca păgânii, iar nu ca ludeii, otruce silești pe păgâni să vies luluă după daținile ludeilor?

Noi suntem din fire Iudei, m nu păcătoși din păgânătate.

16. Dar stiind că omul nu se introptează din faptele legii, ci omal prin credința în lisus Hristos, orezut și noi întru lisus Hristos, i d ne îndreptăm din credința litistos, iar nu din faptele legii, i din faptele legii nu se va lepta nimeni.

... Dacă însă căutând să ne in ptăm întru Hristos, ne am ... noi însîne păcătoși, este oare ... li os slujitor păcatului? Nici de

i, Căci dacă zidesc din nou li ce am dărâmat, călcător de i cuncă mă adeveresc pe mine. 19. Pentrucă eu prin lege am murit pentru lege, ca să viețuesc pentru Dumnezeu.

20. Impreună cu Hristos m'am răstignit, așa că de acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăește întru mine. Și dacă trăesc acum în trup, trăesc prin credința în Fiul lui Dumnezeu, care m'a iubit și s'a dat pe sine pentru mine.

21. Eu nu lapăd darul lui Dumenezeu; căci dacă dreptatea vine prin lege, atunci Hristos în zadar a murit.

3,

Avraam pildă de îndreptare prin credintă. Legea nu îndrept lează, ci pune blestem. Hristos ridică blestemul legii. Cele bune nu sunt din lege, ci din credintă.

Galateni fără de minte, cine vă supuneți adevărului, voi, în ochii cărora lisus Hristos a fost zugrăvit ca răstignit între voi?

2. Numai aceasta voesc să aflu dela voi: Din faptele legii ați primit voi Duhul, sau din ascultarea credintei?

3. Atât de fără de minte sunteți? Incepând cu Duhul, acum sfârșiți cu trupul?

4. Oare în zadar ați pătimit atâtea? Cu adevărat (pare că în zadar)!

5. Cel ce vă dă vouă Duhul și face minuni întru voi, oare din faptele legii (le face), sau din ascultarea credinței?

6. Precum este scris: Avraam

3. 6: Fac. 15, 6.

J 18: Ps. 143, 2.

3 15

a crezut lui Dumnezeu și i s'a socotit lui intru dreptate.

3. 7

7. Să știți, dar, că cel ce sunt din credință, acela sunt fiit lui Avraam.

8. Şi scriptura văzând mai înainte că Dumnezeu din credință indreptează neamurile, mai înainte, a binevestit lui Avraam: Intru tine se vor binecuvanta toate neas murile.

9. Drept aceea, cei ce sunt din credință sunt binecuvântați impreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci câți sunt din faptele legil sunt sub blestem; că scris este: Blestemat este tot cel ce nu stărue intru săvârșirea tuturor celor scrise în cartea legii.

11. lar cum că prin lege nu se indreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu, este invederat, pentrucă: Dreptul din credință va fi

12. Legea însă nu este din credință, dar omul care o plinește va fi viu printrânsa.

13. Hristos ne-a rascumpărat pe noi din blestemul legii, făs candu-se pentru noi blestem pentrucă este scris: Biestemat este tot cel spanzurat pe lemn -

14. Ca prin Hristos lisus bines cuvântarea lui Avraam să se reverse peste neamuri și pentruca prin credință să primim Duhul cel făgădult.

15. Fratilor, omenește grăind, o diată întărită după lege, măcar că-i lucru omenesc, n'o mai des-

face niment, nici nusi mai ada que ceva.

GALATENI

16. Iar fägäduintele s'au facul lui Avraam şi săminței lui. Nu zice însă: Și sămințelor, ca de mai multe, ci ca de una: și seminți tale, care este Hristos.

17. Voesc să spun, așa dun că diata cea mai înainte înlarli i de Dumnezeu nu poate fi suicată de lege, care a venit al il după patru sute și treizeci de and încât făgăduința să-și piarza puterea.

18. Căci dacă moștenirea unit din lege, nu mai este din in duință; iar lui Avraam prin ilija duintă isa dăruit Dumnezeu (m. , tenirea:

19. Atunct ce rost mal au legea? Ea s'a adăogat pentru cal cările de porunci. S'a adduniu legea, până când avea să vi sământa, cărela i se făcuse in duinta, rânduită fiind prin logen în mâna mijlocitorului.

20. Iar mijlocitorul nu este a unula, Dumnezeu însă unul ani

21. Aşadară, este oare lequi impoiriva fägăduințelor lui la co nezeu? Nici decum! Căcl de sa fi dat o lege în stare să dea vi to cu adevărat dreptatea ar will din lege.

22. Ci scriptura toate le a inclusub păcat, pentruca făgădului din credinta in lisus Hriston *1 se dea celor ce cred.

23. Inainte de venirea cu dinto not eram sub paza legli, tu luki fiind până la credința care acce să se descopere.

16: Fac. 12, 7, 13, 15, 17, 7, 18; 24, 7.

24. De aceea legea ne a fost nouă învătătoare spre Hristos, ca Illa credintă să ne îndreptăm.

25. lar dacă a venit credinta, na mai suntem sub învătător.

26. Căci toți sunteți fiii lui Dumnezeu prin credinta întru ligus Hristos.

27. Câți în Hristos v'ați botemi, in Hristos v'ati imbrăcat.

28. Nu mai este Iudeu nici Elin: mal este rob nici slobod: nu mai este parte bărbătească nici femelască, pentrucă voi toți sunteți una intru Hristos Ilsus.

29. Iar dacă sunteți ai lui Hris. и, lată sunteți sămânță a lui Nyraam și moștenitori, după fă: uddulată.

I'll lut Dumnezeu sunt slobozi fată de lege.

il eu vă spun; Câtă vreme mostenitorul este prunc, intru minic nu se osebeste de rob, măcar " uste stăpân peste toate;

', Căci este sub epitropi si emomi până la vremea cea răn. ultă de tatăl său.

, Asa si noi, când eram prunci, num robiti stihiilor lumii.

🔐 lar când a venit plinirea " mli, trimis-a Dumnezeu pe Fiul ui rel născut din femee, născut ub lege,

. Ca pe cei de sub lege să-i delumpere, lar noi să primim înderen.

📭 Si filindeă sunteti fii, trimis-a Pomnezeu pe Duhul Fiului său în odnile voastre, care strigă: Avva!

ci fiu; iar de esti fiu, esti si mostenitor prin harul lui Dumnezeu.

Atunci, necunoscând pe Dum. nezeu, slujeati celor ce nu sunt dumnezei din fire.

9. Iar acum, după ce ați cunoscut pe Dumnezeu, si mai vartos după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși la stihitle cele slabe si sărace cărora voiti să le slujiți din nou?

10. Păziți zilele și lunile și sărbătorile și anii?

11. Mă tem de voi, să nu mă ff ostenit la voi in zadar.

12. Rogu-vă pe voi, fratilor, fiti precum sunt eu, căci si eu am fost precum sunteti voi. Cu nimic nu m'ati supărat.

13. Stiti doară că întru slăbiciunea trupului eram, cand v'am binevestit vouă întăi.

14. Si încercarea întru care era trupul meu nu ați defăimateo, nici nu v'ați scârbit de ea, ci m'ați primit ca pe un inger al lui Dum. nezeu, ca pe Hristos Ilsus.

15. Unde este deci fericirea voastră? Căci vă mărturisesc vouă, că, de era cu putință, ochii voștri vi leati fi scos și mi leati fi dat mie.

16. Drept aceea, făcutu-m'am oare vrășmașul vostru, pentrucă v'am spus vouă adevărul?

17. Acela vă râvnesc pe voi, dar nu după cuviință, el vor să vă osebească pe voi, ca să le urmați

18. Ci bine este a ravni puru« rea lucrul cel bun, nu numai când sunt de față la voi.

19. Copiii mei, pentru cari sufăr din nou durerile nașterii, până ce 7. De aceea tu nu mal esti rob, Hristos ya lua chip intru voi,

8: Fac. 12, 3; 18, 18.

10. A doua Lege 27, 26. 11: Avac. 2, 4.

12: Lev. 18, 5. 13: A doua Lege 21, 23, 20. Aş dori să flu acum la voi şi să mi schimb glasul meu, căci nu vă mai ințeleg!

4. 20

21. Spuneți-mi, vol carl voiți să fiți sub lege, nu auziți legea?

22. Scris este, doară, că Avraam doi feciori a avut: unul din roabă, iar altul din femee slobodă.

23. Dar cel din roabă s'a năs scut după trup, cel din femeea slobodă însă s'a născut din făgăs duință.

24. Acestea au altă înțelegere? Căci aceste (femei) sunt cele două Legi: Una de pe muntele Sinai, care naște spre robie, este Agar;

25. Agar insemnează muntele Sinai din Arabia, și asemenea este Ierusalimului de acum, care stă in robie cu fiii săi:

26. Iar Ierusalimul cel de sus este slobod, și este malca noastră a tuturor.

27. Pentrucă scris este: Veselește-te cea stearpă, care nu naști! Glăsuește și strigă tu care n'al durerile nașterii, căci mai mulți sunt fiii celei părăsite decât ai celei ce are bărbat!

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup prigonea pe cel ce se născuse după duh, tot așa și acum.

30. Dar ce zice scriptura? Izgonește pe roabă și pe fiul ei, căci fiul roabel nu va moșteni impreună cu fiul celei slobode.

31. Drept aceea, fraților, nu sune tem fii ai roabei, ci ai celei sloe bode.

4. 27: Is. 54, 1. 30: Fac. 21, 10. 12. 5.

Cei chemați la credintă, prupatimile lui Hristos sunt slobud de taptele legii. Slobozenia tur după duh.

Stăruiți deci în slobozenia cu con l'Iristos ne a slobozit pe noi. Il nu vă lăsați prinși din nou lu jugul robiei.

2. Iată, eu, Pavei, vă spun vont De vă veți tăta împrejur, Hrist », nu vă va folosi vouă nimic.

3. Şi iarăși i-o spun ori cui * taie împrejur că este dator să plinească toată legea.

4. Voi, cei ce voiți să vă indreptați prin lege, v'ați despaiții de Hristos; ați căzut din dar.

5. Iar noi așteptăm cu du ul prin credință, nădejdea dreptatu

6. Căci întru Hristos Iisus (1) tăierea împrejur, nici netăierea (1) prejur nu poate nimic, ci credințe care lucrează prin dragoste.

7. Erați pe drumul cel bui Cine v'a oprit, ca să nu 🗱 👊 puneți adevărului?

8. Statul acesta nu este dela est ce v'a chemat pe vol.

Puţin aluat dospește toata imantătura.

10. Eu am incredere in voi intru Domnul, că nu veți cupela altfel; tar cel ce vă tulbura p voi, oricine ar fi, va purta osando

11. Cât despre mine, fratthe dacă mai propoveduesc tălico împrejur, pentru ce aș mat îl prigonit? Atunci smintela cruelta încetat!

12. O de s'ar tăla de tot 100 numai imprejur!) cet ce vă an vrătesc pe voi!

13. Ci vol, fraților, ați fost chemați la slobozenie. Numai să nu lolosiți slobozenia voastră spre prilei păcatului, ci prin dragoste să slujiți unul altuia.

14. Că toată legea într'un cuvânt se cuprinde, adecă: Să luliești pe aproapele tău ca pe tine tusuți.

15. lar de vă mușcați unul pe altul și vă mâncați, căutați să nu vă mistulți unul pe altul.

16. De aceea vă spun: Umblați duhovnicește și (atunci) poftele dupului nu le veți mai implini.

17. Căci postele trupului potrivnice sunt Duhului, sar ale Dus otilui sunt potrivnice trupului. Și no estea se împotrivesc întreolaltă, un ad nu faceți ceea ce voiți.

18. Iar de vă purtați cu Duhul, au sunteți sub lege.

19. Faptele trupulut sunt cunoscule. Ele sunt acestea: preacurvia, comotia, destrábálarea,

Slujirea idolilor, fermecătoillo, vrafbele, sfezile, zavistiile, anille, gălcevile, desbinările, ose-

21. Pismuirile, uciderile, bețiile, in recerile fără măsură și altele in menea acestora. Precum v'am mai înainte, vă spun și inim; cel ce fac unele ca acesto nu vor moșteni împărăția lui in mozeu.

12. Dimpotrivă, roada Duhului 6 dragostea, bucuria, pacea, 1 stelunga răbdare, bunătatea, fa-1 de bine, credința,

23. Blåndetele, infrånarea poftes 111 impolitiva unora ca acestea 11 intellege.

1 /5: Lev. 19, 18,

24. Iar ceice sunt ai lui Hristos, și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu umblăm după mărire deșartă, întărâtându-ne și pismuine du-ne unii pe altii.

6.

Să îndreptăm cu blândețe pe frații cei rătăciți. Lauda lui Pavel: crucea lui Hristos,

Fraților, de va și cădea vreun om, fără de veste, în vreo gresală, voi cei duhovnicești îndrepatați pe unui ca acela cu duhul blândețelor, păzindu-te pe tine însuți să nu cazi în ispită.

2. Purtați sarcinele unii nitora și așa pliniți legea lui Hristos.

3. Că de socotește cineva că este ceva, nimica fiind, acela se amăgește pe sine.

4. Îspitească-și fiecare faptele sale, și atunci întru sine iși va avea lauda, lar nu în altul.

5. Căci flecare iși va purta sarcina sa.

 Cel ce primește cuvăntul (Evangheliei) să împărtășească pe cel ce învață din toate bunurile sale.

7. Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu poate fi batjocorit: Ce va sămăna omul, aceea va si secera.

8. Cel ce samănă în trupul său, din trup va secera stricăciune; far cel ce samănă întru Duhul, din Duhul va secera viață veșnică.

9. Si să fim neosteniți în săvărșirea binelui, căci nelenevindu-ne, la vreme potrivită vom si secera. 10. Așa dar, până când avem vreme, să facem bine tuturor, dar mai ales celor de o credință cu noi.

 Vedeți cu ce slove mari v'am scris vouă chiar cu mâna mea!

12. Cei ce vor să se laude cu trupul, aceia vă sliesc să vă tăiați împrejur numai 'ca să nu pătis mească prigoană pentru crucea lui Hristos.

13. Pentrucă nici singuri cei ce se tale împrejur nu păzesc legea, ci voesc ca vol să vă tălați împrejur, ca în trupul vostru să se laude.

14. Eu însă nu voesc să mă

laud fără numai în crucea Dononului nostru lisus Hristos, princare lumea s'a răstignit pentrumine și eu pentru lume,

15. Căci întru Hristos lisus plut tăierea împrejur, nici netăierea imprejur nu prețuește nimic, ci laptura cea nouă.

16. Şi câţi vor umbla dopo dreptarul acesta, pace și milă pon ei și peste Israilul lui Dumnozoni

17. lar de aci înainte niment con nu-mi mai facă supărare, căci cu ranele Domnului lisus le port pu trupul meu.

18. Darui Domnului nostru lisu Hristos cu duhul vostru, fraților Amin.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EFESENI

1.

Cel aleşi. Rugăciune pentru Efeseni, ca să cunoască mântuirea ceea întru Hristos.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Ilsus Hristos, sfintilor celor ce sunt in Efes și credincioșilor intru Domnul Hristos listis:

2. Dar vouă și pace dela Dums uzzeu Tatăi nostru și dela Doms uul lisus Hristos?

3. Bine este cuvântat Dumnenu și Tatăl Domnului nostru lisus liristos, care ne-a binecuvântat pe nui în locașurile cele cerești, cu 13t felul de binecuvântări duhovol ești întru Hristos,

4. Precum ne a ales pe noi întru donsul mai înainte de întemelerea lundi, ca să fim noi sfinți și fără le prihană înaintea lui,

5. Mai inainte rânduindu-ne pe

fierea cea prin lisus Hristos, după bunăvoința voii sale,

 Spre lauda măririi darului său, cu care ne-a dărult pe noi prin Fiul său cel lubit,

7. Intru care prin sangele lul avem răscumpărarea și iertarea păs catelor, după bogăția darului lui,

8. Pe care lea făcut să prisoe sească întru noi spre toată înțue lepciunea și priceperea,

9. Arătându-ne nouă taina voli sale, după bunăvolnța sa, precum mai înainte a hotărit întru sine,

10. Spre întocmirea plinirii vremilor, ca toate să le adune iarăși întru Hristos, și cele din ceruri și cele de pe pămănt, întrânsul,

11. Intru care ne-am făcut și moștenitori, hotăriți fiind mai inainte, după rânduialai celui ce toate le lucrează după sfatul voli sale,

12. Ca să fim noi spre lauda măririi sale, noi cari mai inainte am nădăjduit întru Hristos,

1. 13

13. In ei şi voi, după ce ați auzit cuvântul adevărului, Evanghelia mantuirii voastre, în el crezând, v'ați pecetluit cu Duhul cei Sfânt al făgăduinții,

14. Care este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărarea celor dobândiți de el, spre lauda măririi lui.

15. Drept aceea, și eu auzind de credința voastră intru Domnul lisus și de dragostea voastră către toți sfinții,

16. Nu incetez a multumi (lui Dumnezeu) pentru voi, pomenina duavă în rugăciunile mele,

17. Ca Dumnezeui Domnului nostru lisus Hristos, Tatăi slavei, să vă dea vouă duhul ințeleps ciunii și al descoperirii, spre cus noștința lui,

18. Şi să vă lumineze ochli minții voastre, ca să știți voi care este nădeidea la care v'a chemat și care este bogăția slavel moște nirii lui păstrată pe seama sfinților,

19. Şi care este mărimea nemărginită a puterii lui întru noi cei ce credem, după lucrarea puterii tăriei sale,

20. Pe care a arătat•o întru Hristos, sculându•l pe el din morți și punându•l să șază deadreapta sa întru cele cerești,

21. Mai presus decât toată începătoria și stăpânirea și puterea și domnia și decât tot numele ce se numește, nu numal în veacul acesta, ci și în cel ce va să vie.

22. Si toate le a supus sub pir cioarele lui, si mai pre sus de toate lua dat pe el cap Bisericil,

23. Care este trupul lut, plinirea celui ce implinește toate întru toți.

2.

Impăcarea păgântlor și a ludetlor cu Dumnezeu, prin Hristos.

Ci voi erați morți prin gres șalele și păcatele voastre,

2. Intru cari ați umbiat cândva după veacul lumii acestela, după vola domnului celuice stăpânește văzduhul, a duhului celuice lucrează acum întru fiii neascultătil

3. Intre aceștia și noi toți am petrecut oarecând, după poficie trupului nostru, făcând voile trupului și ale simțurilor; și eram din fire fii ai mâniei, ca și cula lalti.

4. Dar Dumnezeu, bogat find intru milă, pentru multa sa dras goste cu care nesa lubit pe noi,

5. Măcar că eram morți prin păcatele noastre, ne-a înviat inupreună cu Hristos. – În dar sunteți mântuiți! –

6. Şi impreună cu dânsul ness sculat şi nesa pus să ședem înlin cele cerești prin Hristos lisus,

7. Ca să arate în veacurile viltoare bogăția cea mare a darului său, prin bunătatea arătată nous, întru Hristos lisus.

8. Căci în dar sunteți mantuiți, prin credință; și aceasta nu dela voi, ci este darul lui Dunnnezeu.

9. Nu din fapte, ca să nu 41 faude cineva.

10. Pentrucă a lui făptură sumtem, zidiți intru Hristos lisus spofapte bune, pe care Dumnezeu mai inainte le-a gătit, ca să um-

11. De aceea, aduceți-vă aminte, că odinioară voi păgânii cu trupul, cari vă chemați netăiați împrejur de către cei ce se chemau tăiați împrejur, cu tăiere imprejur făcută în trup, de mână,

12. În vremea aceea erați fără de Hristos, înstreinați de obștea lui Israil și streini de așezămine tele făgăduinții, fără nădeide și firă de Dumnezeu în lume.

13. Iar acum, întru Hristos Iisus, voi cari oarecând erați departe, aproape v'ați făcut prin sângele lui Hristos.

14. Pentrucă el este pacea noas stră, el care a făcut din două lumi una, surpând zidul despărs țitor dela mijloc, adecă vrajba,

15. Stricand în trupul său legea poruncilor cu învățăturile ei, da Intru sine pe amândoi să-i zidească într'un om nou, făcând pace;

16. Și pe amândoi să-i împace cu Dumnezeu într'un trup, prin crucea cu care el a omorit vrajba.

17. Și venind a vestit pace vouă: și celor de departe și celor de aproape,

18. Căci printrânsul avem, și unti și alții, apropierea în acelaș Duh, către Tațăl.

19. Drept aceea, de acum nu mai sunteți streini și venetici, ci sunteți cetățeni impreună cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu,

20. Zidiţi fiind pe temeka apostolilor şi a prorocilor, piatra ceadin capul unghiului fiind însuşi lisus Hristos.

21. Intru el orice zidire se tine la la la la la creste intru locaș sfânt, meu Domnul.

22. Intru el sunteti zidiți și voi împreună, ca să fiți locaș al lui Dumnezeu întru Duhul,

-3

Intelepciunea dumnezeiască data lui Pavel spre luminarea neas murilor, Rugăciunea pentru Biserică.

De aceea, en Pavel, legatul lui lisus Ilristos pentru voi păgànii,

2. De veți fi auzit de iconomia darului lui Dumnezeu care mi s'a dat mie pentru vol:

3. Căci prin descoperire mi s'a arătat mie taina, precum am scris mai înainte pe scurt,

4. De unde cetind, puteți cunoaște știința mea despre taina lui Hristos.

5. Care nu s'a arătat fillor oammenilor în alte veacuri, precum s'a descoperit acum sfinților lui apostoli și proroci, prin Duhul:

6. Anume că păgânii sunt împreună moștenitori (cu Iudeii) și împreună un trup și împreună părtași făgăduinții lui întru Hristos prin Evanghelie,

7. Cărela m'am făcut slujitor după dăruirea flarului lui Dumnezeu, care mi s'a dat mie prin lucrarea puterii lui.

 Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi s'a dat darul acesta, ca să vestesc păgânilor bogăția lui Hristos, cea nepătrunsă,

 Şi să lămuresc tuturor care este iconomia tainei celei din veci ascunse întru Dumnezeu, ziditorul a toate,

10. Pentru ca înțelepciunea lui Dumnezeu, cea de multe feluri, să

1. 22: Ps. 8, 7.

se facă știută acum prin biserică, incepătoriilor și domniilor întru cele cerești.

 După hotărârea cea mai înainte de veci, pe care a plinito întru Hristos lisus, Domnul nostru,

12. Intru care avem, prin credință în el, îndrăzneală să ne apropiem de Dumnezeu cu deplină nădeide.

13. De aceea vă rog pe voi, să nu vă pierdeți curajul întru necazurile mele cele pentru voi, căci ele sunt slava voastră.

14. Pentru aceasta imi plec genunchii inaintea Tatălui,

15. Dela care iși ia numele orice făptură din cer și de pe pământ,

- 16. Ca să vă dea vouă, după bogăția slavei sale, să vă întăriți cu putere prin Duhul său întru omul cel dinlăuntru,
- 17. Ca Hristos să se sălășiulască, prin credință, întru inimile voastre.
- 18. Incât înrădăcinați și întemeiați fiind întru dragoste, să puteți cunoaște împreună cu toți sfinții, care este lățimea și lungimea și adâncul și înălțimea,
- 19. Şi să cunoașteți dragostea lui Hristos cea mai presus de cunoștință, ca să vă umpleți de toată plinătatea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce prin puterea care lucrează întru noi poate face nemăsurat mai mult decât cele ce cerem sau cugetăm,

21. Aceluia fie slava în Biserică întru Hristos Iisus, întru toate neamurile, din veac în veac. Amin.

4.

Stătuire la unire în dragoste, măcar că darurile sunt felurite Biserica este trupul lui Hristos Viețuirea întru curăție.

Drept aceea, rogusvă pe voi, cu, legatul întru Domnul, să umblați cu vrednicie, după chemarca cu care sunteți chemați,

2. Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare, înglăduindu-vă unii pe alții cu dragoste,

3. Nevoindu-vă a păzi unirea Duhului întru legătura păcli,

4. Un trup, un Duh suntett precum și chemați sunteți întrinădejde a chemării voastre;

5. Un Domn, o credință, un botez.

6. Un Dumnezeu şi Tatăl tulinror, care este peste toate şi prin toate şi intru toți.

7. lar flecărula din noi s'a dal darul după măsura dărniciel lui Hristos.

8. Pentru aceea zice: Suitum a in inălțime, robitea robime și i dat daruri oamenilor.

9. Iar aceea că s'a suit = ce însemnează, fără numai că s'a și por gorit la cele mai de jos laturi ali pământului?

10. Cel ce s'a pogorit, acela can care s'a și suit mai presus de tunti cerurile, ca toate să le umple.

11. Şi el a pus pe unif apostoliar pe alţil proroci, lar pe alţil evanghelişti, lar pe alţil păstori şi dası ili

12. Spre desăvârșirea sfinților, la lucrul slujbel celei spre zidirea trupului lu? Hristos,

4. 8: Ps. 68, 19.

13. Până când vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinții Flului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, după măsura deplină a vârstei lui Hristos,

i4. Ca să nu mai fim prunci, (lăsându-ne) învăluiți și purtați de price vânt al invățăturii, de vicle-nia oamenilor și de iscusința for plină de înșelăciune,

15. Ci petrecand cu adevărat Intru dragoste, să creștem în toate *pre el, care este capul, Hristos.

16. Din el tot trupul bine alcătult și încheiat prin toate legăturile întăritoare își face creșterea spre ditrea sa însăși, întru dragoste, potrivit lucrării măsurate flecărui madular.

17. Drept aceea, aceasta v'o pun și v'o mărturisesc întru Domanuli Voi să nu mai umblați preatum umblă celelalte neamuri, întru di seriăciunea minții lor.

18. Intunecați fiind la cuget și instreinați de viața lui Dumnezeu, din pricina necunoștinței care este intru ei și din pricina împietririi tilmei lor.

19. Ei căzând întru nesimțire du dat pe sine destrăbălării spre măvârși cu nesaț tot felul de nesurolie.

20. Vol însă nu așa ați cunos-

21. De vreme ce lați auzit pe 11 și ați învățat dela dânsul așa 11 un este adevărul întru lisus:

92. Să lepădați voi chipul viepurii de mai înainte a omului ce-1 î vechiu, care se strică prin pofnii cele ademenitoare,

23. Şi să vă înnoiți în duhul agetulul vostru,

24. Imbrăcându-vă în omul cel nou, făcut după (chipul lui) Dumnezeu întru dreptatea și sfințenia adevărului.

25. Drept aceea, lepădând minsciuna, grății adevărul flecare cu aproapele său, căci suntem unul altula mădulare.

 La mânie nu păcătuiți; soarele să nu apule peste mânia voastră.

28. Cel ce a furat să nu mai fure, ci mai vârtos să se ostenească lucrând binele cu mâinile sale, ca să albă să dea celui lipsft.

29. Cuvânt urit să nu lasă din gura voastră, ci numai de cel bun, spre zidire unde este trebuință, ca să aducă har celor ce ascultă.

30. Şi să nu întristați pe Duhul cel sfânt al lui Dumnezeu, cu care v'ați pecetluit pentru ziua răscumpărării.

31. Toată amărăciunea și mânia și iuțimea și strigarea și hula, împreună cu toată răutatea să o lepădati dela voi.

32. Şi fiţi unul cu altul buni, milostivi, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v'a iertat vouă întru Hristos.

5.

Indemnări la viața cea vrednică de sfințenia creștinului. Sfaturi pentru cei căsătoriți.

Fiți dar următori lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți.

2. Și umblați întru dragoste, precum și Hristos ne a iubit pe

25: Zah. 8, 16. 26: Ps 4, 5.

noi și s'a dat pe sine pentru noi, prinos și jertiă lui Dumnezeu în tru miros cu bună mireasmă.

5. 3

3. Iar curvia și toată necurăția sau lăcomia nici să se pomes nească între voi, precum se cus vine sfinților,

4. Nici măscăriciune, nici vorbă nebunească, nici glume cari nu se cuvin; ci mai vàrtos multus mită.

5. Căci aceasta s'o știți, că nici un curvar sau necurat sau lacon, care este slujitor idolilor, n'are moștenire întru împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.

6. Nimeni să nu vă amăgească pe voi cu vorbe deșarte, că pentru acestea vine mânia lui Duma nezeu peste fiii neascultării.

7. Deci, nu vă faceți părtași cu aceștia.

8. Altă dată erați întunerec, iar acum sunteți lumină intru Doma nul. Umblați ca fiii luminii!

9. Căci roada Duhului este întru toată bunătatea și dreptatea și ader vărul.

10. Cercați ce este bine plăcut Domnului.

11. Nu vă amestecați cu fapitele cele fără de roadă ale întuinericului, ci mai vârtos să le osâni diți.

12. Căci cele ce se fac întru ascuns de către dânșii rușine este a le și grăi.

13. Iar toate câte se osândesc, les la iveală prin lumină, căci tot ce se vădește este lumină.

14. Pentru aceea zice: Deși teaptăite cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos.

15. Drept aceea, luați seama să umblați cu pază, nu ca niște ne înțelepți, ci ca cei înțelepți,

16. Răscumpărând vremea, cărl

zilele rele sunt.

17. De aceea nu fițt neprice puți, ci ințelegeți care este vola Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, intru care este curvia, ci vă ums

pleți de Duhul.

19. Vorbiți întreolaltă în psalmi și laude și în cântări duhovnicești, lăudând și cântând Domnului întru inimile voastre,

20. Şi multumind pururea pentru toate in numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezen şi Tatălui.

21. Supuneți vă unui altuia lutru frica lui Hristos.

22. Femeilor, supuneți vă băte batilor voștri, ca Domnulut.

23. Căci bărbatul este capul femeil, precum și Hristos este capul Bisericii, trupul său, al carul mântultor este.

24. Ci precum Biserica se sus pune lui Hristos, așa și femelli (să se supue) bărbaților lor întru toate.

25. Bărbaților, tubiți-vă femelivoastre, precum și Hristos a tubit Biserica și s'a dat pe sine pentru dânsa,

26. Ca să o sfințească prin cuvânt, curățind o prin baia botes zului.

27. Ca s'o puie inainte luist libserică slăvită, neavand nicto instinăciune, nici prihană sau alteceva de acest fel ci să fie slama și fără de prihană.

28. Aşadar, datori sunt bărbații să-și iubească femelle lor, cum e,t lubesc trupurile for. Cel ce iși iubeste femeea sa, pe sine se iubește.

29. Că nimenia nu și-a urit vreodată trupul său, ci-l hrănește și-l incălzește pe el, precum Hristos Biserica;

30. Pentrucă suntem mădulare ale trupului lui, din carnea lui și din oasele lui.

31. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeca sa și vor fi amâns doi un trup.

Taina aceasta este mare;
 Lur eu grăesc despre Hristos și

despre Biserică.

33. Deci dară, și voi, fieștecare, eșa săși iubească femeea sa ca pe ol e insuși, iar femeea să se teamă ul bărbat.

6.

N'duri către fii și părinți, către Muți și stăpâni. Armele crești: nului în luptă cu prășmașii duhopnicești.

l'illor, ascultați de părinții voștri intru Domnul, căci aceasta este ui dreptate.

' ('instește pe tatăl tău și pe turna ta – aceasta este porunca ta dintăi întru făgăduință –

'. ('a să-ți fie ție bine și să n nești ani mulți pe pământ.

A Şi voi, părinților, nu întărâ. Oli la mânie pe fiii voștri, ci îi ogteți pe ei întru învățătura și pevața Domnului.

5. Slugdor, ascultați de stăpânfi 1030 cei după trup, cu frică și

d Tac. 2, 24.

6. 2: les. 20, 12.

N: A doua Lege 5, 16.

6 Nu slujindu-le numai inalatea ochilor, ca cei ce vor să pluca oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcând din suflet vola lui Duna

cu cutremur, întru curăția infinit

voastre, ca st de Hristos.

nezeu,
7. Slujindu-le cu bunăvoință, ca
Domnului, iar nu ca camenilor,

8. Știind fiecare - fie rob, fie slobod - că orice bine va fare il va lua îndărăt dela Domnul.

9. Şi voi, stăpântlor, la fel să vă purtați cu slugile voastre, domolindu-vă asprimea, știind că Domnul lor este și al vos ru în ceruliși la el nu este fățărle.

10. Deci, frații mei, intarții vă întru Domnul și întru puterea ta-riei lui.

11. Imbrăcați-vă întru toate almele lui Dumnezeu, ca să punți sta împotriva meșteșuțiul a diavofului.

12. Căci lupta noastră nu este împotriva trupului și a sangelui, ci împotriva începătorillor și a domniilor și a stăpanitorilor în tunerecului veacului acestula, împotriva duhurilor răutății celor de sub cer.

13. De aceea, luați toate armele lui Dumnezeu, ca să pulcți sla, impotrivă în ziua cea rea, și toale biruindu-le, să stați în picioare.

14. Drept aceea, tineti-vă bine, incingandu-vă millocul vosiru cu adevărul și îmbrăcandu-va cu zana dreptății,

15. Şi incălțându-va picloarele intru gătirea Evangliclici păcil.

16. Peste toate luati pavaza cico

14 ls. 11, 53 59, 17.

^{5. 2:} leş. 29, 18.

dinței ou care veți putea stinge toate săgețtle cele aprinse ale vica leanului.

17. Şi colful mantuirli să-l luați, și sabia Duhului, care este cuvantul lui Dumnezeu.

18. Faceți tot felui de rugăciuni și de cereri, rugându•vă în toată vremea în Duhul vostru, și stă• ruiți întru aceasta cu toată răbda• rea, rugându•vă pentru toți slinții,

19. Si pentru mine, să mi se dea mie cuvânt, ca deschizându-mi gura mea, cu îndrăzneală să arât taina Evangheliei,

20. Al cărei vestitor în lanțuri sunt, ca să grăesc despre ea cu

îndrăzneală, precum mi se cuvine a grăt.

21. lar ca să știți și vol cele despre mine și ce fac, toate vi le va arăta vouă Tihic, lubitul nostru frate și credincios slujitor intru Domnui.

22. Pentru aceasta l-am și lile trimis la voi, ca să știți cele despre noi și să mângăe inimile voastre.

23. Pace fraților și dragoste cu credință dela Dumnezeu Taiál și dela Domnul Isus Hristos.

24. Darul fie cu toți cari lubes cu statornică dragoste pe Dominul nostru Iisus Hristos?

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIPENI

1.

Viultumire pentru tapta bună a tilipenilor și rugăciune pentru desăvârșirea lor. Osârdia lui Papel.

I leistos, tuturor sfinților întru I leistos, tuturor sfinților întru II letos lisus, celor ce sunt în Filipi, Inputună cu episcopii și diaconii:

- Dar vouă și pace dela Dume au Tatăl nostru și Domnul toma Hristos.
- Multumesc Dumnezeului meu il de câteori îmi aduc aminte le vol.
- 1. Căci pururea, în toate rugăs 1.1 de mele, mă rog pentru voi 11 cu bucurie,

Pentru impărtășirea voastră ···· (vestirea) Evangheliei, din ··· dintăi până acum,

Incredințăt fiind chiar prin ta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun, il va și sfârși, până la ziua lui Iisus Hristos.

- 7. Am tot dreptul să cuget astfel despre voi toți, pentrucă atât în lanțurile mele cât și în apăras rea și adeverirea Evangheliei vă port la inimă pe voi toți cari sunteți părtași acelulaș dar ca și mine.
- Căci martor îmi este Dumnezeu, că vă doresc pe voi toți cu duioșia lui Ilsus Hristos.
- 9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră tot mai mult și mai mult să prisosească întru cunoștință și întru toată priceperea,
- 10. Ca prețuind voi cele ce sunt mai de folos, să fiți curați și fără de sminteală în ziua lui Hristos,
- 11. Plini filind de roadele dreps tății care sunt prin lisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.
- 12. Şi voesc să ştiți voi, fraților, că cele ce s'au întâmplat cu mine

mai vârtos întru sporirea Evans gheliel s'au întors,

13. Așa că lanțurile mele cele pentru Hristos s'au făcut cunoscute în tot divanul și la toți ceilalți.

14. Şi cei mai mulți din frații intru Domnul, îmbărbătați de lanturile mele, și mai mult îndrăznesc a grăi cuvântul fără de frică.

15. Adevărat că unii din pismă și din dor de pricire propoveduesc pe Hristos, dar alții – din bunăs vointă.

16. Aceştia vestesc pe Hristos din lubire (pentru mine), ştiind că spre apărarea Evangheliei sunt pus,

17. lar ceilalți din iubire de ceartă, nu cu gând curat, socotind să îngreuieze legăturile mele.

18. Ce este dar? Nímic altceva, decât că în tot chipul, fle din fățărie, fle din adevăr, Hristos se propoveduește; și întru aceasta mă bucur și mereu mă voi bucura.

19. Pentrucă știu că aceasta îmi va fi mie spre mantuire prin rugăs ciunile voastre și cu ajutorul Dushului lui Ilsus Hristos.

20. Cred și nădăjduesc că întru nimic nu mă voi rușina, ci sunt încredințat că și acum ca în tote deauna Hristos se va preamări în trupul meu, fie prin viață, fie prin moarte.

21. Căci pentru mine viața este Hristos, iar moartea un câștig.

22. Dacă însă a viețul în trup insemnează roadă pentru lucrul meu, nu știu ce să aleg.

23. Pentrucă sunt prins din două părții Doresc a mă slobozi (de trup) spre a fi împreună cu Hristos – și aceasta este mai de folos (pentru mine).

24. Dar a rămânea în trup esti mai de folos pentru voi.

FILIPENI

25. Și aceasta cugetând, știu că voi rămânea și împreună voi petrece cu voi cu toți, spre sporirea și spre bucuria credinței voastre

26. Pentru ca lauda voastră an sporească întru Hristos lisus prin mine, când voi veni iarăși la voi

27. Numai să umblați cu vreile nicie, după Evanghelia lui Hristorincăt eu, fie că voi veni și va voi vedea, fie că nu voi fi de față la voi, să aud despre voi, ca stați într'un duh și într'o simțiie. împreună nevoindus vă pentru cu dința Evangheliei,

28. Şi neflindu-vă teamă înliii nimic de cel potrivnici; pentrii il aceasta va fi un semn al pli i zanlei, far pentru voi, al mânturii Si aceasta este dela Dumna/iii

29. Cā vouā vi s'a dāruit paretru Hristos, nu numai sā credeti intru el, ci sā şi pātimiţi pentru dânsul,

30. Luptând aceeaș luptă pe care (altădată) ați văzuteo la num și pe care auziți (că o due) și astăzi.

2.

Slatuiri la viată în unire, avanu pildă smerenia și slava lui i in stos. Lauda lui Timotei și a im Epatrodit.

Deci, de este vreo mângario intru Hristos, de este vero bunăvoire a dragostei, de este vero împărtășire a Duhului, de este vero milostivire și indurare,

2. Pliniți bucuria mea, accum gândind, aceeaș dragoste avand, un suflet filnd, una cugetând. 3. Nimic să nu faceți din duh de învrăjbire sau de mărire departă; ci cu smerenie fiecare pe delălalt să-l socotească a fi mai de plaste decât el însuși.

4. Nimeni să nu caute numai

de altuia.

5. Să aveți în voi simțirea care a fost și întru Hristos Iisus,

6. Care chipul lui Dumnezeu bind, nu a ținut ca la o pradă la ulnța sa cea întocmai cu Dum.

7. Ĉi s'a deșertat pe sine, chip di rob luând și făcându-se asenunea oamenilor și la înfățișare

8. S'a smerit pe sine, făcându-se moultător până la moarte - și incă

o arte pe crucel

. Pentru aceasta și Dumnezeu

les prea înălțat pe dânsul și îsa

leuit lui nume, care este mai
presus de orice nume,

10. Ca întru numele lui lisus 100 genunchiul să se plece: al ce-100 cerești și al celor pământești 11 d celor de desubt.

(1. Şi să mărturisească toată lunba că Domn este Iisus Hristos, nu mărirea lui Dumnezeu Tatăi.

, Căci Dumnezeu este cel ce unză intru voi, ca să voiți și o lucrați după bunăvoința lui.

11 Toate să le faceți fără de

1 4 Ca să fiți fără de prihană

și curați, fii nevinovați ai lui Dume nezeu în mijlocul unui neam indărătnic și răsvrătit, întru care străluciți ca niște luminători în lume,

16. Ținând cuvântul vieții, ca să-mi fie spre laudă în ziua lui Hristos, că nu în deșert am alergat, nici în desert m'am ostenit.

17. Ci chiar de mi-aș vărsa sângele pentru jertla și prinosul credinții voastre, mă bucur și mă voi bucura împreună cu voi cu toti.

18. Aşliderea şi voi să vă bue curați și să fiți fericiți împreună cu mine.

19. Ci nădăjduesc întru Domnul lisus, că fără de zăbavă îl voi trimite la voi pe Timotei, ca și eu să-mi fac înimă bună, aflând vesti despre voi.

20. Căci n'am pe nimeni altul, de o simțire cu mine, care să se grijească de voi cu atăta tragere

de inimă.

21. Fiindon toți de ale lor caută, iar nu de ale lui Itsus Hristos.

22. Iar credința lui incercată o cunoașteți, că precum (slujește) fiul unui tată, așa a slujit impreună cu mine intru vestirea Evangheliei.

23. Pe acesta nădăjduesc, dar, să-i trimit în curând, după ce voi vedea ce are să fie cu mine.

24. Dar am nădeidea întru Domanul, că și eu voi veni la voi fără de zăbavă.

25. Am socotit însă de nevoe a trimite la voi pe Epafrodit, fratele și împreună lucrătorul și impreună luptătorul meu, și al vostru trimis și sluiitor trebuințelor mele.

26. De vreme ce dorea să vă vază pe voi pe toți și era mâli-

3, 15

nit, pentrucă ați auzit că a fost bolnav.

27. Căci a și fost bolnav aproape de moarte, dar Dumnezeu lea mie luit pe el, și nu numai pe el, ci si pe mine, ca să nu am întristare peste intristare.

28. Deci leam trimis pe el mai degrabă, ca văzându larăși să vă bucurați, iar eu să flu mai puțin mahnit.

29. Drept aceea, primiți-l pe el întru Domnul cu toată bucuria și pe unii ca acestia întru cinste să il aveti.

30. Căci pentru lucrul lui Hristos a fost aproape de moarte, puindu-si viata în primejdie, ca să plinească lipsa voastră în slujba cea către mine.

Despre credința cea dreaptă. Viața duhoonicească nu ește în trup, cl în urmarea vieții de jertsire a lui Hristos.

Mai departe, frații mei, bucura-ți-vă întru Domnul. A vă scrie vouă acestea mie nuemi este lene, lar vouă vă este de folos. ..

2. Păziți-vă de câini, păziți-vă de lucrătorii cei răi, păzițisvă de tälere l

3. Căci tăierea împrejur suntem noi, cei ce cu huhul slujim lul Dumnezeu și ne lăudăm întru Hristos lisus și nu ne incredem in trup.

4. Măcar că eu aș putea să mă incred si in trup. De i se pare cuiva că se poate increde în trup, eu cu atât mai mult!

5. Căci am fost tăiat împrelur a opta zi, (și sunt) din neamul lul Israil, din seminția lui Veniamin. Evreu din Evrei, iar după lege fariseu;

6. După rávnă: gonitor al Bisericii; după dreptatea cea din lege

fără prihană.

7. Dar cele ce imi erau mie câștig, acestea le am socotit pentru Hristos (a fi) pagubă.

8. Ci mai presus de toate le si cotesc pagubă față de înălținu. cunostinții lui Hristos Iisus, Donne nul meu, pentru care m'am putgubit de toate și le socotesc (n li gunoale, ca să dobândesc [H Hristos.

9. Si să mă afiu întru ei, nu in dreptatea mea cea din lege, ct 11 aceea care este credința în liriston si care este dela Dumnezeu, prin credintă:

10. Ca să l cunosc pe el și pue terea învierii lul și împărfăști. patimilor lui și să mă fac asena. nea lui în moarte,

11. Ca să ajung cumva 1 la invlerea mortilor.

12. Nu că aș fi luat (răsplatar sau că aș fi desăvârșit. Ci gonere că doar vol ajunge s'o prind, pentrucă și eu am fost prins ile Hristos Iisus.

13. Fratilor, eu încă nu nid Min cotesc să fi ajuns l

14. Cl numai una faci celi dinapoi ultându-le, spre cele dinainte må intind. Alerg la sensn, la răsplata chemărli de sus a lin Dumnezeu, întru Hristos lisus

15. Deci, câți suntem desavai. siți, aceasta să gandim, lar dace Intru ceva alt fel ganditi, Dumini

16. Dar, de unde am ajuns, să mergem înainte cu acelaș pas.

17. Urmați mie, fraților, și vă uitați la cei ce umblă după pilda noastră,

18. Pentrucă multi - despre carl de multe ori v'am grăit vouă, iar ecum plångånd vå gråesc despre umblă ca niște vrășmași ai crucil lui Hristos.

19. Sfarsitul acestora este piel» rea. Dumnezeul lor este panterele, iar slava lor este intru rușine, raici nu cugetă decât la cele pămantesti.

20. Lăcasul nostru însă este în ceruri, de unde și așteptăm pe Mantuitorul, pe Domnul nostru

Hous Firistos,

 Care va schimba chipul trupului nostru celui smerit, fă: dandusl asemenea trupului slavei ule, cu puterea ce-o are el să h supue luist toate.

Indemnări la statornicie și peselu duhopnicească. Papel mulnimeste pentru ajutorul trimis.

Necl, frații mei lubiți și doriți, bucuria și cununa mea, rămanett statornici întru Domnul, tubitilor !

2. Rog pe Evodia și rog pe untihi, aceleași gânduri să le aibă tare Domnul.

3. Ba te rog și pe tine, tovas capil meu credincios, ajută-le lor of s'au nevoit pentru livanghelle, impreună cu mine și cu Climent d cu ceilalti impreună lucrători ai

teu vă va lumina pe voi și în mel, ale căror nume scrise sunt in cartea vieții.

4. Bucurațievă pururea întru Domnul si iarăși zic, bucurați-vă.

5. Blandețele voastre să se lacă stiute tuturor oamenilor. Doninul este aproape.

 Nu vă îngrijorati de nimic, ci prin rugă și cereri cu mulțu-

rintele voastre.

7. Si pacea lui Dumnezeu care covárseste toată mintea, va păzi inimile voastre și cugetele voastre întru Hristos Issus.

mită să arătați lui Dumnezeu dor

8. Incolo, frații mei, câte suni adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt lubite, câte sunt de hună laudă, ori ce faptă bună și ori ce laudă: la acestea să vă gândițt.

9. Cele ce ati invățat și up lunt și ați auzit și ați văzut 1 inc. acestea să le faceți - și Dumnezeul

păcii va fi cu vol.

10. Cl m'am bucurat mult Domnul, că fată, purtarea voas. la de grijă cea pentru mine a inflorit din nou. Ati avut-o si pana acuma, dar n'ati putut-o dovedi.

11. Nu o spun ca st cand as fi în lipsă, căci eu m'am deprima să fiu îndestulat cu ce am.

12. Stiu să trăesc smerit și șilu să trăesc în belşug. Intru tot și intru toate am invățat să flu și sătul și flămând și în belsuu și in lipsă.

13. Toate le pot intru Firistos cel ce mă intăreste.

14. Insă bine ati făcut că v'ați făcut părtași necazului meu.

15. Vol. Ellipenilor, stitl blue că la inceputul propoveduiril mele. cand am plecat din Machedonia,

16. Căci și în Tesalonic odată si a doua oară mi-ați trimis cele de trebuintă.

17. Nu că doară aș umbla după darul vostru, ci umblu după redul care sa prisosească spre folosul vostru.

18. Acum am de toate și am si de prisos. Sunt indestulat, pris mind dela Epafrodit cele trimise de voi, miros cu bună mireasmă, fertfă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeul meu w plinească orice lipsă a vossin după bogăția slavel sale, prin I libe tos Iisus.

4 21

20. Iar lui Dumnezeu și Tatalui nostru fle slavă în vecli vecliu Amin.

21. Spuneți închinăciune dului Hristos Iisus tuturor sfintilor luchinăise vouă frații cari sunt inipreună cu mine.

22. Inchină-se vouă toți simui mai ales cei din casa Chesarulut

23. Darul Domnului nostru lisus Hristos să fie cu duhul vostru

CARTEA SFANTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE COLOSENI

1.

Papel laudă credinta Colosenta for si se roagă pentru întărirea for întru dânsa. Papel se bucură de rodul ostenelilor sale.

Davel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Ilsus Hristos si Timotel fratele,

2. Sfintilor si credinclosilor frati intru Hristos carl sunt in Colone: dar vouă și pace dela Dum. nezeu Tatăl și dela Domnul nos Mru Isus Hristos.

3. Multumim lui Dumnezeu si l'atalul Domnulul nostru Iisus Hristos, rugându-ne pururea pentru voi.

4. Căci am auzit despre cre-Unta voastră cea întru Hristos linus si despre dragostea ce aveți ontre toti sfinții,

5. Pentru nădeldea cea gătită voud in ceruri, pe care ati auziteo mai inainte in cuvantul adevărului Evangheliel.

6. Aceasta a ajuna la voi, precum în toată lumea, și aduce roadă si sporeste ca si in vol, din ziua in care atl auxit al atl cunoscut cu adevărat darul lui Dummezeu.

7. Astfel ati invätat dela Lpafra, lubitul nostru impreuna luciator, care pentru voi este credincios slufitor al lui Firistos,

8. Si care nesa si aratat noud dragostea voastră cea întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din ziua in care am auzit acestea, nu incetăm să ne rugăm pentru voi și să cerem ca să vă umpleți de cunoștința voii lui, întru toată întelepciunea și priceperea duhova nicească.

10. Şi să umblați cu vrednicie (în căile) Domnului, plăcându-l întru toate, aducând roadă întru tot lucrul bun si sporind in cunos stința lui Dumnezeu,

11. Și întărindu-vă toate puterile cu tăria măririi lui, toate să le suferiți cu îndelungă răbdare, și cu bucurie,

 Mulţămind Tatălui celui ce v'a învrednicit pe voi să aveţi parte de moştenirea sfinţilor, întru lu:

mină.

13. El ne-a izbăvit pe noi din stăpânirea întunerecului și ne-a mutat în împărăția Fiului iubirii sale,

14. Intru care avem răscumpărarea și iertarea păcatelor, prin

sangele lui.

15. Ei este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, născut mai inainte

de toată făptura.

- 16. Căci printrânsul s'au zidit toate, cele din ceruri și cele de pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie scaunele, fie domniile, fie începătoriile, fie stăpânirile. Toate printrânsul și pentru dânsul s'au zidit.
- 17. Și el este mai înainte decât toate și toate întrânsul sunt așes zate.
- 18. Și el este capul trupului, (adecă) al Bisericii. El este începus tul, intâlul născut din morți, ca el să fie întru toate cel dintâi.

19. Că întru el bine a voit Dums nezeu să se sălășluiască toată des

săvarșirea,

- 20. Și ca printrânsul toate să le impace cu sine, cele de pe pământ și cele din ceruri, făcând pace prin sângele crucii sale.
- 21. (Așa) și pe voi, cari altădată erați înstreinați și vrășmași și cu mintea către lucruri rele, iată acum v'a împăcat,

22. Prin moartea (Fluiui său) în trupul cărnii, ca să vă aibă pe vol

inaintea sa sfinți fără de prihana si nevinovați,

23. De veți rămânea întem lati întru credință, întăriți și nemiși atr din nădejdea Evangheliei, pe ca ați auzito, care s'a propoveți la toată zidirea cea de sub cara al cărei slujitor m'am făcut cu Pavel.

24. Acum mă bucur întru sur ferințele mele pentru voi și un plinesc în trupul meu lipsurile me cazurilor lui Hristos pentru trupul

lui care este Biserica,

25. Al cărei slujitor m'am îscureu, după slujba pe care mi-a date mie Dumnezeu pentru voi, ca a vă vestesc deplin cuvântul lui Dumnezeu:

26. Taina cea din veci ascuii a și de neamuri (neștiută), iar acuno

descoperită sfinților săi,

27. Cărora Dumnezeu a voil so le arete ce bogăție de slavă con pentru neamuri taina aceasta, acto Hristos (cel sălășiuit) întru voi, us deidea slavel.

- 28. Pe acesta il propoveduto noi, stătuind și invățând pe let omul întru toată înțelepciunea, să înfățișem pe tot omul desăvat li întru Hristos.
- 29. Spre aceasta mă și ostenem luptându-mă cu ajutorul puteril lucare lucrează cu tărie întru mim

2,

Crestinii să nu se supule intelepctunii omenesti celei annue toare. Cei ce s'au îngropal, probotez, cu Hristos, împreună (u ... au și înoial.

Ci voesc să știți voi cât de manluptă am pentru voi și pentru cei din Laodicheea și pentru toți căți n'au văzut fața mea în trup,

2. Ca să se mângăe inimile lor, uniți fiind întru dragoste și îms bogățindu-se în încredințarea deplină a înțelegerii și a cunoștinții tainei lui Dumnezeu, Tatăl lui Hristos.

3. Intru care sunt ascunse toate Vistieriile intelepciunii și ale cu-

nostintii.

4. Şi aceasta v'o spun ca nimeni să nu vă amăgească pe voi cu vorbe ademenitoare.

5. Căci de și cu trupul sunt departe, dar cu duhul sunt impreună su voi, bucurându-mă și văzând hunărândulala voastră și tăria credinței voastre întru Hristos.

6. Deci, precum ați primit pe Helstos Iisus Domnul, întrânsul

wä și umblați,

7. Inrădăcinați și zidiți flind înirânsul și întărindu-vă întru cresință, precum ați învățat, prisosind intru ea cu multămită.

8. Luați seama să nu vă fure 152 voi cineva cu filosofia și cu unelăciunea deșartă, după predaula omenească, după stihiile lumii 1 nu după Hristos.

9. Căci întrânsul locuește, tru-

o frit.

10. Și voi sunteți deplini întrânul, care este capul a toată domula și stăpânirea.

- 11. Intru el sunteți și tălați împrejur cu tăiere împrejur nefăcută
  li mână, prin desbrăcarea trupriul păcătos al cărnii, prin tăiema împrejur a lui Hristos;
- 12. (Pentrucă) ingropați fiind impreună cu el prin botez, v'ați i nculat împreună cu el prin cre-

dința în puterea lui Dumnezeu, cel ce lea sculat pe el din morți.

13. Ci pe voi, cari erați morți întru păcate și întru netălerea îma prejur a trupului vostru, încă v'a înviat împreună cu dânsul, iertâna duavă vouă toate greșalele,

14. Ștergând cu poruncile (l. vangheliei) zapisul ce era asupra nonstră și care era protivnic nouă; pe acela 1-a luat și 1-a pironit pe cruce.

15. El a dezbrăcat (de puters) domniile și stăpânirile (pământului) pe cari biruindu-le prin cruce le-a făcut de ocară.

16. Deci nimeni să nu vă judece pe voi pentru mâncare, sau pentru băutură, sau pentru vreo sărbă-toare, sau lună nouă, sau Sâm-bătă.

17. Care sunt umbra celor villotoare; far trupul (acestel umbre) este al lui Hristos.

18. Nimeni să nu vă amățicască pe voi prin fățarnică smerenie sau prin slujirea îngerilor, sau semuțindu-se cu cele ce n'a văzut și umflàndu-se in deșert cu mintea sa cea trupească,

19. Neținând la unirea cu capul, dela care tot trupul, prin inchele-turi și legături, iși primește tăria și tocmirea și creșterea (după voia)

luf Dumnezeu.

20. Dacă ați murit impreună cu Hristos pentru stihitle lumii, pentru ce, dar, ca și cum ați viețui în lume, țineți obiceiuri (ca acestea):

21. Nu te atinge! Nu gusta! Nu pipăi!

22. Acestea toate sunt mentte pieiril prin intrebuințarea lor după poruncile și invățăturile oamenilor.

23. Ele au, ce e drept, faima înțelepelunii, ca fiind slujbă de bună

voe și smerenie și necruțare a trupului, dar nu au alt pret decât (să slujească) spre săturarea trupului.

3. 1

Stătuiri către viața creștinească. Datoriile celor căsătoriți. Părinți st copit. Stăpini și slugi.

Deci dară, dacă v'ați sculat impreună cu Flristos, căutați cele de sus, unde este Hristos șezând deadreapta lui Dumnezeu.

2. Gándiți-vă la cele de sus, far

nu la cele pământești.

3. Căci voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața voastră, atunci și voi vă veți arăta impreună cu dânsul întru slavă.

5. Drept aceea, omoriți mădularele voastre cele pământești: curvia, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomla care este slujire la idoli,

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fili neascultării,

7. Cu cari att umblat şi vol cândva, când viețulați întru acele

(păcate).

8. Acum însă lepădați și vol toate acestea: mânia, luțimea, răutatea, hula și tot cuvântul de rușine din gura voastră.

9. Nu grăiți minciună unul către altul, ci desbrăcându•vă de omul cel vechiu și de faptele lui,

10. Îmbrăcațievă întru cel nou, care se înnoește prin cunoștință, după chipul celui ce lea zidit pe el.

11. Alci nu mai este Elin sau ludeu, tăiere imprejur sau netă.

iere imprejur, varvar sau Schill rob sau slobod; ci toate, și întru toate Hristos.

12. Decl imbrăcați vă ca niși aleşi ai lui Dumnezeu, sfinți și inbiti, intru milostivirile indurării, intru bunătate, întru smerenie, întru blandete, intru indelunga randore.

13. Suferind unul pe altul y iertand unul altula, de are cineva pară împotriva culva; precum Hristos v'a lertat vouă, așa și voi (să vă iertați unii altora).

14. Dar peste toate acestea imbrăcați-vă întru dragoste, care esti

legătura desăvârșirli.

15. Şi pacea lui Dumnezen m domnească în inimile voastre, (ca. li la ea sunteți chemați ca să fiți un singur trup. Fiți multumitori.

16. Cuvantul lui Hristos să los cuiască în voi cu toată îmbelșuși rea. Invățați vă și întăriți vă unul pe altui cu toată înțelepciunea, in psalmi și cu cântări duhovnice și, cântând cu bucurie întru inimile voastre multumiri Domnului.

17. Şi orice faceți cu cuvăniul sau cu lucrul, toate întru numele Domnului Iisus să le faceți, pili el multumind lui Dumnezeu a Tatălui.

19. Bărbaților, lubițievă femuli voastre și nu fiți amarniel en ch

20. Copillor, ascultați de părlute voștri întru toate; că aceastu valu bine plăcut înaintea Domnului

21. Părinților, nu vă întăralați împotriva fillor voștri, ca să num piarză nădejdea.

22. Slugilor, ascultați întru tonb de stăpânii vostri cel trupeșii im slujindu-le numai de ochii lumi ca niște fățarniei, el din inhea curată și cu frica lui Dumnezeu

23. Și orice faceți din suflet să faceți, ca Domnului, far nu ca pamenilor,

24. Bine stiind că dela Dom» nul veti lua răsplata moșteniril. Sluitti Domnului Hristos.

25. Iar cel ce face nedreptate, acelula cu nedreptatea ce a făcut I se va plăti; căci la Dumnezeu) nu este părtinire.

Statuire la rugăciune și înțelepe ciune. Inchinăciuni.

Ciăpânilor, să dați slugilor ce D este cu dreptul si ce este cu locmeală, stiind că și voi aveți Domn in ceruri.

2. Stăruiti în rugăciune, privechiati întru ea cu multumită!

3. Asliderea rugați-vă și pentru nol, ca Dumnezeu să ne deschiză upua usa cuvantului, să vestim laina lui Hristos, pentru care și munt legat.

4. Si să o arăt pe ea, precum

mi se cuvine a grăi.

5. Umblati cu chibzulală cu cei ce sunt afară (de Biserică). Răse umpărați vremea.

6. Cuvantul vostru să fie tota domna plăcut, dres cu sare, ca 🖦 silli cum trebue să răspundeți Os carula.

7. Cele despre mine toate vi o va spune vouă Tihic, iubitul oncu frate st credingles slujitor și hopicună lucrător întru Domnul.

ा (lilar pentru aceasta laam și Huls la vot, ca să afle vești de. que voi și să mângăe inimile vicidity.

9. (Leam trimis) imprett 11 Onisim, credinciosul și iubitul stru frate, care este dintre Ei vă vor spune vouă toate o le de aici.

10. Inchină-se vouă Aristarli cel împreună cu mine robit al Marcu, nepotul lui Varnava, pentru care ati primit porunci; cand va veni la voi, să l primiți bine pe dansul.

11. Şi Iisus ce se cheamă lust. Din tăierea împrejur, numai acestla sunt împreună lucrătorii mei pentru împărăția lui Dumnezeu și ei au fost mangaerea mea.

12. Inchină-se vouă Epaira, care este dintre voi, sluga lui Hristos care se nevoeste pururea pentru voi în rugăciunile sale, ca să fiți desăvârsiti si plini de tot ce este după vola lui Dumnezeu.

13. Căci mărturisesc de dânsul, că are ravnă multă pentru voi și pentru cei din Laodicheea si din Ierapoli.

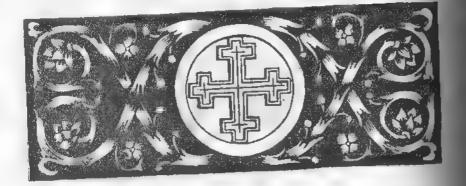
14. Inchină se vouă Luca, doftorul cel jubit si Dima.

15. Spuneți închinăciune fraților celor din Laodicheea și lui Nimfa si bisericii din casa lui.

16. Si dupăce se va ceti epistolia aceasta de către voi, luceți ca să se citească și în biserica laudichenilor, iar cea din Laodicheca să o cetiți și vol.

17. Si spuneți lui Arhip: Vezi de ti împlinește (bine) slujba pe care ai primiteo dela Domnul.

18. Inchinăciunea te scrisă) cu mâna mea, a lui Pavel. Adureți-vă aminte de lanțurile meleț Darul fie cu voi!

INTÂIA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TESALONICHENI

Papel laudă creștineștile nes pointl ale Tesalonichenilor.

Davel și Siluan și Timotei, bi-F sericit Tesalonichenilor intru Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos: Dar vouă și pace!

2. Multumim lui Dumnezeu pururea pentru voi toti, cand vă pomenim pe voi în rugăciunile noastre,

3. Si ne aducem aminte inaintea lui Dumnezeu și a Tatălui nostru, de lucrul credinții voastre și de osteneala dragostei și de stator. nicia nădejdil întru Domnul nos stru lisus Hristos.

4. Noi știm, de Dumnezeu iubiți frați, că ați fost aleși.

5. Căci propovedulrea noastră nu s'a făcut la voi numai în cuvânt, ci și întru putere prin Dus hul sfant și întru deplină încre-

dințare, precum (înșivă) știți în ... chip am fost intre voi, pentre vol

6. Iar voi v'ați făcut următori nouă și Domnului, primind cuvantul intru necazuri muite, tlat cu bucuria Duhului sfânt,

7. Incât v'ați făcut pildă tuturor celor ce cred in Machedonia si Ahaia.

8. Pentrucă dela voi s'a vesti cuvântul Domnului nu numai hi Machedonia și Ahaia, ci credinți voastră cea întru Dumnezeu n'a lățit în toate locurile, încât no trebue să mai grăim noi ceva.

9. Căci toți povestesc ce ful de primire am aflat la voi și cum v'ați întors la Dumnezeu dela idult slujind Dumnezeului celui vin vi adevărat,

10. Si asteptând pe Flui său illin ceruri, pe care lea înviat din morti pe lisus, care ne izhaveste po in i de mânia cea viitoare.

Papel doreste să pază pe Tesa» lonicheni, se bucură de el st Ingrijeste ca el să fle desăvârșiți.

ăci voi stiți, fraților, că venirea noastră la vol n'a fost zadarnică:

2. Ci după ce am pătimit și am lost ocăriti, precum stiți, în Filipi, am indrăsnit intru Dumnezeul nostru să grăim către voi Evanghelia lui Dumnezeu, cu multă nevointă.

3. Pentrucă propoveduirea noastră nu era din înselăciune, nici din vreun gånd necurat, nici din

Viclesug:

4. Ci precum am fost găsiți de Dumnezeu vrednici a ni se ingredinta Evanghelia, asa graim: Nu căutând a plăcea oamenilor, di lui Dumnezeu celui ce cearcă Inimile noastre.

5. Căci - Dumnezeu imi este martor - niciodată nu ne-am arălat printre voi cu vorbe de lingutref precum stiți, nici cu gând

de castig;

6. Nici nu am căutat slava oameallor, nici dela vol, nici dela altii, măcar că puteam, ca niște apoaloli ai lui Hristos, să ne purtăm ili voi mai aspru.

7. Ci noi ne am purtat cu blans dete in millocul vostru, ca o ingriiltoare care-și încălzește pe fiii săi.

6. Astiel noi, din iubire pentru ol, eram bucurost a vă da vouă oti numai Evanghelia lui Dumnerati, ci si sufletele noastre, atât ne erati de dragi.

9. Vä aduceti aminte, fratilor, ostenelle si de nevolnțele noatre ; căci lucrând ziua și noaptea,

ca să nu îngreuiem pe vreunul din voi, v'am propoveduit livanahelia lui Dumnezeu.

10. Voi însivă sunteți martori, și Dumnezeu; cu câtă cuvioșie și dreptate și neprihănire ne-am purtat printre voi cei credinciosi.

11. Precum bine stitl, ca un părinte pe fiil săi, așa v'am povățuit și v'am mângăiat pe flecare din voi.

12. Si v'am indemnat să umblati cu vrednicie înaintea lui Dumnezeu, care v'a chemat pe voi la impărăția si la slava sa.

13. Drept aceea si noi neince tat multumim lui Dumnezeu, căci voi luând cuvântul lui Dumnezeu cel auzit dela noi, nu ati luat un cuvânt omenesc, ci, precum este cu adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, care și lucrează întru vol cel ce credeti.

14. Căci voi, fraților, v'ați făcut următori bisericilor lui Dumnezeu celor ce sunt in Iudeea, intru Hristos Ifsus; căci și voi aceleași ati pătimit dela cei de un neun cu voi, ca și ele dela ludei,

15. Carl si pe Domnul lisus l-au omorit si pe prorocii lor, si pe nol ne-au prigonit, și lui Dumnezeu nu-i sunt plăcutl, si tuturor camenilor se impotrivesc.

16. El ne opresc pe noi să propovedulm păgânilor ca să se mân. tulască, umplând astfel pururea măsura păcatelor lor. Dar, în sfârsit, a ajuns asupra lor mania (lui 'Dumnezeu).

17. Not insă, fraților, rămâind despărțiți de voi până astăzi cu trupul, dar nu cu inima, mai mult nesam sârguit, cu mare dor, să vedem fata voastră.

18. De aceea am vrut să venim la voi, mai ales eu, Pavel, și odată și a doua oară, dar nesa împles decat satana.

19. Căci care este nădejdea noastră, sau bucuria, sau cununa de laudă, dacă nu veți fi voi înaine tea Domnului nostru Iisus Hristos, întru a lui venire?

20. Cu adevărat voi sunteți slava noastră și bucuria noastră.

3.

Rugăciune pentru sportrea și întărirea în credință a Tesalonis chenilor.

Drept aceea, ne mai putând răbda, am hotărît să rămânem singuri în Atena,

2. Şi am trimis pe Timotei, fratele nostru şi siujitorul lui Dumnezeu şi ajutătorul nostru întru Evanghelia lui Hristos, ca să vă mângăe pe voi şi să vă întărească întru credința voastră,

3. Ca nici unul să nu se clătească din pricina necazurilor de acum. Căci singuri ştiți că spre aceasta suntem puşi.

4. Căci și când am fost la vol, v'am spus vouă de mai nainte că vom avea necazuri, precum știți că s'a și întâmplat.

5. Drept aceea și eu, nerăbdător fiind, am trimis ca să cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit pe voi ispititorui și osteneala noastră să fie zadarnică.

6. Acum însă, venind Timotei dela voi la noi și aducându-ne vești bune despre credința și dragostea voastră și că aveți bună amintire de noi pururea, dorind

să ne vedeți pe noi, precum și noi pe voi,

7. Pentru aceasta, ru tot necazul si nevola noastră, ne am mângăiat, fraților, pentru credința voastră.

8. Căci acum noi suntem vii, daca voi stați neclintiți întru Domnul.

9. Căci ce mulțumită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi, înaintea Dumnezeului nostru?

10. Noaptea și ziua ne rugăm peste măsură, ca să vedem fala voastră și să împlinim lipsurile crea dinței voastre.

11. Iar însuș Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnui nostru ilsur Hristos să îndrepteze calea noastra către voi?

12. Si pe voi să vă îmbogățeas lomnul și să vă facă să prisosiți în dragostea unula către altul și către toți, precum suntem și noi către voi,

13. Să întărească înimile voastre ca să fiți fără de prihană îniu sfințenie înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru, la venirea Domenului nostru Ilsus Hristos, cu ioți sfinții săi.

4

Staturi spre înfrânare, dreptate milostenie și muncă. Pavel mane găe pe cei întristati pentru cu adormiți cu credința în înviere mortilor.

Mai departe, vă postim pe voi, fraților și vă îndemnăm nitru Domnul Iisus, precum ați luoi dela noi povață în ce chip se cui vine vouă să umblați ca să plat-

ceți lui Dumnezeu, așa să priso-

2. Pentrucă știți ce porunci v'am dat vouă prin Domnul Iisus.

3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu: sfințirea voastră, ca să vă feriți de desfrânare.

4. Să știe fiecare din voi să și "tăpânească vasul său întru sfințe nie și cinste,

5. Nu întru patima poftelor, ca pagianii cari nu cunosc pe Dumnozcu.

c. Să nu fiți nedrepți și lacomi în trebile voastre cu frații, de vreme Domnul este răsbunător pentru tuate acestea, precum v'am spus puă și mai înainte și v'am dat ilovezi.

7. Căci nu ne a chemat pe noi Dumnezeu la necurăție, ci la sfina wnic.

8. Drept aceea, cel ce defăis nu defăimează un om, ci put Dumnezeu care v'a dat vouă Duhul său cel sfânt.

9. lar despre iubirea de frați ou trebue să vă mai scriu vouă; arl voi înșivă sunteți învățați de Dumnezeu, ca să vă iubiți onți pe altul.

10. Și aceasta o și faceți față de toți frații din toată Machedonia.

1 vă rugăm pe voi fraților, să tauți și mai mult!

11. Nevottlavă a trăi în liniște,

ot vă faceți datoria și să luoti cu măinile voastre, precum

ot poruncit vouă.

19. Umblați cuviinclos cu cei di ofară, și de nimic să nu aveți columnă.

13. Či nu voesc să nu știți vol, teiților, despre cel ce au adormit,

ca să nu vă întristați ca celialți carl n'au nădejde.

14. Pentrucă de credem că lisus a murit și a învlat, tot aga teredem că) Dumnezeu pe cel mioramiți întru lisus aducedeva turapreună cu el.

15. Aceasta v'o spunem vona după cuvântul Domnului, că noi cel vii, cari vom fi rămași la venirea Domnului, nu vom intrace întru nimic pe cel adormiți.

16. Căci însuș Domnul, după porunca dată cu glasul Arhans ghelului și cu trâmbița lui Dumnezeu, se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor invia întâl.

17. După aceea, noi cel vii cari vom fi rămași, împreună cu dânșii vom fi răpiți în nori, întru întâmpinarea Domnului, în văze duh; și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea, mângălați-vă unii pe alții cu cuvintele acestea.

5.

A doua penire a lui Firistos. Supunere către mai marii noștri.

I ar de vremea și sorocul (venirii), fraților, nu aveți trebuință să vă scriem vouă.

2. Căci înșivă știți prea bine că ziua Domnului va veni așa, ca un fur noaptea.

3. Atunci când vor zice: Pace și liniște! atunci fără de veste va veni peste dânșii pielrea, așa cum vin durerile facerii peste (femeea) însărcinată, și nu vor scăpa.

4. Voi însă, fraților, nu sunteți intru intuneric, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.

5. Ci voi toți sunteți fii ai lus minei și fii ai zilei; nu suntem ai nopții, nici ai întunericului.

6. Drept aceea, să nu dormim ca și ceilalți, ci să priveghiem și să fim treit.

7. Pentrucă cei ce dorm, noape tea dorm, și cei ce se imbată, noaptea se imbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim treji, îmbrăcându*ne în zaua cre* dinței şi a dragostei şi în colful nădejdii de mântuire.

9. Căci nu ne a pus pe noi Dumnezeu spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnui nostru lisus Hristos,

10. Care a murit pentru noi, ca noi, fie că veghiem, fie că dor mim, împreună cu el să viețuim.

11. De aceea, mângăiați-vă unul pe altul, precum și faceți.

12. Vă mai rugăm, fraților, să cinstiți pe cel ce se ostenesc pentru voi și pe mai marii voștri întru Domnul și pe cel ce vă învață pe voi;

13. Să le arătați lor osebită dragoste, pentru lucrul lor, Trăiți în pace unii cu alți.

14. Dar vă rugăm pe voi, fraților: Dojeniți pe cei fără de rân-

duială, mângăiați pe cei dosădiți. sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători către toți.

15. Luați seama să nu răspiătească cineva cuiva răul cu rău, ci pururea cele bune să le căutați și unul către altul, și către toți.

16. Bucurați-vă pururea. 17. Rugați-vă neincetat.

18. Multumiți pentru toate, că i aceasta este voia lui Dumnezeu intru Hristos Iisus, pentru voi.

19. Duhul să nu l stingeți.
20. Prorociile să nu le defăimați
21. Toate să le ispitiți; ce este

bun să tineți.

22. Feriți vă de orice lucru răn

23. Iar Dumnezeul păcii se vă sfințească pe voi desavărșii, și duhul vostru și sufletul și trupul să se păzească fără de prihata la venirea Domnului nostru lisu. Hristos.

24. Credincios este cel ce valchemat pe voi. El va și împlită

25. Fratilor, rugați-vă pentiu

26. Fraților, spuneți închinăcium tuturor, cu sărutare sfântă.

27. Juru-vă pe voi întru Dome nul, ca să se citească epistolia accosta tuturor sfinților frați.

28. Darul Domnului nostru Ilsum Hristos cu vol. Amin.

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TESALONICHENI

1

Multămire pentru credința Tes salonichenilor și rugăciune pens tru desăpârșirea lor.

Davel și Siluan și Timotel, bisericii Tesalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru și întru Dumnul Ilsus Hristos:

2, Dar vouă și pace, dela Dumveu Tatăl nostru și dela Domnul liais Hristos.

5. Fraților, datori suntem să multumim iui Dumnezeu pururea puntru voi, precum se cuvine, and mult crește credința voastră i dragostea unula către altul se multește în fiecare din voi.

4. Aşa încât şi noi înşîne ne Ondâm cu voi în bisericîle lui lumnezeu pentru statornicia şi

dința voastră în toate prigomile și necazurile pe care le su-

B. Este un semn al dreptet fue 11, 17,

decăți a lui Dumnezeu, că sunteți vrednici de împărăția lui Dumnezeu pentru care și pătimiți,

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu să răsplătească cu necaz celor, ce vă necăjesc pe voi,

7. Iar vouă, celor necățiți, să vă dea odihnă cu noi, atunci când se va arăta din cer Dominul Isus cu îngerii puterii sale,

8. In văpae de foc, și când va face răsbunare împotriva celor ce nu cunosc pe Dumnezeu și a celor ce nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Unii că aceștia vor lua perdeapsă pierirea veșnică dela fața Domnului și dela slava puterii lui,

 In ziua aceea când va veni să se preamărească întru siinții săi

1. 8: Is. 66, 15; Ier. 10, 25; Ps. 9, 6.

9: Is, 2, 10, 19, 21, 10: Ps. 89, 7; 68, 36; Is, 49, 3; 2,

si să fie primit cu ulmire de către toți credincioșii, pentrucă ați crezut mărturiei noastre (date) între voi.

1. 11

11. De aceea ne și rugăm pururea pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă facă vrednici de chemarea sa si să plinească, întru putere, toată bunăvoința voastră spre bunătate și tot lucrul credinței voastre.

12. Ca să se preamărească nu» mele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi și voi întru el, după darul Dumnezeului nostru și al Dome nului lisus Hristos.

Despre Antihrist. Sfârșitul lumii. Multumire pentru credința Tesalonichenilor.

Tar despre venirea Domnului nos I stru Ilsus Hristos și despre a noastră adunare cu dânsul, vă rugăm pe voi, fraților,

- 2. Să nu vă clătiți prea degrab din cugetul vostru, nici să vă spăimântați - nici de vreun duh, nici de vreun cuvânt, nici de vreo epistolie, ca și cum ar fi trimisă de noi, cum că ar fi și sosit zlua lui Hristos.
- 3. Să nu vă amăgească pe voi nimeni nici într'un chip. Căci (ziua aceea) nu va veni până ce nu va veni mai întăi căderea dela credință și nu se va arăta omul păcatului, flui pierzării,
- 4. Protivnicul, care se va inălța mai pre sus de tot ce se cheamă Dumnezeire sau sfințenie, așa încât va sedea in Biserica lui Dumnes

zeu, dându-se pe sine drept Dunsnezeu.

- 5. Nu vă aduceți aminte onu că încă fiind la voi v'am spus vous aceste lucruri?
- 6. Si acum stiți ce-i opreșii ca să nu se arate el decât la vies mea sa.

7. Căci lată taina fărădelegii con la lucru, numai cât cel ce o tim în loc acum trebue să fie dat la o parte.

8. Si atunci se va arăta cel făradelege, pe care Domnul lisus !! va ucide cu suflarea guril sale ul il va pierde cu strălucirea venicii sale.

9. Venirea acelula va fi, pelo lucrarea satanel, însoțită de 111 felul de puteri, de semne și de minuni ale minciunii,

10. Şi de amăgiri mincino sa pentru cel pleritori, pentrucă u in primit dragostea de adevar da wi se mântulască.

11. De aceea, Dumnezeu le vi trimite for puteri săd însele, ca u să crează minciunii,

12. Ca să se osândească toll ill ce n'au crezut adevărulul, el .... inbit nedreptatea.

13. lar noi, datori suntem pur rurea, fratilor tubiți de Domnui, multumi lui Dumnezeu pentru vel că Dumnezeu v'a ales pe voi dintro inceput spre mantuire intru slinte rea Duhului și intru credința arbavărului,

14. La care v'a chemat pe vis prin Evanghelia noastră, spre din bândirea slavel Domnului noului lisus Hristos.

15. Drept acees, fratilor, slage

le ati invătat, fie prin cuvânt, fie prin epistolia noastră.

16. Iar insus Domnul nostru Ilsus Hristos și Dumnezeu, Tatăl aostru, care ne-a lubit pe noi și ne-a dat, prin darul său, mângăere vegnică și bună nădejde,

17. Să mângăe inimile voastre 📕 să vă întărească pe vol în tot cuvantul si lucrul cel bun.

3.

Indemnare la rugăciune și la munică. Ferirea de cei fără de rândulală.

Mal departe, rugațievă, fraților, pentru noi, ca Evanghelia Domnului să se lățească și să se ·lavcască, așa ca la voi,

2. Si ca să ne izbăvim de oamenti răi și viclent; căci credința ou este a tuturor.

3. Dar credinglos este Domnul. II vă va întări pe voi și vă va mizi de cel viclean.

4. Cat despre voi, nădăjduim miru Domnul că cele ce porun-· im vouă le faceți și le veți face.

. Domnul să îndrepteze înimile voastre spre dragostea lui Dannezeu și spre răbdarea lui thibitos!

6. Fratilor, vă poruncim vouă, numele Domnului nostru Hann Hristos, să vă feriți de tot u delle care umblă fără de rân-Intelă și nu după predania priută dela not.

7. Căci voi înșivă știți cum " bue să ne urmați nouă; căci noi Hristos cu voi cu toți!

peclintiți și țineți predaniile pe care n'am umblat fără de rândululă între voi.

- 8. Nici n'am mancat in dar pâine dela nimeni; ci întru osteneală și nevoință am lucrat noaptea și ziua, ca să nu îngreuiem pe nimeni din voi.
- 9. Nu doar că n'avem puterea aceasta, cl ca să vă dăm o pildă in noi, cum să ne urmați nouă.
- 10. Căci și când eram la vol - această poruncă v'am dateo. Dacă cineva nu voeste să lucreze. nici să nu mănânce.
- 11. Auzim însă că pe la voi umblă unii fără de rânduială, nelucrand nimic, ci tinandu-se numai de iscodiri.
- 12. Unora ca acestia le porunclm si il indemnăm intru Domnul nostru lisus Hristos, ca să-si mănânce pâinea lor muncind in liniste.
- 13. Dar voi, fraților, nu slăbiți in a face bine.
- 14. lar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru din epistolia acedsta, pe acela să-l însemnați și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rusineze.
- 15. Să nuel socotiți însă ca pe un vrasmas, el sa l sfatuiti ca pe un frate.
- 16. Iar Domnul păcii să vă dea vouă pace pururea în toate. Dome nul fle cu voi cu toti?
- 17. Inchinăciunea mea (scrisă) cu mana mea, a lui Pavel; acesta este semnul meu in orice epistolle. Asa scriu.
- 18. Darul Domnului nostru lisus

21"

2, 4: Dan. 11, 36; Ezech. 28, 2.

8: Is. 11, 4; Tov 4, 9.

- 322 -

INTÂIA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1.

Invățătura Legii celei vechi și a Evangheliei lămurită de Pavel cu pilda sa.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu Mantuitorui nostru și a lui Iisus Hristos, nădejdea noastră,

2. Lui Timotel, adevăratului fiu întru credință: dar, milă și pace dela Dumnezeul Tatăl nostru și dela Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Când am plecat în Machedonia, te-am rugat să rămâi în Efes, ca să sfătuești pe unii să nu învețe învățături streine,

4. Nici să la aminte la basme și la spițe de neamuri fără de sfârșit, cari stârnesc mai mult certuri decât (întăresc) orânduirea lui Dumnezeu cea întru credință.

5. Ținta poruncii este dragostea din inimă curată și din cuget bun și din credință nefățarnică.

6. Ci unii rătăcind dela acestea, s'au întors la cuvinte deșarte.

7. Vránd să fie învățători de lege, nu se pricep nici ce să grăsiască, nici ce să dovedească.

8. Știm că legea este bună, do a o ține omul după lege;

9. (Dar trebue să mai știm), di legea nu este pusă pentru (mui) drept, ci pentru cei fărădelegi di nesupuși, pentru cei necredindrel și păcătoși, pentru cei necuvi și spurcați, pentru ucigașii de lută și de mumă, pentru ucigașii de lută și de mumă, pentru ucigașii de oameni,

10. Pentru curvari, pentru su domiți, pentru tâlhari, pentru mincinoși, pentru cei ce se jură strămb și pentru tot ce se importrivește învățăturii sănătoase.

11. După Evanghelia slavel le ricitului Dumnezeu, care mi sie încredințat mie.

12. Multumesc celui ce ma intărit pe mine, lui Hristos linu Domnul nostru, că m'a scant vrednic și m'a pus în sluifu m

13. Pe mine cel ce mal monte eram hulitor și prigonitor și orac ritor. Ci am fost miluit, căci din neștiință am lucrat întru me cu dinta mea.

14. Dar s'a inmultit harul Donnului nostru, prin credința și ura gostea cea intru Hristos lisus

15. Vrednic de încrederea și de toată primirea este cuvântul că liristos lisus a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoși, dintre cari cel dintăi sunt eu.

16. Şi tocmai pentru aceasta am fost miluit, ca intru mine intil să-și arate lisus Hristos toată indelunga răbdare, drept pildă celor ce aveau să crează întrânsul spre viața cea veșnică.

17. Impăratului veacurilor, celui demuritor și nevăzut, singurului Dumnezeu, fle cinstea și slava în vecli vecilor. Amin?

18. Fiule Timotei, această por uncă ți-o încredințez ție, după prorociile cari s'au făcut mai înariule despre tine, ca să te lupți, lupă povața lor, lupta cea bună,

19. Avand credinţa şi cugetul imp, pe care unii lepădându-le, orabia credinţii lor s'a sfărâmat.

20. Dintru aceștia sunt Imeneu Alexandru, pe carl i am dat sa-

2.

l'agiaciunea să se facă pentru toti, tetutindenea și cu inimă curată. inul este Dumnezeu și unul Mije lorul. Inoățătorii să fie băre bați, lar nu temei.

loguevă deci, inainte de toate, mă faceți rugăciuni, cereri, mije e ul și multumite pentru toți oa-

Pentru împărați și pentru toți

I sunt în dregătorii, ca să pe
cem viață lină și cu odihnă

Lu toată cuvioșia și buna cu-

3. Caci aceasta este lucru bun

și primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru,

 Care voeşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi să vie la cunostința adevărului.

5. Pentrucă unul este Dumnezeu, unul este și miflocitorul intre Dumnnezeu și între oameni, amul lisus Hristos.

6. Care s'a dat pe sine pret de răscumpărare pentru toți, precum s'a adeverit la vremea sa.

7. Spre aceasta sunt pus eu propoveduitor și apostol – adevăr grăesc, nu mint – invățător păsgânilor, întru credință și intru adesvăr.

8. Voesc, dar, să se roage bărbații în tot locul, ridicând mâini curate, fără mânie și fără gâlceavă.

9. Aşijderea şi femeile să se imbrace cuviincios, cu siială și cu bună socoteală, nu impodobine du-se cu împletiturile părulul, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu haine scumpe,

10. Ci împodobindu-se cu fapte bune, precum se cuvine unor femei cari s'au dăruit evlaviei.

11. Femeea întru tăcere să invete, cu toată ascultarea.

12. Nu ingăduesc femeli să învețe, nici să și stăpânească băs batul, ci să stea linistită;

13. Căci Adam s'a zidit intâi, apol Eva.

14. Şi nu Adam s'a amăgit, ci femeea fiind amăgită s'a săvârşit călcarea poruncii.

15. Dar se va mantul (și ea) prin nașterea de prunci, de va petrece întru smerenle, întru credință, întru dragoste și întru sfinațenle.

Episcopii și diaconii. Taina dumnezeeștii întrupări.

A devărat este cuvântul, că de postește cineva episcople, bun lucru postește.

2. Se cade însă episcopului să fie fără de prihană, bărbat al unei femel, treaz, întreg la minte, cu-cernic, primitor de streini, destoinic să învețe,

3. Nebetiv, negrabnic a bate, ci blând, nesfadnic, neiubitor de argint.

4. Bine chivernisindu și casa sa, având copii ascultători și plini de toată bunăcuviința.

5. Căci dacă cineva a sa casă nu știe să și o chivernisească, cum va purta grijă de biserica lui Dum.

6. Episcopul să nu fie de curând botezat, ca să nu se trufească și să cază în osânda diavolului.

7. Mai trebue să aibă mărturie bună dela cei din afară, ca să nu cază în ocară și în cursa diavolului.

8. Aşilderea, diaconii să fie cucernici, nu indoiți la cuvănt; nebăutori de vin mult, neagonisitori de câștig urit,

9. Ci având taina credinții întru cuget curat.

 Aceștia mai întâl să se ispitească, și de vor fi fără de prihană, să se diaconească

11. Așiiderea, femetle lor să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbute, treze, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie bărbați ai unei femei, bine chivernisindu-și copiii și casele lor.

13. Căci cei ce slujesc bine, bună treaptă își agonisesc loruși și multă îndrăzneală în credit la cea întru Hristos lisus.

14. Acestea ți le scriu ție, no dăjduind să viu la tine fără 20 bavă:

15. lar de voi zăbovi, să șiii cum trebue să te porți în casa lui Dumnezeu, care este biserica Dumnezeului celui viu, stâlp și întării adevărului.

16. Și cu adevărat mare usit taina creștinătății: Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în i hul, a fost văzut de îngeri, a fo i propoveduit între neamuri, a four crezut în lume și s'a înălțat întiu slavă.

4.

Despre învățătorii cei mincinoși Indemn la evlavie.

Duhul însă grăește lămurit, că în vremile cele de apol unit se vor depărta dela credință, lumul aminte la duhurile cele înșelătoare și la învățăturile cele drăcești,

2. Ale celor ce intru fățătă grăesc minciuni și cari sunt înfierați în cugetele lor.

3. El opresc (pe oameni) sa căsătorească și să guste din un le bucate pe care Dumnezeu le făcut ca să se impărtășească (direle) cu multumită cei credinciosi și cei ce au cunoscut adevanu

4. De vreme ce orice făpini i a lui Dumnezeu este bună și ilimic nu este de lepădat, dato ii ia cu multumită.

5. Căci se sfințește prin cuydotul lui Dumnezeu și prin rugociune. 6. De vei spune fraților acestea toate, vei fi slugă bună a lui lisus liristos (și te vei arăta) hrănit cu cuvintele credinții și ale bunei învățături pe care ai urmat-o.

7. Iar de basmele cele lumești și băbești te ferește, și te deprinde pe tine cu buna cucernicle.

8. Căci deprinderea trupească este puțin folositoare, lar buna curernicie întru toate e de folos,
având făgăduința vieții de acum
a celei viitoare.

9. Adevărat este cuvântul acesta

vrednic de toată primirea.

10. Căci pentru aceasta ne ostenim și ne iuptăm. Pentrucă ne-am
pus nădeldea în Dumnezeul cel
viu, care este Mântuitorul tuturor
pamenilor și mai vârtos al celor credincioși.

11. Acestea să le poruncești și

at le inveți.

12. Tinerețele tale nimeni să nu h defaime, ci te fă pildă credinloșilor cu cuvântul, cu purtarea, in dragostea, cu credința, cu cutăția.

i : Pană ce voi veni, deprindeste de cetitul, cu povățuirea, cu ins

salatura.

14. Nu nesocoti harul care este totru tine, care ți s'a dat prin protocle, cu punerea mâinilor preoției.

15. La acestea să cugeți, spre mentea să năzuești, ca pricopseala in să fie vădită pentru toți.

35.

Uum să se poarte cu fiecare. Vădupele și popățuirea lor. Cinstirea preotilor.

De cel bătrân să nuel infrunți, el săel indemni ca pe un pă-

rinte; pe cei mai tineri, ca pe niste frați;

2. Pe bătrâne, ca pe niște maici, pe tinere, ca pe niște surori, întru toată curăția.

3. Pe văduve cinstește-le, pe cele cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vreo văduvă are copii sau nepoți, ei să învețe mai întâi a-și chivernisi casa lor întru evlavie și să dea cinstire părin-ților, pentrucă așa este bine și primit înaintea lui Dumnezeu.

5. Cea cu adevărat văduvă și singură nădăjduește în Dumnezeu și petrece în rugăciuni și în cereri ziua și noaptea.

6. lar ceea care iubeste destăs tarea, este moartă de vie.

7. Spune-le și acestea, ca să fie fără de prihană.

8. lar dacă cineva nu poartă grijă de ai săl și mai vârtos de ai casei sele, de credință s'a lepădat și este mai rău decât cel necredincios.

 Văduva pusă între văduve să nu aibă mai puţin de şasezeci de ani şi să fi fost femela unul

singur barbat,

10. \$1 (să fie) cunoscută după faptele el cele bune: fie că a crescut feciori, fie că a primit pe streini, fie că a spălat picioarele sfinților, fie că a ajutat celor necăjiți, fie că a fost gata la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvele cele tinere te ferește; căci când se înflerbântă împotriva lui Hristos, vor să se mărite,

Şi-şi adună osândă, pentrucă și-au călcat făgăduința cea dintâi.

13. Pe langă aceasta deprinzându-se la lenevie, umblă din casă în casă; şi nu numai (că sunt) leneșe, ci și limbute și iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.

14. Drept aceea, hotărăsc ca cele tinere să se mărite, să nască fii, să-și vază de case, ca să nu dea protivniculul niclo pricină de ocară.

 Că iată unele s'au întors, ca să meargă după satana.

16. lar dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are văduve în casă, să le ajute, ca să nu se îna greuieze biserica, ci să poată ajuta pe cele cu adevărat văduve.

17. Preoții cei ce-și țin bine dregătoria de îndoită cinste să se învrednicească, mai ales cei ce se ostenesc întru cuvânt și învățătură.

18. Că zice scriptura: Să nu legi gura boului care treeră. Și: vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Impotriva preotului nu primi pâră, fără numai cu doi sau cu trei martori.

20. Pe cel ce păcătuesc mustră-i în fața tuturor, ca și cellalți să aibă frică.

21. Juru-te inaintea lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos și a îngerilor lui celor aleși, că să păzești aceasta fără prejudecată și nimic să nu faci cu părtinire.

22. Målnile prea degrab pe nis meni så nu ti le pui, nici så nu te faci partas la pacate streine. Pås

zesterte curat.

23. De acum nu mai bea nus mai apă, ci folosește și puțin vin pentru stomacul tău și pentru des sele tale slăbiuni.

24. Păcatele unor oameni sunt vădite și merg mai inainte la judecată, iar ale altora se vădesc mai târziu.

5, 18: A doua Lege 25, 4, 24, 15.

25. Asiiderea și faptele cele bun se vădesc, și nict cele ce sunt altiel nu se pot ascunde.

6.

Despre robl. Ferirea de lăcomie Popățuirea bogaților la smerenie și milostenie.

Câți se găsese sub jugul roblet.
să-și socotească pe stăpânii le vrednici de toată cinstea, ca să ni fie hulit numele lui Dumnezeu și învățătura.

2. Cel ce au stăpâni credincie li să nu-i defaime pentrucă sunt frați, ci mai vârtos să le slujească, pubtrucă primitorii bunei lor sluiti sunt credincioși și lubiți. La accstea să-i înveți și să-i îndemni.

3. Iar de invață cineva aili l și nu urmează cuvintele cele de nătoase ale Domnului nostru listi Hristos și invățătura cea după line na credință,

4. Acela s'a trufit, neștiind me mic, ci bolnăvindu-se de boala tetrebărilor și a vorbăriei din cau se naște pizma, pricirea, hulch prepusurile cele viciene,

5. Gălcevile cele deșarte ale one menilor celor stricați la minic și lipsiți de adevăr, cari socoti a cu eviavia este mijloc de agoniscului

6. Da, evlavia și mulțumin este o agoniseală mare.

7. Căci n'am adus în lume nimic, după cum nici nu puten scoate ceva din ea.

8. Ci avand hrană şi imbrateă minte, cu acestea să fim indestubil

9. Cel ce vor să se îmborde țească însă cad în ispite și în cura și în multe poite fără de socoleali și vătămătoare, cari cufundă pe oameni în osândă și în pierzanie.

10. Căci rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint; iar celce au pofiit-o au rătăcit dela credință, gătindu-și ei inșiși multe dureri.

11. Ci tu, o omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea și urmează dreptatea, evlavla, credința, dragostea, răbdarea, blândețele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, prinde-te de viața cea veșnică la care ești chemat și pen-tru care al dat mărturia cea bună lucintea multor martori.

13. Poruncescu-ți inaintea lui Dumnezeu, care toate le aduce la vioță, și inaintea lui Hristos Iisus, tare înaintea lui Pilat din Pont a dat mărturia cea bună.

14. Să păzești porunca nespurtată și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Pe care, la vremea sa, o va arăta fericitul și singurul Stăpân, Împăratul împăraților și Domnul Llomnilor, 16. Care singur are nemurire și locuește întru lumina neapros piată, pe care nu l-a văzut nimeni din oameni, nici nu poate să-l vază și cărula (i se cuvine) cinstea si stăpânirea veșnică. Amin.

17. Celor bogați în veacul de acum poruncește-le să nu se trus fească, nici să-și puie nădejdea în avuția cea nestătătoare, ci în Dumnezeul cel viu, care ne dă nouă toate din belșug, spre des sfătare.

18. Îndeamnă-i să facă ce este bine, să se imbogățească intru fapte bune, să file darnici și mi-lostivi.

19. Agonisindu-și temelie bună loruși pentru veacul viitor și să dobândească viața vesnică.

20. O, Timotee, flucrul cel inscredințat ție păzește-l, depărtâns du-te de graiurile cele deșarte și lumești și de gâlcevile științei celel mincipoase.

21. La care dedandu-se unif, au rătăcit dela credință. Darul fle cu voi?

A DOUA CARTE A SFANTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIMOTEI

Pavel laudă credința lui Timos tei și l îndeamnă la răbdare în prigoniri.

Davel, apostol al lui lisus Hristos, rin vola lui Dumnezeu, ca să vestesc făgăduința vieții care este intru Hristos Ilsus,

2. Lui Timotei, iubitului flu: Dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatal și dela Hristos Ilsus Domnul nostru!

3. Multumese lui Dumnezeu, cărula-i slujesc din strămoși, cu cuget curat, că neincetat îmi aduc aminte de tine in rugăciunile mele, zlua și noaptea,

4. Şi aducându-mi aminte de lacrămile tale, doresc să te văz, ca să mă umplu de bucurle.

5. Imi mai aduc aminte de credința ta cea nefățărită, care s'a sălășiuit mai întăi în bunica ta Loida și în maică ta Evnichia, și r incredințat sunt că și întru tine.

6. Pentru care pricină te indemn să aprinzi darul lui Dumnezeu care este întru tine prin punerea mâis nilor mele.

7. Căci nu nesa dat nouă Dumnezeu duhul temerii, ci al puterii și al dragostei și al înțelepciuni.

8. Nu te rușina deci de măt. turisirea Domnului nostru, nici de mine care sunt legat pentru +1, ci cu ajutorul lui Dumnezeu pas timește împreună cu mine pentru Evanghelie.

9. El nesa mântult pe noi și ne-a chemat cu chemare sfantă, nu după faptele noastre, ci dupa bună vola sa și după darul care s'a dat nouă întru Hristos lisus mai inainte de toți vecil,

10. lar acum s'a vădit prin arătarea Mântuitorului nostru lisus Hristos, care a surpat moarted y a adus la lumină viața și nemurirea prin Evanghelie,

11. Pentru care sunt pus eu pi .. poveduitor și apostol și invățător neamurilor.

12. Din această pricină și palimesc eu acestea; dar nu ma ille şinez, căci știu cui am crezul și sunt incredințat că puternic cale să păzească odorul meu, până lu ziua aceea.

13. Ține-te de pilda învățăturii celel sănătoase care al auzit-o de la mine, intru credința și dragostea care este in Hristos lisus.

14. Odorul bun ce ti s'a încres dințat, să-l păzești prin Duhul cel stant care locueste intru noi.

15. Stil că m'au părăsit toți cel din Asia; printre el este si Fighel al Ermoghen,

16. Dea Domnul milă gasei lui Onisifor, căci de multe ori m'a odihnit, neruşinându-se de lanţurile mele.

17. Ba venind in Roma, mai cu osardie m'a căutat, panăce m'a affat.

18. Dead lui Domnul să afle milă la Domnul în ziua aceea. Iar cat mi-a slujit el in Efes, tu mai bine o stil decât oricine.

Papel îndeamnă pe Timotel săest poarte cu credință dregătoria sa Il il mângăe în mijlocul pătimirllor stal indeamnă să se ferească de răutăti.

Tu, flul meu, întărește-te decl în darul care este intru Hristos TIMITS.

2. Si cele ce ai auzit dela mine in fata multor martori, acestea le mcredințează la oameni credin- iusl, cari vor fi destoinici să în. vete si pe altii.

🐧 lar tu pătimește ca un bun untes al lui lisus Hristos.

4. Nici un ostas nu se încurcă to lucruri lumesti, (dacă vrea) să placă voevodului oastel.

8. Si chiar de se luptă cineva la intreceri), nu se incununează, ava nu se luptă după lege.

6. Plugarul care se osteneste se cade să mânânce mai întâi din roadă.

7. Intelege cele ce iti grăcac! Domnul să-ți dea înțelegere intru

toate!

8. Adusti aminte de Domnul lisus Hristos, care a inviat din morti si este din sămânța lui David, după Evanghelia mea,

9. Intru care pătimesc până la lanturi, ca un făcător de rele. Dar cuvântul lui Dumnezeu nu se poate

10. De aceea toate le rabd pen» tru cel alesi, ca și el să dobândească mântuirea care este întru Hristos, împreună cu slava vesnică.

11. Adevărat este cuvântuli Dacă am murit impreună cu Hristos, impreună cu el vom și invia.

12. Dacă răbdăm (impreună cu el), vom si împărăți, de ne vom lepăda de el, și el se va lepăda de noi;

13. De-I suntem necredinciosi, el rămâne credincios, pentrucă el nu se poate lepăda de sine.

14. La acestea să i îndemni, punandu-le la inimă inaintea lui Dumnezeu să nu se dedea la priciri pentru vorbe cari nu sunt de nici un folos, fără numai spre surparea ascultătorilor.

15. Nevoeste-te să te arăți pe tine însuți lămurit inaintea lui Dumnezeu, lucrător neprihânit, drept indreptand cuvantul adevarului.

16. lar de cuvintele desarte si lumesti te fereste; căci ele sporesc numai păgânătatea (în oameni).

17. Si cuvantul acestor (cament) se lateste ca pecinginea. Dintre ei sunt Imeneu st Filit,

18. Cari au rătăcit dela adevăr, zicand că invierea s'a și făcut, și clatină astfel credința unora.

19. Insă temelia cea tare a lui Dumnezeu neclătită rămâne, avand pecetea aceasta; Cunoscutea Dome nul pe cei ce sunt ai lui. Si să se depărteze de nedreptate tot cel ce numește numele Domnului.

20. Intr'o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sunt de cinste, lar altele de necinste.

21. Deci, de se va curăți cineva de aceste (patimi), va fi vas de cinste, siinții și de bună treabă stăpănului, gătit spre tot lucrul cel bun.

22. Iar de postele tineresti să fugi si urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea, cu toți cei ce cheamă pe Domnul cu inimă curată.

23. Fereste te de pricirile cele nebune si neintelepte, stlind că ele nasc vrajbi.

24. Si siugii Domnului nu i se cade să stea de vraibă, ci să fle bland cu toti (oamenii), destoinic să învețe, răbdător,

25. Certand cu blandețe pe cei ce stau impotrivă, că poate le va da lor Dumnezeu pocăință ca să cunoască adevărul,

26. Si să se izbăvească din cursa diavolului in care au fost prinsi spre (a plini) vota lui.

2. 19: Num. 16, 5. 26; Is. 26, 13; 28, 16-17.

3.

3. 10

Răutatea oamenitor în oremea de apot, Indemn la statornicie credintă. Scriptura și lon losul et.

Că știi însă că în zilele de apot D vor veni vremi cumplite.

2. Că oamenii vor fi lubitori de sine, jubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemultumitori, necuvioși,

3. Lipsiti de dragoste, neîndus plecati la pace, elevetitori, neine frânați, plini de cruzime, neiuble tori de bine,

4. Vanzatori, obraznici, îngamfați, lubitori de desfătări mai mult decât lubitori de Dumnezeu.

5. Avand doar chipul cucerniciel, lar puterea et tăgăduindum. De acestia te fereste.

6. Căci din aceștia sunt cei cu se vâră prin case și ademenes femeiustele cele ingreulate de pacate si stăpânite de multe feluri de poste.

7. Acestia pururea invață, der nici odată nu pot ajunge la cunostința adevărului.

8. Si după cum lanis și lamvris s'au impotrivit fui Moise, aya și aceștia stau împotriva adevăriilui ca niște oameni stricați la minte și nelămuriți în credință.

9. Ci nu vor ajunge mai departe, căci nebunia se va vadi înaintea tuturor, cum s'a întâmplat și cu acela.

10. Tu însă ai urmat învața. turii mele, strădaniel mele, voluții mele, credinții mele, îndelunții l mele rabdari, dragostei mele, ligăduinții mele,

14. Prigonicilor (si) pătimicilor care mi s'au făcut mie în Antiohia, in Iconia, in Listra. Câte prigoane n'am răbdat eu - și din toate m'a izbăvit Domnul!

3. 11

12. Toti căti cu bună cucernicie voesc să vietulască întru Hristos lisus, vor fi prigoniți.

13. Iar oamenii răi și vicieni cari înșală și pe el înșiși se înșală, pururea se vor pricopsi în rău.

 Tu însă rămâi întru cele ce te-ai învățat, întru cele ce ți s'au Incredintat, stiind dela cine ai luat invățătură;

15. Căei din pruncie cunoști sfintele scripturi cari pot să te Inteleptească spre mântuire prin credinta cea întru Hristos lisus.

 Toată scriptura este insuflată de Dumnezeu si de folos spre indreptare, spre inteleptirea care duce la dreptate,

17. Ca omul lui Dumnezeu să fle desăvârșit și gata la orice lucru burn.

Indemnuri împotrioa celor ce N'au abătut dela credință. Pavel isi vestește sfârșitul său apropiat.

Prept aceea, te jur înaintea lui Dumnezeu si a Domnului Inus Hristos, care va să judece vili si morții, la arătarea sa în împarăția sa:

2. Propovedueste cuvantul, stărueste asupra lui cu vreme și fără vreme, mustră, ceartă, îndeamnă eu toată indelunga răbdare și cu Invalatura.

3. Căci va veni vremea când

invätätura gea sändlog-o . . . . primi, el după poftele loi i,i voi alege lorusi invätatori unit en le gådile auzul,

4 10

4. Si-si vor intoarce urechile della adevăr, plecânduse spre basice

5. Tu însă fi treaz infit: toate sufere răul, fă lucrul evanul distului, slujba ta fă.o deplin.

6. Că fată eu sunt gata de iertiä si vremea despärtiril muls'a apropiat.

7. Lupta cea bună m'am luptat, am ajuns la capătul drumulot, păzind credința,

8. De acum mă așteaptă pe mine cununa dreptății pe cair miro va da mie Domnul, judecă. torul cel drept, în ziua aceca i si nu numai mie, ci si tuturor celor ce au fubit arătarea lul.

9. Sileste-te să vii la mine curånd.

10. Căci Dima, lubind veacul de acum, m'a părăsit și s'a dus la Tesalonic, Crischent in Galatia; Tit in Dalmația.

11. Numai Luca mai este cu mine, Pe Marcu să l iei și să l aduci cu tine, căci îmi va fi de mare folos la sluibă.

12. Pe Tihic I-am trimis la Efes.

13. Când vei veni să aduci feionul pe care l-am lasat in Troada la Carp, precum și cărțile, mat ales cele de piele.

14. Alexandru căldărarul ml-a făcut multe rele. Plătească l Dome nul după faptele lui?

15. Pazeste te si tu de el, caul s'a impotrivit eu inversunare cuvintelor noastre.

16. La intala mea aparare nimeni n'a fost cu mine, el toti m'au părăsit. Să nu li se socotească lor (aceasta)?

17. Dar Domnul a fost cu mine și m'a întărit, ca propoveduirea să se desăvârșească prin mine și toate neamurile să auză Evanghelia; iar eu am scăpat din gura leului.

18. Domnul mă va isbăvi de tot lucrul rău și mă va mântui în împărăția sa cea cerească. Lui fie slava în vecil vecilor. Amin? 19. Spune închinăciune Prischilel și lui Achila și casei lui Onisifor.

20. Erast a rămas în Corint, iar pe Trofim leam lăsat în Milet, fiind bolnav.

21. Silește-te să vii înainte de a începe iarna. Închină-se ție Euvul și Pudenchie și Lin și Ciaudia și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos să fle cu duhul tău! Darul să fle cu vol!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIT

1.

Rostul lui Tit în Cretă. Cum se cuoine să fie episcopul. Impostriba faptelor legii. Cretanii.

Davel, sluga lui Dumnezeu și apostoi al lui Iisus Hristos, pentru credința aleșilor lui Dumnezeu și pentru cunoștința adevărului cei după buna cucernicie,

2. (Intemelate) pe nădejdea vieții veșnice, făgăduite de nemincino nui Dumnezeu, mai înainte de anii vecilor.

3. El și-a arătat, la vremea sa, cuvantul său prin propoveduirea incredințată mie după porunca Mantultorului nostru Dumnezeu -

4. Lui Tit, adevăratului meu fiu după credința noastră, a amândurora; dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul lisus
liristos, Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta teram läsat pe

tine in Creta, ca să indreptezi rele ce lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți-am portincit,

6. De este cineva fără de pris hană, bărbat al unei femel, avânul fil credincioși şi neinvinuiți pentru desfrânare sau neascultători.

7. Căci se cuvine episcopulut să fie fără de prihană, ca un lupravnic al lui Dumnezeu, neingamfat, nemânios, nebețiv, negralunic a bate, neagonisitor de dobândă urâtă,

8. Ci lubitor de streini, lubitor de bine, intreg la minte, drept, cuvios, infrânat,

 7iindu-se de cuvântul cel adevărat al invățăturii, ca să fir în stare a cârmui (pe oameni) cu învățătura cea sărătoasă și a se oști cu cei potrivnici.

10. Căci sunt mulți neascultători, grăitori indeșert și amăpitori, mai ales din cei tăiați imprejur.

TIT

11. Acestora trebue să le astupi gura, pentrucă el răstoarnă toate casele invățând pentru dobândă urâtă cele ce nu se cade.

12. Zis-a unul dintrânșii, un proroc desal lor: Cretanil sunt pus rurea mincinosi, hiare rele, pan-

tece lenese.

13. Marturia aceasta este adevărată. Pentru care pricină ceartă-i pe el aspru, ca să fle sănătoși în credintă,

14. Neluand aminte la basmele itdovești și la născocirile camenia lor, cari isi intorc fata de la adevăr.

15. Toate sunt curate pentru cei curați; lar pentru cei necurați și necredinciosi nimic nu este curat, ci li s'a spurcat și mintea și cugetul lor.

16. Ei märturlsesc (cu vorba) că il cunosc pe Dumnezeu, lar cu faptele il tăgăduesc, flind urâcioși și nesupuși și nedestolnici pentru

orice lucru bun.

Sfaturi potrioite cu pârsta fiecărula. Despre slugi.

Ci tu grăește cele ce se potrivesc cu invățătura cea sănă. toasă.

2. Bătrânii să fle treji, cucernici, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Aşijderea şi bătrânele să albă îmbrăcăminte potrivită cu sfințe nia; să fie neclevetitoare, nerobite de beție, învățătoare de bine,

4. Ca să înțelepțească pe cele tinere să-și iubească bărbații, să-și iubească copiii.

5. Să fie înfrânate, curate, gospodine bune, piecate bărbaților

lor, ca să nu se defalme cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pe cel tineri asijderea il indeamnă să fie cumpătați.

7. Intru toate arată te pe tine pildă de fapte bune: în învăță. tură, în curăție, în cinste,

8. In cuvânt sănătos și fără de prihană, ca cel protivnic să se rusineze, neavând de spus nimie rău despre voi.

9. Indeamnă pe stugi să se supue stăpănilor lor, să le fie bine plăcuți întru toate și să nu li sc împotrivească.

10. Să nu fure, ci să le ardie credință bună întru toate, ca să fie întru toate o podoabă a învităturii Mântuitorului nostru Duma nezeu.

11. Căci harul lui Dumnezeu cel mântuitor s'a arătat tuturor oamenflor,

12. Invățându-ne pe noi să lepădăm păgânătatea și poftele cele lumești și să viețulm în veacul de acum întru cuvloșie, întru dreptate și întru bunăcredință,

13. Si să așteptăm fericita nădejde si arătarea măririi marelui Dumnezeu si a Mantuitorului nustru lisus Hristos,

14. Care s'a dat pe sine pentru noi, ca să ne izbăvească de toala fărădelegea și să și curățească lulyl popor ales, ravnitor de fapte bune

15. Acestea să le grăești; indeamnă și mustră cu toată pulirea. Nimeni pe tine să nu te difaime.

2. 14: Ps. 130, 8, Ies. 19, 5, A. des. Lege 14, 2; Ezech. 37, 23.

Supunere către stăpâniri. Ferirea de prigonitorii eretici.

A du-le aminte lor să se supue 🚺 stăpânirilor și dregătorilor, să asculte, să fie gata spre tot lucrul

2. Să nu hulească pe nimeni, By fie nestadnici și liniștiți, arătând tontă blândețea către toți oamenii.

3. Căci și noi am fost oarecând lara de minte, neascultători, răfă. .. 11. Știind că unul ca acesta s'a It!, slujind poftelor si multor feltisi de desfàtări, victuind întru răutate yl plsmä, fiind urâți și urându-ne unii pe altii.

4. Dar când s'a arătat bunătalea si iubirea de oameni a Mana attorului nostru Dumnezeu,

5. Nu pentru faptele dreptății pe care le am făcut noi, el după " lui milă ne-a mântuit pe noi. in in bala nașterii celei de a doua A a innoirií Duhului Sfànt,

6. Pe care la vărsat din belsug mute noi, prin lisus Hristos, Manudtorul nostru,

 Ca indreptându•ne prin harul In, să ne facem moștenitori, după odajdea vietli celei vesnice.

ii, Adevărat este cuvântul, și

vreau să mărturisești acestea, pentru ca cel ce au crezut in Dumnezeu să aibă grijă să se silească spre fapte bune. Că acestea sunt bune si de folos oamenilor.

9. lar de pricirile cele nebune și de spite de neamuri și de gălcevi și de sfezile cele pentru Lege te fereste, căci sunt nefolositoare și deșarte.

10. De ornal eretic, după întâia si a două mastrare te fereste,

răsvrătit și păcătuește, fiind singur de sine osandit.

12. Când voi trimete la tine pe Artemon sau pe Tihic, sileste te să vii la mine la Nicopoli, pentrucă acolo am socotit să iernez.

13. Pe Zina cel cunoscător al legii și pe Apolo să-i gătesti de drum decuvreme, ca nimic să nu le lipsească.

14. Si să se învețe și ai nostri să poarte grijă de faptele cele bune spre indestularea nevoilor lor, ca să nu rămâle fără de roadă.

15. Inchină se ție toți cei ce sunt cu mine. Spune inchinăciune celor ce ne iubesc pe noi întru credintă. Darul fie cu voi cu toti! Amin.

CARTEA SFANTUĻUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIMON

1.

Papel roagă pe Filimon să ierte pe robul său Onisim, care fugise dela stăpânul său și se făcuse creștin.

Pavel, legatul luf lisus Hristos, și Timotei fratele, lui Filimon, iubitului și împreună lucrătorului nostru,

2. Şi sorel noastre Apia şi lui Arhip, ostaşul cel impreună cu noi, şi bisericii din casa ta:

3. Dar vouă și pace dela Duma nezeu Tatăi nostru și dela Domnul lisus Hristos?

4. Multumesc pururea Dumnes zeului meu, de câte ori te pomes nesc în rugăciunile mele,

5. Căci am auzit despre dras gostea ta și despre credința ceso ai către Domnul lisus și către toți sfinții.

6. (Şi mă rog) ca părtășia ta la credință lucrătoare să se facă

prin cunostința a tot binele ce si face la voi, întru Hristos listis.

7. Căci mult ne-am bucural și ne-am mângăiat cu dragostea ta pentrucă inimile sfinților s'au odilionit prin tine, frate.

8. De aceea, măcar că înun Hristos aș avea tot dreptul să p poruncesc ție ceeace se cuvin

9. Pentru cuvântui dragosti însă mai bine te rog, așa cum sunt eu, bătrânul Pavei, iar acum și legatul lui lisus Hristos.

10. Te rog, dar, pentru fiul men pe care leam născut fiind cu in lanțuri, pentru Onisim,

11. Care altădată nu-ți era di niclo treabă, iar acum și ție și mie foarte trebuitor.

12. Leam trimis inapol la the iar tu primeste l pe el, ca ju inima mea.

13. Votam såd tlu la nitne, od in locul täu sådmi slujeasea intri legaturile Evangheliel,

- 14. Dar fără voia ta nimic n'am voit să fac, pentru ca fapta ta cea bună să nu fie ca din silă, ci ca de bună voe.
- 15. Căci poate pentru aceasta s'a despărțit pe o vreme, ca veșinic să fie al tău,
- 16. De acum însă nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca un frate iubit, mai ales mie, dar cu atât mai vârtos ție, și după trup si întru Domnul.
- 17. Deci, de mă socotești pe mine frate, primește-i pe el cum (m'ai primi) pe mine.
- 18. lar de te-o fi păgubit cu ceva, sau îți este dator ceva, mie să mi-o pui în socoteală!
- 19. Eu, Pavel, am scris cu mana mea: eu voi plati, ca să

nu-fi mai spun că și tu ind vyti dator cu tine insuți.

20. Așa, frate, să mă lolosos și eu de tine întru Domnul (Allienește înima mea întru Hristos)

21. Increzându-mă în asculturea ta, ți-am scris (acestea) bine ști od că și mai presus decât grace vel face.

22. Deodată (cu aceasta) prephatește-mi gazdă; căci nădăjduese că prin rugăciunile voastre mi voi dărui vouă.

23, Inchină-se ție Epairas cel robit împreună cu mine pentru Hristos Iisus,

24. (Ca şi) Marcu, Aristarh, Dima şi Luca, tovarăşli mei de lucru.

25. Darul Domnului nostru lisus Hristos cu duhul vostrul Amin,

CARTEA .SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EVREI

1.

Hristos este Fiul lui Dumnezeu mai presus de îngeri și de țoată zidirea.

După ce în multe rânduri și în multe chipuri a grăit odinis oară Dumnezeu părinților noștri, prin proroci, in zilele acestea mai de pe urmă ne a grălt nouă prin Fiul (său).

2. Pe care lea pus mostenitor a toate al prin care a făcut și veacurile,

3. (Fiul), care este strălucirea slavel si chipul ființei lui, și care toate le tine cu cuvantul puterli sale, și după ce a făcut curățirea păcatelor noastre, a sezut deas dreapta măririi întru cele inalte.

4. El s'a făcut cu atât mal bun decât îngerii, cu cât a moștenit un nume mai osebit decât dânșii. 5. Căci cărula dintre îngeri i-a zis

1. 5: Ps. 2, 7, 2 Sam. 7, 14.

cândva Dumnezeu: Fiul meu csil tu, eu astăzi te-am născut? 51 iarăși: Eu îi voi fi lui Tată și el imi va fle mie Fiu?

6. Şi farăşi, când aduce pe cul întâi născut în lume, zice: Şi 🚜 se inchine ful toti ingerli fui Dunnezeu!

7. Despre ingeri se spune: (. l ce face din ingerii săi (suflare) di vant, lar din slugile sale para de

8. Iar către Fiul (se zice): Scare nul tău, Dumnezeule, stă in vencul veacului și toiagul drepiații este totagul impărăției tale.

9. Iubita-i dreptatea și at init fărădelegea; pentru aceea tera tiin pe tine, Dumnezeule, Dumnezeul tău, cu untul de lemn al bucuriet mai mult decât pe părtașii tăl.

10. St. Intru inceput tu, Doamne, pământul leaf întemelat și cerue rile sunt lucrul mâinilor tale.

11. Ele vor pieri, lar tu rămâi, Il toate ca o haină se vor învechi:

12. Ca pe un vesmânt le vei aduna pe ele si se vor schimba. Tu insă ești acelas și anii tăi nu se vor sfârși.

13. Si cărula dintre îngeri lea Els (Dumnezeu) vreodată: Sezi deadreapta mea, până când voi pune pe vrășmașii tăi așternut picioarelor tale?

14. Oare nu toti (Ingerii) sunt duhuri slujitoare, trimise ca să slulească celor ce vor mosteni mân. tulrea?

Precum s'au pedepsit îngerit pentru neascultare, asa se por predepsi cet ce calcă poruncile fut Hristos, care este începătorul mântuiril noastre.

le aceea se cuvine să luăm aminte cu atât mai vâctos la · · le auzite, ca nu cumva să cădem.

 Căci de vreme ce cuvântul cel vestit prin ingeri a avut tărie și · 'lee călcare de poruncă și nea-· ultare a primit dreaptă răsplătire,

Cum vom scăpa noi, dacă un nesocoti o mântuire atât de mur, care luându-și începutul win vestirea Domnului s'a adeell intru noi prin cei ce au

4. Si a fost intărită de Dumneou cu semne și cu minuni și cu multe feluri de puteri si cu daru-

10: Ps. 102, 26-28, 13: Po. 110, 1.

rile Duhului Sfant, impärtite dupä voia lui?

5. Căci nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea viitoare, despre care graim.

6. Ci undeva a mărturisit cineva, zicand: Ce este omul, ca-ti aduct aminte de el? Sau Fiul Omului, că l cercetezi pe el?

7. Numai puțină vreme leai micsorat pe el față de ingeri; cu mărire și cu cinste l-ai incununat pe el.

8. Toate le-al supus sub picioarele lui. Dacă însă lea supus lui toate, nimic n'a lăsat lui nesupus. Dar acum incă nu vedem că toate ivau fost supuse lui.

9. Ci pe cel ce pentru putină vreme s'a micsorat fată de îngerl, il vedem incununat cu slavă și cu cinste pentru patima morții lui, așa că prin darul lui Dumnezeu el a gustat moartea pentru toti.

10. Pentrucă se cădea ca acela, pentru care sunt toate, prin care sunt toate și care pe mulți fii i-a adus la mărire, să desăvârșească prin suferințe pe începătorul mântuiril lor.

11. Căci și cel ce sfințește și cel ce se sfințesc din unul sunt toți; pentru care pricină nu se rușinează a-i numi (pe ei) frați,

12. Zicand: Spune voi numele tău fratilor mei, în miilocul adunării te voi cânta.

 Si larăși: Eu voi nădăjdul întrânsul. Si iarăși: lată eu și prun-

2. 6: Ps. 8, 5-7. 9: Ps. 8, 5-7. 12: Pa. 22, 23. 13: Is. 8, 17; Is. 8, 18; 2 Sam. 22, 3.

^{6:} A doua Lege 32, 43; Ps. 97, 7 7: Ps. 104, 4.

S: Ps. 45, 7-8.

cii cari mi i-a dat mie Dumnezeu.

14. Deci, de vreme ce pruncii s'au făcut părtași trupului și sân» gelui, și el asemenea s'a făcut părtas acelora, ca prin moarte să surpe pe cel ce are stăpânirea peste morți, adecă pe diavolul,

15. Si să izbăvească pe ceice erau tinuti în robia fricei de moarte

toată viata.

16. Căci cu adevărat nu pe îngerl i-a luat în grija sa, ci să mânța lui Avraem a luateo in grija sa.

17. Drept aceea, dator era să se asemene intru toate fraților, ca să fie arhiereu milostiv și credincios inaintea lui Dumnezeu, pentru ispășirea păcatelor poporului.

18. Căci întru cât, ispitit flind, el însuși a pătimit, poate să ajute și celor ce se ispliesc.

Crestinii se cade să fie mai ase cultatori de Hristos decât de Moise, pentrucă Hitstos este mai mare decât Moise.

De acea, fraților sfinți, carl sun-teți părtași chemării celei cerestl, priviti la trimisul și arhiereul marturisirii noastre, la lisus Hristos (și vedeți).

2. Cât de credincios a fost el celui ce la zidit pe el, ca și Moise, în toată casa lui (Dumnezeu).

3. Pentrucă acesta s'a învrednicit de mai multă slavă decât Moise, după cum cel ce a zidit casa mai multă cinste are decât casa insăși.

4. Căci orice casă se zidește de

5: Num. 12, 7, 8: Ps. 95, 7-11, Ies. 17, 7; Num 20, 2-5, Num. 14, 21-23.

cineva; far cel ce lesa zidit toate este Dumnezeu.

5. Moise a fost credincios intru toată casa lui (Dumnezeu', ca n slugă, ca să mărturisească cele ce aveau să fie descoperite,

6. lar Hristos (este) ca un fiu in casa sa. Si casa lui suntem noi, de vom păstra până la sfârșit ne ciătită indrăzneala și nădejdea cu care ne lăudăm.

7. Drept aceea, precum zice Duhul Sfant: Astazi, de veți aud glasul lui,

8. Nu vă invârtoșați inimile voastre, ca pe vremea răsvrătiril, ca în ziua ispitiril în pustie,

9. Unde m'au ispitit părinții vostri cercandusmă și au văzui lucrurile mele vreme de patruzeri

10. De aceea m'am mâniat pe neamul acesta și am zis: Purure i el rătăcesc cu inima și n'au cunoscut călle mele.

11. Drept acees, m'am jurai întru mânia mea: Nu vor inita

intru odihna mea!

12. Luati seama, fraților, nu cumva să fie în vreunul din vol inima vicleană a necredințel, ca să se depărteze dela Dumnezeul cel viu.

13. Ci vă îndemnați unii pe alții în fiecare zi, până ce puteri zice: astăzi - ca nimenea din voi să nu se învârtoșeze cu înșelăi lunea păcatului.

14. Căci ne-am făcut părtași lui Hristos, numai de vom pasti i pană la sfârșit neclătită involula (făcută) cu el la început,

15. Precum se zice: Astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învârtosati inimile voastre, ca pe vremea răsvrătirii.

16. Si cari din auzitori au făcut răsvrătirea (împotriva lui Dumnezeu)? Oare nu toți carl au ieșit

din Egipet cu Moise?

3. 15

17. Si pe cine s'a maniat el vreme de patruzeci de ani? Oare nu pe cei ce au păcătuit și ale căror oase au căzut în pustie?

18. Şi împotriva cut s'a jurat el să nu între întru odihna lui, fără humai impotriva celor neascultă. torl?

19. Vedem deci, că el n'au putut să între, din pricina necredintel lor.

Sa ne silim a dobândi odihna lui Hristos. Puterea cupântului dumnezeesc. Darul preotesc cel dela Hristos.

L'il ne temem deci, ca nu cumva · avand încă făgăduința, să intrăm Intru odihna lui și săse pomenească vicunul din voi că a întârziat.

2. Pentrucă și nouă ni s'a bine. ventit ca si acelora. Acelora insă nu le a folosit cuvantul auzit, căci cel ce leau auzit nu leau întâmple nat cu credință.

Ci noi, cari am crezut, intrăm ki odihnă, precum s'a zis: Juras tu-m'am intru mania mea: nu vor Intra intru odihna mea, măcar

15: Ps. 95, 8. 16: les. 17, 1. 17: Num. 14, 29, 18: Num. 14, 22. 4. 1: Pa 95, 11. 37 Pa. 95, 11.

că lucrurile erau sfârsite dela intemeierea lumii!

4. Căci asa a grălt el undeva despre ziua a saptea: Si s'a odihe nit Dumnezeu in ziua a saptea de toate lucrurile sale.

5. Iar aici, incă odată: Nu vor intra intru odihna mea!

6. Deci, de vreme ce a rămas ca unii să intre întrânsa, lar acela, cărora mai înainte li s'a binevestit, pentru necredinta lor n'au intrat,

7. Dumnezeu a hotărit din nou o zi, un: astăzi, zicând prin (gura lui) David, după atâția ani, precum s'a zis mai sus: De veti auzi glasul lui astăzi, nu vă învârtosați inimile voastre.

8. Căci dacă Isus (Navi) Iesar fi adus acelora odihnă, n'ar mai fi grăit după aceea, de-o altă zi.

9. Drept aceea, poporului lui Dumnezeu lea mai rămas o zi de odihnă.

10. Pentrucă cel ce a intrat intru odihna lui, acela s'a odihnit și el de lucrurile sale, precum s'a odinnit Dumnezeu de ale sale.

11. Să ne nevoim decl a intra intru odihna aceea, ca să nu cază cineva, după aceeaș pildă, in neascultare.

12. Căci viu și lucrător este cuvântul lui Dumnezeu și mai ascutit decât orice sable cu două tăisuri și străbate până la despărțitura dintre suflet și duh, dintre incheieturi și măduvă, și este judecător al simtirilor și gândurilor. inimii.

4: Fac. 2, 2. 6 · Ps. 95, 11. 7: Ps. 95, 7-8. 10: Fac. 2, 2.

EVRE

13. Si nu este niclo făptură ascunsă înaintea fui, ci toate sunt goale si descoperite inaintea ochilor lui, și lui avem să-i dăm socoteală.

14. Drept aceea, avand arhies reu mare, care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu, să ne ținem cu tărie mărturisirea.

. 15. Că n'avem un arhiereu care să nu poată pătimi împreaună cu neputintele noastre, ci unul care, ca și noi, este ispitit întru toate, afară de păcat.

16. Deci, să ne apropiem cu îndrăzneală de scaunul darului, ca să luăm mllă și să aflăm har, spre ajutor la vreme potrivită.

Hristos este arhiereul pesnic, preot după rândulala lui Mels hisedec. Hrana celor tari și a celor slabt.

Taci orice arhiereu, luat flind dintre oameni, pentru oameni este pus, spre cele ce sunt către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate;

2. El poate fi ingădultor cu cel neștiutori și rătăciți, de vreme ce si el este cuprins de neputințe.

3. De aceea, dator este să aducă (iertfe) atât pentru păcatele poporului cât st pentru ale sale.

4. Si nimeni nu-si la (singur) luisi cinstea aceasta, fără numai cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron.

5. Aşa şi Hristos nu (singur) şira

luat luisi slava de arhiereu, ci (o are dela) cel ce a grăit către dânsul: Flul meu esti tu, eu astăzi te-am născut.

6. Precum zice şi in alt loc: Tu eşti preot în veac după rândulala lui Melhisedec.

7. In zilele când era in trup, el a adus cereri și rugăciuni cu strigăt puternic și cu facrimi către cel ce putea să-l mântulască pe dânsul din moarte; și a fost aurii pentru buna sa cucernicie.

8. Măcar că era flu, din cele ce a pătimit el a învățat ascul-

9. Si desăvârsindu-se, s'a făcui pricină de mântuire veșnică tuturor celor cesi ascultă pe el,

10. Și a fost numit de Dumnezeu arhiereu după rândulala lul Melhisedec.

11. Despre aceasta multe am avea de grăit, dar e cu anevou de tălmăcit, de vreme ce v'ou făcut greoi la pricepere.

12. Căci fudecând după vrenie, ar trebut să ffti invătători; vom însă vă trebueste să vă învățam larăși cele dintai începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu, și all atuns ca ceice au trebuință de lapte, lar nu de hrană vârtoasa

13. Că tot cel ce se hrănește cu lapte nu este stlutor al cuvâniului dreptății, pentrucă este prum

14. Iar hrana cea vartoasă este pentru cei desăvârșiti, carl prin obisnuință și au deprins simturile să osebească binele de rău.

6: Ps. 110, 4, 10: Ps. 110, 4.

6. 1

Indemn la statornicie în cres dință. Credința lui Apraam si jurământul lui Dumnezeu.

De aceea lăsând la oparte înce puturile invățăturii lui Hristos, să ne îndreptăm spre cele desăvarşite şi să nu începem din nou a pune temelle invățăturii despre pocăința de faptele cele moarte, despre credința în Dumnezeu,

2. Despre botezuri, despre pu nerea mâinilor, despre invierea mortilor si despre judecata cea vesnică.

3. Si aceasta o vom face, de va fi cu vola lui Dumnezeu.

4. Căci este cu neputință celor ce s'au luminat odată si au que stat darul cel ceresc si s'au făcut partasi Duhului Sfant,

5. Şi au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu si puterile veacului celul viitor,

6. Şi apol au căzut, să se innojască larăși spre pocăință, pentrucă el răstignesc a doua oară loruși pe Flui lui Dumnezeu si batio

coresc pe el. 7. Pământul care se adapă cu pluala care cade adeseori asupra lui, si rodește verdeața cea folositoare pentru cel ce-l lucrează, priineste binecuvântarea dela Dum-Or ZCU:

8. lar cel care rodeste spini si clulini este netrebnic, aproape de blestem, si sfârsitul lui va fi artherea.

 Cât despre voi, iubiților, mă. var că grăim așa, suntem încres dintati că vă siliți spre lucruri mai bune, cari aduc izbăvire.

10. Căci Dumnezeu nu este ne-

drept, ca să uite lucrul vostru și osteneala din dragoste pe care ati arătat-o pentru numele lui, siujind incă (și astăzi) sfinților.

11. Dorim insă, ca fiecare din voi să arate până la sfârșit aceeas sarguință, spre adeverirea nădeidii,

12. Ca să nu fiți lenesi, ci următori celor ce prin credință si prin indelunga răbdare mostenese făgăduințele.

13. Căci Dumnezeu, când a dat fagăduința lui Avraam, de vreme ce nu avea pe cine să se jure, mai mare decât el, s'a jurat pe sine însuși,

14. Zicand: Cu adevarat bine. cuvântând te voi binecuvânta si inmultind te voi inmulti.

15. Si asa, răbdând îndelung, (Avraam) a dobândit fâgădulnţa

16. Pentrucă comenii se lui i pe cel ce e mai mare si jurământul este chezășia și sfârșitul oricărei neintelegeri dintre el.

17. De aceea, Dumnezeu vrand să arate și mai mult moștenitorilor făgăduinții neschimbarea hotăriții sale, a pus la mijloc jurământul,

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot schimba, intru cari cu neputință este să mință Dumnezeu, noi ceice căutăm scăpare să avem o îmbărbătare a tinea cu putere la nădejdea ce ne este pusă înainte.

19. Ea este pentru noi ca o anghiră a sufletului, tare și neclintită străbătând până dincolo de catapeteasmă,

20. Unde ca un insinte mergă. tor al nostru a intrat lisus, filled

6. 14: Fac. 22, 16-17. 20: Ps. 110, 4.

5. 5 Ps. 2, 7.

făcut arhiereu în veac, după rândulala lui Melhisedec.

Melhisedec: chip al lul Hristos. Preotla lui Aaron a încelat, lar a lui Hristos rămâne în peac.

Căci acest Melhisedec, impăratul Salimului, preotul lui Dumnezeu cel Prea Inalt - care a intampinat pe Avraam; cand se intorcea dela infrångerea impäratilor si la binecuvantat pe el,

2. Si cărula Avraam i-a dat și zecluială din toate - însemnează mai întâl: împăratul dreptății, iar apoi: impăratul Salimului, adecă

impăratul păcii. 3. Fārā tatā, fārā mumā, fārā spită de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții, el se asamană Fiului lui Dumnezeu si rămâne pururea preot.

4. Vedeți, dar, cât este de mare acesta, cărula și patriarhul Avraam ira dat zeciuială din prada sa (de răsbolu).

5. Si cei din fili lui Levi, cari primesc preoția, poruncă au după lege să la zecluială dela popor, adecă dela frații lor, măcar că și aceia au iesit din copsele lui Avraam.

6. Iar Melhisedec, care nu se trage din neamul lor, a luat zeciulală dela Avraam, și a binecuvântat pe cel ce avea făgă. duintele.

7. Fárá nicio impotrivire, cel mai mic primește binecuvântarea celui mai mare.

8. Si alci iau zeciulală niște

oameni muritori, acolo insă, unui mărturisit că este viu.

9. Şi, ca să zicem aşa, prin Avraam a dat zeciuială și Levi, cel ce insusi lua zeciulală.

10. Căci el era încă în coapsele tătâne-său, când lea întâmpinat pe dânsul Melhisedec.

11. Aşadară, dacă desăvârșirea s'ar fi făcut prin preoția leviților, căci poporul pe temeiul acestela a primit legea, ce trebuință mai era să se ridice alt preot după randuiala lui Melhisedec și să nu se zică după rândulala lui Aaron ?

12. Asa că, schimbandu-se preoția, trebue schimbată și legea.

13. Pentrucă acela despre carele se spun acestea, se trage din altă seminție, din care nimeni nu s'a apropiat de jertfelnic,

14. Stiut este doară, că Domnul nostru a răsărit din Iuda, iar despre preotia acestel seminții Motse nu pomenește nimic.

15. SI aceasta se vede inca y mai lămurit (din aceea), că de vreme ce se ridică alt preot, dupa rinduiala lui Melhisedec,

16. El nu după legea porunell trupești s'a făcut, cl după puteren vietii celei nepieritoare.

17. Căci mărturisește despre el (scriptura): Tu esti preot in veac, după rândulala lui Melhisedec.

18. Astfel, pentru neputința yl zădărnicia el, porunca dată mat inainte se surpă -

19. Pentrucă legea nimic n'a desăvârsit - și în locul ei se dă o mai bună nădejde, prin care ne aproplem de Dumnezeu.

20. Si flindcă nu fără de jură.

17: Ps. 110, 4.

mant s'a făcut (Isus preot), far acela fără de furămant s'au făcut preoți,

21. Acesta însă cu jurământul celui ce i a zis: Iuratu s'a Domnul și nu-i va părea rău. Tu ești preot în veac după rândulala lui Melhisedec.

22. De aceea lisus s'a făcut chezașul unui așezământ mai bun.

23. Apot se făceau mai mulți preoti, pentru că moartea il impiedeca să rămâe.

24. Acesta însă, rămânând în veac, are o preotle care nu mai trece asupra altula.

25. De aceea si poate mântui desăvarsit pe cei ce vin, prin el, la Dumnezeu, filnd pururea viu ca să se roage pentru dânșii.

26. Un arhiereu ca acesta se și cuvenea să avem: cuvios, fără răutate, fără prihană, osebit de cei păcătoși și mai înalt decât cerurile,

27. Care n'are nevoe, ca alti arhierei, in toate zilele să aducă jertfe, întâl pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului, căci aceasta a făcut-o odată, aducându-se jertfa pe sine.

28. Legea pune ca arhierel oas meni impovărati cu neputințe, iar cuvantul jurământului venit în urma legii, (il pune) pe Fiul cel desăvârșit in veacul veacului.

Asezământul nou copârșește pe cel pechiu în curăție și sfințenie.

In cele spuse, lucrul de căpetenie este că avem arhiereu

21: Ps. 110, 4,

ca acesta, care a sezut deadreapta scaunului măriril, în ceruri.

2. (El este) slujttorul altarului si al cortului celui adevarat, pe care lea infipt Domnul și un omul

3. Orice arhiereu se pune ca sa aducă daruri și jertie, de acrea trebula să albă și acesta ceva ce să aducă.

4. De ar fi pe pământ, niet n'ai fi preot, pentrucă aici sunt (preoth cari aduc daruri, după lege.

5. Si cari slujese chipulul și umbrei celor ceresti, precum i s'a zis lui Moise când era să lucă cortul: Vezi, zice (Domnul), toate să le faci după chipal care il s'a arătat ție in munte.

6. Acum însă el a primit o slujbă cu atàt mai inaltă, cu cât este și miflocitorul unui așezămant mat bun, întemelat pe mai hum ladăduinte.

7. Căci dacă cel dintal ar fi fost fără de prihană, nu s'ar II căutat loc pentru cel de al doilea.

8. Ba chiar il mustra pe danșil, zicând: lată, vor veni zile, zice Domnul, si voi face cu case lui Israti si cu casa lui luda un non asezământ.

9. Nu ca așezământul pe care leam făcut cu părinții lor, în zius când leam apucat de mână ca sa-i scot din pământul Egiptulul; căci el n'au ramas credinciosi asezamantului meu, și eu i am părăsit pe ei, zice Domnul.

10. Ci acesta este așezământul care I voi da gasei lui Israil după zilele acelea, zice Domnul: Punevoi legile mele in cugetele lor si

8. 2: Num. 24, 6. 5: les 25, 40. 8; ler. 31, 31-34.

7. 1: Fac. 14, 17-20.

9 15

in inimile lor le voi scrie, și voi fi Dumnezeul lor și el vor fi pos porul meu.

. 11. Şi nu va mai invăța fiecare pe vecinul său și fiecare pe fratele său, zicând: Cunoaște pe Domnul; căci toți mă vor ști, dela cel mic până la cel mare!

12. Căci voi fi milostiv cu nedreptățile lor și fărădelegile lor nu

le voi mai pomeni.

13. Dar cànd a zis: un nou așezământ - a învechit pe cei dintài; iar ce se invechește și imbătrânește, este aproape de pieire.

9.

Cortul mărturiei și jertfele leois tilor au fost chip al preoției lui Hristos.

A devărat că și așezământul cel dintâi avea îndreptări pentru slujba dumnezejască și un jertfelenic pământesc.

2. Pentrucă s'a făcut cortul. În el se afla mai întâi sfeșnicul și masa și pâinile punerii înainte. Partea aceasta se numea Sfânta.

3. Iar după a doua catapeteazmă era locul ce se chema Sfânta Sfintelor;

4. Aici era cădelnița de aur, și sicriul legii ferecat peste tot cu aur, întru care era năstrapa de aur în care se păstra mana și toriagul lui Aaron ce odrăslise, și tablele legii.

5. Deasupra lui erau cheruvimii slavei, eari umbreau altarui. Despre acestea insă nu vorbim acum

cu deamăruntul.

6. Așa fiind întocmite acestea, în

partea cea dintât a cortului întrau pururea preoții, când făceau sluțe bele.

7. In cea de a doua însă singur arhiereul, numai odată pe an, și nu fără de sânge pe care-l aducea pentru sine și pentru păcatele por porului.

8. Prin aceasta Duhul cel sfant arăta, că încă nu era deschisă calea către Sfanta Sfintelor, de vreme ce încă sta cortul cel dintâl.

 El era chipul vremit de acum întru cari se aduc daruri şi jerife cari nu pot desăvârşi cugetul celui ce slujeşte.

10. Acestea sunt legluiri pământești despre mâncări și băuturi și despre tot felul de spălări rânduite (să rămână) numai până la vremea îndreptării.

11. Ci Hristos, arhiereul bunătăților celor viitoare, a venit trecând prin cortul cel mai mare și cel mai desăvârșit, nu făcut de mână, adecă nu din zidirea aceasta.

12. El a intrat o singura data in Sfanta Sfintelor, si nu cu sangude țapi și de viței, ci cu sangel său, dobândind răscumpărare veși nică.

13. Pentrucă de vreme ce săne gele taurilor și al tapilor și cenușu de junci, stropind pe cei spurcați, ii sfințește spre curățirea trupului,

14. Cu cât mai vârtos sângele lui Hristos, care prin Duhul cel veșnic pe sine s'a adus jertfă făra de prihană lui Dumnezeu, nu va curăți cugetul vostru de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viul

15. Și de aceea este el mijlocltorul așezământulul celui nou, ca prin moartea lui cea săvârșită spre răscumpărarea greșalelor de sub așezământui dintâl, cel chemați să primească făgăduința moștenirii veșnice.

16. Căci unde este o diată, acolo trebue neapărat să fle (vădită) moartea celui ce face diata.

17. Pentrucă diata are putere numai după moarte, de vreme ce până când cel ce face diata trăește, nici o putere nu are,

18. De aceea nici așezământul cel dintăi nu s'a prăznuit fără de

sånge.

9, 16

19. Căci după ce Molse a vestit toate poruncile legii inaintea poporului întreg, luând sânge de viței și de țapi, cu apă și cu lână roșie și cu isop, a stropit cartea și întreg poporul,

20. Zicând: Acesta este sângele așezământului pe care vi lea dat

vouă Dumnezeu.

21. A stropit apol cu sânge și cortul și toate vasele cele de slujbă.

22. După lege aproape toate se curățesc cu sânge și fără de vărsare de sânge nu se dă iere ture.

23. Trebula, dar, ca chipurile velor din ceruri cu aceste (jertfe) nă se curățească; lar cele cerești, ele înșile: cu jertfe mai bune decât acestea.

24. Căci Hristos nu a întrat în Siânta Siintelor făcută de mâini, uare era numai chipul celei adex vărate, ci chiar în cer, ca să se nrate acum înaintea lui Dumnezeu, pentru noi.

25. Și nu (a intrat) ca de muite uri să se aducă pe sine jerifă, ca arbiereul care intră în Sfânta Sfintelor cu sange strein in flecare an,

26. Altfel, trebula să pătimeasca de mai multe ori dela intemelerea lumii. Ci el s'a arătat o slugură dată, spre sfarșitul veacurilor, ca prin jertfa sa să surpa păcatul.

27. Şi precum este rândult oce menilor odată să moară, tar dopar aceea (să urmeze) judecata,

28. Așa și Hristos, după ce a fost adus odată fertfă, ca să ridio păcatele multora, a doua oară laid de păcat se va arăta celor ce il așteaptă pe el, spre mântulre.

10.

Jertha Noului Testament sterge păcatele și covârșește tăra axemânare pe cea a Vechiulm lestament, care nu le putea curati Lauda credinței celei statornice.

In adevăr, legea avand umbra bunătăților celor viitoare, lar nu insuși chipul lucrurilor, cu as celeași fertfe cari se adue în lus care an, fără 'ncetare, niciodată nu poate săsi facă desăvârșiți pe celce vin (la ele).

2. Altfel ar fi incetat a se mal aduce, pentrucă cei ce slujese (jertfa), fiind odată curățiți, n'ar mai avea nicio știință de păcate.

Printrânsele însă, pomenirea păcatelor se face în fiecare an.

4. Căci este cu neputință ca sângele de tauri și de țapi să rie dice păcatele.

5. Drept aceea, intrând in lume, zice: Jertfă și prinoase n'ai voit, dar mi-ai pregătit un trup.

9. 20: Teg. 24, 6, N.

10. 5: Ps. 40, 7-9.

10, 29 /

11, 8

6. Arderile de tot și jertfele pentru păcat nu ți-au plăcut.

7. Atunci am zis: lată viu - in sulul cărții este scris despre mine - ca să fac vola ta, Dumnezeule!

 lar când zice mai sus: Jertfe și prinoase și arderi de tot, cari se duc după lege pentru păcate,

n'ai voit, nicl ai poitit,

9. Atunci mai zice: lată viu, ca să fac voia ta, Dumnezeule! El ridică (astfel) pe cele dintâl, ca să pue în locul for pe cea de a doua.

 Intru această voie suntem noi sfințiți odată pentru totdeauna prin jertfa trupului lui Iisus Hristos.

11. Și flecare preot stă în toate zilele slujind și aducând aceleași jertfe de multe ori, ca unele ce nu pot niclodată să curețe păcatele;

12. Acesta însă, aducând o sine gură jertfă pentru păcate, a șezut pentru totdeauna deapreapta lui Dumnezeu,

13. Asteptând până ce vrășa maști lui se vor pune așternut pis cioarelor lui.

14. Căci printr'o singură jertfă, a desăvârșit pentru totdeauna pe cei ce se sfințesc.

15. Dar și Duhul Sfânt ne mărturisește nouă (despre aceasta); căci după ce a zis:

16. Acesta este așezământul pe care îl vol face cu dânșil după zilele acelea, zice Domnul: Da•vol legile mele în inimile lor și în cugetele lor le vol scrie pe ele.

17. Apol mai zice: Şi păcatele lor și fărădelegile lor nu le vol mai pomeni.

73. Ps. 110, 1. 16 · Jer. 31, 33-34 18. lar unde este lertarea as cestora, nu mai este jertfă pentru păcate.

19. Drept aceea, fraților, având indrăsneală să intrăm în Sfânta Sflotelor, prin sângele lui Iisus,

20. Pe calea cea nouă și vie pe care ne a deschis o nouă din nou, prin catapeteazmă, adică prin trupul său,

21. Şi având un preot mare peste casa lui Dumnezeu,

22. Să ne apropiem cu adevăs rată inimă și cu deplină credință, curățindu-ne inimile de orice cus get rău și spălându-ne trupul cu apă curată,

23. Să păstrăm nesminită măre turisirea nădeidil, căci credinclos este cel ce a făgădult,

24. Şi să ținem seamă unul de altul îndemnându-ne la dragoste și la fapte bune,

25. Şi nepărăsind adunarea noas stră, precum au unii obiceiul, ci să ne povățuim unul pe altul, și aceasta cu atât mai mult, cu câi vedeți că se apropie ziua.

26. Căci dacă păcătuim noi de bună voe, după ce am luat cunoștință de adevăr, nu mai rămâne jertfă pantru păcate,

27. Ci o așteptare înfricoșată a judecății și luțimea focului care va să mistue pe cei protivnici.

28. Dacă cel ce s'a lepădat de legea lui Moise e ucis fără de milă prin (mărturia a) doi sau trul martori:

29. Gândîți-vă, cu cât mai amară pedeapsă va lua cel ce a căicat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, nesocotind sangele legământului cu care s'a sfințit și batjocorind duhul darului!

30. Căci știm pe cel ce a zis: A mea este răzbunarea, eu voi răsplăti! Și iarăși: Domnul va judeca pe poporul său.

31. Infricoșat lucru mai este a rădea în măinile Dumnezeului celui viu!

32. Drept aceea, aduceți-vă aminte de zilele cele de demult, întru, cari dupăce ați fost luminați, ați dus lupta cea grea a suferin-telor:

33. Pe deoparte intru ocări și necazuri făcându. vă înși. vă pri- veală, pe de altă parte făcându. vă părtași celor ce pătimesc unele ca acestea.

34. Căci v'a fost milă și de cei din temnițe, primind cu bucurle să fiți jefuiți de averile voastre, flindcă știați că aveți voi în ceruri o mai bună și neperitoare avere.

35. Nu lepădați, dar, increderea voastră, care are mare răsplătire.

36. Căci aveți trebuință de răbedore, ca făcând voia lui Dumnezeu, să luați ce vi s'a făgăduit.

37. Căci foarte puțin mai este, și cel ce este să vie va veni și nu va zăbovi.

38. Dreptul prin credințà va fi viu, lar de se va îndoi cineva, miletul meu nu-l va iubi pe dânsul.

39. Ci noi nu suntem dintre cei ce se indoesc spre peire, ci dintre cei ce cred spre a dobândi viața.

70: A doua Lege 32, 35-36; Ps. (t), 14.

37: Is. 26, 20; Avac. 2, 3-4.

11.

Despre credință și despre roa: dele el. Pilde din Așezământul cel Vechiu.

lar credința este așteptarea lucrurilor nădăjduite și adevertrea celor nevăzute.

2. Pentru ea au stat măriurle cei de demult.

3. Prin credință pricepem că s'au întemelat veacurile cu cuvontul lui Dumnezeu, de s'au facul din cele nevăzute cele ce se vad.

4. Prin credință Avel a adus lui Dumnezeu o mai bună jerifa decât Cain, prin ea a luat el mărturia că e drept, întrucât Dumnezeu a fost martorul danullor lui și prin ea grăește el și modu măcar că a murit.

5. Prin credință s'a mutat linch ca să nu vază moartea, și nu s'a mai aflat, pentrucă il mutare pe el Dumnezeu, căci înainte de mutarea lui primise mărturia că a blin plăcut lui Dumnezeu.

6. Fără de credință nu este dect cu putință să fim bineplăcuți lui Dumnezeu, căci cel ce se apropie de Dumnezeu trebue să crează că el dă răsplată celor ce-l caută pe dânsul.

7. Prin credință a cunoscut Norcele ce încă nu se vedeau și termându-se a făcut corable spre mântuirea casel sale; prin ea a osândit el lumea și s'a făcut morstenitor dreptății celei din credință.

8. Prin credință Avraam flind chemat a ascultat de a leşit la locul pe care avea să-l la spre

11. 5: Fac. 5, 24

mostenire și a ieșit neștiind unde

merge. 9. Prin credință s'a așezat în pămantul făgăduinții, ca într'un pământ strein, locuind în corturi cu Isaac și cu Iacov, cei dimpreună moștenitori ai aceleiaș fă. gaduinter

10. Căci astepta cetatea cu temes liile tari, al cărei meșter și lucrător

este Dumnezeu.

11. 9

11. Prin credință însăși Sarra. filind stearpă și trecută în zilele el, a primit putere să zămislească fiu, de vreme ce a socotit că este credinclos cel ce făgăduise,

12. De aceea dintr'un singur (om), și încă și acela fiind sfârșit (cu viața), s'au născut mulți ca stelele cerului și ca nisipul cel fără de număr de pe țărmul mărli.

13. Intru credință au murit aces știa toți, încă până a nu primi făgăduințele, ci văzându-le numai de departe și întâmpinându-le cu bucurie și mărturisind că el sunt streini și pribegi pe pământ.

14. lar cei ce grăesc unele ca acestea arată că-și raută patrie

loruşi.

15. Si de si ar fi adus aminte de (patria) aceea dintru care ieșiseră, ar il avut vreme să se intoarcă.

16. Ei insă doreau una mai bună. adecă una cerească; de aceea Dumnezeu nu se rușinează de dânșii ca să se numească Dumnezeul lor, căci le-a gătit lor ce-

17. Prin credință a adus Avraam, când a fost ispitit, pe Isaac, jertfă;

39, 13, 1 Cros. 29, 15, Fac. 23, 4, 47, 9.

12: Fac. 15, 5, 22, 17, 32, 13; Ps.

și el, cel ce primise făgăduințele aducea doar pe fiul său unul nă. scut?

18. El, cărula i se zisese: Intru Isaac vei avea tu sămanță,

19. Căci credea că Dumnezeu este puternic să-l învieze și din morți; drept aceea, lea și primit pe acela ca pe o asemanare (a lui Hristos).

20. Prin credință despre cele viitoare a binecuvântat Isaac pe

lacov si pe Isav. 21. Prin credință lacov, când era pe moarte, a binecuvântat pe flecare din fili lui losif și s'a inchinat sprijinindu-se pe varful tolagulul său,

22. Prin credintă Iosif, la moartea sa, a pomenit despre leşirea fillor lui Israil și a dat porunci pentru

oasele sale.

23. Prin credință, când s'a născut Moise, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci leau văzut prunc frumos și nu s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moise, făcându-se mare, nu s'a lăsat a se numi flul fetei lui Faraon,

25. Alegand mai bine să pătimească cu poporul lui Dumnezeu, decât să se bucure de dulceața păcatului cea trecătoare;

26. Căci socotea că ocara lui Hristos este o bogăție mai mare decât visteriile Egipetului, pentrucă el se uita la răsplătire.

27. Prin credință a părăsit el Egipetul, netemandu-se de urgla împăratului, căci văzând odinioară pe cel nevăzut, a rămas statornic.

18: Fac. 21, 12. 22: Fac. 47, 31, 48, 15-16.

28. Prin credință a așezat el Pastfle și stropirea cu sânge, pentru ca pierzătorul întâi născuților să nu se atingă de dânșit.

11. 28

29. Prin credință a trecut el Marea Rosie ca pe uscat, lucru pe care încercând să-l facă Egiptenil, s'au inecat.

30. Prin credință zidurile Ierusalimului au căzut, după ce au fost incuniurate (vreme de) sapte zile.

31. Prin credință Raav, desfrăs nata, fiindcă primise cu pace Iscoadele, n'a pierit impreună cu cel neascultători.

52. Dar ce să mai spun? Căcl nu-mi ajunge vremea să grăesc despre Ghedeon si Barac, despre Samson si leftae despre David si Samuil si despre proroci,

33. Carl prin credință au biruit împărații, au făcut dreptate, au dobandit fagaduințele, au astupat quite leflor,

34. Au stins puterea focului, en scăpat de ascuțișul sabiel, s'au Intarit din släbiciune, au fost tari la răsboale, au intors taberile vrășe masilor in fugă.

55. Femeile, prin inviere, și-au primit iarăși pe morții lor. Ci unii ui tost munciți, neprimind izbăvirca, ca să dobândească mai bund inviere.

16. Altii au indurat batjocuri pl batal, ba și lanțuri și temniță.

V. Au fost ucisi cu pietre, au lest herestruiti, au fost supuși la razne, au murit uciși de sabie, în coloace și în plei de capre au pribegit, răbdând lipsuri, strămtorari și (tot felul de) răutăți.

38. Ei, de carl lumea nu era rednică, au rătăcit în pustil și

in munti si in pesteri si in crapăturile pămantului.

39. Ct toți aceștia, carl au fost incercați în credință, n'au primit

făgăduința,

40. Pentrucă Dumnezeu hotăs rând dinainte ceva mai hun pene tru noi, (n'a voit) ca el să dobâne dească fără de noi desăvărșirea.

12.

Indemnare la răbdare și cuploșie. Să privim la lerusalimul cel ceresc.

rept aceea si noi, avand alala D'nor de mărturii împrejurul nostru, să lepădăm orice sarcind și păcătul care ne impresoară stât de lesne, și cu stăruință să alergani în lupta de întrecere care ne sla inainte.

2. Căutând la Ilsus, începatorul și plinitorul credinței, care pentru bucurla ce era pusă înamica lui a suferit crucea, netinand scaroa de ocară, și a sezut deadreapta scaunului lui Dumnezeu.

3. Gândiți-vă deci la cel ce a răbdat dela păcătoși, asupra sa, o impotrivire ca accea, ca sà nu và osteniți și să nu slăbiți cu duluirile voastre.

4. Căci în lupta voastră împutriva păcatului încă nu ați suferit până la sânge.

5. Si ati uitat indemnul care vi se face vouă ca unor fil: Flui meu, nu defăima certarea Domnului, nici nu slabi cand ești mu» strat de dànsul,

6. Căci pe care il lubește Doma

^{12. 5:} Prov. 3, 11 - 12.

nul il ceartă, și bate cu varga pe tot fiul pe care il primește.

7. De veți suferi certarea, ca și cu niște fli va umbla cu voi Dumanezeu; căci este oare fiu pe care tatăl să nual certe?

8. lar de sunteți fără de certarea de care toți au parte, atunci sunteți copii din desfrânare, iar nu fii

(adevărați).

9. Apoi, dacă părinții noștri cei trupești ne-au certat și (totuși) i-am cinstit pe dânșii, oare nu ne vom supune cu atât mai vărtos Tatălui

nostru cel sufletesc, ca să fim vii?

10. Pentrucă aceia ne pedepseau
pe noi precum găseau ei de bine,
și pentru puține zlie; iar acesta
(ne ceartă) spre folosul nostru, ca
să ne împărtășim de sîințenia lui.

11. La inceput toată mustrarea ni se pare că nu este de bucurie, ci de mâhnire; dar pe urmă ea aduce celor pedepsiți printrânsa roadele păcii și ale dreptății.

12. De aceea îndreptați mâinile voastre cele slăbite și genunchii vostri cei slăbănogiți,

13. Și faceți cărări drepte pis cioarelor voastre, ca cel schiop să nu se poticnească, ci mai vârtos să se vindece.

14. Căutați cu toții pacea și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnui,

15. Socotind ca nimeni să nu rămână fără darul lui Dumnezeu și ca nu cumva, odrăslind vreo rădăcină veninoasă, să vă facă vătămare și prin ea mulți să se molipsească.

16. Să nu fie cineva desfrânat

sau necuviincios ca Isav, care pene tru o mâncare și a vàndut drepe tul de întăi născut.

17. Penfrucă știți că vrând să moștenească după aceea binecuvântarea, el n'a mai fost primit, de vreme ce nu a mai găsit prilej, de pocăință, măcar că a căutat-o cu lacrimi.

18. Voi nu v'ați apropiat nici de muntele ce se putea pipăi, nici de focul care ardea, nici de nor, nici de ceață, nici de vifor,

19. Nici de glasul trâmbitei, nici de răsunetul cuvintelor pe care cei ce leau auzit s'au rugat ca să nu li se mai sune;

20. Căci nu mai puteau suferi ceea ce li se spunea: Pentrucă măcar o hiară de s'ar atinge de munte, va fi ucisă cu pietre, sau va fi atinsă cu săgeata,

21. Și atât de înfricoșată era arătarea, încât Moise a zis: Spăis mântatusm'am și mă cutremur!

22. Ci voi v'ați apropiat de muntele Sionului și de cetatea Dumnezeului celui viu, Ierusalimul cel ceresc, și de zeci de mii de ingeri slăvitori,

23. Și de adunarea celor înidi născuți cari sunt scriși în ceruri, și de Dumnezeu, judecătorul tuturor, și de duhurile drepților celor desăvârșiți;

24. Și de lisus miflocitorul așezământului celui nou și de sângele stropirii, care grăește mai bine decât al lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăește, căci dacă aceia, neascultând de cel ce grăla pe

20: les. 19, 13. 22: A doua Lege 9, 19. pământ, n'au scăpat de pedeapsă, cu mult mai vârtos nu vom scăpa noi, neascultând de cel ce grăește din cer,

12. 26

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul, iar acum a făgăduit unele ca acestea: Incă odată clăti-voi nu numai pământul, ci il cerul.

27. lar prin aceea că zice: Incă odată, arată schimbarea lucrurilor relor ce se clătesc, ca unele ce sunt făcute, ca să rămâe cele ce nu se clătesc.

28. Drept aceea, noi primind o impărăție neclătită, să fim mulțu-initori și așa să-i slujim lui Dum-nezeu cu bună plăcere, cu bună un crnicle și cu sfială.

29. Că Dumnezeul nostru este

13.

Statuire la plată creștinească. Hristos este acelas, teri și azi și în peac.

Diărulți în iubirea de frați.

2. lubirea de streini să nu o disți, căci printrânsa unii, fără să din au găzduit pe îngeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei i dați, ca și cum ați fi legați cu i bașii, și de cei munciți, ca și cum di il un trup cu ei.

Cinstită să fie nunta întru ile și patul nespurcat; jar pe uvari și pe preacurvari îl va

Să nu aveți năravul iubirii srijint, ci vă îndestulați cu cele

#1: Agheu 2, 6. 18. 5: A doug Lege 31, 6 8; Onte ce aveți; că însuși (Dumnezeu) a zis: Nu te voi părăsi, nici te voi lăsa.

6. De aceea şi avem îndrăzneala să zicem: Domnul este ajutorul meu şi nu mă voi teme! Ce poate să mi facă mie omul?

7. Aduceți vă aminte de mai marii voștri cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu și privind cum și au sfârșit viața, să le urmați credinta.

8. lisus Hristos și ieri și astăzi și în veci este acelas.

9. Nu vă lăsați ademeniți de învățăturile streine cele de multe feluri. Că bine este să vă întăriți inima cu darul, lar nu cu mâncările, din care nu s'au folosit cei ce au umblat cu ele.

10. Noi avem un altar dintru care nu au dreptul să mănânce cei ce sluiesc cortului.

11. Pentrucă trupurile dobitoacelor, al căror sânge se aduce de către arhiereu în Sfânta Sfintelor, pentru curățirea păcatelor, se ard afară de tabără.

12. De aceea și lisus, ca să sfințească poporul cu sângele său, a pătimit afară de poartă.

13. Așa dar să ieșim la dânsul afară de tabără și să purtăm ocara lui.

14. Căci nu avem alci cetate stătătoare, ci o căutăm pe cea care va să fie.

15. Printrânsul, dar, să aducem jertfă de laudă lui Dumnezeu, adecă roada buzelor cari preasmăresc numele lui.

6: Ps. 118, 6 H. Lev. 16, 27.

15: Lev. 7, 12, 2 Cron. 29, 31, Ps. 50, 14, 23; Is. 57, 19. Oste 14, 3.

16. Și facerea de bine și dărnicia să nu le uitați; căci jertfe ca acestea sunt bine plăcute lui Dumnezeu.

17. Ascultați pe învățătorii voștri și vă supuneți lor, pentrucă ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii cari vor avea să dea seamă, ca aceasta cu bucurie să o facă, iar nu suspinând; căci (altfel) nu vă e de folos.

18. Rugați vă pentru noi; căci suntem încredințați că avem un cuget curat, voind ca întru toate cinstit să viețuim.

19. Şi vă rog stăruitor să faceți aceasta mai ales ca fără de zăbavă să mă întorc la vol.

20. Iar Dumnezeul păcii, cel ce prin săngele așezământului celui vesnic a sculat din morți pe Doninui nostru Iisus, pe păstorul cel mare al oilor,

13, 95

21. Să vă întărească pe voi întru tot lucrul bun, ca să faceți voia lui și să lucreze întru noi ce este plăcut înaintea lui prin lisus Hristos, căruia fle slava în vecii vecilor. Amin.

22. Şi vă rog pe voi, fraților, să primiți acest cuvânt de sfătuire, căci pe scurt v'am scris vouă.

23. Să stiți că fratele Timotel este slobod. De va veni mai curând, vă voi vedea pe voi impreună cu el.

24. Spuneți închinăciune tuturor mai marilor voștri și tuturor sfintilor. Inchină-se vouă cei din Italia.

25. Harul fie cu voi toți l Amin.

CARTEA SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

1.

Folosul ispitelor. Sfaturi împos triva mâniei. Despre înfrânarea limbii.

Jacov, sluga lui Dumnezeu și a Domnului lisus Hristos, celor douăsprezece seminții care sunt întru risipire: Voe bună!

- 2. Frații mei, când treceți prin tut felul de ispite, să vă bucurați din toată inima,
- 3. Știind că cercarea credinței Voastre lucrează răbdare.
- 4. Dar răbdarea să albă lucrare desăvârșită, ca să fiți desăvârșiți şi intregi şi fără nici o meteahnă.
- 5. Iar de este cineva dintru voi lijuit de ințelepciune, să ceară dela Dumnezeu, care dă tuturor fără mameție și fără înfruntare; și f se va da lui.
- 6. Să ceară însă cu credință, neindoindu-se întru nimic. Pentrucă cel ce se îndoeste este ase-

menea valului mării care se aruncă și se învăluește de vânturi.

 Să nu gândească omul acela că va lua ceva dela Domnul,
 Dacă e bărbat îndoit la sullet

și nestatornic întru toate căile salc. 9. Iar fratele cel smerit laude-se întru înăltimea sa,

10. Și cel bogat întru smerenia sa; căci ca floarea ierbii va trece.

- 11. Răsăritea soarele cu aryița lui și a uscat larba și floarea ei a căzut și frumusețea ei a pierit; așa se va veșteji și bogatul în căile
- 12. Fericit bărbatul care rabdă ispita; căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce îl iubesc pe el.
- 43. Nimeni fiind ispitit să nu spună că Dumnezeu îl ispitește; căci Dumnezeu nu poate fi ispitit de rele, și nici el nu ispitește pe nimeni.

1. 10: Is. 40, 6-7.

2 8

14. Ci fiecare este isplitt de posta sa însăși, fiind tras și amăgit.

15. După aceea, pofta zămislind naște păcat; iar păcatul săvârșina du-se naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei

prea lubițil

17. Toată darea cea bună și tot darul desăvârșit de sus este, pos gorânduse dela părintele luminislor, la care nu este schimbare sau umbră de mutare.

18. El, după voia sa ne-a născut pe noi prin cuvântul adevărului, ca să fim noi ca o pârgă

a zidirilor lui.

19. Drept aceea, frații mei prea lubiți, tot omul să fle grabnic la ascultare și zăbavnic la vorbă, ză bavnic la manie;

20. Căci mânia omului nu duce la drepiatea lui Dumnezeu.

21. De aceea lepădând toată spurcăciunea și prisosința răutății, întru blândețe să primiți cuvântul cel sădit în voi, care poate să mântuiască sufietele voastre.

22. Şi fiţi făcătorii cuvântului, iar nu numai ascultătorii lui, amă-

gindusvă pe voi înșivă.

23. Pentrucă cei ce ascultă cuvântul și nu-l'implinește pe ei, unul ca acesta asemenea este omului care își privește în oglindă fața sa firească:

24. Dacă s'a privit, s'a dus și

indată siea uitat cum era.

25. Iar cel ce privește în legea cea desăvârșită a slobozeniei și stăruește întrânsa ca un plinitor cu fapta, nu numal ca un ascult tător uttuc, acela va fi fericit pe urma faptelor sale.

26. De i se pare cuiva între voi că este cucernic și nu-și înfrânează limba sa, ci își înșală inima, cus cernicia lui este zadarnică.

27. Cucernicia curată și neprishănită înaintea lui Dumnezeu și Tatăl aceasta este: să cercetăm pe cel orfani și pe văduve întru nescazurile lor și să ne păzim pe noi neîntinați de lume.

2.

Să nu căutăm la tata oamentlor. Să facem milostenie. Credinta să tle arătată cu fapte.

Frații mei, nu căutați fața (oame nilor), voi cari aveți credința în Domnul nostru Iisus Hristos cel slăvit.

2. Căci de va intra în adunarea voastră un om cu inei de aur și cu haină strălucitoare și va intra și un om sărac cu haină proastă,

3. Și veți căuta la cel ce poartă haina cea strălucitoare și veți zice: Tu șezi aici, far săracului îi veți zice: Tu stăi acolo, sau șezi aici la pictoarelor mele,

4. N'ați făcut oare osebire între voi, și nu v'ați făcut oare jude

cători cu gânduri rele?

5. Ascultați, frații mei prea iubiți: Au nu Dumnezeu i-a ales pe săracii lumii acesteia, (ca să fie) bogați în credință și moștenitori ai împărăției pe care a făgăduit-o celor ce îi iubesc pe el?

6. lar voi ați necinstit pe cel sărac. Oare nu bogații vă asupresc pe voi și nu ei vă târăsc pe la

judecăți?

7. Oare nu et hulesc numele cel bun cu care vă chemați?

8. Dacă însă împliniți legea cea

2, 8; Lev. 19, 18.

impărătească după scriptură: Să lubești pe aproapele tău ca pe tine insuți, bine faceți;

9. lar de vă uitați la fața omului, faceți păcat și veți fi osândiți de lege, ca niște călcători de lege.

10. Pentrucă cine va păzi toată legea și va greși împotriva unei (porunci), s'a făcut vinovat față de toate.

11. Căci cel ce a zis: Să nu curvești, a zis și: Să nu ucizi. Și dacă nu curvești, dar ucizi, te-ai făcut călcător al legii.

12. Așa să grăiți și așa să lucrați, ca unii cari aveți să fiți judecați prin legea slobozeniei.

13. Că judecata este fără milă pentru cei ce nu fac milă; mila însă biruește asupra judecății.

14. Ce folos, frații mei, de ar rice cineva că are credință, iar ispte nu are? Poate oare credința pă-i mântuiască pe dânsul?

15. Că dacă un frate sau o soră aunt goi și lipsiți de hrana cea de

tnate zilele,

16. Şi va zice lor careva dintre vol: Mergeți în pace, încălziți-vă il vă săturați, și nu le-ar da lor cle de trebuință trupului, ce folos ar avea?

17. Așa și credința, dacă nu se fapte, singură este moartă.

18. Ci va zice cineva: Tu ai redință, iar eu am fapte; aralu-mi credința ta fără faptele tale, și eu îți voi arăta credința mea iln faptele mele.

19. Tu crezi că Dumnezeu este

20. Vreai, dar, să înțelegi, o

omule deșert, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam, părintele nostru, oare nu din fapte s'a îndreptat, suind pe Isaac, flul său, pe jert-felnic?

22. Vezi că credința lucra impreună cu faptele lui, iar din fapte

s'a desăvârșit credința.

23. Și s'a împlinit scriptura care zice: Și a crezut "Avraam lui Dumnezeu și i s'a socotit lui întru dreptate și prieten al lui Dumnezeu s'a chemat.

24. Vedeți, dar, că din fapte se indreptează omul, far nu numai

din credintă.

25. Aşifderea şi Raav, desiranata, nu din fapte s'a îndreptat ea oare, primind pe iscoade şi scotàndu-le pe altă cale?

26. Deci, precum trupul fără de duh este mort, așa și credința fără

de fapte este moartă.

3.

Despre înfrânarea ilmbii. Intelepciunea dumnezeiască.

Nu fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare osândă va să luăm.

2. Căci în multe feluri greșim toți. Dar de nu greșește cineva cu cuvântul, este bărbat desăvârșit. in stare să-și înfrâneze tot trupul.

3. lată și cailor le punem frae în uri, ca să ni-i supunem nouă; și le carmuim tot trupul lor.

4. lată și corăbiile, ori cât de mari ar fi și de orice vânturi puteranice ar fi impinse, se cârmuese cu

11: Tep. 20, 13-14.

23: Fac. 15, 6, 1s. 41, 8.

o prea mică cârmă încotro voește pornirea cârmaciulul.

5. Aşa şi limba: este mădular mic, dar cu mari lucruri se laudă. lată, puțin foc și cât codru (poate) aprinde!

6. Limba încă este un foc. o lume a nedreptății! Limba este asezată între mădularele noastre, așa încât spurcă tot trupul și aprinde tot cursul vieții, dacă ea însăși s'a aprins (odată) de Gheenă.

7, Căci toată firea: a hiarelor si a păsărilor și a celor ce se tâs rasc si a livinilor de mare se dos moleste și s'a domolit de firea omenească.

8. Dar limba nimeni din cameni nu poate să o domolească. Ea este răutate neînfrânată; e plină de otravă aducătoare de moarte.

9. Cu ea binecuvântăm pe Dumnezeu și Tatăl și cu ea bleste. măm pe oameni, cari sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Din acceas gură lese binecuvântarea și blestemul. Nu trebue, frații mei, să fie așa.

11. Curge oare din vâna aceluiaș izvor apa dulce și apa amară?

12. Au doară poate, frații mei, smochinul să facă măsline, sau vita de vie smochine? Așa nici un isvor sărat nu poate da apă dulce.

13. Cine este intre voi intelept și priceput? Sărși arate faptele sale din buna lui purtare și din blândețele înțelepciunil.

14. lar de aveți râvnire amară si poită de ceartă întru inimile voastre, nu vă lăudati, nici mințiți impotriva adevărului.

15. Intelepciunea aceasta nu

vine de sus, ci este pământească, trupească, drăcească.

16. Pentrucă unde este zavistie și poftă de ceartă, acolo este neoranduială și tot lucrul rău.

17. lar înțelepciunea cea de sus: intâi este curată, apoi pașnică, blandă, plecată, plină de milă și de roduri bune, nepărtinitoare și nefătarnică.

18. lar roada dreptății se samănă spre pacea făcătorilor de

Să tugim de postele desarte. Să nu judecăm pe aproapele. Dumnezeu, este cel ce îndreaptă pasti nostri.

De unde vin războalele și sies zile dintre voi? Au nu de aici, din diesmierdările voastre care. se ostesc intru mădularele voastre?

2. Poftiți și nu aveți; ucideți și pismuiti și nu puteți dobândi; vă sfădiți și vă răsbolți; și nu aveți pentrucă nu cereți.

3. Cereți și nu primiți, pentrucă cereți rău, ca să cheltuiți întru desmierdările voastre.

4. Preacurvarilor și preacurvelor! Nu stiți oare că dragostea lumil acestela este dușmănie față de Dumnezeu? Deci, oricine va vrca să fie prieten lumii, se face vrașe maşul lui Dumnezeu.

5. Au vi se pare că în deșeri zice scriptura: Duhul care locueste întru noi vă lubește cu zuile?

6. Ci mai mare dar da. Pentru aceea zice: Domnul celor mandri

4. 6: Prov. 3, 34; Iov 22, 29.

le stă împotrivă, lar celor smeriți le dă har.

7. Drept aceea, supuneți-vă lui Dumnezeu. Stati împotriva diavolului si el va fugi dela voi.

8. Apropiafiavă de Dumnezeu si el se va apropia de vol. Cură. titievă mânile, păcătoșilor, și vă indreptați inimile voastre, cei indoiti la suflet.

 Simtiti-vă jalea; lăcrămați și plangeti! Rasul vostru in plans să se intoarcă și bucurla voastră întru tanguire.

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumnezeu si el vă va inălta pe voi.

11. Nu vă grăiți de rău unul pe altul, fratilor. Că cel ce grăeste de rău pe fratele său, sau judecă pe fratele său, grăeste de rău legea si judecă legea; lar dacă judeci legea, nu esti plinitorul legii, ci judecătorul (ei).

12. Unul este legiuitorul și judecătorul, care poate să mântus iască și să plarză; lar tu cine ești, de judeci pe altul?

13. Veniți acum cei ce zlceți: Astăzi sau mâine vom merge în cetatea aceea si vom petrece acolo un an si vom negutatori si vom castiga,

14. Voi cari nu stiti ce se va Intâmpla mâine! Căci ce este viața voastră? Abur este, care se arată putin si apoi piere.

15. In loc să ziceți: De va vrea Domnul si vom fi vii, vom face oceasta sau aceea.

16. Iar acum în trufla voastră vă lăudați. Toată lauda de felul acesta este rea.

17. Drept aceea, cel ce se pricepe a face bine şi nu face, păcătuește.

5.

Nestatornicia bogăției, Sfatuiri spre îndelungă răbdare și rugăclune.

I Teniti acum, bogatilor, plangett și vă tânguiți de necazuille ce vor să fie asupra voastră.

2. Bogăția voastră a putrezii și hainele voastre le-au mâncat molfile.

3. Aurul vostru si argintul au ruginit și rugina lor va fi măr. turie asupra voastră și va mânea trupurile voastre ca focul. Atl strâns comori in zilele cele de apol1

4. lată, plata oprită de vol dela lucrătorii cari au secerat țarinile voastre, strigă; și strigătele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Savaot.

5. Desfătatu v'ați pe pământ și v'ați desmierdat; îngrășat-ați inimile voastre ca pentru ziua junghieril.

6. Osândit-ați, omorit-ați pe cel drept, măcar că nu s'a pus împos triva voastră.

7. Drept aceea, fitt indelung răbdători, frații mei, până la venirea Domnului. Iată plugarul asteaptă roada cea scumpă a pamantului, indelung räbdand pentru dànsa, până ce la ploale timpurle și târzie.

8. Deci, indelung så råbdati si vol, întărindu-vă înimile voastre, căci enirea Domnului s'a apropiat.

9. Nu oftati unui impotriva altuia, fratilor, ca să nu fiți osâne

5. 5: Lev. 19, 13; A doug Lage 24, 15, Is. 5, 9. 6: ler. 12, 3.

ditl: iată judecătorul stă înaintea usilor.

10. Luati, fratilor, pildă de sue ferință și de îndelungă răbdare pe prorocil cari au grăit în numele Domnului.

11. lată, fericim pe cei ce au răbdat: Ați auzit de răbdarea lui lov si ati väzut siärsitul därutt lui de Domnul; căci mult milostiv si indurat este Domnul.

12. lar mai inainte de toate, frații mei, să nu vă jurați nici pe cer nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ; ci să fie vouă ce este asa, asa, si ce este nu, nu, ca să nu cădeți în osândă.

13. De pătimește cineva între voi, să se roage. De este cineva vesel, să cânte.

14. De este cineva bolnav intre voi, să cheme preoții bisericii și să se roage pentru el, ungându-l pe dânsul cu untdelemn, întru numele Domnului,

15. Si rugăciunea credinței va mantui pe cel bolnav și va ridica pe el Domnul si de va fi făcut păcate, i se vor ierta lui.

16. Mărturisiți-vă unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. Căci mult poate rugăciunea cea fier. binte a dreptului.

17. Ilie era om asemea nouă, cu slăbiciuni, și s'a rugat stăruitor să nu ploaie; și n'a plouat pe pămant trei ani si sase luni.

18. Si iarăsi s'a rugat și cerul a dat ploale și pământul a odrăs slit roada sa.

19. Fratii mei, de va rătăci cineva dintre voi dela adevăr și-l va intoarce cineva,

20. Să știe că cei ce a intors pe păcătos dela rătăcirea căli lui, iși va mântul sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate.

INTÂIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

Multumire pentru mântuirea și nădejdea noastră în Hristos. Des spre credința cea mântultoare. pestită de proroct. Indemnuri spre cuploste.

Detru, apostol al lui lisus Hristos, celor ce trăesc risipiti în Pont, In Galatia, in Capadochia, in Asia yl Bitinia,

2. Aleși după cea mai înainte hotărire a lui Dumnezeu Tatăl si wintly prin Duhul, spre ascultarea ol stropirea cu sângele lui lisus Firistos: Darul și pacea să vă pri-Nosească?

3. Binecuvântat să fie Dumnegen și Tatăi Domnului nostru Iisus liristos, care, după mare mila sa, prin invierea lui lisus Hristos din morti, ne-a născut pe noi a doua pară spre nădeide vie,

4. Spre moștenire nestricăcioasă yl neintinată și nevestejită, păstrată in ceruri pentru vol.

rea lui Dumnezeu prin credință spre mântuirea gata să se arate în vremea de apot.

6. Intru aceasta vă bucurați, măcar că ar trebui să fiți triști, incercați fiind de multe feluri de ispite, pentru puțină vreme.

7. Ca lămurirea credinței voastre, cea cu mult mai scumpă des cât aurul cel pieritor și totuși prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și slavă la arătarea lui lisus Hristos,

8. Pe care nevăzându-l îl lubiti și întru care vă bucurați cu bucurie negrăită și prea slavită,

9. Luând (astfel) prețul credinței voastre, mantuirea sufletelor.

10. Această mântuire au căutateo și au cercateo prorocii cari au prorocit despre harul care avea să vie asupra voastră,

11. Cercetand, care si ce fel de vreme le arăta lor Duhul lui Hristos cel dintrânsii, când le măre 5. Cari sunteti păziți cu pute- turisea de mai inainte despre pa-

2. 6

timile lui Hristos și despre slava ce avea să vină după acelea.

12. Lor li s'a descoperit că nu lor însuși, ci nouă aveau să ne siujească cele ce acum s'au vestit vouă întru Duhul Sfânt cel trimis din cer, spre care îngerii doresc să stea să privească.

13. De aceea, incingand coapsele cugetului vostru și trezins dusvă, nădăiduiți desăvârșit spre harul care se aduce vouă la arăs

tarea lui lisus Hristos.

14. Ca fii ai ascultării, nu vă mai dedați la poftele cele de mai nainte, din vremea neștiințel voastre.

15. Cl, după Sfântul care va chemat pe voi, fiți și voi sfinți intru toată petrecerea vieții.

16. Căci scris este: Fiți sfinți, că

eu sfant sunt.

17. Şi dacă chemați Tată pe cel ce judecă fără părtinire după faptele fiecărula, petreceți intru frică vremelnicia vieții voastre,

18. Știind că nu cu lucruri pleritoare, cu argint sau cu aur v'ați izbăvit din viața voastră cea deșariă, care vă era dată dela părinți,

19. Ci cu scump sangele lui Hristos, mielul cel nevinovat și

fără prihană,

20. Care a fost randuit mai inainte de intemeierea iumii, dar care s'a arătat în anii cei mai de pe urmă pentru voi,

21. Cei ce printrânsul ați crezut, în Dumnezeu care lea inviat pe a din morți și iea dat lui mărire, ca credința și nădejdea să vă fie în Dumnezeu.

22. Curățind deci sufletele voas stre cu ascultarea adevărului prin Duhul, spre nefățarnică lubire de frați, lubiți vă unul pe altul cu inimă curată și cu tot dinadinsul.

23. Căci voi ați fost născuți din nou, nu din sămânță stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celul viu care

rămâne în yeac.

24. Pentrucă toată făptura este ca larba și toată mărirea omului ca floarea ierbii. Uscatu-s'a larba și floarea a căzut.

25. Iar cuvântul Domnului răs mâne în veac. Și acesta este cuvântul cel ce bine s'a vestit întru

2

Crestinii să fie pildă celor nes credincinciosi. Supunerea la stăs pânire. Iubirea de frați după pilda lui Hristos.

Dect, lepădând toată răutatea și tot vicleșugul și fățărniciile și pismele și toate clevetirile,

2. Ca niște prunci de curând născuți să lubiți laptele cel duhovnicesc și curat al cuvântului, ca printrânsul să creșteți spre mântuire.

3. De vreme ce ați gustat că este bun Domnul.

4. Apropiindu vă de el, cel ce este platra cea vie, cu adevărat nebăgată în seamă de oameni, dar aleasă și prețultă de Dumne.

5. Şi voi inşivă, ca nişte pietre vii, să vă zidiți casă duhovnicească,

24: ls 40 6-7. 2, 4: Ps. 34, 9; Ps. 118, 22. preoție sfântă, ca să aduceți jertle duhovnicești plăcute lui Dumnezeu, prin Itsus Hristos.

6. Pentrucă scris este în scriptură: Iată pun în Sion piatra din capul unghiului, aleasă, scumpă, şi cel ce va crede întrânsa nu se

va ruşina.

7. Drept aceea, pentru voi cari credeți, ea este prețioasă, lar pentru cei necredincioși, piatra care nu au băgat-o în seamă ziditorii, dar care a ajuns în capul unghiului. Este piatră de poticnire și piatră de sminteală,

8. De care se poticnese cei cari nu s'au supus cuvântului, spre

care au fost puși.

9. Iar voi sunteți neam ales, preoție împărătească, neam sfânt, popor rânduit să vestească bunătățile celui ce v'a chemat pe voi dintru întuneric la minunata sa lumină.

10. Voi cari odinioară nu erați popor, acum sunteți poporul lui Dumnezeu (voi) cari odinioară nu aveați parte de milă, acum sunteți miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă, ca pe niște streini și rătăcitori (în lume), să vă feriți de postele cele trupești care se oștesc împotriva sufletului.

12. Purtați-vă bine printre neamuri, ca celce acum vă clevetesc pe voi ca pe niște făcători de rele, văzând fâptele voastre cele bune, să preamărească pe Dumnezeu în ziua cercetării lor.

13. Decl, supuneți-vă oricărei

stăpâniri omenești, pentru Domenul, fie împăratului, ca celui ce este mai presus,

14. Fie dregătorilor, ca celur ce sunt trimiși de el spre pedepsirea făcătorilor de rele și spre lauda făcătorilor de blne.

15. Căci așa este voia lui Dumenezeu, ca voi, făcând bine, să infundați gura oamenilor celor fără de minte,

16. Ca cel slobozi şi nu ca şi cum aţi avea slobozenia numai ca acoperemânt al răutăţii, ci ce nişte robi ai lui Dumnezeu.

17. Pe toți să-i cinstiții Frăția iubiții De Dumnezeu vă temeții

Cinstiți pe impăratul?

18. Slugilor, supuneți-vă stăpănilor cu toată frica, nu numai celor blânzi și buni, ci și celor urăcioși.

19. Pentrucă aceasta este plăcul inaintea lui Dumnezeu, dacă cu gândul la el rabdă cineva scârbă,

pătimind pe nedrept.

20. Căci ce laudă este (aceea), dacă greșind și fiind bătuți răbdați? Ci dacă bine făcând pătimiți și răbdați, aceasta este plăcut inatintea lui Dumnezeu.

21. Și spre aceasta sunteți chemați, că și Hristos a pătimit pentru noi, lăsându-ne piidă, ca să pășim pe urmele lui:

22. Nici un vicleșug nu s'a aflat în gura lui, a celulce n'a săvârșii

nici un păcat.

23. Ocărit fiind, el n'a răspuns cu ocări; chinuit fiind, n'a ingrozii spe oameni), ci i-a lăsat (în seame) celui ce judecă cu dreptate.

24. El păcatele noastre less risdicat în trupul său pe lenn, ca

22. ls 53, 9.

^{6:} Is. 28. 16. 8 Is. 8, 14. 9: Ies. 19, 6. 10: Oste 2, 25.

noi, murind păcatelor, să viețuim dreptății. Cu rana lui v'ați vindecati

25. Pentrucă erați ca niște oi rătăcite: acum însă v'ați întors la păstorul și la păzitorul sufletelor voastre.

3.

Buna înțelegere și cupioșie dintre soft. Răbdare și blândete. Suie: rintele Domnului.

A sijderea și voi, femeilor, su-A puneți-vă bărbaților voștri, căci chiar dacă unii nu se supun Cuvantului, prin viata femeilor, fără de cuvânt, vor fi dobândiți (mantuiril),

Văzând deaproape viaţa voar stră cea curată și cu frica (lui

Dumnezeu).

3. Podoaba voastră să fie nu cea din afară, a împletirii părulul, a podoabelor de aur, sau a hainelor scumpe,

4. Ci (să fie) omul cel ascuns al inimil, cu nestricăciunea duhului celui bland și lin, care este de mult pret inaintea lui Dumnezeu.

5. Că așa se împodobeau odinioară și sfintele femel cari nă. dăidulau în Dumnezeu, plecân

duse bărbaților lor,

6. Precum Sara asculta pe A. vraam şi-l numea pe el domn. Voi sunteți filicele Sarei, dacă faceti binele si nu vă tulburați de nicio frică.

7. Bărbaților, așiiderea, viețuiți intelepteste cu femeile voastre, ca și cu niște făpturi mai slabe, dându-le cinste, ca unor părtașe la moștenirea darului vieții, ca să nu vă zăticniți rugăciunile voastre.

8. In sfârșit, toți să fiți într'un gand, milostivi, fubitori de frați, indurători, blânzi, smeriți.

3. 17

9. Nu răsplătiți cu rău pentru rău, sau cu ocară pentru ocară, ci dimpotrivă, binecuvântați, știind că spre aceasta sunteți chemați, ca să mosteniti binecuvântarea.

10. Că cel ce voeste să lubească viața și să vază zile bune, acela) să și oprească limba sa dela rău și buzele sale să nu gră. fască vicleșug.

11. Să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s'o

urmeze pe ea.

12. Pentrucă ochii Domnului sunt peste cei drepți și urechile lui spre rugăciunea lor, far fața Domnului este impotriva celor ce fac refe.

13. Si cine vă va face vouă rău, de veți fi următori binelui?

14. Ci chiar de veți pătimi pentru dreptate, fericiti veți fl. De frica for însă să nu vă temeți, nici să vă tulburați;

15. Ct pe Domnul Hristos sa-l sfintiti intru inimile voastre, și să fiți gata pururea a da răse puns la tot cel ce và cere soco» teală despre nădejdea voastră, însă cu blandețe și cu bună cuvilnță,

16. Avand cuget curat, ca (tocmai) întru ceea ce vă clevetesc pe vol, să se rușineze ceice grăesc de rău viața voastră cea bună intru Hristos.

17. Căci, dacă așa vrea Dumnezeu, este mai bine să pătimim făcând cele bune, decât făcând cele rele.

3. 10: Ps 34, 13-17. 14: Is. 8, 12.

18. Pentrucă și Hristos a pătimit odată pentru păcate. El cel drept (a pătimit) pentru cel nedrepți, pentru ca omorându-se cu trupul și înviind cu duhul, pe not să ne aducă la Dumnezeu.

19. Cu duhul pogorindu-se a propovedult duhurilor carl erau in temnită,

20. Şi cari odinioară fuseseră nesupuse indelungii räbdäri lui Dumnezeu, în zilele lui Noe, când se făcea corabia, întru care numai puține, adică opt suflete, s'au mân. tuit de apă.

21. Așa și pe voi, lucrul cel inchipuit, (prin apă, adecă) botezul vă mântuește, nu ca spălarea spurcăciunii celei trupesti, ci ca îndreptarea cugetului celui bun către Dumnezeu, prin invierea lui Iisus Hristos,

22. Care este deadreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer și cărula i se supun îngerii și stăpânirile și puterile.

Indemnări la piață nouă plină de întelepciune st de dragoste unul către altul. Mângăert în suterințele cele pentru Hristos.

A şa dar, precum Hristos a pă. A timit pentru noi cu trupul, inarmați-vă și voi cu acelas gând. pentrucă cel ce a pătimit cu trupul, a încetat de a mai păcătul,

2. Ca cealaltă vreme să nu o mai petreacă în trupul postelor umenești, ci după voia lui Dumnezeu.

3. Destul vă este că în vremea trecută a vieții voastre ați făcut

voia păgânilor, umbland intru n curății, întru pofte, întru bei intru ospete, intru petreceri c băuturi și întru urâte slujiri id

4. Din pricina aceasta se n nunează că nu vă mai adunați c el la aceeaș desfrânare și vă hi lesc pe vol.

Ci ei îşî vor da seama în intea celui ce este gata să judec vii și mortif.

6. Căci spre aceasta s'a bin vestit și morților, ca să fie jud cați cu trupul, ca oameni, dar i vieze, după Dumnezeu, cu dulu

7. S'a apropiat insă sfârsitul toate; deci fiți cu mintea întreaș și priveghiați întru rugăciuni.

8. Mai presus de toate na ave multă dragoste unii către alții, că dragostea acoperă multime d păcate.

9, Fiți între voi lubitori de oa peți, fără cârtire.

10. Slujiți fiecare cu darul p care leat primit spre folosul to turor, ca niste buni chivernisito ai darului celui de multe feluri lui Dumnezeu.

 De grăește cineva, (grafi lui) să fie ca graiul lui Dumnezei de slujeste cineva, (slujba lui) a fie ca din puterea pe care o d Dumnezeu, pentru ca intru toai să se slăvească Dumnezeu pri lisus Hristos, cărula fie slava stăpânirea în vecil, vecilor. Amir

12. Iubiților, să nu vă mire de focul care s'a aprina intru ve și care s'a trimis spre ispliire

4. 8: Prov. 10, 12,

25: Is 53, 6; Ezech. 34, 5.

voastră, ca si cum vi s'ar întâm. pla vouă ceva străin,

4. 15

13. Ci întrucât vă faceți părtaşı patimilor lui Hristos, bucurați-vă, ca și întru arătarea slavel lui să vă bucurați și să vă veseliți.

14. De sunteti ocăriți pentru nu. mele lui Hristos, fericiți sunteți, căci duhul slavei și ai lui Dumnezeu odihneşte peste voi.

15. Nimeni dintre vol să nu pătimească din pricina că ar fi ucigas, sau fur, sau făcător de rele, sau ràvnitor de lucruri streine.

16. lar de pătimește ca un crestin, să nu se rușineze, ci să preas mărească pe Dumnezeu pentru partea aceasta.

17. Căci vremea este a se începe judecata dela casa lui Dumnezeu; iar dacă începe întâi dela noi, atunci care va fi sfârșitul cefor ce se impotrivesc Evangheliei lui Dumnezeu?

18. Şi de vreme ce dreptul abia se mantueste, ce va fi cu cel necredincios și păcătos?

19. De aceea, și cel ce pătimesc după vola lui Dumnezeu, să și încredințeze lui, credinciosului ziditor, sufletele lor, săvârșind fapte bune.

5.

Cum să se poarte mai marii Bis sericii si ceilalti creștini. Indemnuri la desavârsire.

De bătrânii cei dintre voi il rog, ca unul ce sunt împreună băs

14: Is. 11, 2.

18: Prov. 11, 31.

trân și mărturisitor al patimilor lui Hristos si părtaș al slavel celei ce va să se descopere:

2. Păstoriți turma lui Dumnezeu cea dată vouă, purtând grijă de dânsa, nu din silă, ci de bună voe, nu pentru agoniseli urîte, ci cu osârdie;

3. Nicl ca si cum ați fi stăpâni peste mos entrea (lui Dumnezeu), ci pilde făcându vă turmei.

4. Si când se va arăta Maima rele păstorilor, veți lua cununa slavel, cea nevestejită.

5. Aşliderea şi vol cel tineri, supuneti-vă celor bătrâni. Si toti unii față de alții îmbrăcați. vă întru smerenie, de vreme ce Dumnezeu celor mandri le stă împotrivă, lar celor smeriti le dă har.

6. Drept aceea, smeriți-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă inaițe pe voi la vremea sa.

7. Toată grija voastră arunca. tiso asupra lui, căci el are grijă de vol.

8. Fiti treil, 'priveghiați; căcl potrivnicul vostru, diavolul, umbia răcnind ca un leu și căutând pe cine să înghiță.

9. Stati-i impotrivă cu credință tare, știind că aceleași patimi se întâmplă fraților voștri celor din

10. Iar Dumnezeul a tot harul, care ne a chemat la mărirea sa cea vesnică prin Hristos lisus, acela, dupăce veți fi pătimit puțin, vă va face desăvârșiți, vă va în-

5. 5: Prov. 3, 34. 7: Ps. 55, 23.

internela.

5. 11

11. A lui fle slava și stăpâ. nirea in vecil vecilor. Amin.

12. V'am scris aceste putine cuvinte prin Siluan, credinclosul vostru frate, precum socotesc, ca să vă indemn și să vă măr.

tărl, vă va face puternici, vă va turisesc că acesta este darul cel adevărat al lui Dumnezeu, întru care stati.

13. Inchină-se vouă aleșii din Vavilon si fiul meu Marcu.

14. Inchinati-vă unul ultula cu sărutarea dragostel. Pace vouă tuturor, celor intru Hristos?

A DOUA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

Roadele credintel spre mostes nirea impărăției cerurilor. Îns demnare la păzirea învățăturilor lui Petru, care a tost martorul schimbării la fată a lui Isus.

Simon Petru, siugă și apostoi al lui Iisus Hristos, celor ce prin dreptatea Dumnezeului nostru și a Mantultorului Ilsus Hristos au dobândit aceeaș credință de preț ca si a noastră;

- 2. Să prisosească darul și pacea voastră prin cunoașterea lui Dumnezeu și a lui lisus Hristos Domnul nostru.
- 3. Dumnezeiasca lui putere ne-a dăruit toate cele ce sunt spre viață și spre buna cucernicle, prin cunoașterea celui ce ne-a chemat pe noi cu slava și cu bunăta-
- 4. Cu aceasta, făgăduințe scumpe și mari ni s'au dăruit nouă, ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeestil firl și să fugiți de

stricăciunea postelor celor lumești.

5. Aşa şi voi, să puneți din partea voastră toată nevoința, adăo. gând la credința voastră fapta bună, lar la fapta bună cunoștința

6. La cunostință înfrânarea, iar la infrânare răbdarea, lar la răb. dare bunacucernicie.

7. La cucernicie iubirea de frati. lar la lubirea de frați dragostea.

- 8. Căci având acestea întru voi și înmulțindu-se, nu vă vor lăsa pe vol deserti, nici fără de roadă întru cunoasterea Domnului nostru lisus Hristos.
- 9. Iar celui ced lipsesc acestea, acela este orb, și nevăzând departe, uită de curățirea păcatelor lui de demult.
- 10. De aceea, fratilor, nevoiti-va mai vârtos ca să întăriți chemarea și alegerea voastră, căci făcânul acestea nu veți greși niclodată.
- 11. Pentrucă așa vi se va deschide largă întrarea întru împărăția cea reșnică a Domnului și Mantuitorului nostru lisus Hristos

12. Drept aceea, nu mă voi les cire, ci camenii cei sfinți ai lui nevi a vă aduce aminte vouă pururea de acestea, măcar că le știți și sunteți întăriți întru adevărul in care statt.

- 13. Totuși, până când sunt în acest cort, mi se pare că este drept a vă ținea treji prin aducerea aminte.
- 14. Știind că fără de zăbavă voi părăsi cortul (trupului), precum misa arătat mie Domnul postru lisus Hristos.
- 15. Dar mă voi nevoi, ca si după plecarea mea pururea să vă puteți aduce aminte de aceste lucruri.
- 16. Că nu urmând unor basme meșteșugite am vestit vouă puterea și venirea Domnului nostru lisus Hristos, ci noi însine am văzut slava lut.
- 17. Căci el a primit dela Dumnezeu Tatăl cinste și slavă, când din Inaltimea slavel a venit către dân: sul glas ca acesta: Acesta este Fiul meu cel fubit intru care bine am voit!
- 18. Si noi am auzit acest glas pogorându-se din cer, când eram in muntele cel sfant.
- 19. Si astfel cu atat mai adevărat este cuvantul cel prorocesc, la care bine faceti dacă luați aminte, ta la o lumină ce strălucește inh'un loc întunecos, până se va lumina de ziuă și luceafărul va idiari in inimile voastre.
- 20. Dar aceasta trebue s'o știți mai intâi, că nici o prorocire à agripturii nu se desleagă după hunul plac al flecărufa.
- 21. Pentrucă nu prin vota camentior s'a facut vrendată proro-

Dumdezeu au gräft purtatt flind de Duhul Sfant.

II PETRII

Despre inirea ereticilor, Pedeapsa celor ce umbia cu înselăciuni.

Insă au fost și proroci mincinoși intru popor, precum si între voi vor fi invătători mincinosi cari vor strecura (în oameni) eresuri de pierzare și lepădându-se de stăpânul cel ce l-a răscumpărat pe dânșii, îşî vor aduce loruşi grabnică pieire.

2. Si multi se vor lua după rătăcirea lor, prin care se va huli calea adevărului.

3. Din lăcomie vă vor amăgi pe voi cu vorbe viciene. Dar osanda lor rostită încă de demult nu zăbovește și pierzarea lor nu dore mitează.

4. Cáci de vreme ce Dumnezeu n'a crutat pe îngerii cari au greșit, ci legandu-i cu lanturlle intunericuiul din lad, i-a dat să fie păziți până la judecată.

5. Şi 'dacă nu a cruțat lumea cea dintal, ci a păzit numai pe Noe, ca al optulea mărturisitor al dreptății, când a adus potopul asupra celor necredinciosi,

6. Și dacă cetățile Sodomei și Gomorei, osandindu-le surpării, le-a prefăcut în cenușă, pildă puindu le celor ce vor să mai petreacă intru nelegiulre,

7. Iar pe dreptul Lot ce era ne căjit pentru petrecerea sa printre niște cameni inversunați în fărădelege, la izbavít,

8. Pentrucă dreptul acesta vietuind intre dansii, și văzând si

3, 3

2. 9

auzind faptele for cele fărădelege, isi muncea sufletul in fiecate zi:

9. (Atunci, de bună seamă) știe Domnul să izbăvească de ispită pe cel binecredinciosi, far pe cel nedrepti să-i păstreze pentru ziua judecății, ca să fie dați muncilor,

10. lar mai vârtos pe cei ce se lau după îndemnul cărnil, după poftele cele spurcate, si de doma nitie de sus nu țin seamă. Flind îndrăzneți și obraznici, hulesc cele de sus si nu se cutremură,

11. Câtă vreme îngerii cari sunt mai tari şi mai puternici, nu aduc asupra lor judecată cu hulă ina-

intea Domnulul.

12. Aceștia, ca niște dobitoace necuvantătoare, născute să fie vâs nate si starpite, hulind cele ce nu inteleg, intru stricăciunea lor vor

pieri, 13. Luand plata nedreptății. Căci ei găsesc plăcere în desfăta. rea cea de flecare zi. Spurcații și necurații aceștia se ospătează cu vol si se desmiardă întru înșelă. clunile for.

14. Ochii lor sunt plini de preas curvie și nesătui de păcat; el amăgesc sufletele cele slabe; inima lor e dedată la lăcomie și sunt fili blestemului.

15. Lăsând calea cea dreaptă au rătăcit, apucând pe calea lui Valaam fiul lui Vosor, care plata nedreptății a lubit;

16. Dar el a fost mustrat pentru fărădelegea să: Dobitocul necuvantător, grăind cu glas omenesc, a oprit nebunia prorocului.

17. Aceștia sunt izvoare fără de apă, nori purtați de vifor, cărora li se păstrează întunericul cel de nepătruns.

18. Pentrucă rostind (vorbe) semete si desarte, amagesc cu poste trupești și cu înverșunări pe cei ce abla au scăpat de cei ce vie tuesc în rătăcire.

19. Ei le făgăduesc slobozenia, far el însisi sunt robi al stricăciunii; pentrucă cine de ce este biruit, de aceea e și robit.

20. Căci dacă, după ce au scă. pat de spurcăciunile lumii prin cunoașterea Domnului și Mântultorului nostru Iisus Hristos, iarăși se încurcă în acestea și sunt biruiti, atunci cele de pe urmă ale lor s'au făcut mai rele decât cele dintal.

21. Pentrucă mai bine era pens tru ei să nu fi cunoscut calea dreptății, decât, după ce au cunoscutso, să se intoarcă înapoi dela sfânta poruncă ce li s'a dat lor.

22. Dar s'a implinit cu el ade vărul din zicătoarei Câinele se intoarce la vărsătura sa și porcul scăldat se tăvălește în mocirlă.

Vremea de apoi. Venirea lui Hristos. Gătirea cupiincioasă pentru ea.

A ceasta este acum, lubiților, a doua carte pe care v'o scriu vouă și prin care cu aducerea aminte caut să trezesc fudecata voastră cea sănătoasă,

2. Ca să vă aduceți aminte de graiurile cele mai nainte graite de stinții proroci și de porunca Domnului și Mântuitorului nostru (dată vouă) prin apostolii voștri.

2. 22: Prov. 28, 11.

3. Mai întâi aceasta s'o stiți, că vor vent in zilele cele de apoi batjoceritori cari vor umbla după postele lor.

4. Si vor zice: Unde este făgă» duinta venirii lui? Căci de când au adormit părinții, toate au rămas asa precum au fost la inceputul zidirii.

5. Dar ei se fac a nu sti că prin cuvântul lui Dumnezeu cerul si pământul au fost (făcute) de mult, din apă și prin apă.

6. Deaceea lumea cea de atunci a plerit innecată în apă.

7. Iar cerurile acestea si pămân. tul de acum cu acelas cuvânt sunt păstrate focului din zlua judecății si a picirii oamenilor celor necredinciosi.

8. Iar aceasta una să nu se tăinulască de vol, lubitilor, că o z! Inaintea Domnului este ca o mie de ani, si o mie de ani ca o zi.

9. Domnul nu va zábovi sá si Implinească făgăduința, precum socotesc unii că e zăbavă; ci el Indelung ne rabdă pe noi, nevrànd să piară vreunul, ci să vie toti la pocăință.

10. Va veni insă ziua Domnului ca un fur: atunci cerurile me vor surpa cu huet; stibile, arzand, se vor desface și pămân» tul, cu toate lucrurile de pe el, va arde.

3, 9; Ps. 90, 4.

 Deci, dacă toate acestea se vor strica, atunci cât de mult trebue să stăruiți voi intru sfințenie si intru buna cucernicie.

12. Asteptand si dorind să vie mai degrab ziua lui Dumnezeu, pentru care cerurile, arzand, se vor strica și stihiile, aprinzându-se, se vor topi! .

Căci noi așteptăm, după făgăduința lui, ceruri nouă și pămant nou, intru care să loculască dreptatea.

14. De aceea, jubitilor, asteptànd acestea, nevolti-vă să fiți aflati de el in pace, nespurcati si neprihaniți. 🔹

15. Si indelunga răbdare a Domnului nostru drept mantuire sa o socotiți, precum v'a scris vouă și lubitul nostru frate Pavel, după intelepciunea ce i s'a dat lui,

Si precum gräeste el despre acestea in toate cărțile sale. În acestea sunt unele lucruri cu ancvoe de inteles, pe care cel nestiutori si neintăriți le răstălmăcesc, ca si pe celelalte scripturi, spre a lor pierzare.

17. Deci, voi, fubitilor, cunons când acestea de mai înainte, păziti-vă, ca nu cumva să fiți ademeniti de rătăcirea, celor fărăde. lege și să se clatine tăria voastră.

18. Ci să creșteți în harul yl cunostința Domnului și Mantule torului nostru Itsus Hristos. A lui fie slava, acum și în ziua veacului! Amin.

INTĂIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1.

Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Sângele lui ne curătă de păcate.

Ce era dintru inceput, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit, despre cuvântul vieții, (aceea vă vestim).

2. Şi viaţa s'a arătat şi am văs zutso şi mărturisim şi vă vestim vouă viaţa cea de veci, care era la Tatăl şi s'a arătat nouă.

3. Ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim, ca și voi să aveți impărtășire cu noi; și impărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul său, lisus Hristos.

 Şi acestea vi le scriem, ca bucuria voastră să fie deplină.

5. Și aceasta este vestea care am auzit-o dela dânsul și v'o vestim vouă, că Dumnezeu este lumină și nici un întuneric nu este intrânsul.

6. De vom zice că avem impărtășire cu dânsul și umblăm în întuneric, mințim și nu facem adevărul;

7. Iar de vom umbla in lumină, precum el este în lumină, împărtășire avem unii cu alții și sâns gele lui lisus Hristos, Fiului lui, ne curăteste pe noi de tot păcatul.

8. De vom zice că nu avem păcat, pe noi înșine ne amăgim si adevărul nu este întru noi;

9. Iar de ne vom mărturisi păcatele noastre, atunci el, fiind credincios și drept, ne va ierta nouă păcatele și ne va curăți pe noi de toată nedreptatea.

10. De vom zice că nu am păs cătuit, mincinos tl facem pe dânsul și cuvântul lui nu este întru nol.

2

Hristos ne izbăveste de orice păcat. Fără dragoste nu este crestinătate. Antihristii sunt mulți. Tot cel ce tăgădueste că lisus este Hristos, este mincinos. Ades vărata ungere.

Fiii mei, acestea vi le scriu vouă, ca să nu păcătuiți. Iar dacă va păcătui cineva, (să știe că) avem mângăetor căire Tatăl, pe lisus Hristos cel drept.

2. El este jertfa de curățire pentru păcatele noastre, și nu numai pentru ale noastre, ci și pentru ale lumii întregi.

3. Și întru aceasta știm că leam cunoscut pe dânsul, dacă vom păzi poruncile lui.

4. Cel ce zice: L-am cunoscut pe dânsul și poruncile lui nu le păzește, este mincinos și întru el nu este adevărul.

5. Iar cel ce va păzi cuvântul lui, în acela cu adevărat dragostea lui Dumnezeu este deplină. După aceasta cunoaștem că suntem întrânsul.

 Cel ce zice că petrece întrânsul, este dator, precum acela a umblat, și el așa să umble.

 Jubiților, nu vă scriu vouă poruncă nouă, ci o poruncă veche pe care ați avut•o dintru început. Porunca cea veche este cuvântul pe care l•ați auzit.

8. Ci totuși, poruncă nouă vă scriu vouă, care este, adevărată intrânsul și întru voi, că întuneri-cul a trecut și iată, răsare lumina cea adevărată.

 Cel ce zice că este întru lu» mină şi urăște pe fratele său, acela pànă acum tot în întuneric este.

10. Iar cel ce iubește pe fratele său, întru lumină petrece și nu este sminteală întrânsul.

11. Cel ce urăște pe fratele său, intru intuneric umblă și nu stie incotro merge, că întunericul a orbit ochii lui.

12. Vă scriu vouă, fiilor, că s'au iertat păcatele voastre, pentru nus mele lui.

13. Vă scriu vouă, părinților, că ați cunoscut pe cel ce este dintru inceput. Vă scriu vouă, tinerilor, că ați biruit pe cel viclean. Vă

scriu vouă, copiflor, că ați cunos scut pe Tatăl.

14. V'am scris vouă, părinților, că ați cunoscut pe cel ce este dintru început. V'am scris vouă, tinerilor, că sunteți tari și cuvăne tul lui Dumnezeu petrece întru voi și ați biruit pe cel viclean.

15. Nu iubiți lumea, nici cele din lume. De iubește cineva lumea, dragostea Tatălui nu este intrânsul.

16. Pentrucă tot ce este în lume, (adecă) posta trupului și posta ochilor și trusia vieții, nu sunt dela Tatăl, ci sunt din sume.

17. Și lumea trece, cu posta el (cu tot), sar cel ce face vola lui Dumnezeu rămâne în veac.

18. Fiflor, este vremea de apoli și precum ați auzit că vine Antihrist, iar acum mulți antihriști s'au ivit: de alci cunoaștem că este vremea de apol.

19. Dintre noi au leşit, dar nu erau dintre ai noştri; căci de ar fi fost dintre ai noştri, ar fi rămas cu noi; ci (au leşit) ca să se arate că nu toți sunt dintre ai noştri.

20. Iar voi aveti ungere dela Cel Sfant si toate le stiti.

21. Nu v'am scris vouă ca și cum n'ați cunoaște adevărul, ci că unora cari il cunoașteți și știți că nici o minciună nu vine din adevăr.

22. Cine este mincinosul, fără numai cel ce tăgăduește că lisus este Hristos? El este Antihrist, care tăgăduește pe Tatăl și pe Flui.

23. Tot cel ce tăgădueștel pe Fiul nu are nici pe Tatăl, iar cel ce mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl.

24. Drept aceea, ce atl auzit dintru inceput, intru voi să rămâe.

De va rămânea întru voi ce ați auzit dintru inceput, si voi veți rămânea în Fiul și în Tatăl.

25. Si aceasta este făgăduința pe care el insust neva făgăduiteo nouăi viața veșnică.

26. Acestea le am scris vouă pentru cel ce vă amăgesc pe voi.

27. Iar ungerea pe care ati pris miteo dela dansul intru voi răs mane și nu aveți trebuință să vă invete pe voi cineva; ci precum ungerea aceasta vă invață pe vol despre toate și ea este adevărată si nu este mincinoasă, rămâneți intru el asa cum v'a invățat pe voi.

28. Drept aceea, fillor, rămâneți întru el, ca să avem îndrăsneală când se va arăta și să nu ne rușinăm de dânsul, la venirea lui.

29. Dacă stiți că este drept, mai stiti că tot cel ce face dreptate dela el s'a nascut.

Fill lui Dumnezeu sunt tericiti cu nădejdea întrânsul. El sunt tubiți de frați și uriți de lume. Dragostea către aproapele și către Dumnezeu.

Tedeti ce fel de dragoste ne a dat nouă Tatăl, să ne numim fil at lut Dumnezeu? Si suntem. Dacă nu ne cunoaște pe noi lumea, (nu ne cunoaște) pentrucă nici pe el nu lea cunoscut.

2. Iubitilor, acum suntem fiii lui Dumnezeu, dar încă nu ni s'a arătat ce vom fi. Stim însă că atunci cánd se va arăta, vom fi asemenea lui, pentrucă il vom vedea pe el precum este.

3. Si tot cel ce are nădeidea aceasta întrânsul, se curățește pe sine, precum și el este curat.

I IOAN

4. Tot cel ce săvârseste păcatul calcă și legea, căci păcatul este călcarea legii.

5. Si voi stiti că el s'a arătat, ca să ridice păcatele noastre, și păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece intransul nu păcătuește; și tot cel ce face păcatul nu lea văzut nici nu lea cunoscut pe el.

7. Flilor, nimeni să nu vă amă. gească pe voi; cel ce face drep. tate este drept, precum și acela drept este.

8. Cel ce face păcatul este din diavolul, căci diavolul dintru îns ceput păcătuește. Spre aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cei născut din Dumnezeu nu face păcat, pentrucă sămânța lui Dumnezeu rămâne întrânsul și nu poate păcătul, pentrucă din Dumnezeu s'a născut.

10. Intru aceasta cunoastem pe fiii lui Dumnezeu și pe fiii diavo lului: tot cel ce nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu lubeste pe fratele său.

11. Căci aceasta este vestirea care atl auzit-o dintru inceput, ca să ne iubim unul pe altul.

12. Nu precum Cain, care era din cel viclean, si a ucis pe fratele său. Și pentru care pricină lea ucis pe el? Pentrucă faptele lui erau rele, lar ale fratelui său erau drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei, de vă urăște pe voi lumea.

14. Noi stim că am trecut din moarte la viață, pentrucă tubim

pe frati. Cel ce nu lubeste pe fratele său, petrece în moarte.

15. Tot cel ce urăste pe fratele său este ucigas de oameni; și știți că nici un ucigaș de oameni nu are viată de veci care să rămåe intrånsul.

16. Intru aceasta am cunoscut dragostea (lui Dumnezeu), că el și-a pus sufletul său pentru noi. Și noi datori suntem să ne punem sufles tele pentru frati.

17. lar cel ce are bogăția lumii acestela și vede pe fratele său avand trebulntă și își închide înima sa față de dânsul, cum rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu?

18. Fiii mei, să nu iubim numal cu cuvântul, sau cu limba, ci cu fapta și cu adevărul.

19. (Căci) intru aceasta vom cunoaște că suntem din adevăr si vom avea odihna inimelor noas stre, inaintea lui.

20. Intr'adevăr, de ne arată vinovati inima noastră, Dumnezeu mai mare este decât înima noastră și (el) toate le știe.

21. lubitilor, de nu ne va arăta vinovati inima noastră, avem indrăsneală către Dumnezeu,

22. Si orice vom cere, vom primi dela dânsul, pentrucă păzim poruncile lui și facem cele plăcute inalntea lui.

23. lar porunca lui aceasta este, ca să credem întru numele lui lisus Hristos, Fiului lui, si să ne lubim unul pe altul, precum ne-a dat nouă poruncă,

24. Cel ce păzește poruncile lui, acela petrece intransul si el intru acela, si că el petrece in nol, aceasta o cunoaștem din Duhul pe care lea dat nouă.

Invățătorii cei mincinosi. Dragostea către Dumnezeu și cea către fratit nostri.

Jubiților, să nu credeți oricărul L duh, el să îspitiți duhurile, de sunt dela Dumnezeu; pentrucă multi proroci mincinosi au lesit in lume.

Intru aceasta să cunoastet! Duhul lui Dumnezeu: Tot duhul care mărturisește pe lisus Hristus. venit in trup, este dela Dumne-

3. \$1 tot duhul care nu mărtu» riseste pe lisus, nu este dela Dum. nezeu, ci acela este al lui Antihrist, de care atl auzit că va veni; si acum fată, că el este în lume.

4. Fillor, vol dela Dumnezeu sunteți și i-ați biruit pe acela, căci este mai mare cel ce este intru voi, decât cel ce este în lume.

5. Aceia sunt din lume: de aceea ca din lume graesc si lus mea îi ascultă pe dânșii.

6. Noi suntem din Dumnezeu. Cel ce cunoaste pe Dumnezeu. pe noi ne ascultă, lar cel ce nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă pe not. Din aceasta cunoastem duhul adevărului și duhul răs tăcirii.

7. Jubit lor, să ne jubim unul pe altul, că dragostea este dela Dumnezeu și tot cei ce lubeste este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu.

8. Cel ce nu lubeste, nu cue noaște pe Dumnezeu, pentrucă Dumnezeu este dragoste.

9. In aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu intru noi, că Dumnezeu pe Fiul său cel unul

născut lea trimis în lume, ca prine transul viată să avem.

10. Iar dragostea intru aceasta este, că nu noi am iubit pe Dumnezeu, ci el nesa lubit pe not si a trimis pe Fiul său jertfă de cură. tire pentru păcatele noastre.

11. lubitilor, dacă Dumnezeu asa ne a lubit pe noi, atunci si noi datori suntem să ne lubim

unul pe altul.

4. 10

12. Pe Dumnezeu nu l-a văzut nimeni, niciodată. De ne lubim unul pe altul, Dumnezeu intru not petrece si dragostea lui este desăvârșită întru noi.

13. Intru aceasta cunoastem că intrânsul petrecem și el intru noi, că din Duhul său ne a dat nouă.

14. Si noi am văzut și mărtus risim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mantuitor lumii.

 Oricine mărturiseste că lisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petrece și acela

intru Dumnezeu.

- 16. Si noi am cunoscut și am crezut dragostea pe care Dumnezeu o are către noi. Dumnezeu este dragoste și cel ce petrece in dragoste, in Dumnezeu petrece si Dumnezeu intrânsul.
- 17. Asa s'a desăvârșit în noi dragostea, ca indrăsneală să avem în ziua judecății; căci precum este el, asa suntem si noi in lumea aceasta.
- 18. In dragoste frică nu este; că dragostea cea desăvârșită gonește frica; pentrucă frica umblă cu pedeapsa. lar cel ce se teme, nu este deplin întru dragoste.

19. Noi il iubim pe el, pentrucă el nesa iubit mai intài pe nol.

20. De va zice cineva: Iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său il urăste, este mincinos; pentrucă cel ce nu lubește pe fratele său pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nual vede?

21. Si noi această poruncă o avem dela dansul. Cel ce iubeste pe Dumnezeu să lubească

si pe fratele său.

5.

Adepărata dragoste către Dum» nezeu. Credinta birueste lumea. Cele trei mărturii că Hristos este om adepărat și adepărat Fiu al lui Dumnežeu.

Tot cel ce crede că lisus este Hristos, din Dumnezeu este născut; și tot cel ce iubește pe cel ce a născut, iubeste si pe cel ce s'a născut dintrânsul.

2. Intru aceasta cunoaștem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, că iubim pe Dumnezeu si păzim poruncile lui.

3. Căci aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca să păzim poruncile lui; și poruncile lui nu sunt grele.

4. Căci tot cel născut din Dum. nezeu birueste lumea; și aceasta este biruinta care birueste lumea : credinta noastră.

5. Cine este cel ce birueste lumea, fără numai cel ce crede că lisus este Fiul lui Dumnezeu?

6. Acesta este cel care a venit prin apă și prin sânge, lisus Hristos. Nu numai prin apă, ci prin apă si prin sange. Si duhul este cel ce mărturiseste, căci Duhul este adevărul.

 Căci trei sunt carl mărturis sesc (în cer: Tatăl, Cuvantul și Duhul Sfant, si acestia trel una sunt.

8. Şi trei sunt cari mărturisesc pe pământ); Duhul și apa și sângele, și aceștia trel la fel mărturisesc.

9. De primim mărturla oames nilor, märturia lui Dumnezeu este mai mare; și aceasta este mărturia lui Dumnezeu, că a mărtu»

risit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede in Fiul lui Dumnezeu are mărturia întru sine; cel ce nu crede lui Dumnezeu mincinos lea făcut pe dânsul, pentrucă n'a crezut in mărturia pe care a mărturisiteo Dumnezeu pene tru Fiul său.

11. Si aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat nouă viață veșnică și această viață întru Fiul lui este.

12. Cel ce are pe Fiul are viata, iar cel ce nu are pe Fiul lui Dum. nezeu, nu are viată.

13. Acestea le am scris vouă, celor ce credeți în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să stiți că aveti vlata vesnică și ca să credeți în numele Fiulul lui Dumnezeu.

14. Si aceasta este îndrăsneala

ce o avem către dansul, că de vom cere ceva după vola lui, el ne aude pe noi.

15. Si dacă stim că ne aude pe not, oriced vom cere, stim ed vom avea (împlinite) cererile pecare le-am cerut dela dansul.

16. De va vedea cineva pe fra. tele său păcătuind - păcat nu de moarte - să se roage, și Dum nezeu il va da lui viată, (adecă) celor ce nu păcătuesc de moarte. Este și păcat de moarte; nu pentru acela zic să se roage.

17. Toată nedreptatea este păs cat, dar nu este păcat de moorte.

18, Ştim că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătueste: cl cel ce s'a născut din Dumnezeu se păzește pe sine și cel rău nu ne atinge de el.

19. Noi stim că suntern din Dumnezeu și că toată lumea zace

sub puterea celui rău.

20. Dar ştim si aceea că Flui lui Dumnezeu a venit și ne-a dai nouă pricepere, ca să cunoastem pe Dumnezeul cel adevarat si sa fim intru el, (adecă) intru lisus Hristos, Flul lui. Acesta este Dum. nezeul cel adevărat si viata cea vesnică.

21. Fiilor, păziți-vă de idoli.

A DOUA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1.

Dragostea către Dumnezeu stă în păzirea poruncilor. Ferirea de amăgitori.

Bătrânul, alesel Doamne și fiilor ei, pe cari eu il iubesc întru adevăr; și nu numai eu, ci și toți cari au cunoscut adevărul,

 Pentru adevărul care petrece întru noi şi cu noi va fi în veac;

3. Dar, milă și pace fie cu voi dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, intru adevăr și întru dragoste!

4. M'am bucurat foarte, căcl am aflat pe unii din flii tăi um: bland întru adevăr, precum am luat poruncă dela Tatăl.

5. Și acum te rog, Doamnă, nu ca și cum ți aș scrie poruncă nouă, ci pe care o avem dintru inceput, ca să ne iubim unui pe altui.

6. Si aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Si aceasta este porunca, precum ați auzit dintru inceput, ca să um blați întru dragoste.

7. Pentrucă au intrat în lume mulți amăgitori, cari nu mărturisesc că Iisus Hristos a venit în trup. Acesta este amăgitorul și Antihristul.

8. Păziți vă pe voi însivă, ca să nu pierdeți cele ce ați lucrat, ci să luați plată desăvârșită.

9. Tot cel ce calcă porunca şi nu rămâne în învățătura lui Hrlse tos, nu are pe Dumnezeu; iar cel ce rămâne în învățătura lui Hrlse tos, acela are şi pe Tatăl şi pe Fiui.

10. Oricine va veni la voi și nu va aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-l ziceți lui: Bucură-te l

11. Că cel ce ii va zice lul. Bucură-te – se va face părtaș faptelor lui celor rele.

12. Multe având a vă scrle vouă, nu am voit să le scrlu pe hârtie și cu cerneală; ci nădăți duesc că voi veni la voi, ca să vă grăesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13. Inchină-se ție fiii surorel tale celei alese.

A TREIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1

lubirea de oaspeti a traților înstru Hristos. Răutatea și neomes nia lui Diotrefis. Mărturie bună despre Dimitrie.

Bătrânul, lui Gale cel lubit, pe care eu il lubesc într'adevăr.

2. Iubitule, mă rog (lui Dumanezeu) ca să sporești întru toate și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Pentrucă foarte m'am bucurat, când au venit frații și au mărturisit despre adevărul tău, precum tu întru adevăr umbli.

 Eu nu am mai mare bucurie decât aceea: ca să auz că fiii mei umblă întru adevăr.

5. lubitule, cu credință faci orice lucrezi pentru frați și pentru cei streini.

6. Carl au mărturisit despre dra-

gostea ta inaintea bisericii. Bine vei face de ii vei petrece pe ei precum se cuvine (după vola) lui Dumnezeu.

7. Căci pentru numele lui au plecat la drum, neluând nimie dela păgâni.

8. Noi, dar, suntem datori să primim pe unii ca aceștia, ca să fim împreună lucrătorii adevărului.

9. Am scris bisericii, dar Diotrefis, cărula ii place să le fie lor căpetenie, nu ne primește pe nol.

10. De aceea când voi veni, voi pomeni de faptele care le face hulindu-ne pe noi cu vorbe rele și neîndestulindu-se cu ace-stea, nici ei însuși nu primește pe frați, nici pe cei ce as voi (să primească) nu-t lasă, ba și din bi-serică îi scoate.

11. Iubitule, nu urma răului, ci binelui. Cel ce face bine este din

†

Dumnezeu, iar cel ce face rău n'a văzut pe Dumnezeu.

12. De Dimitrie mărturisesc toți și însuși adevărul; și not îi dăm mărturie, și voi știți că mărturia noastră este adevărată.

13. Multe aveam a-ti scrie; dar

nu voesc să ți le scriu cu cerneală și cu condeiu.

14. Ci nădăjduesc să te văz fără zăbavă și să grăim gură către gură. Pace ție! Inchină se ție priestenii. Spune inchină ciuni prieteniolor, fiecăruia după cum il cheamă.

CARTEA SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

1.

Indemin la statornicle în credință. Pedepsirea celor necredincioși. Pilde și prorocii.

Iuda, slugă a lui lisus Hristos și frate al lui lacov – celor chemați, cari sunt sfințiți intru Dumnezeu Tatăl și păziți de lisus Hristos:

2. Milă vouă și pace și dragostea să prisosească (între voi)!

3. lubiților, fiindcă m'am nevoit cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea noastră cea de obște, trebuință am avut să vă scriu vouă, indemnându vă să luptați pentru credința dată sfinților odată (penstru totdeauna).

4. Căci s'au furișat (printre voi) niște oameni necredincioși, cari de mal înainte au fost scriși spre au ceastă osândă, cari schimbă darul Dumnezeului nostru în desfrânare și tăgăduesc pe singurul nostru stăupân și Domn, pe lisus Hristos.

5. Voesc deci să vă aduc aminte, vouă cari știați odotă accasta, că Domnul, după ce a scos pe popor din pământul Egiptului, mai pe urmă a pierdut pe cei ce nu au crezut.

6. Și pe îngerii cari nu și-au păzit vrednicia, ci și-au părăsit lăcașul lor, îi ține în întunerec, în legăturile cele veșnice, ca să fle judecați în ziua cea mare.

7. Precum Sodoma și Gomora și cetățile cele dimprejurul lor, care în acelaș chip curveau și umblau după trup strein, stau inainte ca pildă, fiind pedepsite cu focul cel veșnic,

8. Așa va fi și cu acești visători cari iși spurcă trupul și lapădă și hulesc cele inalte.

9. Nici Arhanghelul Mihail, cand s'a luat la ceartă cu diavolul pentru trupul lui Moise, n'a indrăsnit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Certe-te pe tine Domnul!

10. Iar aceștia hulesc cele ce nu cunosc și cele ce, ca niște dobitoace necuvântătoare, ștlu din fire, în acelea își află pieirea.

11. Vai lor! Că au apucat pe calea lui Catn și pentru mită s'au lasat ademeniți ca Valaam și pier în îndărătnicia lui Core!

12. Acestia sunt ca niste pete de necurătie la mesele voastre frăs testi, (unde) impreună cu voi se Ospătează, îngrăsandu-se fără rusine. (Sunt) nori fără de apă, purtați de vânturi, pomi tomnatici, neroditori, de două ori uscați și desrădăcinați,

13. Valuri sălbatice de mare spumegandu-și rușinea lor, stele rătăcitoare, a căror negură întunecată rămâne în veac.

14. Despre aceștia a prorocit și Enoh, al saptelea dela Adam, zicând: Iată, vine Domnul cu zecile de mii de sfinți ai săi,

15. Ca să facă judecată împos triva tuturor și să mustre pe toți necredinciosil de toate faplele păgânătății lor, cu care au făcut fără. delege, st de toate cuvintele lor cele aspre, care le au grait împotriva lui păcătoșii cei necredinciosi?

16. Acestia sunt cârtitori cari nu se multumesc cu nimica si cari umblă după postele lor, cu păgânătate și cu călcare de lege, si gurile lor graesc vorbe semete, lingusind pe oameni pentru vreun folos.

11: Fac. 4, 7, Num. 22, 22.

17. Vol insă, fubiților, aduceti-vă aminte de cuvintele care vi s'au spus mai inainte de côtre a postolii Domnului nostru Ilsus Hristos.

1, 25

18. Căci v'au spus vouă că în vremea de apol vor fl batjocoritori, cari vor umba după poftele, lor cele necurate.

19. Acestla sunt cel ce fac des binări și sunt cameni trupești, ne avand Duhul (Sfant).

20. Ci voi, jubiților, întru sfântă credinta voastră zidindu-vă și întru Duhul Sfant rugandu-vă,

21. Pe voi singuri întru dras gostea lui Dumnezeu să vă păziti, așteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viața cea vesnică.

22. Unora, de se vor clătina, arătați le milă;

23. Iar pe alții mântuiți cu frică, răpindu-i din foc, urând până si haina cea spurcată de trupul lor.

24. lar celui ce poate să vă pă. zească pe voi de orice cădere și să vă puie inaintea slavei sale, fără de prihană și plini de bucurle,

25. Singurului Dumnezeu și Mantuitor al nostru prin lisus Hristos, Domnul nostru: Slavě, preamărire, stăpanire și putere, mai inainte de tot veacul și acum si întru toți vecii! Amin.

APOCALIPSUL SFANTULUI IOAN DE DUMNEZEU CUVÂNTĂTORUL

loan trimite închinăciuni la sante biserici. Vedenia sa cerească în Patmos. El pede pe lisus între sapte stesnice si sapte stele.

escoperirea lui lisus Hristos, pe care isa datso Dumnezeu, ca să arate robilor săi cele ce trebue să fle degrab, și pe care (el) a arătateo, trimitândueo prin îngerul său, robului său Ioan.

2. Acesta a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos și toate câte a văzut.

3. Fericit este cei ce citeste si cel ce ascultă cuvintele prorociei acesteia si păzesc cele scrise intrânsa, căci vremea este aproape.

4. Ioan, celor sapte biserici cari sunt in Asia: Dar vouă și pace dela cel ce este si cel ce era si cel ce vine, si dela cele sapte duhuri care sunt inaintea scaunu-Jul Jul,

5. Şi dela lisus Hristos, martorul cel credincios, cel intài născut din morti si stăpanul împăratilor pământului, care ne a iubit pe noi și cu sangele său ne-a spălat păcatele noastre,

6. Si ne a făcut împărați și preoți lui Dumnezeu, Tatăl său. Lui fte slava și puterea în vecii veci. lor. Amin.

7. lată, el vine cu noril, si-l va vedea pe el tot ochiul si cei ce l-au impuns și vor plange inaintea lut toate semințiile pământului. Asa. Amin.

8. Eu sunt Alfa și Omega, începutul si sfârsitul, zice Domnul, Atottittorul, cel ce este, cel ce era si cel ce vine.

9. Eu, Ioan, fratele vostru și părtaș la necazul și la împărăția și la răbdarea întru lisus Hristos, fost-am

1. 5: Ps. 89, 28, 38, 130, 8, Is. 40, 2. 6: les. 19, 6; In 61, 6. 7: Dan. 7, 13, Zah. 12, 10,

in ostrovul ce se numeste Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturisirea lui lisus.

10. Fost-am (acolo) răpit de Duhul într'o zi de Duminecă și am auzit in urma mea un glas

mare ca de trâmbiță,

11. Zicând: Ceeace vezi scrie in carte si o trimite celor sapte biserici din Asia: la Efes și la Smirna și la Pergam și la Tiatira si la Sardes și la Filadelfia și la Laodicheea.

12. Si m'am întors să văz glasul care vorbia cu mine, și intorcându-mă am văzut şapte sfeş-

nice de aur.

13, Si in mijlocul celor sapte sfesnice (am văzut) pe cineva asemenea Fiului Omului, îmbrăcat cu haină lungă și încins pe sub piept cu brau de aur.

14. lar capul lui și părul lui erau albe ca làna cea albă, ca zăpada; și ochii lui erau ca para

foculul.

15. Picioarele lui erau asemenea aramet de Livan, ca si cum ar fi fost arse in cuptor, lar glasul lui ca huetul apelor marl.

16. În mâna lui cea dreaptă avea șapte stele și din gura lui leșia o sabie ascuțită cu două tăișuri și fața lui era ca soarele când strălucește în foată puterea lui.

17. Si dacă leam văzut pe el, am căzut la picioarele lui ca un mort. El însă și-a puș mâna sa cea dreaptă peste mine și mi-a

zis: Nu te teme! Eu sunt cel dintài și cel de pe urmă,

18. Si cel ce sunt viu. Mort am fost și iată sunt viu în vecil vecilor, și am cheile morții și ale

19. Scrie decl cele ce ai văzut si cele ce sunt si cele ce au să fie după acestea:

20. Taina celor sapte stele care le al văzut în dreapta mea și a celor sapte sfeșnice de aur (aceasta este): Cele sapte stele sunt ingeril celor sapte biserici, far cele sapte sfeșnice sunt cele șapte biserici.

Cele de cupitntă pentru îngeril bisericilor din Etes si Smirna si Pergam și Tiatira.

Ccrie îngerului bisericii din Efes: D Acestea zice cel ce tine cele sapte stele in dreapta sa, cel ce umbla in millocul celor sapte sfesnice de aur:

2. Stiu faptele tale și osteneala ta și răbdarea ta și cum că nu poți suferi pe cel răi și ai ispitit pe cel ce se zic pe sine apostoli și nu sunt; și i-ai aflat pe el mincle

3. Si ai pătimit și ai răbdat și te al ostenit pentru numele meu, și nu ai încetat (a pătimi).

4. Ci nu mi place că al pără. sit dragostea ta cea dintai.

5. Drept accea, adusti aminte de unde ai căzut și te pocăește și fă faptele cele de mai înainte, iar de nu, viu la tine curand si vol misca sfesnicul tău din locul lui, de nu te vel pocăl.

6. Dar al această (parte bună).

că urăști faptele Nicolaitilor, pe care si eu le urăsc.

. 7. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici: Celui ce va birul il vol da să mă» nance din pomul vietli, care este in miflocul raiului lui Dumnezeu.

8. Ingerului bisericii din Smirna scrie-i: Acestea zice cel dintăi și cel de pe urmă, care a murit si a inviat:

9. Stiu faptele tale și necazul tău și sărăcia ta, măcar că ești bogat, si hula din partea celor ce se zic pe sine ludei si nu sunt,

ci sinagogă a satanei.

10. Nici de cum să nu te temi de cele ce al să pătimești; că iată, diavolul va să arunce (pe unii) din voi in temniță, ca să vă cerce: și veți avea necaz zece zile. Fii credincios pană la moarte și-ți voi da tie cununa vietii.

11. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici: Cel ce birueste nu va fi atins de moartea

cea de a doua.

12. Ingeruluf bisericii din Pergam scrie-i: Aceasta zice cel ce are sabla ascutită de amândouă

părțile:

2. 7

13. Stiu faptele tale si că unde locuesti, acolo este scaunul satanei: și ții numele meu și n'ai lepădat credinta mea in zilele lui Antipa, martorul meu credincios, care a fost ucis la vol, unde locueste satana.

Dar am ceva şi impotriva ta, căci ai acolo (pe unii) cari țin invățătura lui Valaam, care a învățat pe Valac să pule smintenlă inaintea fiilor lui Israil, ca să manânce din cele jertfite idollior al să facă desfrânare.

15. Astfel ai şi tu de cei ce țin invățătura Nicolaiților, pe care eu o urásc.

16. Pocăește-te; lar de nu, vlu la tine curand și voi face cu el răsbolu, cu sabla guril mele.

17. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici: Celul ce biruește îi voi da să mănânce din mana cea ascunsă și il voi da lui o platră albă și în platră va fi scris un nume nou, pe care nimeni nu-i știe, fără numai cel ce il primeste.

18. Ingerului bisericii din Tiatira scrie-i:. Acestea zice Fiul Iul Dumnezeu, cel ce are ochli ca para focului și picioarele aseme-

nea aramei de Livan.

19. Știu faptele tale și dragostea și siujba și credința și răbdarea ta. și știu că faptele tale cele de pe urmă sunt mai multe decât cele dintài.

20. Dar am ceva impotriva tai că lași pe femeea Iezavela, care se zice pe sine prorocită, să invete și să amăgească pe robii mei să manance din cele jerifite idollior și să facă desfrânare.

21. Si isam dat vreme să se poscălască de desfrânările el, dar nu s'a pocăit.

22. lată, eu o arunc pe ea la pat si pe cei ce fac' desfranare

^{2. 7:} Fac. 2, 9, 3, 22. 24; Ezech.

^{8:} Is. 44, 6, 48, 12. 10: Dan. 1, 12, 14,

^{14:} Num. 31, 16: 25, 1-2.

^{17:} Ps. 78, 24, Is. 62, 2, 65, 15. 18: Dan 10, 6.

^{21: 1} Reg. 16, 31, 2 Reg. 9, 22. Num. 25, 1-2.

^{13:} Ezech. f., 26, 8, 2, 9, 2, 11. Dan. 7, 13; 10, 5-6. Dan. 7, 9; 10, 6. 15: Ezech 1, 24; 43, 2.

^{16:} lud. 5, 31. 17: Is. 44, 6, 48, 12. Dan. 8, 18; 10, 15-19.

cu ea, în necaz mare, de nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Şi pe fiii ei il voi ucide cu moarte, si vor cunoaste toate bis sericile că eu sunt cel care cerc rărunchii, și înimile și voi da vouă, flecăruia, după faptele voastre.

24. lar vouă celorlaiți din Tiatira, carl n'au invătătura aceasta și carl - după cum spun ei - n'au cunoscut adâncurile satanei, vouă vă zic: Nu voi pune pe voi altă greutate.

25. Insă, ceeace aveți țineți până

voi veni. 26. Si celui ce birueste si celui ce păzește până la sfârșit faptele mele il voi da stăpânire peste

neamuri.

27. Si le va păstori pe ele cu tolag de fler și ca pe niște vase de lut le va zdrobl, precum si eu am luat (putere) dela Tatal meu.

28. Si-i vol da lui steaua cea

de dimineață.

29. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

Cele trimise îngerilor bisericilor din Sardes, din Filadelfia și din Laodicheea.

Ingerului bisericii din Sardes scrie-i: I Acestea zice cel ce are cele sapte duhuri ale lui Dumnezeu și cele sapte stele: Stiu faptele tale, că trăiesti cu numele, dar tu ești mort.

2. Priveghiază și întărește ce a mai rămas și carl stau să moară; căci n'am aflat faptele tale desăvarsite înaintea lui Dumnezeu.

23: Ps. 7, 10; 62, 13. Ier. 11, 20; 17, 10. 27: Ps. 2, 8-9.

3. Drept aceea, adusti aminte de cele ce al primit si ai auzit, si le tine și te pocăește. Iar de nu vel priveghia, voi veni asupra ta ca furul, si nu vei sti in care ceas voi veni asupra ta.

4. Dar ai si in Sardes putine nume carl nu sleau intinat hale nele lor si cari vor umbla impreună cu mine în de cele aibe,

căcl sunt vrednice.

5. Cel ce birueste se va imbrăca in haine albe și nu voi șterge numele lui din cartea vieții, și voi märturisi numele lui inaintea 🗗 🚁 rintelui meu și înaintea îngerilor

6. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

7. Ingerului bisericii din Filadelfia scrie-i: Acestea zice cel sfant, cel adevarat, care are cheia lui David, cel ce deschide și nimeni nu va inchide, și inchide și nimeni nu va deschide:

8. Știu faptele tale; lată, am pus inaintea ta o ușă deschisă și nimení nu poate să o inchiză pe ea: căci mică putere ai, dar ai păzit cuvântul meu și n'ai tăgă. duit numele meu.

9. Iată, iți dau din sinagoga satanei dintre cei ce se zic pe sinc a fi ludei și nu sunt, cl mint; fată, li voi face pe ei să vie și să se in. chine inaintea picloarelor tale, și vor cunoaște că te-am lubit pe

10. Pentrucă ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voi păzi pe tine de ceasul Ispitel ce va să vie

3. 5 les. 32, 32-33. Ps. 69, 29. 7: Is. 22, 22. lov 12, 14. 9: Is. 60, 13; 49, 23; 45, 14; 60, 23, 43, 4.

peste toată lumea, ca să cerce pe cei ce locuesc pe pământ.

11. lată, viu curând tine ce al. ca nimeni să nu la cununa ta.

12. Pe cel ce birueste il vol face stâlp in biserica Dumnezeului meu, si nu va mai iesi afară: si voi scrie pe el numele Dumnezeului meu și numele cetății Dumnezeului meu, al Ierusalimului celui nou care se pogoară din cer dela Dumnezeul meu, si numele meu cel nou.

13. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici,

14. Iar ingerului bisericii din Laodicheea scrie-ii Acestea zice cel ce este Amin, martorul cel credincios si adevarat, inceputul zidirii lui Dumnezeu:

15. Stiu faptele tale, că nu esti nici rece, nici flerbinte. O, de at

fi rece sau fierbinte?

Dar fiindcă nu ești nici rece nici flerbinte, ci căldicel, te voi vărsa din gura mea.

17. Pentrucă tu zicl: Sunt bor gat si m'am imbogățit si de nie mic nu am lipsă! - și nu știi că tu esti ticălos și mișel și sărac și orb și goll

18. Slătuescuete să cumperi dela mine aur lămurit în foc, ca să te îmbogățești, și haine albe, ca să te îmbraci și să nu se arate rusinea goliciunii tale, și alifie, ca să ti ung ochli tăi și să vezi.

19. Eu pe câți îi iubesc il mustru și il pedepsesc. Râvnește, dar, și te pocăește.

20. lată stau la usă si bat; de

12: Ezech. 48, 35. Is. 62, 2, 65, 15. 14: Ps. 89, 38, Prov. 8, 22,

19: Prov. 3, 12

va auzi cineva glasul meu si va deschide usa, voi intra la el si voi cina cu el si el cu mine.

21. Celui ce birueste il voi da să şază cu mine pe scaunul meu. precum și eu am biruit și am șe zut cu Tatăl meu pe scaunul lui,

22. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserici.

Ușa cea cerească. Scaunul cel dumnezelese cu cei douăzeci si patru de bătrânt și patru herupimt.

După acestea am privit, și iată o ușă deschisă în cer și giasul ca de trâmbiță pe care l auzisem mai inainte vorbind cu mine. imi zicea: Sue-te aici si iti voi arăta ție cele ce trebue să fie după acestea.

2. Si îndată am fost răpit de Duh; și lată un scaun era pus în cer, lar pe scaun: cel ce sedea.

3. Si cel ce sedea era la vedere asemenea pietrei de laspis si de sardiu, iar imprejurul scaunului era un curcubeu, la vedere asemenea smaragdului,

4. Si împrejurul scaunului: două. zeci și patru de scaune, și pe scaune am văzut şezând douăzeci și patru de bătrâni imbrăcați cu haine albe și având pe capetele lor cununi de aur.

5. Si din scaun festau fulgere și tunete și glasuri, și șapte făclii de foc ardeau inaintea scaunului. care sunt cele sapte duhuri ale lui Dumnezeu.

4. 2: Ezech. 1, 26; 10, 1. Is. 6, 1, Ps. 47, 9. 5: les. 19, 16. Ezech. 1, 13.

6. Și înaintea scaunului era o mare, ca de sticlă, asemenea cleștarului și în mijlocul scaunului și împrejurul scaunului patru ființe pline de ochi, și dinainte și dinapol.

7. Și ființa cea dintâi era asemenea leului, a doua ființă era asemenea vițelului, a treilea ființă avea față ca de om, iar a patra ființă era asemenea vulturului ce sboară.

8. Şi cele patru ființe, având flecare câte șase aripi imprejurul lor și fiind pline de ochi, nu au odihnă nici ziua, nici noaptea, ci strigă: Sfânt, sfânt, sfânt e Dominul Dumnezeu, Atotțiitorul, cel ce era și cel ce este și cel ce vine!

9. Și când ființele acestea dădeau slavă și cinste și mulțumită celui ce șade pe scaun, celui ce este viu în vecii vecilor,

10. Cei douăzeci și patru de bătrâni cădeau înaintea celui ce șade
pe scaun și se înclinau celui ce
este viu în vecii vecilor, și punându-și cununile lor înaintea scaunului, ziceau:

11. Vrednic ești, Doamne, să primești slava și cinstea și puterea, căci tu ai zidit toate, și după voia ta s'au zidit și sunt (toate)!

5.

Cartea cea cu sapte peceți, pe care o deschide Mielul.

A pol am văzut în dreapta celui ce ședea pe scaun o carte

6: Ezech. 1, 5. 18. 22 26; 10, 1. ls. 6, 1. Ezech. 1, 10, 10, 14. 8: Is 6, 2. 3, 41, 4. Ezech. 1, 18;

10, 12. Amos 4, 13. leş. 3, 14.
10: Is. 6, 1. Ps. 47, 9. Dan. 4, 31;
6, 26; 12, 7.

scrisă pe dinlăuntru și pe dinafară, pecetluită cu sapte peceți.

2. Și am văzut un înger pue, ternic, strigând cu glas mare: Cine este vrednic să deschiză cartea și să deslege pecețile el?

 Şi nimeni în cer, nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschiză cartea, nici să se uite în ea.

4. Și mult am plâns eu că nimeni nu s'a aflat vrednic să deschiză și să cetească în carte și nici să se uite întrânsa.

5. Ci unul din bătrâni îmi zice: Nu plânge, căci iată, a biruit leul cel din seminția lui Iuda, rădă: cina lui David și (poate) să desechiză cartea și să deslege cele sapte peceti ale el.

6. Atunci am privit, și lată în miilocul scaunului și al celor patru ființe și în miilocul bătrănilor, un Miel stând ca și cum ar fi fost junghiat, având șapte coarne și șapte ochi, cari sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul.

7. Şi a venit şi a luat cartea din dreapta celui ce şedea pe scaun.

8. Și când a luat cartea, eele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute și năstrăpi de aur pline cu tămâe, care sunt rugăciunile sfinților.

9. Și cântau o cân re nouă, zicând: Vrednic ești să tei cartea și să deschizi pecețile ei, că te-ai (lăsat) junghiat și ne-ai răscum-

5. 1: Is. 6, 1, 29, 11. Ps. 47, 9. Ezech. 2, 9-10.

5: Fac. 49, 9-10. Is. 11, 1, 10, 6: Is. 53, 7, 11, 2. Zah. 4, 10.

părat pe noi lu! Dumnezeu, cu sângele tău, din toate semințiile și mimbile și popoarele și neamurile,

10. Şi ne-ai făcut pe noi impărați și preoți ai Dumnezeului nostru și vom domni pe pământ.

11. Şi am văzut şi am auzit gias de îngeri mulți împrejurul scaunului şi ființelor şi bătrântior, şi numărul lor era milioane de milioane și mii de mil.

12. Și ziceau cu glas mare: Vrednic este Mielul cel junghiat să ia puterea și bogăția și înțelepciunea și tăria și cinstea și slava și binecuvântarea?

13. \$\\$\ \text{toată} făptura care este în cer şi pe pământ şi sub pământ şi cele ce sunt în mare şi toate cele ce sunt întrânsele le am auzit zicând: Celui ce şade pe scaun şi Mielului île binecuvântarea şi cinstea şi siava şi puterea, în vecii vecilor?

14. Şi cele patru ființe ziceau: Amin? Iar (cei douăzeci și patru de) bătrâni au căzut și s'au închinat.

6.

Deschiderea celor sase pecett dintâi.

Si am văzut când a deschis Mies lul una din cele şapte peceți, și am aŭzit pe una din cele patru filnțe zicând cu glas ca de tunet: Vino!

2. Și d'am uitat, și lată un cal alb, și cel ce ședea pe el avea un arc; și s'a dat lui cunună și a pornit ca un biruitor, ca să birustască

3. Si cand a deschis a doua per

11: 1 Reg. 22, 19, Dan' 7, 10.

cete, am auzit pe a doua filmia zicand: Vino?

4. Și a ieșit ait cal, roib; și celui ce ședea pe el s'a dat să la pacca de pe pământ, ca oamenii să mi junghie unui pe altul; și s'a dai lui o sabie mare.

5. Și când a deschis peceten a treia, am auzit pe a treia filință, zicând: Vino! Și m'am ultat, și lată un cal negru, și cel ce ședea pe el avea o cumpănă în mâna, so.

6. Și am auzit în mijlocul celor patru ființe un glas, zicând. O măsură de grâu pe un dinar și trei măsuri de orz pe un dinar l Dar de unt de lemn și de vin să nu te atingi.

7. Şi când a deschis peceten a patra, am auzit glasul celei de-a patra ffințe, zicândı Vino!

8. Şi m'am uitat, şi iată un cal galben, şi numele celui ce şedea pe el era: Moartea, şi imprema cu ea era iadul. Şi s'a dat lor putere peste a patra parte a păr mântului, ca să omoare cu sabie şi cu foamete şi cu moarte şi cu hlarele pământului.

9. \$1 cand a deschis a cincea pecete, am văzut sub jertielnic sufletele celor junghiați pentru cur vântul lui Dumnezeu și pentru mărturia ce au dat-o.

10. Şi strigau cu glas mare, zicând: Până când, Stăpâne sfinte şi adevărate, nu vel judeca și nu vel răsbuna sângele nostru față de cei ce locuesc pe pământ?

6. 8: Osia 13, 14, Ezech. 5, 12; 14, 21; 29, 5; 33, 27; 34, 28. Ier. 14, 12; 15. 3.

10: Zah. 1, 12. Ps 79, 5. 10. A doue Lege 32, 43. Fac. 4, 10. 2 Reg. 9, 7. Osle 4, 1.

11. Si fiecărula i s'au dat veșminte albe și li s'a zis lor să aștepte în linişte încă puțină vreme, până ce tovarășii lor de robie și frații lor carl aveau să fie omoriți ca si el, vor plini (numărul).

12. Si am privit, cand a deschis pecetea a sasea, și lată s'a făcut cutremur mare si soarele s'a făcut negru ca un sac de par si luna

s'a făcut ca sângele;

6. 11

13. Si stelele cerului au căzut pe pământ, precum smochinul iși lanădă smochinele cele crude ale lui, când este scuturat de vânt mare.

14. Si cerul s'a dat la o parte ca o hartle care se face sul, și toți munții și toate ostroavele s'au mișcat din locurile lor.

15. Si impărații pământului și domnii și bogații și căpitanii și cei puternici și toți robli și toți cei slobozi s'au ascuns in peșteri și în crepăturile munților.

16. Si au zis munților și pies trelor: Cădeți peste noi și ne ascundeti pe noi de fața celui ce sade pe scaun și de mânia Mie-Talui 1

17. Căci a venit ziua cea mare a mâniei lui, și cine poate s'o sufere?

Cei o sută patruzeci și patru de mii pecetluiți, din semințiile lui

12: Is. 13, 10. Ezech. 32, 7-8. Ioil 3, 3-4. Is. 34, 4. 15: Ps. 48, 5; 2, 2. Is. 24, 21; 34, 2.

Ier. 4, 29. Is. 2, 10. 19. 16: Oste 10, 8. Is. 6, 1. Ps. 47, 9.

17: Ioii 2, 11, 3, 41. Mai. 3, 2.

Israil, Multimea nenumărată care laudă pe Mielul lui Dumnezeu.

După acestea am văzut patru ingeri stând la cele patru un ghiuri ale pământului și țiind cele patru vanturi ale lui, ca să nu sufle vant pe pământ, nici peste mare, nici peste vreun copac.

2. Si am mai văzut un alt înger ridicandu-se dela Răsăritul soarelui, având pecetea lui Dumnezeu celui viu si strigand cu glas mare celor patru ingeri, cărora li s'a dat să vateme pământul și marea,

3, Si zicand: Nu vătămați pă. mântul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui în frunte pe robii Dumnezeului nostru.

4. Si am auzit numărul celor pecetluiți: o sută patruzeci și patru de mil pecetluiți din toate se-

mintille fillor lui Israil.

5. Din seminția lui Iuda două. sprezece mil de pecetlulți; din seminția lui Ruvin douăsprezece mii de pecetluiti; din seminția lui Gad douăsprezece mil de pecetluiti:

3. Din seminția lui Aşir două» sprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Neftalin douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Manase douăsprezece mii de pe-

cetfulti:

7. Din seminția lui Simeon douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Levi ouăsprezece mii de pecetluiți; un semintia lui Isahar douăsprezece mii de pecetluiti;

8. Din seminția lui Zavulon

7. 1: Ezech. 7, 2, 37, 9. Dan. 7, 2. Zah. 6, 5. 4: Ezech. 9, 4. 6.

douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui losif douăsprezece e mii de pecetiuiți; din seminția lui Venlamin douăsprezece mil de pecetluiti.

9. După acestea m'am uitat, și iată gloată multă, pe care nimeni nu putea să o numere, din toate neamurile și semințiile și noroadele și limbile, stând incintea scaunului și înaintea Mielului, îmbrăcați în vesminte albe și având ramuri de finle in mainile for.

10. Și strigau cu glas mare, zlcand: Mantuirea este dela Dumnezeul nostru, cel ce sade pe scaun, și dela Mielul!

11. Şi toti ingerfi stăteau îms prejurul scaunului și al bătrânilor și al celor patru flințe, și au căzut pe fetele for si s'au inchinat fui Dumnezeu,

12. Zicand: Amin! Binecuvantarea și slava și înțelepciunea și multumita si cinstea si puterea si tăria Dumnezeului nostru în vecii vecilor! Amin!

13. lar unul din cei bătrâni a prins a grăi și a-mi zice: Cine sunt acestia îmbrăcați cu vesmintele cele albe si de unde au venit?

14. Sf isam zis lui: Doamne, tu stil. Si mira zis mie: Acestia sunt cel ce vin din necazul cel mare, Ei şi-au spălat vesmintele lor, nălbindu-şi in sangele Mielului.

15. De aceea sunt înaintea scau« nului lui Dumnezeu si stutesc ziua și noaptea, în biserica lui, și cel ce sade pe scaun se va sălăslui intránsif.

14: Dan. 12, 1, Yac, 49, 11.

16. Nu vor mai flämånzi, plet vor mai insetoșa, niel va mai endea peste el soarele si nici o aista

17. Căci Mielul, cel ce sin in miflocul scaunulul, il va paste pu ei si ii va povățui la izvoarele apei vietii si Dumnezeu va sterge toată lacrima din ochii lor.

Deschiderea pecetti a sapti i Cei saple îngeri cu trămbitele

Ci când a deschis pecetea a saptea, s'a făcut tăcere în cer, ca la 11 jumătate de ceas.

2. Şi am văzut pe cei sapte îngeri cari stau inaintea lui Dunis nezeu, şi li s'a dat lor şapte trame bite.

3. Si a venit un alt inger si a stat inaintea jertfelniculut, avand cădelniță de aur, și i s'a dat lui. tămâe multă, ca să o pue, in rugăciunile tuturor sfinților, pejertfelnicul cel de aur care ente inaintea scaunului.

4. Si fumul tămáci s'a suit cu rugăciunile sfinților, din mâna ingerului, înaintea lui Dumnezeu.

5. Atunci îngerul a fuat cădela nița și a umplut-o din focul jertfelnicului și a aruncat jar pe pă. mant, și s'au pornit glasuri și tunete și fulgere și cutremure de pământ.

6. Si cel sapte ingeri cari aveau cele sapte trâmbite, s'au gătit ca să trâmbiteze.

16: Is. 49, 10. Ezech 34, 23. ler. 2, 13; 31, 16. Ps. 23, 2. Is 25, 8. 8. 3 Amos 9, 1.

4 Ps 141, 2.

5 Tev. 16, 12, Tes 19, 16, Ezech.

7. Si a trambitat îngerul cel dintāl; si s'a făcut grindină și foc amestecat cu sânge și au căzut pe pămant si a ars a treia parte din copact si toată larba verde.

8. 7

8. Si a trâmbitat al doilea înger; și ca un munte mare încins in flăcări s'a prăbușit în mare și a treia parte din mare s'a făcut

9. Si a murit a treia parte din fapturile însufletite cari trăesc in mare și a treia parte din corăbli a pierit (în ape).

10. Si a trambitat al treilea înger: si a căzut din cer o stea mare, arzand ca o făclie, și a căzut peste a treia parte din rauri si peste izvoarele apelor.

11. Si numele stelei era Pelin; si a treia parte din ape s'a făcut ca pelinul si multi din oameni au murit de ape, căci se făcuseră amare.

12. Si a trâmbitat al patrulea înger; și s'a rănit a trela parte a soarelui si a treia parte a lunei și trela parte a stelelor; așa încât s'a intunecat a trela parte a lor, și a trefa parte din zi nu era luminată, și noaptea așijderea.

13. Am văzut și am auzit apol un vultur sburand prin mijlocul cerului și strigând cu glas mare: Val, val, val, celor ce locuesc pe pământ, din pricina celorlaite glasuri de trâmbiță ale celor trei îngeri, carl au să mai trâms biteze!

7. Ezech. 38, 22. Ioil 3, 3. Ies. 9,

8: ler. 51, 25. les. 7, 20-21.

10: Is. 14, 12. Dan 8, 10.

9.

Ingerul al cincilea și al saselea. Lăcustele ce tesiau din adânc. Cet patru îngeri dela Eufrat.

Ci a tràmbitat al cincilea înger; si am văzut o stea căzând din cer pe pământ, și 1 s'a dat cheia fantanii adancului.

2. Si a deschis fantana adan. cului si fum s'a suit din fantană, ca fumul unul cuptor mare, 'şi s'a intunecat soarele și văzduhul de fumul fântânii.

3. Şi din fum au ieşit lăcuste pe pământ, și li s'a dat lor putere precum au putere scorpille pământului.

4. Si s'a zis lor să nu vatăme iarba pământului si nici un fel de verdeată și nici un fel de copac, fără numai pe oamenii carl nu au pecetea lui Dumnezeu pe fruntile lor.

5. Si li s'a (mai) poruncit să nu ii omoare pe ei, ci numai să-i chinuiască cinci luni; și chinul lor era ca chinul scorpiel, cand intapă

6. Si în zilele acelea oamenii vor căuta moartea și nu o vor afla, și vor pofti să moară și moartea va fugi de ei.

7. Si infățișarea lăcustelor era ca a unor cal gătiți de răsboiu. Pe capetele lor aveau cununt ca de aur, lar fețe'e lor erau ca fețele oamenilor.

9. 2: Fac. 19, 28. Ies. 19, 18. Ioil

3: Ies. 10, 12. 15.

4: Ezech. 9, 4. 6 · lov 3, 21.

7: Ioil 2, 4.

8. Şi aveau păr ca părul femeilor și dinții lor erau ca ai leilor.

9 8

9. Si aveau zale ca zalele cele de fier, far huetul aripelor for era ca huetul unei multimi de care cu mulți căi, cari aleargă la răsboiu.

10. Si cozile lor erau ca ale scorpiilor și bolduri erau în cozile lor; și aveau puterea să vateme pe cament cinci lunt.

11. Si aveau peste ele un impărat: pe îngerul adâncului - care evreeste se cheamă Avvadon, lar elinește se cheamă Apolion.

12. Intâlul val a trecut, dar lată că real vin după el încă două valuri.

 Şi a trâmbiţat al şaselea în. ger; și au auzit un glas din cele patru cornuri ale tertfelnicului celui de aur, care este inaintea lui Dumnezeu,

14. Zicand ingerului al saselea care avea trâmbiță: Desleagă pe cel patru îngeri legați la râul cel mare al Eufratului.

15. Şi s'au deslegat cei patru ingeri cari erau gătiți spre ceasul și luna și ziua și anul (acela), ca să omoare a treia parte din cameni.

16. Şi numărul oștilor călărimii era două milioane de milioane, căcl am auzit numărul lor.

17. \$1 asa am văzut în vedenie cail și pe cei ce ședeau pe ei având zale ca de foc si ca de lachint si ca de pucioasă; si capetele catlor erau asemenea capetelor feilor si din gurlle for festa foc st fum st pucloasă.

18. De aceste trei bătăi - de

8: Ioll 1, 6 9: Ioit 2, 5. 15: Fac. 15, 18. A doug Lege 1, 7. Ps. 115, 4, 135, 15

foc și de fum și de pucloani, en testau din gurile for - a piciti n trela parte din oameni.

19. Pentrucă puterea cailor iste in gura lor și în cozile lor, cacl cozile for sunt asemenca scriptor, avand capete, si cu acestea vatar a

20. Dar ceilalti oament, cart nau murit de ranele acestea, nu vou pocălt de faptele mâinilor lur, cu să nu se închine dractior și teles lifor celor de aur si de argint si de aramă și de platră și de lena carl nu pot nici să vază, nici sa auză, pici să umble.

21. Şi nu s'au pocălt de uclde. rile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de desfrânările lor, nici de

furtişagurile lor.

10.

Ingerul înpăluit în nor și ui curcubeu vesteste starsitul lumil. Evanghelistul ia cartea din mâna lui si o mănâncă.

Cf am väzut alt inger puternio, pogoråndu-se din cer, invälult în nor și având un curcubeu pe capul lui si fata lui ca soarele si picioarele lui ca stalpii de foc.

2. Si în mâna sa avea o carte deschisă. Si a pus pictorul lui cel drept pe mare, lar cel stang pe pământ.

3. Si a strigat cu glas mare, precum răcnește leul; și când a strigat el, cele sapte tunete si-au slobozit glasurile lor.

4. Şi când au răsunat glasurile celor sapte tunete, voiam să scrlu,

20: Is. 2, 8, 17, 8, Dan. 5, 4, 23 10. 4: Dara, 8, 26, 12, 4, 9,

dar am auzit un glas din cer, zicàndu-mi: Pecetlueste cele ce au grait cele sapte tunete și nu le scrie!

5. Si ingerul pe care leam văzut stånd pe mare şi pe pământ, şi-a

ridicat mana spre cer,

6. Si s'a jurat pe cel ce este viu in vecil vecilor, care a zidit cerul si cele ce sunt intransul, și pământul si cele ce sunt intrânsul, și marea și cele ce sunt întrânsa, că nu va mai fi vreme,

7. Ci în zilele când va glăsui ingerul al saptelea, când va avea să trâmbițeze, se va săvârși taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit el robilor săi, prorocilor.

8. Si glasul care leam auzit din cer a vorbit cu mine larăși zicandu-mi: Mergi de la cartea cea deschisă în mâna îngerului ce stă pe mare și pe pământ.

9. Si m'am dus la inger și am zis către dânsul: Dă-mi cartea. lar el mi-a zis: la-o și-o mănâncă pe ea, și va amări pântecele tău, dar in gura ta va fl dulce ca mierea.

10. Si am luat cartea din mana ingerului și am mâncateo pe ea; și era în gura mea dulce ca mierea, si dupăce am mâncat-o, s'a amărit pântecele meu.

11. Apot mi-a zis: Tu trebue să prorocești din nou la popoare și la neamuri și la limbi și la mulți împărați.

5: A dona Lege 32, 40. Fac. 14, 19. 22. Neem 9, 6. Ies. 20, 11. Ps. 146, 6. Dan. 12, 7.

7: Amos 3, 7. Dan. 9, 6. 10. Zah.

9. Ezech. 2, 8, 3, 1-3. 11: ler. 1, 10; 25, 30. Dan. 3, 4; 1 Sam. 4, 8. 7, 14.

11.

Evanghelistul māsoarā biserica. Cel doi martori omorîti de hiară înplază si se suie în cer. Trâm. bita a saptea. Cântarea bătrânilor.

Ci mi s'a dat o trestie asemenea unul tolag şi mi s'a zis: Scoalate și măsoară biserica lui Dumnezeu și jertfelnicul și pe cei ce se închină întrânsa.

2. Și curtea cea dinafară de biserică las-o și n'o măsura, căci a fost dată păgănilor carl vor călca cetatea cea sfântă patruzeci și două de luni.

3. Si voi da putere celor doi martori al mei, și vor proroci o mie două sute sasezeci de zile, imbrăcati fiind în sacl.

4. Acestia sunt cei doi maslini și cele două sfeșnice cari stau înaintea Domnului pământului.

5. Si de va vrea cineva să-i vateme pe ei, foc va leși din gura lor și va mistul pe vrășmașii lor; si de va vrea cineva să-i vateme pe ei, acela va trebui să fle ucis.

6. Aceștia au putere să închiză cerul, ca să nu ploale în zilele prorociei lor, si putere au peste ape să le prefacă în sânge și să bată pământul cu fel de fel de bătăi, orl de câte ori yor voi.

7. Şi dacă vor sfârsi cu mărturia lor, hiara care va ieși din adânc va face răsboi cu el și il va birui si fi va omori pe el.

8. Si trupurile for vor zăcea în ulița cetății celei mari, care duhov. nicește se chiamă Sodoma si Egipet, unde s'a răstignit si domnui

9. Si (multi) dia popoare și din seminții și din limbi și din neamuri vor vedea trupurile lor trei zile și jumătate și nu vor lăsa să

le pule in morminte.

11. 9

10. Si cei ce locuese pe pământ se vor bucura de moartea lor si se vor veseli si-si vor trimite daruri unii altora, pentrucă acești doi proroci au chinuit pe cei ce locuese pe pământ.

11. Si după cele trei zile si tumătate, duh de viață dela Dum. nezeu a intrat in el si a statut pe picioarele lor; și frică mare a căzut peste cei ce se uitau la dânsii.

12. Şi s'a auzit un glas mare din cer, zicând: Sutti-vă aici! Si s'au suit în cer, pe nor, si vrăsmaşli lor se ultau la dânşli.

13. Si in ceasul acela s'a făcut cutremur mare si a zecea parte din cetate a căzut, și au pierit in cutremurul acela sapte mil de oameni, lar cellalti s'au infricosat si au dat slavă Dumnezeului cerulul.

14. Al dollea val a trecut; dar lată vine 'degrab al trellea val.

15. Si a tràmbitat al saptelea inger; si glasuri puternice au prins a răsuna din cer, zicand: Impărăția lumii s'a făcut a Domnului nostru si a Hristosului său? Si el va domni in vecil vecilor.

16. Si cei douăzeci și patru de bătrani cari șed inaintea lui Dum. nezeu, pe scaunele lor, au căzut pe fetele lor si s'au inchinat lui Dumnezeu,

11: Ezech. 37, 5, 10, Lac. 15, 12.

17. Zicand: Multumbauell, Doamne Dumnezeule, Atottitiorule, cel ce esti si cel ce crat si cel ce vii, că thai luat puteren ta cea mare si ai început să dome

18. Mâniatu-s'au păgânii, d.u. a venit mânia ta si vremea tudea cății morților, ca să dai rasplata robilor tăt, prorocilor și sinților și celor ce se tem de num le tău, celor mici și celor mari, și să pierzi pe cei ce pierd pămana

19. Atunci s'a deschis biserien lui Dumnezeu în cer si s'a amint sicciul legământului lui în biscului lui, și s'au pornit fulgere și glasuri și tunete și cutremur și și lidină mare.

12.

Femeea și balaurul, Răsbolul între sfiniti îngeri și puterile (cle rele. Căderea balaurului.

C1 s'a arătat în cer un semn mare; o femee îmbrăcată cu soarele. și luna era sub picioarele ei, iar pe capul el (avea) cunună din douăsprezece stele.

2. Si era insărcinată și stricta. chinuindu-se si muncindu-se ca să nască.

3. Si alt semn s'a arătat în cer: lată un balaur mare, rosu, avand sapte capete și zece coarne și pe capetele lui sapte cununi.

4. Coada lui tăra a treia parte din stelele cerului și le-a aruncat pe pământ. Și balaurul a stat

19: 1 Reg. 8, 1. 6. 2 Cron. 5, 7. les. 9, 24, 19, 16. 12. 3: Is. 66, 7. Miha 4, 10. Dan. 7, 7,

^{11. 4:} Zah. 4, 3. 11-14. 2 Reg. 1, 10. 2 Sam. 22, 9. Ier, 5, 14. 6: 1 Reg. 17, 1. les 7, 17, 19-20. 7: Dan. 7, 3, 7, 21.

inaintea femeil care voia să nască, pentruca, dacă va naște, să mănânce pe fiul et.

5. Și a născut un fiu de parte bărbătească, și el avea să pască toate neamurile cu tolag de fier. Și a fost răpit fiul el la Dumnezeu și la scaunul lui,

6. Iar femeca a fugit în pustle, unde avea loc gătit de Dumnezeu, ca să o hrănească pe ea acolo, o mie două sute șaizeci de zile.

7. Și s'a făcut răsboiu în cer: Mihail și îngerii lui se iuptau cu balaurul; și balaurul cu îngerii lui au ținut lupta,

8. Dar nu au biruit și nici loc nu s'a mai aflat pentru ei în cer-

9. Şi balaurul cel mare, şarpele cel vechiu care se chiamă diavolui și satana, cel ce înșală toată lumea, a fost aruncat pe pământ, și împreună cu el au fost aruncați si îngerii lui.

10. Și au auzit un glas puternic, grăind din cer: Acum a sosit
mântuirea și puterea și împărăția
Dumnezeului nostru și puterea
Hristosului lui; căci părășul fraților noștri, cel ce îi pără pe ei
înaintea Dumnezeului nostru ziua
si noaptea, a fost aruncat.

11. Iar aceștia l-au biruit pe el cu sângele Mielului și cu cuvântul mărturiei lor și nu și-au cruțat viața lor nici dela moarte.

12. De aceea, bucurați vă ceruri și cei ce locuiți întrânsele! Ci vai (de tine), pământule și (de tine), mare! Că s'a pogorit la voi dia volul cu mânie mare, știind că puțină vreme mai are.

5: Ps. 2, 9. 7: Dan. 10, 13. 21, 12, 1. 13. Şi când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a însceput a prigoni pe femeea care a născut pe fiul cel de parte bărsbătească.

14. Dar femeii i s'au dat două aripl, de ale vulturului celui mare, ca să sboare în pustie la locul său, unde e hrănită o vreme, ferită de fața sarpelui.

15. Atunci sarpele a slobozit din gura sa după femee apă, ca un râu, ca râul s'o ducă pe ea.

16. Dar pământul a ajutat femeil, căci pământul și-a deschis gura sa și a inghițit râul pe care il slobozise balaurul din gura sa.

17. Și balaurul s'a mâniat pe femee și s'a dus să facă răsboiu cu cellalți din seminția el, carl păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin cu tărie la mărturia lui lisus.

18. lar eu stăteam pe nisipul

13.

Hiara cea cu sapte capete și zece coarne. Altă hiară cu două coarne în ajutorul celet dintât. Numele hiarei.

Si am văzut suindu-se din mare o hiară, care avea zece coarne și șapte capete, și pe coarnele el zece steme și pe capetele el nume de hulă.

2. Și biara pe care am văzut-o era asemenea pardosului și picioa-rele el (erau) ca ale ursului și gura el ca gura leului; și balaurul i-a dat puterea sa și scaunui său, și stăpânire mare.

14: Dan. 7, 25; 12, 7. 13. 2: Dan. 7, 4-6.

3. Şi am văzut unul din capetele ei ce era ca înjunghiat de moarte, dar rana ei de moarte s'a vindecat și tot pământul s'a mirat (uitându-se) la hiară.

4. Și s'a închinat balaurului celui ce a dat putere hiarei; apoi s'a închinat hiarei, zicând: Cine poate să se lupte cu ea?

5. Și s'a dat el gură care grăla cu trufie și cu huliri, și s'a dat ei stăpânire să lucreze patruzeci și două de luni.

6. Şi şi a deschis gura sa spre huiă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui și lăcașul lui și pe cei ce locuesc în cer.

7. Și s'a dat el să facă răsboiu cu sfinții și să-l biruiască pe el; și s'a dat el stăpânire peste toată seminția și poporul și limba și neamul.

8. Și se vor închina ei toți cei ce locuesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise dela întemes ierea lumii în cartea vieții Mielus lui celui junghlat.

De are cineva urechi, să auză!

10. Cel ce duce in robie, în robie merge, și cel ce ucide cu sabia, de sabie trebue să fie ucis. Aici este răbdarea și credința sfintilor.

indu-se de pe pământ; și avea două coarne asemenea mielului și grăla ca un balaur.

12. Şi toată stăpânirea hiarel celei dintâi o are în mâni, înaintea ei, și face pământul și pe cel ce

7: Dan. 7, 21.

8: Dan. 12, 1 Ps. 69, 29., Is. 53, 7. ler. 15, 2.

locuesc pe dânsul ca să se închtre hiarei celei dintăi, a cărei rana de moarte se windecase.

13. Și face semne mari, pana și foc să se pogoare din cer pe par mânt, înaîntea oamenilor.

14. Și amăgește pe cei ce locuesc pe pământ prin sempele care i s'a dat să facă inaintea literal, zicând celor ce locuesc pe pămart să facă chipul hiarei celei ce-a lost rănită de sabie și care trăeșie.

15. Şi s'a dat ei (putere) să sălăşluiască duh în chipul hiard, ca chipul hiarei să grăiască și sa locă să fie uciși toți căți nu se voi archina chipului hiarel.

to. Și face pe toți - pe cel mici și pe cel mari și pe cel boțiați și pe cel săraci și pe cel slob zi și pe cel robiți - să și pule scuro pi mâna lor cea dreaptă, sau pe frunțile lor,

17. Ca nimeni să nu poată cinupăra sau vinde, fără numai cel ce are semnul, adecă numele blacef, sau numărul numelui el.

As Aicl este intelepciunea. Cel ce are minte, socotească numărul de hiarel, căci numărul este nume de om și numărul el este șase sute șasezeci si sase.

14.

Mielul și cel răscumpărați din Sion. Trei îngeri vestesc judes cata. Secerișul și culesul viei.

Si m'am ultat, și iată Mielul stând pe muntele Sionului și cu el o sută patruzeci și patru de mil, cari aveau numele lui și numele Tatălui lui, scris pe frunțile lor.

15: Dan. 3, 5-6.

2. Şi am auzit un glas din cer ca un huet de ape multe și ca un glas de tunet puternic; și glasul pe care l-am auzit era ca viersul unor lăutari, zicând din lăutele lor.

3. Și cântau o cântare nouă înaintea scaunului și inaintea celor patru ființe și a bătrânilor; și nimeni nu putea să învețe cântarea, fără numai cel o sută patruzeci și patru de mii de răscumpărați, de pe pământ.

4. Aceștia sunt cei ce nu s'au întinat cu femel, căci sunt feclorelnici. Aceștia sunt cei ce merg după Miel, ori unde se va duce el. Aceștia sunt răscumpărați dintre oameni, părgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Şi in gura lor nu se află viclesug, căci sunt fără prihană.

6. Am văzut apoi alt înger sburând prin miilocul cerului și el avea o Evanghelie veșnică de vestit celor ce locuesc pe pământ și tuturor neamurilor și seminților și limbilor și popoarelor.

7. Și el striga cu glas mare: Temeți-vă de Dumnezeu și dați lui mărire, că a venit ceasul judecății lui și vă închinați celui ce a făcut cerul și pământul și marea și iz-voarele apelor?

8. Şi alt înger a venit după el, zicând: A căzut, a căzut Vavilonul, cetatea cea mare, care cu vinul cel pătimaș al curviel sale a adăpat toate neamurile!

9. Şi al trellea înger a venit după ei, zicând cu glas mare: Cine se închină hiarei și chipului

14. 3: Ps. 33, 31 40, 41 96, 11 144,

8: Dan. 4, 27. Ps. 21, 9. Ier. 51, 7-8.

9; 149, 1. ls. 42, 10.

ei și primește semnul ei pe fruntea sa, sau pe mâna sa,

10. Acela va bea din vinul cel neamestecat al mâniei lui Dum-nezeu, dres în paharul mâniei lui, și se va chinul în foc și pucioasă înaintea sfinților îngeri și inaintea Mielului.

11. Și fumul chinului lor se va ridica în vecii vecilor și nu vor avea odihuă nici ziua nici noaptea cei ce se închină hiarei și chipului el, și cei ce primesc semnul numelui ei.

 Aici este răbdarea sfinților celor ce păzesc poruncile lui Duma nezeu și credința lui lisus.

13. Și am auzit un glas din cer, zicându-mi: Scrie: Fericiți cei morți, cari de acum vor muri în Domnul! Da, zice Duhui, odin-ni-se-vor ei de osteneilie lor, căci faptele lor veni-vor cu ei.

14. Și m'am uitat, și iată un nor alb, și cel ce ședea pe nor asemenea Fiului Omului, având pe capul lui cunună de aur și în mâna lui secere ascuțită.

15. Și alt înger a leșit din biserică, strigând cu glas mare ces lui ce ședea pe nori Trimite ses cerea ta și seceră, că a venit ceasul secerișului, căci s'a copt secerisul pământului!

16. Atunci cel ce şedea pe nor a aruncat secerea pe pământ şi pământul s'a secerat.

17. Apol un alt inger a lest din biserica cea din cer, avand si el secere ascuțită.

18. Şi încă un înger a ieșit din

10 · Is. 51, 17, Ps. 75, 9.

14: Dan 7, 13. 15: Ioll 4, 13.

18: Iofi 4, 13.

jertfelnic, având stăpânire peste foc, și a strigat cu glas mare celui ce avea secerea cea ascuțită, zicând: Trimite secerea ta cea ascuțită și culege strugurii viel pământului, căci s'au copt strugurii ei.

19. Și a aruncat îngerul secerea lui pe pământ și a cules via păr mântului și a pus-o în teascul cel mare al mâniei lui Dumnezeu.

20. Și s'au călcat (strugurii din) teasc afară de cetate, și a curs sânge din teasc până la frâele cailor, (pe o întindere) de o mie și șaseșute de stadii.

15.

Cel sapte îngeri aducători de rane. Marea cea ca de clestar.

Si am văzut pe cer alt semn, mare şi minunat: şapte îngeri având cele şapte rane de pe urmă, căci cu acelea s'a sfârșit mânia lui Dumnezeu.

2. Și am văzut o mare ca de cleștar amestecată cu foc, și pe cei ce biruiseră hiara cu chipul ei și cu semnul ei și cu numărut numelui ei, stând pe marea cea de cleștar, având alăutele lui Dumenezeu:

3. Și cântau cântarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, și cântarea Mielului, zicândr Mari și minunate sunt lucrurile tale, Doamne Dumnezeule, Atotțiitorule! Drepte și adevărate sunt căile tale, Impărate al neamurilor!

4. Cine nu se va teme de tine

15. 3: Pa. 111, 2; 139, 14; 145, 17. Ier. 10, 6—7.
4: Ps. 86, 9. Mat. 1, 11.

Doamne şi nu va mări num le tău? Căci tu ești unul sfânti loate neamurile vor veni și se vor închina inaintea ta, căci judecuțile tale s'au arătat.

APOCALIPSUL

5. Şi după acestea m'am utloi și lată, s'a deschis biserica cortului mărturiei din cer.

6. Și au leșit din biserică cet sapte îngeri carl aveau cele sapte rane, îmbrăcați în (haine de) în curat și luminos și încinși împre-jurul pieptului cu brăe de am.

7. Și una din cele patru ffințe a dat celor sapte îngeri sapte cupe de aur pline cu mânia lui Dune nezeu celui viu în vecii vecifor

8. Şi s'a umplut biserlen de fum, din siava lui Dumnezen şi din puterea lui, şi nimeni nu puten să intre în biserică până mu sa vor fi sfârșit cele şapte rane ni celor şapte ingeri.

16.

Vărsarea celor sapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu.

Si am auzit glas mare din biserică, zicând celor şapte inperte Duceți-vă și vărsați pe pamant cupele mâniei lui Dumnezeu.

2. Şi s'a dus cel dintâi şi a vărsat cupa sa pe pământ; şi s'au ivit rane cumplite şi rele pe pamenil cari aveau semnul hiarei şi pe cel ce s'au închinat chipului el.

3. Și al doilea înger ți-a vărsat cupa în mare; și s'a făcut-sange

5: les. 40, 34.

6: Lev. 26, 21. Ezech. 28, 13. 16. 2: A doua Lege 28, 35. Ieg. 9, 10-11.

3: les. 7, 17-21.

ca de mort și toate făpturile vii din mare au pierit.

4. Și al treilea înger și a vărsat cupa în răuri și în izvoarele aper lor și s'au prefăcut în sănge.

5. Şi am auzit pe îngerul apelor zicând: Drept ești tu, Doamne Sfinte, cel ce ești și cel ce erai, că ai judecat așa!

6. Pentrucă sangele sfinților și al prorocilor l-au vărsat și sange le-ai dat lor să bea, căci sunt vrednici!

7. Şi am auzit pe altul grăind din altar: Da, Doamne Dumnes zeule, Atotțiitorule, adevărate și drepte sunt judecățile tale!

8. Şi ai patrulea inger şi a vărsat cupa peste soare şi i s'a dat lui (putere) să ardă pe oameni cu foc.

9. Şi oamenii au fost arşi cu arşiţă cumplită, şi hulit-au numele lui Dumnezeu celui ce are stăpânire peste ranele acestea şi nu s'au pocăit ca să dea lui mărire.

10. Și al cincilea înger și a văr sat cupa peste scaunul hlarei, și s'a întunecat împărăția ei și oa menii își mușcau limbile lor de durere.

11. Și de durerile lor și de ranele lor fiulcau pe Dumnezeul cerului și nu s'au pocăit de faptele lor.

12. Şi al şaselea inger şi a văr sat cupa peste râul cel mare ai Eufratului, și au secat apele lui, spre a găti calea impăraților celor dela Răsărit.

5: Jes. 7, 19 -24. Ps. 78, 44.

7: Amos 4, 13. Ps. 19, 10; 119, 137.

12: Fac. 15, 18. A doua Lege 1, 7. los. 1, 4. Is. 11, 15. 16. Ier. 50, 38.

13. Şi am văzut ieşind din gura balaurului şi din gura hiarei şi din gura prorocului celut mincinos, trei duhuri necurate, ca nişte broaște.

14. Căci sunt duhuri drăcești cari fac semne și cari umblă pe la împărații pământului întreg, ca să i adune pe el la răsboiul zilei celei mari a lui Dumnezeu Atot tiitorul.

15. lată viu ca un fur. Fericit este cel ce priveghează și și păstrează vesmintele sale, ca să nu umble gol și să i se vază ruși nea lui!

16. Și i-a strâns pe ei la locul ce se cheamă evreeşte Armaghedon.

17. Şi al şaptelea înger şi a vărsat cupa în văzduh, şi glas mare a ieşit din biserica cerului, dela scaun, strigand: Săvârşi tus'al

18. Și s'au pornit fulgere și tunete, și cutremur mare s'a făcut, cum n'a mai fost de când sunt oamenii pe pământ, cutremur mare ca acesta.

19. Și cetatea cea mare s'a desfăcut în trei părți și cetățile neamurilor au căzut și Vavilonul cel mare s'a pomenit inaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea lui cupa cu vinul cel lute al mâniei lui.

20. Și toate ostroavele au pierit și munții nu s'au mai aflat.

21. Și grindină mare ca talane tul a căzut din cer peste oameni. Ci oamenii huleau pe Dumnezeu

14: les. 8, 3.

18: les. 19, 16. Dan. 12, 1.

19: Dan 4, 27. Is. 51, 17. ler. 25, 15.

21: les. 9, 23.

pentru năpasta grindinel, căci năpasta el era mare foarte.

17. 1

17.

Curva cea mare, Vavilonul, care s'a îmbătat de sânge, va cădea.

A venit apoi unul din cel sapte ingeri cari aveau cele sapte cupe si a grăit către mine, zicând: Vino săți arăt judecata curvel celei mari care sade pe apele cele multe,

2. Cu care au curvit împărații pământului și de vinul curviei ei s'au îmbătat cei ce locuesc pe pământ.

3. Și m'a dus cu duhul în pus stle și am văzut o femee șezând pe o hiară roșie, plină de nume de hulă, care avea șapte capete și zece coarne.

4. Și femeea era îmbrăcată în porfiră și în roș și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare, având în mâna ei o cupă de aur plină de urâciunile și de necurățiile curviei sale,

 Jar pe fruntea et scris acest nume de taină: Vavilonul cel mare, maica curvelor și a ticăloşiilor păs mântului.

6. Şi am văzut pe femeea beată de sângele sfinților și de sângele martorilor lui lisus, și văzându*o m'am mirat cu mirare mare.

7. Și mi a zis îngerul: De ce te miri? Eu iți voi spune ție taina femeii și a hiarel ce o poartă pe ea și care are cele șapte capete și cele zece coarne.

17. It ler. 51, 13.

2: ls. 23, 17.

4: Dac, 7, 7.

8. Hiara care al văzut-o era yi nu mai este și va să iasă din adânc și să meargă la pleire, yi se vor mira cei ce locueso pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieții dela inte-meierea lumii, văzând pe litota că era și nu mai este și că din

9. Aici trebue minte cu price pere! Cele sapte capete sunt supre coline pe care sade femeen

nou se va arăta.

10. Ci sunt și șapte împărațilorinci au căzut și unui mai este și celait incă n'a venit, iar cand va veni, puțin are el să rămâc.

11. Și hiara care era și nu mai este - este al optulea, dest est din cel șapte și merge la pten-

12. Și cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece imparați cari încă n'au luat împărațio, dar vor lua stăpânirea de im irați, pe un ceas, împretina en luara.

13. Aceştia un gand au şi puterea şi stăpăntrea for o vor da hiaret

14. Et vor pornt răsbolu trus potriva Mielului și Mielul ii va birut pe ei, căci el este Donnouf domnilor și Impăratul imparaților și cu el sunt cet chemați și cet alest și cet credinciosi.

15. Apoi imi zise: Apele pe care le ai văzut și unde șade curve, sunt popoare și gloate și neamuri și fimbi.

16. Şi cele zece coarne pe care le ai văzut la hiară, acestea vor uri pe curvă și o vor face pustie și goală și cărnurile el lé vor mânca și pe ea o vor arde cu foc,

8, Dan. 7, 3; 12, 1, Pa. 69, 29,

12. Dan. 7, 20. 24.

14: A doug Lege 10, 17. Dan. 2, 47.

17. Pentrucă Dumnezeu le a pus în inimile lor să facă vola lui și să lucreze într'un gând și să dea împărăția lor hiarei, până ce se vor plini cuvintele lui Dumnezeu.

18. lar femeea pe care ai văzut-o este cetatea cea mare, care dom-nește peste împărații pământului.

18.

Alt înger vestește căderea ces tâțit și strigă poporului să fugă.

După acestea am văzut alt îns ger pogorânduse din cer; el avea putere mare și pământul s'a luminat de slava lui.

2. Şi a strigat cu glas puternic, zicând: A căzut! A căzut Vavis onul cel mare și s'a făcut lăcaș dracilor și temniță tuturor duhus rilor necurate și colivie tuturor pas sărilor 'necurate și urite!

3. Că din vinul pătimaș al curviei ei au băut toate neamurile, și impărații pământului cu ea au curvit și neguțătorii pământului din mulțimea desfătărilor ei s'au imbogătit.

4. Am auzit apol alt glas din cer, zicând: leşiţi dintrânsa, poporul meu, ca să nu vă împărtășiţi din păcatele el și să nu luați din

bătăile el!

5. Căci au ajuns păcatele ei până la cer și și a adus aminte Duma nezeu de nedreptățile ei.

18. 2: Dan. 4, 27. Is 13, 21; 21, 9; 34, 11. 14. Ier. 9, 10; 50, 39. 51, 8. 3: Is. 23, 17. Ier. 25, 15. 27; 51, 7. Naum 3, 4.

4: Is. 48, 20; 52, 11. Ier. 50, 8; 51, 5. 9. 45.

5: Fac. 18, 20-21. ler. 51, 9. Ps. 137, 8. Ier. 50, 15. 29.

6. Plătiți-i precum v'a plătit și ea vouă și dați-i indoit, după faptele ei. În paharul în care v'a turnat ea vinul, turnați-i îndoit.

7. Pe cât s'a slăvit pe sine şi s'a desfătat, pe atâta dați-i el chin și plângere. Căci întru înima el zice: Eu sunt împărăteasă şi vă duvă nu sunt, și nici de cum nu voi vedea jale!

8. De aceea, intr'o zi vor veni bătăile peste ea: moarte și plânsgere și foamete; și va fi arsă cu foc, pentrucă puternic este Domanul Dumnezeu cel ce o judecă pe ea.

9. Și o vor plânge pe ea și se vor tângui după ea împărații păs mântului cari au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor ves dea fumul arderli el.

10. Și stând departe de groaza muncii ei, vor zice: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare a Vavilor nului, cetatea cea tare, că într'un ceas a venit fudecata ta)

11. Şi negutătorii pământulul o vor plânge și o vor jeli pe ea, căcl nimeni nu va mai cumpăra marfa lor,

12. Marfă de aur și de argint și pletre scumpe și mărgăritare și vison și porfiră și mătase și roș și tot felul de lemn bine mirositor și tot felul de lucruri de fildeș și tot felul de lucruri de lemn scump și de aramă și de fier și de marmoră;

13. Şi scorțișoară și tămâle și miruri și smirnă și vin și untdelemn

7: Ier. 50, 29, Is. 47, 7-8. 9: Ezech. 26, 16; 27, 30, 33, 35. Ps. 48, 4. Is. 23, 17. 10: Dan. 4, 27; Ezech. 26, 17. Is. 21, 9. Ier. 51, 8 Ezech. 27, 36. și făină și grâu și vite și oi și cal și căruțe și robi și suflete de oameni.

14. Și roadele cele dorite de sufletul tău s'au dus dela tine și toate cele grase și strălucite s'au dus dela tine departe, și nu le vel mai afla pe ele.

15. Neguțătorii acestor lucruri, cari s'au îmbogățit dela ea, vor sta departe de groaza muncii ei, plân-

gånd si tånguindu-se,

16. Şi zicând: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare, cea îmbrăcată în vison şi în porfiră şi în roş şi împodobită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare! Că într'un ceas s'a pustift atâta bos găție!

17. Și toți cârmacii și toată gloata cea din corăbii și corăblerii și câți trăesc pe mare, vor sta

departe,

18. Şi văzând fumul arderil ei, vor striga, zicând: Care cetate mai era asemenea cetății celei mari!

19. Şişşi vor pune ţărână pe caspetele lor şi strigand şi plangand şi tanguinduse vor zice: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare cu ale cărei scumpeturi s'au îmbogățit toți cei ce au corăbli pe mare! Că într'un ceas s'a pustlit!

20. Veselește-te de ea, cerule, și voi sfinți și apostoli și proroci, că Dumnezeu a judecat-o pe ea,

făcândusvă dreptate!

21. Iar un înger puternic a ridicat o platră, mare cât o platră de moară și a aruncateo în mare, zicând: Cu așa pornire vei fi arune

cat, Vaviloane, cetatea cea mare, și nu vei mai fi găsit!

22. Și viersul celor ce cantă din lăută și din gură și din flaui nu se va mai auzi întru tine; și niciun fel de meșter și niciun fel de meșteșug nu se va mai alla întru tine, și nici huruit de moara nu se va mai auzi întru tine.

23. Și lumină de făcite nu se va mai ivi intru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mal auzi intru tine; pentrucă neguțatorii tăi erau boierii pământului și pentrucă prin farmecile tale al amăgit toate neamurile.

24. Și pentrucă în tine s'a spalt sângele prorocilor și al sinților d al tuturor celor uciși pe pămant

19.

Cântarea stintilor pentru căde rea Vapilonului. Nunta și cina Mice Iului. Antihrist și ai săi sunt aruncați în Gheenă.

După acestea am auzit în cer un glas puternic, ca de gloată multă, zicând: Aliluia! Mântulrea și slava și cinstea și puterea sunt ale Dumnezeului nostru!

2. Căci adevărate și drepte sunt judecățile lui! Căci a judecat pe curvă cea mare, care a stricat pământul cu desirânarea el și a izbăvit sângele robilor săi, din mâna ei!

3. Apol a doua oară a zis. Alfluia! Și fumul (arderli) el sc sue în vecli vecilor.

4. Iar cei douăzeci și patru de

¹⁷ Is 23, 14 Frech 27, 27 20 19 Frech 27, 30 34; 26, 19, 21 Frech 26, 21 Dam 4, 27, Ier. 8; 51, 63-64,

^{22.} Is. 24, 8. Ezech. 26, 13 23. Ier. 7, 34; 16, 9; 25, 10. In. 23, 8; 47, 9. 24. Ier. 51, 49.

bătrâni și cele patru ființe au căzut si s'au inchinat lut Dumnezeu celui ce sade pe scaun, zicând: Amin! Aliluia!

5. Si glas din scaun a lesit zicând: Lăudați pe Dumnezeul no. stru toti robii lui și cei ce vă temeți de dânsul, și cei mici și cei mari.

6. Si am auzit un glas ca de gloată multă și un glas ca de ape multe si un glas ca de tunete tari. zicand: Aliluia! Domnul Dumnezeul nostru, Atottiftorul, dome neste!

7. Să ne bucurăm si să ne ve selim și să dăm slavă lui, căci a venit nunta Mielului și mireasa

lui s'a gătit.

8. Si i s'a dat el sa se îmbrace cu vison curat și strălucit; că visonul insemnează faptele cele drepte ale sfintflor.

9. Apoi mi-a zis: Scrie: Fericiți cei chemați la cina nunții Mielului! Si mi-a zis: Acestea sunt cuvintele adevărate ale lui Dumnezeu.

10. Si am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă inchin lui. Si mi-a zis mie: Vezi să nu faci a-, ceasta, căci eu sunt impreună slujitor cu tine și cu frații tăi carl au mărturisit pe Ilsus. Lui Dumnezeu te inchină. Căci mărturia lui lisus este duhul prorociei.

11. Si am văzut cerul deschis, și fată un cal alb, și cel ce ședea pe el se chema Credinciosul si Adevăratul și întru dreptate judecă și face răsboiu.

12. Ochii lui erau ca para focului și pe capul lui avea cununi multe si un nume scris pe care nimeni nuel stie, fără numai el.

13. Si era îmbrăcat în haină rosită cu sange, si numele lui se chiamă: Cuvântul lui Dumnezeu.

14. Si ostile cele ceresti urmau după el pe cai albi, imbrăcate fiind in vison alb si curat.

15. Si din gura lui lesta sabie ascuțită, cu care avea să lovească pe păgâni. Si el îl va paște pe ei cu tolag de fler si va călca teascul vinului înverșunat al mâniei lui Dumnezeu, Atottitorul.

16. lar pe haina și pe coapsa lui este scris acest nume: IM-PARATUL IMPARATILOR SI DOMNUL DOMNILOR.

17. Am văzut apoi un inger stând în soare; și a strigat cu glas mare, zicând tuturor pasărilor celor ce sboară spre millocul cerului: Veniți și vă adunați la cina marelul Dumnezeu,

18. Ca să mâncati trupuri de impărați și trupuri de căpitani și trupurile celor tari si trupurile catlor si ale celor ce sed pe el si trupurile tuturor celor slobozi si celor robi și celor mici și celor mari?

19. Si am văzut hiara și pe impărații pământului și ostile lor adunate ca să facă răsboiu cu cel ce sade pe cal si cu oastea lui.

20. Şi hlara a fost prinsă, și cu ea: prorocul cel mincinos, care a făcut semnele înaintea el cu care a amăgit pe cei ce au primit sem» nul hiarel și pe cel ce s'au închinat chipului ei. Si amândoi au fost aruncați de vii în iezărul cel de foc, unde arde pucloasă.

21. lar cellalti au fost uciși cu sabia care leșia din gura celui ce sedea pe cal, și toate pasările s'au săturat din trupurile lor.

Balaurul este legal. Mia de ani. Scaunele gătite mărturisitorilor lui Hristos, Inpieres cea dintâi si a doua moarte, Gog st Magog, Judecata din urmă.

7 m văzut apoi un înger pogorandu-se din cer, avand chela adâncului și un lant mare in mana lui.

2. Și a prins pe balaur, pe șare pele cel vechiu, care este diavolul și satana, și lea legat pe el pe o mie de ani. tant a moral, me

3. Si ta arundat in adanc si lea inchis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai înșele neamurile, până se vor plint cei o mie de ani. După aceea trebue să fie deslegat pentru puțină vreme.

4. Şi am văzut nişte scaune, şi celor ce sedeau pe ele li s'a dat putere să judece. Si am văzut sudetele celor tălați pentru mărturia lui lisus și pentru cuvântul lui Dumnezeu și cari nu s'au închinat hiarei, nici chipului ei și n'au primit semnul pe fruntea lor si pe mâna lor. Și el au înviat și au domnit cu. Hristos o mie de ani.

5. lar ceilalti morti n'au inviat, până nu se va sfârși mia de ani. Aceasta este invierea cea dintâi. Fericit și sfânt este cel ce are parte de învierea cea dintâi; asupra lor moartea cea de a doua nu are putere, ci (unii ca aceștia) vor I also a differ phirmsty instalin

21. Exech. 39, 17, 20.

fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos si, vor domni cu el o mie de ani. Cantin presurately

7. Şi dacă'se va plini acea mie de ani, satana va fi slobozit din temnita lui.

8. Şi va ieşi să insele neamurile carl sunt in cele patru unghiuri ale pământului, pe Gog și pe Magog, și să le adune la răsboi; lar numărul lor va fi ca nisipul marit.

9. Şi au eşit pe latul pamanı tului si au încunjurat tabăra sfintilor și cetatga cea iubită dar a căzut foc din cer și lea mistult pe el. Miserer content proceso

10. Si diavolul care il inselase pe el s'a aruncat in lezarul cel de foc și de pucioasă, unde este hiara și prorocul cel mincinos, și vor fi chinuiți ziua și noaptea în vecii vecilor.

11. Şi am văzut un scaun nib. mare, si pe cel ce sedea pe el, de a cărui față s'a ascuns pămâns tul și cerul, și loc nu s'a mai allat pentru ele.

12. Şi am văzut pe morți, pe cel mici si pe cei mari, stand inaintea lui Dumnezeu, si cărți s'au deschis, și altă carte s'a dese chis, care este cartea vietil: si s'au judecat mortil din cele scrise in cărțile acelea, după faptele lor.

13. Si marea a dat pe mortil cei dintransa și moartea și iadul au dat pe mortii lor; si s'a jude. cat fiecare după faptele sale.

14. Si moartea și ladul au fost aruncați în lezărul cel-de foc. Acea-

There into the har is in a 407 Descencio arlein layer

^{19. 15.} Ps. 2, 9. Is. 11, 4; 63, 3, Amos 4, 13, loil 4, 13,

^{17:} Ezech. 39, 4, 17-20,

^{20. 8:} Ezech. 7, 2; 38, 2; 38, 9. 9, 2 Reg. 1, 10, Ezech. 38, 22; 30, 6. Zah. 12, 9.

^{13.} Ps. 28, 4; 62, 13. ler, 17, 10.

sta este moartea cea de a doua. 15. lar cine nu s'a s'a aflat scris în cartea vieții, a fost aruncat în iezărul cel de foc.

Cerul cel nou si pământul cel nou. lerusalimul cel de sus.

Ci am văzut un cer nou și un pământ nou; că cerul cel dintài si pământul cel dintai au trecut si marea nu mai este.

2. Si am văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou, pogorandu-se din cer, gătită ca o mireasă impodobită pentru mirele său.

3. Si am auzit din cer un glas puternic, zicand: lată cortul lui Dumnezeu cu oamenii! El se va sălășlui cu ei și ei vor fi poporul lui, si insusi Dumnezeu va fi cu dânsii.

4. Si va sterge Dumnezeu toată lacrima din ochii lor și moartea nu va mai ft; nicl plangere, nicl strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut.

5. Și a zis cel ce ședea pe scaun: lată, toate le fac nouă! lar (mie imi) zise: Scrie, căci cuvintele ace. stea sunt adevărate și credincloase.

6. Şi mi-a mai zis: Săvârșitu-s'al Eu sunt Alfa și Omega, începus tul și sfârșitul. Celui însetat îi voi da in dar apă din isvorul vieții.

7. Cel ce va birui va moșteni

3. Zah. 1, 10. Is. 8, 8. Ezech. 37,

6: Zah. 14, 8. 7: 2 Sam. 7, 14. Ps. 89, 27. Zah. 8, 8.

4: Is. 35, 10; 65, 19, ler. 31, 16.

15. Dan. 12, 1, Ps. 69, 29.

21, 2, 1e. 52, 1.

5: Is 43, 19.

27; 48, 35. 2 Cron. 6, 18.

toate si ii voi fi lui Dumnezeu si el imi va fi mie fiu.

8. lar partea celor fricosi și nes credinciosi și păcătoși și spurcați si ucigasi si curvari si fermecători si închinători de idoli și a tuturor celor mincinost, este în leză. rul care arde cu foc și cu pucloasă; si aceasta este moartea cea de a doua.

9. Apol a venit unul din cel sapte ingeri cari aveau cele sapte cupe pline de cele sapte năpaste de pe urmă, și a grăit către mine, zicand: Vino să ți arăt pe femeea (care este) mireasa Mielulul.

10. Si m'a dus pe mine, cu duhul, intr'un munte mare si inalt, si mi-a arătat mie cetatea cea sfantă, Ierusalimul pogorându-se din cer, dela Dumnezeu.

11. Invaluită în slava lui Dumnezeu. Si lumina el era asemenea pletrei prea scumpe, pletrei de iaspis, curată ca clestarul.

12. Si avea un zid mare și inalt, cu douăsprezece porți, și la porti dolsprezece ingeri și nume scrise deasupra, care sunt numele celor douăsprezece seminții ale fiflor lui Israil.

13. Spre Răsărit erau trei porți, spre Miazănoapte trei porți, spre Miazăzi trei porți și spre Apus trei porti.

14. Iar zidul cetății avea douăs sprezece pietre de temelie, și întransele numele celor dolsprezece apostoli ai Mielului.

15. Si cel ce grăia cu mine avea o trestie de aur, ca să măsoare

cetatea și porțile et și zidurile ei.

16. Si cetatea era in patru colturi și lungimea el este cât și lă» țimea. Și a măsurat cetatea cu trestia (st a aflateo) de dousprezece mii de stadii. Lungimea si lățimea și inălțimea ei erau deopotrivă.

17. Si a măsurat zidul et (și l-a aflat) de o sută patruzeci si patru de coți, măsură de om, care era și a îngerului.

18. Și zidăria zidului ei era de laspis, lar cetatea era de aur curat, asemenea sticlei celei curate.

19. Temeliile zidului cetății erau impodobite cu tot felul de pletre scumpe₁ Temelia cea dintâi era de laspis, a doua de safir, a trela de halchidon, a patra de smaragd;

20. A cincea de sardonix, a şasea de sardon, a saptea de hrisolit, a opta de veril, a noua de topaz, a zecea de hrisopras, a unsprezecea de iachint, a douăsprezecea de ametist.

21. Iar cele douăsprezece porti erau douăsprezece mărgăritare: fiecare poartă era dintr'un mărgăritar. Și ulița cetății era de aur curat, ca sticla cea luminoasă.

22. Dar biserică n'am văzut întrânsa, căci Domnul Dumnezeu, Atottiftorul, este biserica el, si Mielul.

23. Si cefatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze în ea, căci slava lui Dumnezeu o luminează pe ea si lumis nătorul ei este Mielul.

24. Și neamurile întru lumina el vor umbla și împărații pământului își vor aduce slava lor întrânsa.

23: ls. 24, 23; 60, 1, 6, 10, 13,

24; Pa. 89, 28. In. 60, 3, 5,

25. Si portile et nu se vor inchide ziua, căci noapte nu va fi acolo.

26. Si neamurile isi vor aduce întrânsa slave și cinstea lor.

27. Si nu va intra intransa nimie spurcat și nimeni din cei dedați la ticăloșii și la minciuni, fără numai cei scrisi în cartea vieții Miclului.

Râul și pomul pleții. Vedenia Apostolului e prednică de cres zare. Judecata din urma. Ventrea lut Hristos.

A poi mi-a arătat mie răul cu apa A vieții, limpede ca clesiarul, izvorând din scaunul lui Dumnes zeu și al Mielului.

2. In miflocul uliței ei, de o parte și de alta a răului, este pomul vieții, făcând rod de douăsprezece ori (pe an), în flecare lună dându-și rodul său; și frunzele pomului sunt spretămăduirea neamurilor.

3. Si nici un blestem nu va mai fi acolo. Scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi întrânsa și slugile lui ii vor sluii.

4. Si vor vedea fata lui și numele lui va fi pe fruntile lor.

5. Si noapte nu va mai fi; si nu vor avea trebuință de făciii, nici de lumina soarelui, căci Dome nul Dumnezeu il va lumina pe el l si vor domni in vecil vecilor.

6. Si mi-a zis mie: Aceste cuvinte sunt vrednice de crezare si adevărate, și Domnul Dumnezeul

- 409 -

^{10:} Ezech. 40, 2. 12: Ezech. 48, 31-35. 15: Ezech. 40, 3, 5.

^{27:} Dan. 12, 1. Fs. 69, 29. Fac. 2, 9; 3, 22, Ezech. 47, 1. 7. Zah. 14, 8, Ezech. 47, 12,

^{22, 3:} Zah. 14, 11.

sfinților proroci a trimis pe îngerul său să arate robilor săi cele ce trebue să fie degrab.

7. Iată viu degrab, Fericit cel ce păzește cuvintele prorociei cărții acestela.

8. Şi eu, Ioan, sunt cel ce am văzut și am auzit acestea. Şi când am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care îmi arăta mie as cestea.

9. Dar el mi-a zis; Vezi să nu faci aceasta? Căci rob sunt îm-preună cu tine și cu frații tăi, prorocii, și cu cel ce păzesc cu-vintele cărții acesteia. Lui Dum-nezeu te închină.

10. Și mi•a mai zis: Să nu pe• cetluești cuvintele proroctel cărții acesteia, căci vremea aproape este.

11. Cel nedrept să mai facă strâmbătate; și cel spurcat să se mai spurce și cel drept să mai facă dreptate și cel sfânt să se mai sfințească.

12. lată viu degrab, și plata mea este cu mine, ca să dau fiecărula precum va fi fapta lui.

13. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, cel dintâi și cel de pe urmă.

14. Fericiți cel ce-și spală vesmintele lor, ca să aibă stăpânire peste pomul vietti și prin porți să intre în cetate!

15. Iar câinli și vrăjitorii și curvarii și ucigașii și închinătorii de idoli și toți cel ce iubesc și lucrează minciuna (vor rămânea) afară?

16. Eu, Iisus, am trimis pe îngerul meu, ça să vă mărturisească vouă acestea prin biserici. Eu sunt rădăcina și sămânța lui David, steaua cea străiucitoare a dimineții.

17. Iar Duhul și mireasa zic: Vino. Și cel ce aude să zică: Vino. Și cel însetat să vie. Și cel ce voeste, să ia în dar din apa vieții!

18. Și eu mărturisesc ori cui ascultă cuvintele proroclei cărții acestela: De va mai nune cineva ceva la ea, Domnul Dumnezeu va trimite peste el toate năpastele cele scrise în cartea aceasta;

19. Iar de va scoate cineva din cuvintele cărții prorociei acesteia, lua va Dumnezeu partea lui din pomul vieții și din cetatea cea sfântă despre care se scrie în cartea aceasta.

20. Cel ce mărturisește acestea zice: Da, viu degrab. Amin. Vino, Doamne lisuse?

21. Darul Domnului (nostru) Iisus Hristos cu voi cu toți! Amin.

16: Is. 11, 1. 10; 14, 12. Num. 24, 17. 17: Zah. 14, 8. Is. 55, 1. 19: A doua Lege 4, 2; 13, 1. Fac.

O LĂMURIRE

Stiut este că'n zile de cumplită viforniță ca cele de acum, creștinii caută cuvântul dumnezeesc cu mai multă sete decât în zilele de pace binecuvântată. Și e firesc să fie așa. Căci, mai cu seamă în asemenea vremi, unde ar și putea să alerge el după povață și mângăere, dacă nu la nesecata fântână de înțelepciune și mângăeri a dumnezeeștii Scripturi?

Pricini ca acestea ne-au îndemnat să dăm la lumină și să punem ta îndemana iubiților noștri fii sufletești, dacă nu Biblia întreagă, cel puțin Nout Testament al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

. Mărturisim că dintru început ne ispitea gândul să scoatem la iveală, cu slove de azi, tipăritura Noului Testament așa cum a izvodit-o nenitutul Mitropolit Andrei Şaguna. Voiam, anume, ca și prin aceasta să ne arătăm osebita noastră cinstire față de marele "dătător de legi și datini" al afintul noastre Biseriel. Ne-am dat însă seama degrab, că deia tipărirea Legii celui nouă de către marele lerarh, până astăzi, au trecut aproapežo sută de ani. Se cuvenea deci să mai tocmim haina graiului șagunian pe trupul vremii de azi.

Cu ajutorul lui Dumnezeu treaba aceasta am și făcut-o. Dar în strădania noastră ne-âm ferit, întru cât ne-a fost cu putință, să ne atingom do mireasma cea duice a graiului bătrânesc.

Sarcina ne-a fost mult uşurată de numeroasele tăimăciri — românești și streine — ale Noului Testament, pe cari le-am ispitit cu nu puțină luare aminte. Folositoare ne-a fost mai ales luminoasa tăimăcire a Prea Fericitului nostru Patriarh Nicodim, precum și a învățatului Părinte Origorie (Onla Galaction). Iar unde am avut vreo nedumerire mai adâncă, ne-am dus chiar la izvodul de obârșie, adică la cel grecesc, ca să dobândim lămurire deplină.

Săvârșind lucrul nostru, mulțumim cu smerenie bunului Părinte ceresc pentru ajutorul ce ni l-a dat; și tot indurărilor Lui ne rugăm, ca să dăruluscă pace, sănăiate și iertare de păcate tuturor celor ce vor stărul întru cuvioasa ispitire a acestel sfinte Cărți.

La praznicul Floriilor din anul Domnului 1942

EPISCOPUL NICOLAE

SFÅRSIT SI LUI DUMNEZEU SLAVÅ

^{13:} Is. 44, 6; 48, 12. 14: Fac. 2, 9; 3, 22; 49, 11.

Scrie, Doamne, în cartea vieții pe toți ostenitorii acestui lucru sfânt

CUPRINSUL

1. Sfanta Evanghelle dela Matel	Pag
7 Sfânta Francisco de de ve	
3. Sfanta Evanghelie dela Luca	4.0
W. NEADYS Principality of the Indian	8
5. Faptele Sfinților Apostoli	14
6. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Romani	18
7. Cartea intale a Stantistal American Romani	23
7. Cartea întăta a Sfântului Apostol Pavel către Corinteni .	25
8. Cartea a doua a Sfântului Apostol Pavel către Corinteni	27
9. Cartea Sfantului Apostol Pavel către Galateni	289
10. Cartea Sfantului Apostol Pavel către Efeseni	297
11. Cartea Sfantului Apostol Pavel către Filipeni	305
12. Cartea Sfantului Apostol Pavel către Coloseni	311
of Carrea intala a Stantului Apostol Pavel catra Torological	316
- Cartea a doua a Stantului Apostol Pavel către Tesalonial	321
Cartea initial a Stantului Anostol Pavol nation Timeter	324
C. Carrea a doua a Sfantului Apostol Pavel cates Time and	330
Cartea Stantului Apostol Pavel către Tit	335
o. Cartea Stantului Apostol Pavel către Filmon	338
7. Cartea Stantului Apostol Pavel către Euroi	340
U. Carrea sobornicească a Sfantului Apoetal Incom	357
1. Carrea midia sopornicească a Sfantului Angetal Deter	363
La Cartea a Goud Soborniceasca a Sfantului Appoint The	370
o, Carrea midia sobornicească a Sfantului Apostoi Ican	374
To Cartes a Goua sobornicească a Sfantului Apostol V	
Called a trela soborniceasca a Sfantistist Aportal V.	380
Cartea Sobornicească a Sfântului Apostol Iuda	381
Apocaupsul Siantului Ioan de Dumnezeu gurantata de	383
O lămurire	385
	411